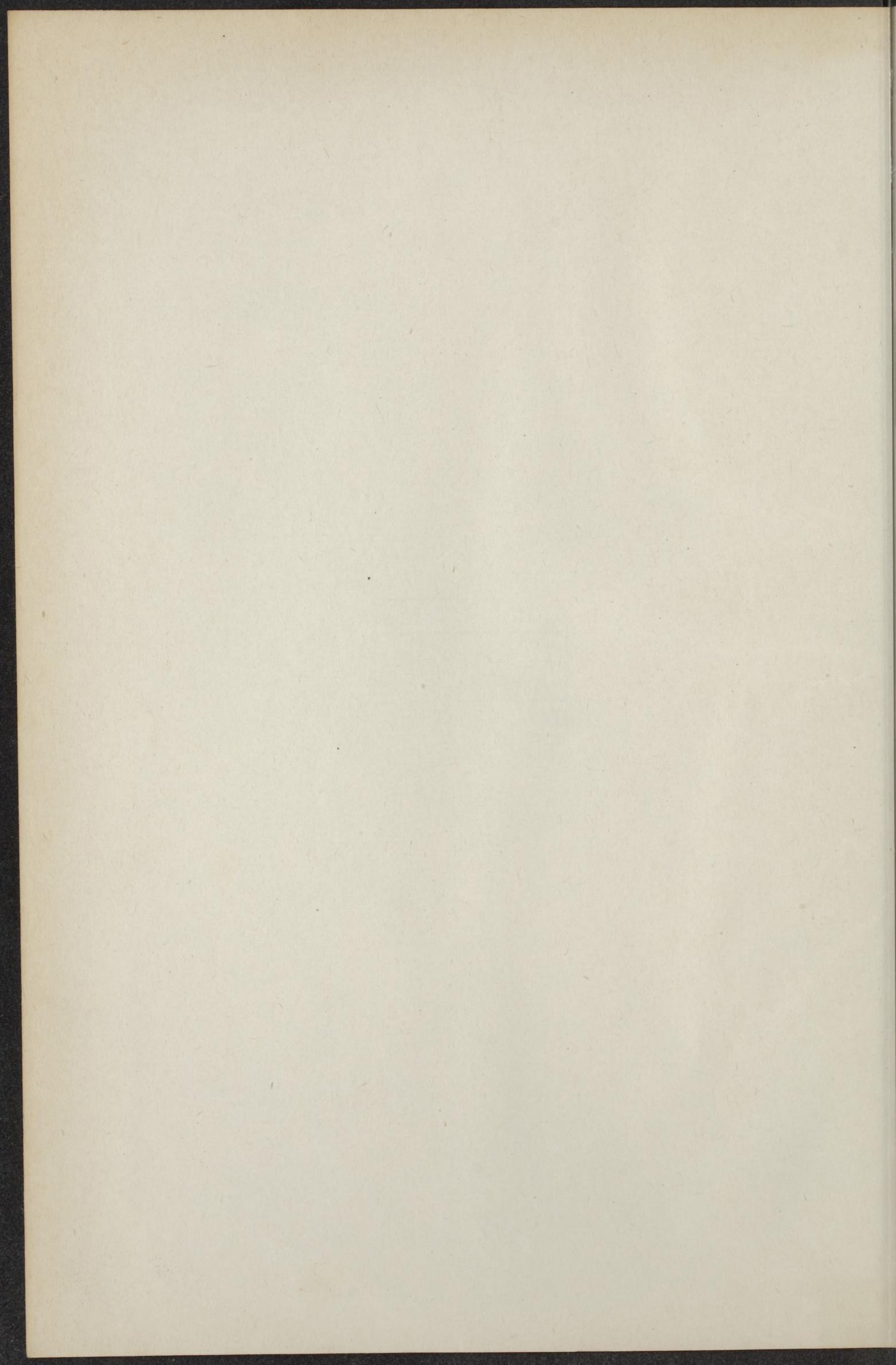

V 7871

BIBLIOTHEEK

A-2048

Departement van Koloniën.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—1.

Verordening tot wijziging der verordening van 29 December 1883 (P. B. 1883 N° 23), houdende vaststelling van een reglement voor de haven van Curaçao.

ONTWERP.

N° 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de verordening van 29 December 1883 (P. B. 1883 N° 23), houdende vaststelling van een reglement voor de haven van Curaçao, zooals aangevuld bij verordening van 16 Augustus 1912 (P. B. 1912 N° 44), te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad en gelet op de tweede zinsnede van art. 50 van het regeringsreglement dezer kolonie, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel I.

Artikelen 8 en 8bis van de verordening van 29 December 1883 (P. B. 1883 N° 23), houdende vaststelling van een reglement voor de haven van Curaçao, zooals aangevuld bij verordening van 16 Augustus 1912 (P. B. 1912 N° 44), worden gewijzigd en gelezen als volgt:

Art. 8.

De bevelvoerder, die met zijn vaarttuig de haven wil verlaten, geeft hiervan kennis aan den havenmeester.

Indien het aantal over te voeren passagiers meer dan tien bedraagt, zal de kennisgeving minstens 24 uren vóór het vertrek moeten geschieden ten bureele van den Procureur-generaal. Deze bepaling is niet van toepassing op stoomschepen.

Stoomschepen, die de haven willen verlaten, geven drie stooten op de stoomfluit en wachten, totdat de brug met drie lange stooten op de stoomfluit geantwoord heeft, dat zij geopend is.

De havenmeester zorgt, dat zoodra de brug opengaat om een vertrekkend schip door te laten, er over dag een roode vlag en des nachts een roode lantaarn aan den vlaggestok op het Waterfort en aan den seinstok op het fort Nassau worden geheschen.

Is de doorvaart om de een of andere reden niet vrij, dan zorgt de havenmeester, dat er over dag een roode en een blauwe vlag en des nachts een roode en een blauwe lantaarn aan genoemde stokken worden geheschen.

Zoolang deze vlaggen of lantaarns niet zijn neergehaald, zal geen schip, dat zich buiten de haven bevindt, de haven mogen binnenvaren.

Art. 8bis.

Stoomschepen, die de haven willen binnenvaren, geven drie stooten op de stoomfluit en wachten, totdat de brug met drie lange stooten op de stoomfluit geantwoord heeft, dat zij geopend is.

De havenmeester zorgt, dat zoodra de brug opengaat, om een binnenkomend schip door te laten, er over dag een blauwe vlag en des nachts een blauwe lantaarn aan den vlagge-

stok op het Waterfort en aan den seinstok op het fort Nassau worden geheschen.

Is de doorvaart om de een of andere reden niet vrij, dan zorgt de havenmeester dat er over dag een blauwe en een roode vlag en des nachts een blauwe en een roode lantaarn aan genoemde stokken worden geheschen.

Zoolang deze vlaggen of lantaarns niet zijn neergehaald, zal geen schip, dat zich binnen de haven bevindt, zijn ligplaats mogen verlaten.

Artikel II.

Deze verordening treedt in werking op een door den Gouverneur te bepalen dag.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—1.

*Verordening tot wijziging der verordening van
29 December 1883 (P. B. 1883 N° 23),
houdende vaststelling van een reglement voor
de haven van Curaçao.*

Memorie van toelichting.

N° 2.

Op een schip, dat in het Schottegat ligt, zijn de seinen met de stoomfluit van de Koningin Emmabrug, ten teeken dat zij open is, meestal niet hoorbaar, en de roode of blauwe vlag—derhalve ook roode of blauwe lantaarn — aangevende dat die brug open is, niet zichtbaar.

Het fort Nassau is daarentegen overal in het Schottegat te zien, daarom komt het in het belang van de veiligheid van onze haven en om de Koningin Emmabrug niet langer dan volstrekt noodig is open te houden, wenschelijk voor de vo-
renbedoelde vlagge- en lantaarnseinen van het Waterfort te doen herhalen door het fort Nassau.

Daartoe strekken hoofdzakelijk de voorgestelde aanvullingen.

Van deze gelegenheid is gebruik gemaakt om nog eene verbetering aan te brengen, door een bijzonder sein te laten hijschen, wanneer er om de een of andere reden, b. v. wanneer er iets hapert aan de brug of aan haar machine, of als er schepen aan het verhalen zijn enz. in de haven en geen vrije doorvaart is voor de schepen.

Waar in het ontwerp gesproken wordt van roode en blauwe of blauwe en roode vlag of lantaarn is de bedoeling om de vlag of lantaarn van eerstgenoemde kleur boven die van de tweedgenoemde kleur te hijschen.

Willemstad, den 13n. Mei 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

De Gouverneur heeft de eerebetreffende
aan de Raad van Bestuur van de
Coloniaal Administratieve Raad
in kennis gegeven.

Memorie van Toelichting

Nr. 1

De Gouverneur heeft de eerebetreffende
aan de Raad van Bestuur van de
Coloniaal Administratieve Raad
in kennis gegeven.

Wijziging van de Wet

De Gouverneur van Suriname

1911

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—1.

*Verordening tot wijziging der verordening van
29 December 1883 (P. B. 1883 N° 23),
houdende vaststelling van een reglement voor
de haven van Curaçao.*

Voorloopig Verslag.

N° 3.

Principieel verklaarden de Afdelingen geen bezwaar te hebben tegen het ontwerp.

Aangezien in het bestaande havenreglement vele verouderde bepalingen voorkomen, werd in overweging gegeven een geheel nieuw reglement te ontwerpen, dat aan de eischen des tijds beantwoordt.

Tegen den termijn van 24 uren, bepaald bij alinea 2 van artikel 8 van het ontwerp, hadden vele leden bezwaar. Zij betoogden, dat het aantal passagiers den schipper zoo lang vóór het vertrek van zijn schip dikwijls niet bekend is.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 18n. Juni 1914.

De Rapporteurs,

Ed. S. LANSBERG.

F. W. P. WINKEL.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—1.

Verordening tot wijziging der verordening van 29 December 1883 (P. B. 1883 N° 23), houdende vaststelling van een reglement voor de haven van Curaçao.

Memorie van Antwoord.

N° 4.

Het was ondergeteekende aangenaam te vernemen, dat de afdeelingen tegen het ontwerp principieel geen bezwaar hebben.

Ondergeteekende geeft toe, dat er in het havenreglement eenige bepalingen voorkomen, die niet in alle opzichten aan de eischen des tijds voldoen en acht het daarom ook gewenscht, dat dit reglement spoedig door een nieuw zal worden vervangen.

Waar het echter bij het Bestuur in overweging is, om hier binnenkort een afzonderlijke havenpolitie in het leven te roepen, meent hij, met het ontwerpen van een nieuw havenreglement nog te moeten wachten, totdat die quaestie van een afzonderlijke havenpolitie haar beslag zal hebben gekregen.

Intusschen zou hij er prijs op stellen, dat dit ontwerp werd aangenomen.

Alinea 2 van art. 8 is geen nieuw voorschrift doch een bepaling, die sinds 1883 in de verordening is opgenomen. Moeilijkheid heeft zij in de praktijk nooit gegeven; bij den Procureur-generaal is nimmer eenige aanmerking daaromtrent gemaakt, en bovendien kan moeilijk een korter termijn worden aangenomen; daar de aangifte anders in verband met de verplichte kantooruren, gemakkelijk in het ongereede kan komen.

Het is gebleken, dat er geen blauwe lantaarns zijn te krijgen, waarvan het licht op voldoende afstand zichtbaar is; daarom wordt het wenschelijk geacht in plaats van blauwe, groene lantaarns te nemen.

Er is wel is waar reeds 's avonds een groen licht aan den ingang van de haven, doch daarin ligt, volgens den loods, volstrekt geen bezwaar om de lantaarn, die als sein voor de schepen moet dienen, ook groen te nemen, omdat deze boven aan den vlaggestok wordt geheschen.

Bovendien worden de schepen 's avonds altijd in- en uitgeloodst door de loodsen, die hier zoo goed bekend zijn, dat zij zich met de lichten niet kunnen vergissen.

Waar groene lichten als seinen dienst doen, is het ook rationeel om, in plaats van blauwe, groene vlaggen te nemen.

Zie de hierbij gevoegde nota van wijziging.

Willemstad, den 3n. Augustus 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—1.

*Verordening tot wijziging der verordening van
29 December 1883 (P. B. 1883 N° 23),
houdende vaststelling van een reglement voor
de haven van Curaçao.*

Nota van wijziging.

N° 5.

Artt. 8 en 8bis worden in zooverre zoodanig gewijzigd,
dat in plaats van blauwe vlag en blauwe lantaarn moet wor-
den gelezen groene vlag en groene lantaarn.

Willemstad, den 3n. Augustus 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Koloniale Bond
Schriftjaar 1914-1915

Vereniging tot bevordering der Nederlandsche
Indische Handel en Industrie
Nederlandsche Handelmaatschappij
N. V. 1914-1915

Nota van wijziging

1914

De in deze nota bedoelde wijziging is
aangewezen op de artikelen 1 en 2 van de
statuten van de Vereniging.

Wijziging van de Statuten 1914

In overstemming met de

Statuten

1914
1915

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1914—1915.—1.

*Verordening tot wijziging der verordening van
29 December 1883 (P. B. 1883 N° 23),
houdende vaststelling van een reglement voor
de haven van Curaçao.*

Eindverslag.

N° 6.

De Commissie van Rapporteurs, in overleg met den Voorzitter der Afdeelingen, is, na kennis genomen te hebben van de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag over deze ontwerp-verordening, van oordeel, dat door de gewisselde schrifturen de openbare beraadslaging over het ontwerp genoegzaam is voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 29n. Augustus 1914.

De Rapporteurs,

Ed. S. LANSBERG.

F. W. P. WINKEL.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—2.

Verordening tot wijziging van art. 17 van de verordening van 13 December 1898, houdende vaststelling van een reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao en aan hunne weduwen en weezen (P. B. 1899 N° 8).

ONTWERP.

N° 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende: dat het wenschelijk is art. 17 van de verordening van 13 December 1898, houdende vaststelling van een reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao en aan hunne weduwen en weezen (P. B. 1899 N° 8), te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De vierde zinsnede van artikel 17 van de verordening van 13 December 1898, houdende vaststelling van een reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao en aan hunne weduwen en weezen (P. B. 1899 N° 8), wordt gelezen als volgt:

„De voormelde bijdragen van 8 en 10 pct. der wedde of belooning zijn niet meer verschuldigd, zoodra de ambtenaar 30 dienstjaren vervuld of aanspraak op het bij artikel 16 vastgestelde maximum-pensioen verkregen heeft. Indien echter een ambtenaar, na 30 dienstjaren vervuld, doch nog geen aanspraak op maximum-pensioen verkregen te hebben, een hooger inkomen erlangt, moet hij, om bij pensionneering aanspraak te kunnen maken op een pensioen berekend naar zijn verhoogd inkomen, gedurende de vijf eerste jaren na de verhooging van inkomen de voormelde bijdragen over zijne verhooging voldoen.”

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking op den dag harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

De voorzitter heeft de afzender van het verslag van de commissie van onderzoek naar de toestand der koloniale landbouw in de provincie Suriname bekend gemaakt. Hij heeft de afzender van het verslag van de commissie van onderzoek naar de toestand der koloniale landbouw in de provincie Suriname bekend gemaakt.

ONTWERP

Nº 1

DE ALLE OOR KONTROL

DE GOVERNOR VAN SURINAME

In overweging genomen hebbende dat het wettelijk is vastgesteld dat de Gouverneur van Suriname de bevoegdheid heeft om de afzender van het verslag van de commissie van onderzoek naar de toestand der koloniale landbouw in de provincie Suriname bekend te maken.

De afzender van het verslag van de commissie van onderzoek naar de toestand der koloniale landbouw in de provincie Suriname wordt verzocht de afzender van het verslag van de commissie van onderzoek naar de toestand der koloniale landbouw in de provincie Suriname bekend te maken.

Artikel 1

De afzender van het verslag van de commissie van onderzoek naar de toestand der koloniale landbouw in de provincie Suriname wordt verzocht de afzender van het verslag van de commissie van onderzoek naar de toestand der koloniale landbouw in de provincie Suriname bekend te maken.

Artikel 2

De afzender van het verslag van de commissie van onderzoek naar de toestand der koloniale landbouw in de provincie Suriname wordt verzocht de afzender van het verslag van de commissie van onderzoek naar de toestand der koloniale landbouw in de provincie Suriname bekend te maken.

De afzender van het verslag van de commissie van onderzoek naar de toestand der koloniale landbouw in de provincie Suriname wordt verzocht de afzender van het verslag van de commissie van onderzoek naar de toestand der koloniale landbouw in de provincie Suriname bekend te maken.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—2.

Verordening tot wijziging van art. 17 van de verordening van 13 December 1898, houdende vaststelling van een reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao en aan hunne weduwen en weezen (P. B. 1899 N° 8).

Memorie van toelichting.

N° 2.

Het komt den ondergeteekende billijk voor de drukkende bepaling van het vierde lid van artikel 17 uit de verordening te lichten en daarvoor in de plaats te stellen eene, die aan de ambtenaren, benoemd onder vigeur van de pensioensverordening van 1899, P. B. N° 8, dezelfde gunstige financieele positie, na dertigjarigen dienstdienst, verzekert als hunne collega's, benoemd onder het pensioensreglement van 1868, P. B. N° 2.

Hij heeft gemeend, dat het pensioen van een ambtenaar, die volgens de bepalingen van de verordening aan alle voor hem voorgeschreven kortingen heeft voldaan, niet ook weer aan een korting mag onderworpen blijven.

In het pensioensreglement van 1868, P. B. N° 2, is een bepaling als die van het hier behandelde vierde lid van artikel 17 van P. B. 1899 N° 8 niet te vinden.

Ofschoon aan het slot van artikel 1 van dit ontwerp gewaagd wordt van het toepassen van een korting gedurende vijf jaren, spreekt het van zelf, dat het niet in de bedoeling kan liggen om te derogeeren aan het beginsel, neergelegd in artikel 10 van P. B. 1899 N° 8.

Ook bij de berekening van pensioen voor ambtenaren met meer dan 30 dienstjaren zal als maatstaf genomen moeten worden de middelsom van het inkomen door hen gedurende de laatste vijf jaren genoten.

Dezelfde gronden, die gegolden hebben voor de wijziging van artikel 15 van het pensioensreglement van 1868, P. B. N° 2, (zie de memorie van toelichting op ontwerp N° 10 van het zittingjaar 1913—1914) zijn overigens ook hier van toepassing, weshalve is voorgesteld de korting slechts over de verhooging te laten voldoen.

Willemstad, den 13n. Mei 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

De Wittingaars 1914-1915

Memoria van toelichting

De Wittingaars 1914-1915

De Wittingaars 1914-1915

Wittingaars 1914-1915

De Wittingaars 1914-1915

De Wittingaars 1914-1915

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—2.

Verordening tot wijziging van art. 17 van de verordening van 13 December 1898, houdende vaststelling van een reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao en aan hunne weduwen en weezen (P. B. 1899 N° 8).

Voorloopig Verslag.

N° 3.

Het Afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeen verklaarde men in te stemmen met de strekking van het ontwerp.

Sommige leden hadden echter bezwaar tegen de bepaling, dat een ambtenaar van de pensioenskorting wordt vrijgesteld, zoodra hij recht verkrijgt op het maximum-pensioen, vóórdat hij dertig dienstjaren zal hebben bereikt. Zij achtten deze bepaling niet billijk tegenover de ambtenaren met lage traktementen, die verplicht zijn tot hun dertigste dienstjaar die korting te blijven ondergaan. Zij voerden ook aan, dat door deze vrijgevige bepaling de druk juist daar wordt weggenomen, waar hij het minst wordt gevoeld, namelijk bij de ambtenaren met een hoog inkomen. Tengevolge van de traktementsverhooging van de hoofdambtenaren zal het zich nu voordoen, dat meerdere dier ambtenaren lang vóór het bereiken van hun dertigste dienstjaar niet meer voor pensioen zullen behoeven bij te dragen.

Waar nu, tengevolge van de voorgestelde wijziging, het pensioen van een ambtenaar, die, volgens de bepalingen der verordening, aan alle voor hem voorgeschreven kortingen heeft voldaan, niet ook weer aan eene korting mag onderwerpen blijven, meende men, dat het ook billijk is, dat als een gevolg hiervan uit art. 15 van het pensioenreglement van 1899 vervallen de woorden: „en voor het genoten pensioen is of.”

Vastgesteld op Curaçao, den 29n. Juli 1914.

De Rapporteurs,

ED. S. LANSBERG.

F. W. P. WINKEL.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—2.

Verordening tot wijziging van art. 17 van de verordening van 13 December 1898, houdende vaststelling van een reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao en aan hunne weduwen en weezen (P. B. 1899 N° 8).

Memorie van Antwoord.

N° 4.

Ondergeteekende vernam met genoegen, dat de Afdeelingen van den Kolonialen Raad instemmen met de strekking van het ontwerp.

Ondergeteekende kan zich niet vereenigen met de opmerking van sommige leden, die de bepaling, dat de bijdragen voor pensioen zullen ophouden, zoodra aanspraak op maximum-pensioen verkregen is, onbillijk achten tegenover de ambtenaren met lage traktementen.

Die bepaling is, volgens ondergeteekende, billijk, en er kan z. i. geen sprake zijn van onbillijkheid, omdat niet alle ambtenaren daarvan voordeel zullen trekken.

In dit verband kan ook geen sprake zijn van een drukkende bepaling, die slechts voor een categorie van ambtenaren wordt weggenomen.

Drukkend noemde ondergeteekende in zijn Memorie van toelichting de bepaling, dat het pensioen van de ambtenaren onderworpen is aan een korting van 2 %.

De hoofdamttenaren, die vóór het bereiken van hun dertigste dienstjaar niet meer voor pensioen zullen behoeven te korten, zijn al benoemd onder vigueur van het pensioenreglement voor 1868 (P. B. 1868 N° 2), zoodat een wijziging van artikel 1 van het ontwerp in dat opzicht eerst over verloop van jaren eenig gevolg zou kunnen hebben. En waar het eerste gedeelte van het Rapport en advies omtrent de pensionneering van de ambtenaren en van de weduwen en weezen van ambtenaren in de West-Indische Koloniën Suriname en Curaçao, samengesteld door Dr. P. van Geer, reeds is verschenen, meent ondergeteekende, dat bedoelde wijziging misschien zelfs geheel nutteloos zal zijn.

Ondergeteekende is het eens met de leden, die van meening zijn, dat als gevolg van de door hem voorgestelde wijziging, de woorden „en van het genoten pensioen is of” uit artikel 15 behooren te vervallen.

Bij nota van wijziging is een daartoe strekkend voorstel gedaan.

Willemstad, den 4n. Augustus 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

The following is a list of the books
received by the library during the
year 1914-1915. The books are
classified according to the subject
of the work and the author's name.
The list is given in the order in
which the books were received.

REVUE DE LA BIBLIOTHÈQUE

1914

The following is a list of the books
received by the library during the
year 1914-1915. The books are
classified according to the subject
of the work and the author's name.
The list is given in the order in
which the books were received.

REVUE DE LA BIBLIOTHÈQUE
1914-1915

1914

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—2.

Verordening tot wijziging van art. 17 van de verordening van 13 December 1898, houdende vaststelling van een reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao en aan hunne weduwen en weezen (P. B. 1899 N° 8).

Nota van wijziging.

N° 5.

Als artikel 1 van het ontwerp wordt gelezen:

Artikel 1.

Uit artikel 15 van de verordening van 13 December 1898, houdende vaststelling van een reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao en aan hunne weduwen en weezen (P. B. 1899 N° 8), vervallen de woorden „en van het genoten pensioen is of”.

De eerste alinea van artikel 1, dat nu wordt artikel 2, wordt gelezen als volgt:

De vierde zinsnede van artikel 17 van bovengenoemde verordening wordt gelezen als volgt:

Artikel 2 wordt artikel 3.

Willemstad, den 4n. Augustus 1914.

De Gouverneur van Curaçao,
NUYYENS.

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

YOUNG MEN'S CHRISTIAN ASSOCIATION

1914-1915

The ... of ...

Article I

The ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

The ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

Article II

Whereas ...

The ... of ...

Article III

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—2.

Verordening tot wijziging van art. 17 van de verordening van 13 December 1898, houdende vaststelling van een reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao en aan hunne weduwen en weezen (P. B. 1899 N° 8).

Eindverslag.

N° 6.

De Commissie van Rapporteurs, in overleg met den Voorzitter der Afdeelingen, is, na kennis genomen te hebben van de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag over deze ontwerp-verordening, van oordeel, dat door de gewisselde schrifturen de openbare beraadslaging over het ontwerp genoegzaam is voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 29n. Augustus 1914.

De Rapporteurs,

Ed. S. LANSBERG.

F. W. P. WINKEL.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—3.

Verordening tot vereenvoudiging, ten aanzien van kleine woningen en van gronden, waarop kleine woningen zijn of zullen worden gebouwd, van processueele voorschriften, bij vorderingen gegrond op wettelijke voorschriften, omtrent huur en verhuur.

ONTWERP.

N° 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is ten aanzien van kleine woningen en van gronden, waarop kleine woningen zijn of zullen worden gebouwd, te geraken tot vereenvoudiging van de processueele voorschriften, in acht te nemen bij vorderingen welke voortvloeien uit wettelijke voorschriften met betrekking tot huur en verhuur;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening:

Art. 1.

Indien het bedrag der verschenen huurpenningen voor kleine woningen niet meer bedraagt dan vijf en zeventig gulden (f 75.—) vertegenwoordigende een huurschuld over ten hoogste zes maanden tegen een huurprijs van niet meer dan twaalf gulden vijftig cent (f 12.50) per maand, kan de verhuurder daarvoor pandbeslag doen leggen met de navolgende afwijkingen van de voorschriften van de vierde Afdeeling van den vierden titel van het Derde Boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering:

1. het beslag kan worden gedaan zonder voorafgaand bevel of verlof als bedoeld in art. 704 van genoemd Wetboek;
2. het beslag wordt gedaan door een deurwaarder, bijgestaan door een beambte van politie, daartoe op Curaçao in het stadsdistrict door den Commandant van politie of, in de buitendistricten door den Districtmeester kosteloos aangewezen. Op de overige eilanden wordt die beambte door het plaatselijk hoofd van politie kosteloos aangewezen.

Art. 2.

Het geding tot invordering van verschenen huurpenningen voor kleine woningen als bedoeld in het vorig artikel, tot van waardeverklaring van het in het vorig artikel bedoeld beslag, alsmede eene vordering tot ontbinding van een huurovereenkomst en tot het al of niet op grond daarvan ontruimen van huizen waarvan de huurprijs, berekend over zes maanden, het bedrag van vijf en zeventig gulden (f 75.—) niet te boven gaat, wordt aanhangig gemaakt door het indienen van een verzoekschrift op ongezegeld papier, volgens door den Gouverneur vast te stellen niet bindend model, bevattende eene opgave van den naam, de voornamen en de woonplaats der verzoekers, van den naam en de woonplaats der wederpartij, zoomede eene mededeeling van de vordering en van de gronden waarop zij steunt, bij welk verzoekschrift den Kantonrechter wordt verzocht een dag te bepalen, waarop de zaak ter terechtzitting zal worden behandeld.

Art. 3.

De Kantonrechter bepaalt, indien hem blijkt, dat het ver-

zoekschrift betrekking heeft op eene vordering als in het vorig artikel bedoeld en het overigens aan de aldaar gestelde eischen voldoet, den dag en het uur, waarop de zaak ter terechtzitting zal dienen, waarvan de griffier zoo spoedig mogelijk aan beide partijen, onder bijvoeging voor de wederpartij van een afschrift van het verzoekschrift, bij te adviseeren dienstbrief kennis geeft, welke kennisgeving ten opzichte van partijen de kracht zal hebben van eene dagvaarding.

Art. 4.

Indien de Kantonrechter het verzoek afwijst op grond dat het geen betrekking heeft op eene vordering als in art. 2 bedoeld, of dat het verzoekschrift niet voldoet aan de in dat artikel gestelde eischen, doet hij dit bij eene gemotiveerde beslissing, waarvan de griffier bij te adviseeren dienstbrief mededeeling doet aan den verzoeker.

Art. 5.

Tegen de beslissing van den Kantonrechter in de artikelen 3 en 4 bedoeld is geen hooger beroep toegelaten.

Art. 6.

Met afwijking in zooverre van art. 125 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering geschiedt eene op grond van art. 2 door den Kantonrechter bevolen ontruiming, zonder verdere aanmaning of andere formaliteiten, kosteloos op Curaçao in het stadsdistrict door den Commandant van politie, in een buitendistrict door den Districtmeester of door een door dezen daartoe schriftelijk aan te wijzen beambte van politie, die tevens belast kan worden met de kosteloze beteekening van de minute van het vonnis. De voormelde verrichtingen geschieden op de overige eilanden door het plaatselijk hoofd van politie of door een door hem daartoe schriftelijk aan te wijzen beambte van politie.

Art. 7.

Wanneer eenige rechterlijke beslissing wordt verzocht betrekkelijk tot eene vordering in de artikelen 1 en 2 bedoeld, kan het daartoe strekkende request op ongezegeld papier ingediend worden, en zal de beschikking vrij zijn van zegel en wijders vrij van alle kosten worden uitgereikt.

Art. 8.

Hij, die in rechten optreedt in een geding als in deze verordening bedoeld, wordt, indien hij een bewijs van onvermogen overlegt, bij artikel 804 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering vermeld, geacht van den rechter vergunning te hebben verkregen om kosteloos te procederen.

Deze bepaling geldt niet ten aanzien van dengene, die zijne reeds vroeger afgewezen vordering andermaal aanhangig maakt.

Art. 9.

De bepalingen der vorige artikelen zijn ook toepasselijk op huur van kleine gronden, waarop kleine woningen zijn of zullen worden gebouwd, wanneer de verschenen huurpenningen niet meer bedragen dan vijf en zeventig gulden (f 75.—) vertegenwoordigende eene huurschuld over ten hoogste zes maanden tegen een huurprijs van niet meer dan twaalf gulden vijftig cent (f 12.50) per maand.

Art. 10.

Deze verordening treedt in werking op een door den Gouverneur te bepalen tijdstip.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—3.

Verordening tot vereenvoudiging, ten aanzien van kleine woningen en van gronden, waarop kleine woningen zijn of zullen worden gebouwd, van processuele voorschriften, bij vorderingen gegrond op wettelijke voorschriften, omtrent huur en verhuur.

Memorie van toelichting.

N° 2.

Terwijl dit ontwerp een onderwerp van studie uitmaakte, bereikte het Bestuur een adres van verscheidene verhuurders van kleine volkswoningen, verzoekende eene verordening aangaande te willen maken bij Uwen Raad, ongeveer in den geest van de Surinaamsche verordening, opgenomen in het Gouvernementsblad van 1913 N° 27.

Zich met dit denkbeeld en met de gronden, waarop het adres steunt, in hoofdzaak kunnende vereenigen, heeft de ondergeteekende gemeend de voornaamste dier overwegingen als toelichting te kunnen aanvoeren, deze zijn :

Verhuurders van kleine woningen hebben in hooge mate te kampen met wanbetaling der huur, inzonderheid van die van f 150.— of minder; zoozeer, dat de Inspectie der belastingen, na onderzoek der boeken van vele van genoemde verhuurders, bij de schatting der gebouwde eigendommen voor den aanslag in de grondbelasting gemeend heeft die wanbetaling te moeten stellen: voor huisjes van f 10.— of minder per maand op 25% en voor die van f 6.— of minder zelfs op 35%. Er wordt nog geklaagd, dat dit gemiddelde soms beduidend wordt overschreden.

Dat de huurders van bedoelde woningen aan hun verplichting om huur te betalen niet voldoen, ligt grootendeels daaraan dat, door de kostbare en omslachtige procedure tot ontbinding van huurovereenkomsten, ontruiming van onroerende goederen en betaling van huur de verhuurder niet licht er toe overgaat tegen den huurder—op wien gewoonlijk geen verhaal voor de kosten is—te procederen.

Tot verdere toelichting—in hoofdzaak ontleend aan de bijlagen en gedrukte stukken betreffende bovengenoemde Surinaamsche verordening, n. l.: Bijlagen 1911—1912: 8—1, 2, 3 en 4; en 1912—1913: 13—1, 2 en 3; en Handelingen 1912—1913: vel 23 bldz. 82, 83 en 84 en vel 24 bldz. 85—dienen de volgende beschouwingen.

In dit ontwerp zijn uit elkander gehouden het pandbeslag, waarover art. 1 handelt, en de vorderingen tot van waardeverklaring daarvan, tot ontbinding der huurovereenkomsten, tot ontruiming der huizen en gronden in het ontwerp bedoeld, en tot betaling van verschenen huurpenningen, waarover art. 2 handelt.

De ondergeteekende meent met het opstellen van eerstbedoelde bepalingen er in te zijn geslaagd den aard van het pandbeslag geheel ongerept te hebben gelaten.

Vereenvoudiging der procedure zoowel wat betreft de van waardeverklaring van het pandbeslag als wat betreft de ontbinding der huurovereenkomst, de ontruiming der huizen en gronden in het ontwerp bedoeld en de betaling van verschenen huurpenningen komt noodig voor.

Art. 1.

Het maximumbedrag der vordering had, zooals van zelf spreekt, eenigszins willekeurig vastgesteld moeten worden. Het lijkt moeijlijk anders te bepalen dan in betrekking tot den termijn, waarover de achterstallige huur loopt. Hierdoor is wel een dubbele grens bepaald, zoodat in vordering over een

langeren termijn dan zes maanden niet toelaatbaar is, doch dit is geen bezwaar, want men behoeft niet te wachten met zijn actie tot de termijn van zes maanden is overschreden. Immers kan de huur binnen dien tijd zonder twijfel worden ingevorderd.

Het voorschrift van art. 1 sub 1° is noodig om eensdeels bemoeijking van het recht van den verhuurder te voorkomen, door vervoer, zonder dat de huurder weet waarheen, veelal des nachts, der goederen voor de huurpenning verbonden, zoodat deze conservatoire maatregel illusoir wordt gemaakt, en ander deels door omslag, tijdverlies en kosten.

Art. 9.

De overwegingen, die geleid hebben tot indiening dezer ontwerp-verordening, gelden in even hooge mate voor huur van gronden, waarop kleine woningen zijn of zullen worden gebouwd, wanneer de verschenen huurpenningen niet meer bedragen dan vijf en zeventig gulden (f 75.—) vertegenwoordigende een huurschuld over ten hoogste zes maanden tegen een huurprijs van niet meer dan twaalf gulden vijftig cent (f 12.50) per maand.

De wanbetaling van huur dezer gronden toch heeft even bedenkelijke afmeting genomen als bij die van kleine woningen.

Juridische bezwaren tegen het toepasselijk verklaren der bepalingen van dit ontwerp op huur van gronden, waarop gebouwd is of gebouwd zal worden, zijn er, naar het wil voorkomen, niet; daar het niet in de bedoeling ligt om deze verordening toe te passen op huur van landerijen tot beweiding of bebouwing, maar alleen en uitsluitend op die gronden, welke verhuurd worden om er huizen op te bouwen zooals hier veel voorkomt.

Overigens meent de ondergeteekende dat de artikelen voor zich zelf spreken.

Willemstad, den 13n. Mei 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915—3.

Verordening tot vereenvoudiging, ten aanzien van kleine woningen en van gronden, waarop kleine woningen zijn of zullen worden gebouwd, van processuele voorschriften, bij vorderingen gegrond op wettelijke voorschriften, omtrent huur en verhuur.

Voorloopig Verslag.

N° 3.

Het Afdelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Met ingenomenheid werd het ontwerp, dat in een lang gevoelde behoefte voorziet, begroet.

Ad art. 3. In navolging van de in Nederland bestaande bepalingen betreffende de wijze van procedeeën in zaken betrekkelijk tot arbeidsovereenkomsten, gaven verscheidene leden in overweging den kantonrechter aan een zoo kort mogelijke termijn te binden, binnen welke de zaak ter terechtzitting zal moeten dienen.

Ad art. 5. Eenige leden vroegen of de eischer de zaak niet op de gewone wijze aanhangig kan maken, indien de kantonrechter het verzoek afwijst.

Enkele leden waren van meening, dat dat van zelf spreekt.

Ad art. 6. Eenige leden konden zich den loop der tenuitvoerlegging van het vonnis aan de hand van dit artikel niet goed voorstellen. Is het de bedoeling — vroegen zij — dat de beteekening der minute regel en kosteloos zal zijn, of moet bij de beteekening der grosse de kosten door den aanlegger vergoed worden?

Ad art. 9. De vraag werd gesteld of het niet wenschelijk is een termijn te bepalen, binnen welke de kleine woningen op stukjes grond moeten zijn opgeruimd.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 10n. October 1914.

De Rapporteurs,

Ed. S. LANSBERG.

F. W. P. WINKEL.

Koloniale Land.
ZITTINGEN 1911-1912

Handing of colonial matters (the ...
the ...
the ...
the ...
the ...

Voorloopig Verslag

Nº 2

Handing of colonial matters (the ...
the ...
the ...
the ...
the ...

Handing of colonial matters (the ...
the ...
the ...
the ...
the ...

De voorzitter
M. J. VAN DER WOUDE
M. W. F. DIXSEL

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915—3.

Verordening tot vereenvoudiging, ten aanzien van kleine woningen en van gronden, waarop kleine woningen zijn of zullen worden gebouwd, van processueele voorschriften, bij verordeningen gegrond op wettelijke voorschriften, omtrent huur en verhuur.

Memorie van Antwoord.

N° 4.

Aangenaam was het den ondergeteekende te vernemen, dat het ontwerp door de afdeelingen met ingenomenheid werd begroet.

Ad art. 3. Tegen het voorstel is er geen bezwaar: zie nota van wijziging.

Ad art. 5. Dezelfde vraag deden de afdeelingen der Koloniale Staten in Suriname aan het Bestuur, dat daarop antwoordde, dat waar een bijzondere processueele vorm voor bepaalde gevallen is voorgeschreven, naar zijn oordeel voor die gevallen, de algemeene voorgeschrevene vormen niet meer van toepassing zijn, naar den gewonen regel: generi per speciem derogatur. Hiermee kan ondergeteekende zich volkomen vereenigen.

Ad art. 6. De bedoeling is geen andere dan dat beteekening der minute regel en dat alle verrichtingen ten deze kosteloos zijn.

Om de bedoeling beter te doen uitkomen is dit artikel bij nota van wijziging gewijzigd.

Ad art. 9. Ook ondergeteekende vindt het billijk een termijn als hier bedoeld te bepalen: zie nota van wijziging.

Willemstad, den 24n. October 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Koloniale Raad
NEDERLAND 1914-1915

De Raad heeft de volgende besluiten genomen:

Memorie van Antwoord

Nr. 1

Antwoord op de vraag van de heer van der Meer, lid van de Raad, van den 14den April 1915.

De Raad heeft de volgende besluiten genomen:

De Raad heeft de volgende besluiten genomen:

De Raad heeft de volgende besluiten genomen:

De Raad heeft de volgende besluiten genomen:

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1914—1915—3.

Verordening tot vereenvoudiging, ten aanzien van kleine woningen en van gronden, waarop kleine woningen zijn of zullen worden gebouwd, van processueele voorschriften, bij verordeningen gegrond op wettelijke voorschriften, omtrent huur en verhuur.

Nota van wijziging.

N° 5.

Aan art. 3 wordt een tweede lid toegevoegd, luidende :

De dag der terechtzitting zal niet later mogen worden gesteld dan 4 dagen na de ontvangst van het verzoekschrift ter griffie.

In art. 6 vervallen de woorden „kosteloos” en „die tevens belast kan worden met de kosteloze beteekening van de minute van het vonnis”, en worden aan dit artikel toegevoegd een tweede en een derde lid, luidende :

De beteekening geschiedt op de minute van het vonnis.

Alle voormelde verrichtingen geschieden kosteloos.

Aan art. 9 wordt een tweede lid toegevoegd, luidende :

Een op grond van dit artikel door den Kantonrechter bevolen ontruiming geschiedt niet dan 2 dagen na de beteekening van het daarop betrekkelijk vonnis.

Willemstad, den 24n. October 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Koloniale Jaarboek
1914-1915

De afhandeling van de
koloniale aangelegenheden
wordt voortgezet op
de volgende wijze:

Nota van wijziging

Nr. 2

De afhandeling van de
koloniale aangelegenheden
wordt voortgezet op
de volgende wijze:

Wisselblad, den 21e October 1914

De Gouverneur van Curaçao

NOTIZEN

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915—3.

Verordening tot vereenvoudiging, ten aanzien van kleine woningen en van gronden, waarop kleine woningen zijn of zullen worden gebouwd, van processuele voorschriften, bij vorderingen gegrond op wettelijke voorschriften, omtrent huur en verhuur.

Eindverslag.

Nº 6.

De Commissie van Rapporteurs, in overleg met den Voorzitter der Afdeelingen, is, na kennis genomen te hebben van de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag over deze ontwerp-verordening, van oordeel, dat door de gewisselde schrifturen de openbare beraadslaging over het ontwerp genoegzaam is voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 2n. November 1914.

De Rapporteurs,

ED. S. LANSBERG.

F. W. P. WINKEL.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—4.

Verordening tot aanvulling der ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1915, zooals die ontwerp-verordening door den Kolonialen Raad is goedgekeurd.

ONTWERP.

Nº 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk gebleken is, de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1915, zooals die ontwerp-verordening door den Kolonialen Raad is goedgekeurd, aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad en gelet op de tweede zinsnede van art. 50 van het regeringsreglement dezer kolonie, vastgesteld onderstaande verordening.

Eenig artikel.

Tusschen de onderartikelen 15 en 16 der ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting van het dienstjaar 1915, zooals die ontwerp-verordening door den Kolonialen Raad is goedgekeurd, wordt het volgende ingelascht:

Artikel 15 bis. Toelage aan een inspecteur van het onderwijs..... f 4 500.—.

Tusschen de onderartikelen 18*bis* en 19 der bovengenoemde ontwerp-verordening wordt het volgende ingelascht:

Artikel 18 ter. Tweede termijnsbetaling van de leveringssom van de motorsloep ten dienste van den gouverneur f 280.—.

Tusschen de onderartikelen 29 en 30 van de bovengenoemde ontwerp-verordening wordt het volgende ingelascht:

Artikel 29 bis. Tegemoetkoming in de verplaatsingskosten van kleine landbouwers, pachters van gouvernementgronden..... f 14 000.—.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—4.

Verordening tot aanvulling der ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1915, zooals die ontwerp-verordening door den Kolonialen Raad is goedgekeurd.

Memorie van toelichting.

N° 2.

Het wordt wenschelijk geacht in 1915 een inspecteur van het onderwijs uit Holland te laten uitkomen.

Waarschijnlijk zal deze hier voor eenige jaren worden gedetacheerd.

Voor zijne bezoldiging wordt een crediet van f 4 500.—aangevraagd.

In de overeenkomst voor de levering van de motorsloep ten dienste van den Gouverneur, voor de aanschaffing waarvan bij artikel 19 van de begrooting voor het dienstjaar 1914 een crediet is uitgetrokken, is, — evenals dit het geval was in de overeenkomst betreffende de levering van de motorboot voor den haven- en loodsdienst, — bepaald, dat de som, waarvoor de sloep geleverd wordt, in twee termijnen zal worden betaald, de eerste, ad f 5 700.—, bij de levering van het vaartuig, en de tweede, ad f 280.—, één jaar na de verscheping van het vaartuig naar Curaçao, wanneer gebleken zal zijn, dat vaartuig en motor goed voldoen.

De raming der kosten voor dit vaartuig is gesteld op f 5 000.—. Het zal echter ongeveer f 980.— meer kosten, aangezien het van grootere afmetingen zal komen dan aanvankelijk bedoeld was, met het oog op de omstandigheid, dat het dan beter voldoen zal wanneer het eventueel ook voor den loodsdienst moet worden gebruikt, indien de loodsboot defect is.

Om dezelfde reden als bij artikel 18bis van de begrooting voor 1915 vermeld, namelijk, doordat de tweede termijn van de leveringssom van de sloep vermoedelijk eerst op zoodanig tijdstip betaalbaar zal kunnen worden gesteld, dat de kwijting daarvan niet meer ten laste van de begrooting van 1914 zal kunnen geschieden, wordt voor 1915 een krediet hiervoor aangevraagd.

Aangezien het te voorzien is, dat de verplaatsing van de pachters van gouvernements-gronden, o. a. omdat er tengevolge van de mislukking van den oogst, geen maisstokken te krijgen zijn om daarmee de daken van de hutten, die zij op hunnen nieuwen grond zullen moeten bouwen, te dekken, in 1914 niet geheel haar beslag zal kunnen krijgen, wordt voorgesteld nog op de begrooting voor 1915 een krediet beschikbaar te stellen voor kosten van die verplaatsing.

Voor bovengemeld doel was een bedrag van f 37 000.— bestemd, waarvan f 23 000.— op de begrooting voor dit loopend jaar is beschikbaar gesteld, en f 14 000.— op de begrooting voor 1913; welk bedrag van f 14 000.— begrepen is in de som van f 110 000.— bij art. 25bis van de begrooting voor 1913 uitgetrokken. Daar er in 1913 geen verplaatsing van pachters heeft plaats gehad, is het meerbedoeld bedrag van f 14 000.— ongebruikt gebleven en wordt daarom het voor 1915 aangevraagd crediet op dat bedrag gesteld.

Willemstad, den 18n. Mei 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—4.

Verordening tot aanvulling der ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1915, zooals die ontwerp-verordening door den Kolonialen Raad is goedgekeurd.

Voorloopig Verslag.

N° 3.

Het Afdelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Eenige leden vonden het voorstel tot toekenning van eene toelage aan een Inspecteur van het onderwijs niet voldoende toegelicht. Zij vroegen welke de positie en bevoegdheid van den Inspecteur zullen zijn, of reeds een persoon voor dien post is gevonden en wat het Bestuur van plan is te doen met den Schoolopziener. Zij merkten op, dat de onderwijsverordering geen Inspecteur kent.

Andere leden waren van oordeel, dat de toelichting voldoende is en dat het Bestuur had kunnen volstaan met te verwijzen naar hetgeen over deze aangelegenheid in de gewisselde stukken betreffende de begrooting is gezegd en naar wat bij de openbare behandeling daarvan is gesproken.

Enkele leden betwijfelden of een geschikte persoon te vinden zal zijn, die bereid is voor f 4500.— tijdelijk uit te komen.

Zonder terug te willen komen op het gevoerde begrotingsdebat over het onderwijs, meende een lid toch te moeten wijzen op de onjuistheid van de bewering van den Schoolopziener tijdens dat debat: dat het lid Gorsira onder zeer abnormale omstandigheid op school was gekomen, n. l. toen hij al een vrij groote jongen was.

Het lid aan het woord releveerde, dat het lid Gorsira 12½ jaar oud was, toen hij op de openbare school kwam, dus den leeftijd had, waarop een jongen gewoonlijk in de 7de klasse komt, in welke klasse het lid Gorsira werd geplaatst.

Andere leden meenden, dat bovenstaande opmerking bij het gevoerde debat had behooren te worden te berde gebracht en in dit verslag minder op hare plaats is.

Eenige leden verklaarden voor alsnog hun steun niet te kunnen toezeggen aan den post, waarbij ook voor 1915 een crediet wordt aangevraagd voor de verplaatsing der pachters van de Gouvernementsgronden.

Uit al de bij de behandeling van de begrooting voor 1915 van het Bestuur uitgegane stukken blijkt, dat het Bestuur niet voornemens is de tegenwoordige huurperceelen te doen ontruimen. Men hoort van geen opzegging van huurovereenkomsten, zelfs niet bij huurders, die achterstallig zijn met het betalen der huurpenningen.

Daarentegen verluidt het, dat er op het aangekochte complex reeds zoovele perceelen zijn uitgegeven, toegezegd of beloofd aan anderen dan aan huurders van Gouvernementsgronden, dat het vermoeden wel gerechtvaardigd schijnt, dat er geen voldoende terrein meer beschikbaar zal blijven voor de pachters, die verplaatst moeten worden en dat reeds nu de uitvoering van het plan van Minister De Waal Malefijt onmogelijk is gemaakt.

Men wees er op, dat de beste gronden hadden moeten worden gereserveerd voor de te verplaatsen pachters en niet aan anderen uitgegeven, toegezegd of beloofd.

Gaarne zou men willen vernemen hoeveel perceelen reeds zijn uitgegeven, toegezegd of beloofd aan anderen dan de tegenwoordige pachters en hoeveel aan de pachters.

Gevraagd werd of er niet eenige voorschriften bestaan omtrent het afgeven van gronden aan personen, die in de stad

wonen en aan ongehuwde vrouwen. De vraag werd gedaan in verband met het gerucht, dat perceelen zijn uitgegeven of beloofd aan eenige lieden uit de stad en aan een of meer ongehuwde vrouwen.

Eenige leden zouden alleen hierom hun stem aan den hierbesproken post geven, omdat zij vertrouwden, dat het ten slotte toch tot de verplaatsing zal moeten komen.

Een lid wenschte hiertegenover op te merken, dat hij integendeel slechts daarom zijne medewerking tot den post zou verleen, omdat hij vertrouwde, dat de verplaatsing der pachters geleidelijk in zijn werk zal gaan, zonder dwang.

Wat de opmerking omtrent het afstaan van perceelen aan personen uit de stad en aan ongehuwde vrouwen betreft, wenschte dat lid te doen uitkomen, dat ook onder vorige Besturen dezelfde gedragslijn is gevolgd als thans door het Bestuur.

Hiertegenover werd door een ander lid aangevoerd, dat de plantages Dokterstuin enz. speciaal zijn aangekocht om in den bestaanden toestand verbetering te brengen en dat het daarom niet aangaat de gedragslijn te blijven volgen, die tot de huidige zeer ongewenschte toestanden in de buitendistricten hebben geleid.

Enkele leden gaven als hun oordeel te kennen, dat vele pachters wel bereid zouden zijn naar het nieuwe complex gronden te verhuizen, indien van zekere zijde geen pressie op hen werd uitgeoefend om te blijven waar zij zijn.

Door een lid werd opgemerkt, dat bij de Memorie van Toelichting van dit ontwerp de plaats was om de twee vragen te beantwoorden, bij de openbare behandeling der begrooting gesteld door het lid Forbes, op welke vragen door het Bestuur bij monde van den gemachtigde Boomgaard een antwoord is beloofd.

Gaarne zag dat lid die vragen alsnog beantwoord.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 18n. Juni 1914.

De Rapporteurs,

Ed. S. LANSBERG.

F. W. P. WINKEL.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—4.

Verordening tot aanvulling der ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1915, zooals die ontwerp-verordening door den Kolonialen Raad is goedgekeurd.

Memorie van Antwoord.

N° 4.

Daar in het Voorloopig Verslag betreffende het ontwerp tot voorloopige vaststelling der koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1915 werd vermeld, „dat eenige leden het afkeurden, dat er meer dan eens in de toelichtingen van ontwerpen gerept werd van het oordeel van den Minister van Koloniën, waaruit wel eens gelezen zou kunnen worden, dat de zaak, waarover het ging, eigenlijk reeds beklonken was”, heeft ondergeteekende, om niet de aanmerking te zien maken, dat er met het oordeel van de leden van den Raad geen rekening werd gehouden, toen hij zijn memorie van toelichting schreef, niet in meer bijzonderheden kunnen mededeelen, wat voor plannen er bestonden ten opzichte van het aanstellen van een inspecteur van het onderwijs; daar hij, waar die plannen nog geen vasten vorm hadden aangenomen, dan noodzakelijk had moeten mededeelen wat het voornemen was van Z. E. den Minister van Koloniën.

Om aan den Raad de meerdere inlichtingen, die deze thans vraagt, te kunnen geven, zal hij zulks nu toch moeten doen.

Ofschoon Z. E. de Minister van Koloniën overtuigd is van den ijver en de toewijding, waarmede de tegenwoordige schoolopziener zich van zijn taak heeft gekweten, acht Zij het, om het onderwijs — naar welks gestadige ontwikkeling steeds gestreefd moet worden, — in de toekomst nog betere uitkomsten te kunnen doen geven, gewenscht, dat met de leiding daarvan wordt belast een deskundige, die een hooger grad van technische ontwikkeling bezit dan de tegenwoordige schoolopziener.

Waar het in den beginne in de bedoeling lag van Z. E. om hier, tot dat doel, tijdelijk iemand uit Holland, als inspecteur van het onderwijs te detachieren, werd door ondergeteekende daarvoor een crediet aangevraagd van f 4500.—

Later deelde Z. E. ondergeteekende mede, dat het Haar plan was, om naar hier iemand uit te zenden met een vaste aanstelling, aan wien dan, volgens Haar, zou kunnen worden gegeven een aanvangstraktement van f 4000.— met drie driejaarlijksche verhoogingen van respectievelijk f 400.—, f 300.— en f 300.—: een traktement dus gelijk aan dat van de leden van het Hof van Justitie en den Gouvernements-Secretaris.

Z. E. de Minister van Koloniën heeft reeds iemand voor de benoeming op het oog. Of deze persoon haar aanneemt is ondergeteekende nog niet bekend.

De bevoegdheid van den inspecteur zal later worden geregeld, waartoe dan in de Onderwijs-verordening de noodige wijzigingen zullen worden gebracht.

Er zal gezorgd worden, dat de schoolopziener, die jaren lang zijn plicht met grooten ijver en toewijding heeft vervuld, door de opheffing van zijne betrekking geen al te groote financiële schade lijdt.

Hoe dat het best zal kunnen geschieden, kan ondergeteekende op het oogenblik nog niet aangeven.

Aan de leden, die verklaarden vooralsnog hun stem niet te kunnen toezeggen aan den post, waarbij, ook voor 1915, een crediet wordt aangevraagd voor de verplaatsing der pachters van gouvernementgrond, moet ondergeteekende antwoord-

den, dat zij door dien post van de begrooting af te voeren, zelf zouden trachten de uitvoering van een maatregel, dien zij beweren gewenscht te achten, onmogelijk te maken.

Ondergeteekende heeft, bij de behandeling van de koloniale huishoudelijke begrooting, in zijn MEMORIE VAN ANTWOORD, en meer nog in zijn NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET EINDVERSLAG, in den breede uiteengezet, waarom hij in deze aangelegenheid handelde gelijk hij deed. En hij blijft overtuigd, dat hij door anders te doen, onbillijk zou hebben gehandeld tegenover een groot deel van de arme bevolking en bovendien zeer ontactvol zou zijn geweest.

Wanneer hij aan het verlangen van sommigen had toegegeven, en in stede van met zachten drang en overreding, terstond met hardheid was opgetreden, en alle huurders, die voor een verhuizing in aanmerking zouden kunnen komen, de huur had opgezegd — want als hij het den een deed, waartegen niets was in te brengen, dan had hij het aan allen moeten doen, — dan zou er in de buitendistricten onder de bevolking een wrok tegen de plantagehouders zijn ontstaan, die zeer ongewenschte gevolgen had kunnen hebben.

Het is gemakkelijk den ondergeteekende, die den toestand kennend, tot een dergelijken maatregel niet overging, er nu een verwijt van te maken, dat hij de planters niet voldoende helpt, doch hij is overtuigd, dat als hij anders had gehandeld en de gevolgen daarvan zich maar even in de buitendistricten hadden doen gevoelen, men hem van alle kanten zou hebben verweten, dat zijn optreden ontactvol was geweest: en dan met recht.

Ondergeteekende meent hier den leden, die spraken van de uitvoering van het plan van den Minister De Waal Malefijt, te moeten opmerken, dat er door dien Minister ook werd gesproken van een „geleidelijke” verplaatsing, waarbij het idee van *dwang* tegenover de pachters, die van geen oneerlijkheid beticht konden worden en den plantagehouders geen bepaalde overlast bezorgden, was uitgesloten.

Aan verschillende huurders, die de pachtpenningen niet voldeden, is de huur opgezegd. Kort geleden werd den ondergeteekende dienaangaande een voorstel gedaan door den districtmeester. De gewone weg werd hier gevolgd.

De bewering, dat er op de aangekochte plantages reeds zoveel gronden zijn uitgegeven, dat er voor de verplaatsing van de huurders van Gouvernementsgronden geen terreinen meer over zouden zijn, is geheel onjuist. Als zij er allen heen gingen, waren er nog heel wat terreinen voor anderen beschikbaar.

Van pachters van gouvernementsgronden en houders van donatiegronden hebben er 55 verplaatsing gevraagd, waarvan reeds aan 28 gronden zijn toegezegd.

Van meerderjarige huisgenooten van bovengenoemde personen, waarvan de meesten getrouwd zijn of op het punt staan van te trouwen, en die bij hun ouders inwonen of op de gronden van dezen aparte hutten hebben, hebben er dertig gronden aangevraagd en aan 21 daarvan zijn gronden toegezegd.

23 perceelen zijn toegezegd aan personen, die op de aangekochte plantages woonden en er natuurlijk niet af kunnen worden gezet;

8 perceelen aan personen, die in de stad verblijf hielden, doch in de benedendistricten thuis hooren;

3 perceelen aan personen uit het 3e district, waarvan er twee in het 5e district thuis behooren en de 3de een veldwachter is, die in het 5e district gedetacheerd is;

18 perceelen aan personen van de zoogenaamde kleine plantagetjes, als bijv. Soledad Codogo, bij Cerro Biento, welke vrijwel met huurgrondjes gelijk kunnen worden gesteld; bovendien zijn er nog negen aanvragen van dergelijke personen ingekomen;

7 perceelen aan personen van de groote plantages.

Hiervan waren er vier reeds lang van de plantages af en tegen de verhuizing van de 3 anderen hadden de eigenaars der plantages geen bezwaar.

In 1889 nam de Gouverneur Van den Brandhof een beschikking, waarbij den districtmeesters werd opgedragen geen gronden uit te geven aan personen, die in de stad woonden, of aan ongehuwde vrouwen.

Blijkbaar waren de opvolgers van genoemden Gouverneur dienaangaande een andere meening toegedaan; ten minste aan dat voorschrift werd later niet de hand gehouden.

Ondergeteekende ziet ook niet in, waarom aan een ongehuwde vrouw niet even goed een stukje gouvernementsgrond in huur zou kunnen worden afgestaan als aan een man.

Heeft zoo'n vrouw een stukje grond, waarop zij kan wonen, wat kippen en een paar kabrieten houden, en wat maïs teelen, dan kan zij, als zij er hoeden bij vlecht, in niet te slechte jaren, haar brood verdienen.

Waarom zou het Bestuur haar daartoe niet in de gelegenheid mogen stellen?

Bij personen, die in de stad wonen, dient men wel te onderscheiden of zij daar voor goed hun woonplaats hebben, dan wel of zij van buiten komen en tijdelijk in de stad werkzaam zijn.

Wanneer deze laatste weer naar hun buitendistrict willen terruggaan en er een stukje grond in huur vragen, is er volstrekt niets onbillijks in, dat hun dit wordt gegeven.

In het geheel zijn afgegeven 6 perceelen aan ongehuwde vrouwen.

Wat er door enkele leden bedoeld wordt met de bewering, dat er *van zekere zijde* pressie zou worden uitgeoefend op de bevolking om niet naar het nieuwe complex gronden te verhuizen, is ondergeteekende niet duidelijk. Waar er hier geen bepaalde feiten worden genoemd, kan hij dienaangaande geen antwoord geven.

Dat de memorie van toelichting voor dit ontwerp de plaats zou zijn geweest, om een paar vragen te beantwoorden, die door het lid Forbes, bij de openbare beraadslaging over het oorspronkelijk ontwerp-begroting werden gesteld, en toen door den vertegenwoordiger van den Gouverneur niet konden worden beantwoord, acht ondergeteekende niet juist.

Toen het ontwerp-begroting door den Raad was aangenomen, konden alle quaesties dienaangaande als afgedaan worden beschouwd.

Daar van die vragen echter ook in dit verslag melding wordt gemaakt, zal ondergeteekende ze gaarne beantwoorden.

Behalve aan eenige wanbetalers is in het 4e en 5e district aan geen huurder van gouvernementsgronden de huur opgezegd.

De reden daarvan gaf ondergeteekende reeds vroeger op. *Dwong* hij er een, waartegen niets is ingebracht, om tegen zijn zin, naar de aangekochte plantages te verhuizen, dan zou hij het alle anderen moeten doen, die toch in dezelfde positie verkeerden. Met recht zou men hem anders kunnen vragen: waarom ik en de anderen niet?

De vraag of aan iemand, die op de gouvernementsgronden woont, en vandaar verhuist naar een andere plaats dan de aangekochte plantages, ook verplaatsingskosten zullen worden vergoed, zal voor ieder speciaal geval moeten worden uitgemaakt. Gaf men zoo iemand het geld, zonder dat men zeker was, dat hij er een huisje voor bouwde, op een plaats waar hij waarschijnlijk weer in zijn onderhoud zal kunnen voorzien, dan zou dit een middel kunnen zijn voor eenige personen om wat contanten in handen te krijgen, die zij misschien spoedig op zouden maken, terwijl zij daarna het Bestuur of den particulieren maar tot last zouden komen.

Willemstad, den 10n. Juli 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

The first part of the report is devoted to a general description of the
 conditions of the country and the state of the population. It is
 followed by a detailed account of the various branches of industry
 and commerce, and the progress of agriculture. The author then
 discusses the state of the sciences and the arts, and the
 condition of the public education. He concludes with a
 summary of the state of the country, and a list of the
 principal cities and towns.

Philadelphia, the 10th of 1790.

The Governor and Council.

WILLIAM

The following is a list of the principal cities and towns in the
 State of Pennsylvania, as they stood in the year 1790.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—4.

Verordening tot aanvulling der ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1915, zooals die ontwerp-verordening door den Kolonialen Raad is goedgekeurd.

Eindverslag.

Nº 5.

De Commissie van Rapporteurs, in overleg met den Voorzitter der Afdeelingen, is, na kennis genomen te hebben van de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag over deze ontwerp-verordening, van oordeel, dat door de gewisselde schrifturen de openbare beraadslaging over het ontwerp genoegzaam is voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 29n. Juli 1914.

De Rapporteurs,

Ed. S. LANSBERG.

F. W. P. WINKEL.

Koloniale Rund-
Sitzung 1914-1915

Verzeichnis der Teilnehmer der Sitzung
Die Sitzung wurde am 1. März 1914
in der Kolonialverwaltung in
Berlin abgehalten. Die Teilnehmer
waren:

Einberufung

V. 1

Die Sitzung wurde am 1. März 1914
in der Kolonialverwaltung in
Berlin abgehalten. Die Teilnehmer
waren:

Dr. H. H. H.
Dr. H. H. H.
Dr. H. H. H.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—5.

Verordening tot aanvulling der verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1915. (P. B. 1914, No. 16.)

ONTWERP.

N° 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk gebleken is de verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1915 (P. B. 1914, N° 16), aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad en gelet op de tweede zinsnede van art. 50 van het regeringsreglement dezer kolonie, vastgesteld onderstaande verordening.

Eenig artikel.

Tusschen de onderartikelen 41 en 42 van de verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1915 (P. B. 1914, N° 16), wordt het volgende ingelascht:

Artikel 41bis. Verbetering van de St. Annabaai. f 48 500

Tusschen de onderartikelen 126 en 127 der bovengenoemde verordening wordt het volgende ingelascht:

Artikel 126bis. Kosten voor verbetering van het visscherijbedrijf in de kolonie:

a. toelage aan den adviseur voor visscherijzaken	f	4 500
b. toelage aan idem voor huishuur..		360
c. reis- en verblijfkosten aan idem..		540
d. bureelkosten, onderhoud van materieel en inventaris; loon van een bureelbediende.....		200
e. voorschotten tot het aanschaffen van visschersbooten.....		2 500
	————— f	8 100

Tusschen de onderartikelen 130 en 131 der bovengenoemde verordening wordt het volgende ingelascht:

Artikel 130bis. Gratificatiën en andere uitkeeringen f 100

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—5.

Verordening tot aanvulling der verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1915. (P. B. 1914, No. 16.)

Memorie van toelichting.

Nº 2.

De havenverbreding zal in 1914 niet ten einde kunnen worden gebracht.

De zandzuiger, waarmede men verreweg het grootste gedeelte van de specie, die moest worden weggebaggerd, meende te kunnen verwijderen, bleek tot dat doel niet de geschikte machine te zijn.

Er is daarom voor gouvernementsrekening een Hayward baggermachine in Amerika besteld, die waarschijnlijk binnen een week of drie hier verwacht kan worden.

Er zal dan zoo spoedig mogelijk een ponton voor gebouwd worden,— waarmede echter nog wel een twee en een halve maand zullen heengaan—om dan, naar gehoopt wordt, met kracht het werk te kunnen voortzetten.

Ondertusschen zal een proef genomen worden met de baggermachine die de Curaçaosche Handel Maatschappij onlangs heeft laten uitkomen en welke tot dat doel voor een maand gehuurd is.

Voldoet de proef goed, dan zouden beide machines tegelijk kunnen werken.

Uit onderstaanden staat blijkt, op welk bedrag het werk oorspronkelijk werd begroot en wat er reeds van is uitgegeven.

De kosten voor de verbetering van de St. Annabaai zijn begroot op..... f 242 000,—

Hiervan is verbruikt :

In 1912.....	f 66 924,59
In 1913.....	67 053,93
In 1914, tot ultimo Juni.....	16 608,53½

te zamen.. f 150 587,05½

Hiervan gaat af voor den laatsten termijn sleeploon van den zandzuiger, in 1913 ten laste van de verbetering der havenwerken verantwoord.....

14 183,13

totaal verwerkt bedrag.. 136 403,92½

Onverwerkt bedrag op 30 Juni 1914..... f 105 596,07½

in ronde cijfers..... 105 600,—

De vermoedelijke uitgaven gedurende het 2de semester 1914 bedragen :

1º voor het laten springen van rots en het werken met de grijpbaggermachine als in het 1ste semester.....	f 16 600,—
2º voor huur van een baggermachine van de Curaçaosche Handel Maatschappij gedurende 6 maanden.....	10 500,—
3º aanschaffingskosten van een Hayward baggermachine....	25 000,—
4º werkloonen voor de Hayward baggermachine, kolen, enz. gedurende twee en een halve maand.....	5 000,—

te zamen..... 57 100,—

rest te verwerken in 1915... f 48 500,—

Met dit bedrag zal het werk waarschijnlijk in 1915 kunnen worden ten einde gebracht.

Bij het indienen van het ontwerp-verordening tot voorloopige vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1915, was ondergeteekende van meening, dat het vervoer van visch op ijs van Aruba naar Curaçao, per zeilschip, geen loonend bedrijf zou zijn.

Hij was tot die overtuiging gekomen door de uitkomsten die een dergelijke proef aan den adviseur voor visscherijzaken — welke tweemaal een zeilscheepje tot dat doel had gehuurd, ingericht en in de vaart gebracht — had opgeleverd.

Genoemde adviseur achtte het gewenscht voor het vischvervoer aan te schaffen een motorboot van 20 à 25 P. K.

Daar ondergeteekende echter van oordeel was, dat zoo'n boot, al nam men den motor ook belangrijk sterker, niet het geschikte vaartuig zou wezen, om een geregelden dienst te onderhouden tusschen Aruba en Curaçao, — een traject van twee en zeventig mijlen, waarop in de meeste maanden van het jaar, flinke stoomschepen zelfs alle kracht moeten aanwenden, om goed tegen de harde passaatwinden, die er waaien en den sterken stroom, die er dikwijls loopt, in te komen — meende hij, dat de proef met het vervoeren van visch, voorloopig gestaakt zou moeten worden.

Toen de adviseur voor visscherijzaken het vervoer van visch, per zeilschip, staakte, bood de Heer Eman van Aruba (de eigenaar van het scheepje, dat de adviseur gehuurd had) aan, de proef voor eigen rekening door te zetten, zoo het Bestuur hem eenige maanden gratis de beschikking wilde geven over de koelhuizen op Aruba en Curaçao.

Dit voorstel werd aangenomen.

Gedurende eenigen tijd bracht de heer Eman geregeld visch over, die hij hier ook gemakkelijk kon verkoopen.

Doch nu bleek het, dat het koelhuis op Curaçao, met de machine die er voor gebruikt werd, niet behoorlijk op lage temperatuur kon worden gehouden, en de visch er daarom niet in bewaard kon worden.

Het gevolg daarvan was, dat de heele partij, die werd aangevoerd, ook zoo spoedig mogelijk verkocht moest worden, waardoor er geen voldoende hooge prijzen konden worden bedongen.

Daar ondergeteekende begreep, dat een goed koelhuis op Curaçao een noodzakelijk vereischte is om het vischvervoer loonend te kunnen doen zijn, machtigde hij den adviseur om eene goede machine aan te schaffen, ten einde dat koelhuis geheel aan zijn doel te kunnen doen beantwoorden.

De Heer Eman tracht ondertusschen een grooter vaartuig te krijgen en dat nog beter voor het vervoer in te richten, waaruit wel blijkt, dat hij overtuigd is, dat de zaak zal kunnen renderen. Dit wordt waarschijnlijker, omdat hij met zijn schip ook personen en goederen vervoert, en alle onkosten dus niet enkel door het vischvervoer moeten worden goedgemaakt.

Waar de stand van zaken zoo is, meent ondergeteekende, dat de proef nog eenigen tijd dient te worden voortgezet, omdat, zoo zij slaagde, dit, voor Aruba en Curaçao een groot voordeel zou zijn. Voor Aruba, doordat het visscherijbedrijf er heel wat door zou kunnen worden uitgebreid en aan tal van families een bestaan zou kunnen verschaffen; voor Curaçao, omdat een geregelde aanvoer van goede verse visch en voor de plaats zelve, en voor de scheepvaart van veel belang zou wezen.

Duidelijk is het volgens ondergeteekende, dat de proef de meeste kans van slagen zal hebben als zij genomen wordt onder voorlichting van een goed deskundige; en daarom acht hij het bepaald noodzakelijk, dat de adviseur voor visscherijzaken hier blijft, totdat de proef geheel haar beslag zal hebben gekregen.

Hoe lang dit zal duren, is nu niet met zekerheid te bepalen.

Het laten uitkomen van machines uit Europa neemt doorgaans heel wat tijd, en ook als het koelhuis geheel aan de eischen voldoet, zullen zich in den beginne bij het vervoeren van de visch misschien nog heel wat moeilijkheden voordoen, waar de deskundige den weg zal hebben aan te geven, hoe zij kunnen worden opgeheven.

Als de proef slaagt, zal er op Aruba gebrek zijn aan visschersbooten, voor de meerdere personen, die de visscherij zullen kunnen gaan uitoefenen. Gewenscht is het, dat het Bestuur de arme menschen, die zelf geen booten kunnen aanschaffen, daarin eenigszins helpt, door hun een boot in huur te geven, die zij langzamerhand kunnen afbetalen; een systeem, dat op Curaçao zeer goed heeft voldaan. De visschersbooten kosten ongeveer f 300.— per stuk.

Bij de Algemeene Rekenkamer bestaat er bezwaar tegen de verevening van gratificatiën, welke niet enkel den naam van gratificatiën dragen, maar ook het karakter daarvan bezitten, ten laste van den post voor Onvoorziene Uitgaven der koloniale huishoudelijke begrooting of ten laste van elken anderen begrootingspost, alleen bestemd voor verplichte uitgaven.

Tot dusver is er slechts één geval geweest, waarin van gratificatie als gunstuitgave sprake kan zijn, en wel dat van de gewezen kweekelinge M. de Bruin op Bonaire, aan wie bij G. B. dd. 26 Maart 1913, N° 240 een gratificatie ten bedrage van f 14,43 is toegekend. Zij heeft t/m 17 Maart 1913 dienst gedaan als tijdelijk kweekelinge aan de openbare school op Bonaire. Op voorstel van den Gezaghebber is haar bedoelde gratificatie toegekend, gelijkstaande aan hare toelage van 18 t/m ultimo Maart 1913, omdat het billijk voorkwam, haar wegens het plotseling ophouden van hare inkomsten een vergoeding te geven.

Bij de Algemeene Rekenkamer bestaat ook bezwaar tegen het betalen ten laste van het artikel voor Onvoorziene Uitgaven der begrooting van de uitkeeringen als bijdragen in de oprichtingskosten van het Struisvogelpark „Albertina”. Tot dusver is aan dergelijke uitkeeringen uitgegeven een som van f 81,—.

Vooraf met het oog op deze uitkeeringen, die in het belang der Kolonie kunnen worden beschouwd, komt het ondergeteekende wenschelijk voor, dat in de voorloopig vastgestelde koloniale huishoudelijke begrooting voor Curaçao voor het dienstjaar 1915, een post worde uitgetrokken, waaruit dergelijke uitgaven kunnen worden bestreden.

Aangenomen kan worden, dat, zoowel voor gratificatiën als voor uitkeeringen, een klein bedrag voldoende zijn zal. Gratificatiën als gunstuitgaven zullen behooren tot hooge uitzonderingen.

Daar de mogelijkheid niet is uitgesloten, dat het geven van gratificatiën of het doen van uitkeeringen ook in het belang van de andere eilanden der Kolonie noodig kan worden, heeft ondergeteekende gemeend, den onderhavigen post onder „Geheele Kolonie” te moeten brengen.

Willemstad, den 10n. Juli 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs and appears to be a formal document or report.

1875

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—5.

Verordening tot aanvulling der verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1915. (P. B. 1914, No. 16.)

Voorloopig Verslag.

N° 3.

Het Afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Tegen het aangevraagde crediet voor de verbetering van de Sint Annabaai had geen der leden bezwaar. Betreurd werd echter, dat het werk zooveel vertraging heeft ondervonden, dat nu reeds vaststaat, dat de haven van Willemstad niet gereed zal zijn tegen den tijd, dat het Panama-kanaal voor de scheepvaart zal worden opengesteld.

Vertrouwd werd, dat al het mogelijke in het werk zal worden gesteld om nog meerdere teleurstellingen te voorkomen.

Tegen onderartikel 126*bis a, b, c, d* werden verschillende bezwaren te berde gebracht.

Verschillende leden meenden, dat, nu gebleken is, dat de langdurige aanwezigheid van den deskundige in de kolonie slechts geleid heeft tot eene proefneming met vervoer van visch op ijs van Aruba naar Curaçao, welke proefneming, door den deskundige genomen, gefaald heeft, doch, door den heer Eman voortgezet, eenige resultaten afgeworpen heeft, eene bestending van de betrekking van Adviseur voor vischerijzaken met den aankleve van dien, niet in het belang der kolonie is te achten, daar de uitgaven daarvoor niet in verhouding staan tot de voordeelen, die daarvan verwacht kunnen worden.

Andere leden, die het van groot belang voor de kolonie achten, als er groote hoeveelheden visch, versch of gekoeld te Willemstad aan de stoomschepen kunnen worden aangeboden, hadden geen bezwaar tegen de aangevraagde credieten.

Deze leden meenden, dat, nu de proefneming met het vervoer van visch eindelijk eens goed aan den gang is, het tijdstip slecht zou zijn gekozen de betrekking van Adviseur voor vischerijzaken af te schaffen.

Enige leden betreurden het, dat er zoo lang gewacht is met het nemen van den proef met het vervoer van visch op ijs per zeilschip. Gaarne zouden zij vernemen, wat er toch de reden van kan zijn, dat den Adviseur mislukt is, wat den heer Eman schijnt te zijn gelukt, namelijk vervoer van visch op ijs per zeilschip, terwijl beiden toch blijkbaar hetzelfde sloopje daarvoor gebruikt hebben.

Wat de te verleenen voorschotten betreft, verklaarden de Afdeelingen daartegen geen bezwaar te zullen maken, hoewel verschillende leden tegen het in de kolonie in zwang geraakt systeem van voorschotten verleenen niet geringe bedenkingen hadden.

Vertrouwd werd in elk geval, dat bij het verleenen dier voorschotten met ernst en zorg zal worden te werk gegaan, dat geen voorschotten zullen worden verleend aan lieden, die zelf genoegzaam kapitaal voor het doel bezitten en dat er eenige waarborgen voor de terugbetaling zullen worden geëischt.

Vastgesteld op Curaçao, den 29n. Juli 1914.

De Rapporteurs,
ED. S. LANSBERG.
F. W. P. WINKEL.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—5.

Verordening tot aanvulling der verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1915. (P. B. 1914, No. 16.)

Memorie van Antwoord.

N° 4.

Ook ondergeteekende betreurt het ten zeerste, dat het werk van de havenverbreding zooveel vertraging heeft ondervonden, en hij kan den Raad de verzekering geven, dat er zooveel mogelijk zal getracht worden, meerdere teleurstellingen te voorkomen.

Hij is het niet eens met de leden, die meenen, dat de uitgaven, die er nu nog voor de verbetering van het visscherijbedrijf in de kolonie gevraagd worden, niet in verhouding zouden staan met de voordeelen, die het slagen van de te nemen proef zou kunnen opleveren.

Gelukte het toch geregeld visch van Aruba, op ijs, naar Curaçao te kunnen brengen, dan zou dit èn voor Aruba èn voor Curaçao een niet gering voordeel zijn.

Op Aruba zouden bij het visscherijbedrijf veel meer menschen een bestaan kunnen vinden en voor Curaçao zou het zeker van belang zijn als particulieren en stoomschepen er geregeld goede visch zouden kunnen krijgen.

Ondergeteekende zou het ook zeer onpraktisch achten, om, waar er reeds zoo veel geld voor de proeven tot verbetering van het visscherijbedrijf in de kolonie is uitgegeven, den Adviseur voor visscherijzaken weg te nemen, nu zijn aanwezigheid nog bepaald noodig is om de laatste proef, dier er genomen wordt — het vervoer van visch, per zeilschip, door particulieren — meer kans van slagen te geven.

Dat de proef, door den heer Eman zelf genomen, meer kans op succes zal hebben dan toen zij door den Adviseur voor visscherijzaken werd genomen, ligt daarin, dat de kosten van het vischvervoer nu kleiner zullen worden, en de onderneming daardoor waarschijnlijk winsten zal kunnen afwerpen, wat voor haar voortbestaan noodzakelijk is.

De Adviseur gebruikte het gehuurde scheepje enkel voor vischvervoer. De heer Eman kan door de handelsrelatie, die hij heeft, een deel van de kosten gemakkelijk goedmaken door ook goederen en passagiers te vervoeren.

Het deed ondergeteekende genoegen, dat de afdelingen tegen het geven van voorschotten voor den aankoop van visschersbooten geen bezwaar hadden. Er zal gezorgd worden, dat er geen voorschotten worden gegeven dan aan hen, die ze bepaald noodig hebben. De wijze, waarop de voorschotten worden gegeven, sluit de risico, dat het geld verloren gaat, vrij wel uit. De boot blijft, zoolang het geld niet is terugbetaald, eigendom van het gouvernement.

Willemstad, den 1n. Augustus 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—5.

Verordening tot aanvulling der verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1915. (P. B. 1914, No. 16.)

Eindverslag.

Nº 5.

De Commissie van Rapporteurs, in overleg met den Voorzitter der Afdeelingen, is, na kennis genomen te hebben van de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag over deze ontwerp-verordening, van oordeel, dat door de gewisselde schrifturen de openbare beraadslaging over het ontwerp genoegzaam is voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 3n. Augustus 1914.

De Rapporteurs,

ED. S. LANSBERG.

F. W. P. WINKEL.

Koloniale Handl.
ZITTINGJAAR 1911-1912

Handelingen der Staten-Generaal
van 1911, 41. n. 1911, 2. d. 1911

Financiën

N. 2

De commissie van Rapporteurs in overleg met den heer
van der Aalst, is in kennis gebracht te hebben van
de Memorie van antwoord op het Verzoek van den heer
van der Aalst, houdende een verzoek om de overname
de overname van de openbare postdiensten van het
Koninkrijk te overnemen.

De heer van der Aalst, van de Afdeling 1911

De Rapporteurs
G. S. LAZARUS
R. W. T. WINKEL

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—6.

Verordening tot aanvulling der Algemeene Verordening op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen. (P. B. 1908, No. 33).

ONTWERP.

Nº 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de Algemeene Verordening op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen (P. B. 1908, N° 33) aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad en gelet op de tweede zinsnede van artikel 50 van het regeeringsreglement dezer kolonie, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

In artikel 126 der Algemeene verordening op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen (P. B. 1908, N° 33) wordt, na nummer 25 der vrijstellingen, het volgende ingevoegd:

26. Ruwe olie en petroleum-residu.

27. Machineriën, gereedschappen en materialen voor den aanleg en de exploitatie van opslagplaatsen van ruwe olie en petroleum-residu.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking op den dag harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Minister van Binnenlandse Zaken
A. De Weert

ONTWERP
van een wet

WET VAN 1912

DE GOUVERNEMENT VAN BELGIË

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de
algemeen verordening op het gebied van de
petroleum-industrie te herzien.

Alzij de wetgevende vergadering van het Koninkrijk België
in kennis heeft gesteld van de wetgevende vergadering van het
Koninkrijk België, van het ontwerp van wet, houdende
herziening van de wet van 1902, houdende algemene
verordening op het gebied van de petroleum-industrie.

Artikel 1.

De wet van 1902, houdende algemene verordening op het gebied van de
petroleum-industrie, wordt herzien in de zin van de
onderstaande bepalingen.

Artikel 2.

De herziening heeft in werking op den dag van
aanvang van de werkzaamheden van de Wetgevende
Vergadering van 1912.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—6.

Verordening tot aanvulling der Algemeene Verordening op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen. (P. B. 1908, No. 33).

Memorie van toelichting.

Nº 2.

Bij de binnenkort te verwachten uitbreiding van het scheepvaartverkeer in de Caraïbische Zee ten gevolge van de opening van het Panama-kanaal, in verband met de omstandigheid, dat door de stoomvaart in steeds toenemende mate van vloeibare brandstof in plaats van steenkolen gebruik wordt gemaakt, is het te voorzien, dat eerlang de behoefte aan opslagplaatsen van vloeibare brandstof zich in deze streken zal doen gevoelen.

Ten einde te voorkomen, dat men aan een andere haven in West-Indië de voorkeur geeft boven Curaçao om het invoerrecht, dat er volgens de bestaande verordening hier op de vloeibare brandstof en op de machinerieën, die er voor het bedrijf noodig zijn, moet worden geheven, wordt voorgesteld, dat recht af te schaffen.

De thans voorgestelde vrijstellingen liggen overigens geheel in de lijn van onze fiscale wetgeving, die zoowel steenkolen als de machinerieën van verschillende bedrijven onbelast laat.

Ondergeteekende vestigt er de aandacht op, dat de tariefpost „petroleum” onveranderd behouden blijft, aangezien daaronder alleen wordt verstaan petroleum voor verlichting.

Vrijgesteld worden alleen de ruwe olie, die als brandstof gebruikt, en het petroleum-residu.

Willemstad, den 6n. Augustus 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYYENS.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—7.

*Verordening tot wijziging van de verordening tot
vaststelling van een nieuw reglement voor de
Curaçaosche Bank (P. B. 1907 N° 9.)*

ONTWERP.

N° 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende dat het noodig is de verordening tot vaststelling van een nieuw reglement voor de Curaçaosche Bank (P. B. 1907 N° 9), te wijzigen ;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad en gelet op de tweede zinsnede van artikel 50 van het regeringsreglement dezer kolonie, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

§ 2 in Afd. 3 van artikel 1 der verordening tot vaststelling van een nieuw reglement voor de Curaçaosche Bank (P. B. 1907 N° 9), zooals laatstelijk gewijzigd bij de verordening van 27 Juni 1912, (P. B. 1912, N° 39), wordt gelezen als volgt :

Het bankbiljetten-kapitaal wordt bepaald op f 600.000.— (zes honderd duizend gulden).

§ 6 in Afd. 3 van artikel 1 der aangehaalde verordening wordt tijdelijk buiten werking gesteld.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking op den dag der uitgifte van het publicatieblad, waarin zij geplaatst is.

Gegeven te Willemstad, den

Verordening tot wijziging van de verordening tot
opstelling van een nieuw reglement voor de
Nederlandsche Bank (P. N. 1907 N. 31)

ONTWERP

N. 1

IN NAAM DER KONINGIN

DE GOVERNIEUR VAN GUYANA

In overweging genomen hebbende dat het noodig is de
opstelling van een nieuw reglement voor de
Nederlandsche Bank (P. N. 1907 N. 31) te wijzigen
Hoeft, na verkregen goedkeuring van den Koloniale Raad
en op het op de tussche tussche van artikel 50 van het
reglement, hetzelve te wijzigen, vastgesteld onderstaande
wijziging

Artikel 1

§ 2 in Art. 5 van artikel 1 der verordening tot
wijziging van een nieuw reglement voor de
Nederlandsche Bank (P. N. 1907 N. 31) wordt
gelezen van 27 Juni 1912, P. N. 1912 N. 30, wordt
als volgt:
Het bankbiljetten-kapitaal wordt bepaald op 1.000.000
en bestaat uit guldens.
§ 5 in Art. 5 van artikel 1 der aangehaalde verordening
wordt wijziging onder werking gesteld

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op den dag der
aan het gediendheid, waarna zij gepubliceerd
wordt te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—7.

Verordening tot wijziging van de verordening tot vaststelling van een nieuw reglement voor de Curaçaosche Bank (P. B. 1907 N° 9.)

Memorie van toelichting.

N° 2.

In verband met den thans in Europa bestaanden oorlogstoestand, acht ondergeteekende het noodzakelijk, dat de Curaçaosche Bank, met het oog op de mogelijkheid van het ontstaan alhier van eene financieele crisis, de beschikking verkrijgt over een grooter bankbiljettenkapitaal.

Daarom wordt voorgesteld dat kapitaal met f 200,000.— te verhoogen en te brengen op f 600,000.—.

Opdat de in kas aanwezige muntspecie behouden wordt, komt het ondergeteekende wenschelijk voor, de inwisseling van bankbiljetten tijdelijk op te schorsen.

Willemstad, den 8n. Augustus 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Verhandeling tot wijziging van de wetgeving tot
instelling van een nieuw reglement voor de
Koloniale Raad (P. N. 1907, 2. 2.)

Memorie van toelichting.

272

In verband met den toestand in Europa bestaande onder
toestand, acht onbetreftende het noodzakelijk, het de
Koloniale Raad, met het oog op de mogelijkheid van het
staan nader van een andere wijze, de beschikking
krijgt over een groot bankbiljoenkapitaal.
Daarom wordt voorgesteld het kapitaal met 1.200.000 — te
verhoogen en te brengen op 1.000.000 —.
Opdat de in kas aanwezige munten worden
komt het onbetreftende noodzakelijk voor, de instelling
van bankbiljoen tijdelijk op te schorten.

Winnende, den 28. Augustus 1914.

De Gouverneur van Guyana.

ZUYER

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—8.

Verordening, waarbij bepaald wordt, dat in tijden van oorlog of oorlogsgevaar, als er schaarschte van levensmiddelen dreigt, bepaalde levensmiddelen niet boven zekeren prijs mogen worden verkocht, en dat op den in de kolonie aanwezigen voorraad levensmiddelen beslag kan worden gelegd, ten einde die aan de bevolking te verkoopen of uit te deelen.

ONTWERP.

Nº 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is te bepalen, dat in tijden van oorlog of oorlogsgevaar, als er schaarschte van levensmiddelen dreigt, bepaalde levensmiddelen niet boven zekeren prijs mogen worden verkocht, en dat op den in de kolonie aanwezigen voorraad levensmiddelen beslag kan worden gelegd, ten einde die aan de bevolking te verkoopen of uit te deelen.

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad en gelet op de tweede zinsnede van artikel 50 van het regeeringsreglement dezer kolonie, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

In tijden van oorlog of oorlogsgevaar kan, op Curaçao de Gouverneur, den Raad van Bestuur gehoord, en op de andere eilanden der kolonie de Gezaghebber, den Raad van Politie gehoord, als er schaarschte van levensmiddelen dreigt, voorschrijven, dat bepaalde voedingsmiddelen niet boven zekeren prijs mogen worden verkocht, en, op den op het betrokken eiland aanwezigen voorraad voedingsmiddelen beslag doen leggen, ten einde die aan de bevolking te verkoopen of uit te deelen.

De bepaling van den prijs, waarboven de levensmiddelen niet mogen worden verkocht, en de inbeslagneming geschieden, nadat de Gouverneur of de Gezaghebber zich omtrent de waarde der levensmiddelen heeft doen voorlichten door een daartoe door hem te benoemen commissie van minstens drie personen.

De inbeslagneming der levensmiddelen geschiedt tegen behoorlijke schadeloosstelling.

Waar zuiks noodig is, kunnen tot bovenomschreven doel op Curaçao, in tegenwoordigheid van den Procureur-generaal, of van iemand daartoe door hem aangewezen, en op de andere eilanden der kolonie, in tegenwoordigheid van den Officier van Justitie of van den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht, de winkels, pakhuizen of woningen tegen den zin van den winkelier, koopman of bewoner worden binnengetreden.

Artikel 2.

Hij, die in het geval, in art. 1, lid 1, voorzien, levensmiddelen verkoopt boven den door den Gouverneur of den Gezaghebber bepaalden prijs, of die in het geval, in art. 1, lid 4, voorzien, het binnentreden der winkels, pakhuizen of woningen of de inbeslagneming der levensmiddelen bemoeilijkt, tegenwerkt of verhindert, wordt gestraft met eene geldboete van drie tot drie honderd gulden.

Artikel 3.

Deze verordening treedt in werking op den dag der uitgifte van het Publicatie-blad, waarin zij is geplaatst.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—8.

Verordening, waarbij bepaald wordt, dat in tijden van oorlog of oorlogsgevaar, als er schaarschte van levensmiddelen dreigt, bepaalde levensmiddelen niet boven zekeren prijs mogen worden verkocht, en dat op den in de kolonie aanwezigen voorraad levensmiddelen beslag kan worden gelegd, ten einde die aan de bevolking te verkoopen of uit te deelen.

Memorie van toelichting.

N° 2.

Reeds nu, na de eerste berichten omtrent de vijandelijkheden, uitgebroken tusschen verscheidene Europeesche mogendheden, is de prijs van verscheidene levensmiddelen aanmerkelijk gestegen. In tijd van oorlog of oorlogsgevaar zal, zooals met zekerheid is te voorzien, de prijs der levensmiddelen tot exorbitante hoogte opgevoerd worden: de speculatie in die levensmiddelen zal dan, zeer ten nadeele der bevolking, in vollen gang komen.

Ondergeteekende meent, dat hieraan, in het belang van het algemeen, paal en perk moet kunnen worden gesteld, vandaar de aanbieding van dit ontwerp.

Waar het zulk een allesbeheerschend algemeen belang geldt, heeft hij gemeend, dat het belang van enkele kooplieden in deze niet den doorslag moest geven.

Willemstad, den 10n. Augustus 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—9.

Verordening tot het geven van waarborgen aan buiten huwelijk geboren kinderen, opdat hun het noodige voor hun onderhoud en hunne opvoeding niet worde onthouden.

Memorie van Antwoord.

N° 4.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder N° 7 van het zittingjaar 1913—1914).

Dat het ontwerp-verordening te sober zou zijn toegelicht, kan ondergeteekende niet inzien.

De groote argumenten, die voor het in het leven roepen van de wettelijke bepalingen pleiten, heeft hij aangevoerd.

Zij liggen trouwens voor de hand en mochten z. i. ook wel verondersteld worden aan de leden van den Raad bekend te zijn.

In Suriname handelde men bij het indienen van het ontwerp-verordening niet anders, en een klacht over sobere toelichting werd dáár niet vernomen.

Ondergeteekende is het niet eens met de leden van den Raad, die meenen, dat de personen, die daartoe in staat zijn, *in den regel* voor hun natuurlijke kinderen zorgen, en dat het aantal dergenen, die 't kunnen, maar niet willen, uiterst gering is.

Dit is misschien het geval, waar er een geregelde buitenechtelijke samenleving tusschen den vader en de moeder van het kind plaats vindt, doch waar die niet zoo is, bekommert de vader zich dikwijls weinig of niet om zijn natuurlijk kind, ook al zouden zijn middelen hem dat veroorloven.

Maar gesteld zelfs, dat de toestand was, zooals deze leden dit meenen, dan zou dit, volgens ondergeteekende, nog geen reden mogen zijn, om het ontwerp niet aan te nemen. Dit toch moet er voor zorgen, dat de verwekker zich niet langer aan zijn natuurlijke plicht kan onttrekken, om welke reden ook.

Het bijdragen in de kosten van het onderhoud en de opvoeding van zijn kind, moet niet beschouwd kunnen worden als een gunst, die hij dat kind bewijst, maar als zijn wettige plicht.

Komt hij deze vrijwillig na, des te beter; doch onttrekt hij zich aan de zedelijke verplichting, die als verwekker van het kind op hem rust, dan moet dit laatste daarvan niet de dupe kunnen worden.

De vrees voor chantage acht ondergeteekende ongegrond.

Reeds bij de behandeling van het Nederlandsche wetsvoorstel werd verklaard, dat de bedenking, dat het toekennen van een rechtsvordering van het onechte kind tegen den vermoedelijken vader tot chantage aanleiding zou geven, niet gewichtig genoeg werd geacht, om van de verbetering van de rechtspositie van het kind af te zien.

Noch in Holland, noch in Suriname hebben de wettelijke bepalingen ook tot chantage aanleiding gegeven. In het ontwerp zelf wordt er trouwens tegen gewaakt. Het derde lid van art. 338a, waarin aan den rechter de bevoegdheid wordt gegeven, om de rechtsvordering tot voorziening in het onderhoud en de opvoeding af te wijzen, indien hij in gemoede overtuigd is, dat de verweerder niet is de verwekker van het kind, en de artt. 338h en 338i, waarin de verplichting wordt gesteld, dat het kind en de moeder worden vertegenwoordigd door een bijzonderen, door den kantonrechter te benoemen, vertegenwoordiger, zijn krachtige waarborgen tegen chantage.

Waar de Raad verklaarde van oordeel te zijn, dat het vermoeden van vaderschap hier aan strengere bewijs dient gebonden te worden, had ondergeteekende gaarne gezien, dat er

eenigszins was aangegeven, waarin dat strenge bewijs dan zou moeten bestaan.

Volgens hem zal elke verdere beperking van het bewijs het ontwerp in waarde doen verliezen. De eed is reeds uitgesloten. Zou men het bewijs door vermoedens, of misschien dat door getuigen willen uitschakelen? Dat zou bijna gelijkstaan met de levering van het bewijs voor de meeste gevallen onmogelijk te maken.

Ondergeteekende meent, dat de leden, die de voordeelen der verordening zoo belangrijk achten, dat zij niettegenstaande hunne bezwaren daaraan hun stem zouden geven. „kon het zijn in *ook door hen gewenschten gewijzigden vorm*”, hadden dienen aan te geven, waarin de wijzigingen zouden moeten bestaan.

De vrees, dat, — zooals de afdeelingen dit vermoedden — de wet een doode letter zal blijven, acht ondergeteekende ongegrond.

Het zou alleen zijn, als de belanghebbenden zoo weinig hun eigen belang bleken te kunnen behartigen, dat zij geen gebruik maakten van de door de wet geboden gelegenheid tot verkrijging van onderhoud voor het natuurlijk kind. Doch dit is ondenkbaar.

In geval er niet wordt geageerd tot onderhoud, omdat de verwekker reeds voldoende voor het kind zorgt, blijft de wet geen doode letter, doch is het resultaat door de verordening beoogd — mede door haren invloed — op minnelijke wijze bereikt.

Van intrekken van het ontwerp kan geen sprake zijn. Het principe, dat in Nederland en in Suriname in wettelijke voorschriften is belichaamd — dat de verwekker van het kind verplicht is mede de kosten te dragen van diens onderhoud en opvoeding — dient ook in onze wet gehuldigd te worden.

Wij kunnen en mogen hier niet achterblijven.

Willemstad, den 21n. Augustus 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—9.

Verordening tot het geven van waarborgen aan buiten huwelijk geboren kinderen, opdat hun het noodige voor hun onderhoud en hunne opvoeding niet worde onthouden.

Eindverslag.

N° 5.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder N° 7 van het zittingjaar 1913—1914).

Bij het Afdeelingsonderzoek naar aanleiding van de Memorie van Antwoord verklaarde men algemeen bezwaar te hebben mede te werken aan het totstandbrengen van dit ontwerp.

De toestanden in de kolonie, waar men niet alleen heeft verschil in stand, maar ook verschil in ras, zijn van dien aard, dat van eene wettelijke regeling, zooals door het Bestuur gewenscht, de meest ongewenschte gevolgen zijn te verwachten.

De verwijzing naar het Moederland en naar Suriname kon men, waar zeden en gewoonten zoo enorm verschillen, niet aanvaarden. Beginselen, die in het Moederland of in Suriname in het volk wortelen, kunnen hier dikwijls niet doorwerken. En omgekeerd.

Dat het Bestuur de vrees voor chantage ongegrond acht, kon men zich niet goed verklaren. Chantage immers komt reeds voor. En in den slechtsten vorm. Voorbeelden toch zijn bekend, dat het natuurlijk kind van een onbekenden of insolventen vader aan een, van wien iets te halen valt, wordt toegedicht.

Wijders meenden de afdeelingen, dat door de gewisselde schrifturen de openbare beraadslaging genoegzaam was voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 9n. Februari 1915.

De Rapporteurs,

Ed. S. LANSBERG.

F. W. P. WINKEL.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—10.

Verordening tot aanvulling der verordening,
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale
huishoudelijke begrooting voor het
dienstjaar 1915. (P. B. 1914 No. 16).

ONTWERP.

N° 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk
gebleken is de verordening, waarbij voorloopig wordt vastge-
steld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienst-
jaar 1915 (P. B. 1914 N° 16), aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad
en gelèt op de tweede zinsnede van art. 50 van het Regeer-
ingsreglement dezer kolonie, vastgesteld onderstaande veror-
dening.

Eenig artikel.

Aan onderartikel 35 wordt letter *m* toegevoegd, luidende:
m. Kosten voor het verbeteren van onderofficierswoning-
en in het Water- en Riffort..... f 6 000.

Gegeven te Willemstad, den

De Raad heeft de voordracht van den Minister van Koloniën, houdende verslag van de werkzaamheden van den Raad in het jaartal 1914-1915, in overweging genomen en heeft de volgende resolutie aangenomen:

ONTWERP

N. 1

IN NAAM DER KONINGIN

DE GOVERNIEUR VAN GUYANA

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk is, de werkzaamheden van den Raad van Koloniën te beëindigen, en dat de Raad van Koloniën, overeenkomstig de bepalingen van de Wet van 1912 (N. 10), niet te zamen kan worden gehouden;

Resolutie aangenomen, dat de werkzaamheden van den Raad van Koloniën, overeenkomstig de bepalingen van de Wet van 1912 (N. 10), niet te zamen worden gehouden.

Gegeven te Georgetown

den 10den April 1915

Gegeven te Willemstad

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—10.

Verordening tot aanvulling der verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1915. (P. B. 1914 No. 16).

Memorie van toelichting.

Nº 2.

Blijkens mededeeling van Z. E. den Minister van Koloniën is voor de onderofficieren van het leger in Nederlandsch-Indië de gelegenheid om te huwen onbeperkt opengesteld.

Diezelfde bepalingen zijn ook voor hier geldend verklaard: wat het noodzakelijk maakt, dat er maatregelen worden getroffen voor de huisvesting van gehuwde onderofficieren.

Dit kan het best geschieden, door de boogwoningen in het Water- en Riffort te verbeteren, door er grootere ramen in aan te brengen en er gallerijen voor te maken.

Met de uitgaven voor andere kleine herstellingen voor verven der woningen etc., worden de kosten in het geheel geraamd op f 6 000,—.

Willemstad, den 21n. Augustus 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—11.

Verordening tot wijziging der verordening van
6 October 1906 (P. B. 1907 No. 5), rege-
lende het onderwijs in de kolonie Curaçao.

ONTWERP.

Nº 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk is de verordening van 6 October 1906 (P. B. 1907 N° 5), regelende het onderwijs in de kolonie Curaçao, zooals nader gewijzigd, en laatstelijk bij de verordening van 22 November 1913 (P. B. 1913 N° 64), te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad en gelet op de tweede zinsnede van art. 50 van het Regeeringsreglement dezer kolonie, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Overal, waar in de verordening van 6 October 1906 (P. B. 1907 N° 5), regelende het onderwijs in de kolonie Curaçao, zooals nader gewijzigd, en laatstelijk bij de verordening van 22 November 1913 (P. B. 1913 N° 64), sprake is van *Schoolopziener*: leze men *Inspecteur voor het Onderwijs*.

Artikel 2.

De bevoegdheden en verplichtingen van den Schoolopziener, volgens bovenaangehaalde verordening, gaan over op den Inspecteur voor het Onderwijs.

Artikel 3.

Deze verordening treedt in werking op 1 September 1914.

Gegeven te Willemstad, den

... van de ...

ONTWERP

DE WILLEN VAN DE ...

DE ...

... van de ...

...

... van de ...

...

... van de ...

...

... van de ...

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—11.

*Verordening tot wijziging der verordening van
6 October 1906 (P. B. 1907 No. 5), rege-
lende het onderwijs in de kolonie Curaçao.*

Memorie van toelichting.

Nº 2.

Z. E. de Minister van Koloniën heeft ondergeteekende telegrafisch verzocht met ingang van 1 September a. s. den Heer H. Meerdink te willen benoemen tot Inspecteur voor het onderwijs, hetgeen ondergeteekende aanleiding heeft gegeven dit voorstel bij den Raad in te dienen.

Mochten er met het oog daarop nog eenige andere wijzigingen in de onderwijsverordening moeten worden aangebracht, dan zal zulks later, na gepleegd overleg met den Inspecteur, aan den Kolonialen Raad worden voorgesteld.

Willemstad, den 24n. Augustus 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Rechnungs-Abrechnung
1898-1899

Die Abrechnung der Rechnungsjahre 1898-1899 ist dem Vorstande der Gesellschaft am 15. März 1899 vorgelegt worden.

Abrechnung der Rechnungsjahre 1898-1899

Die Abrechnung der Rechnungsjahre 1898-1899 ist dem Vorstande der Gesellschaft am 15. März 1899 vorgelegt worden. Die Abrechnung ist dem Vorstande der Gesellschaft am 15. März 1899 vorgelegt worden. Die Abrechnung ist dem Vorstande der Gesellschaft am 15. März 1899 vorgelegt worden.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—12.

Verordening, houdende wijziging van de verlofverordening (P. B. 1909 No. 25).

ONTWERP.

Nº 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de verordening, betreffende het verleenen van verlof aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao (P. B. 1909 N° 25), zooals gewijzigd bij de verordening van 21 September 1909 (P. B. 1909 N° 41), te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad en gelet op de tweede zinsnede van art. 50 van het Regeeringsreglement dezer kolonie, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Aan artikel 2, paragraaf 2, sub *b*, van de verordening betreffende het verleenen van verlof aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao (P. B. 1909 N° 25), zooals gewijzigd bij de verordening van 21 September 1909 (P. B. 1909 N° 41), wordt een nieuwe alinea toegevoegd, luidende:

Als diensttijd wordt gerekend de tijd, welken de ambtenaar in eenige andere kolonie van het Rijk in 's Lands dienst heeft doorgebracht.

Artikel 2.

In artikel 4, paragraaf 1, sub *a*, eerste zinsnede, van bovenaangehaalde verordening, vervallen de slotwoorden „in de kolonie”.

Artikel 3.

Deze verordening treedt in werking op 1 September 1914.

Gegeven te Willemstad, den

...

ONTARIO

2

DEPARTMENT OF AGRICULTURE

DEPARTMENT OF AGRICULTURE

...

...

...

...

...

...

...

...

...

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—12.

Verordening, houdende wijziging van de verlofverordening (P. B. 1909 No. 25).

Memorie van toelichting.

Nº 2.

Zoals artikel 2 der verlofverordening P. B. 1909 N° 25 thans luidt, zou een ambtenaar, die in onze zusterkolonie Suriname b. v. 5 jaren dienst heeft, en in dienst van de kolonie Curaçao wordt overgeplaatst, 15 jaren dienst in de tropen moeten hebben, voor hij recht op een jaar verlof naar Nederland verkreeg.

Dit komt ondergeteekende niet billijk voor, te meer, waar de dienstdienst in een andere kolonie doorgebracht, volgens de alhier geldende pensioensreglementen, als volle dienstdienst in rekening wordt gebracht.

Naar aanleiding van het voorgestelde lijkt het ondergeteekende, dat de slotwoorden „in de kolonie” in artikel 4, paragraaf 1, sub *a*, dienen te vervallen.

Willemstad, den 24n. Augustus 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—13.

*Verordening, houdende voorzorgsmaatregelen
tegen den uitvoer van levensmiddelen en
steenkolen uit de kolonie.*

ONTWERP.

Nº 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het in de tegenwoordige omstandigheid noodzakelijk is, dat voorzorgsmaatregelen worden genomen tegen den uitvoer van levensmiddelen en steenkolen uit de kolonie;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad en gelet op de tweede zinsnede van art. 50 van het Regeeringsreglement dezer kolonie, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Uit Curaçao mogen, zonder vergunning van den Gouverneur, en uit de overige eilanden der kolonie, zonder vergunning van de Gezaghebbers, geene levensmiddelen of steenkolen worden uitgevoerd.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking op den dag der uitgifte van het Publicatieblad, waarin zij is geplaatst.

Gegeven te Willemstad, den

Verzamelde gedingen
van de zittingen van 1911-1912
in de zittingen van de Raad

ONTWERP

N. 1

IN NAAM DER KONING

DE GOET VERREKER VAN NEDERLAND

In overzetting van een besluit, dat het in de
aangevoerde landen van de Koninkrijken
van de Nederlanden, te weten van de
Nederlandsch-Indische Archipel, van de
Nederlandsch-Indische West-Indische Archipel
en van de Nederlandsch-Indische Oost-Indische Archipel

Artikel 1

De Gouverneurs, zonder vermindering van den
aan de overige landen der Kolonie, worden
de Gouverneurs, tevens de Gouverneurs
van de

Artikel 2

De Gouverneurs worden bevoegd te werken op het gebied
van de Publieke Werken, te weten op het gebied
van de

Gevoerd te Wiltshire, 1911

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—13.

*Verordening, houdende voorzorgsmaatregelen
tegen den uitvoer van levensmiddelen en
steenkolen uit de kolonie.*

Memorie van toelichting.

N° 2.

Het is gewenscht voorzorgsmaatregelen te nemen, dat onze kolonie niet van levensmiddelen worde ontbloot.

Eveneens is het, om politieke redenen, gewenscht, dat er onder de tegenwoordige omstandigheid geen steenkolen worden uitgevoerd. Alleen zullen de schepen de gewone bunkerkolen kunnen krijgen.

Willemstad, den 29n. Augustus 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Coloniaal Handboek
1914-1915

Handboek van de Nederlandsche
Indië, 1914-1915

Memorie van Toelichting

De afzender van dit verslag heeft te denken dat het
aan de handelingen van de afzender, evenals de
aan de afzender van dit verslag, evenals de
aan de afzender van dit verslag, evenals de
aan de afzender van dit verslag, evenals de

Willemsdijk, den 10e April 1915

In Voorzigt van de afzender

STUYVER

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—14.

Verordening, houdende voorzorgsmaatregelen tegen den uitvoer van steenkolen en levensmiddelen uit de kolonie.

ONTWERP.

N° 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het in de tegenwoordige omstandigheid noodzakelijk is, dat voorzorgsmaatregelen worden genomen tegen den uitvoer van steenkolen en levensmiddelen uit de kolonie;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad en gelet op de tweede zinsnede van art. 50 van het Regeeringsreglement dezer kolonie, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De uitvoer uit de kolonie Curaçao van steenkolen is verboden.

Als uitvoer wordt niet beschouwd het medenemen door stoomschepen van steenkolen voor eigen gebruik, die in de gewone kolenruimen (bunkers) kunnen worden geborgen.

In bijzondere gevallen kan de Gouverneur toestemming verleenen, dat stoomschepen meer steenkolen voor eigen gebruik medenemen, dan de in het vorige lid bedoelde hoeveelheid.

Artikel 2.

Uit Curaçao mogen, zonder vergunning van den Gouverneur, en uit de overige eilanden der kolonie, zonder vergunning van den Gezaghebber, geen levensmiddelen worden uitgevoerd.

Artikel 3.

Hij, die steenkolen uitvoert of verkoopt of levert, wetende, dat zij voor uitvoer zijn bestemd, of de gezagvoerder van een schip, die steenkolen, tot uitvoer bestemd, inlaadt, wordt gestraft met gevangenisstraf van drie dagen tot drie maanden, en geldboete van honderd tot duizend gulden, tezamen of afzonderlijk.

De gezagvoerder van een schip, die, zonder vergunning van den Gouverneur, voor eigen gebruik meer steenkolen meeneemt of inlaadt, dan in zijn gewone kolenruimen (bunkers) kunnen worden geborgen, wordt gestraft met geldboete van vijftig tot driehonderd gulden.

Hij, die uit Curaçao, zonder vergunning van den Gouverneur of van iemand door den Gouverneur daartoe aangewezen, of uit een der andere eilanden der kolonie, zonder vergunning van den Gezaghebber, levensmiddelen uitvoert of verkoopt of levert, wetende, dat zij voor uitvoer zijn bestemd, of de gezagvoerder van een schip, die zonder die vergunning levensmiddelen tot uitvoer bestemd, inlaadt, wordt gestraft met geldboete van vijftig tot driehonderd gulden.

De gezagvoerder van een schip, die de levensmiddelen, die

hij met zijn schip mag uitvoeren, lost op een andere plaats dan in de vergunning is aangegeven, wordt gestraft met gevangenisstraf van drie dagen tot drie maanden, en geldboete van vijftiengintig tot driehonderd gulden, tezamen of afzonderlijk.

Schepen, waarin tegen de voorschriften dezer verordening steenkolen of levensmiddelen zijn geladen, worden niet uitgeklaard en kunnen worden aangehouden tot de in strijd met deze verordening daarin geladen steenkolen of levensmiddelen er weer uitgeladen zijn.

In al deze gevallen kunnen de steenkolen of levensmiddelen in beslag worden genomen en verbeurd verklaard.

Artikel 4.

Alle stukken krachtens deze verordening opgemaakt zijn vrij van de zegelbelasting.

Artikel 5.

Deze verordening treedt in werking op den dag der uitgifte van het Publicatieblad, waarin zij is geplaatst.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—14.

Verordening, houdende voorzorgsmaatregelen tegen den uitvoer van steenkolen en levensmiddelen uit de kolonie.

Memorie van toelichting.

N° 2.

Om politieke redenen is het gewenscht, dat er, onder de tegenwoordige omstandigheden, geen steenkolen worden uitgevoerd.

Tenzij in buitengewone gevallen, zullen aan de schepen alleen de gewone bunkerkolen worden geleverd.

Het is eveneens gewenscht voorzorgsmaatregelen te nemen, dat de eilanden der kolonie niet van levensmiddelen worden ontbloot.

Het verbod is algemeen gesteld, om eventueel zoo veel als noodig is te kunnen ingrijpen.

Het ligt echter in de bedoeling van ondergeteekende om, zoo dit niet absoluut noodzakelijk is, den uitvoer van levensmiddelen van Curaçao naar de overige eilanden der kolonie niet te belemmeren. Hieromtrent zal hij den inspecteur der belastingen de noodige instructies geven.

Het behoeft geen betoog, dat deze verordening slechts een tijdelijk karakter heeft en wederom zal worden ingetrokken, zoodra de omstandigheden dit toelaten.

Op oorlogsschepen van oorlogvoerende partijen blijven natuurlijk van toepassing de bepalingen der neutraliteitsproclamatie, die een uitvloeisel zijn van het verdrag nopens de rechten en verplichtingen der onzijdige mogendheden in geval van zeeoorlog (P. B. 1910 N° 41).

De onder N° 13 van dit zittingjaar ingediende ontwerpverordening wordt hierbij ingetrokken.

Willemstad, den 3n. September 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—15.

Verordening tot wijziging der verordening van 26 April / 6 Mei 1909 (P. B. 1909 No. 17), houdende bepalingen omtrent de verplichte herstelling en de mogelijkheid tot het doen afbreken van gebouwen, muren en trankeeren, die bouwvallig zijn, en omtrent het onbewoonbaar verklaren van woningen.

ONTWERP.

N° 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verordening van 26 April / 6 Mei 1909 (P. B. 1909 N° 17), houdende bepalingen omtrent de verplichte herstelling en de mogelijkheid tot het doen afbreken van gebouwen, muren en trankeeren, die bouwvallig zijn, en omtrent het onbewoonbaar verklaren van woningen, te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad en gelet op de tweede zinsnede van art. 50 van het Regeeringsreglement dezer kolonie, vastgesteld onderstaande verordening:

Artikel 1.

Art. 2 der verordening van 26 April / 6 Mei 1909 (P. B. 1909 N° 17), houdende bepalingen omtrent de verplichte herstelling en de mogelijkheid tot het doen afbreken van gebouwen, muren en trankeeren, die bouwvallig zijn, en omtrent het onbewoonbaar verklaren van woningen, wordt gewijzigd en gelezen als volgt:

„Het bevel, in het vorig artikel bedoeld, wordt gedaan aan den eigenaar van of aan den zakelijk gerechtigde op den grond, dan wel aan zijn vertegenwoordiger, en eventueel ook aan den huurder van den grond, waarop het gebouw, de muur of de trankeer zich bevindt.

Als eigenaar van of als zakelijk gerechtigde op den bedoelden grond wordt beschouwd hij, die als zoodanig in de registers van den hypotheekbewaarder voorkomt.

Als vertegenwoordiger van den eigenaar kan worden beschouwd de persoon, die met het innen van de huur belast is.”

Artikel 2.

Art. 11 der bovenaangehaalde verordening wordt gewijzigd en gelezen als volgt:

„De eigenaar van of de zakelijk gerechtigde op den grond, die de bevelen, krachtens art. 1 en art. 4 gegeven, niet nakomt, wordt gestraft met een geldboete van f 10.— tot f 100.— en gevangenisstraf van 3 dagen tot een maand, tezamen of afzonderlijk.”

Artikel 3.

Deze verordening treedt in werking op den dag der uitgifte van het Publicatieblad, waarin zij is geplaatst.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—15.

Verordening tot wijziging der verordening van 26 April | 6 Mei 1909 (P. B. 1909 No. 17), houdende bepalingen omtrent de verplichte herstelling en de mogelijkheid tot het doen afbreken van gebouwen, muren en trankeeren, die bouwvallig zijn, en omtrent het onbewoonbaar verklaren van woningen.

Memorie van toelichting.

N° 2.

Het belang der kolonie, gelegen in het verhaal van de kosten veroorzaakt door het subsidiair optreden van het openbaar gezag, wanneer aan het bevel tot herstel of tot afbraak niet wordt voldaan, brengt mede, dat de grondeigenaar of diegene, die op het gebouwde een zelfstandig recht kan doen gelden, als voor die kosten aansprakelijk en executabel wordt gehouden.

Als regel is de eigenaar van den grond dezelfde als die van een daarop staand huis, muur of trankeer, ook al is dat voorwerp door een ander gebouwd.

Volgens art. 622, 1e lid, van het Curaçaosche Burgerlijk Wetboek toch bevat de eigendom van den grond in zich den eigendom van hetgeen op en in den grond is. Doch onder bijzondere omstandigheden, bijv. bij erfpacht of opstal kan een derde als een afzonderlijk gerechtigde tot den opstal worden aangemerkt.

Vandaar de gewijzigde redactie.

Er is echter geen bezwaar dat de vorenbedoelde aanzegging eventueel ook geschiedt aan den huurder van den grond, wanneer deze het huis, de muur of de trankeer mocht hebben gebouwd.

De wijziging van art. 11 is een gevolg van die van art. 2, derhalve moet de gewijzigde redactie van eerstgenoemd artikel zich volkomen aansluiten bij die van laatstgenoemde.

Willemstad, den 3n. September 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

De Stichting is opgericht op 15 April 1909 (N. 1009) en heeft als doel de bevordering van de wetenschappelijke en literaire werkzaamheden van de leden.

Memorie van toelichting

N. 1009

De Stichting is opgericht op 15 April 1909 (N. 1009) en heeft als doel de bevordering van de wetenschappelijke en literaire werkzaamheden van de leden. De Stichting is opgericht op 15 April 1909 (N. 1009) en heeft als doel de bevordering van de wetenschappelijke en literaire werkzaamheden van de leden.

Willemsd. den 22. September 1911

De voorzitter van de Stichting

W. J. J. J.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—15.

Verordening tot wijziging der verordening van 26 April | 6 Mei 1909 (P. B. 1909 N° 17), houdende bepalingen omtrent de verplichte herstelling en de mogelijkheid tot het doen afbreken van gebouwen, muren en trankeeren, die bouwvallig zijn, en omtrent het onbewoonbaar verklaren van woningen.

Voorloopig Verslag.

N° 3.

Het Afdelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeen werd het ontwerp gunstig ontvangen.

Verscheidene leden drongen er op aan, dat in de gevallen, in de voorlaatste zinsnede van de Memorie van Toelichting bedoeld, namelijk wanneer het gebouwen, muren of trankeeren betreft, die door den huurder of gebruiker van den grond, anders dan bij zakelijk recht, met zijn eigen bouwstoffen daarop zijn daargesteld, de huurder of gebruiker als degene werd aangewezen, die voor de afbreking aansprakelijk en wegens het niet voldoen aan het daartoe strekkend bevel strafbaar is.

Gevraagd werd of het niet beter zou zijn de woorden „dan wel”, voorkomende in den derden regel van de tweede zinsnede van artikel 1 te vervangen door de woorden „of wel”.

Het wilde verscheidene leden wenschelijk voorkomen, in stede van de registers van den hypotheekbewaarder, de loopende leggers van aanslagen in de grondbelasting als grondslag te nemen, aangezien overgangen ter zake des doods niet in de registers van den hypotheekbewaarder voorkomen, zoolang er geen toewijzing of overdracht heeft plaats gehad.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 12n. Januari 1915.

De Rapporteurs,

Ed. S. LANSBERG.

F. W. P. WINKEL.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—15.

Verordening tot wijziging der verordening van 26 April / 6 Mei 1909 (P. B. 1909 N° 17), houdende bepalingen omtrent de verplichte herstelling en de mogelijkheid tot het doen afbreken van gebouwen, muren en trankeeren, die bouwvallig zijn, en omtrent het onbewoonbaar verklaren van woningen.

Memorie van Antwoord.

N° 4.

Het deed ondergeteekende genoegen te vernemen, dat het ontwerp over het algemeen gunstig werd ontvangen.

Aan den aandrang van verscheidene leden, bedoeld in de derde zinsnede van het Voorloopig Verslag kan niet worden voldaan. Dit ontwerp toch is een uitvloeisel van het beginsel aanvaard in de verordening tot aanvulling van art. 12 der Grondbelastingverordening 1908 (P. B. 1914 N° 1), hetwelk overeenkomt met dat in art. 622, alinea 1, Burgerlijk Wetboek neergelegd. Wordt aan den aandrang toegegeven, dan zouden ten aanzien dezer ontwerp-verordening twee uiteenlopende beginselen toepassing verkrijgen, hetgeen uit den aard der zaak minder gewenscht moet worden geacht. Teyens wil het ook voorkomen, dat toepassing van het beginsel der grondbelastingverordening ook in zake van woningtoestanden zeer zeker aan de goede uitvoering van de woningverordening ten goede zal komen.

Zooals in de eerste zinsnede der Memorie van Toelichting is gezegd, brengt het belang der kolonie mede, dat de grondeigenaar van of de zakelijk gerechtigde op het gebouwde voor de bedoelde kosten aansprakelijk wordt gehouden. Heeft de eigenaar het gebouw niet onder zijn beheer, dan is het aan hem om zich te verzekeren op welke wijze alsdan aan de in het ontwerp bedoelde bevelen gevolg zal worden gegeven. Het wil echter voorkomen, dat hij tegenover het Koloniaal Bestuur de aansprakelijke persoon moet blijven.

„Dan wel” lijkt beter dan „of wel”. Deze laatste komt meer explicatief voor, terwijl de eerste meer distributief schijnt.

Het lijkt eigenaardiger om de registers van den hypotheekbewaarder in deze te laten beslissen. Immers geldt het hier geen belastingquaestie, maar een of van zuiver burgerlijk recht of van strafrecht, in de eerste gevallen zullen bij overlijden de erfgenamen aansprakelijk zijn, in de laatste zal bij overlijden of het recht tot strafvervolgning door den dood zijn vervallen of de mede-eigenaar aan wien het bevel is gedaan vervolgd moet worden.

Willemstad, den 17n. Maart 1915.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Explicatief of meer distributief?

Verdering tot wijziging der wetgeving van
1914 en 1915 (P. B. 1914 N. 17)
Inhoudsopgave van de verslagen
betreffende de werkzaamheden van de
Raad van Bestuur, van de Raad van
Koloniën en van de Raad van
Nederlandsch-Indië, in het jaartal
1914—1915.

Memorie van Antwoord.

274

Het doel onderzochende geöogen te vermenen, dat de
antwerp over het algemeen kunstig werd ontworpen.
Aan den aanblij van verscheidene leden, bestond in de
derde zitting van het Vootologisch Verleg kan niet worden
volgaan. Dit ontwerp lood is een ontwerp van het ontwerp
aanvaard in de zitting van de zitting van art. 12 der
Grondwet van 1848 (P. B. 1914 N. 17), de wet
overeenkomst met dat in art. 12, alinea 1, derzelfde Wet
lood neeveld. Wacht aan den zitting toegevoerd aan
zonden een aanzien hever ontwerp-voordracht van nimen
loepende ingelien toegevoerd verkielen, belegen tot den
aard der zitting minder gewoont met worden geschied. Tegen
wil het ook voorkomen, dat toepassing van het ontwerp de
Grondwet van 1848 ook in zake van koloniale zittingen
meer zeker aan de goede uitvoering van de wetgeving
ten goede zal komen.
Zooals in de eerste zitting der Memorie van Antwoord
is gezegd, heeft het ontwerp der kolonie niet, dat de grond-
eigenaar van de koloniale zittingen op het gebied van
de bedoelde zittingen wordt gehouden. Het is dat aan
eigenaar het gebied niet onder zijn bevel, dat is dat aan
hem om zich te verscheren op welke wijze zittingen aan de
het ontwerp bedoelde zittingen gevele zal worden gegeven.
Het wil echter voorkomen, dat bij toepassing van de Koloniale
wetgeving de zittingen zittingen moet blijven.
„Dan wil” zittingen die „al wel”, deze zittingen, zittingen
meer zittingen voor zittingen de eerste meer zittingen
zittingen.
Het is het zittingen om de zittingen van de zittingen
zittingen in zake te zittingen. Tegen zittingen het zittingen
geen zittingen, maar een of van zittingen zittingen
zittingen of zittingen in de eerste zittingen zittingen het zittingen
zittingen de zittingen zittingen zittingen in de eerste zittingen
zittingen of zittingen tot zittingen zittingen zittingen zittingen
zittingen of de zittingen aan zittingen het zittingen zittingen
zittingen zittingen.

Wittend, den 17^{en} maart 1915

De voorzitter van de Raad

ZITTINGEN

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—15.

Verordening tot wijziging der verordening van 26 April/6 Mei 1909 (P. B. 1909 No. 17), houdende bepalingen omtrent de verplichte herstelling en de mogelijkheid tot het doen afbreken van gebouwen, muren en trankeeren, die bouwvallig zijn, en omtrent het onbewoonbaar verklaren van woningen.

Eindverslag.

N° 5.

Eenige leden wenschten naar aanleiding van de Memorie van Antwoord er op te wijzen, dat het feit, dat in de Grondbelastingverordening het beginsel uitdrukkelijk is gehuldigd, dat de eigenaar van den grond ook eigenaar is van het daarop gebouwde, niet uitsluit, dat er bij wisselende jurisprudentie over artikel 622 van het Burgerlijk Wetboek over het geheele verdere gebied van het recht onzekerheid omtrent dit punt blijft bestaan.

In verband daarmee werd de vraag gesteld of het onomstootelijk vast staat, dat de eigenaar van den grond, die op bevel volgens artikel 1 van de Verordening, P. B. van 1909 N° 17, het door een ander met diens eigen bouwstoffen op zijn grond gebouwde afbreekt, nooit in botsing kan komen met artikel 388 van het Wetboek van Strafrecht.

A contrario redeneerende meenden de leden aan het woord, dat met het oog op artikel 273 van gemeld Wetboek daarvoor wel eenige vrees kan bestaan.

Met de mededeeling van het bovenstaande werd de openbare beraadslaging voldoende voorbereid geacht.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 14n. April 1915.

De Rapporteurs,

J. C. B. FORBES.

F. W. P. WINKEL.

Verordening tot wijziging der verordening van
20 April 1909 (P. B. 1909 No. 17)
houdende bepalingen omtrent de verplichte
aankomst en de wettelijkheid tot het doen
afbreken van gebouwen, muren en kerk-
en, die bouwvallig zijn, en omtrent het
bevoegdheid verlenen van woningen.

Eindverslag.

Nr. 2

Hoogte leden wenschten naar aanleiding van de Memorie
van Antwoord er op te wijzen, dat het feit, dat in de Grond-
belastingverordening het begrip uithoudend is gekwalificeerd,
dat de eigenaar van den grond ook eigenaar is van het daar
op gebouwde, niet uitluit, dat er bij wisselende jurispruden-
tie over artikel 322 van het Burgerlijk Wetboek over het ge-
hele verlore gebied van het recht onzekerheid omtrent dit
punt blijft bestaan.

In verband daarmee werd de vraag gesteld of het onom-
stootelijk vast staat, dat de eigenaar van den grond, die op
niveau volgens artikel 1 van de Verordening P. B. van 1909
No. 17, het door een ander met diens eigen bouwstoffen op zijn
grond gebouwde afbrekt, nooit in botsing kan komen met
artikel 322 van het Wetboek van Strafrecht.

A contrario tevens werd meenden de leden aan het woord
dat met het oog op artikel 322 van genoemd Wetboek daarvoor
wel eenige vragen kan bestaan.

Met de mededeeling van het bovenstaande werd de open-
bare beraadslaging voldoende voorbereid geacht.

Aldus vastgesteld op Omslag, den 14. April 1915.

De Rapporteurs
J. C. B. FORBEE
F. W. F. WINKEL.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—16.

Verordening, houdende bepalingen betreffende eene nieuwe regeling omtrent het leggen van beslag op gelden of goederen, onder publieke administratiën berustende, en het verleenen van kortingen op traktementen of pensioenen ten behoeve van particuliere schuldeischers.

ONTWERP.

Nº 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is het leggen van beslag op gelden of goederen, onder de publieke administratiën berustende, en het verleenen van kortingen op traktementen of pensioenen ten behoeve van particuliere schuldeischers, opnieuw te regelen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad en gelet op de tweede zinsnede van art. 50 van het Regeeringsreglement dezer kolonie, vastgesteld onderstaande verordening :

Art. 1.

In de kolonie Curaçao is geen beslag op gelden of goederen, onder de publieke administratiën berustende, toegelaten.

Kortingen op traktementen of pensioenen worden ten behoeve van particuliere schuldeischers niet verleend.

Art. 2.

Deze verordening treedt in werking op den dag der uitgifte van het Publicatieblad, waarin zij is geplaatst.

Bij hare inwerkingtreding vervalt de verordening van 16 Augustus 1898 (P. B. Nº 26), doch blijft gehandhaafd de intrekking der Publicatie van 27 December 1825 (Publicatiebundel No. 100).

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—16.

Verordening, houdende bepalingen betreffende eene nieuwe regeling omtrent het leggen van beslag op gelden of goederen, onder publieke administratiën berustende, en het verleenen van kortingen op traktementen of pensioenen ten behoeve van particuliere schuldeischers.

Memorie van toelichting.

N° 2.

Het aangeboden ontwerp heeft zijn ontstaan te danken aan de wenschelijkheid, dat duidelijker uit de verordening blijke, dat, evenals in Suriname, ook in de kolonie Curaçao geen beslag mag worden gelegd op bezoldiging, pensioenen enz. ten laste der koloniale administratie, en dat geen korting op dergelijke inkomsten mogelijk is.

Derhalve komt het wenschelijk voor de ter zake bestaande wettelijke regeling gelijkloidend aan die in Suriname geldende te maken.

Bijgaand ontwerp is dan ook m. m. een copie van de algemeene verordening van Suriname opgenomen in Gouvernementsblad van 1902 N° 9.

Art. 2, lid 2. Ofschoon het, naar het oordeel van den ondergeteekende, aan geen twijfel onderhevig is, dat, ook zonder deze bepaling, de publicatie van 27 December 1825 (Publicatiebundel N° 100) bij het vervallen van de verordening van 16 Augustus 1898 (P. B. N° 26), waarbij zij is ingetrokken, niet herleeft, komt het hem toch, om elk verschil van meening dienaangaande van meet af aan af te snijden, wenschelijk voor deze bepaling in de verordening op te nemen.

Willemstad, den 3n. September 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—16.

Verordening, houdende bepalingen betreffende eene nieuwe regeling omtrent het leggen van beslag op gelden of goederen, onder publieke administratiën berustende, en het verleenen van kortingen op traktementen of pensioenen ten behoeve van particuliere schuldeischers.

Voorloopig Verslag.

Nº 3.

Het Afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Verscheidene leden verklaarden niet te kunnen instemmen met de strekking van dit ontwerp. Zij konden niet inzien, waarom de inkomsten van zekere categorie van personen geheel buiten het bereik van hunne crediteuren moesten worden gesteld. Veel meer in overeenstemming met moraliteit, recht en billijkheid zouden zij het achten, wanneer thans eene verordening werd in het leven geroepen, die in aansluiting aan art. 703 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zou bepalen het gedeelte van bezoldigingen, waarop schuldeischers de hand wèl zouden mogen leggen.

Gaarne zou men daarom van het Bestuur de gronden wenschen te vernemen, die voor het in het ontwerp nedergelegd beginsel van onaantastbaarheid zouden kunnen pleiten.

Men vond het ontwerp niet overal even duidelijk. Gevraagd werd wat onder „publieke administratiën” moet worden verstaan. Is de Curaçaosche Hypotheekbank b. v. er een? Wordt met traktementen slechts de bezoldigingen van ambtenaren in Gouvernementsdienst bedoeld of zijn daaronder ook die van beampten bij particulieren begrepen?

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 12n. Januari 1915.

De Rapporteurs,

ED. S. LANSBERG.

F. W. P. WINKEL.

De Raad heeft de volgende besluiten genomen:

Voorloopig Verslag.

Nº 1.

Het Algemeenbestuur heeft de volgende beschouwingen en opmerkingen gemaakt over de in het verslag van de Raad van 1911-1912 voorkomende besluiten. Het is de Raad van 1911-1912 te danken dat de Raad van 1910-1911 de beschouwingen van de Raad van 1911-1912 heeft kunnen afdrukken. Het is de Raad van 1911-1912 te danken dat de Raad van 1910-1911 de beschouwingen van de Raad van 1911-1912 heeft kunnen afdrukken. Het is de Raad van 1911-1912 te danken dat de Raad van 1910-1911 de beschouwingen van de Raad van 1911-1912 heeft kunnen afdrukken.

Aldus vastgesteld op Caraco, den 12e Januari 1912.

De Voorzitter,
E. A. J. J. J. J.
E. W. P. W. P.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—16.

Verordening, houdende bepalingen betreffende eene nieuwe regeling omtrent het leggen van beslag op gelden of goederen, onder publieke administratiën berustende, en het verleenen van kortingen op traktementen of pensioenen ten behoeve van particuliere schuldeischers.

Memorie van Antwoord.

N° 4.

Het spreekt ondergeteekende uit het Voorloopig Verslag te moeten vernemen, dat vele leden niet met de strekking van het ontwerp konden instemmen.

Hij meent toch dat aan de grieven, daartegen ingebracht, voor een groot deel wordt tegemoet gekomen door de bepaling van art. 18 van het Curaçaosche Faillissementsbesluit (P. B. 1914 N° 17), die men in de plaats kan laten treden van de in het verslag bedoelde verordening, aansluitende aan art. 703 Burgerlijke Rechtsvordering.

Hieruit blijkt, dat de bedoelde inkomsten niet onaantastbaar zijn; alleen zal de ambtenaar eerst failliet moeten worden verklaard.

Ofschoon ondergeteekende niet kan ontkennen, dat ook tegen het aangenomen principe wel eenige argumenten zijn aan te voeren, acht hij het gewenscht, dat op dit punt de wettelijke bepalingen in deze kolonie overeenkomen met die, in de kolonie Suriname geldende.

Zij werden dáar ingevoerd bij Koninklijk besluit van den 17n. Februari 1902 (Gouvernementsblad 1902 N° 9).

En op de verzoeken, in Suriname gedaan, om kortingen op de inkomsten van koloniale of gewezen koloniale ambtenaren toe te staan, werd steeds afwijzend beschikt.

Onder publiekrechtelijke administratiën moeten worden verstaan administratiën van publiekrechtelijke lichamen en alzoo in de eerste plaats de kolonie en de organen daarvan.

De Curaçaosche Hypotheekbank valt er dus niet onder.

Met traktementen worden slechts bedoeld de bezoldigingen van ambtenaren in gouvernements dienst.

Willemstad, den 26n. Maart 1915.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—16.

Verordening, houdende bepalingen betreffende eene nieuwe regeling omtrent het leggen van beslag op gelden of goederen, onder publieke administratiën berustende, en het verleenen van kortingen op traktementen of pensioenen ten behoeve van particuliere schuldeischers.

Eindverslag.

Nº 5.

De Commissie van Rapporteurs, in overleg met de Voorzitters der Afdeelingen, is, na kennis genomen te hebben van de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag over deze ontwerp-verordening, van oordeel, dat door de gewisselde schrifturen de openbare beraadslaging over het ontwerp genoegzaam is voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 14n. April 1915.

De Rapporteurs,

J. C. B. FORBES.

F. W. P. WINKEL.

Verzoeking. Aanbeveling behoudens bevestiging van
deze eene zijde en van de andere zijde van
de Raad van Gedeputeerde Staten, onder
aanbeveling van de Raad van Gedeputeerde
Staten van de provincie van Noord-Nederlandsch
Nieuw-Guinea.

Finansiering.

Nº 2

De Comissaris van Gedeputeerde Staten is overtuigd dat de
aanbeveling van Gedeputeerde Staten, in zoverre zij
betreft de aanbeveling van de Raad van Gedeputeerde
Staten van Noord-Nederlandsch Nieuw-Guinea, tot
aanbeveling van de Raad van Gedeputeerde Staten
van de provincie van Noord-Nederlandsch Nieuw-Guinea,
in zoverre zij betrekking heeft op de aanbeveling
van Gedeputeerde Staten van Noord-Nederlandsch
Nieuw-Guinea, is te goedkeuren.

Altegenwoordig op Gedeputeerde Staten van Noord-Nederlandsch
Nieuw-Guinea.

De Gedeputeerde Staten
J. C. B. JORDIS
E. W. F. WAREK

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—17.

*Verordening tot wijziging van art. 1786 van
het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Cu-
raçao.*

MEMORIE VAN
ONTWERP.

Nº 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is art. 1786 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad en gelet op de tweede zinsnede van art. 50 van het Regeeringsreglement dezer kolonie, vastgesteld onderstaande verordening:

Art. 1.

De tweede zinsnede van art. 1786 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao wordt gelezen als volgt: „De wettelijke interessen zijn zes ten honderd”.

Art. 2.

Deze verordening treedt in werking op den dag der uitgifte van het Publicatieblad, waarin zij is geplaatst.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—17.

*Verordening tot wijziging van art. 1786 van
het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Cu-
raçao.*

Memorie van toelichting.

N° 2.

Het fixeeren van de in het onderhavige artikel bedoelde interesten op 8 % wil, zelfs bij den tegenwoordigen hoogen rentestand, zeer hoog voorkomen.

De ondergeteekende meent dus deze te moeten bepalen op 6 %, evenals in Suriname reeds geschied is of binnenkort zal geschieden.

Willemstad, den 3n. September 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Verzameling der verslagen van het 17de en 18de
het Koninkrijk der Nederlanden in de Koloniën

Memorie van toelichting

N° 2

Het bezwaar van de in het onderhavige artikel bedoelde
toezicht op de werking van de in het onderhavige artikel
toezicht op de werking van de in het onderhavige artikel
toezicht op de werking van de in het onderhavige artikel
toezicht op de werking van de in het onderhavige artikel

Willemsd., den 28. September 1914.

De Gouverneur van Curaçao.

WILLIAMS

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915—17.

Verordening tot wijziging van Art. 1786 van
het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Cu-
raçao.

Eindverslag.

Nº 3.

ONTWERP.

De Afdelingen hadden, met uitzondering van enkele leden, die een rentevoet van 6 % te laag vonden, geen bezwaar tegen het ontwerp.

De Commissie van Rapporteurs is van oordeel, dat met deze mededeeling de openbare beraadslaging voldoende is voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 10n. October 1914.

De Rapporteurs,

Ed. S. LANSBERG.

F. W. P. WINKEL.

Koloniale Raad
ZITTINGJAAR 1914-1915-16

Verzameling der verslagen van de Raad
van Bestuur der Koloniale Raad te Batavia
1914-1915-16

Kinderverslag

1914

In afdoeninge hebben met nitkoeding een andere leden
die een rapport van 2 te lang vonden, zeer kort
van het ontwerp.
De Commissie van Rapporteurs is van oordeel dat het
inbegreep de speciale bevestiging voldoende is
te zijn.

Almede verspreid op tusschen van 1ste October 1914

De Rapporteurs

Dr. S. JANSSEN

P. W. F. WINKEL

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915—18.

Verordening, houdende bepaling, dat bij de veroordeeling van den bestuurder van een motorrijtuig wegens overtreding van bepaalde artikelen van de keur, houdende regeling van het verkeer op de wegen in verband met het gebruik van motorrijtuigen (P. B. 1912 No. 59) hem de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen voor ten hoogste één jaar kan worden ontzegd.

ONTWERP.

N° 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is te bepalen, dat bij veroordeeling van den bestuurder van een motorrijtuig wegens overtreding van bepaalde artikelen van de keur, houdende regeling van het verkeer op de wegen in verband met het gebruik van motorrijtuigen (P. B. 1912 N° 59), hem de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen voor ten hoogste één jaar kan worden ontzegd;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad en gelet op de tweede zinsnede van art. 50 van het Regeeringsreglement dezer Kolonie, vastgesteld onderstaande verordening:

Art. 1.

In deze verordening wordt verstaan:

1° onder motorrijtuigen alle rij- of voertuigen, bestemd om uitsluitend of mede door een mechanische kracht, op of aan het rij- of voertuig zelf aanwezig, anders dan langs spoorstaven te worden voortbewogen; en

2° onder bestuurder van een motorrijtuig hij, die het rijtuig bestuurt of onder zijn onmiddellijk toezicht doet besturen.

Art. 2.

Bij veroordeeling van den bestuurder van een motorrijtuig bij herhaling wegens overtreding van art. 6, art. 7, art. 8, art. 9, art. 13, art. 15, art. 16, art. 17 en art. 18 der keur, houdende regeling van het verkeer op de wegen van het eiland Curaçao in verband met het gebruik van motorrijtuigen (P. B. 1912 N° 59), kan hem de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen voor ten hoogste één jaar worden ontzegd.

Bij toepassing van het eerste lid verliest een aan den veroordeelde ingevolge art. 4, sub. 3°, der bovenaangehaalde keur afgegeven rijbewijs zijn geldigheid, zoodra de veroordeeling onherroepelijk is geworden of de opgelegde boete is betaald.

Art. 3.

Deze verordening treedt in werking 15 dagen na den dag der uitgifte van het Publicatieblad, waarin zij geplaatst is.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915—18.

Verordening, houdende bepaling, dat bij de veroordeeling van den bestuurder van een motorrijtuig wegens overtreding van bepaalde artikelen van de keur, houdende regeling van het verkeer op de wegen in verband met het gebruik van motorrijtuigen (P. B. 1912 No. 59) hem de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen voor ten hoogste één jaar kan worden ontzegd.

Memorie van toelichting.

Nº 2.

In het voorloopig verslag betreffende de keur, houdende regeling van het verkeer op de wegen in verband met het gebruik van motorrijtuigen (P. B. 1912 N° 59) (Gedrukte stukken 1912—1913—9) hebben de afdeelingen ad. art. 19 eenstemmig aanbevolen onder de straffen — bij recidive — intrekking van het rijbewijs voor ten hoogste één jaar op te nemen. Daar de straf van ontzetting van een recht — intrekking van het rijbewijs zou dat zijn — niet bij keur mag worden bepaald, kon de ondergeteekende geen gevolg geven aan den wenk der afdeelingen. Ook dacht ondergeteekende, dat de bedreigde straffen voldoende praeventief zouden werken. Nu het echter gebleken schijnt, dat dit niet het geval is, wil verscherping der strafbepalingen met de in dit ontwerp voorgestelde intrekking wenschelijk voorkomen en wordt nu bij verordening vastgesteld, wat toen niet bij keur kon geschieden.

Willemstad, den 30n. September 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1914—1915—19.

Verordening, houdende vaststelling van bepalingen betreffende het gebruik van de benaming „metriek karaat”.

ONTWERP.

Nº 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is wettelijke bepalingen vast te stellen betreffende het gebruik van de benaming „metriek karaat” om het gewicht aan te duiden van parels, diamanten en andere edelgesteenten.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad en gelet op de tweede zinsnede van art. 50 van het Regeeringsreglement dezer Kolonie, vastgesteld onderstaande verordening:

Art. 1.

Met afwijking van de artikelen 3, 6, 7, 8 en 9 van het Koninklijk Besluit van 17 October 1875 N° 27 (P. B. 1875 N° 19) betrekkelijk de maten, gewigten en weegwerktuigen in de kolonie Curaçao, mag, om het gewicht aan te duiden van parels, diamanten en andere edelgesteenten, de benaming „metriek karaat” worden gebezigd voor een gewicht van 0,2 gram.

Art. 2.

Het bezigen van die benaming om een ander gewicht aan te duiden is verboden.

Art. 3.

Overtreding van het bepaalde in het vorige artikel wordt gestraft met een geldboete van ten hoogste tien gulden.

Art. 4.

Het feit bij deze verordening strafbaar gesteld wordt beschouwd als overtreding.

Art. 5.

Deze verordening treedt in werking op den dag der uitgifte van het Publicatieblad waarin zij is geplaatst.

Gegeven te Willemstad, den

De Gouverneur van Congo
aan de Kamer van Afgevaardigden te Brussel

ONTWERP

Nº 1

DE KAMER VAN AFGEVAARDIGDEN

DE GOUVERNEUR VAN CONGO

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk is de wetgeving vast te stellen betreffende het gebruik van de benaming „niet-rijkskandidaat“ om het gebruik van andere benamingen te voorkomen en andere bepalingen te maken van het gebruik van andere benamingen.

Art. 1.
Met afdeling van de artikelen 2, 3, 4 en 5 van het Koninklijk besluit van 17 October 1913 (S. 12, 13, 14, 15) betreffende de namen, gewoonten en wettelijke gebruiken in de koloniale landen mag, om het gebruik van andere benamingen te voorkomen, de benaming „niet-rijkskandidaat“ worden gebruikt voor een gewest of een provincie.

Art. 2.
Het gebruik van die benaming om een ander gewest of provincie te duiden is verboden.

Art. 3.
Overtoefing van het begrip in het vorige artikel wordt geacht met een gewest van een lokale bestuursinstelling te duiden.

Art. 4.
Het gebruik van die benaming om een gewest of provincie te duiden is strafbaar met een gevangenisstraf van twee maanden tot twee jaren.

Art. 5.
Deze wetgeving treedt in werking op den dag der afdruk van het Koninklijk besluit (S. 16) is gepubliceerd.

Overgenomen te Brussel, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915—19.

Verordening, houdende vaststelling van bepalingen betreffende het gebruik van de benaming „metriek karaat”.

Memorie van toelichting.

N° 2.

In afwijking van art. 3 van de wet van 7 April 1869 N° 57, waarin de maten en gewichten, die bij uitsluiting in het Rijk mogen worden gebezigd, zijn aangewezen, is bij de wet van 7 April 1911 N° 113 bepaald, dat om het gewicht aan te duiden van parels, diamanten en andere edelgesteenten, de benaming „metriek karaat” mag worden gebezigd voor een gewicht van 0,2 gram.

Waar de maten en gewichten, die in de kolonie mogen worden gebruikt en die vervat zijn in art. 3 van het Koninklijk Besluit van 17 October 1875 N° 27 (P. B. 1875 N° 19) dezelfde zijn als in Nederland, acht ondergeteekende het wenschelijk, dat ook hier wettelijke bepalingen worden vastgesteld betreffende het gebruik van de benaming „metriek karaat”.

Willemstad, den 30n. September 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—20.

Keur, regelende den dienst der publieke veerponten op het eiland Curaçao.

Memorie van Antwoord.

N° 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder N° 11 van het zittingjaar 1913—1914).

Naar aanleiding van de vele in het oorspronkelijk ontwerp gebrachte wijzigingen, waarbij in het algemeen rekening is gehouden met de door den Raad in het Voorloopig Verslag voorgestelde, is het den ondergeteekende praktisch voorgekomen het oorspronkelijk ontwerp over te doen drukken, zooals blijkt uit het hierbij overgelegde nieuwe ontwerp.

Zooals door den Raad is aangegeven, zijn in het intitulé, de considerans en de artikelen 1 en 2 de woorden „veer- en vrachtponten” vervangen door „veerponten”.

In den aanhef van art. 6 zijn de woorden: „zijn verplicht hun loon te berekenen naar het volgende tarief” vervangen door de woorden: „mogen als loon niet meer berekenen dan in onderstaand tarief is aangegeven”, daar de bedoeling van het tarief niet anders is dan de pontvoerders te verbinden aan een maximum-loon.

Het tarief in art. 6, sub 1°, letter *a*, heeft ondergeteekende gemeend te moeten handhaven, daar het loon van 2 cent per persoon bij vervoer van drie of meer personen niet te hoog voorkomt, terwijl, indien bij vervoer van tien of meer personen het loon werd vastgesteld op één cent per persoon, er een onbillijke verhouding zou ontstaan met het vlak voorafgaande, dat bij vervoer van drie tot negen personen het loon zou zijn twee cent per persoon, daar immers de pontvoerder bij vervoer van negen personen een loon zou krijgen van achttien centen, doch als er een persoon meer bij komt, hij slechts een loon van tien centen zou mogen ontvangen.

Ook het tarief in art. 6, sub 4° letter *a*, is gehandhaafd om dezelfde redenen als hierboven uiteengezet.

De ondergeteekende kan niet toegeven, dat, hoewel de afstanden tusschen de plaatsen vermeld in art. 6, sub 1° letter *a*, gelijk mogen zijn met die tusschen de plaatsen sub 6° van dat artikel, het tarief sub 6° hoog zou zijn, daar men in aanmerking moet nemen, dat de plaatsen sub 6° niet zooveel gefrequentieerd worden als die sub 1° letter *a*.

De ondergeteekende acht de door hem voorgestelde verhoging van het tarief van art. 6, sub 9° voldoende.

Door den ondergeteekende is aan het sub 10° van art. 6 een tweede alinea toegevoegd, die voorziet in de gevallen, waarin geen koffer maar enkel pakken of valiezen worden vervoerd.

Door de toevoeging van een tweede alinea aan het sub 11° van art. 6 meent de ondergeteekende, dat aan het geopperde bezwaar van den Raad tegemoet is gekomen.

Ad artikel 7. Hier heeft geen vergissing plaats gehad. Juist met het oog daarop, dat alleen passagiersgoed wordt bedoeld, is alleen het vervoer van en naar schepen geregeld. Voor vervoer van wal tot wal zal geaccordeerd moeten worden. Dan kunnen de tarieven sub 10° en 11° als maatstaf dienen.

Ad artikel 11. Volgens het systeem van den Code Penal moet — zooals de Afdeelingen terecht opmerken — bij elke strafbedreiging een minimum zijn.

Evenals bij art. 27 der keur regelende de Straatpolitie op dit eiland (P. B. 1891 No. 12) zal bij overtreding van art. 4 de pontvoerder moeten worden gestraft.

De gevangenisstraf in art. 4 bedreigd kan vervallen.

Daar de Procureur-generaal, volgens art. 4 der verordening van 18 Juli 1881 N° 25, zooals gewijzigd bij de verordening van 16 Juli 1908 P. B. N° 52, de vergunning toch voor „gezien” moet teekenen, is het niet zoozeer noodig, dat de mogelijkheid van intrekking blijft bestaan.

De laatste alinea van artikel 12 is vervangen door een nieuwe alinea, luidende als volgt:

„Bovendien vervallen de voorschriften betreffende ponten voorkomende in de publicatie van 9 November 1855 (P. B. N° 15) en in de publicatie van 29 October 1856 (P. B. N° 5).”

Bij nader onderzoek is gebleken, dat art. 11 der publicatie van 9 November 1855 (P. B. N° 15) gewijzigd en verduidelijkt is bij publicatie van 29 October 1856 (P. B. N° 5).

De overige wijzigingen zijn overeenkomstig die door den Raad voorgesteld.

Willemstad, den 7n. November 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—20.

Keur, regelende den dienst der publieke veerponten op het eiland Curaçao.

GEWIJZIGD ONTWERP.

N° 2.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder N° 11 van het zittingjaar 1913—1914).

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is den dienst der publieke veerponten op het eiland Curaçao te regelen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande keur:

Art. 1.

De publieke veerponten staan onder het toezicht en gezag van het Hoofd der Politie.

Art. 2.

Elke pontvoerder is verplicht om, wanneer hij aan een kade of aanlegplaats met zijn veerpont ligt, onverwijld de diensten, die van hem als pontvoerder gevorderd worden, uit te voeren, tegen het bij deze keur vastgestelde loon, tenzij hij in dienst van anderen is.

Art. 3.

De pontvoerders, wier ponten niet bevracht zijn, zullen, als zij in de nabijheid van gemelde kaden en aanlegplaatsen zijn en personen zien aankomen, die van hun ponten willen gebruik maken, verplicht zijn die ponten, tenzij deze in dienst van anderen zijn, beschikbaar te stellen om die personen en goederen, wanneer dit gevorderd wordt, te vervoeren, tegen het bij deze keur vastgestelde loon.

Art. 4.

Ponten mogen niet gevoerd worden dan door personen boven de achttien jaren, die niet door ouderdom, zwakte of andere oorzaken blijkbaar onbekwaam zijn voor die taak.

Art. 5.

Het Hoofd der Politie is bevoegd, in het belang van den publieken dienst, de openbare orde en de veiligheid, den pontvoerders zoodanige verplichtingen op te leggen, als hij dienstig en noodig zal oordeelen.

Art. 6.

De pontvoerders mogen als loon niet meer berekenen dan in onderstaand tarief is aangegeven:

1° Van de Handelskade bij de Koningin Emmabrug:
a. naar den Waterkant (Overzijde) en de Kleine werf en omgekeerd:
voor het vervoer van één persoon f 0.05
" " " " twee personen f 0.03 per persoon;
" " " " drie of meer personen f 0.02 " "

b. naar het Gouvernementsterrein tusschen Kleine en Grootte werf en de Grootte werf en omgekeerd:
voor het vervoer van één persoon f 0.10

„ „ „ „ twee personen f 0.06 per persoon;
„ „ „ „ drie of meer personen f 0.05 „ „

c. naar de Westwerf en de Havenstraat (Pueblo Nobo) en omgekeerd:

voor het vervoer van één persoon f 0.10
„ „ „ „ twee personen f 0.06 per persoon;
„ „ „ „ drie of meer personen f 0.05 „ „

d. naar de Nieuwe werf en de werf „De Wilde” en omgekeerd:

voor het vervoer van één persoon f 0.25
„ „ „ „ twee personen f 0.15 per persoon;
„ „ „ „ drie of meer personen f 0.10 „ „

e. naar de in het Schottegat liggende schepen en de Juliana-werf en omgekeerd:

voor het vervoer van één persoon f 0.50
„ „ „ „ twee personen f 0.25 per persoon;
„ „ „ „ drie of meer personen f 0.20 „ „

2° Van de Handelskade bij het Waaigat:

a. naar de Kleine werf, het Gouvernementsterrein tusschen Grootte en Kleine werf en de Grootte werf en omgekeerd:
voor het vervoer van één persoon f 0.05

„ „ „ „ twee personen f 0.03 per persoon;
„ „ „ „ drie of meer personen f 0.02 „ „

b. naar den Waterkant (Overzijde), de Westwerf en de Havenstraat (Pueblo Nobo) en omgekeerd:

voor het vervoer van één persoon f 0.10
„ „ „ „ twee personen f 0.06 per persoon;
„ „ „ „ drie of meer personen f 0.05 „ „

c. naar de Nieuwe werf en de werf „De Wilde” en omgekeerd:

voor het vervoer van één persoon f 0.25
„ „ „ „ twee personen f 0.15 per persoon;
„ „ „ „ drie of meer personen f 0.10 „ „

d. naar de in het Schottegat liggende schepen en de Juliana-werf en omgekeerd:

voor het vervoer van één persoon f 0.50
„ „ „ „ twee personen f 0.25 per persoon;
„ „ „ „ drie of meer personen f 0.20 „ „

3° Van den Waterkant (Overzijde):

a. naar de Havenstraat (Pueblo Nobo) en de Westwerf en omgekeerd:

voor het vervoer van één persoon f 0.10
„ „ „ „ twee personen f 0.06 per persoon;
„ „ „ „ drie of meer personen f 0.05 „ „

b. naar de Kleine werf, het Gouvernementsterrein tusschen Grootte en Kleine werf en de Grootte werf en omgekeerd:

voor het vervoer van één persoon f 0.10
„ „ „ „ twee personen f 0.06 per persoon;
„ „ „ „ drie of meer personen f 0.05 „ „

c. naar de werf „De Wilde” en de Nieuwe werf en omgekeerd:

voor het vervoer van één persoon f 0.25
„ „ „ „ twee personen f 0.15 per persoon;
„ „ „ „ drie of meer personen f 0.10 „ „

d. naar de in het Schottegat liggende schepen en de Juliana-werf en omgekeerd:

voor het vervoer van één persoon f 0.50
„ „ „ „ twee personen f 0.25 per persoon;
„ „ „ „ drie of meer personen f 0.20 „ „

4° Van de Havenstraat (Pueblo Nobo):

a. naar de Kleine werf, het Gouvernementsterrein tusschen Grootte en Kleine werf en de Grootte werf en omgekeerd:

voor het vervoer van één persoon f 0.05
„ „ „ „ twee personen f 0.03 per persoon;
„ „ „ „ drie of meer personen f 0.02 „ „

b. naar de Nieuwe werf en de werf „De Wilde” en omgekeerd:

voor het vervoer van één persoon f 0.10
 „ „ „ „ twee personen f 0.06 per persoon;
 „ „ „ „ drie of meer personen f 0.05 „ „
 c. naar de in het Schottegat liggende schepen en de Julia-
 nawerf en omgekeerd:

voor het vervoer van één persoon f 0.50
 „ „ „ „ twee personen f 0.25 per persoon;
 „ „ „ „ drie of meer personen f 0.20 „ „

5° Van de Kleine werf, het Gouvernementsterrein tus-
 schen Groote en Kleine werf en de Groote werf naar de Nieu-
 we werf en omgekeerd:

voor het vervoer van één persoon f 0.10
 „ „ „ „ twee personen f 0.06 per persoon;
 „ „ „ „ drie of meer personen f 0.05 „ „

6° Van de werf „De Wilde” naar de Nieuwe werf en om-
 gekeerd:

voor het vervoer van één persoon f 0.10
 „ „ „ „ twee personen f 0.06 per persoon;
 „ „ „ „ drie of meer personen f 0.05 „ „

7° Van de Kleine werf, het Gouvernementsterrein tus-
 schen Groote en Kleine werf en de Groote werf naar de in het
 Schottegat liggende schepen en de Julianawerf en omgekeerd:

voor het vervoer van één persoon f 0.50
 „ „ „ „ twee personen f 0.25 per persoon;
 „ „ „ „ drie of meer personen f 0.20 „ „

8° Van de Nieuwe werf en de werf „De Wilde” naar de
 in het Schottegat liggende schepen en de Julianawerf en om-
 gekeerd:

voor het vervoer van één persoon f 0.25
 „ „ „ „ twee personen f 0.15 per persoon;
 „ „ „ „ drie of meer personen f 0.10 „ „

9° Voor elken tocht van de Handelskade of den Water-
 kant (Overzijde) heen en terug:

- a. naar het Leprozengesticht f 1.25
- b. „ „ Krankzinnigengesticht f 0.60
- c. „ „ St. Elizabethsgasthuis f 0.50

10°. Van de in de haven liggende schepen naar de kaden
 en aanlegplaatsen, waaraan de hotels en huizen gelegen zijn,
 en omgekeerd:

voor één koffer f 0.60
 voor elken koffer meer f 0.20
 voor ieder pak of valies, met uitzondering van kleine
 pakken en valiezen, welke in de hand worden ge-
 dragen f 0.10
 Wanneer er geen koffers, maar enkel pakken of va-
 liezen worden vervoerd, is de prijs voor één pak of
 valies f 0.50
 voor elk pak of valies meer f 0.10

11° Van de in het Schottegat liggende schepen naar de ka-
 den en aanlegplaatsen, waaraan de hotels en huizen gelegen
 zijn, en omgekeerd:

voor één koffer f 1.—
 voor elken koffer meer f 0.25
 voor ieder pak of valies, met uitzondering van kleine
 pakken en valiezen, welke in de hand worden ge-
 dragen f 0.10
 Wanneer er geen koffers, maar enkel pakken of
 valiezen worden vervoerd, is de prijs voor één pak of
 valies f 0.50
 voor elk pak of valies meer f 0.10

Art. 7.

Bij vervoer van personen wordt hetzelfde loon berekend
 van en naar schepen als van en naar de kaden en aanleg-
 plaatsen, waaraan die schepen zijn gelegen.

Art. 8.

Worden de goederen op weg naar hun bestemming naar het
Douanekantoor gebracht, dan zijn de pontvoerders gerechtigd
behalve het gewone loon te berekenen:

voor elken koffer.....	f 0.10
voor elk pak of valies.....	f 0.05

Art. 9.

Wanneer de pontvoerder langer dan een half uur op de in
te nemen personen of goederen moet wachten, wordt voor elk
half uur of gedeelte daarvan wachtens boven dat half uur nog
betaald f 0.25.

Art. 10.

De pontvoerders zijn verplicht een exemplaar van boven-
staand tarief, hetwelk van wege het Hoofd der Politie ver-
krijgbaar zal worden gesteld, in voorraad te hebben en op de
eerste aanvraag aan belanghebbenden te vertoonen.

Art. 11.

Overtredingen van de artikelen 2, 3, 4 en 10 en van de door
het Hoofd der Politie krachtens art. 5 opgelegde verplichtin-
gen, worden gestraft met geldboete van één tot twintig gulden.

Art. 12.

Deze keur treedt in werking dertig dagen na den dag der
uitgifte van het Publicatieblad, waarin zij is geplaatst.
Alsdan vervallen de publicatie van 13/22 December 1825
N° 98, de notificaties van 7/10 Februari 1857 (P. B. N° 1)
en van 3 Augustus 1863 (P. B. N° 30) en de artikelen 15 en
16 der notificatie van 17 Februari 1865 (P. B. N° 5), terwijl
in art. 17 der laatstvermelde notificatie de woorden „sjouwer
of pontvoerder” worden vervangen door „of sjouwer” en in
art. 18 de woorden „de sjouwers of de pontvoerders” door
„of de sjouwers”, en in art. 19 de woorden „of pontvoerders”
komen te vervallen.

Bovendien vervallen de voorschriften betreffende ponten
voorkomende in de publicatie van 9 November 1855 (P. B.
N° 15) en in de publicatie van 29 October 1856 (P. B. N° 5).

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—20.

Keur, regelende den dienst der publieke veerponten op het eiland Curaçao.

Eindverslag.

N° 3.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder N° 11 van het zittingjaar 1913—1914).

De Commissie van Rapporteurs heeft kennis genomen van de Memorie van Antwoord en van het daarbij gevoegde gewijzigde ontwerp, door den Gouverneur onder dagteekening van den 7n. November 1914 op het Voorloopig Verslag van het afdelingsonderzoek ingezonden, en is, in overleg met den Voorzitter der Afdeelingen, van oordeel, dat daaromtrent geene nadere overweging in de afdeelingen vereischt wordt.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 30n. December 1914.

De Rapporteurs,

ED. S. LANSBERG.

F. W. P. WINKEL.

Keur, verbandt den dienst der publieke
betreft op het gebied van

Bindverlag

Nr. 3

De verslagen uitkomen op vrijdag vóór 7.30 uur
des zittingjaar 1914-1915

Faint, illegible text in the upper left quadrant of the page.

The Commission van Rapporten heeft kennis genomen van
de Memorie van Antwoord en van het hierop betrekende
verslag van de heer van Oort, voorzitter van de
commissie van rapporten, van het Voorlopig Verslag van
aan de in November 1914 op het Voorlopig Verslag van
het algemeenbezoek ingezonden, en is in overleg met
den voorzitter der Afdeeling van arbeid, dat de
zitting hadde overzigt in de afdeeling van arbeid, van
als het verslag van Oort, van 30. December 1914.

De Rapporten

Faint, illegible text in the lower left quadrant of the page, appearing to be a list or index of reports.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—21.

Verordening tot aanvulling van de Algemeene Verordening op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen (P. B. 1908 No. 33).

ONTWERP.

N° 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de Algemeene Verordening op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen (P. B. 1908 N° 33) aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad en gelet op de tweede zinsnede van artikel 50 van het Regeeringsreglement dezer kolonie, vastgesteld onderstaande verordening.

Art. 1.

De vrijstelling sub N° 12 van art. 126 der Algemeene Verordening op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen (P. B. 1908 N° 33) wordt aldus gelezen:

Gereedschappen en materialen, bestemd voor de exploratie en exploitatie van mijnen of door natuurvorming in of boven den grond aanwezige meststoffen en voor den opbouw en de exploitatie van petroleumfabrieken (raffinaderijen).

Art. 2.

Deze verordening treedt in werking op den dag harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Verwijzing tot afdeling van de Minister
van Koloniën op het in de afdeling van
de Minister (P. R. 1007 No. 21)

ONTWERP

Nº 1

DE JAAR DER KOLONIE

DE DOELVERKLARING VAN COLONIE

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de
koloniale verhouding op een in- en uitvoer te
regelen (P. R. 1007 No. 21) aan te wijzen.

De in de afdeling van de Minister van
Koloniën aangebrachte van artikel 50 van het
Koninkrijkswetboek betreffende de koloniale
verhouding.

Art. 1.

De verhouding van de koloniale verhouding van
de koloniale verhouding op een in- en uitvoer te
regelen (P. R. 1007 No. 21) wordt aldus bepaald.

De koloniale verhouding van de koloniale
verhouding van de koloniale verhouding te
regelen (P. R. 1007 No. 21) wordt aldus bepaald.

Art. 2.

De koloniale verhouding van de koloniale
verhouding.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—21.

*Verordening tot aanvulling van de Algemeene
Verordening op den in-, uit- en doorvoer en
de accijnzen (P. B. 1908 No. 33).*

Memorie van toelichting.

Nº 2.

Het zou, naar de meening van ondergeteekende, voor de kolonie van groot belang zijn, indien petroleumfabrieken (raffinaderijen) op Curaçao werden opgericht.

Om zulks zooveel mogelijk te bevorderen, acht ondergeteekende het, met het oog op de groote sommen, die er gemoeid zijn met het oprichten van een raffinaderij op Curaçao, wenschelijk, dat het invoerrecht op alle materialen en gereedschappen vereischt voor den opbouw en de exploitatie van zulk een bedrijf, worde afgeschaft.

Tot dat doel wordt aan den Kolonialen Raad dit ontwerp ingediend.

Willemstad, den 7n. November 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Verordening tot instelling van de Algemeene
Landbouw- en Tuinbouw- en Bosbouw- en
de Landbouw- en Tuinbouw- en Bosbouw- en

Memorie van toelichting.

N° 2

Het zou naar de meening van ondersprekende leden de
kolonie van groot belang zijn, indien het landbouw-
verhandelen op Java en de overige eilanden, met andere
ten ziele vooral mogelijk te bevoordelen, die te
konde het moet ook op de eerste plaats, die te
ziet met het opstellen van een wet (of wetten) op
schied, dat het landbouw- en bosbouw- en
schied verrijkt voor den opbouw en de
zult een betijde, welke afgeslacht
Tot dat het wordt aan den Koloniale Raad dit ontwerp
ingelield.

Willemstad, den 27. November 1914.

De voorzitter van de Raad.

MUYERS

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—22.

Verordening tot wijziging en aanvulling van den tweeden en vierden titel van het Iste boek van het Burgerlijk Wetboek.

Memorie van Antwoord.

N° 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder N° 12 van het zittingjaar 1913—1914).

Het was ondergeteekende aangenaam te vernemen, dat de leden algemeen met het doel door het ontwerp-verordening beoogd, instemden.

Ad. artikel 4. Met de opmerking, dat de gezaghebber soms zijn eigen handteekening zal moeten legaliseeren, kan ondergeteekende zich vereenigen.

De moeilijkheid kan, meent ondergeteekende, het best worden ondervangen door aan het artikel nog eene alinea toe te voegen, luidende: Is het afgegeven stuk door den gezaghebber zelf ondertekend, dan wordt de legalisatie zijner handteekening niet vereischt.

Ad. artikel 5. Ondergeteekende acht het niet gewenscht den termijn voor aangiften van geboorten in de buitendistricten langer te stellen. Hoe langer deze wordt hoe meer kans er z. i. zal bestaan, dat men die aangiften gaat vergeten.

Dat de Goede Vrijdag is uitgevallen is bij vergissing geschied. De fout zal hersteld worden.

Ondergeteekende acht het niet wenschelijk om af te wijken van het beginsel van het Nederlandsch Burgerlijk Wetboek en de aangiften van overlijden aan een termijn te binden.

Het lijkt hem doelmatiger om de aangiften vrij en zoo gemakkelijk mogelijk te laten, vooral daar er indirect in wordt voorzien door het verlof van den ambtenaar van den burgerlijken stand om te begraven.

Ad. artikel 20. Hier kan bezwaarlijk sprake zijn van „onttrekken”. De onderhavige bevoegdheid is nimmer in deze kolonie aan de rechterlijke macht opgedragen geweest. Het hier gevolgde beginsel is dat van art. 105 Burgerlijk Wetboek overeenkomende met dat van het nu vervallen art. 11 Nederlandsch Burgerlijk Wetboek.

Waar art. 40 van het Regeeringsreglement het verleen van dispensatie als bijzonder praerogatief aan den Gouverneur schijnt op te dragen, wil het ondergeteekende, met het oog op art. 47 van het Regeeringsreglement, niet geoorloofd voorkomen om het Nederlandsche voorbeeld te volgen.

Waarom men in Nederland niettegenstaande art. 69 der Grondwet gemeend heeft een dergelijke bepaling als de onderhavige in het leven te roepen, kan hier buiten beschouwing blijven.

De verplichting van nederlegging ter griffie van de oorspronkelijke akte van dispensatie is niet opgenomen in de verordening, omdat het hier den Gouverneur betreft en niet het Openbaar Ministerie. De oorspronkelijke stukken van den Gouverneur uitgaande behooren meer tehuis op de Gouvernements-Secretarie.

Waarom bij huwelijken in de buitendistricten de afkondingen in het stadsdistrict zouden moeten vervallen, kan ondergeteekende niet inzien. Veel last veroorzaakt die bepaling niet en het nut er van kan groot zijn.

Willemstad, den 9n. November 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—22.

*Verordening tot wijziging en aanvulling van
den tweeden en vierden titel van het Iste boek
van het Burgerlijk Wetboek.*

Nota van wijziging.

N° 2.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder N° 12 van
het zittingjaar 1913—1914).

Aan artikel 4 wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:
Is het afgegeven stuk door den gezaghebber zelf ondertee-
kend, dan wordt de legalisatie zijner handteekening niet ver-
eischt.

In artikel 5 wordt tusschen de woorden „de Nieuwjaars-
dag” en „de Christelijke tweede Paasch- en Pinksterdagen”
ingevoegd: „de Goede Vrijdag”.

Willemstad, den 9n. November 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Verhandeling over wijziging van de wet
van 1889 betreffende de
koloniale bestuursinstellingen.

Nota van wijziging.

Nr 2

De Gouverneur van Nederlandsch-Indië
aan de Koloniale Raad te Batavia, den 12 van
september 1914.

Aan artikel 1 wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:
„In het algemeen zijn door den Gouverneur zelf onder-
zoekten van de toelatinge afgevaardigden handteekening niet
noodig.“

In artikel 2 wordt tusschen de woorden „de Nieuw-
guinea“ en „de Christelijke kerke“ de woorden „en Indische
kerke“ toegevoegd.

Wijziging van de Wet van 1889.

De Gouverneur van Nederlandsch-Indië.

KUYERS

De Gouverneur van Nederlandsch-Indië
aan de Koloniale Raad te Batavia, den 12 van
september 1914.

De Gouverneur van Nederlandsch-Indië
aan de Koloniale Raad te Batavia, den 12 van
september 1914.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—22.

*Verordening tot wijziging en aanvulling van
den tweeden en vierden titel van het Iste boek
van het Burgerlijk Wetboek.*

Eindverslag.

Nº 3.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder N° 12 van
het zittingjaar 1913—1914).

De Commissie van Rapporteurs, in overleg met den Voorzitter der Afdeelingen, is, na kennis genomen te hebben van de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag over deze ontwerp-verordening, van oordeel, dat door de gewisselde schrifturen de openbare beraadslaging over het ontwerp genoegzaam is voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 30n. December 1914.

De Rapporteurs,

Ed. S. LANSBERG.

F. W. P. WINKEL.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1914-1915—32

Verordening tot wijziging en aanvulling van
den Tweeden en vierden titel van het Wetboek
van het Burgerlijk Wetboek.

Findverlag.

N° 8.

(De Verordening is bij Koninklijk besluit N° 13 van
het Ministerie van 1915-1916)

De Comissaris van Rapporten, in overleg met den
Alten der Afdelingen, is van kennis genomen te hebben van
de Memorie van Antwoord op het 7e ontwerp van
de Minister van Oorlog, van datering van 10
de schetsen de openbare beschikking over het
genootschap te worden.

Albus vastgesteld op Caracas, den 30en December 1914.

De Rapporteur,
R. N. JANSZBERG,
P. W. F. WIKKER.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—23.

Verordening tot aanvulling van de verordening, regelende het van Overheidswege te houden toezigt over den toestand der openbare gezondheid in deze kolonie. (P. B. 1874 No. 4).

ONTWERP.

N° 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

De GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de verordening van 30 October 1873 (P. B. 1874 N° 4), regelende het van Overheidswege te houden toezigt over den toestand der openbare gezondheid in deze kolonie, zooals gewijzigd bij de verordeningen van 15 Maart 1910 (P. B. 1910 N° 8) en 6 September 1913 (P. B. 1913 N° 48), aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad en gelet op de tweede zinsnede van art. 50 van het Regeeringsreglement dezer kolonie, vastgesteld onderstaande verordening:

Artikel 1.

Aan N° 2° van art. 1 der verordening van 30 October 1873 (P. B. 1874 N° 4), regelende het van Overheidswege te houden toezigt over den toestand der openbare gezondheid in deze kolonie, wordt een tweede alinea toegevoegd, luidende:

De Gouverneur kan echter dit toezigt, voor zoover betreft de buitendistricten, ook geheel of gedeeltelijk opdragen aan de geneeskundigen belast met de armenpraktijk in die districten of aan den quarantaine-geneesheer. De stadsgeneesheer blijft echter in die gevallen met de leiding van het toezigt belast.

Artikel 2.

Aan art. 19 van de voormelde verordening van 30 October 1873 (P. B. 1874 N° 4), zooals gewijzigd bij de verordeningen van 15 Maart 1910 (P. B. 1910 N° 8) en 6 September 1913 (P. B. 1913 N° 48), wordt een vierde alinea toegevoegd, luidende:

Van de bemoeiingen in dit artikel aangegeven, is de stadsgeneesheer ontslagen, als de Gouverneur, ingevolge art. 1, tweede alinea van N° 2°, bepaald heeft, dat zij voor schepen, die de buitenbaaien binnenkomen, zullen worden verricht door de geneeskundigen belast met de armenpraktijk in de buitendistricten of door den quarantaine-geneesheer.

Artikel 3.

Deze verordening treedt in werking op den dag harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Verordening tot aanvulling van de verordening
betreffende het van Oorlogschepen te houden
recht op den toestand der overboord gewerd
te zijn in deze kolonie (P. R. 1914 No. 1)

ONTWERP

No. 1

IN NAAM DER KONINGIN

DE GOVERNIEUR VAN SURINAM

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de
verordening van 30 October 1913 (P. R. 1913 No. 1) te wijzigen
de het van Oorlogschepen te houden recht op den toestand
van het opzichte gezondheid in deze kolonie, zooals geword
zied in de verordeningen van 15 Maart 1910 (P. R. 1910
No. 8) en 6 September 1913 (P. R. 1913 No. 48), aan te wijzigen

Heeft de verordening goedkeuring van den Koninklijken Raad
en geleid op de tweede zitting van het 50 van het Koninklijk
reglement deze kolonie, vastgesteld onderstaande
ordening:

Artikel 1.

Aan No. 2 van art. 1 der verordening van 30 October 1913
(P. R. 1913 No. 1), verordening, het van Oorlogschepen te houden
den toestand van het opzichte gezondheid in de
kolonie, wordt een tweede alinea toegevoegd, luidende:
De Gouverneur kan echter dit recht voor zover het recht
de buitenlandse, ook geheel of gedeeltelijk ontgaan kan
de gezondheid van de kolonie, met de gezondheid van de
kolonie of van den gezondheid van de kolonie, te wijzigen
meerder blijft echter in die gevallen met de toestand van
toestand van de kolonie.

Artikel 2.

Aan art. 10 van de verordening van 30 October 1913
(P. R. 1913 No. 1), wordt de volgende tekst toegevoegd:
van 15 Maart 1910 (P. R. 1910 No. 8) en 6 September 1913
(P. R. 1913 No. 48), wordt een tweede alinea toegevoegd, luidende:

Van de bepalingen in dit artikel kan worden uitgezonderd, in de mate
van de bepalingen, als de Gouverneur, in overleg met de
raad van No. 2, bepaald heeft, dat zij voor zover
de de buitenlandse gezondheid, zullen worden toegevoegd
door de gezondheid van de kolonie, met de gezondheid van de kolonie,
bepalingen of door de gezondheid van de kolonie.

Artikel 3.

Deze verordening treedt in werking op den dag na de
aanwijzing.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—23.

Verordening tot aanvulling van de verordening, regelende het van Overheidswege te houden toezicht over den toestand der openbare gezondheid in deze kolonie. (P. B. 1874 No. 4).

Memorie van toelichting.

N° 2.

Het visiteeren van schepen, die fosphaat komen laden in de Fuikbaai, kan moeilijk door den Stadsgeneesheer geschieden. Hij zou daardoor dikwijls te veel aan zijn anderen arbeid worden onttrokken.

Daarom ligt het in de bedoeling den quarantaine-geneesheer er mee te belasten en zoo deze verhinderd is, den geneeskundige, belast met de armenpraktijk in het 2e. district.

Waar het toezicht over den toestand der openbare gezondheid aan den Geneeskundigen Raad en den Stadsgeneesheer is opgedragen bij N° 2 van art. 1 der verordening van 30 October 1873 (P. B. 1874 N° 4), is het noodig, dat ook het overdragen van een deel dier bevoegdheid op een anderen geneesheer, geschiedt bij eene koloniale verordening.

Willemstad, den 12n. November 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Verandering tot aanvulling van de voorbeelden.
verplegers het van Oost-Indische in landen
toesicht over den toestand der openbare gezond-
heid in deze kolonie. (P. N. 1871 N. 4).

Memorie van toelichting.

N. 2

Het verspreiden van eischen, die phosphaat kunnen laden in
de Frikanië, kan mogelijk door den Staatsconsul te
schieden. Het zou daarvoor dikwijls te veel aan zijn
van arbeid worden onttrokken.
Dannom ligt het in de bedoeling den consulaire-
dienst of niet te belasten en zoo deze vermindert is, den ge-
neeskundige, behaast met de aanwezigheid in het 2e district.
Waar het toezicht over den toestand der openbare gezond-
heid van den Geneeskundigen Raad en den Staatsconsul
is opgedragen bij N. 2 van art. 1 der verordening van 20
October 1878 (P. N. 1871 N. 4), is het noodig, dat ook de
overzichten van een deel der bevoegdheid op een anderen
geestelijken, geschikt bij een koloniale verordening.

Willemstad, den 12a November 1914.

De Gouverneur van Curaçao.

XIVREK

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—24.

Verordening tot wijziging van de verordening,
betreffende de loodsgelden (P. B. 1908 N° 5).

ONTWERP.

N° 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de verordening, betreffende de loodsgelden (P. B. 1908 N° 5) te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad en gelet op de tweede zinsnede van art. 50 van het Regeeringsreglement dezer kolonie, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De verordening betreffende de loodsgelden (P. B. 1908 N° 5) wordt gewijzigd als volgt:

Het laatste lid van art. 5 wordt aldus gelezen:

Bij gebreke van tijdige betaling wordt het loodsgeld verhoogd met eene som, gelijkstaande aan het bedrag daarvan.

In art. 6, laatste lid, wordt tusschen de woorden „loodsgelden” en „zijn” ingevoegd: „en de verhooging”.

In art. 7 wordt tusschen de woorden „loodsgelden” en „verjaren” ingevoegd: „en verhoogingen”.

Art. 8 vervalt.

In art. 10 wordt in stede van het woord „boete” gelezen: „de verhooging”.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking op den dag harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Verordening tot wijziging van de verordening
betreffende de loodsgelden (N. B. 1000 T. 2)

ONTWERP

N° 1

DE RAAD DER KOLONIEËN

DE GOVERNIEUR van Suriname

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de
verordening, betreffende de loodsgelden (N. B. 1000 T. 2) te
wijzigen.

Heeft nu verrijzen goedertrouw van den Koloniale Raad
en komt op de tweede klasse van art. 5 van het loodsgeld
inroepgeld door koloniale, vastgesteld onderstaande ver-
andering.

Artikel 1.

De verordening betreffende de loodsgelden (N. B. 1000
T. 2) wordt gewijzigd als volgt:

In art. 5 van art. 5 wordt aldus gelezen:
Bij gebrek van vijfde laatste woord het loodsgeld van
hoogst met een een, vijfde laatste en het bedrag daarvan

In art. 6 laatste lid wordt tusschen de woorden „loods-
geld“ en „zijn“ ingevoegd: „en verhooging“.

In art. 7 wordt tusschen de woorden „loodsgelden“ en
„verrijzen“ ingevoegd: „en verhoogingen“.

Art. 8 vervalt.

In art. 10 wordt laatste van het woord „boort“ veranderd
in „de verhooging“.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking op den dag na de
aanwijzing.

Gedragen te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—24.

*Verordening tot wijziging van de verordening,
betreffende de loodsgelden (P. B. 1908 N° 5).*

Memorie van toelichting.

N° 2.

Waar blijkens de wijzigingen, tijdens de schriftelijke gedachtenwisseling tusschen Uwen Raad en het Bestuur over de belastingherziening, bij Nota's van wijziging in verschillende belastingverordeningen gebracht, het de bedoeling is geweest om af te zien van het stelsel van boeteoplegging door de Administratie der belastingen dat in de oorspronkelijk ingediende belastingontwerpen was opgenomen, komt het ondergeteekende rationeel voor, dat ook de Loodsgeldenverordening, die bij het aanbrengen van bedoelde wijziging, blijkbaar over het hoofd gezien is, alsnog worde gewijzigd en in overeenstemming gebracht met de in de andere belastingverordeningen gehuldigde beginselen.

Hiertoe dan strekt het Uwen Raad hierbij aangeboden ontwerp.

Willemstad, den 17n. December 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Memorie van toelichting.

N. 2

Waar bijlees de wijzigingen, tusschen L'wan Raad en het Bestuur over
dachtenwijziging tusschen L'wan Raad en het Bestuur over
de belastingvermindering bij Noot's van wijziging in ver-
schillende belastingverminderingen geslacht, het de belasting
is geweest om al te zien van het stelsel van belastingen
door de Administratie der belastingen dat in de oorspronke-
lijk toegelichte belastingontwerpen was opgenomen, komt het
onderzoekende rapport voor, dat ook de L'woedspijlen
ordening die bij het aanbrengen van bedoelde wijziging
blijft over het hoofd gezien is, alnog wordt gewijzigd en
in overeenstemming gebracht met de in de andere belasting-
verordeningen gehandigde principes.
Hiervoor dan streekt het L'wan Raad diebij aangelegd
wordt.

Willemstad, den 17^{en} December 1914

De Gouverneur van Curaçao.

NUYENS

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—25.

*Verordening tot aanvulling van de verordening,
betreffende de rechtspleging en invordering
in zake van belastingen (P. B. 1908 No. 53).*

ONTWERP.

Nº 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

De GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de verordening, betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen (P. B. 1908 No. 53) aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

In art. 1 van de verordening, betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen (P. B. 1908 N° 53) wordt tusschen de woorden „van” en „uitvoerrecht” ingevoegd: „loodsgelden”.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking op den 1sten Januari 1916.

Gegeven te Willemstad, den

Verordening tot omzetting van de verordening
betreffende de rechtspleging en invordering
in koloniale belastingen (P. B. 1905 No. 53)

ONTWERP

N° 1

IN NAAM DER KONINGIN

DE GOVERNIEUR van Oost-Indië

In overweging genomen hebbende dat het noodig is de
verordening betreffende de rechtspleging en invordering in
zake van belastingen (P. B. 1905 No. 53) aan te vullen

Heeft de verordening houdende de rechtspleging en
invordering in zake van belastingen (P. B. 1905 No. 53)

Artikel 1

In art. 1 van de verordening betreffende de rechtspleging
en invordering in zake van belastingen (P. B. 1905 No. 53)
wordt tusschen de woorden „van“ en „uitvoerrecht“ het
woord „toeslag“ ingevoegd.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op den 1sten Januari
1915

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—25.

*Verordening tot aanvulling van de verordening,
betreffende de rechtspleging en invordering
in zake van belastingen (P. B. 1908 No. 53).*

Memorie van toelichting.

Nº 2.

Het komt rationeel voor om op volgende koloniale huishoudelijke begrotingen de loodsgelden, waarvan de heffing meer het karakter van eene retributie dan van eene belasting draagt, niet meer onder de belastingen maar onder de andere middelen te rangschikken.

Met deze verandering in de wijze van samenstelling der begrooting, behoort gepaard te gaan de voorgestelde wijziging der verordening betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen, daar anders de invordering van de loodsgelden niet meer door haar beheerscht zou kunnen worden.

Willemstad, den 17n. December 1914.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Verhandeling over de verhouding van de koloniale
landbouw tot de verhouding van de koloniale
landbouw tot de verhouding van de koloniale

Memorie van toelichting

Nr. 2

Het komt rationeel voor om op volgende koloniale
productie betrekking te geven de landbouw, waarvan de
meer het karakter van een verbod is dan van een
dient, niet meer onder de bepalingen maar onder de
middelen te rangschikken.
Het deze verandering in de wijze van samenstelling der
bevoegdheid behoort te gaan de voorgeschiedenis
der verandering betreffende de verhouding en in
in sake van bepalingen, maar anders de invulling van de
bevoegdheid niet meer door haar bevoegdheid van kunnen
aan.

Willemstad, den 12. December 1914.

De Gouverneur van Curaçao.

KUYERS

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—26.

Verordening tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 17 October 1875 No. 27 (P. B. 1875 No. 19), betreffende de maten, gewichten en weegwerktuigen in de kolonie Curaçao, zooals laatstelijk gewijzigd bij de Registratieverordening 1908 (P. B. 1908 No. 47).

ONTWERP.

N° 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

De GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is het Koninklijk Besluit van 17 October 1875 N° 27 (P. B. 1875 N° 19), betreffende de maten, gewichten en weegwerktuigen in de kolonie Curaçao, zooals gewijzigd bij de Registratieverordening 1908 (P. B. 1908 N° 47), te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad en gelet op de tweede zinsnede van art. 50 van het Regeeringsreglement dezer kolonie, vastgesteld onderstaande verordening:

Art. 1.

De ijk van weegwerktuigen, bedoeld in art. 14 van het Koninklijk Besluit van 17 October 1875 N° 27 (P. B. 1875 N° 19), wordt afgeschaft.

Art. 2.

In art. 4 van vorengenoemd Koninklijk Besluit worden de woorden „tweevouden en vijfvouden” vervangen door „en de door den Gouverneur aan te wijzen veelvouden”.

Art. 3.

Deze verordening treedt in werking op den dag der uitgifte van het Publicatieblad, waarin zij is geplaatst.

Gegeven te Willemstad, den

Verordening tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 17 October 1875 No. 27 (P. R. 1875 No. 29), betrekkelijk de matten, de wettelijke en wettelijke bepalingen in de kolonie van Suriname, zooals landelijk geregeld bij de Registratieverordening van 1902 (P. R. 1902 No. 27).

ONTWERP

No. 1.

DE ALLE DER KONINGIN

DE GOVERNIEUR VAN SURINAME

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is het Koninklijk Besluit van 17 October 1875 No. 27 (P. R. 1875 No. 29), betrekkelijk de matten, gewichten en weegwerktuigen in de kolonie Suriname, zooals gewijzigd bij de Registratieverordening 1902 (P. R. 1902 No. 27), te wijzigen;

Heeft na verkegen goedkeuring van den Kolonialen Raad en opdat op de tusschen zinsende van art. 50 van het Reglement tusschen de koloniale vastgesteld onderstaande verordening:

Art. 1.

De lijn van weegwerktuigen, bedoeld in art. 14 van het Koninklijk Besluit van 17 October 1875 No. 27 (P. R. 1875 No. 29), wordt afgeschaft.

Art. 2.

In art. 1 van voorgenomd Koninklijk Besluit worden de woorden „tweevouden en vijfvouden” vervangen door „en door den Gouverneur aan te wijzen veelvouden”.

Art. 3.

Deze verordening treedt in werking op den dag der afgifte van het Publicatieblad, waarin zij is geplaatst.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—26.

Verordening tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 17 October 1875 No. 27 (P. B. 1875 No. 19), betrekkelijk de maten, gewichten en weegwerktuigen in de kolonie Curaçao, zooals laatstelijk gewijzigd bij de Registratieverordening 1908 (P. B. 1908 No. 47).

Memorie van toelichting.

N° 2.

Bij de wetten van 11 Juli 1882 (Staatsblad N° 91) en 2 Mei 1897 (Staatsblad N° 122) is de op het stuk der maten en gewichten in Nederland geldende wet van 7 April 1869 N° 57, waarvan de gewijzigde tekst is bekend gemaakt bij K. B. van 29 November 1874 (Staatsblad N° 143), gewijzigd in den zin als voorgesteld in dit ontwerp-verordening.

De strekking van dit ontwerp is derhalve de in Nederland aangebrachte wijzigingen ook voor de kolonie te doen gelden.

Willemstad, den 3n. Februari 1915.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Verordening tot wijziging van het Koninklijk
Besluit van 17 October 1875 No. 87 (P. H.
1875 No. 18), betrekking tot de wetten, ge-
richt op de overname van de koloniale
rechten en verplichtingen in de koloniale
rechten, zoals lokaal, gewijzigd bij de
Koninklijke Verordening 1908 (P. H. 1908
No. 37).

Memorie van toelichting.

No. 2.

De wetten van 11 Juli 1882 (Staatsblad No. 61) en 2 Juli
1907 (Staatsblad No. 122) is de op het stuk der rechten en
verplichtingen in Nederlandsch gebiedende wet van 7 April 1880 No. 57,
waaraan de laatste tekst is bekend gemaakt bij K. E. van
19 November 1874 (Staatsblad No. 143), gewijzigd in het
als voorgeschied in het ontwerp-verordening.
De wetten van dit ontwerp is de wijze die in Nederland
aangegane wijzigingen ook voor de kolonie te zijn gelid.

Willemstad, den 28. Februar 1915.

De Gouverneur van Curaçao.

ZUYLEN

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—27.

Verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1916.

ONTWERP.

N° 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende: dat, volgens art. 100 van het reglement op het beleid der regeering in deze kolonie, de uitgaven ten behoeve van den openbaren dienst, welke niet ten laste van de Nederlandsche schatkist komen, en de midelen tot dekking van die uitgaven worden aangewezen op de koloniale huishoudelijke begrooting en dat, volgens art. 102 van hetzelfde reglement, die begrooting, zoodanig als zij door den Kolonialen Raad is goedgekeurd, door den gouverneur voorloopig wordt vastgesteld en afgekondigd;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, voorloopig vastgesteld onderstaande verordening:

KOLONIALE HUISHOUDELIJKE BEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1916.

Artikel 1.

Voor de onderdeelen, in de hieronder voorkomende begrotingsartikelen aangewezen, worden voor het dienstjaar 1916 toegestaan de daarmede uitgetrokken sommen:

Iste AFDEELING.

Gewestelijk bestuur.

Artikel 1. Traktementen of verlofs-traktementen, toelagen, bureelbehoef-ten, verblijfkosten, fouragegelden of kosten van vervoermiddelen en brugge-gelden van de ambtenaren bij het ge-westelijk bestuur, vergoeding voor tij-delijke hulp en schrijffloon f 87 044

Artikel 2. Kosten van de Kamer van koophandel en nijverheid 400

Artikel 3. Lokaalbehoefden, uitgaven voor het ijkwezen, briefporten, kosten van telegrammen, vertolkings-

Transporteer. . . f 87 444

Per transport . . f 87 444

kosten, verlichting van de vergaderzaal van den Kolonialen Raad, bindloon en verdere kleine uitgaven ten behoeve van het gewestelijk bestuur, benevens subsidie voor de uitgave van eene encyclopaedie van Nederlandsch West-Indië 5 410

Artikel 4. Overtochtsgelden van ambtenaren, geëmployeerden en gepensioneerden met hunne gezinnen, kosten van het geneeskundig onderzoek van aan den dienst in de kolonie verbonden of daarvoor bestemd personeel, gratificatiën voor uitrusting en tegemoetkoming in de kosten van verplaatsing 15 250

Artikel 5. Kosten van drukwerk 7 250

Totaal der Iste afdeeling f 115 354

IIde AFDEELING.

Justitie en politie.

Artikel 6. Traktementen of verlofs-traktementen, toelagen, bureelbehoef-ten en fouragegelden van ambtenaren en geëmployeerden bij de justitie en van den marktmeester f 47 685

Artikel 7. Verschillende uitgaven en benodigdheden voor de justitie en politie en voor den industrieelen eigen-dom, vertolkingskosten, aanschaffing van boekwerken ten dienste van de rechterlijke colleges en van het parket van den procureur-generaal en aandeel van Curaçao in de kosten van het bu-reau van het internationaal verbond tot bescherming van letterkundige- en kunstwerken 17 093

Artikel 8. Uitgaven ter voorziening in den politiedienst 39 000

Totaal der IIde afdeeling 103 778

IIIde AFDEELING.

Geldelijk beheer.

Artikel 9. Traktementen of verlofs-traktementen, toelagen, fouragegelden, bureelbehoefden en vergoeding voor gemis van inkomsten en voor reiskosten van de ambtenaren van 's landsmidde-len en de ambtenaren en het verder per-soneel bij de posterijen f 64 905

Artikel 10. Vergoeding aan den ve-rificateur en de kommiezen bij de in-vordering van het in- en uitvoerrecht en het accijnsrecht voor dienstverrich-tingen buiten den voor hen vastgestel-den gewonen dienstdag, gerechtelijke vervolgingskosten, kantoorhuur, schrijf-behoefden en verdere kosten voor de inspectie 12 380

Transporteere f 77 285 f 219 132

	Per transport.. f	77 285 f	219 132
<i>Artikel 11.</i>	Betalingen wegens transitrechten, vervoer van brievenmalen en andere kosten en betalingen aan het internationaal bureel der Algemeene Postvereniging en aan dat der Telegraafvereniging te Bern	5 300	
<i>Artikel 12.</i>	Verschillende uitgaven.	9 725	
<i>Artikel 13.</i>	Toelagen van den voorzitter, den secretaris, de klerken en den bode van de Curaçaosche Bank, alsmede bureelbehoefden aan den secretaris en bruggeld voor den bode	3 129	
<i>Artikel 14.</i>	Aanschaffing van benoedigheden, druk- en bindloon en andere uitgaven ten behoeve van de Curaçaosche Bank	300	
<i>Artikel 15.</i>	Kosten van het domeinbeheer, zoomede kosten van toezicht op de gouvernementseigendommen, gronden en bosschen	3 253	
	Totaal der IIIde afdeeling....		98 992

IVde AFDEELING.

Eeredienst, onderwijs en armenzorg.

<i>Artikel 16.</i>	Traktementen of verlofs-traktementen, toelagen en tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen van de bedienaars van verschillende godsdiensten, zoomede subsidie aan de Nederlandsch-Hervormd-Israëlietische Gemeente ter voorziening in hare geestelijke behoeften	f	48 070
<i>Artikel 17.</i>	Dienstreizen van den Roomsch-Katholieken geestelijke 1sten rang		150
<i>Artikel 18.</i>	Traktementen of verlofs-traktementen en toelagen van den inspecteur van het onderwijs, en het onderwijzend- en verder personeel bij het openbaar onderwijs	100 101	
<i>Artikel 19.</i>	Verdere kosten van het onderwijs	63 885	
<i>Artikel 20.</i>	Alimentatie van weezen, verpleging van hulpbehoevende vrijge- maakten, onderstand aan behoeftigen, voeding en kleeding van personen ver- pleegd geweest in het voormalig lepro- zengesticht op St. Martin N. G. en ver- goeding aan armenkassen wegens ge- mis van inkomsten	9 864	
<i>Artikel 21.</i>	Kosten van beheer en onderhoud van het huis en erf N ^o 6 aan de Werfstraat op Scharloo, zoomede uitkeering aan de armen der verschillende gezindten van de zuivere opbrengst van dit perceel	<i>Memorie.</i>	
	Totaal der IVde afdeeling..		222 070
	Transporteere.. f	540 194	

Per transport.. f 540 194

Vde AFDEELING.

Plaatselijke kosten.

<i>Artikel 22.</i> Toelage aan een officier van de rustende schutterij, adjudant van den gouverneur, bodeloon en andere kosten.....	375
<i>Artikel 23.</i> Traktementen of verlofs-traktementen, toelagen ter voorziening in de uitvoering van den loodsdienst en voor het toezicht op gouvernementsvaartuigen, boeien, meerpalen, enz. en vergoeding voor buitengewone diensten en wegens gemis van inkomsten van het personeel bij den haven- en loodsdienst	10 800
<i>Artikel 24.</i> Kosten van den haven- en loodsdienst, onderhoud van vaartuigen en verdere daarmede in verband staande uitgaven, kantoorhuur, schrijf-behoeften en andere kosten, zoomede bijdrage in de kosten van assurantie van in de haven liggende buizen van de waterleiding en kabels voor de elektrische verlichting	4 260
<i>Artikel 25.</i> Kosten van exploitatie en onderhoud van inrichtingen voor draadlooze telegraphie.....	8 753
<i>Artikel 26.</i> Tegemoetkoming in de verplaatsingskosten van kleine landbouwers, pachters van gouvernementgronden.....	22 235
<i>Artikel 27.</i> Subsidie aan het Curaçaosche Weerbaarheidskorps, aan de groep „Nederlandsche Antillen” van het Algemeen Nederlandsch Verbond, aan het Militair Tehuis en aan de Damesvereniging „Club Entre Nous”..	2 450
<i>Artikel 28.</i> Verschillende uitgaven.	5 540
<i>Artikel 29.</i> Kosten verbonden aan het vervoer van gouvernementspassagiers, correspondentiën en gouvernementsgoederen tusschen de eilanden der kolonie onderling.	15 000
<i>Artikel 30.</i> Uitgaven wegens grondbelasting op gouvernementseigendommen, die niet bestemd zijn voor gouvernementdienst.....	2 600
<i>Artikel 31.</i> Bijwerken der domeinkaarten.....	800
<i>Artikel 32.</i> Toelage en fouragegeld van den directeur van de hoedenindustrie.....	800
<i>Artikel 33.</i> Verschillende uitgaven in het belang van de hoedenindustrie..	9 750
Totaal der Vde afdeeling..	83 363
Transporteere.. f	623 557

Vide AFDEELING.

Burgerlijke geneeskundige- en quarantainedienst.

<i>Artikel 34.</i> Traktementen of verlofs-traktementen, toelagen, bureelbehoef-ten, fouragegelden en huishuur van den stadsgeneesheer, de armendokters en de gouvernementsgeneeskundigen en van den secretaris en den bode bij den geneeskundigen raad; zoomede vergoe-ding voor het schoonhouden van een gouvernement-apotheek, enz.....	f 29 876
<i>Artikel 35.</i> Toelagen en fouragegeld aan den directeur, de geneesheeren, den opzichter en de oppassers van de gestich-ten voor krankzinnigen en leprozen...	3 780
<i>Artikel 36.</i> Kosten van de gestich-ten voor krankzinnigen en leprozen...	28 600
<i>Artikel 37.</i> Verschillende uitgaven voor geneeskundige hulp aan onver-mogenden, daaronder begrepen de ge-vangenen en de verpleegden in de ge-stichten voor krankzinnigen en lepro-zen, kosten van een ziekenhuis, huur van spreekkamers voor gouvernementsgeneeskundigen in de buitendistricten, en van een gebouw voor gouverne-mentsapotheek, verloskundige hulp aan onvermogene kraamvrouwen, kosten van het onderwijs in de verloskunde, zoomede uitgaven voor reiskosten en voor het uitreiken van premiën aan adspirant-vroedvrouwen, die een goed examen hebben afgelegd.....	24 930
<i>Artikel 38.</i> Opleidingskosten van 2 jongelieden aan de geneeskundige school te Paramaribo.....	600
<i>Artikel 39.</i> Kosten van bacteriologi-sche onderzoekingen.....	640
<i>Artikel 40.</i> Subsidie aan de vereeni-ging „Het Groene Kruis”.....	400
<i>Artikel 41.</i> Toelagen en fouragegeld aan den quarantaine-geneesheer, tevens directeur van de quarantaine-inrich-ting, en den quarantaine-loods, tevens opzichter en oppasser op de quarantaine plaats.....	1 800
<i>Artikel 42.</i> Quarantaine-dienst....	2 060
Totaal der Vide afdeeling..	92 686

VIIde AFDEELING.

Departement van landbouw.

Artikel 43. Traktement of verlofs-traktement en fouragegeld van den landbouwkundige, bijdrage in de kos-ten van het departement van land-bouw in Suriname, reis- en verblijf-kosten van den adviseur in landbouw-

	Per transport.. f	716 243
zaken voor de kolonie Curaçao en van den landbouwkundige.....		4 850
<i>Artikel 44.</i> Uitgaven in het belang van cultures en van de veeteelt.....		14 510
<i>Artikel 45.</i> Subsidie aan de Curaçoesche Maatschappij tot bevordering van landbouw, veeteelt, zoutwinning en visscherij.....		2 000
<i>Artikel 46.</i> Kosten tot aanmoediging van de katoencultuur (aankoop van plantzaad en voorschot op geogst zaad, katoen of geogsten katoenvezel, gewonnen door kleine planters).....		7 000
<i>Artikel 47.</i> Bedrijfskosten van het katoenhuis en renteloos voorschot ter bestrijding der kosten van bewerking en verzending naar de eerste havenplaats van vezel en zaad, gewonnen door kleine planters, zoomede onderhoud van den motor en de katoenmachines.....		1 100

Totaal der VIIde afdeeling.. 29 460

VIIIste AFDEEING.

Departement van openbare werken.

<i>Artikel 48.</i> Traktementen of verlofs-traktementen, toelagen, bureelbehoef-ten en reis- en verblijfkosten van den directeur en de verdere ambtenaren en bedienden.....	f	22 188
<i>Artikel 49.</i> Kosten van reparatie van instrumenten.....		100
<i>Artikel 50.</i> Gewoon onderhoud en herstelling van de landsgebouwen en eigendommen, zoomede aankoop en onderhoud van meubelen en andere be-noodigdheden.....		17 400
<i>Artikel 51.</i> Gewoon onderhoud en herstelling, zoomede reiniging van de straten, riolen, kaden en pleinen in het stadsdistrict en van de wegen in de bui-tendistricten.....		21 250
<i>Artikel 52.</i> Kosten van het maken en van het onderhoud van werken in het belang van de waterverschaffing.....		21 050
<i>Artikel 53.</i> Baggerwerken.....		3 800
<i>Artikel 54.</i> Verlichting.....		11 905
<i>Artikel 55.</i> Licht en verdere be-noodigdheden voor de seinposten, schoon-houden van de kantoorlokalen en aan-brengen van water.....		1 770
<i>Artikel 56.</i> Buitengewone uitgaven voor onderhoud en herstelling van de landsgebouwen en eigendommen, de		

Transporteere.. f 99 463 f 745 703

Per transport.. f	99 463 f 745 703
straten, de wegen, enz. zoomede het maken van nieuwe werken	3 600
Totaal der VIIste afdeeling..	103 063

IXde AFDEELING.

*Pensioenen, wachtgelden, onderstanden, toelagen,
zoomede uitgaven voor de waarneming van
tijdelijk opengevallen betrekkingen, enz.*

<i>Artikel 57.</i> Pensioenen van burger- lijke landsdienaren	f 106 116
<i>Artikel 58.</i> Pensioenen van wedu- wen en nagelaten minderjarige kinde- ren van burgerlijke landsdienaren....	70 071
<i>Artikel 59.</i> Wachtgelden	<i>Memorie.</i>
<i>Artikel 60.</i> Onderstanden	2 958
<i>Artikel 61.</i> Kosten voor de waarne- ming van tijdelijk opengevallen be- trekkingen, voor zoover het niet moge- lijk is die aan te wijzen op de arti- kelen, waarin de traktementen voor die betrekkingen zijn omschreven....	10 000
<i>Artikel 62.</i> Toelage aan een broeder in de orde van den Nederlandschen Leeuw	200
<i>Artikel 63.</i> Rente van de voorschot- ten ontvangen uit 's Rijks schatkist	500
Totaal der IXde afdeeling....	189 845

Xde AFDEELING.

Onvoorziene uitgaven.

<i>Artikel 64.</i> Onvoorziene uitgaven.	f 20 000
Totaal..f	1 058 611

A L G E M E E N O V E R Z I C H T.

Curacao	f 534 011
Aruba	59 964
Bonaire	44 144
St. Martin N. G.	51 208
St. Eustatius	41 465
Saba	26 274
	f 757 066
Geheele Kolonie	301 545
	f 1 058 611

Iste Afdeeling Gewestelijk bestuur	f 115 354
IIde „ Justitie en politie	103 778
IIIde „ Geldelijk beheer	98 992
IVde „ Eeredienst, onderwijs en armen- zorg	222 070
Vde „ Plaatselijke kosten	83 363
VIde „ Burgerlijke geneeskundige- en qua- rantainedienst	92 686
VIIde „ Departement van landbouw	29 460

Transporteere.. f 745 703

	Per transport. . . f	745 703
VIIIste „	Departement van openbare werken	103 063
IXde „	Pensioenen, wachtgeld, enz.	189 845
Xde „	Onvoorziene uitgaven.	20 000
		<hr/>
		f 1 058 611

Een millioen acht en vijftig duizend zes honderd en elf gulden.

Artikel 2.

Wanneer het bedrag uitgetrokken bij een der artikelen 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 15, 17, 19, 20, 22, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 33, 36, 37, 39, 42, 44, 46, 47, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 60, 61 en 63 van de bij deze verordening vastgestelde begrooting ontoereikend wordt bevonden, kan het, evenals de posten bij de artikelen 21 en 59 voor *Memorie* uitgetrokken, door overschrijving uit artikel 64 dier begrooting worden aangevuld.

Artikel 3.

Op artikel 64 van de bij deze verordening voorloopig vastgestelde begrooting worden aangewezen de tot het dienstjaar 1916 behorende uitgaven, die hare omschrijving niet vinden in een der artikelen van die begrooting en moeten dienen ter voorziening in behoeften, die in den loop van dat dienstjaar onverwacht opkomen.

De uitgaven worden voor elke soort afzonderlijk in de rekening gebracht en omschreven.

Artikel 4.

Tot goedmaking van de uitgaven begrepen in de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1916 worden voor dat jaar gebezigd de na te noemen middelen en inkomsten, te weten :

A. Belastingen.

- a. Invoerrecht;
- b. Accijns op gedistilleerd. wijn en bier;
- c. Accijns op geslacht;
- d. Zegelbelasting;
- e. Overdrachtsbelasting;
- f. Belasting op openbare verkooping van roerend goed;
- g. Grondbelasting;
- h. Gebruiksbelasting;
- i. Inkomstenbelasting;
- j. Successiebelasting;
- k. Vergunningsrecht;
- l. Hondenbelasting;

B. Inkomsten van onderscheiden aard.

- a. Opbrengst van cultures;
- b. Boeten;
- c. Inkomsten van de posteriej;
- d. Emolumenten, enz. ten behoeve van de koloniale kas: ontvangsten wegens kosten van dienstverleening bij den in-, door- en uitvoer van goederen; salaris van den hypotheekbewaarder;
- e. Huur van gouvernements-entrepôts;
- f. Uitvoerrecht van mijnproducten;
- g. Schoolgelden;
- h. Registratierecht;
- i. Huur van landsgronden en eigendommen;
- j. Rente van verleende kredieten voor landbouw en damaanleg en afbetaling op die voorschotten;
- k. Opbrengst van het station voor draadloze telegraphie;
- l. Inkomsten van de vleeschhal;
- m. Inkomsten van de Curaçaosche Bank: aandeel in de zuivere winst; terruggave van door de koloniale kas bestreden kosten van de bank;

- n. Concessierechten:
voor de exploitatie van de bruggen over de haven en het Waai gat;
voor de exploitatie van de elektrische werken;
voor het ontginnen van phosphorzure kalk;
voor het delven van goud, zilver en koper;
- o. Terugbetaling door de telegraafkabel-maatschappij van gelden ter zake van de haar verleende garantie uit de koloniale kas ontvangen;
- p. Opbrengst van den verkoop van leermiddelen aan de leerlingen van de Hendrik- en Wilhelminaschool;
- q. Opbrengst van den verkoop van plantzaad;
- r. Bruto opbrengst van het huis en erf N° 6 aan de Werfstraat op Scharlo;
- s. Uitvoerrecht van zout;
- t. Afbetaling op verleende voorschotten tot aanmoediging van de katoencultuur;
- u. Inkomsten van het katoenhuis en verzending van katoenvezel en zaad, enz;
- v. Opbrengst van de telephonische verbinding;
- w. Loodsgelden;
- x. Alle andere ontvangsten;
- y. Kortingen op de inkomsten van ambtenaren wegens pensioen;
- z. Teruggave van door de koloniale kas bestreden kosten van de koloniale postspaarbank;
- aa. Terugbetaling van verleende visscherijkredieten;
- bb. Vergoeding der kosten van inschrijving, enz. van handelsmerken door het hulpbureel voor den industrieelen eigendom;
- cc. Vergoeding der kosten van onderzoek en beproeving van stoomketels en van vernieuwde akten van vergunning tot gebruik dier ketels.

C. *Bijdrage uit 's Rijks schatkist.*

Bijdrage uit 's Rijks schatkist tot aanvulling der koloniale middelen.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—27.

Verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1916.

Memorie van toelichting.

N° 2.

§ 1.

Ter voldoening aan artikel 101 van het reglement op het beleid der regering, heeft ondergeteekende de eer den Kolonialen Raad hierbij aan te bieden, het ontwerp-verordening tot voorloopige vaststelling der koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1916.

Terwijl bij de begrooting voor het dienstjaar 1915 een bedrag van f 1 141,793,— voor de uitgaven is toegestaan, wordt het totaal der uitgaven voor het dienstjaar 1916 gesteld op f 1 058,611,—.

De raming der uitgaven voor 1916 is alzoo f 83 182,— lager dan die voor 1915.

Hierbij dient echter niet uit het oog te worden verloren, dat in het ontwerp geen uitgaven zijn voorgesteld voor de havenverbetering, voor nieuwe werken en voor buitengewoon onderhoud en herstelling der landsgebouwen, enz., op Curaçao, noch voor de verbetering van het visscherijbedrijf in de kolonie. Door ondergeteekende wordt daarover met den nieuwen directeur van openbare werken en met den adviseur voor visscherijzaken overleg gepleegd. De voor deze beide takken van dienst noodige credieten zullen bij nota van wijzigingen of bij suppletoire begrooting worden aangevraagd.

De voorloopige uitkomsten van den dienst 1914 wijzen uit, dat het totaal der uitgaven f 34 605,— beneden de raming is gebleven. Deze uitkomst is toe te schrijven aan de omstandigheid, dat tegenover het bedrag waarmede verscheidene artikelen der begrooting moesten worden overschreden, een grooter bedrag staat, dat op andere artikelen is overgebleven. Voor zooveel noodig meent ondergeteekende te mogen verwijzen naar den uitgewerkten en toelichtenden staat, bij het ontwerp gevoegd, in welken staat de overschotten en overschrijdingen zooveel mogelijk zijn toegelicht.

De ontvangsten worden voor 1916 geraamd op f 705 399,—, of f 26 680,— lager dan voor 1915.

Om Uwen Raad in de gelegenheid te stellen de opbrengst der middelen in 1914 met de raming voor dat jaar en met de opbrengst in 1912 en 1913 te vergelijken, worden bij het ontwerp overgelegd de gedrukte stukken 5 en 6. Gedrukt stuk 5 geeft tevens aan de verschillen tusschen de raming der middelen voor 1916 en die voor 1915, met toelichtingen.

Het is den ondergeteekende aangenaam te kunnen mededeelen, dat, ofschoon het jaar 1914 voor de kolonie, tengevolge van den Europeeschen oorlog en door gebrek aan regen, onder de meest ongunstige jaren kan worden gerekend, de opbrengst der middelen over het algemeen bevredigend kan worden genoemd. Voor zoover bekend, bleef de opbrengst slechts f 41 905,— beneden de raming.

Teleurstelling werd ondervonden met het middel „Uitvoerrecht van mijnproducten” alsmede met het middel „Concessierechten”, welke middelen in het afgelopen dienstjaar belangrijk minder hebben opgebracht dan de raming, en wel respectievelijk rond f 27 000,— en f 17 000,—.

Korthedshalve meent ondergeteekende zich hier te mogen refereeren aan de gedrukte stukken 5 en 6.

Zooals hiervoren vermeld, zijn geraamd voor 1916:
de uitgaven op..... f 1 058 611,—
„ ontvangsten op..... 705 399,—

zoodat uit 's Rijksschatkist aan subsidie noodig zal zijn..... f 353 212,—
of f 56 502,— minder dan voor 1915. Dit subsidie zal evenwel moeten worden verhoogd met het bedrag der uitgaven, welke eventueel bij nota van wijzigingen of suppletoire begrooting zullen worden voorgesteld.

§ 2.

Waar Z. E. de Minister van Koloniën, met het oog op de tegenwoordige tijdsomstandigheden, die voor de naaste toekomst de economische en finantieele vooruitzichten van het Moederland in ongunstigen zin hebben gewijzigd, van het wetsontwerp tot definitieve vaststelling der koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1915 bijna alle uitgetrokken nieuwe posten heeft moeten terugnemen, kan ondergeteekende, nu het betrachten van de meeste zuinigheid bij alle takken van dienst in de kolonie dringend noodig is, tot zijn leedwezen, Uwen Raad nog niet aanbieden een voorstel tot verbetering van de bezoldiging van de ambtenaren, wier traktementen nog niet zijn verhoogd.

§ 3.

De termijn waarvoor de heer J. J. C. Weug tot machinist-werkbaas bij den zandzuiger is aangesteld, verstrijkt 6 December 1915. Indien de nieuwe directeur van openbare werken de diensten van een machinist ook voor 1916 mocht noodig achten, zal bij nota van wijzigingen of bij suppletoire begrooting voor diens toelage een crediet worden aangevraagd.

§ 4.

De ondergeteekende heeft gemeend in de inrichting der begrooting wijzigingen te moeten brengen, in de hoop daardoor vereenvoudiging te verkrijgen.

De tot dusver gevolgde inrichting had ten doel om aanschouwelijk te maken, welk deel der geraamde uitgaven, voor zoover zij niet onder het hoofd „Geheele Kolonie” gebracht konden worden, voor rekening van elk eiland der kolonie kwam. Uit den aard der zaak kan er geen bezwaar bestaan, dat uit de begrotingsstukken blijkt, hoeveel aan elk der eilanden op zich zelf ten koste gelegd wordt, maar ondergeteekende meent, dat een zoodanig overzicht niet het hoofddoel der begrooting is, en dat het, voor zooveel noodig, op andere minder omslachtige wijze kan worden bereikt.

Het is daarom dat in het Uwen Raad aangeboden ontwerp, onder verschillende afdeelingen, verband houdende met de takken van dienst, al de gelijksoortige ramingen, die tot dusver voor elk eiland afzonderlijk voorkwamen, telkens zijn samengevat. Hierdoor is het aantal onderartikel en der begrooting belangrijk verminderd. In den uitgewerkten en toelichtenden staat is elke uitgaaf afzonderlijk en eilandsgewijze vermeld, terwijl het totaal bedrag voor elk eiland aan het einde van elke afdeeling en een algemeen overzicht van het geheele totaal van elk eiland, aan het slot zijn opgenomen. In bedoelden staat is een vierde kolom opgenomen; de drie eerste kolommen bevatten de raming voor de drie opvolgende jaren en de laatste de uitkomsten van het afgelopen dienstjaar. Tot nu toe werden in de toelichting bij de artikelen, de op verschillende onderdeelen uitgegeven sommen vermeld. Die bedragen worden thans afzonderlijk genoemd in de daarvoor bestemde kolom van den uitgewerkten en toelichtenden staat.

De ondergeteekende heeft ook gemeend enkele nieuwe afdeelingen in het ontwerp te moeten opnemen. Zoo hebben nu de uitgaven voor den geneeskundigen- en quarantainen-dienst en die voor den landbouw, welke tot dusver als onderdeelen der afdeeling „plaatselijke kosten” in de begrooting voorkwamen, ieder een eigen hoofd; terwijl aan de afdeeling „eeredienst en onderwijs” is toegevoegd „armen-

zorg", voor welken tak van dienst de uitgaven tot dusver ook onder het hoofd „plaatselijke kosten" werden gebracht.

Ook zijn in afdeeling VIII „departement van openbare werken" zoodanige wijzigingen gebracht, dat thans de bedragen voor gewoon onderhoud en herstelling van landsgebouwen, enz. niet onder hetzelfde hoofd voorkomen als die voor buitengewoon onderhoud en herstelling en voor nieuwe werken, wat, naar de meening van ondergeteekende, een beter overzicht geeft.

Ook de raming der middelen is op bovenvermelde wijze samengevat. De opsomming in de begrooting van belastingen en andere middelen van inkomst onder dezelfde benaming telkens onder de verschillende eilanden, heeft voor de inrichting van de begrooting geen nut. Zij heeft enkel betekenis ten aanzien van de opgave van de geraamde opbrengst dier middelen. In die opgave is dit echter op kortere wijze verkregen, door de verschillende middelen slechts éénmaal te noemen, met vermelding nevens elk middel van de voor elk eiland geraamde opbrengst.

Het middel „Loodsgelden", dat tot dusver onder de „Belastingen" werd gerangschikt, is gebracht onder de „Inkomsten van onderscheiden aard". Daar met de heffing van dit middel beoogd wordt eene vergoeding te verkrijgen voor de uitgaven die de voorziening in den loodsdienst vordert, draagt het meer het karakter eener retributie.

Iste A F D E E L I N G.

Gewestelijk bestuur.

Artikel 1.

h., m., r., x. en bb.

Toelagen van de boden van de gezaghebbers van Aruba, Bonaire, St. Martin N. G., St. Eustatius en Saba.

Daar er bijna op alle eilanden een te kort is aan marechaussee om den gewonen dienst naar behooren te kunnen verrichten, komt het ondergeteekende gewenscht voor, dat er met de langzamerhand ontstane gewoonte, om een politie-agent dienst te laten doen als bode van den gezaghebber, gebroken wordt.

Het behoeft geen betoog, dat de politie-beambte, die gerekend iederen dag bij den gezaghebber gedurende de kantooruren als bode dienst doet, en niet dan in buitengewone gevallen voor politie diensten wordt gerequireerd, bijna geheel aan zijn eigenlijken dienst wordt onttrokken.

Dat de gezaghebbers iemand op hunne kantoren hebben om menschen aan te dienen en te ontbieden, is in het belang van den dienst.

De toelagen van de boden op Aruba, St. Martin N. G. en St. Eustatius zijn gesteld op f 300,—, terwijl voor die van de boden op Bonaire en Saba, op voorstel van de betrokken gezaghebbers, slechts f 250,— wordt aangevraagd.

m.

Toelage van een districtmeester in het dorp Rincon op Bonaire.

Onder de door Z. E. den Minister van Koloniën teruggenomen posten, die in het wetsontwerp tot definitieve vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting van Curaçao voor het dienstjaar 1915 waren uitgetrokken, was ook de door den Kolonialen Raad toegestane verhooging van f 60,— voor den districtmeester van Rincon.

Nadat door den ondergeteekende aan Z. E. den Minister van Koloniën werd medegedeeld, dat, in verband met eene regeling van de mailverzending naar Rincon, tengevolge waarvan de werkzaamheden van den districtmeester aldaar zijn toegenomen, de bedoelde toelage sedert Juli 1913 aan hem is toegekend, werd voor 1915 de raming van het betrokken artikel door Z. E. met voormeld bedrag van f 60,— verhoogd.

Het is daarom, dat voor 1916 voor de toelage van gemelden districtmeester de som van f 860,— is uitgetrokken.

IIIde A F D E E L I N G.

Geldelijk beheer.

Artikel 9, *h.*

*Traktementen van twee kommiezen der belastingen te water.
(Bonaire).*

Sedert 1° Januari 1915 is de rechedienst te water op Bonaire bij wijze van proef opgeheven en zijn de kommiezen te water eervol uit 's lands dienst ontslagen, onder toekenning van onderstand. Bedoelde opheffing heeft plaats gehad op advies van den gezaghebber, die van oordeel was, dat de surveillance-dienst te water gemist kon worden. Daar deze maatregel bij wijze van proef getroffen is, meent de ondergeteekende, voorzichtigheidshalve, het crediet voor de bezoldiging van de bovenbedoelde kommiezen nog voor 1916 te moeten voorstellen, voor het geval dat de dienst te water toch noodzakelijk mocht blijken.

IVde A F D E E L I N G.

Eeredienst, onderwijs en armenzorg.

Artikel 18 *f.*

Toelage voor het geven van herhalingsonderwijs. Onder de door Z. E. den Minister van Koloniën teruggenomen posten, die in het wetsontwerp tot definitieve vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting van Curaçao voor het dienstjaar 1915 waren uitgetrokken, was ook de door den Kolonialen Raad toegestane post van f 350,— voor het geven van herhalingsonderwijs op Bonaire.

Nadat door ondergeteekende aan Z. E. den Minister van Koloniën werd medegedeeld, dat de cursus sedert Februari 1914 werd opgericht, werd voor 1915 de raming van het betrokken artikel met voormeld bedrag verhoogd.

Met den cursus, die in afwachting van s Ministers beslissing, in December 1914 werd gestaakt, zal nu worden doorgegaan. De kosten worden voor 1916 geraamd op f 350,—, welk bedrag door den Kolonialen Raad voor 1915 ook was toegestaan.

Vde A F D E E L I N G.

Plaatselijke kosten.

Artikel 20a.

Alimentatie van weezen: toelage aan de Nederlandsch-Portugeesche-Israëlietische Gemeente. Sedert het jaar 1857 wordt jaarlijks op de koloniale begrooting f 500,— uitgetrokken tot beedeeling van de weezen der Israëlietische Gemeente.

Deze som is, blijkens ministerieele missive dd. 10 September 1856, Litt. B. N° 4/112, toegekend aan de Nederlandsch-Portugeesche Israëlietische Gemeente, aan welke gemeente zij ook steeds is uitbetaald, ook nadat in 1864 op Curaçao eene nieuwe gemeente werd gevormd onder den naam van Nederlandsch-Hervormde-Israëlietische Gemeente.

Bovenbedoelde toelage werd tot dusver op de begrooting uitgetrokken voor de „Israëlietische Gemeente”. Ondergeteekende heeft gemeend de omschrijving van dezen post zoodanig te moeten wijzigen, dat daaruit blijken zou, dat de toelage bestemd is voor de Nederlandsch-Portugeesche-Israëlietische Gemeente.

Artikel 28 *d.*

Verstrekking aan de Burgerlijke politie, de verpleegden in de gestichten voor krankzinnigen en leprozen, de brievenbestellers en de landsverkheden op den verjaardag van H. M. de Koningin. Bij

K. B. dd. 15 April 1914, N° 53, is ten laste van het XIde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor extra-verstrekkings op de verjaardagen van de Leden van het Vorstelijk Huis, aan de op Curaçao gelegerde troepen een bedrag van f 900,— per jaar toegekend.

Met het oog hierop kunnen voortaan verstrekkingen als hooger bedoeld, ten laste van de koloniale kas vervallen; en daar het Rijk reeds rechtstreeks ook ten bate van het marine-personeel zoodanige uitkeering bekostigt, behoeft, ook de marine op gemelde dagen niet langer door de kolonie te worden onthaald.

De verstrekkingen aan het garnizoen gedurende 1911, 1912 en 1913 bedroegen respectievelijk f 156,16, f 146,36 en f 112,96. Wanneer ook aan de marine uitkeeringen werden gedaan, moest het crediet telkenmale worden overschreden, in 1909 met f 307,56, in 1911 met f 273,92 en in 1913 met f 235,16.

Het crediet is verminderd met f 140,— zijnde dit bedrag het beloop van het gemiddelde der verstrekkingen aan het garnizoen over de jaren 1911—1913.

Daar uit het crediet ook aan de burgerlijke politie uitkeeringen worden gedaan, is zij volledigheidshalve in de omschrijving van het onderdeel opgenomen.

Artikel 33.

Verschillende uitgaven in het belang van de hoedenindustrie. Het schijnt ondergeteekende regelmatig toe, dat, waar op de begrooting onder „Geheele Kolonie” een post voorkomt voor uitgaven in het belang van de hoedenindustrie, allen uitgaven, die daarvoor worden gedaan, in de raming van dezen post worden opgenomen, waardoor ook een beter overzicht wordt verkregen. Daarom heeft hij de bedragen van f 1 150,—, f 400,— en f 300,—, die tot dusver respectievelijk onder Curaçao, Aruba en Bonaire, voor het geven van onderwijs in het hoedenvlechten op kosteloze scholen, afzonderlijk waren uitgetrokken, naar dezen post overgebracht.

Daar sedert 1° Januari 1915 op zes verschillende kosteloze scholen op St. Martin N. G. een hoedenvlecht cursus is opgericht, wordt het crediet met f 900,— verhoogd, ten einde daaruit ook de kosten van dien cursus te kunnen bestrijden. Die kosten zijn:

toelagen aan 4 vlechtsters à f 180,— 's jaars; vergoeding aan twee vier vlechtsters wegens tegemoetkoming in de kosten van verplaatsing, à f 60,— 's jaars; en f 60,— 's jaars voor huur van een huis op Simpsonbaai om daarin den vlecht cursus aldaar te houden. Deze laatste uitgaaf is noodig, daar in de school op Simpsonbaai geen voldoende ruimte daarvoor is.

Gedurende 1915 zullen de kosten van het onderwijs in het hoedenvlechten op St. Martin N. G. uit het crediet van f 7 000,—, bij artikel 132 van de begrooting uitgetrokken, kunnen worden gekweten, daar er, tengevolge van de tijdsomstandigheden, van dit crediet niet ten volle zal worden gebruik gemaakt.

De hoedenvlechterij verkeert nog steeds in een stadium, waarin zij bepaald den steun van het gouvernement noodig heeft, om behoorlijk tot ontwikkeling te komen.

Daarom is behalve het bedrag van f 2 750,—, dat voor het geven van onderwijs in het hoedenvlechten is bestemd, ook voor 1916 het bedrag van f 7 000,—, aangevraagd, dat door den Kolonialen Raad voor 1915 is toegestaan voor verschillende uitgaven in het belang van de hoedenindustrie.

VIIde AFDEELING.

Departement van landbouw.

Artikel 44.

a.

Kosten van proeven en daarmede in verband staande uitgaven.

Bureaukosten. Hiertoe worden, evenals in vorige jaren, behalve de eigenlijke bureaukosten en uitgaven voor porto's,

VIde AFDEELING.

Burgerlijke geneeskundige- en quarantainedienst.

Artikel 37 j.

Kosten van een ziekenhuis. Zooals bij noot 214 van den uitgewerkten en toelichtenden staat vermeld, is sedert 1° Juli 1914 het gouvernementsgebouw op Bonaire bekend onder den naam van „voormalig hospitaal” ingericht tot ziekenhuis, enz.

De kosten van verpleging en onderhoud van de in dit gebouw opgenomen zieken worden thans verevend op den post „verschillende benoedigheden en andere kleine uitgaven”, afdeling V, Bonaire en bedroegen tot ultimo December 1914 f 296,90. In het tijdvak Juli—December werden 28 onvermogende patiënten opgenomen.

Uit het bovenstaande blijkt, dat aan een ziekenhuis op Bonaire behoefte bestaat, waarin behoort te worden voorzien. Daarom wordt voorgesteld voor kosten van een ziekenhuis een bedrag van f 600,— beschikbaar te stellen.

ook gerekend uitgaven voor enkele boekwerken ter aanvulling van de bibliotheek van den landbouwkundige en voor de aanschaffing van eenige vakbladen en vaktijdschriften.

Maatregelen in het belang van cultures. Uit dezen post zullen worden gekweten de kosten van verdere exploitatie van het nieuwe gouvernement-proefferrein op Groot Kwartier, ter uitvoering van demonstratieproeven in de richting van verbetering der bestaande cultures en de invoering van sommige voor dit klimaat geschikte nieuwe cultures, inzonderheid van sorghums en veevoedergewassen; de toepassing van „dry-farming”; verbetering der groenteteelt, alsmede de toepassing van bemesting door middel van natuurlijke- en kunstmest. Uit dezen post zullen verder worden bestreden, uitgaven ten behoeve van het cultuurterrein op Cas Chiquito; kosten van bewerkings- en bemestingsproeven op gronden van particulieren; kosten van toezicht op en onderhoud van de cactus-aanplantingen tot het verkrijgen van omheiningmateriaal voor huurgrondjés; kosten van aanschaffing van sommige werktuigen en van onderhoud der reeds aangeschafte; kosten van aankoop van zaaizaden voor proefnemingen; kosten van proefnemingen met insecticides; loon van het toezicht op de gouvernementsterreinen van Welbedacht en Mundo Nobo; kosten van onderhoud en ontvezeling van de sisalaanplant op Mundo Nobo; en onderhoudskosten van omheiningen van gouvernementsproefferreinen.

Maatregelen in het belang van de veeteelt. Voortdurend streven naar verbetering van het veeras blijft ondergeteekende steeds zeer wenschelijk achten. Uit dezen post zullen worden bestreden de kosten van invoering en onderhoud van goede fokexemplaren van de meest voor Curaçao aanbevelingswaardige schapen-geiten- en hoenderrassen, ter verbetering van het vee. De fokdieren blijven, voor zoover zij niet weder aan veehouders worden verkocht, zooveel mogelijk onder direct toezicht van den landbouwkundige. Zoo noodig en als de middelen het toelaten, zou ook een goede stier van het meest voor Curaçao aan te bevelen rundveeras kunnen worden aangeschaft.

b.

Aankoop van plantzaad om weder te verkoopen.

Ondergeteekende acht het wenschelijk deze post wederom uit te trekken voor 1916, om, mocht het noodig blijken, over de middelen te kunnen beschikken om plantzaad voor het beoogde doel, hetzij op Curaçao zelf, hetzij in Noord-Amerika, te kunnen aankopen.

VIIIste A F D E E L I N G.

Departement van openbare werken.

Artikel 56.

a.

Vernieuwing van de zijden van het wachthuis te Simpsonbaai. Dit huis heeft een zeer goed planken dak, belegd met shingles. De zijden zijn echter van twijgen om palen gevlochten en met kalk bepleisterd. Deze twijgen zijn allen vergaan en de palen zijn door houtluizen aangetast. De kalk laat hierdoor gedurig los. Bepleistering helpt niet meer. De zijden zullen daarom het betrekkelijk zware dak ook niet veel langer kunnen dragen. De vier zijden van dit wachthuis moeten daarom vernieuwd worden. Voorgesteld wordt, ze van pitch-pine te maken waardoor er eene blijvende verbetering zal worden bereikt.

b.

Vergrooing van het schoolgebouw te Koolbaai. De school te Koolbaai met eene bevolking van 60 tot 70 leerlingen, heeft eene oppervlakte van slechts 9.75 M × 4.88 M., of ongeveer 48 M². Zelfs bij het minimum bezoek is er bijna geen plaats voor de leerlingen. Vergrooing van het gebouw is daarom

hoog noodig. Dit kan het best geschieden aan den achterkant van het gebouw, waar, voor het uitgetrokken bedrag van f 1 000,—, eene vergrooting van ongeveer 36 M² oppervlakte kan worden verkregen.

c.

Herstelling van het westelijk en zuidelijk dak van de gezaghebberswoning. Het dak van dit gebouw lekt zoodanig, dat bij den minsten regen de bovengalerij nat wordt en, bij eenigszins hevige regenbuien, onderloopt, waardoor in de benedengalerij natte plekken ontstaan. De wenschelijkheid tot herstelling bleek reeds in 1907, doch thans is zulks noodzakelijk.

d.

Herstelling van het dak van het huis van den gouvernementsgeneeskundige en van den vloer boven den regenbak van dat huis, zoodat afdekking van een gedeelte van dien bak met gegalvaniseerd ijzeren platen. Het dubbele dak van het huis van den gouvernementsgeneeskundige moet ruim 40 jaar oud zijn. In 1913 begon het tusschen beide daken te lekken. De goot werd hersteld, doch zonder afdoend resultaat, ten minste het lek herhaalde zich; tevens ontstonden nog meer lekkages. Inmiddels bogen zich onder en na de hevige droogte de dakspanen meer en meer om, zoodat eene herstelling van het dak thans bepaald noodzakelijk is. Ook moet daarmede gepaard gaan de vernieuwing van den vloer boven den regenbak bij bovengenoemd huis en de afdekking van dien bak met gegalvaniseerd ijzeren platen.

Willemstad, den 2n. Maart 1915.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs and appears to be a formal document or report.

REVIEWS

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. This section appears to contain a list of names or titles.

APPENDIX

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. This section appears to contain detailed data or a list of items.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—27.

*Verordening, waarbij voorloopig wordt vastge-
steld de koloniale huishoudelijke begrooting
voor het dienstjaar 1916.*

Uitgewerkte en toelich-
tende staat.

Nº 3.

ONTWERP

KOLONIALE HUISHOUDELIJKE BEGROOTING

VAN

CURAÇAO

VOOR HET DIENSTJAAR

1916.

—
UITGEWERKTE EN TOELICHTENDE STAAT.
—

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD VOOR 1916.	TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.
				VOOR 1915.	VOOR 1914.		
		Iste AFDEELING.					
		Gewestelijk bestuur.					
1		Traktementen of verloftraktementen, toelagen, bureelbehoefden, verblijf-kosten, fouragegelden of kosten van vervoermiddelen en bruggegelden van de ambtenaren bij het gewestelijk bestuur, vergoeding voor tijdelijke hulp en schrijffoon:					(1) De traktementen van de hoofdcommiezen, eerste- tweede- en adjunct-commiezen, klerken en aspirantklerken, bedoeld in dit artikel en ook die van de klerken, bedoeld in andere artikelen der begrooting, zijn geraamd in overeenstemming met den diensttijd van de betrokken ambtenaren en volgens de voor hen geldende traktementsregeling.
		Curaçao.					(2) De overschrijding ad f 831, — is voor een deel het gevolg van het invoeren op 1 ^o Januari 1914 van eene nieuwe traktementsregeling voor de subalterne ambtenaren.
	a.	traktementen:					In de begrooting werd oorspronkelijk voorgesteld aan allen daadelijk het maximum van het toen aan hun rang verbonden inkomen toe te kennen.
		1 gouvernementssecretaris, tevens ambtenaar van den burgerlijken stand.. f 4 400,—		4 400,—	f 4 400,—		Bij nota van wijzigingen werd door Z. E. den Minister van Koloniën het daarvoor aangevraagd crediet ad f 39 300,—, met f 2 166,— verlaagd, daar het Z. E. niet gewenscht voorkwam, het stelsel van periodieke verhoogingen op te geven.
		2 districtmeesters, 1 à f 3000 en 1 à f 2400 5 400,—		5 400,—	5 400,—		Na nader gepleegd overleg met Z. E. den Minister werd eene nieuwe traktementsregeling voor de subalterne ambtenaren in het leven geroepen, waarbij de minima en maxima als volgt zijn vastgesteld:
		3 hoofdcommiezen, 2 à f 3000 en 1 à f 2916,66 8 916,66		8 716,66			a. voor de hoofdcommiezen, minimum f 2 600,—, maximum f 3 000,—
		4 eerste-commiezen, 2 à f 2500, 1 à f 2457,08 en 1 à f 2450 9 907,08		9 700,—			b. „ „ 1ste-commiezen, „ 2 200,—, „ 2 500,—
		4 tweede-commiezen, 3 à f 2100 en 1 à f 2050 8 350,—	(1)	8 121,25	37 134,—		c. „ „ 2de-commiezen, „ 1 800,—, „ 2 100,—
		4 adjunct-commiezen, 3 à f 1700 en 1 à f 1618,75 6 718,75		6 393,75			d. „ „ adj.-commiezen, „ 1 400,—, „ 1 700,—
		6 klerken, à f 1300 7 800,—		7 568,75			e. „ „ klerken, „ 1 000,—, „ 1 300,—
		2 aspirant-klerken, à f 900 1 800,—		1 670,83			f. „ „ asp.-klerken, „ 700,—, „ 900,—
		1 bode bij den Kolonialen Raad, tevens bode ter gouvernementssecretarie... 800,—		800,—	800,—		met bepaling, dat, zoolang het maximum niet is bereikt, de vornoemde ambtenaren om de twee jaren eene verhooging van traktement zullen verkrijgen:
		f 54 092,49		52 771,24	f 47 734,—	(2) f 48 565,—	de sub a genoemden naar reden van f 200,— 's jaars; de sub b—e genoemden naar reden van f 150,— 's jaars en de sub f genoemden naar reden van f 100,— 's jaars.
							Met goedvinden van Z. E. den Minister werd bij de toekenning van de verhoogingen aan de ambtenaren, het volgende systeem toegepast:
							a. zij, die het minimum — oude regeling — hadden, kregen het minimum—nieuwe regeling—;
							b. zij, die in het genot waren van eene periodieke verhooging — oude regeling —, kregen het minimum en eene periodieke verhooging, — nieuwe regeling—; en
							c. zij, met twee periodieke verhoogingen of het maximum inkomen, — oude regeling —, kregen het maximum, — nieuwe regeling—.

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAK VOOR 1916.
b.	toelagen:		
		1 archivaris f 250,—	
		1 algemeen rapporteur 200,—	
		1 schrijver ten kantore van den districtmeester van het 2e en 3e district 300,—	
		8 wijkmeesters, à f 50 400,—	
		aan geëmployeerden op de verschillende kantoren werkzaam gesteld en voor vergoedingen in geval van buitengewone werkzaamheden 3 200,—	
		f 4 350,—	
c.	bureelbehoefden aan den gouvernementssecretaris	600,—	
d.	verblijfkosten der districtmeesters bij verblijf buiten hunne standplaatsen	300,—	
e.	fouragegeld of kosten van vervoermiddelen aan 2 districtmeesters, à f 500,—	1 000,—	

TOEGESTAAN voor 1915.	TOEGESTAAN voor 1914.	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.
250,—	f 250,—		
200,—	200,—		
300,—	300,—		
400,—	400,—		
3 200,—	3 200,—		
4 350,—	f 4 350,—	(3) f 5 037,—	
600,—	600,—	600,—	
300,—	300,—	(4) 168,—	
1 000,—	1 000,—	(5) 2 000,—	

Op dit artikel zijn ook verantwoord de bezoldigingen van: R. J. Beaujon Jr., tijdelijk klerk, ad f 1 000,— over het geheele jaar en J. L. C. Monsanto, klerk, ad f 1 000,— gedurende 8 maanden. Voor deze klerken zijn geen credieten aangevraagd, daar zij boven de gewone formatie moesten worden aangesteld. Ook werden op dit artikel verevend de bezoldiging van M. Ph. van Romondt, Ontvanger. enz. op Bonaire, werkzaam gesteld op Curaçao ad f 1 700,— over het geheele jaar, en de toelage van W. C. J. van Leeuwen, gewezen schoolopziener, ter gouvernements-secretarie werkzaam gesteld, ad f 1 800,—, gedurende ruim drie maanden. Ook werd uit dit artikel gekweten eene aan M. Ph. van Romondt voornoemd verleende verhooging van bezoldiging ad f 200,— 's jaars, over drie maanden, tijdens eene tijdelijke overplaatsing naar het postkantoor en eene remuneratie van f 100,— voor eene tijdelijke waarneming van de betrekking van hoofdcommies op dat kantoor. Bovendien werd op dit artikel nog verantwoord een toelage ad f 166,66 aan P. L. B. de Haseth voor de waarneming van de betrekking van hoofdcommies ter gouvernements-secretarie, gedurende 8 maanden. Daarentegen stonden, wegens tijdelijke verandering in het personeel, stil, de traktementen van: den hoofdcommies J. W. J. van der Linde Schotborgh, gedurende 3 maanden; den hoofdcommies H. A. Willemsen, gedurende het geheele jaar; den eerste-commies W. A. C. Willemsen gedurende ruim 8 maanden; en den adjunct-commies J. H. A. W. Sprock, gedurende het geheele jaar.

(3) De overschrijding ad f 687,— is toe te schrijven aan de verevening op dezen post van de bezoldiging van den geëmployeerde Th. P. van der Linde, die reeds jaren lang boven de gewone formatie ter administratie van financiën werkzaam is, en aan het toekennen van eene extra toelage van f 150,— 's jaars, van 1° Mei af, aan 2 geëmployeerden, op het postkantoor werkzaam.

Vergoedingen voor buitengewone werkzaamheden, ten laste van dezen post, werden in 1914 niet toegekend.

(4) Naar de behoefte werd van dit crediet f 132,— minder dan het toegestane bedrag gebruikt.

(5) De overschrijding ad f 1 000,— is veroorzaakt door het verlenen van een renteloos voorschot aan den districtmeester van het 4de en 5de district tot aankoop van een vervoermiddel.

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.
f.		bruggegeld voor den bode bij den Kolonialen Raad . . . f 36,—	
			f 60 378,49
		Aruba.	
g.		traktement van den gezaghebber, tevens kantonrechter (8) f 4 000,—	
h.		toelagen:	
		1 districtmeester van het 2e, 3e en 4e district f 800,—	
		1 bode van den gezaghebber (9) 300,—	
			1 100,—
i.		bureelbehoeften aan den gezaghebber 115,—	
j.		fouragegelden:	
		aan den gezaghebber f 240,—	
		aan den districtmeester 180,—	
			420,—
k.		voor tijdelijke hulp op verschillende kantoren 600,—	
			6 235,—
		Bonaire.	
l.		traktement van den gezaghebber, tevens kantonrechter(11) f 4 000,—	
m.		toelagen:	
		1 districtmeester in het dorp Rincon . . . (12) f 860,—	
		1 bode van den gezaghebber (13) 250,—	
			1 110,—
n.		bureelbehoeften aan den gezaghebber 100,—	
o.		fouragegelden:	
		aan den gezaghebber f 240,—	
		aan den districtmeester 180,—	
			420,—
p.		voor tijdelijke hulp op verschillende kantoren 300,—	
			5 930,—
		St. Martin (N. G.)	
q.		traktement van den gezaghebber, tevens voorzitter van den raad van justitie en kantonrechter f 5 000,—	
r.		toelage aan een bode van den gezaghebber (14) 300,—	
s.		bureelbehoeften aan den gezaghebber 100,—	
t.		fouragegeld aan idem 240,—	
u.		voor tijdelijke hulp op verschillende kantoren (15) 500,—	
			6 140,—

TOEGESTAAN voor 1915.	TOEGESTAAN voor 1914.	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.
36,—	f 36,—	f 36,—	(6) Was bij onderdeel d van artikel 1 van de begroting voor 1914 toegestaan voor: Vergoeding aan den districtmeester van het 4e. en 5e. district voor kantoor- en wachthuishuur.
59 058,—	f 54 220,—	f 56 406,—	(7) Dit crediet bleef ongebruikt, omdat de districtmeester sedert December 1913 naar zijne nieuwe standplaats, de door het gouvernement aangekochte plantage Dokterstuin, is overgegaan, alwaar vertrekken zijn ingericht voor kantoor en politiewachthuis.
3 916,66	3 750,—	3 750,—	(8) De gezaghebber krijgt 1 Mei 1915 aanspraak op de laatste traktementsverhooving.
800,—	800,—	800,—	(9) Zie de Memorie van toelichting.
800,—	f 800,—	800,—	(10) Doordat meer hulp op de verschillende kantoren noodig was, dan waarop werd gerekend, is deze post met f 150,— overschreden.
115,—	115,—	115,—	(11) De gezaghebber krijgt 1 Mei 1915 aanspraak op de laatste traktementsverhooving.
240,—	240,—		(12) Zie de Memorie van toelichting.
180,—	180,—		(13) Zie de Memorie van toelichting.
420,—	f 420,—	420,—	(14) Zie de Memorie van toelichting.
600,—	600,—	(10) 750,—	(15) Daar in de laatste jaren geen behoefte was aan tijdelijke hulp op de verschillende kantoren en het crediet dientengevolge ongebruikt bleef, had deze post kunnen vervallen. Voorzichtigheids-halve is voor 1916 toch een post hiervoor uitgetrokken, echter f 300,— lager dan voor 1915.
5 852,—	f 5 685,—	f 5 835,—	(16) Zie noot 15.
3 916,66	3 750,—	3 750,—	
860,—	800,—	800,—	
860,—	f 800,—	800,—	
100,—	100,—	100,—	
240,—	240,—		
180,—	180,—		
420,—	f 420,—	420,—	
300,—			
5 597,—	f 5 070,—	f 5 070,—	
5 000,—	5 000,—	5 000,—	
100,—	100,—	100,—	
240,—	240,—	240,—	
800,—	800,—	(16) Nihil.	
6 140,—	f 6 140,—	f 5 340,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAFD voor 1916.
		St. Eustatius.	
v.		traktement van den gezaghebber, tevens voorzitter van den raad van justitie en kantonrechter..... f 3 000,—	
w.		personeele toelage aan idem..... 1 000,—	
x.		toelagen:	
		1 schrijver op de gouvernementskantoren..... f 150,—	
		1 bode van den gezaghebber..... (18) 300,—	
		f 450,—	
y.		bureelbehoeften van den gezaghebber..... 100,—	
z.		fouragegeld aan idem..... 240,—	
		f 4 790,—	
		Saba.	
aa.		traktement van den gezaghebber, tevens kantonrechter en ontvanger..... f 2 700,—	
bb.		toelage aan den bode van den gezaghebber..... (19) 250,—	
cc.		bureelbehoeften aan den gezaghebber..... 130,—	
dd.		fouragegeld aan idem..... 240,—	
ee.		schrijffloon..... 250,—	
		3 570,—	
		f 87 043,49	
		waarvoor gesteld..... f 87 044,—	
2		Kosten van de Kamer van koophandel en nijverheid (Curaçao).... (20)	
a.		toelage aan den secretaris..... f 300,—	
b.		bodeloon..... 60,—	
c.		kleine uitgaven..... 40,—	
		400,—	
3		Lokaalbehoeften, uitgaven voor het ijkwezen, briefporten, kosten van telegrammen, vertolkingskosten, verlichting van de vergaderzaal van den Kolonialen Raad, bindloon en verdere kleine uitgaven ten behoeve van het gewestelijk bestuur, benevens subsidie voor de uitgave van eene encyclopaedie van Nederlandsch West-Indië:	
		Curaçao.	
a.		boek- en drukwerken, dagbladen, advertentiekosten, bindloon, alsmede uitgaven voor het ijkwezen..... f 1 000,—	
b.		briefporten en kosten van telegrammen..... 3 000,—	
c.		vertolkingskosten..... 40,—	
d.		verlichting der vergaderzaal van den Kolonialen Raad en verdere kleine uitgaven ten behoeve van het gewestelijk bestuur..... 700,—	

TOEGESTAAN voor 1915.	TOEGESTAAN voor 1914.	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.
3 000,—	f 3 000,—	f 3 000,—	(17) Tengevolge van het verlof van den gezaghebber van Grol bleef op dit onderdeel f 250,— ongebruikt.
1 000,—	1 000,—	(17) 750,—	(18) Zie de Memorie van toelichting.
			(19) Zie de Memorie van toelichting.
150,—	150,—		(20) Deze post werd tot dusver in de begrooting niet gespecificeerd. Daar het crediet gebruikt wordt voor toelage aan een secretaris, bodeloon en kleine uitgaven, meent ondergeteekende de specificatie in de begrooting te moeten opnemen.
150,—	f 150,—	150,—	
100,—	100,—	100,—	(21) Naar de behoefte werd op dit artikel f 200,— minder dan de raming uitgegeven.
240,—	240,—	240,—	
4 490,—	f 4 490,—	f 4 240,—	(22) De overschrijding met f 852,— moet worden toegeschreven aan de kosten van telegrammen. Bij dezen post kan, uit gebrek aan gegevens, niet worden opgegeven welke uitgaven vermoedelijk nog daarop zullen moeten worden verevend.
2 700,—	2 700,—	2 700,—	
130,—	130,—	130,—	(23) In 1914 zijn er geen vertolkingskosten geweest. Het crediet bleef ongebruikt.
240,—	240,—	240,—	
250,—	250,—	250,—	
3 320,—	f 3 320,—	f 3 320,—	
84 457,—	f 78 925,—	f 80 211,—	
400,—	400,—	379,—	
1 000,—	800,—	(21) 600,—	
3 000,—	3 000,—	(22) 3 852,—	
40,—	40,—	(23) <i>Nihil.</i>	
700,—	700,—	670,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		GERAAMD	TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
				voor 1916.	voor 1915.	voor 1914.	gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	
e.		subsidie voor de uitgave van eene encyclopaedie van Nederlandsch West-Indië..... (24) <i>Memorie.</i>	f 4 740,—	4 740,—	f 4 540,—	f 5 422,—	(24) Ofschoon verwacht kan worden, dat het werk in 1915 zal zijn uitgegeven, wordt voorzichtigheidshalve deze <i>memorie</i> post nog voor 1916 gehandhaafd.	
		Aruba.						
f.		Bindloon en verdere kleine uitgaven ten behoeve van het gewestelijk bestuur.....	175,—	175,—	125,—	(26) 248,—	(25) Op dit artikel werd in Nederland, voor zoover bekend, f 300,— uitgegeven.	
		Bonaire.						
g.		Bindloon en verdere kleine uitgaven ten behoeve van het gewestelijk bestuur.....	100,—	100,—	75,—	(27) 143,—	(26) De overschrijding met f 123,— is toe te schrijven aan de verantwoording op dit onderdeel van de uitgaven voor vlaggen, welke uitgaven vroeger ten laste van de staatsbegroting kwamen, en van de toelage over ruim drie maanden van een tijdelijk aange-stelden bode van den gezaghebber.	
		St. Martin (N. G.)						
h.		Bindloon en verdere kleine uitgaven ten behoeve van het gewestelijk bestuur.....	150,—	150,—	150,—	(28) 228,—	(27) De overschrijding met f 68,— is toe te schrijven aan de verantwoording op dit onderdeel van de uitgaven voor vlaggen (zie noot 26) en de huur van een tijdelijke woning voor den gezaghebber gedurende den tijd dat de gezagheberswoning moest worden ge-verfd.	
		St. Eustatius.						
i.		Bindloon en verdere kleine uitgaven ten behoeve van het gewestelijk bestuur.....	145,—	145,—	115,—	(29) 185,—	(28) De overschrijding met f 78,— is voornamelijk toe te schrijven aan de uitgaven voor vlaggen, (zie noot 26).	
		Saba.						
j.		Bindloon en verdere kleine uitgaven ten behoeve van het gewestelijk bestuur..... (30)	100,—	25,—	25,—	(31) 106,—	(29) De overschrijding met f 70,— is toe te schrijven aan de uitgaven voor vlaggen (zie noot 26) en aan de kosten van een telegram aan den gouverneur en daarmede gepaard gaande kosten voor boothuur voor overbrenging van dat telegram naar St. Kitts.	
4		Overtochtsgelden van ambtenaren, geëmployeerden en gepensionneerden met hunne gezinnen, kosten van het geneeskundig onderzoek van aan den dienst in de kolonie verbonden of daarvoor bestemd personeel, gratificatiën voor uitrusting en tegemoetkoming in de kosten van verplaatsing (Geheele Kolonie):		f 5 410,—	f 5 030,—	f 6 332,—	(30) Verhoogd met f 75,— omdat de kosten van de voor het eiland benodigde vlaggen, welke kosten vroeger ten laste van de staatsbegroting werden geboekt, thans uit dezen post worden gekweten.	
	a.	Overtochtsgelden, enz..... f	14 500,—	14 500,—	14 500,—		(31) De overschrijding met f 81,— is toe te schrijven aan de uitgaven voor vlaggen (zie noot 26).	
	b.	tegemoetkoming in de kosten van verplaatsing.....	750,—	750,—	750,—		(32) Naar de behoefte werd, voor zoover bekend, ten laste van dezen post uitgegeven voor:	
				f 15 250,—	f 15 250,—	(32) 14 300,—	Overtochtskosten..... f 12 905,—	
							Kosten van geneeskundig onderzoek..... 20,—	
							Verplaatsingskosten..... 1 375,—	
							f 14 300,—	
							Ongebruikt bleef f 950,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.	TOEGESTAAN voor 1915.	TOEGESTAAN voor 1914.	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.
5		Kosten van drukwerk (Geheele Kolonie).....	7 250,—	7 250,—	f 7 250,—	(33) f 7 800,— (34) 5 000,— (35) 5 000,—	(33) De overschrijding met f 550,— is voor een deel het gevolg van het drukken van meer stukken dan waarop was gerekend en voor een ander deel van de omstandigheid dat voor de inspectie der belastingen een grooter voorraad gedrukten dan gewoonlijk werd besteld om de zaken goedkooper te krijgen.
		Totaal der Iste afdeling....	f 115 354,—	112 692,—	f 111 855,—	f 114,022,—	(34) Was bij artikel 129 der begrooting voor 1914 toegestaan voor: Kosten van deelneming van de kolonie aan de wereldtentoonstelling te San Francisco in 1915.
		OVERZICHT.					(35) Uitgegeven werd f 3 000,—. Als vermoedelijk nog te doene uitgaaf wordt gerekend op het verschil tusschen de raming en het reeds uitgegeven bedrag, aangezien alsnog niet bekend is hoeveel op dezen post nog zal moeten worden verevend.
		Curaçao.....	f 65 519,—	64 198,—	f 59 160,—	f 62 207,—	
		Aruba.....	6 410,—	6 027,—	5 810,—	6 083,—	
		Bonaire.....	6 080,—	5 697,—	5 145,—	5 213,—	
		St. Martin N. G.....	6 290,—	6 290,—	6 290,—	5 568,—	
		St. Eustatius.....	4 985,—	4 635,—	4 605,—	4 425,—	
		Saba.....	3 670,—	3 345,—	3 345,—	3 426,—	
		Geheele Kolonie.....	f 92 854,— 22 500,—	90 192,— 22 500,—	f 84 355,— 27 500,—	f 86 922,— 27 100,—	
			f 115 354,—	112 692,—	f 111 855,—	f 114 022,—	
		IIde AFDEELING.					
		<i>Justitie en politie.</i>					
6		Traktementen of verlofstraktementen, toelagen, bureelbehoefden en fouragegelden van ambtenaren en geëmployeerden bij de justitie en van den marktmeester; zoomede garantie aan een hypotheekbe- waarder-scheepsmeester.					
		Curaçao.					
	a.	traktementen:					
		hof van justitie:					
		1 president..... f 5 400,—		5 400,—	f 5 400,—		
		2 gegradueerde leden, à f 4 400,—..... 8 800,—		8 800,—	8 800,—		
		1 griffier..... 3 400,—		3 400,—	3 400,—		
		1 deurwaarder..... 800,—		800,—	800,—		
		----- f 18 400,—		18 400,—	f 18 400,—		
		parket van den procureur-generaal:					
		1 procureur-generaal..... f 6 400,—		6 400,—	6 400,—		
		1 advocaat-generaal..... 3 400,—		3 400,—	3 400,—		
		----- 9 800,—		9 800,—	f 9 800,—		
		kantongerecht:					
		1 kantonrechter..... f 3 400,—		3 400,—	3 400,—		
		1 griffier..... 2 600,—		2 600,—	2 600,—		
		----- 6 000,—		6 000,—	f 6 000,—		
		1 cipier der gevangenis..... 1 500,—		1 500,—	1 500,—		
		1 marktmeester..... 1 000,—		1 000,—	1 000,—		
		----- f 36 700,—		36 700,—	f 36 700,—	f 36 700,—	
	b.	toelagen:					
		1 translateur..... f 200,—		200,—	200,—		
		1 deurwaarder-crimineel..... 200,—		200,—	200,—		

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.	VOEGSTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
				voor 1915.	voor 1914.	gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	
		1 bode bij het hof van justitie en het kantongerecht f 300,—		300,—	f 300,—		
		1 gevangenebewaarder 360,—		360,—	360,—		
		1 opzichter, belast met het toezicht over de gevangenen 360,—		360,—	360,—		
		voor het geven van onderwijs aan de gevangenen 200,—		200,—	200,—		
		f 1 620,—		1 620,—	f 1 620,—	f 1 620,—	
c.		bureelbehoefden:					
		aan den griffier van het hof van justitie 130,—		130,—	130,—		
		aan den procureur-generaal 260,—		260,—	260,—		
		aan den ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht 65,—		65,—	65,—		
		aan den griffier van het kantongerecht, waaronder f 100,— schrijffloon 300,—		300,—	300,—		
		755,—		755,—	755,—	755,—	
		f 39 075,—		39 075,—	f 39 075,—	f 39 075,—	
		Aruba.					
d.		traktement van den griffier bij het kantongerecht, tevens secretaris van den raad van politie en koloniale schrijver f 800,—		800,—	800,—	800,—	
e.		toelagen:					
		1 ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht f 600,—		600,—	600,—		
		1 deurwaarder-cipier 300,—		300,—	300,—		
		900,—		900,—	900,—	900,—	
f.		bureelbehoefden aan den griffier, tevens hypotheekbewaarder 65,—		65,—	65,—	65,—	
		1 765,—		1 765,—	f 1 765,—	f 1 765,—	
		Bonaire.					
g.		traktement van den griffier bij het kantongerecht, tevens secretaris van den raad van politie en koloniale schrijver f 800,—		800,—	800,—	800,—	
h.		toelagen:					
		1 ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht f 500,—		500,—	500,—		
		1 deurwaarder en cipier, tevens belast met het rondbrengen der belastingrekeningen 250,—		250,—	250,—		
		750,—		750,—	f 750,—	750,—	
i.		bureelbehoefden aan den griffier, tevens hypotheekbewaarder 65,—		65,—	65,—	65,—	
		1 615,—		1 615,—	f 1 615,—	f 1 615,—	
		St. Martin (N. G.)					
j.		toelagen:					
		1 officier van justitie bij den raad van justitie tevens ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kanton-					

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		GERAAMD	TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
				voor 1916.	voor 1915.	voor 1914.	gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	
		gerecht..... f	700,—		700,—	f 700,—		(36) De overschrijding met f 125,— is veroorzaakt door het verlenen van een voorschot aan den officier van justitie tot aankoop van een paard.
		1 griffier bij den raad van justitie en bij het kantongerecht, tevens secretaris van den raad van justitie en koloniale schrijver.....	800,—		800,—	800,—		(37) Ongebruikt bleef f 315,— doordat voor de waarneming van de betrekking van griffier gedurende een deel van het jaar slechts een bedrag naar reden van f 350,— 's jaars werd betaald.
		1 lid van den raad van justitie, als rechtercommissaris.....	150,—		150,—	150,—		
		1 deurwaarder, tevens bode bij den raad van justitie en het kantongerecht.....	500,—		500,—	500,—		
			f 2 150,—		2 150,—	f 2 150,—		(37a) Was bij onderdeel d van artikel 81 van de vorige begrooting toegestaan voor:
k.		fouragegeld aan den officier van justitie.....	240,—		240,—	(36) 365,—		Garantie aan den hypotheekbewaarder-scheepsmeter van eene inkomst van minstens f 200,— 's jaars.
l.		bureelbehoeften aan den griffier, tevens hypotheekbewaarder.....	100,—		100,—	100,—		Met ingang van 1 ^o Maart 1915 is de hypotheekbewaarder Lampe, die als zoodanig onder bedoelde garantie was aangesteld, ontheven van de functiën van hypotheekbewaarder-scheepsmeter en benoemd tot ontvanger, enz. op St. Martin N. G.
				f 2 490,—	2 690,—	f 2 490,—	f 2 615,—	
St. Eustatius.								
m.		traktementen:						
		1 griffier bij den raad van justitie en bij het kantongerecht, tevens secretaris van den raad van politie en koloniale schrijver..... f	800,—		800,—	800,—		
		1 deurwaarder, tevens bode bij den raad van justitie en het kantongerecht.....	450,—		450,—	450,—		
			f 1 250,—		1 250,—	(37) 935,—		
n.		toelagen:						
		1 officier van justitie bij den raad van justitie tevens ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht..... f	700,—		700,—	700,—		
		1 lid van den raad van justitie, als rechter-commissaris.....	150,—		150,—	150,—		
			850,—		850,—	f 850,—	850,—	
o.		bureelbehoeften aan den griffier, tevens hypotheekbewaarder.....	100,—		100,—	100,—	100,—	
				2 200,—	2 200,—	f 2 200,—	f 1 885,—	
Saba.								
p.		toelagen:						
		1 ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongerecht..... f	300,—		300,—	300,—		
		1 griffier bij het kantongerecht, tevens koloniale schrijver.....	225,—		225,—	225,—		
			f 525,—		525,—	f 525,—	525,—	
q.		bureelbehoeften aan den griffier.....	15,—		15,—	15,—	15,—	
				540,—	540,—	f 540,—	f 540,—	
				f 47 685,—	47 885,—	f 47 685,—	f 47 495,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.	TOEGESTAAN		UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.
				voor 1915.	voor 1914.		
7		Verschillende uitgaven en benoedigheden voor de justitie en politie en voor den industrieelen eigendom, vertolkingskosten, aanschaffing van boekwerken ten dienste van de rechterlijke colleges en van het parket van den procureur-generaal en aandeel van Curaçao in de kosten van het bureau van het internationaal verbond tot bescherming van letterkundige- en kunstwerken:					
		Curaçao.					
	a.	vertolkingskosten..... f 250,— aanschaffing van boekwerken..... 400,— ————— f 650,—			250,— f 250,— 400,— 400,— 650,— f 650,—	(38) f 526,—	(38) Voor vertolkingskosten werd naar de behoefte uitgegeven f 126,—, terwijl voor aanschaffing van boekwerken op het volle bedrag der raming als vermoedelijk nog te doene uitgaaf is gerekend, aangezien alsnog niet bekend is hoeveel de kosten daarvan zullen bedragen.
	b.	huur en verlichting van wachthuizen voor de politie en van de markt: huur..... f 650,— verlichting..... 398,— ————— 1 048,—			650,— 650,— 398,— 398,— 1 048,— f 1 048,—	(39) 1 183,—	(39) Overschreden met f 135,—. Naar de behoefte werd ten laste van dezen post uitgegeven: voor huur..... f 660,— „ verlichting: van de slachtplaats..... 48,— „ „ wachthuizen..... 340,— metaaldraadlampjes, enz..... 23,— petroleum, enz. voor de wachten in de buitendistricten..... 112,— ————— 523,— f 1 183,—
	c.	aankoop van en fourage voor ezels ten dienste der politie..... 720,—			720,— 600,—	(40) 760,—	
	d.	kostgeld, kleeding en ligging voor gevangenen... (41) 5 075,—			5 060,— 5 500,—	(42) 3 800,—	
	e.	dringende justitiekosten en andere uitgaven ten behoeve van de justitie en politie..... 4 500,—			4 500,— 4 500,—	(43) 4 720,—	(40) Overschreden met f 160,— Voor onderhoud van 6 politie-ezels werd maandelijks f 60,— uitgegeven. Bovendien werd in den loop van het jaar 1914 in de plaats van een afgekeurden politie-ezel een ander aangekocht voor f 40,—

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.	TOEGESTAAN		UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.
				voor 1915.	voor 1914.		
							(38) Voor vertolkingskosten werd naar de behoefte uitgegeven f 126,—, terwijl voor aanschaffing van boekwerken op het volle bedrag der raming als vermoedelijk nog te doene uitgaaf is gerekend, aangezien alsnog niet bekend is hoeveel de kosten daarvan zullen bedragen.
							(39) Overschreden met f 135,—. Naar de behoefte werd ten laste van dezen post uitgegeven: voor huur..... f 660,— „ verlichting: van de slachtplaats..... 48,— „ „ wachthuizen..... 340,— metaaldraadlampjes, enz..... 23,— petroleum, enz. voor de wachten in de buitendistricten..... 112,— ————— 523,— f 1 183,—
							(40) Overschreden met f 160,— Voor onderhoud van 6 politie-ezels werd maandelijks f 60,— uitgegeven. Bovendien werd in den loop van het jaar 1914 in de plaats van een afgekeurden politie-ezel een ander aangekocht voor f 40,—
							(41) De bevolking der gevangenen op 50 personen schattende, begroot de commissie van administratie over de gevangenen op Curaçao de uitgaven als volgt: voor voeding gedurende 366 dagen van 50 personen à 25 cent daags per persoon..... f 4 575,— voor ligging..... 100,— voor kleeding..... 400,— ————— f 5 075,—
							(42) De uitgaven bedroegen f 1 700,— minder dan de raming, hetgeen toe te schrijven is aan de omstandigheid, dat de bevolking der gevangenen, door de commissie van administratie over de gevangenen voor 1914 op 55 geschat, — in dat jaar beneden die schatting bleef en varieerde tusschen 23 en 41.
							(43) De overschrijding ad f 220,— is toe te schrijven aan het verantwoordten ten laste van dezen post van de uitgaven voor aankoop van 6 geweren en 2000 patronen voor de politie, het maken van een draadomheining om het perceel op Dominguito, waarop een huis voor politiewacht staat, het afsluiten van een deel van dat perceel voor schutsstal en het herstellen van gemeld huis en het inrichten daarvan voor politiewacht.

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		GERAAMD	TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
				voor 1916.	voor 1915.	voor 1914.	gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	
f.		benoedigdheden voor het hulpbureel van den industrieelen eigendom	f 50,—		50,—	f 50,—	(44) f 2,—	(44) Ongebruikt bleef f 48,—. De kosten van gedrukten voor het hulpbureel van den industrieelen eigendom worden gekweten uit den post „kosten voor drukwerk”.
g.		restitutie aan het Departement van Justitie in Nederland van het door zijne zorg te betalen aandeel van Curaçao in de bijdrage van Nederland in de kosten van het bureau van het internationaal verbond tot bescherming van letterkundige- en kunstwerken (45)	100,—		100,—			(45) Deze post is door Z. E. den Minister van Koloniën voor het eerst in het wetsontwerp tot definitieve vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting van Curaçao voor het dienstjaar 1915 opgenomen.
			f 12 143,—		12 128,—	f 12 348,—	f 10 991,—	
		Aruba.						
h.		voeding van gevangenen en verdere justitiekosten	f 700,—		700,—	700,—	(46) 434,—	(46) Ongebruikt bleef f 266,—, welk overschot hieraan is toe te schrijven, dat het aantal gevangenen in 1914 kleiner was dan waarop bij de raming werd gerekend.
i.		huishoudelijke uitgaven voor de politie en verdere benoedigdheden	400,—		400,—	400,—	393,—	
			1 100,—		1 100,—	f 1 100,—	f 827,—	(47) Om dezelfde reden als bij noot 46 vermeld bleef op dezen post f 259,— ongebruikt.
		Bonaire.						
j.		voeding van gevangenen en verdere justitiekosten	f 500,—		500,—	500,—	(47) 241,—	(48) De overschrijding met f 270,— is toe te schrijven aan de kosten van aankoop van 2 geweren en 1000 patronen; de begrafeniskosten van overleden onvermogensden en de kosten voor het afmaken van een groot aantal onbeheerde honden.
k.		huishoudelijke uitgaven voor de politie en verdere benoedigdheden	350,—		350,—	350,—	(48) 620,—	
			850,—		850,—	f 850,—	f 861,—	(49) Om dezelfde reden als bij noot 46 vermeld, bleef op dezen post f 835,— ongebruikt.
		St. Martin (N. G.)						
l.		voeding van gevangenen en verdere justitiekosten	f 1 200,—		1 200,—	1 200,—	(49) 365,—	(50) Overschreden met f 209,—. Op dezen post werd uitgegeven voor:
m.		huishoudelijke uitgaven voor de politie en verdere benoedigdheden	600,—		600,—	600,—	635,—	voeding van gevangenen f 400,—
			1 800,—		1 800,—	f 1 800,—	f 1 000,—	begrafeniskosten van overleden onvermogensden 100,—
		St. Eustatius.						buitengewone uitgaven voor het opsporen van verdachten 41,—
n.		voeding van gevangenen en verdere justitiekosten	f 800,—		800,—	800,—	(50) 1 009,—	verdere justitiekosten 468,—
o.		huishoudelijke uitgaven voor de politie en verdere benoedigdheden	100,—		100,—	100,—	98,—	
			900,—		900,—	f 900,—	f 1 107,—	(51) Om dezelfde reden als bij noot 46 vermeld bleef op dezen post f 83,— ongebruikt.
		Saba.						
p.		voeding van gevangenen en verdere justitiekosten	f 100,—		100,—	100,—	(51) 17,—	(52) Van de burgerlijke politie was op 1 ^o Januari 1915 slechts 28 man in dienst. Aangezien de uitgaven ter voorziening in den politiedienst in 1914 in totaal vermoedelijk f 39 000,— zullen bedragen, meent de ondergeteekende de raming voor 1916 f 1 000,— lager te moeten stellen dan die van 1915.
q.		huishoudelijke uitgaven voor de politie en verdere benoedigdheden	200,—		200,—	200,—	205,—	
			300,—		300,—	f 300,—	f 222,—	
			f 17 098,—		17 078,—	f 17 298,—	f 15 008,—	
8		Uitgaven ter voorziening in den politiedienst (Geheele Kolonie) (52)			40 000,—	40 000,—	(53) 39 000,—	(53) De uitgaven ten laste van dezen post bedroegen in 1914, voor zover bekend, f 38 400,—. Als vermoedelijk nog te doene uitgaaf is op een bedrag van f 600,— gerekend.
		Totaal der IIde afdeeling . . .						
			f 103 778,—		104 963,—	f 104 983,—	f 101 503,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.	TOEGESTAAN voor 1915.	TOEGESTAAN voor 1914.	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.
		OVERZICHT.					
		Curaçao.....	f 51 218,—	51 203,—	f 51 423,—	f 50 066,—	(54) In overleg met den Inspecteur der belastingen wordt er voor 1916 in stede van twee, slechts één kommies-entrepouseur uitgetrokken, terwijl het aantal kommiezen 1e klasse met één is vermeerderd.
		Aruba.....	2 865,—	2 865,—	2 865,—	2 592,—	
		Bonaire.....	2 465,—	2 465,—	2 465,—	2 476,—	(55) In dit bedrag is niet begrepen de bezoldigingen van de kommiezen 2e klasse, die op de begrooting voor 1914 nog onder de toelagen waren opgenomen. Zie noot 57.
		St. Martin N. G.....	4 290,—	4 490,—	4 290,—	3 615,—	
		St. Eustatius.....	3 100,—	3 100,—	3 100,—	2 992,—	
		Saba.....	840,—	840,—	840,—	762,—	
		Geheele Kolonie.....	f 64 778,— 39 000,—	64 963,— 40 000,—	f 64 983,— 40 060,—	f 62 503,— 39 000,—	(56) De overschrijding met f 720,— is toe te schrijven aan het verantwoord op dezen post van de toelage van een kommies 1ste klasse, die boven de gewone formatie moest worden aangesteld.
			f 103 778,—	104 963,—	f 104 983,—	f 101 503,—	(57) Was bij onderdeel b van art. 6 der begrooting van 1914 toegestaan voor 18 kommiezen 2e klasse.
		IIIde AFDEELING.					(58) f 1,— hooger geraamd omdat 1916 een schrikkeljaar is.
		<i>Geldelijk beheer.</i>					
9		Traktementen of verlofstraktementen, toelagen, fouragegelden, bureelbehoefden en vergoeding voor gemis van inkomsten en voor reiskosten van de ambtenaren van 's landsmiddelen en de ambtenaren en het verder personeel bij de posterijen:					
		Curaçao.					
	a.	traktementen:					
		1 administrateur van financiën..... f 4 400,—		4 400,—	f 4 400,—		
		1 inspecteur der belastingen..... 3 600,—		3 600,—	3 600,—		
		1 koloniale ontvanger..... 3 300,—		3 300,—	3 300,—		
		1 verificateur..... 2 000,—		2 000,—	1 850,—		
		3 kommiezen-verificateur, 1 à f 1300 en 2 à f 900..... 3 100,—					
		1 kommies-entrepouseur..... 900,—					
		7 kommiezen 1e klasse, 1 à f 1200 en 6 à f 720..... 5 520,— (54)		18 040,—	(55) 6 000,—		
		20 kommiezen 2e klasse, 4 à f 600, 6 à f 480 en 10 à f 360..... 8 880,—					
		1 postdirecteur..... 3 500,—		3 500,—	3 500,—		
		1 hoofdbesteller..... 660,—		660,—	660,—		
		2 bestellers 1e klasse, à f 560..... 1 120,—		1 120,—	1 120,—		
		4 bestellers 2e klasse, à f 490..... 1 960,—		1 960,—	1 960,—		
		f 38 940,—		38 580,—	f 26 390,—	(56) f 27 110,—	
	b.	toelagen:					
		1 hypotheekbewaarder..... f 1 200,—		1 200,—	1 200,—		
		1 sub-ontvanger der invoerrechten en accijnzen..... 200,—		200,—	200,—		
		1 bode ter administratie van financiën en ten kantore van den kolonialen ontvanger..... 450,—		450,—	450,—		
		vergoeding aan idem wegens gemis van inkomsten..... 250,—		250,—	250,—		
		1 hulpbesteller..... 270,—		270,—	270,—		
		1 bediende ten postkantore, à f 1 daags (58) aan idem wegens langdurigen dienst, à f 1 per week..... 52,—		365,—	365,—		
		vergoeding wegens gemis van inkomsten aan den ambtenaar, belast geweest met de in- en uitklaring van vaartuigen, ter zake van werkzaamheden vóór en na kantoortijd..... 400,—		52,—	52,—		
				400,—	400,—		

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.	TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
				voor 1915.	voor 1914.	gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	
		vergoeding voor reiskosten aan een kommissie der belastingen.....	240,—	240,—	f 150,—		(59) Overschreden met f 2 647,— doordien een aantal kommiezen 2de klasse tijdelijk boven de formatie werkzaam zijn en door het toekennen van eene vergoeding van f 90,— aan den kommissie belast met het rondbrengen van aanslagbiljetten, enz. in de buitendistricten, boven de hem toegelegde vergoeding van f 150,— voor reiskosten, welke vergoeding te laag bleek te zijn.
		f 3 428,—		f 3 427,—	f 11 497,—	(59) f 14 144,—	
e.	bureelbehoeften:						
		aan den administrateur van financiën.. f	290,—	290,—	290,—		
		aan den kolonialen ontvanger.....	144,—	144,—	144,—		
		aan den hypotheekbewaarder.....	130,—	130,—	130,—		
		aan den postdirecteur.....	330,—	330,—	330,—		(60) Zie noot 1.
			894,—	f 894,—	894,—		(61) In dit bedrag is niet begrepen de bezoldigingen van 2 kommiezen 2e klasse, die in 1914 nog onder de toelagen waren opgenomen.
		f 43 262,—		f 42 901,—	f 38 781,—	f 42 148,—	(62) Overschreden met f 119,—. De klerk genoot een hooger traktement dan was toegestaan. Zie noot 2.
		Aruba.					(63) Was bij onderdeel b van artikel 47 der begrooting voor 1914 toegestaan voor 2 kommiezen 2e klasse. Zie noot 61.
d.	traktementen:						(64) Zie noot 1.
		1 ontvanger..... f	1 400,—	1 400,—	1 400,—		(65) Zie de Memorie van toelichting.
		1 klerk.....(60)	1 219,16	1 150,—	950,—		(66) De bezoldigingen van deze kommiezen waren op de begrooting voor 1914 onder de toelagen opgenomen.
		1 kommissie 1e klasse.....	1 000,—	1 000,—	1 000,—		(67) Ongebruikt bleef f 186,—. De klerk genoot een lager traktement dan was toegestaan. Zie noot 2.
		3 kommiezen 2e klasse, 1 à f 780, 1 à f 720 en 1 à f 510.....	2 010,—	2 010,—	(61) 772,50		(68) Was bij onderdeel b van artikel 65 der begrooting voor 1914 toegestaan voor: drie kommiezen 2e klasse en 2 kommiezen der belastingen te water. Zie noot 66.
		f 5 629,16		f 5 560,—	f 4 122,50	(62) 4 242,—	(69) Ongebruikt bleef f 52,— aangezien de betrekking van een kommissie 2de klasse gedurende bijna een maand vacant was.
				(63) 1 230,—	1 230,—		(70) Verhoogd met f 50,—.
e.	toelage aan den persoon belast met de postspaarbank..	200,—		200,—	200,—		Het is den ondergeteekende gebleken, dat de werkzaamheden op de postspaarbank te Kralendijk op Bonaire niet minder zijn dan die op de postspaarbank te Oranjestad, op Aruba. Om deze reden werd, naar aanleiding van een door den belanghebbende ingediend verzoekschrift, zijne toelage sedert 1 ^o Juli 1914 gelijk gesteld, met die van den persoon belast met de postspaarbank op Aruba.
f.	bureelbehoeften aan den ontvanger.....	115,—		115,—	115,—		(70a) Zie noot 70.
g.	fouragegeld aan den ontvanger.....	240,—		240,—			(71) Het crediet bleef ongebruikt aangezien de ontvanger van Romondt, aan wien de vergoeding is toegelegd, tijdelijk werkzaam is op Curaçao.
			6 184,16	f 6 115,—	f 5 668,—	f 5 787,—	
		Bonaire.					
h.	traktementen:						
		1 ontvanger..... f	1 400,—	1 400,—	1 400,—		
		1 klerk.....(64)	1 213,34	1 150,—	1 250,—		
		1 kommissie 1e klasse te Kralendijk....	900,—	900,—	825,—		
		1 kommissie 2e klasse te Kralendijk....	320,—	320,—			
		1 kommissie 2e klasse te Slagbaai.....	720,—	720,—			
		1 kommissie 2e klasse ter lage Westkust.	320,—	320,—			
		2 kommiezen der belastingen te water, 1 à f 505 en 1 à f 385.....(65)	890,—	890,—	(66)		
		f 5 763,34		f 5 700,—	f 3 475,—	(67) 3 289,—	
				(68) 2 250,—	(69) 2 198,—		
i.	toelage aan den persoon belast met de postspaarbank.....(70)	200,—		150,—	150,—	(70a) 175,—	
j.	bureelbehoeften aan den ontvanger.....	100,—		100,—	100,—		
k.	vergoeding aan den ontvanger wegens gemis van inkomsten.....	100,—		100,—	100,—	(71) Nihil.	
			6 163,34	f 6 050,—	f 6 075,—	f 5 762,—	
		St. Martin (N. G.)					
l.	traktementen:						
		1 ontvanger..... f	1 400,—	1 400,—	1 400,—		
		1 klerk.....	1 150,—	1 150,—	950,—		

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.	TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
				voor 1915.	voor 1914.	gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	
		1 kommies 1e klasse..... f 1 200,— 1 kommies 2e klasse..... 480,— ----- f 4 230,—		1 200,— 480,— ----- f 1 200,— (72)			(72) De bezoldiging van den kommies 2e klasse was op de begrooting voor 1914 onder de toelage opgenomen.
m.		toelage aan den persoon, belast met de postspaarbank.. 150,—		4 230,— ----- f 3 550,— (74) 480,—		(73) f 3 678,— (75) 240,—	(73) De ontvanger Monsanto werd in den loop van April 1914 eervol ontslagen en behield, volgens de bestaande voorschriften, zijn traktement over die maand. Hierdoor en doordat de klerk een hooger traktement genoot dan toegestaan, werd dezen post met f 128,— overschreden. Zie noot 2.
n.		bureelbehoefden van den ontvanger..... 100,—		150,—	150,—	150,—	
o.		vergoeding aan den kommies 1e klasse, wegens gemis van inkomsten..... 200,—		100,—	100,—	100,—	
		----- f 4 680,—	f 4 680,—	200,—	200,—	(76) 179,—	
		St. Eustatius.		4 680,—	f 4 480,—	f 4 347,—	(74) Was bij onderdeel b van artikel 83 der begrooting voor 1914 toegestaan voor 1 kommies 2e klasse. Zie noot 72.
p.		traktementen:					(75) Ongebruikt bleef f 240,— aangezien de kommies 2de klasse eerst met ingang van 1 ^o Juli 1914 benoemd kon worden.
		1 ontvanger..... f 1 100,— 1 kommies 1ste klasse..... 800,— ----- f 1 900,—		1 100,— 800,— ----- f 1 100,—	1 100,— 800,—		(76) Aan den kommies 1ste klasse moest in 1914 slechts f 179,— worden uitgekeerd voor vergoeding van hetgeen zijn belooning wegens dienstverrichtingen buiten den gewonen diensttijd, minder heeft opgebracht dan f 200,—.
q.		toelagen:		1 900,—	f 1 900,—	1 900,—	
		aan den klerk..... f 500,— aan den persoon belast met de postspaarbank..... 100,— ----- 600,—		500,—	500,—		(77) Ongebruikt bleef f 116,—. In den loop van September 1914 werd de klerk belast met de waarneming van de betrekking van griffier en werd zijne toelage als klerk verminderd en gebracht op f 100,— 's jaars.
r.		bureelbehoefden van den ontvanger..... 100,—		100,—	100,—	100,—	
s.		vergoeding aan den kommies 1ste klasse wegens gemis van inkomsten..... 15,—		600,—	f 600,— (77) 484,—		(78) Ongebruikt bleef f 75,—. De toelage van den persoon belast met de postspaarbank te Bottom werd niet uitgekeerd, aangezien de werkzaamheden van de postspaarbank, zonder vergoeding werden opgedragen aan den persoon belast met de werkzaamheden ter posterij aldaar.
		----- 2 615,—	2 615,—	100,—	100,—	15,—	
		Saba.		2 615,—	f 2 615,—	f 2 499,—	
t.		traktement van een kommies 1ste klasse..... f 800,—		800,—	800,—	800,—	
u.		toelagen:					
		aan den persoon, belast met de werkzaamheden ter posterij te Bottom.... f 200,— aan dien te Windwardside..... 150,— aan dien te St. John..... 100,— aan den persoon, belast met de postspaarbank te Bottom..... 75,— aan dien te Windwardside..... 75,— ----- 600,—		200,— 150,— 100,— 75,— 75,— ----- f 600,—	200,— 150,— 100,— 75,— 75,—		(78) 525,—
v.		fouragegeld aan den kommies 1ste klasse..... 200,—		600,—	f 600,—	200,—	
w.		vergoeding aan den gewezen ontvanger wegens gemis van inkomsten..... 400,—		200,—	200,—	200,—	
		----- 2,000,—	2,000,—	400,—	400,—	400,—	
		----- f 64 904 50	f 64 904 50	2 000,—	f 2 000,—	f 1 925,—	
		Waarvoor gesteld..... f 64 904 50	f 64 904 50	64 361,—	f 59 619,—	f 62 468,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.	TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
				voor 1915.	voor 1914.	gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	
10		Vergoeding aan den verificateur en de kommiezen bij de invordering van het in- en uitvoerrecht en het accijsrecht voor dienstverrichtingen buiten den voor hen vastgestelden gewonen dienstdiensttijd, gerechtelijke vervolgingskosten, kantoorhuur, schrijfbehoeften en verdere kosten voor de inspectie (Curaçao):					
	a.	vergoeding..... f 6 000,—		6 000,—	f 5 300,—	(79) f 6 500,—	(79) Wegens het drukke scheepvaartverkeer en de exploitatie van de Santa Barbara mijnen gedurende de eerste zeven maanden van het jaar, moest aan de kommiezen der belastingen voor extra-diensten meer vergoeding betaald worden dan waarop gerekend was. De post werd hierdoor overschreden met f 1 200,—. Daartegenover staat eene hoogere opbrengst van het middel „Emolumenten, enz, ten behoeve van de koloniale kas” litt. d. Inkomsten van onderscheiden aard, Curaçao.
	b.	gerechtelijke vervolgingskosten..... 200,—		200,—	200,—	(80) 26,—	(80) Naar de behoefte werd op dezen post slechts f 26,— uitgegeven. Ongebruikt bleef f 174,—.
	c.	kantoorhuur.....(81) 3 000,—		3 000,—	1 800,—	1 800,—	(81) Deze post werd bij de begrooting voor 1915 verhoogd met f 1 200,— om, zoo noodig, het gouvernements-entrepôt te kunnen vergrooten. Om dezelfde reden wordt ook thans hetzelfde bedrag aangevraagd, als voor 1915 toegestaan.
	d.	schrijfbehoeften en verdere kosten, waaronder papier voor zegels, verlichting, schoonhouden van lokalen, kantoorbehoeften, bruggegelden, roeiers, onderhoud van de booten en kleeding van de kommiezen..... 3 000,—		3 000,—	2 200,—	(82) 4 030,—	(82) Overschreden met f 1 830,—. De voornaamste redenen van deze overschrijding zijn de volgende: Door het in gebruik nemen door de Douane van eene grotere boot (een oude loodsboot), toen het havenbedrijf zich in eens voor een aanmerkelijk deel verplaatste van de kaden van de Curaçaosche Handel Maatschappij naar de werven van de firma S. E. L. Maduro & Sons, bleek het noodig naast de twee in dienst zijnde roeiers tijdelijk nog twee aan te stellen. Onder de gunstige omstandigheden bij het eindigen van 1913 en het begin van 1914 (toeneming scheepvaart en hervatting exploitatie Santa Barbara mijnen) moest het aantal kommiezen uitbreiding ondergaan, waardoor de uitgaven voor kleeding der kommiezen, enz. stegen.
	e.	toelage aan den persoon, belast met het bijhouden van de bevolkingsstaten..... 180,—		180,—			De aanslagregeling voor de grondbelasting voor het in 1914 ingetreden vijfjarig tijdvak bracht eenige uitgaven wegens reiskosten met zich, waarop niet gerekend was. Er moesten door den inspecteur der belastingen eenige tochten naar de buitendistricten worden gemaakt naar aanleiding van ingekomen reclames wegens den aanslag. Ook naar Santa Barbara moesten door den inspecteur meerdere malen tochten worden gemaakt, waardoor uitgaven voor reiskosten ontstonden. De uitgaven voor benodigdheden waren ook hooger dan gewoonlijk, omdat er, ten einde de zaken goedkoper te krijgen,
			f 12 380,—	f 12 380,—	f 9 500,—	f 12 356,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAKD voor 1916.	TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
				voor 1915.	voor 1914.	gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	
11		Betalingen wegens transitrechten, vervoer van brievenmalen en andere kosten en betalingen aan het internationaal bureel der Algemeene Postvereeniging en aan dat der Telegraafvereeniging te Bern: (Curaçao)					
	a.	transitrechten en betalingen voor vervoer van brievenmalen, verdere correspondentiën en postpakketten . . . f 5 000,—		f 5 000,—	f 5 000,—	(83) f 5 000,—	van eenige soorten benoedigdheden voor het gebruik van minstens twee jaren uit Nederland besteld is. Uit dezen post werden ook gekweten de vergoedingen ad f 150,— toegekend aan den secretaris van de hoofdcommissie van aanslag in de Grond- en Gebruiksbelastingen en den secretaris van den Raad van Beroep voor genoemde belastingen.
	b.	betalingen aan het internationaal bureel der Postvereeniging en aan dat der Telegraafvereeniging te Bern 300,—		300,—	300,—	(84) 300,—	
				f 5 300,—	f 5 300,—	f 5 300,—	(83) Uitgegeven werd f 4 430,—. Als vermoedelijk nog te doene uitgaaf wordt gerekend op het verschil tusschen de raming en het reeds uitgegeven bedrag, aangezien alsnog niet bekend is, hoeveel op dezen post nog zal moeten worden verevend.
12		Verschillende uitgaven:					
		Curaçao.					
	a.	benoedigdheden voor het postkantoor, kosten van tijdelijke-hulpbestellersloon, kleeding van bestellers, afhaken en bezorgen van brievenmalen, verlichting van het kantoor en andere kleine uitgaven f 1 600,—		1 600,—	1 600,—	(85) 1 450,—	(84) Gerekend wordt op het volle bedrag der raming omdat de uitgaven alsnog niet bekend zijn op Curaçao.
	b.	kosten van de postsparbank 300,—		300,—	300,—	254,—	(85) Naar de behoefte werd ten laste van dezen post f 150,— minder dan de raming uitgegeven.
	c.	kosten van uitzending van specie 650,—		650,—	650,—	(86) Nihil.	(86) In 1914 werd geen specie uitgezonden.
	d.	bindloon voor de administratie van financiën, de kantoren van den kolonialen ontvanger en van de bewaring van hypotheeken, zegels van wissels op het Ministerie van Koloniën en verdere kleine uitgaven. 600,—		600,—	600,—	(87) 460,—	(87) Naar de behoefte werd op dezen post f 140,— minder uitgegeven dan de toegestane som.
	e.	verlies op gouvernementswissels afgegeven op het Ministerie van Koloniën (88) 1 800,—		1 800,—	1 800,—	(89) 2 925,—	(88) Ofschoon het verlies op gouvernementswissels in 1914 f 2 925,— bedroeg, meent ondergeteekende hierin geen aanleiding te moeten vinden een verhoogd crediet aan te vragen daar deze uitgaaf aan wisselvalligheden onderhevig is.
			f 4 950,—	4 950,—	4 950,—	f 5 089,—	(89) Naar de behoefte werd dezen post met f 1 125,— overschreden. De wisselkoers was in de eerste helft van het jaar laag.
		Aruba.					
	f.	kosten van toezicht op de invordering van het in- en uitvoerrecht en het accijsrecht, zoomede bindloon, rondbrengen van belastingrekeningen en andere kosten f 1 000,—		1 000,—	1 000,—	1 037,—	(90) Ten laste van dezen post werd naar de behoefte slechts f 13,— uitgegeven. Ongebruikt bleef f 87,—.
	g.	kosten van den postdienst 100,—		100,—	100,—	96,—	(91) Naar de behoefte werd op dezen post f 255,— minder dan de raming uitgegeven.
			1 100,—	1 100,—	1 100,—	f 1 133,—	
		Bonaire.					
	h.	kosten van toezicht op de invordering van het in- en uitvoerrecht en het accijsrecht, zoomede bindloon, rondbrengen van belastingrekeningen en andere kosten f 250,—		250,—	250,—	253,—	
	i.	kosten van den postdienst 100,—		100,—	100,—	(90) 13,—	
			350,—	350,—	350,—	f 266,—	
		St. Martin (N. G.).					
	j.	kosten van toezicht op de invordering van het in- en uitvoerrecht en het accijsrecht, zoomede bindloon, rondbrengen van belastingrekeningen en andere kosten f 200,—		200,—	200,—	204,—	
	k.	meetloon van zout à f 6 per 1000 vaten en onderhoud der meetvaten 500,—		500,—	500,—	(91) 245,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.	TOEGESTAAN voor 1915.	TOEGESTAAN voor 1914.	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.
	l.	kosten van den postdienst: verzending van brievenmalen naar het buitenland..... f 1 150,— aanschaffing van verschillende benoodig- heden 200,— ————— f 1 350,—		f 1 150,— 200,— f 1 350,— f 2 050,—	f 1 150,— 200,— f 1 350,— f 2 050,—	f 1 329,— f 1 778,—	(92) Naar de behoefte werd op dezen post f 150,— minder dan de ra- ming uitgegeven.
		St. Eustatius.					
	m.	kosten van den postdienst: verzending van brievenmalen naar het buitenland f 300,— aanschaffing van verschillende benoodig- heden 150,— ————— 450,—		300,— 150,— f 450,—	300,— 150,— f 450,—	459,—	
	n.	bindloon, rondbrengen van belastingrekeningen en an- dere kosten 100,— ————— 550,—		100,— f 550,—	100,— f 550,—	60,— f 519,—	
		Saba.					
	o.	kosten van toezicht op de invordering van het in- en uitvoerrecht en het accijsrecht, zoomede bindloon, rondbrengen van belastingrekeningen en andere kosten f 175,—		175,—	175,—	160,—	
	p.	kosten van den postdienst: verzending van brievenmalen naar het buitenland..... f 300,— aanschaffing van verschillende benoodig- heden 250,— ————— f 550,— ————— 725,—		300,— 250,— f 550,— f 725,— f 9 725,—	300,— 250,— f 550,— f 725,— f 9 725,—	572,— f 732,— f 9 517,—	
13		Toelagen van den voorzitter, den secretaris, de klerken en den bode van de Curaçaosche Bank, alsmede bureelbehoefden aan den secretaris en bruggeld voor den bode: (Curaçao)					
		1 voorzitter f 1 000,— 1 secretaris 1 000,— 2 klerken, à f 300 600,— 1 bode 480,— bureelbehoefden aan den secretaris 25,— bruggeld voor den bode 24,— ————— 3 129,—		1 000,— 1 000,— 600,— 480,— 25,— 24,— f 3 129,—	1 000,— 1 000,— 600,— 480,— 25,— 24,— f 3 129,—	3 129,—	
14		Aanschaffing van benoodigheden, druk- en bindloon en andere uitga- ven ten behoeve van de Curaçaosche Bank (Curaçao)		300,—	300,—	333,—	
15		Kosten van het domeinbeheer, zoomede kosten van toezicht op de gou- vernementseigendommen, gronden en bosschen: Curaçao.					
a.		Kosten van het domeinbeheer	f 400,—	400,—	300,—	(92) 150,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.	TOEGESTAAN			TOELICHTINGEN.
				voor 1915.	voor 1914.	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	
Aruba.							
b.		toelage aan twee boschwachters, à f 360..... f	720,—	720,—	f 720,—	f 720,—	(93) Verhoogd met f 0,75. Zie noot 58.
c.		daggeld aan een idem, à f 0,75 per dag..... (93)	274,50	273,75	274,—	274,—	(94) De dienst eischte in 1914 bijna geen uitgaven ten laste van dezen post. Ongebruikt blijft f 98,—.
d.		tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen....	60,—	60,—	60,—	60,—	(95) Verhoogd met f 3,—. Zie noot 58.
e.		kosten van het domeinbeheer.....	100,—	100,—	(94) 2,—	2,—	(96) Deze post werd tot dusver in de begrooting niet gespecificeerd, maar uitgetrokken voor: Kosten van toezicht op de gouvernementseigendommen en bosschen. Daar het crediet gebruikt wordt voor toelage en fouragegeld aan een boschwachter, meent ondergeteekende, deze specificatie in de begrooting te moeten opnemen.
			f 1 154,50	f 1 154,—	f 1 056,—		
Bonaire.							
f.		daggeld van 4 boschwachters, à f 0,75 per dag..... (95)	1 098,—	822,—	822,—	822,—	
St. Eustatius.							
g.		toelage aan een boschwachter..... f	360,—				
h.		fouragegeld aan idem.....	240,—				
			(96) 600,—	600,—	600,—	600,—	
			f 3 252,50				
Waarvoor gesteld.....			f 3 252,—	f 3 249,—	f 2 876,—	f 2 628,—	
Totaal der IIIde afdeeling ...			f 98 982,—	f 98 444,—	f 90 449,—	f 95 731,—	
OVERZICHT.							
		Curaçao.....	f 69 721,—	f 69 360,—	f 62 260,—	f 68 505,—	
		Aruba.....	8 439,—	8 369,—	7 922,—	7 976,—	
		Bonaire.....	7 613,—	7 495,—	7 247,—	6 850,—	
		St. Martin N. G.....	6 730,—	6 730,—	6 530,—	6 125,—	
		St. Eustatius.....	3 765,—	3 765,—	3 765,—	3 618,—	
		Saba.....	2 725,—	2 725,—	2 725,—	2 657,—	
			f 98 982,—	f 98 444,—	f 90 449,—	f 95 731,—	
IVde AFDEELING.							
<i>Eeredienst, onderwijs en armenzorg.</i>							
16		Traktementen of verlofstraktementen, toelagen en tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen van de bedienaars van verschillende godsdiensten, zoomede subsidie aan de Nederlandsch-Hervormd-Israëlitische Gemeente ter voorziening in hare geestelijke behoeften:					
Curaçao.							
a.		traktementen:					
		1° 2 predikanten bij de Vereenigde Protestantsche Gemeente, 1 à f 4000 en 1 à f 3400..... f	7 400,—	7 400,—	7 400,—	7 400,—	
		2° 1 Roomsch-Katholiek geestelijke 1sten rang..... f	2 500,—	2 500,—	2 500,—	2 500,—	
		10 Roomsch-Katholieke geestelijken 2n. rang, à f 1200	12 000,—	12 000,—	12 000,—	12 000,—	
			f 14 500,—	f 14 500,—	f 14 500,—	f 14 500,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.	TOEGESTAAN			TOELICHTINGEN.
				voor 1915.	voor 1914.	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	
		3 ^o 1 predikant bij de Nederlandsch-Portugeesch-Israëlietische Gemeente..... f 3 400,—		3 400,—	f 3 400,—		(97) Overschreden met f 900,— tengevolge van mutatiën onder de R. K. geestelijken.
	 f 25,300,—		25 300,—	f 25 300,—	(97) f 26 200,—	(98) Om dezelfde reden als bij noot 97 vermeld, bleef op dezen post f 900,— ongebruikt.
b.		toelage aan den Roomsch-Katholieken geestelijke 1sten rang als kerkvoogd van het vicariaat..... 1 500,—		1 500,—	1 500,—	1 500,—	
c.		subsidie aan de Nederlandsch-Hervormd-Israëlietische Gemeente 3 000,—		3 000,—	3 000,—	3 000,—	
	 f 29 800,—		29 800,—	f 29 800,—	f 30 700,—	
		Aruba.					
d.		traktementen:					
		1 leeraar bij de Hervormde Gemeente. f 2 400,—		2 400,—	2 400,—		
		3 Roomsch-Katholieke geestelijken, à f 1200..... 3 600,—		3 600,—	3 600,—		
	 f 6 000,—		6 000,—	f 6 000,—	6 000,—	
e.		toelage aan den leeraar der Hervormde Gemeente voor de bediening der Gemeente te Piedra-Plat..... 150,—		150,—	150,—	150,—	
f.		tegemoetkoming aan 3 Roomsch-Katholieke geestelijken in de kosten van vervoermiddelen, 3 × f 40.... 120,—		120,—	120,—	120,—	
	 6 270,—		6 270,—	f 6 270,—	f 6 270,—	
		Bonaire.					
g.		traktementen:					
		1 leeraar bij de Hervormde Gemeente. f 2 400,—		2 400,—	2 400,—		
		2 Roomsch-Katholieke geestelijken, à f 1200..... 2 400,—		2 400,—	2 400,—		
	 4 800,—		4 800,—	f 4 800,—	(98) 3 900,—	
		St. Martin (N. G.).					
h.		toelage aan den leeraar van het Methodistengenootschap f 1 200,—		1 200,—	1 200,—	1 200,—	
i.		traktement van den Roomsch-Katholieken geestelijke. 1 200,—		1 200,—	1 200,—	1 200,—	
	 2 400,—		2 400,—	f 2 400,—	f 2 400,—	
		St. Eustatius.					
j.		toelage aan den leeraar van het Methodistengenootschap f 1 200,—		1 200,—	1 200,—	f 1 200,—	
k.		traktement van den Roomsch-Katholieken geestelijke. 1 200,—		1 200,—	1 200,—	1 200,—	
	 2 400,—		2 400,—	f 2 400,—	f 2 400,—	
		Saba.					
l.		toelage aan den Anglicaanschen geestelijke f 1 200,—		1 200,—	1 200,—	1 200,—	
m.		traktement van den Roomsch-Katholieken geestelijke. 1 200,—		1 200,—	1 200,—	1 200,—	
	 2 400,—		2 400,—	f 2 400,—	f 2 400,—	
	 f 48 070,—		48 070,—	f 48 070,—	f 48 070,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.	TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
				voor 1915.	voor 1914.	gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	
17		Dienstreizen van den Roomsch-Katholieken geestelijke 1sten rang (Curaçao).....	f 150,—	150,—	f 150,—	(99) f 232,—	(99) Overschreden met f 82,—. In 1914 werden door den R. K. geestelijke 1sten rang 9 dienstreizen gemaakt waarvan een naar Aruba, een naar Bonaire en de overige naar de buitendistricten op Curaçao. De kosten van deze reizen bedroegen f 232,—.
18		Traktementen of verlofstraktementen en toelagen van den inspecteur van het onderwijs, en het onderwijzend- en verder personeel bij het openbaar onderwijs.					
		Curaçao.					
	a.	traktementen:					
		1 inspecteur van het onderwijs..... f 4 000,—		4 000,—			(100) Bij het openbaar onderwijs zijn er thans slechts drie onderwijzers 1e klasse werkzaam. Daar aan Z. E. den Minister van Koloniën uitzending van nog drie onderwijzers 1e klasse is verzocht, wordt het aantal onderwijzers 1e klasse voor 1916 op 6 gesteld. Voor de drie uit te zenden onderwijzers wordt op het minimum traktement, ad f 2 700,— gerekend.
		6 onderwijzers 1e klasse, 1 à f 3066,10, 1 à f 3016,66, 1 à f 3000, en 3 à f 2700.....(100) 17 182,76		11 250,—	11 500,—		
		2 onderwijzeressen 1e klasse, 1 à f 3200 en 1 à f 3113,89..... 6 313,89		5 800,—	5 800,—		
		4 onderwijzers 2de klasse, 1 à f 2366,66, 1 à f 2348,33, 1 à f 2200 en 1 à f 1858,16..... 8 773,15		3 000,—	2 800,—	(101)	(101) Was toegestaan voor een onderwijzer 1e klasse titulair, die thans aangesteld is tot onderwijzer 1e klasse.
		2 onderwijzeressen 2e klasse, 1 à f 2133,33 en 1 à f 2000..... 4 133,33 (103)		8 100,—	6 000,—		
		6 onderwijzers 3e klasse, 4 à f 1800 en 2 à f 1500..... 10 200,—		4 000,—	4 000,—		(102) Aan de openbare scholen op Curaçao zijn er thans 4 onderwijzeressen 3e klasse met vaste aanstelling werkzaam.
		4 onderwijzeressen 3e klasse, 1 à f 1683,33, 2 à f 1500 en 1 à f 1300(102) 5 983,33		9 659,44	9 600,—		
		1 onderwijzeres 4e klasse..... 1 200,—		2 600,—	2 600,—		(103) De traktementen van het onderwijzend personeel in dit onderdeel en in andere onderdeelen van dit artikel bedoeld, zijn geraamd in overeenstemming met den diensttijd van de betrokken ambtenaren en volgens de voor hen geldende traktementsregeling.
		1 hulponderwijzeres..... 1 800,—		1 008,33	1 000,—		
		f 59 586,46		1 800,—	1 800,—		
	b.	toelagen:		51 217,77	f 45 100,—	(104)f 48 000,—	
		aan het hoofd der Hendrikschool..... f 250,—		250,—	(105) 2 000,—		
		aan idem der Wilhelminaschool..... 200,—		200,—	250,—		
		aan idem der Emmaschool..... 250,—		250,—	250,—		(104) Overschreden met f 2 900,—. De meerdere uitgave boven de toegestane som is toe te schrijven aan de traktementsverhooging, die aan de onderwijzers en onderwijzeressen werd toegekend. Om zooveel mogelijk ook te hunnen aanzien de regeling te volgen, bedoeld in noot 2, werd aan allen eene geanticipeerde traktementsverhooging toegelegd.
		1 vakonderwijzer.....(106) 500,—		400,—	400,—		
		1 vakonderwijzeres..... 1 000,—		1 000,—	800,—		
		aan het personeel van de normaalschool voor het geven van onderwijs in de beginselen der zeevaartkunde..... 600,—		2 540,—	2 380,—		
		voor het geven van herhalingsonderwijs 200,—		600,—	600,—		
		1 bode bij het openbaar onderwijs, tevens belast met het dagelijks schoonhouden (vegen) van de lokalen behoorende bij de Hendrikschool..... 500,—		200,—	200,—		
		1 bediende bij de Wilhelminaschool... 240,—		500,—	500,—		(105) Was bij onderdeel b van artikel 15 der begroting voor 1914 toegestaan voor: een schoolopziener, tevens secretaris der schoolcommissie.
		f 6 280,—		240,—	240,—		
		f 65 866,46		6 180,—	f 7 820,—	(107) 6 060,—	
		Aruba.		57 398,—	f 52 920,—	f 54 060,—	(106) In verband met de vermeerdering van het aantal lessen is aan den vakonderwijzer, belast met het geven van gymnastieklessen, sedert September 1914 eene verhooging van toelage ad f 100,— 's jaars toegekend.
	c.	traktementen:					
		1 onderwijzer 2e klasse, hoofd der school..... f 2 000,—		3 696,67	4 400,—	(109) 4 775,—	(107) Ongebruikt bleef f 1 760,— tengevolge van de opheffing van de betrekking van schoolopziener, het verlof van den leider van den zeevaartcursus en mutatiën onder het personeel van de normaalschool.
		1 onderwijzer 3e klasse..... 1 300,—					(108) Toestand op 1 ^o Januari 1915. Zie verder noot 103.
		1 onderwijzer 4e klasse..... 1 200,—					(109) Tengevolge van de toegekende traktementsverhooging, zie noot 104, en door mutatiën in het personeel, werd dezen post overschreden met f 375,—.
		1 onderwijzeres 4e klasse..... 700,—					
		f 5 200,—					

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.	TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
				voor 1915.	voor 1914.	gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	
d.	toelagen:						
		aan het hoofd der school f 150,—		150,—	f 150,—		(110) Toestand op 1 ^o Januari 1915. Zie verder noot 103.
		1 onderwijzeres voor nuttige handwer- ken 200,—		200,—	120,—		(111) Tengevolge van mutatiën in het personeel bleef op dezen post f 350.— ongebruikt.
		voor het geven van herhalingsonderwijs 350,—		350,—	350,—		(112) Zie de memorie van toelichting.
		700,—		700,—	f 620,—	f 620,—	(113) Was bij onderdeel b van artikel 69 der begrooting voor 1914 toe- gestaan voor 1 kweekelinge, die thans bevorderd is tot onderwij- zeres 4e klasse.
		f 5 900,—		4 397,—	f 5 020,—	f 5 395,—	(114) Ongebruikt bleef de toelage uitgetrokken voor een kweekelinge, die tot onderwijzeres werd benoemd. Daarentegen werd de toe- lage van eene onderwijzeres in nuttige handwerken verhoogd met f 80,— en gesteld op het minimum ad f 200,—. Op den post bleef alzo een bedrag van f 520,— over.
		Bonaire.					
e.	traktementen:						
		1 onderwijzer 3e klasse, hoofd der school f 1 800,—					
		1 onderwijzeres 4e klasse 996,11	(110)				
		f 2 796,11		4 000,—	5 100,—	(111) 4 750,—	(115) Toestand op 1 ^o Januari 1915. Zie verder noot 103.
f.	toelagen:						
		aan het hoofd der school f 125,—		125,—	125,—		(116) Tengevolge van de toegekende traktementsverhooging, zie noot 104, en door vermeerdering van het personeel, wat noodig bleek toen door het sluiten van de school van het Methodisten-genoot- schap, het aantal schoolkinderen vermeerderde, werd deze post met f 973,— overschreden.
		1 onderwijzeres voor nuttige handwer- ken 200,—		200,—	120,—		
		voor het geven van herhalingsonder- wijs (112) 350,—		350,—	(113) 600,—		(117) Verlaagd met f 400,— omdat door de bevordering van eene kwee- kelinge tot onderwijzeres 4e klasse, het getal kweekelingen met een is verminderd.
		f 675,—		675,—	f 845,—	(114) f 325,—	(118) Overschreden met f 50,— omdat de toelage van het hoofd der school te Philipsburg sedert September 1913 met f 50,— verhoogd werd.
		3 471,11		4 675,—	f 5 945,—	f 5 075,—	(119) Toestand op 1 ^o Januari 1915. Zie noot 103.
		St. Martin (N. G.).					
g.	traktementen:						
		1 onderwijzer 3e klasse, hoofd der school te Philipsburg f 1 800,—		1 400,—	1 500,—		(120) Tengevolge van de toegekende traktementsverhooging, zie noot 104, en door mutatiën in het personeel werd deze post met f 559,— overschreden.
		3 onderwijzers 3e klasse, 1 à f 1688,33, 1 à f 1500 en 1 à f 1300 4 488,33	(115)	2 700,—	2 800,—		
		3 onderwijzers, 4e klasse, à f 1200 3 600,—		2 955,—	2 700,—		
		1 onderwijzeres 4e klasse 700,—					
		f 10 588,33		7 055,—	f 7 000,—	(116) 7 973,—	
h.	toelagen:						
		4 onderwijzeressen voor nuttige hand- werken, à f 200 f 800,—		800,—	600,—		
		3 kweekelingen, 2 à f 400 en 1 à f 500 (117) 1 300,—		1 700,—	1 700,—		
		aan het hoofd der school te Philipsburg aan idem te Kleinbaai 150,—		150,—	100,—		
		aan idem te Koolbaai 100,—		150,—	150,—		
		aan idem te Prinsenkwartier 100,—		100,—	100,—		
		2 600,—		3 000,—	f 2 750,—	(118) f 2 800,—	
		13 188,33		10 055,—	f 9 750,—	f 10 773,—	
		St. Eustatius.					
i.	traktementen:						
		1 onderwijzer 3e klasse, hoofd der school f 1 300,—	(119)				
		2 onderwijzers 3e klasse, à f 1300 2 600,—					
		f 3 900,—		5 100,—	3 300,—	(120) f 3 859,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD VOOR 1916.	TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
				voor 1915.	voor 1914.	gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	
	<i>j.</i>	toelagen:					(121) Verlaagd met f 75,— omdat het tegenwoordige hoofd der school eene toelage van slechts f 125,— geniet.
		aan het hoofd der school.....(121) f 125,—		200,—	f 200,—		
		1 onderwijzeres voor nuttige handwerken..... 200,—		200,—	160,— (122) 600,—		(122) Was bij onderdeel <i>b</i> van artikel 104 der begrooting van 1914 toegestaan voor 1 kweekeling.
		————— 325,—		400,—	f 960,—	(123) f 360,—	(123) Tengevolge van mutatiën in het personeel bleef op dezen post f 600,— ongebruikt.
			f 4 225,—	5 500,—	f 4 260,—	f 4 219,—	(124) Toestand op 1 ^o Januari 1915. Zie verder noot 103.
		Saba.					(125) Was bij onderdeel <i>a</i> van artikel 121 der begrooting voor 1914 toegestaan voor een onderwijzer 3e klasse.
	<i>k.</i>	traktementen:					(126) Tengevolge van mutatiën in het personeel bleef op dezen post f 600,— ongebruikt.
		1 onderwijzer 3e klasse, hoofd der school te Bottom..... f 1 800,—		1 600,—	f 1 700,—		(127) De toelage van deze kweekeling wordt tot dusver uitbetaald uit den post „traktementen”.
		1 idem te Windwardside..... 1 800,—	(124)	1 633,33	1 700,—		(128) Overschreden met f 80,— door het toekennen, met ingang van 1 ^o Mei 1914, van eene toelage naar reden van f 120,— 's jaars aan den onderwijzer in de zeevaartkunde, tot het opleiden van den onderwijzer Schrijs tot onderwijzer in de zeevaartkunde.
		1 onderwijzeres 4e klasse..... 1 000,—		700,—	(125) 1 300,— 700,—		(129) Toestand op 1 ^o Januari 1915.
		————— f 4 600,—		3 933,33	f 5 400,—	(126) 4 800,—	(130) Naar de behoefte werd op dezen post f 1 412,— uitgegeven. Ongebruikt bleef f 188,—.
	<i>l.</i>	toelagen:					(131) Overschreden met f 560,—. Op dezen post werd verevend f 1 466,— voor:
		aan de hoofden der scholen te Bottom en te Windwardside, à f 100..... f 200,—		200,—	200,—		het vernissen, repareeren, enz. van schoolbanken van de Hendrik-, Wilhelmina- en Emmascholen en het vernieuwen en aanmaken van meubels, enz..... f 567,—
		aan twee onderwijzeressen voor nuttige handwerken, à f 200..... 400,—		400,—	240,—		verlichting van de Hendrikschool en het gymnastiek-lokaal 130,—
		aan een kweekeling.....(127) 400,—		600,—	600,—		verlichting van de Emmaschool voor den cursus voor herhalingsonderwijs 77,—
		aan een onderwijzer in de beginselen der zeevaartkunde..... 600,—		1 200,—	f 1 040,—	(128) 1 120,—	toelage aan de hoofden van de Hendrik- en Wilhelminascholen voor verkoop van leermiddelen..... 97,—
		————— 1 600,—		5 134,—	f 6 440,—	f 5 920,—	aanvulling van de schoolbibliotheek van de Emmaschool..... 25,—
			6 200,—	1 450,—	1 600,—	(130) 1 412,—	prijzen aan de kinderen van de Emmaschool..... 47,—
		Geheele Kolonie.					kosten van de examencommissie en kosten van de inrichting van het bureau van den inspecteur van het onderwijs 124,—
	<i>m.</i>	Toelagen aan het onderwijzend personeel in de kolonie wegens het bezit van extra-akten.....(129)	1 250,—	88 609,—	f 85 935,—	f 86 854,—	schrobben, schoonhouden, enz. van de openbare scholen en verdere kleine uitgaven, als inbinden van boeken, sjouwerloon, enz..... 399,—
			f 100 100,90				transporteere.... f 1 466,—
		Waarvoor gesteld....	f 100 100,—				
19		Verdere kosten van het onderwijs:					
		Curacao.					
	<i>a.</i>	schoolbehoeften en andere uitgaven voor de openbare scholen..... f 1 400,—		1 400,—	1 400,—	(131) 1 960,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.
b.		aankoop van leermiddelen om aan de leerlingen der Hendrik- en Wilhelminaschool te worden verkocht.	1 000,—
c.		aanschaffing van instrumenten en andere benodigdheden ten behoeve van het onderwijs in de zeevaartkunde.....	100,—
d.		aanschaffing van boekwerken voor de examen-commissie.....	50,—
e.		bruggegeld voor de kinderen van de school voor lager onderwijs.....	200,—
f.		reis- en verblijfkosten van leden der schoolcommissie voor het schoolbezoek in de buitendistricten en van den inspecteur van het onderwijs, zoomede uitkeering aan schoolkinderen bij die bezoeken.....	500,—
g.		vergoeding van reiskosten aan het onderwijzend personeel, dat zich naar Curaçao begeven moet voor het afleggen van examen.....	200,—
h.		kosten van een cursus in het boekhouden.....	380,—
i.		subsidie aan bijzondere scholen (137)	32 890,—
			f 36 720,—
Aruba.			
j.		schoolbehoeften voor de openbare school en andere kleine uitgaven..... f	300,—
k.		schoonhouden van die school.....	30,—
l.		subsidie aan bijzondere scholen:	
		aan de Roomsche - Katholieke scholen..... (140) f	9 600,—
		aan de Protestantsche school te Piedra Plat.....	350,—
			9 950,—
			10 280,—
Bonaire.			
m.		schoolbehoeften voor de openbare school en andere kleine uitgaven..... f	300,—
n.		schoonhouden van die school en het reinigen der privaten.....	60,—

TOEGESTAAN voor 1915.	TOEGESTAAN voor 1914.	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.
1 000,—	f 1 000,—	(132) f 1 134,—	transport.... f 1 466,— Als nog te doene uitgaven voor geleverde schoolbehoefden wordt gerekend op eene som van..... 494,— f 1 960,—
100,—	100,—	(133) Nihil.	
50,—			(132) Overschreden met f 134,—. In 1914 werd op dezen post niets verevend. De nog te doene uitgaven voor geleverde leermiddelen worden begroot op f 1 134,—.
200,—	200,—	(134) 141,—	(133) Tengevolge van ziekte en verlof van den leider werden ten laste van dezen post geen uitgaven gedaan.
500,—	500,—	(135) 275,—	(134) Ongebruikt bleef f 59,—. Het aantal schoolkinderen voor wie bruggegeld moest worden betaald, varieerde tusschen 21 en 27. Het bruggegeld bedraagt f 0,50 per leerling per maand.
200,—	200,—	216,—	(135) Ongebruikt bleef f 225,—. De schoolopziener maakte in 1914 een dienstreis naar Bonaire en twee inspectiereizen op Curaçao. De inspecteur van het onderwijs maakte drie inspectiereizen waarvan twee vergezeld van eene sub-commissie der schoolcommissie. De kosten van deze reizen bedroegen, met inbegrip van de uitkeering aan de schoolkinderen, f 275,—.
380,—	380,—	(136) 462,—	(136) Overschreden met f 82,—. Voor toelagen aan onderwijzers werd uitgegeven f 320,— terwijl voor andere uitgaven f 142,— is besteed. Tegenover deze uitgaven staat eene ontvangst ad f 26,— wegens aan leerlingen van den boekhoudcursus verkochte boeken, welke ontvangst verantwoord is ten bate van het middel „Alle andere ontvangsten”, Inkomsten van onderscheiden aard, Curaçao.
31 030,—	29 240,—	(138) 29 240,—	(137) Toestand voor zoover bekend op 1 ^o Januari 1915. De subsidie is berekend volgens de verordening van 6 October 1906, P. B. 1907, N ^o 5 zooals die luidt na de daarin bij K. B. van 23 Juli 1913 N ^o 45, P. B. 1913, N ^o 47, aangebrachte wijzigingen.
34 860,—	f 33 020,—	f 33 428,—	
300,—	300,—	(139) 300,—	(138) Als bedrag der uitgaven is genomen het voor 1914 toegestane bedrag, daar de eindverrekening der subsidie nog niet heeft plaats gehad.
30,—	30,—	30,—	(139) Gerekend wordt op het geheel bedrag der raming, omdat alsnog niet bekend is hoeveel in totaal ten laste van dezen post zal worden uitgegeven.
7 970,—	6 760,—		(140) Toestand voor zoover bekend op 1 ^o Januari 1915. Zie verder noot 137.
350,—	350,—		(141) Als bedrag der uitgaven is genomen het voor 1914 toegestane bedrag, daar de eindverrekening der subsidie van de R. K. scholen nog niet heeft plaats gehad.
8 320,—	f 7 110,—	(141) 7 110,—	(142) Zie noot 139.
8 650,—	f 7 440,—	f 7 440,—	
300,—	300,—	(142) 300,—	
60,—	60,—	60,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.	TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
				voor 1915.	voor 1914.	gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	
	<i>o.</i>	subsidie aan bijzondere scholen.....(143) f 6 710,—		4 790,—	f 4 140,—	(144) f 4 140,—	(143) Toestand voor zoover bekend op 1 ^o Januari 1915. Zie verder noot 137.
			f 7 070,—	5 150,—	f 4 500,—	f 4 500,—	(144) Zie noot 138.
		St. Martin (N. G).					(145) Zie noot 139.
	<i>p.</i>	schoolbehoefte voor de openbare scholen en andere kleine uitgaven..... f 600,—		600,—	600,—	(145) 600,—	(146) Toestand voor zoover bekend op 1 ^o Januari 1915. Zie verder noot 137.
	<i>q.</i>	schoonhonden van die scholen..... 120,—		120,—	120,—	120,—	(147) Zie noot 138.
	<i>r.</i>	reis- en verblijfkosten voor de onderwijzeressen in nuttige handwerken aan de buitenscholen..... 150,—		150,—	150,—	150,—	(148) Was bij onderdeel <i>d</i> van artikel 87 der vorige begrooting en der begrooting voor 1914 toegestaan voor: Subsidie aan de school van het Methodisten-genootschap. Bedoelde school is, ingevolge besluit van de Synode, waaronder de Methodistengemeente van St. Martin N. G. resorteert, op ultimo Juni 1914 gesloten.
	<i>s.</i>	subsidie aan bijzondere scholen.....(146) 3 330,—		(148) 3 330,—	2 260,—	(147) 2 260,—	(149) Ongebruikt bleef f 250,—. Zie noot 148.
			4 200,—	500,—	(148) 500,—	(149) 250,—	(150) Zie noot 139.
		St. Eustatius.					(151) Toestand voor zoover bekend op 1 ^o Januari 1915. Zie verder noot 137.
	<i>t.</i>	schoolbehoefte voor de openbare school en andere kleine uitgaven..... f 275,—		275,—	275,—	(150) 275,—	(152) Zie noot 138.
	<i>u.</i>	subsidie aan bijzondere scholen.....(151) 1 510,—		1 310,—	1 380,—	(152) 1 380,—	(153) Toestand voor zoover bekend op 1 ^o Januari 1915. Zie verder noot 137.
			1 785,—	1 585,—	f 1 655,—	f 1 655,—	(154) Zie noot 138.
		Saba.					(155) Was bij artikel 144 der begrooting voor 1914 toegestaan voor: Uitgaven in verband met de herziening van de subsidieregeling voor het bijzonder onderwijs.
	<i>v.</i>	huur van een gebouw voor openbare school te Bottom f 360,—		360,—	360,—	360,—	(156) Het crediet is ongebruikt gebleven, daar de uitgaven, in verband met de herziening van de subsidie-regeling van het bijzondere onderwijs, verevend zijn op de posten voor onderwijs-credieten, welke posten, naar hunne verhouding, tot bedoeld bedrag van f 14 500,— verhoogd zijn.
	<i>w.</i>	schoolbehoefte voor de openbare scholen en verdere kleine uitgaven..... 350,—		350,—	300,—	330,—	(157) Was bij artikel 53 der begrooting voor 1914 toegestaan voor: Subsidie aan de R. K. gemeente te Noord (Aruba) in de kosten van aanbouw van een nieuwe kerk.
	<i>x.</i>	aanschaffing van instrumenten en andere benodigdheden ten behoeve van het onderwijs in de zeevaartkunde..... 25,—		25,—	25,—	29,—	(158) Was bij artikel 54 der begrooting voor 1914 toegestaan voor: Subsidie aan de Protestantische gemeente in de kosten van herstelling van het kerkgebouw te Piedra Plat (Aruba).
	<i>y.</i>	schoonhouden van de openbare scholen en aanbrengen van water voor die scholen..... 75,—		75,—	75,—	77,—	(159) Zie de memorie van toelichting.
	<i>z.</i>	subsidie aan bijzondere scholen.....(153) 3 020,—		3 020,—	2 620,—	(154) 2 620,—	
			3 830,—	3 830,—	f 3 380,—	f 3 416,—	
					(155) 14 500,—	(156) Nihil.	
			f 63 885,—	58 775,—	f 68 125,—	f 53 819,—	
					(157) 1 000,—	1 000,—	
					(158) 200,—	200,—	
20		Alimentatie van weezen, verpleging van hulpbehoevende vrijgemaakten, onderstand aan behoeftigen, voeding en kleding van personen verpleegd geweest in het voormalig leprozengesticht op St. Martin N. G. en vergoeding aan armenkassen wegens gemis van inkomsten:					
		Curaçao.					
	<i>a.</i>	alimentatie van weezen:					
		toelage aan de Vereenigde Protestantische Gemeente..... f 1 500,—		1 500,—	1 500,—	1 500,—	
		idem aan de Rooms-Katholieke Gemeente..... 4 700,—		4 700,—	4 700,—	4 700,—	
		idem aan de Nederlandsch-Portugeesche-Israëlietische Gemeente.....(159) 500,—		500,—	500,—	500,—	
			6 700,—	6 700,—	f 6 700,—	f 6 700,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		GERAAMD voor 1916.	TOEGESTAAN			TOELICHTINGEN.
					TOEGESTAAN voor 1915.	TOEGESTAAN voor 1914.	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	
b.		verpleging van hulpbehoevende vrijgemaakten.....	300,—		300,—	f 300,—	f 278,—	(160) Ongebruikt bleef f 153,—. Uit dezen post worden alleen gekweten de onderstanden aan vaste bedeeden, aan wie bij gouvernements-beschikking een vast bedrag wordt toegekend.
e.		onderstand aan behoeftigen.....	300,—		300,—	(160) 300,—	147,—	
			f 7 300,—		7 300,—	f 7 300,—	f 7 125,—	
Aruba.								
d.		verpleging van het hulpbehoevende vrijgemaakten....	f 75,—		75,—	75,—	37,—	(161) Was bij onderdeel b van artikel 73 der vorige begrooting en der begrooting voor 1914 toegestaan voor: Verpleging van hulpbehoevende vrijgemaakten.
e.		onderstand aan behoeftigen.....	100,—		100,—	100,—	51,—	De vrijgemaakten op Bonaire die in aanmerking kwamen voor verpleging, zijn in den loop van 1914 overleden.
j.		vergoeding aan de armenkas wegens gemis van inkomsten.....	450,—		450,—	450,—	450,—	(162) Verlaagd met f 100,—. Het aantal hulpbehoevende vrijgemaakten vermindert gaandeweg.
			625,—		625,—	f 625,—	f 538,—	(163) Naar de behoefte werd op dezen post f 170,— minder uitgegeven dan toegestaan. Zie noot 162.
Bonaire.								
g.		onderstand aan behoeftigen.....	f 100,—		100,—	(161) 50,— 100,—	34,— 99,—	(164) Verlaagd met f 20,—. Zie noot 162.
			100,—		150,—	f 150,—	f 133,—	(165) Verlaagd met f 24,—. Zie noot 162.
St. Martin (N. G.).								
h.		verpleging van hulpbehoevende vrijgemaakten..(162)	f 400,—		500,—	575,—	(163) 405,—	(166) Naar de behoefte werd ten laste van dezen post f 61,— minder uitgegeven dan toegestaan. Zie noot 162.
i.		onderstand aan behoeftigen.....	200,—		200,—	100,—	96,—	(167) De opbrengst van het in dit artikel bedoeld huis en erf bedroeg in 1914 f 1316,76. Voor kosten van beheer en onderhoud werd uitbetaald f 357,97½. Van het saldo, ten bedrage van f 958,78½ werd, ingevolge de G. B. dd. 12 October 1912, N° 909 uitgekeerd:
j.		voeding en kleeding van personen verpleegd geweest in het voormalig leprozengesticht.....	250,—		250,—	250,—	230,—	aan de armen van de V. P. Gemeente..... f 239,69½
k.		vergoeding aan de armenkas wegens gemis van inkomsten.....	400,—		400,—	400,—	400,—	aan de armen van de R. K. Gemeente..... 479,39
			1 250,—		1 350,—	f 1 325,—	f 1 131,—	aan de armen van de N. P. I. Gemeente..... 119,85
St. Eustatius.								aan de armen van de N. H. I. Gemeente..... 119,85
l.		verpleging van hulpbehoevende vrijgemaakten..(164)	f 300,—		320,—	350,—	303,—	
m.		onderstand aan behoeftigen.....	75,—		75,—	75,—	75,—	
			375,—		395,—	f 425,—	f 378,—	
Saba.								
n.		verpleging van hulpbehoevende vrijgemaakten..(165)	f 114,—		138,—	175,—	(166) 114,—	
o.		onderstand aan behoeftigen.....	100,—		100,—	100,—	82,—	
			214,—		238,—	275,—	f 196,—	(168) Zie noot 167.
			f 9 864,—		10 058,—	f 10 100,—	f 9 501,—	
21		Kosten van beheer en onderhoud van het huis en erf N° 6 aan de Werfstraat op Scharloo, zoomede uitkeering aan de armen der verschillende gezindten van de zuivere opbrengst van dit perceel (Curaçao).....(167)		Memorie f 222 070,—	Memorie f 205 662,—	Memorie f 213 580,—	(168) 1 317,— f 200 993,—	Evenals voor 1915 is bedoelde post voor 1916 weder voor memorie geraamd, wat den ondergeteekende het meest praktisch voorkomt.
		Totaal der IVde afdeling....						

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAKD voor 1916.	TOEGESTAAN voor 1915.	TOEGESTAAN voor 1914.	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.
		OVERZICHT.					
		Curaçao.....	f 139 837,—	129 508,—	f 123 190,—	f 126 862,—	
		Aruba.....	23 073,—	19 942,—	20 555,—	20 843,—	
		Bonaire.....	15 441,—	14 775,—	15 395,—	13 608,—	
		St. Martin N. G.....	21 038,—	18 505,—	17 105,—	17 684,—	
		St. Eustatius.....	8 785,—	9 880,—	8 740,—	8 652,—	
		Saba.....	12 644,—	11 602,—	12 495,—	11 932,—	
		Geheele Kolonie.....	f 220 820,— 1 250,—	204,212,— 1 450,—	f 197 480,— 16 100,—	f 199 581,— 1 412,—	
			f 222 070,—	205 662,—	f 213 580,—	f 200 993,—	
		Vde AFDEELING.					
		<i>Plaatselijke kosten.</i>					
22		Toelage aan een officier van de rustende schutterij, adjudant van den gouverneur, bodeloon en andere kosten: (Curaçao)					
	a.	toelage..... f 200,—		200,—	200,—	f 200,—	
	b.	bodeloon en kosten van de commissie van indeeling bij de rustende schutterij..... 100,—		100,—	100,—	91,—	
	c.	onderhoud van de voor de schutterij bestemde Beaumont geweren en het daarbij behoorend lederwerk, zoomede toezicht op dat onderhoud..... 75,—		75,—	75,—	75,—	
			f 375,—	375,—	f 375,—	f 366,—	
23		Traktementen of verlofstraktementen, toelagen ter voorziening in de uitvoering van den loodsdienst en voor het toezicht op gouvernementstvaartuigen, boeien, meerpalen, enz. en vergoeding voor buitengewone diensten en wegens gemis van inkomsten van het personeel bij den haven- en loodsdienst:					
		Curaçao.					
	a.	traktementen:					
		1 havenmeester en loods, tevens scheepsmeter..... f 3 000,—		3 000,—	3 000,—		
		1 assistent-loods aan de St. Anna-baai. 1 600,—		1 600,—	1 600,—		
		————— f 4 600,—		4 600,—	f 4 600,—	f 4 600,—	
	b.	vergoeding aan den loods en den assistent-loods aan de St. Anna-baai voor buitengewone diensten. 1 200,—		1 200,—	1 200,—	1 200,—	
			f 5 800,—	5 800,—	f 5 800,—	f 5 800,—	
		Aruba.					
	c.	traktementen:					
		1 loods te Paardenbaai..... f 400,—		400,—	400,—		
		1 idem te St. Nicolaasbaai..... 800,—		800,—	800,—		
		————— f 1 200,—		1 200,—	f 1 200,—	1 200,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD		TOEGESTAAN		UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.
			voor 1916.		voor 1915.	voor 1914.		
d.	toelagen:							(169) Verlaagd met f 100,—. Sedert 1 ^o October 1914 is de kommissie der belastingen met de functiën van havenmeester en loods belast, waarvoor hem is toegekend eene toelage van f 200,— 's jaars.
		aan den loods te Paardenbaai, ter voorziening in de uitvoering van den loodsdienst f	200,—		200,—	f	200,—	
		aan idem voor het toezicht op de gouvernementstvaartuigen, boeien, meerpalen, enz.	200,—		200,—		200,—	(170) Ongebruikt bleef f 25,—. Zie noot 169.
		aan den loods te St. Nicolaasbaai, ter voorziening in de uitvoering van den loodsdienst	400,—		400,—		400,—	(171) Was bij artikel 19 der begroting voor 1914 toegestaan voor: Aankoop van een motorboot en van een motorsloep en daarmee in verband staande uitgaven (Curaçao).
			800,—		800,—	f	800,—	(172) Gerekend wordt op het volle bedrag der raming. Uit Nederland zijn alsnog geen opgaven ontvangen van de ten laste van dezen post verevende bedragen.
e.	vergoeding aan den loods te Paardenbaai, wegens gemis van inkomsten		300,—		300,—		300,—	
				f	2 300,—	f	2 300,—	(173) Was bij artikel 19 der begroting voor 1915 toegestaan voor: Tweede termijnsbetaling van de leveringssom van de motorboot voor den haven- en loodsdienst en van de motorsloep ten dienste van den gouverneur.
		Bonaire.						
f.	traktementen:							
		1 havenmeester en loods te Kralendijk f	400,—		400,—		400,—	
		1 loods ter lage Westkust	300,—		300,—		300,—	
			f	700,—	f	700,—	700,—	
g.	toelagen:							
		aan den loods te Kralendijk, ter voorziening in de uitvoering van den loodsdienst f	120,—		120,—		120,—	
		aan idem ter lage Westkust, voor idem	180,—		180,—		180,—	
			300,—		300,—	f	300,—	
				1 000,—	f	1 000,—	f	1 000,—
		St. Martin (N. G.).						
h.	traktement van den havenmeester en loods f		600,—		600,—		600,—	
i.	toelage aan den loods, ter voorziening in de uitvoering van den loodsdienst,		300,—		300,—		300,—	
				900,—	f	900,—	f	900,—
		St. Eustatius.						
j.	traktement van den havenmeester en loods (169) f		200,—		200,—	(170)	275,—	
k.	toelage aan den loods, ter voorziening in de uitvoering van den loodsdienst		200,—		200,—		200,—	
				400,—	f	500,—	f	475,—
		Saba.						
l.	traktement van den havenmeester en loods f		200,—		200,—		200,—	
m.	toelage aan den loods, ter voorziening in de uitvoering van den loodsdienst		200,—		200,—		200,—	
				400,—	f	400,—	f	400,—
				f	10 800,—	f	10 900,—	
					f	10 900,—	f	10 875,—
					f	11 335,—	f	11 335,—
					f	615,—		

Nummers der artikelen.	Onderbeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.
24		Kosten van den haven- en loodsdienst, onderhoud van vaartuigen en verdere daarmede in verband staande uitgaven, kantoorhuur, schrijf-behoefden en andere kosten, zoomede bijdrage in de kosten van assu-rantie van in de haven liggende buizen van de waterleiding en kabels voor de elektrische verlichting: (Curaçao)	
	a.	haven- en loodsdienst: 1 machinist voor de loodsmotorboot, tevens belast met het doen van repara-tiën aan den motor..... f 720,— hulppersoneel..... 1 620,— f 2 340,—	
	b.	onderhoud en reparatie van de loodsmotorboot en de motorboot van den gouverneur, de reservesloepen en hijschtoestellen en aankoop van petroleum voor die motorbooten..... 1 260,—	
	c.	kantoorhuur, schrijfbehoeften en andere kleine uit-gaven..... 360,—	
	d.	bijdrage in de kosten van assurantie van in de haven liggende buizen der waterleiding en kabels voor de elektrische verlichting, tegen beschadiging door sche-pen..... 300,—	
			f 4 260,—
25		Kosten van exploitatie en onderhoud van inrichtingen voor draadlooze telegraphie: (175).	
		Curaçao.	
	a.	toelagen: aan een seiner-majoor, chef van het station..... f 1 000,— aan idem voor voeding, enz., wegens verplicht verblijf aan den wal..... 720,— aan een sergeant-monteur..... 300,— aan idem voor voeding à f 1,70 per dag..... (176) 622,20 aan 2 seiners, à f 360..... 720,— aan idem voor voeding, à f 0,73 per dag..... (178) 534,36 aan een reserve-seiner (burger).. (179) 840,— aan een telegrambesteller en vergoe-ding aan idem voor bruggegeld..... 336,— f 5 072,56	
	b.	onderhoud en andere kosten..... 900,—	
			f 5 972,56

TOEGESTAAN voor 1915.	TOEGESTAAN voor 1914.	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.
720,— 1 620,— 2 340,—			(174) Overschreden met f 450,—. Uitgegeven werd voor: tijdelijk aangestelde machinisten..... f 71,— hulppersoneel..... 3 057,— (Gedurende het grootste gedeelte van het jaar moesten 5 vaste roeiers in dienst gehouden worden waarvoor werd uitgegeven f 2 000,—, terwijl voor extra-roeiers een bedrag van ruim f 1 000,— noodig was). onderhoud en reparatie, enz..... 846,— kantoorhuur, enz..... 436,— f 4 410,— (De uitgaven voor kantoorhuur, enz. bedroegen f 436,— omdat sedert Augustus 1914 bij het vertrekken en binnenlopen van schepen de ingang der haven moest worden verlicht daar de havenlichten niet werden opgestoken).
1 260,—	f 3 960,—	(174) f 4 410,—	(175) De specificatie van dezen post kwam vroeger voor onder de rubriek „toelichtingen”. Het schijnt ondergeteekende beter toe, dat zij opgenomen wordt onder de rubriek „benaming der onderwerpen van uitgaaf”.
360,—			(176) Verhoogd met f 1,70 omdat 1916 een schrikkeljaar is.
300,—	300,—	300,—	(177) Was toegestaan voor huisvesting voor een sergeant-monteur. Deze sergeant wordt sedert 1 ^o Mei 1914 in een woning in het Rif-fort gehuisvest.
4 260,—	f 4 260,—	f 4 710,—	(178) Het voedinggeld, dat aan militairen van het garnizoen, waarbij deze seiners in voeding zijn opgenomen, wordt uitgekeerd, is be-paald op 73 c. per dag.
1 000,—	1 000,—		(179) Aangezien bij het station ook nachtdienst is ingevoerd, is de toela-ge aan den reserve-seiner, met ingang van 1 ^o Januari 1915 met f 5,— 's maands verhoogd.
720,— 300,— 620,50 180,— 720,— 511,— 780,— 336,—	720,— 240,— 620,50 180,— 720,— 660,— 120,—		(180) Deze post werd overschreden met f 609. Voor voeding van 2 sei-ners, waarvoor op de begroting voor 1914 geen crediet was uit-getrokken, werd uitgegeven f 505,—. De overschrijding is ver-der toe te schrijven aan de verhooging van de toelagen van den sergeant-monteur en van den telegrambesteller. Daarentegen verviel, sedert 1 ^o Mei 1914, de toelage van f 180,— 's jaars voor huisvesting aan den sergeant-monteur (zie noot 177). Ook bleef wegens tijdelijke detachering van den burger-seiner naar Aruba en Bonaire, een gedeelte van zijne toelage ongebruikt.
5 167,50	f 4 260,50	(180) 4 869,—	(181) Was bij artikel 27 van de begroting voor 1914 toegestaan voor de transformatie van het station in een fluitvonkenstation.
900,—	1 000,— (181) 8 000,—	(182) 9 000,—	(182) Uitgegeven werd op Curaçao: voor onderhoudskosten..... f 1 941,— (In dit bedrag is begrepen eene uitgave van f 418,— wegens voorgeschoten kabeltaksen voor door den franschen kabel doorgezonden telegrammen. Zie noot 23 van de toelichtin-gen bij de raming der middelen en inkomsten, bijlage 5. De onderhoudskosten bedroegen meer dan waarop bij de raming werd gerekend, omdat veel gebruik moest worden gemaakt van den gasoline-motor).
6 067,—	f 13 260,—	f 13 869,—	transporteere.... f 1 941,—

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.
		Aruba.	
c.	toelagen:		
		aan den telegraphist, chef van het station f 900,—	
		aan een telegrambesteller 300,—	
		f 1 200,—	
d.	onderhoud en andere kosten.....	190,—	
		f 1 390,—	
		Bonaire.	
e.	toelagen:		
		aan den telegraphist, chef van het station f 900,—	
		aan den telegrambesteller..... 300,—	
		f 1 200,—	
f.	onderhoud en andere kosten	190,—	
		1 390,—	
		f 8 752,56	
		Waarvoor gesteld..... f 8 752,—	
26		Tegemoetkoming in de verplaatsingskosten van kleine landbouwers, pachters van gouvernementsgronden. (Curaçao)..... (186)	22 235,—
27		Subsidie aan het Curaçaosche Weerbaarheidskorps, aan de groep „Nederlandsche Antillen” van het Algemeen Nederlandsch Verbond, aan het Militair Tehuis en aan de Damesvereniging „Club Entre Nous”: (Curaçao)	
a.		aan het Curaçaosche Weerbaarheidskorps..... f 100,—	
b.		aan de groep „Nederlandsche Antillen”..... 750,—	
c.		aan het Militair Tehuis..... 1200,—	
d.		aan de Damesvereniging „Club Entre Nous”, voor verlichting en onderhoud van het Wilhelmina-park:	
		verlichting..... f 200,—	
		onderhoud..... 200,—	
		400,—	
		2 450,—	
28		Verschillende uitgaven:	
		Curaçao.	
a.		vergoeding aan de Vereenigde Protestantsche Gemeente voor het gebruik van den haar toebehoorenden regenbak, klok en kelder..... f 500,—	
b.		kosten van onderhoud en aanvulling van de verzamelde artikelen, bestemd voor de permanente tentoon-	

TOEGESTAAN voor 1915.	TOEGESTAAN voor 1914.	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.
900,—	f 900,—		transport.... f 1 941,—
300,—	200,—		voor uitgaven in verband met de transformatie van het station in een fluitvonkenstation..... 675,—
1 200,—	f 1 100,—	(183) f 1 200,—	f 2 616,—
190,—	f 190,—	(184) 293,—	De in Nederland gedane uitgaven bedroegen, voor zoover thans bekend..... 932,—
1 390,—	f 1 290,—	f 1 493,—	f 3 548,—
			Daar nog niet bekend is hoeveel de nog te donee uitgaven zullen bedragen, is op het geheele bedrag der raming gerekend.
900,—	900,—		(183) Overschreden met f 100,—, tengevolge van de verhooging van de toelage van den telegrambesteller.
300,—	200,—		(184) Overschreden met f 103,— tengevolge van onkosten voor het oververven van het station.
1 200,—	f 1 100,—	(185) 1 200,—	(185) Overschreden met f 100,— Zie noot 183.
190,—	f 190,—	174,—	(186) Daar bij gebrek aan maisstokken om de daken der hutten te dekken, slechts enkele pachters van gouvernementsgronden in 1914 konden worden verplaatst, werd van het voor dat jaar toegestaan bedrag van f 23 000,— slechts f 765,— uitgegeven.
1 390,—	f 1 290,—	f 1 374,—	Het is zoo goed als zeker, dat de verplaatsing, om dezelfde reden als boven vermeld, in 1915 niet zal afloopen, zoodat ook in 1916 gelden daarvoor beschikbaar moeten zijn. Een bedrag van f 22 235,— is daarom uitgetrokken, zijnde dit bedrag het saldo van het voor 1914 toegestane bedrag.
8 847,—	f 15 840,—	f 16 736,—	(187) Ongebruikt bleef f 22 235,—. Zie noot 186.
14 000,—	23 000,—	(187) 765,—	
100,—	100,—	100,—	
750,—	750,—	750,—	
1 200,—	1 200,—	1 200,—	
200,—	f 200,—		
200,—	200,—		
400,—	400,—	f 400,—	
2 450,—	f 2 450,—	f 2 450,—	
500,—	500,—	500,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAAMD voor 1916.
		stelling, tevens koloniaal- en schoolmuseum:	
		toelage aan den persoon, daarmede belast..... f 150,—	
		kosten van onderhoud en aanvulling 75,—	
		_____ f 225,—	
e.		volksfeest op den verjaardag van H. M. de Koningin.. 800,—	
d.		verstrekking aan de burgerlijke politie, de verpleegden in de gestichten voor krankzinnigen en leprozen, de brievenbestellers en de landswerklieden, op den verjaardag van H. M. de Koningin..... (189) 185,—	
e.		opslaan en afleveren van wapenen en buskruit van particulieren in- en uit het magazijn van oorlog..... 50,—	
f.		kosten van den voogdijraad..... 400,—	
g.		aanschaffing van verschillende benoedigheden en verdere kleine uitgaven..... 200,—	
h.		kosten van tijdschoten, enz..... 1 200,—	
i.		huur van eene woning in het 5de district voor reizende ambtenaren..... 120,—	
		_____ f 3 680,—	
		Aruba.	
j.		volksfeest op den verjaardag van H. M. de Koningin.. f 150,—	
k.		kosten van den voogdijraad..... 25,—	
l.		reis- en verblijfkosten van de commissie van toezicht over de mijnwerken..... 300,—	
m.		verschillende benoedigheden en andere kleine uitgaven..... 150,—	
		_____ 625,—	
		Bonaire.	
n.		volksfeest op den verjaardag van H. M. de Koningin.. f 150,—	
o.		kosten van den voogdijraad..... 25,—	
p.		verschillende benoedigheden en andere kleine uitgaven..... 75,—	
		_____ 250,—	
		St. Martin (N. G.).	
g.		volksfeest op den verjaardag van H. M. de Koningin.. f 150,—	
r.		kosten van den voogdijraad..... 25,—	
s.		voor het houden van toezicht aan de Simpsonbaai..... 360,—	
t.		verschillende benoedigheden en andere kleine uitgaven..... 125,—	
		_____ 660,—	

TOEGESTAAN voor 1915.	TOEGESTAAN voor 1914.	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.
150,—	f 150,—		(188) Ongebruikt bleef f 98,—. Ingevolge den wensch van H. M. de Koningin werd Hoogstderzelver verjaardag op geenerlei wijze gevierd. De uitgaven van reeds geleverd vuurwerk en aangekochte prijzen, welke zaken opgeborgen zijn, bedroegen f 702,—.
75,—	75,—		
225,—	f 225,—	f 260,—	(189) Zie de memorie van toelichting.
800,—	800,—	(188) 702,—	(190) Op den verjaardag van H. M. de Koningin hadden er geen verstrekkings plaats. Zie noot 188.
325,—	325,—	(190) Nihil.	(191) Ten laste van dezen post behoefden in 1914 geen uitgaven te worden gedaan.
50,—	50,—	(191) Nihil.	(192) Uitgegeven werd voor:
400,—	400,—	(192) 336,—	remuneratie aan den rechtskundigen adviseur..... f 150,—
200,—	200,—	(193) 35,—	idem aan den secretaris..... 150,—
1 200,—	1 200,—	(194) 1 127,—	bodeloon..... 30,—
120,—	120,—		verlichting..... 6,—
3 820,—	f 3 820,—	f 3 080,—	_____ f 336,—
			Ongebruikt bleef f 64,—.
			(193) Naar de behoefte werd op dezen post f 165,— minder dan de raming uitgegeven.
150,—	150,—	(195) 16,—	(194) De uitgaven bedroegen in 1914 voor:
25,—	25,—	Nihil.	geleverde munitie..... f 949,—
300,—	300,—	(196) 182,—	toelagen aan de personen belast met het lossen van tijdschoten..... 178,—
			_____ f 1 127,—
			Ongebruikt bleef f 73,—.
150,—	150,—	107,—	(195) Ongebruikt bleef f 134,—. Zie noot 188.
625,—	f 625,—	f 305,—	De reeds gedane uitgaven bedroegen f 16,—.
150,—	150,—	(197) Nihil.	(196) Naar de behoefte werd op dezen post f 118,— minder uitgegeven dan geraamd. In 1914 werden niet alle mijnen door de commissie bezocht.
25,—	25,—	Nihil.	(197) Het crediet bleef ongebruikt. Zie noot 188.
75,—	75,—	(198) 482,—	(198) Overschreden met f 407,—. Uit dezen post werden in 1914 ook gekweten de buitengewone uitgaven voor verpleging en onderhoud van onvermogene zieken en het vervoer van drinkwater voor het personeel van den vuurtoren te Boca Spelonk. Een en ander in verband met de groote droogte.
250,—	f 250,—	f 482,—	(199) Overschreden met f 208,— omdat in het begin van 1914 een persoon met een salaris naar reden van f 360,— 's jaars moest worden aangesteld voor het houden van toezicht aan de Simpsonbaai.
150,—	150,—	150,—	
25,—	25,—	Nihil.	
360,—	150,—	(199) 358,—	
125,—	125,—	140,—	
660,—	f 450,—	f 648,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD VOOR 1916.	TOEGESTAAN			TOELICHTINGEN.
				TOEGESTAAN VOOR 1915.	TOEGESTAAN VOOR 1914.	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	
		St. Eustatius.					
	u.	volksfeest op den verjaardag van H. M. de Koningin.. f 100,—		100,—	f 100,—	f 100,—	(200) De uitgaven bedroegen, voor zoover bekend, f 14 475.—. Ongebruikt bleef f 525,—.
	v.	kosten van den voogdijraad..... 25,—		25,—	25,—	Nihil.	(201) Was bij artikel 128 der vorige begrooting en bij artikel 132 der begrooting voor 1914 toegestaan voor: Kosten voor verbetering van het visscherijbedrijf in de kolonie.
	w.	verschillende benodigdheden en andere kleine uitgaven 25,—		25,—	25,—	24,—	(202) Uitgegeven werd voor:
			f 150,—	150,—	f 150,—	f 124,—	toelage aan den adviseur..... f 4 500,—
							toelage aan idem voor huishuur..... 360,—
							reis- en verblijfkosten van idem..... 147,—
							bureelkosten, onderhoud van materieel en inventaris,
							loon van een bediende..... 233,—
							opslag en vervoer van visscherijproducten..... 4 500,—
							(In dit bedrag zijn in hoofdzaak begrepen de kosten van de proefneming met verzending van visch. in Januari en Februari 1914 alsmede de aankoop van machinerieën ter waarde van ongeveer f 3 000,—.)
							voortzetting van kweekproeven..... 7,—
							(De kweekproeven eischen geen uitgaven van eenig belang daar het resultaat van een onderzoek naar den toestand der proefdieren in het voorjaar van 1914 ongunstig was, om welke reden van voortzetting werd afgezien.)
29		Kosten verbonden aan het vervoer van gouvernementspassagiers, correspondentiën en gouvernementsgoederen tusschen de eilanden der kolonie onderling. (Geheele Kolonie)		15 000,—	15 000,—	(200) 14 475,—	
30		Uitgaven wegens grondbelasting op gouvernementseigendommen, die niet bestemd zijn voor gouvernements-dienst (Geheele Kolonie) (203)		2 600,—	1 600,—	(204) 2 597,—	f 9 747,—
31		Bijwerken der domeinkaarten (Geheele Kolonie).		800,—	800,—	800,—	Op het artikel bleef f 553,— ongebruikt.
32		Toelage en fouragegeld van den directeur van de hoedenindustrie: (Geheele Kolonie)					(203) De raming is verhoogd in verband met de uitgaven in 1914.
	a.	toelage..... f 500,—		500,—	500,—	500,—	(204) De uitgaven bedroegen f 997,— meer dan de raming tengevolge van de nieuwe schatting en van de wijziging van de grondbelasting verordening. Zie P. B. 1914, N ^o 1.
	b.	fouragegeld..... 300,—		300,—	300,—	300,—	(205) Zie de memorie van toelichting.
				800,—	800,—	800,—	(206) In dit bedrag zijn ook begrepen de bedragen toegestaan voor het geven van onderwijs in het hoedenvlechten op kosteloze scholen op Curaçao, Aruba en Bonaire, te zamen f 1 850,—. Zie verder de memorie van toelichting.
33		Verschillende uitgaven in het belang van de hoedenindustrie. (Geheele Kolonie)..... (205)		9 750,—	(206) 8 850,—	(207) 5 700,—	(207) Ongebruikt bleef f 3 150,—. Wegens den oorlogstoestand in Europa moesten tal van uitgaven, die ter verbetering van de hoedenvlechtindustrie zouden worden gedaan, achterwege blijven.
		Totaal der Vde afdeling....	f 83 363,—	82 277,—	110 980,—	f 86 181,—	
		OVERZICHT.					
		Curaçao.....	f 44 773,—	37 387,—	f 64 300,—	f 42 375,—	
		Aruba.....	4 315,—	4 315,—	4 215,—	4 098,—	
		Bonaire.....	2 640,—	2 640,—	2 540,—	2 856,—	
		St. Martin N. G.....	1 560,—	1 560,—	1 350,—	1 548,—	
		St. Eustatius.....	550,—	650,—	650,—	599,—	
		Saba.....	575,—	575,—	575,—	586,—	
		Geheele Kolonie.....	f 54 413,—	47 127,—	f 73 630,—	f 52 062,—	
			28 950,—	35 150,—	37 350,—	34 119,—	
			f 83 363,—	82 277,—	f 110 980,—	f 86 181,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD VOOR 1916.
		Vide AFDEELING.	
		<i>Burgerlijke geneeskundige- en quarantainedienst.</i>	
34		Traktementen of verlofstraktementen, toelagen, bureelbehoeften, fouragegelden en huishuur van den stadsgeneesheer, de armendokters en de gouvernementsgeneeskundigen en van den secretaris en den bode bij den geneeskundigen raad; zoomede vergoeding voor het schoonhouden van een gouvernement-apotheek, enz.:	
		Curaçao.	
a.		traktementen:	
		1 stadsgeneesheer f 3 500,—	
		1 armendokter in het stadsdistrict beoosten de haven en in het 2e district. 2 200,—	
		1 idem bewesten de haven en in het 3e district..... 2 200,—	
		1 idem in het 4e en 5e district..... 2 700,—	
		_____ f 10 600,—	
b.		personeele toelagen aan den armendokter in het stadsdistrict bewesten de haven en in het 3e district.... 200,—	
c.		toelage aan den bode bij den geneeskundigen raad.... 100,—	
d.		bureelbehoeften:	
		aan den stadsgeneesheer..... 100,—	
		aan den secretaris van den geneeskundigen raad..... 100,—	
		_____ f 200,—	
e.		fouragegelden:	
		aan den stadsgeneesheer..... f 300,—	
		aan den armendokter in het 2e district..... 300,—	
		aan den idem in het 3e district..... 300,—	
		aan den idem in het 4e en 5e district.. 500,—	
		_____ 1 400,—	
		_____ f 12 500,—	
		Aruba.	
f.		traktementen:	
		2 gouvernementsgeneeskundigen, à f 2 500..... f 5 000,—	
g.		fouragegeld aan de gouvernementsgeneeskundigen, 1 à f 450,— en 1 à f 240..... 720,—	
		_____ 5 720,—	
		Bonaire.	
h.		traktement van den gouvernementsgeneeskundige.... f 2 500,—	
i.		fouragegeld aan idem..... 480,—	
j.		vergoeding aan idem voor het schoonhouden van de gouvernementapotheek en van de instrumenten, enz. en voor het aanbrengen van water..... (214) 36,—	
		_____ 3 016,—	

TOEGESTAAN VOOR 1915.	TOEGESTAAN VOOR 1914.	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.
			(208) Was bij de begrotingen voor 1915 en 1914 toegestaan voor: Personeele toelage aan een armendokter in het stadsdistrict beoosten de haven en in het 2e district. In de begroting voor 1910 werd bij noot 40 van de toelichtingen o. m. het volgende vermeld: „Het ligt in het voornemen aan de geneeskundige ambtenaren „na 10jarigen diensttijd eene verhooging van inkomen in den „vorm van eene personeele toelage te verleenen.” Aangezien in de plaats van Dr. J. P. Evertsz, die vroeger belast was met de bovenbedoelde functiën en 1 ^o November 1914 tot stadsgeneesheer is benoemd, een nieuwe titularis is aangesteld, wordt voor dezen geen personeele toelage uitgetrokken.
3 500,—	f 3 500,—		
2 200,—	2 200,—		
2 200,—	2 200,—		
2 700,—	2 700,—		
10 600,—	f 10 600,—	f 10 600,—	(209) Ongebruikt bleef f 71,— omdat de armendokter in het stadsdistrict beoosten de haven en in het 2de district, tengevolge van verlof, eerst in Maart 1914 in het genot kwam van zijne personeele toelage, terwijl die toelage verviel bij zijne benoeming in November 1914 tot stadsgeneesheer. Zie noot 208.
200,—	200,—	(209) 329,—	
200,—	(208) 200,—	100,—	
100,—	100,—		
100,—	100,—		(210) Ongebruikt bleef f 41,— omdat gedurende een gedeelte van het jaar, de quarantaine-geneesheer, die reeds fouragegeld genoot, tijdelijk belast was met de functiën van armendokter in het 2e district.
200,—	f 200,—	200,—	
300,—	300,—		(211) Was bij onderdeel f van artikel 20 van de begroting voor 1914 toegestaan voor: Vergoeding aan den gouvernementsgeneeskundige in het 4e en 5e district voor huishuur.
300,—	300,—		
300,—	300,—		
500,—	500,—		
1 400,—	f 1 400,—	(210) 1 359,—	(212) Ongebruikt bleef f 50,— omdat, sedert 1 ^o November 1914, de gouvernementsgeneeskundige in het 4e en 5e district de voor hem bestemde woning op de door het gouvernement aangekochte plantage Pannekoek heeft betrokken.
	(211) 300,—	(212) 250,—	
12 700,—	f 13 000,—	f 12 838,—	
5 000,—	2 500,—	(213) 2 704,—	(213) Overschreden met f 204,— omdat gedurende bijna een maand het traktement van een tweeden gouvernementsgeneeskundige op dit onderdeel werd verevend. Dezen geneesheer werd, wegens ziekte, eervol ontslag verleend.
720,—	480,—	480,—	
5 720,—	f 2 980,—	f 3 184,—	
2 500,—	2 500,—	2 500,—	(214) Sedert 1 ^o Juli 1914 is het gouvernementgebouw op Bonaire, bekend onder den naam van „voormalig hospitaal”, ingericht tot ziekenhuis, spreekkamer en apotheek van den gouvernementsgeneeskundige en is, met dien datum, de aan dien geneesheer toegekende toelage ad f 120,— 's jaars, voor vergoeding voor het gebruik van een vertrek als gouvernementapotheek en het schoonhouden daarvan, ingetrokken. Genoemden geneeskundige werd mede met ingang van 1 ^o Juli 1914, een bedrag van f 3,—
480,—	480,—	480,—	
120,—			
3 100,—	f 2 980,—	f 2 980,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.
		St. Martin (N. G.)	
k.		traktament van den gouvernementsgeneeskundige.... f 2 400,—	
l.		fouragegeld aan idem..... 300,—	
m.		huishuur aan idem..... 300,—	
		f 3 000,—	
		St. Eustatius.	
n.		traktament van den gouvernementsgeneeskundige... f 2 500,—	
o.		fouragegeld aan idem..... 200,—	
		2 700,—	
		Saba.	
p.		traktament van den gouvernementsgeneeskundige.... f 2 500,—	
q.		fouragegeld aan idem. 200,—	
r.		huishuur aan idem..... 240,—	
		2 940,—	
		f 29 876,—	
35		Toelagen en fouragegeld aan den directeur, de geneesheeren, den opzichter en de oppassers van de gestichten voor krankzinnigen en leprozen:	
		Curaçao.	
a.		toelagen:	
		1 directeur..... f 600,—	
		1 geneesheer van het krankzinnigengesticht..... 1 000,—	
		1 idem van het leprozengesticht..... 600,—	
		3 oppassers aan het krankzinnigengesticht, à f 300,—..... 900,—	
		f 3 100,—	
b.		fouragegeld aan den geneesheer van het leprozengesticht..... 300,—	
		3 400,—	
		St. Eustatius.	
c.		toelage aan den opzichter van het leprozengesticht..... 380,—	
		f 3 780,—	
36		Kosten van de gestichten voor krankzinnigen en leprozen:	
		Curaçao.	
a.		onderhoud van de verpleegden in het krankzinnigengesticht en verdere kosten..... f 23 500,—	
b.		onderhoud van de verpleegden in het leprozengesticht en verdere kosten..... 3 500,—	

TOEGESTAAN voor 1915.	TOEGESTAAN voor 1914.	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.
2 400,—	f 2 400,—	f 2 400,—	's maands toegekend voor het schoonhouden van de gouvernementsapothek en van de instrumenten, enz., en voor het aanbrengen van water.
300,—	300,—	300,—	(215) Overschreden met f 27,—. In 1914 werd de geneeskundige dienst op St. Eustatius door verschillende geneesheeren waargenomen. De overschrijding is hiervan een gevolg.
300,—	300,—	300,—	(216) Ongebruikt bleef f 28,— omdat de quarantaine-geneesheer, die fouragegeld geniet, tijdelijk belast was met de functiën van geneesheer van het leprozengesticht.
3 000,—	f 3 000,—	f 3 000,—	(217) Naar de behoefte werd f 196,— minder uitgegeven dan geraamd.
2 500,—	2 500,—	2 500,—	(218) Het aantal leprozen was minder dan waarop bij de raming gerekend was, terwijl in 1914 zich geen sterfgeval voordeed onder de verpleegden, waardoor er geen begrafeniskosten waren. Door een en ander bleef op dezen post f 956,— ongebruikt.
200,—	200,—	(215) 227,—	
2 700,—	f 2 700,—	f 2 727,—	
2 500,—	2 500,—	2 500,—	
200,—	200,—	200,—	
240,—	240,—	240,—	
2 940,—	f 2 940,—	f 2 940,—	
30 160,—	f 27 600,—	f 27 669,—	
600,—	600,—		
1 000,—	1 000,—		
600,—	600,—		
900,—	900,—		
3 100,—	f 3 100,—	3 100,—	
300,—	300,—	(216) 272,—	
3 400,—	f 3 400,—	f 3 372,—	
380,—	380,—	380,—	
3 780,—	f 3 780,—	f 3 752,—	
23 500,—	23 500,—	(217) 23 304,—	
3 500,—	3 500,—	(218) 2 544,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.	TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
				voor 1915.	voor 1914.	gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	
37	c.	abonnement voor extra vervoermiddelen van het dienstpersoneel f 600,—		600,—	f 600,—	f 600,—	(219) Naar de behoefte werd f 54,— minder gebruikt dan de toegestane som.
			f 27 600,—	27 600,—	f 27 600,—	f 26 448,—	(220) Overschreden met f 6 311,—.
		St. Eustatius.					Uitgegeven werd voor:
	d.	voeding en kleding van verpleegden in het leprozengesticht..... 1 000,—		1 000,—	1 000,—	(219) 946,—	geneesmiddelen, waaronder nog te doen f 2 000,— f 10 452,—
				f 28 600,—	f 28 600,—	f 27 394,—	(De belangrijke overschrijding van dit onderdeel ad f 4 952,— is toe te schrijven aan het groote aantal zieken tengevolge van de groote droogte. Ten laste van dezen post werden ook verantwoord de kosten van operatiën, welke f 2 668,— bedroegen).
		Verschillende uitgaven voor geneeskundige hulp aan onvermogenen, daaronder begrepen de gevangenen en de verpleegden in de gestichten voor krankzinnigen en leprozen, kosten van een ziekenhuis, huur van spreekkamers voor gouvernementsgeneeskundigen in de buitendistricten, en van een gebouw voor gouvernementssapotheek, verloskundige hulp aan onvermogene kraamvrouwen, kosten van het onderwijs in de verloskunde, zoomede uitgaven voor reiskosten en voor het uitreiken van premien aan aspirant-vroedvrouwen, die een goed examen hebben afgelegd:					vergoeding voor verpleging van onvermogenen, enz. 13 024,—
		Curaçao.					idem voor verpleging van syphilitische vrouwen. 1 135,—
	a.	verschillende uitgaven voor geneeskundige hulp aan onvermogenen, daaronder begrepen de gevangenen en de verpleegden in de gestichten voor krankzinnigen en leprozen:					f 24 611,—
		geneesmiddelen f 5 500,—		5 500,—	5 500,—		De uitgaven voor verpleging berusten op de volgende bepalingen, vervat in de G. B. van 31 December 1910, N ^o 1053:
		vergoeding voor verpleging van onvermogenen, enz. 12 000,—		12 000,—	12 000,—		„Aan de directie van het St. Elisabethsgasthuis wordt uit de koloniale kas vergoed wegens verpleging, voeding, geneeskundige behandeling, het verschaffen van de gewone geneesmiddelen en van kleding:
	idem voor verpleging van syphilitische vrouwen in het burgergasthuis 800,—		800,—	800,—		a. voor de zieken, die op last van den stadsgeneesheer in gemeld gasthuis worden opgenomen, 30 cents daags;	
	f 18 300,—		18 300,—	f 18 300,—	(220) 24 611,—	b. voor de zieken, die op last van den procureur-generaal in dat gasthuis worden opgenomen, 35 cents daags;	
b.	verloskundige hulp aan onvermogene kraamvrouwen 1 000,—		1 000,—	900,—	(221) 625,—	c. voor de syphilitische vrouwen, die in meergemeld gasthuis worden opgenomen, 35 cents daags.”	
c.	kosten van het onderwijs in de verloskunde, zoomede uitgaven voor reiskosten en voor het uitreiken van premien aan aspirant vroedvrouwen, die een goed examen hebben afgelegd..... (222) 550,—		550,—	300,—	(223) 436,—	In het bedrag uitgegeven voor verpleging is begrepen eene som van f 968,— voor begrafeniskosten van overledene verpleegden, wier familie niet in staat of genegen was die kosten geheel of gedeeltelijk te betalen.	
	f 19 850,—		19 850,—	f 19 500,—	f 25 672,—	Ingevolge bovenaangehaalde gouvernementssbeschikking kan voor begrafeniskosten hoogstens f 19,25 per persoon in rekening worden gebracht.	
						(221) Naar de behoefte werd f 275,— minder uitgegeven dan geraamd.	
						(222) Daar het niet met zekerheid kan worden gezegd, dat de cursus in 1915 zal afloopen, wordt, voorzichtigheidshalve, nog voor 1916 daarvoor een crediet aangevraagd.	
						(223) Overschreden met f 136,—. Uitgegeven werd voor:	
						toelage aan den geneesheer belast met den cursus... f 300,—	
						vergoeding aan aspirant-vroedvrouwen voor het bijwonen van de lessen (reiskosten) à 25 c. per keer.. 36,—	
						premiën aan vier vroedvrouwen, die een goed examen hebben afgelegd, à f 25..... 100,—	
						f 436,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.	TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
				voor 1915.	voor 1914.	gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	
		Aruba.					
d.		geneeskundige behoeften voor onvermogenen..... f 400,—		400,—	f 400,—	(224) f 969,—	(224) Overschreden met f 569,—. Deze belangrijke overschrijding is toe te schrijven aan den ongunstigen gezondheidstoestand van de bevolking, tengevolge van de groote droogte.
e.		kosten van een ziekenhuis: (225)					(225) Zie noot 175.
		Huur van een huis..... f 150,—					
		Loon van een verpleegster..... 240,—					
		Idem van een bediende..... 60,—					(226) Ongebruikt bleef f 22,—. De huur van de vertrekken bedroeg f 6,50 's maands.
		Water, verlichting, brandstof, enz.... 120,—					
		Aanschaffing of vernieuwing van be- noodigheden en onderhoud van zeer behoefte patiënten..... 330,—					(227) Verminderd met f 200,— daar de cursus waarschijnlijk tegen medio 1916 zal zijn afgelopen.
		900,—		900,—			
f.		huur van spreekkamers voor de gouvernementsgenees- kundigen in de buitendistricten..... 100,—		100,—	100,—	(226) 78,—	(228) Overschreden met f 400,—. Deze belangrijke overschrijding is toe te schrijven aan den ongunstigen gezondheidstoestand van de be- volking tengevolge van de groote droogte en aan het aanschaffen van een brancard.
g.		verloskundige hulp aan onvermogenende kraamvrouwen. 100,—		100,—	100,—	65,—	
h.		kosten van het onderwijs in de verloskunde, zoomede uitgaven voor het uitreiken van prijzen aan adspi- rant-vroedvrouwen, die een goed examen hebben af- gelegd..... (227) 200,—		400,—			(229) Zie de memorie van toelichting.
		f 1 700,—		1 900,—	f 600,—	f 1 112,—	(230) Naar de behoefte werd ten laste van dezen post f 148,— minder uitgegeven dan geraamd.
		Bonaire.					
i.		geneeskundige behoeften voor onvermogenen..... f 450,—		450,—	450,—	(228) 850,—	(231) Was bij onderdeel g van artikel 73 der vorige begrooting toege- staan voor: Kosten van onderwijs in de verloskunde, zoomede uitgaven voor het uitreiken van prijzen aan aspirant-vroedvrouwen, die een goed examen hebben afgelegd. Reeds in Januari 1913 werd op Bonaire een cursus geopend tot opleiding van vroedvrouwen, welke cursus in December 1914 is afgelopen. Voor 1916 worden daarom geen gelden hiervoor aan- gevraagd. Van het crediet voor 1915 toegestaan zal geen gebruik worden gemaakt.
j.		kosten van een ziekenhuis (229)					
		Loon van een verpleegster..... f 180,—					
		Idem van een bediende..... 36,—					
		Water, verlichting, brandstof, enz.... 60,—					
		Aanschaffing of vernieuwing van benoo- digdheden en onderhoud van zeer be- hoefte patiënten..... 324,—					
		600,—					
k.		verloskundige hulp aan onvermogenende kraamvrouwen. 250,—		250,—	250,—	(230) 102,—	
		1 300,—		1 100,—	f 700,—	f 952,—	(232) Overschreden met f 534,—. Uitgegeven werd voor: geneeskundige behoeften voor onvermogenen... f 1 013,— kosten van verpleging van idem in het gasthuis... 521,—
		St. Martin (N. G.).					
l.		geneeskundige behoeften voor onvermogenen, zoomede kosten voor hunne verpleging in het gasthuis..... 1 000,—		1 000,—	1 000,—	(232) 1 534,—	f 1 534,— Door den gouvernementsgeneeskundige werden meer genees- kundige behoeften aangevraagd, dan waarop bij de raming gere- kend was. Voor verpleging van onvermogenende zieken in het Santa Rosa gasthuis op St. Martin N. G. wordt uit de koloniale kas vergoed een bedrag van f 0,30 per persoon per dag.
		St. Eustatius.					
m.		geneeskundige behoeften voor onvermogenen..... f 200,—		200,—	200,—	(233) 441,—	
n.		verloskundige hulp aan onvermogenende kraamvrouwen. 50,—		50,—	50,—	38,—	
		250,—		250,—	f 250,—	f 479,—	
		Saba.					
o.		geneeskundige behoeften voor onvermogenen..... f 250,—		250,—	250,—	(234) 740,—	(233) Overschreden met f 241,—. Door den gouvernementsgeneeskun- dige werden meer geneeskundige behoeften aangevraagd, dan waarop bij de raming gerekend was.
							(234) Overschreden met f 490,—. Zie noot 233.

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD			TOELICHTINGEN.
			voor 1916.	TOEGESTAAN voor 1915.	TOEGESTAAN voor 1914.	
	p.	huur van een gebouw voor gouvernementsapothek (235) f 180,—				(235) De politiewacht en de apotheek in de Bottom zijn thans in één gebouw. Noch het gedeelte, dat voor wachthuis, noch dat, hetwelk voor apotheek gebruikt wordt, biedt voldoende ruimte aan. Sedert geruimen tijd wordt dan ook een vertrek in een ander huis ten behoeve van de politie gehuurd. Voorgesteld wordt, om een huis te huren, voor apotheek. Hierdoor krijgt de politie het gebruik van de tegenwoordige apotheek en kan de huur van het vertrek dat voor de politie wordt gehuurd, vervallen.
	q.	kosten van het onderwijs in de verloskunde, zoomede uitgaven voor het uitreiken van prijzen aan adspirant-vroedvrouwen, die een goed examen hebben afgelegd..... (236) 400,—				
			f 830,—	250,—	f 250,—	f 740,—
38		Opleidingskosten van 2 jongelieden aan de geneeskundige school te Paramaribo: (Curaçao)..... (237)	f 24 930,—	24 350,—	f 22 300,—	f 30 489,—
39		Kosten van bacteriologische onderzoekingen: (Curaçao) (238)				
	a.	toelage aan een amanuensis..... f 400,—				
	b.	onderhoud van het laboratorium..... 240,—				
				640,—	640,—	640,—
40		Subsidie aan de vereeniging „Het Groene Kruis”. (Curaçao).....		400,—	400,—	400,—
41		Toelagen en fouragegeld aan den quarantaine-geneesheer, tevens directeur van de quarantaine-inrichting, en den quarantaine-loods, tevens opzichter en oppasser op de quarantaine-plaats: (Curaçao)				
	a.	toelagen:				
		1 quarantaine-geneesheer..... f 900,—		900,—	900,—	
		1 quarantaine-loods..... 600,—		600,—	600,—	
			f 1 500,—	1 500,—	f 1 500,—	(239) 1 300,—
	b.	fouragegeld aan den quarantaine-geneesheer..... 300,—		300,—	300,—	300,—
			1 800,—	f 1 800,—	f 1 600,—	
42		Quarantaine-dienst: (Curaçao)				
	a.	loon van een loodsgezel, tevens oppasser... f 300,—		300,—	300,—	300,—
	b.	loon van hulppersoneel..... 60,—		60,—	60,—	(240) Nihil,
	c.	voor het schoonhouden van de gebouwen en voor andere uitgaven..... (241) 1 700,—		1 700,—	200,—	(242) 88,—
			2 060,—	2 060,—	f 560,—	f 388,—
		Totaal der VIde afdeling....	f 92 686,—	92 390,—	f 86 280,—	f 92 932,—
OVERZICHT.						
		Curaçao.....	f 68 850,—	69 050,—	f 67 500,—	f 71 958,—
		Aruba.....	7 420,—	7 620,—	3 580,—	4 296,—
		Bonaire.....	4 316,—	4 200,—	3 680,—	3 932,—
		St. Martin N. G.....	4 000,—	4 000,—	4 000,—	4 534,—
		St. Eustatius.....	4 330,—	4 330,—	4 330,—	4 532,—
		Saba.....	3 770,—	3 190,—	3 190,—	3 680,—
			f 92 686,—	92 390,—	f 86 280,—	f 92 932,—

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD VOOR 1916.	TOEGESTAAN		UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.
				TOEGESTAAN VOOR 1915.	TOEGESTAAN VOOR 1914.		
		VIIde AFDEELING.					
		Departement van landbouw.					
43		Traktement of verlofstraktement en fouragegeld van den landbouwkundige, bijdrage in de kosten van het departement van landbouw in Suriname, reis- en verblijfkosten van den adviseur in landbouwzaken voor de kolonie Curaçao en van den landbouwkundige (Curaçao)					(243) Het crediet bleef ongebruikt omdat in 1914 de adviseur geen reis naar Curaçao heeft gemaakt en de landbouwkundige de andere eilanden van de kolonie niet heeft bezocht.
	a.	traktement van den landbouwkundige..... f 2 750,—		2 750,—	f 2 750,—	f 2 750,—	(244) Zie de memorie van toelichting.
	b.	fouragegeld aan idem..... 300,—		300,—	300,—	300,—	(245) Ongebruikt bleef f 374,—. Uitgegeven werd voor: Bureaukosten, aanvulling bibliotheek, en porto's..... 129,—
	c.	bijdrage in de kosten van het departement van landbouw in Suriname..... 1 000,—		1 000,—	1 000,—	1 000,—	Arbeidsloonen cultuurterreinen Cas Chiquito en Mundo Nobo..... f 686,—
	d.	reis- en verblijfkosten:					Kosten in exploitatie brengen van het nieuwe terrein voor cultuurproeven op „Groot Kwartier”. (Schoonmaken van gronden, verwijderen van boomstronken, boomwortels en steenen, plaatsen van omheining, afdammen van rooien, effenen van grond, ploegen, ompieken en verdere grondbewerkingen, graven en metselen van een put, metselen van een bassin, daarstellen van een windmolen met „force”-pomp en buizen, maken van een windscherm voor groentekweekerij en herstellen en inrichten van de woning bestemd voor kantoor en bergplaats van den landbouwkundige)..... 2 889,—
		van den adviseur.....,..... f 500,—		500,—	500,—	500,—	Werktuigen (cultivators, discharrow, subsurfacepackers zaaimachines, eggen, handcultivators, tuingereedschappen)..... 690,—
		van den landbouwkundige naar de andere eilanden der kolonie..... 300,—		300,—	300,—	300,—	Vergoeding van verblijfkosten op dienstreizen, sjouwerloonen en bruggegelden..... 502,—
		800,—		800,—	f 800,—	(243) Nihil.	Onderhoud trekezel..... 73,—
			f 4 850,—	f 4 850,—	f 4 850,—	f 4 050,—	Herstelling van omheiningen..... 51,—
44		Uitgaven in het belang van cultures en van de veeteelt:					Zaden voor proefnemingen..... 93,—
		Curaçao.					Aanschaffing van bemande flesschen voor het bewaren van zaad..... 28,—
	a.	kosten van proeven en daarmee in verband staande uitgaven.....					Kosten van proeven op gronden van particulieren..... 11,—
		bureaukosten..... f 250,—					Irrigatiewerken (herstelling van windmolens en bassins, vernieuwing van pompen)..... 169,—
		maatregelen in het belang van cultures.. 4 700,—					Loon voor het toezicht op de gouvernementsgronden „Welbedacht”, en „Mundo Nobo” en de cactusaanplantingen voor omheiningsmateriaal op Bona Vista”, „Bonam” en „Midden-Seinpost”.. 229,—
		idem in het belang van de veeteelt..... 2 000,—					Aankoop en onderhoud van fokvee en rashoenders, loon van den arbeider belast met de verzor-
		(244) f 6 950,—		6 950,—	6 950,—	6 576,—	transporteere.... f 5 550,—

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		GERAAMD voor 1916.	TOEGESTAAN			TOELICHTINGEN.
					TOEGESTAAN voor 1915.	TOEGESTAAN voor 1914.	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	
b.		aankoop van plantzaad om weder te verkoopen. (246)	1 000,—		1 000,—	f 1 000,—	(247) f 1 230,—	transport.... f 5 550,—
e.		toelage aan den persoon, belast met het doen van meteorologische waarnemingen.....	160,—		160,—	160,—	(249) Nihil.	ging daarvan, kosten van het maken van vee-kralen en hoenderloopen..... 1 026,—
				f 8 110,—	(248) 5 000,—			f 6 576,—
		Aruba.						
d.		Uitgaven in het belang van cultures..... (250)	1 000,—		13 110,—	f 7 966,—	(251) 3 033,—	(246) Zie de memorie van toelichting.
		Bonaire.						(247) Overschreden met f 230,—. In 1914 werd geen plantzaad gekocht. Het op dezen post verevend bedrag van f 1 230,— is het saldo van in vorige jaren aangekocht plantzaad, na afschrijving van het bedorven en voor proefnemingen gebezigde zaad. Dit bedrag is van de Rekening met Derden naar dezen post overgebracht.
e.		Uitgaven in het belang van cultures.....	250,—		250,—	250,—	247,—	(248) Was bij onderdeel b van artikel 28 der begrooting voor 1914 toegestaan voor Landbouwcredieten.
		St. Martin (N. G.).						(249) In 1914 kwamen er geen aanvragen in voor landbouwerdieten. Het crediet bleef daarom ongebruikt.
f.		Uitgaven in het belang van cultures..... (252) f	1 600,—		1 900,—	1 500,—	(253) 1 723,—	(250) Tegen de verwachting in werd in 1914 betrekkelijk weinig gebruik gemaakt van de gelegenheid om voorschotten voor aloëcultuur te krijgen. Hoofdzakelijk is dit toe te schrijven aan de langdurige droogte, terwijl ook daarop van invloed was, de omstandigheid, dat, door stijging van de marktwaarde van het product, de minderwaardig te veld staande planten toch eenig voordeel opleverden.
g.		toelage aan den persoon, belast met het doen van meteorologische waarnemingen.....	100,—		100,—	100,—	100,—	Daar het bedrag voor 1915 beschikbaar gesteld nu wellicht ontoereikend zal zijn om aan alle aanvragen te voldoen, wordt het noodig geacht voor 1916 alsnog een crediet aan te vragen, om aan eventueele verzoeken om voorschotten te kunnen voldoen.
				1 700,—	2 000,—	f 1 600,—	f 1 823,—	In 1914 werd aan voorschotten uitgegeven f 3 033,—. Het totaal van de verleende voorschotten bedroeg op ultimo December 1914 f 11 989,64. De terugbetalingen beginnen in 1915.
								(251) Zie noot 250. Gebruikt bleef f 1 967,—.
								(252) De kosten van onderhoud, van de limoentuin „Juliana”, op St. Martin N. G. waaronder begrepen opzichtersloon, onderhoud der omheiningen enz. worden door den gezaghebber voor 1916 geraamd op f 1 600,—.
								Blijkens bericht van den gezaghebber staat de aanplant, ondanks de slechte weersgesteldheid van de laatste twee jaren, niet ongunstig. Verwacht wordt, dat de limoenplanten binnen een paar jaren aan het dragen zullen gaan.
								(253) Overschreden met f 223,—. Het droog weder gedurende eenige maanden van het jaar eischte dat bijzonderen zorg aan den limoen aanplant moest worden besteed.

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.	TOEGESTAAN voor 1915.	TOEGESTAAN voor 1914.	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.
		St. Eustatius.					
	h.	Uitgaven in het belang van cultures en tot het verbeteren van den veestapel..... (254) f	3 000,—	3 000,—	f 4 700,—	(255) f 1 708,—	(254) Deze post werd in de begrooting voor 1915 als volgt toegelicht: „De post is verminderd met f 1 700,—. Voor verbetering van „den veestapel kan in den eersten tijd wel worden volstaan met „den dekstier aan te houden en zoo noodig van de nabij gelegen „Engelsche eilanden een paar goede rammen en bokken in te „voeren. Het houden van koeien, schapen en verschillende soor- „ten van pluimvee voor gouvernementsrekening wordt niet lan- „ger gewenscht geacht. „Ook kan het bestuur, nu de katoencultuur bij de bevolking „meer en meer belangstelling is gaan ondervinden, wel volstaan „met het doen onderhouden van een paar goede proefvelden; de „exploitatie van eigen gronden kan worden gestaakt.” Naar aanleiding van het bovenstaande meent ondergeteekende op voorstel van den gezaghebber ook voor 1916 een gelijk crediet als voor 1915 te moeten aanvragen.
	i.	toelage aan den persoon belast met het doen van me- teorologische waarnemingen.....	150,—	150,—	150,—	150,—	
			f 3 150,—	3 150,—	f 4 850,—	f 1 858,—	
		Saba.					
	j.	Uitgaven in het belang van cultures.....	300,—	300,—	300,—	(256) <i>Nihil.</i>	(255) Ongebruikt bleef f 2 992,—. De waarnemende gezaghebber heeft het niet noodig geacht ten laste van dezen post meer uitgaven te doen. (256) Het crediet bleef ongebruikt omdat de waarnemende gezaghebber ten laste van dezen post geen uitgaven meende te moeten doen. (257) Was bij artikel 91 van de begrooting voor 1914 toegestaan voor: Kosten tot aanmoediging van de katoencultuur, (St. Martin N. G.). (258) Dit crediet, uitgetrokken met het doel om aan planters voorschotten te verleen tot aanplanting van katoen, werd op de begroo- ting voor 1914 door Z. E. den Minister van Koloniën gehandhaafd om alleen in geval van strikste noodzakelijkheid gebruikt te wor- den. Aangezien in 1914 de noodzakelijkheid tot het verleen van bedoelde voorschotten niet is gebleken, bleef het crediet onge- bruikt.
45		Subsidie aan de Curaçaosche Maatschappij tot bevordering van landbouw, veteelt, zoutwinning en visscherij (Curaçao).....		f 14 510,—	f 25 110,—	f 14 927,—	
				2 000,—	2 000,—	2 000,—	
					(257) 3 000,—	(258) <i>Nihil.</i>	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD	TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
			voor 1916.	voor 1915.	voor 1914.	gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	
46		Kosten tot aanmoediging van de katoencultuur (aankoop van plantzaad en voorschot op geogst zaad, katoen of geogsten katoenvezel, gewonnen door kleine planters) (St. Eustatius)..... (259)	f 7 000,—	10 000,—	f 11 000,—	(260) f 3 677,—	(259) De uitgaven bedroegen in 1912 f 9 040,— in 1913 f 7 662,— en in 1914 f 3 677.— Van de in 1913 verleende voorschotten moet nog f 63,— en van die in 1914 verleend nog f 252,— ontvangen worden, aangezien de desbetreffende katoen nog niet verkocht is.
47		Bedrijfskosten van het katoenhuis en renteloos voorschot ter bestrijding der kosten van bewerking en verzending naar de eerste havenplaats van vezel en zaad, gewonnen door kleine planters, zoomede onderhoud van den motor en de katoenmachines (St. Eustatius)..... (261)	1 100,—	1 200,—	800,—	(262) 990,—	In verband met het gemiddeld bedrag der uitgaven over de jaren 1912—1914 meent ondergeteekende voor 1916 slechts f 7 000,— te moeten aanvragen voor kosten tot aanmoediging van de katoencultuur om, evenals in vorige jaren, aan niet-kapitaalkrachtige planters op hun geogste katoen 75% voorschot te kunnen geven, ten einde te voorkomen, dat zij die, uit nood, onder den prijs moeten verkoopen.
		Totaal der VIIde afdeling....	f 29 460,—	34 360,—	f 46 760,—	f 25 644,—	Het in de vorige begrooting als uitstaande opgegeven saldo van de in vorige jaren verleende landbouwcredieten, ad f 928,75, is afbetaald.
OVERZICHT.							
		Curaçao.....	f 14 960,—	14 960,—	f 19 960,—	f 14 016,—	(260) Zie noot 259.
		Aruba.....	1 000,—	2 500,—	5 000,—	3 033,—	(261) De uitgaven bedroegen in 1912 f 795,— in 1913 f 1 427,— en in 1914 f 990,— waarom een crediet van f 1 100,— voldoende geacht wordt. Van het in 1914 uitgegeven bedrag is reeds f 375,— teruggestort, terwijl de rest, tot een bedrag van f 43,— invorderbaar is en verder gedekt wordt door in het magazijn aanwezige goederen.
		Bonaire.....	250,—	250,—	250,—	247,—	(262) Zie noot 261.
		St. Martin N. G.....	1 700,—	2 000,—	4 600,—	1 823,—	(263) Door Z. E. den Minister van Koloniën is ter beschikking van den Gouverneur van Curaçao gesteld de ingenieur van den Rijkswaterstaat der 3e klasse Ph, van der Bregge om gedurende 5 jaren belast te worden met de waarneming van het ambt van Directeur der openbare werken op Curaçao, onder toekenning van eene toelage van f 6000,— 's jaars met twee tweejaarlijksche verhoogingen, elk van f 500,—.
		St. Eustatius.....	11 250,—	14 350,—	16 650,—	6 525,—	(264) Ongebruikt bleef f 144,— tengevolge van het vaceren van den post van directeur van het departement van openbare werken, die bezoldiging genoot tot ultimo September 1914, en van de wijze waarop tijdelijk in deze vacature werd voorzien.
		Saba.....	300,—	300,—	300,—	Nihil,	(265) Was bij de begrotingen van 1914 en 1915 toegestaan voor: 1 machinist voor den zandzuiger. Zie verder de Memorie van toelichting § 3.
			f 29 460,—	34 360,—	f 46 760,—	f 25 644,—	(266) Verhoogd met f 0,75 daar 1916 een schrikkeljaar is.
VIIIste AFDEELING.							
<i>Departement van openbare werken.</i>							
48		Traktementen of verlofstraktementen, toelagen, bureelbehoefden en reizen verblijfskosten van den directeur en de verdere ambtenaren en bedienden:					(267) Door wijziging van het havenreglement moeten van de seinposten in het Waterfort en fort Nassau ook seinen gegeven worden voor bij nacht binnenkomende en uitgaande schepen.
		Curaçao.					(268) Verhoogd met f 0,50 omdat 1916 een schrikkeljaar is.
	a.	traktementen:					(269) Overschreden met f 1 065,—. In verband met den oorlogstoestand
		1 directeur..... (263) f 6 000,—		4 500,—	f 4 750,—		
		1 opzichter..... 1 000,—		1 000,—	1 000,—		
		1 teekenaar..... 900,—		900,—	900,—		
		1 torenwachter op Klein-Curaçao. ... 1200,—		1 200,—	900,—		
		1 assistent-torenwachter..... 750,—		750,—	600,—		
		f 9 850,—		8 350,—	f 8 150,—	(264) 8 006,—	
	b.	personeele toelage aan een opzichter..... 500,—		500,—	500,—	500,—	
	c.	toelagen:					
		1 opzichter..... f 2 400,—		2 400,—	2 400,—		
		aan idem voor huishuur..... 300,—		300,—	300,—		
		1 bediende bij den vuurtoren op Klein-Curaçao, à f 0,75 daags..... (266) 274,50		273,75	273,75		
		2 seinmeesters, à f 475..... 950,—		950,—	950,—		
		1 seinmeester ... 400,—		400,—	400,—		
		1 seinwachter 360,—		360,—	360,—		
		2 seinwachters, à f 320..... 640,—		640,—	640,—		
		2 hulpseiners, à f 300..... (267) 600,—					
		1 wachter voor het licht op Curaçao's Westpunt, à f 0,50 daags..... (268) 183,—		182,50			
		6 107,50		8 206,25	f 8 023,75	(269) 9 089,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.
d.		bureelbehoefden van den directeur..... f 120,—	
e.		reis- en verblijfkosten van idem..... 800,—	
		f 17 377,50	
		Aruba.	
f.		traktementen:	
		1 opzichter bij den vuurtoren aan de Noord-Westpunt..... f 900,—	
		1 assistent-opzichter bij idem ... (271) 500,—	
		1 400,—	
g.		toelagen:	
		een opzichter bij den vuurtoren te Cerro Colorado..... f 400,—	
		den persoon belast met het opsteken van het havenlicht en de straatlantaarns te Oranjestad..... (272) 300,—	
		700,—	
		2 100,—	
		Bonaire.	
h.		traktementen:	
		1 opzichter bij den vuurtoren te Boca Spelonk..... f 750,—	
		1 idem bij den vuurtoren aan de Noord-Westpunt..... (273) 360,—	
		2 assistent-opzichters, à f 400 (een bij den Willemstoren en een te Boca-Spelonk)..... (274) 800,—	
		1 910,—	
i.		toelagen:	
		een opzichter bij den vuurtoren ter lage Westkust..... f 100,—	
		den persoon, belast met het opsteken van het havenlicht en de straatlantaarns te Kralendijk, het schoonhouden der landskantoren en het aanbrengen van drinkwater..... 200,—	
		300,—	
		2 210,—	
		St. Martin (N. G.).	
j.		Traktement van den seinwachter op het fort Amsterdam..... 500,—	
		f 22 187,50	
		Waarvoor gesteld..... f 22 188,—	
		Kosten van reparatie van instrumenten: (Curaçao)..... 100,—	

TOEGESTAAN voor 1915.	TOEGESTAAN voor 1914.	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.
120,—	f 120,—	f 120,—	in Europa werden de Seinposten Oost- en Middendivisie weder tijdelijk in gebruik gesteld en nachtdienst ingevoerd op alle seinposten. De overschrijding is hiervan een gevolg.
800,—	800,—	(270) 704,—	(270) Naar de behoefte werd op dezen post f 96,— minder uitgegeven dan de toegestane som.
17 977,—	f 17 594,—	f 18 419,—	(271) Verwacht wordt, dat de lichtopstand aan de Noordwestpunt van Aruba in den loop van 1915 gereed zal komen. Daarom wordt voor 1916 een crediet aangevraagd voor de traktementen van den opzichter en assistent-opzichter bij bedoelden vuurtoren. Ofschoon het licht aan de Noordwestpunt van Aruba ongeveer overeenkomt met dat van Klein-Curaçao, is de bezoldiging van het personeel lager geraamd, dan die van het personeel op Klein-Curaçao, aangezien laatstgemeld personeel moet verblijven op een eiland, dat geheel geïsoleerd en onbewoond is.
400,—			(272) Deze toelage werd tot dusver betaald uit den post voor straat- en kustverlichting (Aruba) van welken post voor 1916 een gelijk bedrag afgevoerd is. Zie noot 304.
400,—			(273) Ook de lichtopstand aan de Noordwestpunt van Bonaire zal waarschijnlijk in den loop van 1915 gereed komen. Voor de bezoldiging van den opzichter bij dien vuurtoren wordt een bedrag van f 360,— aangevraagd.
400,—			(274) Bij de begroting voor 1915 werden verhoogingen voorgesteld voor den opzichter van den vuurtoren te Boca-Spelonk en de assistent-opzichters te Boca-Spelonk en bij den Willemstoren. Door Z. E. den Minister van Koloniën werden de verhoogingen van den opzichter en den assistent-opzichter te Boca-Spelonk bij nota van wijzigingen van de begroting afgevoerd, terwijl de verhoging van den assistent-opzichter bij den Willemstoren niet werd teruggenomen. Aangezien dit blijkbaar eene vergissing is, wordt voor 1916 voor beide assistent-opzichters de oude toelage ad f 400,— voorgesteld.
750,—	f 750,—		(275) In 1914 moesten er geen instrumenten worden gerepareerd. Het crediet bleef ongebruikt.
900,—	800,—		
1 650,—	f 1 550,—	1 550,—	
100,—	100,—		
200,—	200,—		
300,—	f 300,—	300,—	
1 950,—	f 1 850,—	f 1 850,—	
500,—	500,—	500,—	
20 827,—	f 19 944,—	f 20 769,—	
100,—	100,—	(275) Nihil.	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.	TOEGESTAAN		UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.
				voor 1915.	voor 1914.		
50		Gewoon onderhoud en herstelling van de landsgebouwen en eigendommen, zoomede aankoop en onderhoud van meubelen en andere benoedigheden:					
		Curacao.					
	a.	gewoon onderhoud van de gebouwen, waaronder te verstaan het doen van kleine reparatiën aan verf- en houtwerken, enz. f	8 000,—	8 000,—	f 8 000,—	(276) f 5 646,—	(276) Tengevolge van eenige noodzakelijke herstellingen aan het postkantoor, de gevangnissen, de woning van den postdirecteur, officierswoningen, de woning van den districtmeester van het 2e en 3e district, de vleeschhal en de Emmaschool, waarop bij de raming niet werd gerekend of waarvan de kosten meer waren dan verwacht werd, bedroegen de uitgaven f 10 402,—.
	b.	gewoon onderhoud en herstelling van de fortificatiën en militaire gebouwen, waaronder te verstaan het doen van kleine reparatiën aan verf- en houtwerken	2 400,—	2 400,—	2 400,—	(277) 1 947,—	Aangezien echter voor het onderhoud van de landgebouwen materialen ten bedrage van f 4 756,— gebruikt werden uit den voorraad in het magazijn van het departement van openbare werken, waarvan de geldswaarde op den 31n December 1913 ten laste van artikel 31a. der begrooting voor 1913 zijn gebracht, (zie noot 62 der vorige begrooting) bleef op dit onderdeel f 2 354,— ongebruikt.
	c.	onderhoud, vernieuwing en aankoop van meubelen en andere benoedigheden	2 000,—	2 000,—	2 000,—	(278) 2 592,—	
	d.	gewoon onderhoud en herstelling van de gebouwen, boeien, landvasten, enz. van de quarantaine-inrichting aan de Caracasbaai	600,—	600,—	600,—	576,—	
			f 13 000,—	f 13 000,—	f 10 761,—		(277) Met het oog op de algemeene bezuiniging wegens de tijdsomstandigheden werden in de tweede helft van 1914 alleen de allernoodzakelijkste herstellingen uitgevoerd, waardoor een bedrag van f 453,— ongebruikt bleef.
		Aruba.					
	e.	gewoon onderhoud van de gebouwen, waaronder te verstaan het doen van kleine reparatiën aan verf- en houtwerken, onderhoud van boeien en meerpalen, van den ijzeren steiger en van de gouvernementsvaartuigen f	1 000,—	1 000,—	950,—	917,—	(278) Overschreden met f 592,—. Ten laste van dezen post werd uitgegeven voor:
	f.	onderhoud, vernieuwing en aankoop van meubelen en andere benoedigheden (279)	150,—	400,—	150,—	(280) 47,—	onderhoud, enz. van meubelen f 1 077,—
			1 150,—	f 1 400,—	f 1 100,—	f 964,—	aansluiting van de gouvernementskantoren, enz.
		Bonaire.					met het telefoonnet 678,—
	g.	gewoon onderhoud van de gebouwen, waaronder te verstaan het doen van kleine reparatiën aan verf- en houtwerken, zoomede onderhoud van den steiger, de gouvernementsvaartuigen en de boeien	1 000,—	1 000,—	1 000,—	(281) 1 095,—	onderhoud van de brandspuit 100,—
		St. Martin (N. G.).					aankoop van drie schrijfmachines voor de gouvernementskantoren 737,—
	h.	gewoon onderhoud van de gebouwen, waaronder te verstaan het doen van kleine reparatiën aan verf- en houtwerken f	500,—	500,—	500,—	466,—	f 2 592,—
	i.	onderhoud van de brandspuit en de klok en schoonhouden van de kantoorlokalen	200,—	200,—	200,—	198,—	(279) Bij de begrooting voor 1915 werd deze post voor ééns verhoogd met f 250,— ter aanschaffing van een brandkast voor het kantoor van den ontvanger.
	j.	aankoop van meubelen en andere benoedigheden	200,—	200,—	200,—	174,—	(280) Naar de behoefte werd op dezen post f 103,— minder uitgegeven dan de toegestane som.
			900,—	900,—	f 900,—	f 838,—	(281) Overschreden met f 95,—. Een der boeien eischte dringend herstelling. De kosten van die herstelling bedroegen meer dan waarop gerekend was.
		St. Eustatius.					(282) Naar de behoefte werd op dezen post f 66,— minder uitgegeven dan de toegestane som.
	k.	gewoon onderhoud van de gebouwen, waaronder te verstaan het doen van kleine reparatiën aan verf- en houtwerken	900,—	900,—	900,—	(282) 834,—	
		Saba.					
	l.	gewoon onderhoud van de gebouwen, waaronder te verstaan het doen van kleine reparatiën aan verf- en houtwerken f	350,—	350,—	350,—	385,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.
	m.	aankoop en onderhoud van benodigdheden..... f 100,—	f 450,—
51		Gewoon onderhoud en herstelling, zoomede reiniging van de straten, riolen, kaden en pleinen in het stadsdistrict en van de wegen in de buitendistricten:	f 17 400,—
		Curaçao.	
	a.	onderhoud en herstelling van de straten en wegen in het stadsdistrict..... f 4 500,—	
	b.	onderhoud en herstelling van de kaden..... 1 800,—	
	c.	het reinigen van straten en riolen..... 4 500,—	
	d.	onderhoud en herstelling van de wegen in de buitendistricten..... 4 000,—	14 800,—
		Aruba.	
	e.	onderhoud en herstelling van de straten en wegen.... f 1 500,—	
	f.	schoonhouden der straten en pleinen in de Oranjestad. 200,—	1 700,—
		Bonaire.	
	g.	onderhoud en herstelling van de straten en wegen..... 1 000,—	1 000,—
		St. Martin (N. G.).	
	h.	onderhoud en herstelling van de straten en wegen..... 1 750,—	1 750,—
		St. Eustatuis.	
	i.	onderhoud en herstelling van de straten en wegen..... 1 000,—	1 000,—
		Saba.	
	j.	onderhoud en herstelling van de straten en wegen, waaronder ook te verstaan het plaveien en aanbrengen van treden..... 1 000,—	1 000,—
52		Kosten van het maken en van het onderhoud van werken in het belang van de waterverschaffing:	21 250,—
		Curaçao.	
	a.	Kosten in het belang van de waterverschaffing..... (291)	f 20 000,—

TOEGESTAAN voor 1915.	TOEGESTAAN voor 1914.	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.
100,—	f 100,—	(283) f 40,—	(283) Naar de behoefte werd op dezen post f 60,— minder uitgegeven dan toegestaan.
450,—	f 450,—	f 425,—	(284) In de eerste vijf maanden van 1914 werden zeer belangrijke en dringend noodzakelijke herstellingen verricht aan den Vianenweg, de Klipstraat, de Consciëntiesteeg en de Columbusstraat.
17 650,—	f 17 350,—	f 14 917,—	Voorts werden in de Breedestraat aan de Overzijde twee overlaten vernieuwd, die, wegens den slechten toestand waarin zij verkeerden, zeer hinderlijk waren voor het rijtuig- en automobilenverkeer.
4 500,—	4 500,—	(284) 5 276,—	De uit deze werkzaamheden voortgevloede uitgaven bleken zoo hoog te zijn, dat, niettegenstaande in de overige maanden van het jaar de meest mogelijke zuinigheid werd betracht, het toegestaan bedrag met f 776,— moest worden overschreden.
1 800,—	1 800,—	(285) 1 733,—	(285) Naar de behoefte werd op dezen post f 67,— minder uitgegeven dan de toegestane som.
4 500,—	4 500,—	(286) 5 830,—	(286) Overschreden met f 1 330,— omdat verscheidene mestvaalten moesten worden verwijderd en de reiniging van straten en riolen meer gekost heeft, dan waarop gerekend was. Ook moesten wegens ziekte van de dwangarbeiders, wier getal ook kleiner was dan in vorige jaren, gedurende een gedeelte van het jaar andere werkers worden aangesteld.
4 000,—	4 000,—	(287) 4 376,—	(287) Overschreden met f 376,—. In verband met het steeds drukker wordend automobielenverkeer in de buitendistricten moesten, ter voorkoming van ongelukken, eenige smalle weggedeelten in het 2de en 3de district worden verbreed. De overschrijding werd hierdoor veroorzaakt.
14 800,—	f 14 800,—	f 17 215,—	(288) Daar er verscheidene ophooping van vuil in de Oranjestad moesten worden verwijderd, is op dezen post f 80,— meer uitgegeven dan de toegestane som.
1 500,—	1 500,—	1 498,—	(289) Naar de behoefte overschreden met f 59,—.
200,—	200,—	(288) 280,—	(290) Overschreden met f 342,—. De uitgaven ten laste van dezen post bedroegen meer dan waarop gerekend was, omdat de wegen, die veel door zware regens hadden geleden, buitengewone reparatiën eischten.
1 700,—	f 1 700,—	f 1 778,—	(291) Bij nota van wijziging werd door Z. E. den Minister van Koloniën het bedrag op de begrooting voor 1915 uitgetrokken voor kosten in het belang van de waterverschaffing (Curaçao) verminderd met f 9 500,— en gesteld op f 20 000,— zijnde dit het bedrag der uitgaven op dezen post in 1913.
1 000,—	1 000,—	1 048,—	Ondergeteekende meent in de gegeven omstandigheden voor 1916 ook een crediet van slechts f 20 000,— te moeten aanvragen.
1 750,—	1 750,—	(289) 1 809,—	(292) Uit gebrek aan werkvolk gedurende de eerste zeven maanden van
1 000,—	1 000,—	998,—	
1 000,—	1 000,—	(290) 1 342,—	
21 250,—	f 21 250,—	f 24 190,—	
20 000,—	29 500,—	(292) 17 510,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.	TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
				voor 1915.	voor 1914.	gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	
		Bonaire.					
	b.	Kosten in het belang van de waterverschaffing.....	f 300,—	300,—	f 300,—	(293) f 767,—	het jaar in het 4e en 5e district, in welke districten met den systematischen damaanleg in 1914 een aanvang werd gemaakt en ook omdat in de laatste maanden van het jaar, met het oog op de mogelijkheid van zware regens, aan den damaanleg niet wordt gewerkt, bleef op dezen post f 11 990.— ongebruikt.
		St. Martin (N. G.).					
	c.	Kosten in het belang van de waterverschaffing.....	500,—	500,—	500,—	498,—	(293) Buitengewone uitgaven werden gedaan om in het bestaand watergebrek te voorzien. Door middel van boringen werd er onderzoek naar water gedaan en nieuwe putten werden gegraven. Ten gevolge hiervan werd dezen post met f 467,— overschreden.
		St. Eustatius.					
	d.	Kosten in het belang van de waterverschaffing.....	250,—	250,—	f 150,—	(294) f 250,—	(294) Overschreden met f 100,— wegens onvermijdelijke herstellingen aan den molen bij Taylor's put.
				f 21 050,—	f 30 450,—	f 19 025,—	(295) Was bij artikel 40 van de begrooting van 1915 en bij artikel 39 van die van 1914, bij onderdeel a toegestaan voor: Arbeidsloonen voor den zandzuiger met bijbehorende onderlossers.
53		Baggerwerken: (Curaçao).					(296) Ongebruikt bleef f 636,—. Een groot gedeelte van het jaar werd niet met den zandzuiger gewerkt, zoodat gedurende dien tijd alleen het personeel, benodigd voor het onderhouden van het vaartuig en de machineriën, uit dezen post werden betaald.
	a.	onderhoud van de baggertoestellen, vaartuigen en boeien.....	f 1 100,—	f 3 100,—	(295) 3 100,—	(296) 2 464,—	(297) Was bij artikel 40 van de begrooting voor 1915 en bij artikel 39 van die van 1914 bij onderdeel b toegestaan voor: Materialen, steenkolen, enz. ten behoeve van den zandzuiger.
	b.	baggeren met den beugel en het nemen van verschillende andere maatregelen tot het voorkomen van ophooping van vuil langs de kaden van het Rifwater en het Waaigat.....	2 700,—	(297) 1 500,—	(297) 1 500,—	(298) 784,—	(298) Ongebruikt bleef f 716,— Zie noot 296.
				1 100,—	1 100,—	(299) 1 909,—	(299) Overschreden met f 809,—. Daar in verband met de werken tot verbetering van den haven een veel drukker gebruik van de vloten en ponten werd gemaakt, dan in vorige jaren het geval was, moesten ook meerdere herstellingen daaraan worden verricht, waaronder zeer belangrijke. De overschrijding is hierdoor veroorzaakt.
				2 700,—	2 700,—	(300) 2 865,—	(300) Door het geregelder wegbaggeren van vuil dan in vorige jaren langs particulieren erven in het Rifwater werd dezen post met f 165,— overschreden.
				8 400,—	f 8 400,—	f 8 022,—	(301) Ongebruikt bleef f 395,—. In verband met den oorlogstoestand in Europa hebben de lichten aan den ingang der haven van af 11 Augustus 1914 niet gebrand.
54		Verlichting:					(302) Zie noot 301.
		Curaçao.					(303) Naar de behoefte werd op dezen post f 94,— minder uitgegeven dan toegestaan.
		Verlichting:					
	a.	van de straten, den havenmond, den ingang van het Schottegat en de bruggen over het Rifwater.....	f 7 005,—	7 005,—	6 905,—	(301) 6 510,—	
	b.	van den vuurtoren aan de St. Anna-baai.....	200,—	200,—	200,—	(302) 63,—	
	c.	van den vuurtoren op Klein-Curaçao.....	700,—	700,—	250,—	253,—	
	d.	van den vuurtoren op West-punt.....	380,—	380,—	380,—	(303) 286,—	
			8 285,—	8 285,—	f 7 735,—	f 7 112,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		GERAAMD voor 1916.	TOEGESTAAN voor 1915.	TOEGESTAAN voor 1914.	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.	
		Aruba.							
	e.	straat- en kustverlichting.....(304)	f 1 490,—		1 090,—	f 1 000,—	(305) f 808,—	(304)	Verhoogd met..... f 700,— voor de verlichting van den vuurtoren aan de Noord-westpunt; en
		Bonaire.							
	f.	straat- en kustverlichting.....(306)	880.—		500,—	500,—	(307) 330,—		verlaagd met..... 300— door het overbrengen van de toelage van een lampenist naar artikel 48g. (Zie noot 272.)
		St. Martin (N. G.).							
	g.	straat- en kustverlichting	650,—		650,—	650,—	637,—		Verhooging..... f 400,—
		St. Eustatius.							
	h.	straatverlichting	300,—		300,—	300,—	300,—	(305)	Ongebruikt bleef f 192,— omdat het onderhoud van de lantaarns, enz. geen bijzondere uitgaven eischten.
		Saba.							
	i.	straatverlichting	300,—		300,—	300,—	292,—	(306)	Verhoogd met f 380,— voor de verlichting van den vuurtoren aan de Noord-Westpunt.
				f 11 905,—	11 125,—	f 10 485,—	f 9 479,—	(307)	Ongebruikt bleef f 170,— omdat er in 1914 geen groote uitgaven behoeften te worden gedaan tot aanschaffing van benodigdheden voor de straat- en kustverlichting.
55		Licht en verdere benodigdheden voor de seinposten, schoonhouden van de kantoorlokalen en aanbrengen van water: (Curaçao).....						(308)	Was bij artikel 43 der vorige begrooting en bij artikel 42 der begrooting voor 1914 toegestaan voor: Verbetering van de St. Anna-baai (Curaçao).
	a.	licht, enz..... f	370,—		370,—	370,—	360,—	(309)	Overschreden met f 9 738,—.
	b.	schoonhouden van de kantoorlokalen en aanbrengen van water.....	1 400,—		1 400,—	1 400,—	1 407,—		In het bedrag der uitgaven is ook begrepen de kosten van aanschaffing van een Hayward baggermachine, ten bedrage van f 14 285,— en van een ponton voor die baggermachine, ad f 8 035,—.
				1 770,—	1 770,—	f 1 770,—	f 1 767,—	(310)	Zie de memorie van toelichting.
56		Buitengewone uitgaven voor onderhoud en herstelling van de landsgebouwen en eigendommen, de straten, de wegen, enz. zoomede het maken van nieuwe werken:			48 500,—	(308) 72 000,—	(309) 81 738,—	(311)	Zie de memorie van toelichting.
		St. Martin (N. G.).						(312)	Was bij onderdeel d van artikel 92 der vorige begrooting toegestaan voor: Vernieuwing van den vloer en van enkele kozijnen, vensters en deuren van het huis, bewoond door den brigadecommandant.
	a.	Vernieuwing van de zijden van het wachthuis te Simpsonbaai..... (310) f	300,—					(313)	Was op de begrooting voor 1914 toegestaan: bij onderdeel d van artikel 93 voor: het verven van de wachthuizen te Cul-de-Sac en Prinsenkwartier en de achtergalerij van het gezaghebbershuis f 250,— bij artikel 94: onderdeel a, voor: het bouwen van eene veranda aan de straatzijde van het postkantoor..... 375,— onderdeel b, voor: buitengewone uitgaven aan een der hoofdbergwegen 1 500,— f 2 125,—
	b.	Vergrooting van het schoolgebouw te Koolbaai (311)	1 000,—		250,—	(313) 2 125,—	(314) 1 727,—	(314)	Zie noot 313. Uitgegeven werd: voor het verven van de wachthuizen te Cul-de-Sac, enz. f 249— transporteere.... f 249,—
			f 1 300,—						

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD	TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
			voor 1916.	voor 1915.	voor 1914.	gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	
		St. Eustatius.					
e.		Herstelling van het westelijk- en zuidelijk dak van de gezaghebberswoning.....(315) f 1 000,—					transport.... f 249,— voor het bouwen van eene veranda (a)..... 432,— ,, buitengewone uitgaven aan bergwegen (b)..... 1 046,— f 1 727,—
d.		Herstelling van het dak van het huis van den gouvernementsgeneeskundige en van den vloer boven den regenbak van dat huis zoomede afdekking van een gedeelte van dien bak met gegalvaniseerd ijzeren platen.....(316) f 1 300,—					(a) Door stijging van den prijs van hout en van andere materialen werd f 57,— meer uitgegeven dan geraamd. (b) Ongebruikt bleef f 4 54,— omdat een gedeelte van het werk dat in 1914 zou gedaan worden, reeds in 1913 werd uitgevoerd. Zie noot 149 der vorige begrooting.
		f 2 300,—					(315) Zie de memorie van toelichting.
			f 3 600,—				(316) Zie de memorie van toelichting.
		Totaal der VIIIste afdeeling....	f 103 063,—				(317) Was bij onderdeel b van artikel 109 der vorige begrooting toegestaan voor: Het verven van de openbare school met bijstaand orkaanhuis, buitenwerks.
		OVERZICHT.					(318) Was bij artikel 111 der begrooting voor 1914 toegestaan: bij onderdeel b voor: Herstelling van het gebouw der kantoorlokalen in het fort Oranje..... f 2 200,— bij onderdeel c voor: Herstelling van een gebouw in het fort Oranje, dat bestemd zal worden tot ciperswoning en woning van een marechaussee..... 1 400,— f 3 600,—
		Curaçao.....	f 79 133,—	149 882,—	f 190 749,—	f 186 520,—	(319) Zie noot 318. Uitgegeven werd: voor herstelling van kantoorlokalen..... f 2 195,— ,, ,, ,, de ciperswoning, enz. (*)... 2 166,— f 4 361,—
		Aruba.....	6 440,—	33 440,—	5 650,—	4 934,—	(*) Tijdens de herstelling bleek bijna het geheele houtwerk van het gebouw vermolmd, zoodat eene overschrijding van het toegestaan crediet met f 766,— onvermijdelijk was.
		Bonaire.....	5 390,—	8 650,—	5 650,—	6 195,—	(320) (Curaçao) Was bij artikel 37 der vorige begrooting toegestaan: bij onderdeel b voor: Het overwerpen van het oude gedeelte van het krankzinnigen-gesticht..... f 1 800,— bij onderdeel c voor: Het aanbrenge van 2 nieuwe warme baden in de daarvoor bestemde lokalen van het krankzinnigen-gesticht..... 300,— bij onderdeel d voor: Het oververven van het oude gedeelte van het leprozengesticht..... 1 400,—
		St. Martin N. G.....	5 600,—	4 550,—	6 425,—	6 009,—	transporteere.. f 3 500,—
		St. Eustatius.....	4 750,—	2 700,—	6 950,—	6 799,—	
		Saba.....	1 750,—	1 750,—	1 750,—	2 059,—	
		f 103 063,—	f 103 063,—	200 972,—	f 217 174,—	f 212 516,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD	TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
			voor 1916.	voor 1915.	voor 1914.	gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	
							transport. . . f 3 500,—
							bij onderdeel e voor:
							Verbetering van de gevangenis onder het Raad- huis 7 200,—
							bij onderdeel f voor:
							Het herstellen van het hekwerk om het gouverne- mentsterrein te Mundo Nobo. 350,—
							bij onderdeel j voor:
							Kosten voor het verbeteren van onderofficierswo- ningen in het Water- en Riffort. 6 000,—
							f 17 050,—
							(321) (Curaçao). Was op de begrooting voor 1914 toegestaan:
							bij artikel 36:
							onderdeel b, voor:
							Het bouwen van een afdak langs de noordoostelijke grens van het terrein om de vleeschhal en de verbetering van de bestrating van dat terrein f 1 500,—
							onderdeel c, voor:
							Het bouwen van eene nieuwe cantine tevens dag- verblijf voor het garnizoen, in het waterfort. 8 500,—
							onderdeel d, voor:
							Het bouwen van eene overdekte speelplaats op het erf van de Emmaschool en het verbeteren der afwa- tering van het voorerf dier school. 2700,—
							onderdeel e, voor:
							Het aanbrenge van dakbeschietingen in de voor- en achtergalerij en van een afdak boven het midden- gedeelte van het terras aan de noordwestzijde, bene- vens het vernieuwen van den vloer in de achterga- lerij van de woning van den landbouwkundige op Cas-Chiquito. 500,—
							bij artikel 37:
							onderdeel e, voor:
							Vernieuwing van de Breedestraat, beoosten de ha- ven en den Pietermaaiweg. 10 650,—
							bij artikel 39:
							onderdeel e, voor:
							Het maken van 2 nieuwe vloten voor het weg- baggeren van vuil. 2 000,—
							f 25 850,—

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD
			voor 1916.

TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.
			(322) Zie noot 321. Uitgegeven werd voor: het bouwen van een afdak bij de vleeschhal, enz. (a) f 1 252,— „ „ „ „, nieuwe cantine, enz., (b)..... 9 342,— „ „ „ „, overdekte speelplaats bij de Em-school (c)..... 2 102,— „ aanbrengen van dakbeschietingen, enz. aan de woning van den landbouwkundige op Cas Chiquito..... 465,— vernieuwing van de Breedestraat, enz. (d)..... 8 853,— het maken van twee nieuwe vlotten, enz..... 1 962,— f 23 976,—
			(a) Daar voor het verbeteren van het terrein rondom de vleeschhal afbraak van het cantinegebouw gebruikt kon worden, bleef van het toegestaan bedrag f 248,— ongebruikt. (b) Stijging van den prijs van hout en enkele andere bouwmaterialen en eene na eene werkstaking toegekende verhooging van het loon der metselaars en timmerlieden, veroorzaakten eene extra uitgave van f 550,—. Een tweede uitgave ad ongeveer f 300,—, waarop niet gerekend werd bij de raming, werd veroorzaakt door eenige verbeteringen die op voorstel van den nieuw benoemden kapitein-commandant der troepen in het nagenoeg voltooid gebouw moesten worden aangebracht. (c) Voor de overdekte speelplaats werden pannen van het oude cantinegebouw in het Waterfort gebruikt en voor het bijwerken van het terrein rondom de school, afbraak van genoemd gebouw. Hierdoor bleef f 598,— ongebruikt. (d) Met het oog op de algemeene bezuiniging wegens de tijdsomstandigheden is van dezen weg geen grooter gedeelte vernieuwd dan dat hetwelk bij het invoeren der bezuiniging reeds opgebroken was.
			(323) (Aruba). Was bij artikel 60 der vorige begrooting toegestaan: bij onderdeel a, voor: Kosten van het aanbrengen van een lichtopstand met toebehooren aan de Noord-Westpunt van Aruba, zoomede kosten van aanbouw van een woning voor den opzichter aldaar.... f 28 500,— bij onderdeel b, voor: Kosten van aanmaak of aankoop van een pont.. 350,— f 28 850,—
			(324) (Aruba). Was op de begrooting voor het jaar 1914 toegestaan: bij artikel 59: onderdeel b, voor: Herstelling van het dak van het schoolgebouw.... f 300,— onderdeel c, voor: Vernieuwing van den houten vloer in sommige vertrekken van het gezaghebbershuis.... 350,— bij artikel 60: onderdeel a, voor: Buitengewone reparatie van den weg naar St. Nicolaas..... 600,— transporteere.. f 1 250,—

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.	TOEGESTAAN voor 1915.	TOEGESTAAN voor 1914.	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.
							transport.. f 1 250,—
							onderdeel b, voor:
							Baggeren met den beugel langs den westkant van den gouvernements steiger 600,—
							<u>f 1 850,—</u>
							(325) Zie noot 324.
							Uitgegeven werd:
							voor herstelling van het dak van het schoolgebouw.. f 298,—
							„ vernieuwing van den vloer van het gezaghebbershuis 338,—
							„ buitengewone reparatie van den weg naar St. Nicolaas (a) ... 748—
							„ baggeren met den beugel bij den steiger.. (b).. Nihil.
							<u>f 1 384,—</u>
							(a) De overschrijding met f 148,— is in hoofdzaak toe te schrijven aan de kosten van vervoer van materialen, die hooger waren, dan waarop bij de raming gerekend werd.
							(b) Het ongebruikt blijven van dit crediet wordt door den gezaghebber als volgt toegelicht: „Daar er in den loop van 1914 sprake was van een crediet voor uitbaggeren van de Paardenbaai in het jaar 1915 werd het onnoodig geacht nu reeds dit onderdeel van het groote werk uit te voeren. Na afvoeren van genoemd crediet van de begrooting van 1915 in het na-jaar, was het te laat om met het baggeren langs den steiger te beginnen. Het crediet bleef dus onverbruikt.”
							(326) (Bonaire). Was op de vorige begrooting toegestaan:
							bij artikel 76:
							onderdeel b, voor:
							Vernieuwing van het dak der opzichterswoning te Boca-Spelonk f 350,—
							bij artikel 78, voor:
							Kosten van het aanbrengen van een lichtopstand met toebehooren aan de Noord-westpunt van Bonaire, zoomede kosten van aanbouw van een ringmuur en een huisje tot het opbergen van gereedschappen. 3 550,—
							<u>f 3 900,—</u>
							(327) (Bonaire). Was op de begrooting voor 1914 toegestaan:
							bij artikel 76:
							onderdeel b, voor:
							Het oververven van de gezaghebberswoning, en het aanbrengen van nieuwe glas- en jalouzieramen aan die woning..... f 400,—
							onderdeel e, voor:
							Het herstellen van een regenbak bij de gezaghebberswoning..... 200,—
							transporteere.. f 600,—

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.	TOEGESTAAN voor 1915.	TOEGESTAAN voor 1914.	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.																				
IXde AFDEELING.																											
<i>Pensioenen, wachtgeld, onderstanden, toelagen, zoomede uitgaven voor de waarneming van tijdelijk opengevallen betrekkingen, enz.</i>																											
57		Pensioenen van burgerlijke landsdienaren (Geheele kolonie) (331)....	f 106 116,—	107 283,—	f 107 475,—	f 107 042,—	<p style="text-align: right;">transport.. f 600,—</p> <p>onderdeel d, voor:</p> <p style="padding-left: 20px;">Het bouwen van een privaat bij de landskantoren 75,—</p> <p>onderdeel e, voor:</p> <p style="padding-left: 20px;">Het aanschaffen van nieuwe zeilen voor en het opnieuw koperen van de rechercheboot..... 175,—</p> <p>bij artikel 78, voor:</p> <p style="padding-left: 20px;">Het aanschaffen van eene boot voor den loodsdiensdienst ter lage Westkust 150,—</p> <p style="text-align: right;">f 1 000,—</p> <p>(328) Zie noot 327.</p> <p style="padding-left: 20px;">Uitgegeven werd:</p> <p style="padding-left: 40px;">voor het oververven van de gezagheberswoning enz. f 425,—</p> <p style="padding-left: 40px;">,, ,, herstellen van een regenbak..... 186,—</p> <p style="padding-left: 40px;">,, ,, bouwen van een privaat..... 57,—</p> <p style="padding-left: 40px;">,, ,, aanschaffen van nieuwe zeilen voor de rechercheboot, enz..... 187,—</p> <p style="padding-left: 40px;">,, ,, aanschaffen van een nieuwe boot voor den loodsdiensdienst ter lage Westkust..... (*) 250,—</p> <p style="text-align: right;">f 1 105,—</p> <p>(*) Door stijging van den prijs van materialen moest voor het bouwen van deze boot f 100,— meer worden uitgegeven dan waarop bij de raming gerekend was.</p> <p>(329) Was bij artikel 113 van de begrooting voor 1914 toegestaan voor: Kosten van triangulatie en topographische opname. (St. Eustatius)</p> <p>(330) De triangulatie en topographische opname van St. Eustatius werd in 1913 voltooid. De uitgaaf ad f 56,— is die eener vergoeding aan den opnemer voor het verrichten van enkele werkzaamheden in 1914 in verband met de triangulatie, enz. op St. Eustatius.</p> <p style="padding-left: 20px;">Zie noot 202 der begrooting voor 1914.</p> <p>(331) Meer geraamd de pensioenen van:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">E. G. Gressman.....</td> <td style="width: 20%; text-align: right;">f 682,67</td> </tr> <tr> <td>H. Ferguson</td> <td style="text-align: right;">2 041,67</td> </tr> <tr> <td>P. J. Mariën.....</td> <td style="text-align: right;">429,—</td> </tr> <tr> <td>J. M. Schotborgh.....</td> <td style="text-align: right;">337,50</td> </tr> <tr> <td>B. van der Spuij.....</td> <td style="text-align: right;">363,—</td> </tr> <tr> <td>H. J. Westerhof.....</td> <td style="text-align: right;">635,47</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black;"></td> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">f 4 489,31</td> </tr> </table> <p style="padding-left: 20px;">Minder geraamd idem van:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">L. C. Bercks.....</td> <td style="width: 20%; text-align: right;">f 1 133,33</td> </tr> <tr> <td>A. J. van Koolwijk.....</td> <td style="text-align: right;">360,—</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black;"></td> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">f 1 493,33</td> </tr> </table> <p style="text-align: right;">transporteere.... f 1 493,33 f 4 489,31</p>	E. G. Gressman.....	f 682,67	H. Ferguson	2 041,67	P. J. Mariën.....	429,—	J. M. Schotborgh.....	337,50	B. van der Spuij.....	363,—	H. J. Westerhof.....	635,47		f 4 489,31	L. C. Bercks.....	f 1 133,33	A. J. van Koolwijk.....	360,—		f 1 493,33
E. G. Gressman.....	f 682,67																										
H. Ferguson	2 041,67																										
P. J. Mariën.....	429,—																										
J. M. Schotborgh.....	337,50																										
B. van der Spuij.....	363,—																										
H. J. Westerhof.....	635,47																										
	f 4 489,31																										
L. C. Bercks.....	f 1 133,33																										
A. J. van Koolwijk.....	360,—																										
	f 1 493,33																										

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD	TOEGESTAAN	TOEGESTAAN	UITGAVEN	TOELICHTINGEN.
			voor 1916.	voor 1915.	voor 1914.	gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	
58		Pensioenen van weduwen en nagelaten minderjarige kinderen van burgerlijke landsdienaren (Geheele kolonie) (332).....	f 70 071,—	69 662,—	68 484,—	69 204,—	transport.. f 1 493,33 f 4 489,31
59		Wachtgelden (Geheele Kolonie)	Memorie.	Memorie.	Memorie.	Nihil.	F. J. Olivier..... 3 500,—
60		Onderstanden (Geheele Kolonie) (333)	2 958,—	2 388,—	2 208,—	2 553,—	D. D. A. Schretlen..... 346,50
61		Kosten voor de waarneming van tijdelijk opengevallen betrekkingen, voor zoover het niet mogelijk is die aan te wijzen op de artikelen, waarin de traktementen voor die betrekkingen zijn omschreven (Geheele kolonie).....	10 000,—	10 000,—	10 000,—	18 597,—	J. L. B. Voges..... 317,33
62		Toelage aan een broeder in de orde van den Nederlandschen Leeuw (Geheele Kolonie).....	200,—	200,—	200,—	200,—	5 657,16
							Minder..... f 1 167,85
							(332) Meer geraamd de pensioenen van:
							Apolina Christina, echtgenoot van den wegens wangedrag uit 's lands dienst ontslagen marechaussee der 2e klasse, Johannes Stanislaus Cannister..... f 150,—
							Wed. L. C. Bercks..... 566,67
							„ J. L. B. Voges..... 158,67
							„ F. J. Olivier..... 1 750,—
							Minderjarige kinderen van B. F. Houtman..... 150,—
							f 2 775,34
							Minder geraamd idem van:
							Wed. M. G. R. Palm..... f 1 000,—
							„ H. F. Hamelberg..... 1 100,—
							„ A. K. Dijkstra..... 217,—
							Minderj. kinderen van:
							J. G. Fingal (4 maanden)..... 50,—
							f 2 367,—
							Meer..... f 408,34
							(333) Meer geraamd de onderstanden van:
							H. J. Appel..... f 180,—
							J. P. Lourensz..... 180,—
							H. G. Percival..... 120,—
							S. Thomson..... 180,—
							H. A. Hassell..... 90,—
							f 750,—
							Minder geraamd idem van:
							P. Paula..... 180,—
							Meer..... f 570,—

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1916.	TOEGESTAAN voor 1915.	TOEGESTAAN voor 1914.	UITGAVEN gedaan of vermoedelijk nog te doen voor 1914.	TOELICHTINGEN.
63		Rente van de voorschotten ontvangen uit 's Rijks schatkist (Geheele Kolonie)..... (334)	f 500,—	500,—	f 3 000,—	(335) <i>Nihil.</i>	(334) Daar de uitgaven ten laste van dit artikel in 1913 slechts f 193,— bedroegen is in verband daarmee door Z. E. den Minister van Koloniën de raming van 1915 op f 500,— gesteld, welke raming ondergeteekende meent ook voor 1916 te moeten overnemen.
		Totaal der IXde afdeling....	f 189 845,—	190 033,—	f 191 367,—	f 197 596,—	(335) Alsnog is op Curaçao niet bekend hoeveel op dezen post verevend is. Zie noot 334,—.
		Xde AFDEELING. <i>Onvoorziene uitgaven.</i>					(336) Zie gedrukt stuk 8.
64		Onvoorziene uitgaven (Geheele Kolonie).....	f 20 000,—	20 000,—	f 20 000,—	(336) f 31 705,—	
		ALGEMEEN OVERZICHT.					
		Curaçao.....	f 534 011,—	585 548,—	f 638 542,—	f 622 509,—	
		Aruba.....	59 964,—	85 078,—	55 597,—	53 855,—	
		Bonaire.....	44 144,—	46 172,—	42 372,—	41 377,—	
		St. Martin N. G.....	51 208,—	48 125,—	50 590,—	46 906,—	
		St. Eustatius.....	41 465,—	43 410,—	48 790,—	38 142,—	
		Saba.....	26 274,—	24 327,—	25 220,—	25 102,—	
		Geheele Kolonie.....	f 757 066,— 301 545,—	832 660,— 309 133,—	f 861 111,— 332 317,—	f 827 891,— 330 932,—	
			f 1 058 611,—	1 141 793,—	f 1 193 428,—	f 1 158 823,—	
		Iste Afdeling Gewestelijk bestuur.....	f 115 354,—	112 692,—	f 111 855,—	f 114 022,—	
		IIde „ Justitie en politie.....	103 778,—	104 963,—	104 983,—	101 503,—	
		IIIde „ Geldelijk beheer.....	98 992,—	98 444,—	90 449,—	95 731,—	
		IVde „ Eeredienst, onderwijs en armenzorg.....	222 070,—	205 662,—	213 580,—	200 993,—	
		Vde „ Plaatselijke kosten.....	83 363,—	82 277,—	110 980,—	86 181,—	
		VIde „ Burgerlijke geneeskundige- en quarantainedienst....	92 686,—	92 390,—	86 280,—	92 932,—	
		VIIde „ Departement van landbouw.....	29 460,—	34 360,—	46 760,—	25 644,—	
		VIIIste „ Departement van openbare werken.....	103 063,—	200 972,—	217 174,—	212 516,—	
		IXde „ Pensioenen, wachtgeld, enz.....	189 845,—	190 033,—	191 367,—	197 596,—	
		Xde „ Onvoorziene uitgaven.....	20 000,—	20 000,—	20 000,—	31 705,—	
			f 1 058 611,—	1 141 793,—	f 1 193 428,—	f 1 158 823,—	

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—27.

Verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1916.

Raming der middelen.

Nº 4.

RAMING

DER

MIDDELEN EN INKOMSTEN

VAN DE

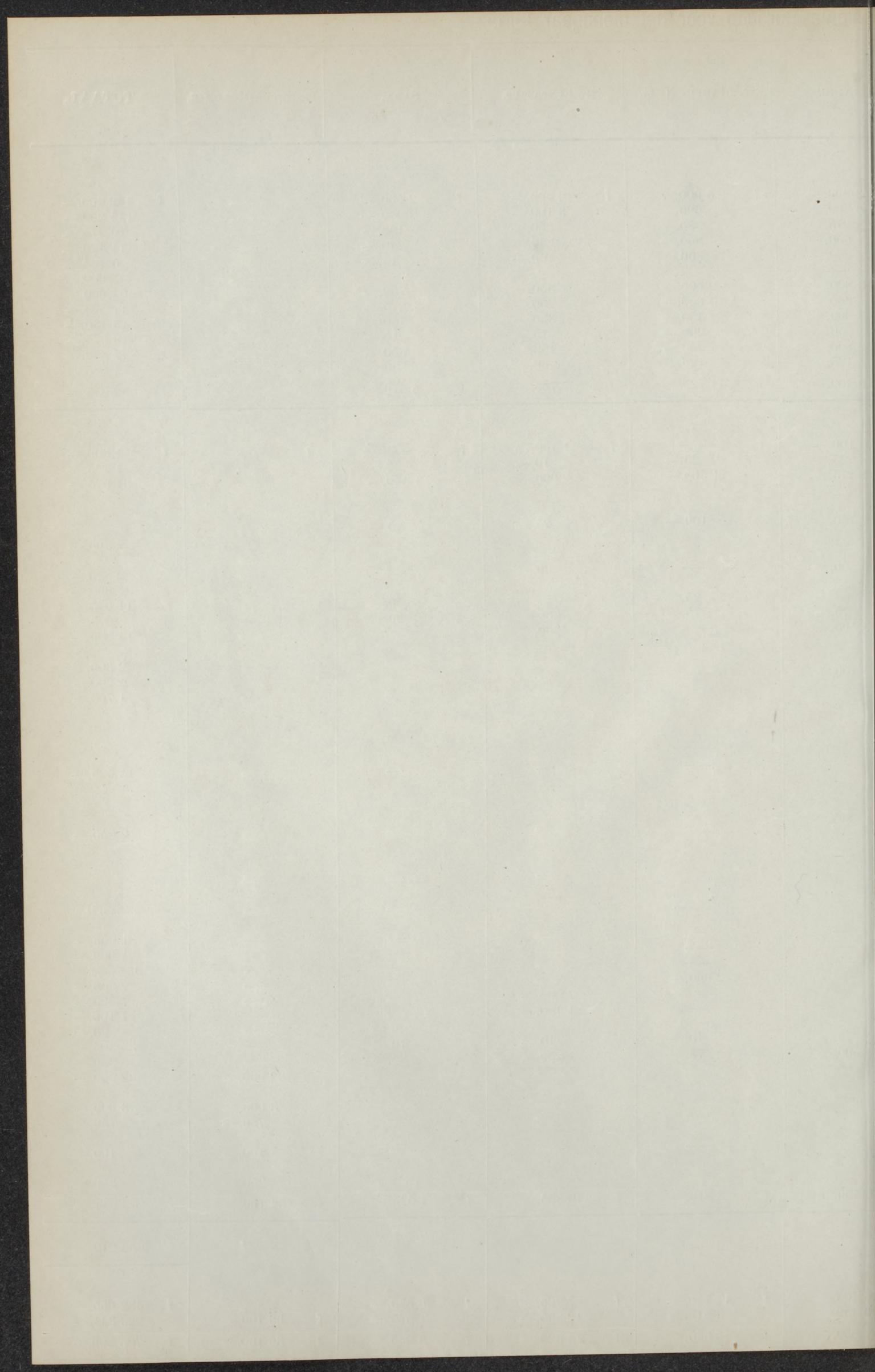
KOLONIE CURAÇAO

VOOR HET DIENSTJAAR

1916.

RAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN Kolonie Curaçao voor het dienstjaar 1916.

Letters.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	CURAÇAO.	ARUBA.	ONAIRE.	ST. MARTIN N. G.	ST. EUSTATIUS.	SABA.	GEHEELE KOLONIE.	TOTAAL.
<i>A. Belastingen.</i>									
a.	Invoerrecht	f 160 000,—	f 8 500,—	3 000,—	f 6 000,—	f 2 400,—	f 2 500,—	—	f 182 400,—
b.	Accijns op gedistilleerd wijn en bier	118 000,—	15 000,—	6 300,—	600,—	3 100,—	2 200,—	—	145 200,—
c.	Accijns op geslacht	9 000,—	350,—	275,—	350,—	250,—	150,—	—	10 375,—
d.	Zegelbelasting	8 500,—	1 000,—	650,—	800,—	230,—	240,—	—	11 420,—
e.	Overdrachtsbelasting	5 000,—	150,—	200,—	300,—	100,—	15,—	—	5 765,—
f.	Belasting op openbare verkooping van roerend goed	900,—	—	—	—	—	—	—	900,—
g.	Grondbelasting	43 000,—	4 200,—	3 800,—	2 000,—	850,—	750,—	—	54 600,—
h.	Gebruiksbelasting	15 000,—	800,—	600,—	650,—	250,—	275,—	—	17 575,—
i.	Inkomstenbelasting	21 000,—	1 200,—	600,—	450,—	330,—	150,—	—	23 730,—
j.	Successiebelasting	10 000,—	100,—	50,—	200,—	15,—	10,—	—	10 375,—
k.	Vergunningsrecht	15 000,—	1 250,—	800,—	250,—	180,—	350,—	—	17 830,—
l.	Hondenbelasting	1 300,—	250,—	125,—	120,—	60,—	30,—	—	1 885,—
		f 406 700,—	f 32 800,—	16 400,—	f 11 720,—	f 7 765,—	f 6 670,—	—	f 482 055,—
<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>									
a.	Opbrengst van cultures	f 400,—	f —	100,—	f —	f 1 100,—	f —	f —	f 1 600,—
b.	Boeten	1 000,—	50,—	25,—	25,—	10,—	25,—	—	1 135,—
c.	Inkomsten van de posterij	25 000,—	1 000,—	1 275,—	1 500,—	900,—	1 400,—	—	31 075,—
d.	Emolumenten, enz. ten behoeve van de koloniale kas: Ontvangsten wegens kosten van dienstverleening bij den in- door- en uitvoer van goederen	f 6 000,—	200,—	450,—	100,—	25,—	25,—	—	7 300,—
	salaris van den hypotheekbewaarder	500,—	—	—	—	—	—	—	—
e.	Huur van gouvernements-entrepôts	6 500,—	250,—	50,—	—	30,—	—	—	2 830,—
f.	Uitvoerrecht van mijnproducten	2 500,—	2 000,—	—	—	—	—	—	37 000,—
g.	Schoolgelden	35 000,—	—	—	—	—	—	—	11 075,—
h.	Registratierecht	11 000,—	100,—	75,—	75,—	30,—	20,—	—	675,—
i.	Huur van landsgronden en eigendommen	375,—	5 000,—	3 500,—	—	400,—	—	—	14 900,—
j.	Rente van verleende kredieten voor landbouw en damaanleg en afbetaling op die voorschotten	6 000,—	800,—	—	—	—	—	—	2 300,—
k.	Opbrengst van het station voor draadloze telegraphie	1 500,—	800,—	400,—	—	—	—	—	4 200,—
l.	Inkomsten van de vleeschhal	3 000,—	—	—	—	—	—	—	1 700,—
m.	Inkomsten van de Curaçaosche Bank: aandeel in de zuivere winst	f 12 000,—	—	—	—	—	—	—	—
	terruggave van door de koloniale kas bestreden kosten van de bank	3 429,—	—	—	—	—	—	—	15 429,—
n.	Concessierechten: voor de exploitatie van de bruggen over de haven en het Waaigat f 450,— voor de exploitatie van de elektrische werken	200,—	—	—	—	—	—	—	2 250,—
	voor het ontginnen van phosphorzure kalk	Memorie.	—	—	—	—	—	—	—
	voor het delven van goud, zilver en koper	1 600,—	1 600,—	—	—	—	—	—	—
o.	Terugbetaling door de telegraafkabel-maatschappij van gelden ter zake van de haar verleende garantie uit de koloniale kas ontvangen	Memorie.	—	—	—	—	—	—	Memorie.
p.	Opbrengst van den verkoop van leermiddelen aan de leerlingen van de Hen- drik- en Wilhelminaschool	1 000,—	—	—	—	—	—	—	1 000,—
q.	Opbrengst van den verkoop van plantzaad	1 000,—	—	—	—	—	—	—	1 000,—
r.	Bruto opbrengst van het huis en erf N ^o 6 aan de Werfstraat op Scharlo	Memorie.	—	—	—	—	—	—	Memorie.
s.	Uitvoerrecht van zout	—	—	—	2 000,—	—	—	—	2 000,—
t.	Afbetaling op verleende voorschotten tot aanmoediging van de katoencultuur ..	—	—	—	—	7 000,—	—	—	7 000,—
u.	Inkomsten van het katoenhuis en verzending van katoenvezel en zaad, enz.	—	—	—	—	1 100,—	—	—	1 100,—
v.	Opbrengst van de telephonische verbinding	—	—	—	—	—	20,—	—	20,—
w.	Loodsgelden	35 000,—	200,—	75,—	10,—	10,—	10,—	—	35 305,—
x.	Alle andere ontvangsten	5 000,—	500,—	500,—	75,—	250,—	25,—	—	6 350,—
y.	Kortingen op de inkomsten van ambtenaren wegens pensioen	—	—	—	—	—	—	32 000,—	32 000,—
z.	Teruggave van door de koloniale kas bestreden kosten van de koloniale post- spaarbank	—	—	—	—	—	—	3 000,—	3 000,—
aa.	Terugbetaling van verleende visscherijkredieten	—	—	—	—	—	—	750,—	750,—
bb.	Vergoeding der kosten van inschrijving, enz. van handelsmerken door het hulpbureau voor den industrieelen eigendom	—	—	—	—	—	—	100,—	100,—
cc.	Vergoeding der kosten van onderzoek en beproeving van stoomketels en van vernieuwde akten van vergunning tot gebruik dier ketels	—	—	—	—	—	—	250,—	250,—
		f 152 054,—	f 12 500,—	6 450,—	f 3 810,—	f 10 855,—	f 1 575,—	f 36 100,—	f 223 344,—
<i>C. Bijdrage uit 's Rijks schatkist.</i>									
	Bijdrage uit 's Rijks schatkist tot aanvulling der koloniale middelen	—	—	—	—	—	—	—	f 353 212,—
OVERZICHT.									
	Belastingen	f 406 700,—	f 32 800,—	16 400,—	f 11 720,—	f 7 765,—	f 6 670,—	f —	f 482 055,—
	Inkomsten van onderscheiden aard	152 054,—	12 500,—	6 450,—	3 810,—	10 855,—	1 575,—	f 36 100,—	223 344,—
		f 558 754,—	f 45 300,—	22 850,—	f 15 530,—	f 18 620,—	f 8 245,—	f 36 100,—	f 705 399,—

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—27.

Verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1916.

Toelichting tot de raming
der middelen.

Nº 5.

TOELICHTING

TOT DE

RAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN

VAN DE

KOLONIE CURAÇAO

VOOR HET DIENSTJAAR

1916.

Letters.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	RAMING VOOR		VERSCHIL VOOR 1916.	
		1916.	1915.	Meer.	Minder.
Curacao.					
<i>A. Belastingen.</i>					
a.	Invoerrecht (1)	f 160 000,—	f 160 000,—	—	—
b.	Accijns op gedistilleerd, wijn en bier (2)	118 000,—	120 000,—	—	2 000,—
c.	Accijns op geslacht (3)	9 000,—	9 000,—	—	—
d.	Zegelbelasting (4)	8 500,—	8 500,—	—	—
e.	Overdrachtsbelasting (5)	5 000,—	5 000,—	—	—
f.	Belasting op openbare verkooping van roerend goed (6)	900,—	900,—	—	—
g.	Grondbelasting (7)	43 000,—	43 000,—	—	—
h.	Gebruiksbelasting (8)	15 000,—	15 000,—	—	—
i.	Inkomstenbelasting (9)	21 000,—	21 000,—	—	—
j.	Successiebelasting (10)	10 000,—	10 000,—	—	—
k.	Vergunningsrecht (11)	15 000,—	15 000,—	—	—
l.	Hondenbelasting (12)	1 300,—	1 300,—	—	—
		f 406 700,—	f 408 700,—	—	f 2 000,—
<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>					
a.	Opbrengrst van cultures (13)	f 400,—	f 400,—	—	—
b.	Boeten (14)	1 000,—	1 000,—	—	—
c.	Inkomsten van de posteriej (15)	25 000,—	25 000,—	—	—

Raming voor	Opbrengrst in	Gemiddelde	TOELICHTINGEN.
1914.	1914.	opbrengst over 1912—1914.	
150 000,—	f 157 969,92	f 160 106,70	<p style="text-align: center;">Algemeene toelichting.</p> <p>De felle droogte, welke bijna gedurende het geheele jaar 1914 op Curaçao, Aruba en Bonaire aangehouden heeft en de oorlogstoestand in Europa, die ook in deze streken zijn nadeeligen invloed vooral op handel en scheepvaart heeft doen gelden, hebben hunne gevolgen ook op de opbrengst der middelen doen gevoelen. Met juistheid te zeggen in welke mate en op welke middelen in het bijzonder is niet wel doenlijk. Slechts enkele middelen kunnen in dit opzicht bepaaldelijk worden aangewezen.</p> <p>Waar om die redenen de opbrengst over het afgelopen jaar geen betrouwbaren maatstaf kan opleveren voor de raming voor 1916 is dan ook, op enkele uitzonderingen na, die bij de betrokken posten nader zullen worden toegelicht, de raming voor 1915 onveranderd voor 1916 overgenomen.</p> <p>Voor zoover nu, in het licht van bovenstaande uiteenzetting, bij de verschillende middelen nog eenige speciale toelichting der opbrengst over het afgelopen jaar mogelijk is, volgen die hieronder.</p> <p style="text-align: center;">Curacao.</p> <p style="text-align: center;"><i>A. Belastingen.</i></p> <p>(1) De opbrengst was bevredigend en overtrof de raming, doch de opwaartsche beweging, welke in de opbrengst vooral bij het eiland Curaçao in de laatste jaren geregeld viel te constateeren, kwam tot staan en liep zelfs, vergeleken bij 1913 met ruim drieduizend gulden terug.</p> <p>(2) De opbrengst bleef beneden de raming en zelfs beneden het gemiddelde over de drie laatste jaren. Afgescheiden van de bijzondere tijdsomstandigheden schijnt de raming toch wat te hoog en wordt zij daarom teruggebracht op f 118.000.—</p> <p>(3) Groote droogte, wegblijven in verband met den oorlog van de booten van de Hamburg Amerika Lijn, die zich op Curaçao dikwijls van versch vleesch voorzien, zijn de oorzaken geweest van de lagere opbrengst.</p> <p>(4, 5, 6) De opbrengst van deze middelen is uit den aard der zaak wisselvallig en valt soms mede en soms tegen zonder dat er daarvoor bepaalde oorzaken kunnen worden aangewezen. De gemiddelde opbrengst van de overdrachtsbelasting over 1912—1914 is beïnvloed door de hooge opbrengst in 1913 tengevolge van de overdracht van de plantage Santa Barbara.</p> <p>(7, 8, 9) Al naarmate de financieele toestand van de belastingschuldigen het toeliet of niet raadzaam maakte is met meerdere of mindere gestrengheid bij de invordering te werk gegaan. De hoogere opbrengst van de inkomstenbelasting is hoofdzakelijk te danken aan den hooger en aanslag voor 1914/15. De ramingen voor 1915, die verband houden met de jongste kohieren, zijn onveranderd voor 1916 overgenomen.</p> <p>(10) De hooge opbrengst in 1914 is hieraan toe te schrijven, dat ook in dat jaar een paar groote boedels open vielen. De raming voor 1915 schijnt een goed gemiddelde en is daarom voor 1916 overgenomen.</p> <p>(11, 12) Van wisselvalligen aard. De lage opbrengsten in 1914, geven geen voldoende aanleiding om de raming voor 1916 lager te stellen, dan die voor 1915.</p> <p>(13) In verband met de opbrengst in 1914 wordt de raming van 1915 ook voor 1916 overgenomen.</p> <p>(14) In verband met de gemiddelde opbrengst over de laatste drie jaren wordt de raming van 1915 voor 1916 behouden.</p> <p>(15) De opbrengst kwam vrijwel overeen met de raming. In de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is begrepen het door Venezuela in 1912 betaalde bedrag wegens verschuldigde transitrechten.</p>
120 000,—	114 619,46	117 099,92	
9 200,—	7 927,—	8 296,48	
8 000,—	8 729,85	9 902,95	
4 500,—	5 850,75	46 104,15	
600,—	529,50	852,83	
40 000,—	41 347,04½	41 581,67½	
15 500,—	14 941,61	14 883,51½	
21 000,—	23 124,20	21 610,86	
8 000,—	11 415,49	17 074,42	
15 000,—	14 493,—	14 810,—	
1 300,—	1 022,—	1 224,66½	
398 100,—	f 401 969,82½		
500,—	f 399,57½	519,19	
800,—	897,50	1 029,16½	
25 000,—	24 730,47	40 335,67	

Letters.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	RAMING VOOR		VERSCHIL VOOR 1916.	
		1916.	1915.	Meer.	Minder.
d.	Emolumenten, enz. ten behoeve van de koloniale kas: (16) ontvangsten wegens kosten van dienstverlening bij den in- door- en uitvoer van goederen... f 6000,— salaris van den hypotheekbewaarder..... 500,—	f 6 500,—	f 6 500,—	—	—
e.	Huur van gouvernements entrepôts (17)	2 500,—	2 500,—	—	—
f.	Uitvoerrecht van mijnproducten (18)	35 000,—	35 000,—	—	—
g.	Schoolgelden (19)	11 000,—	11 000,—	—	—
h.	Registratierecht (20)	375,—	375,—	—	—
i.	Huur van landsgronden en eigendommen (21)	6 000,—	6 000,—	—	—
j.	Rente van verleende kredieten voor landbouw en damaanleg en afbetaling op die voorschotten (22)	1 500,—	2 000,—	—	500,—
k.	Opbrengst van het station voor draadlooze telegraphie (23)	3 000,—	2 500,—	500,—	—
l.	Inkomsten van de vleeschhal (24)	1 700,—	1 700,—	—	—
m.	Inkomsten van de Curaçaosche bank (25) aandeel in de zuivere winst f 12 000,— teruggave van door de koloniale kas bestreden kosten van de bank..... 3 429,—	15 429,—	15 629,—	—	200,—
n.	Concessierechten: (26) voor de exploitatie van de bruggen over de haven en het Waaiat..... f 450,— voor de exploitatie van de elektrische werken.. 200,—	650,—	500,—	150,—	—
o.	Terugbetaling door de telegraafkabelmaatschappij van gelden ter zake van de haar verleende garantie uit de koloniale kas ontvangen (27)	Memorie.	Memorie.	—	—
p.	Opbrengst van den verkoop van leermiddelen aan de leerlin- gen van de Hendrik- en Wilhelminaschool (28)	1000,—	1 000,—	—	—

Raming voor	Opbrengst in	Gemiddelde opbrengst over 1912—1914.	TOELICHTINGEN.	
			1914.	1914.
6 000,—	f 7 049,14	f 6 888,53½	(16)	De hogere opbrengst in 1914, geeft, in verband met het gemiddelde over 1912—1914, geen voldoende aanleiding tot afwijking van de raming voor 1915.
2 500,—	2 840,39	2 670,38	(17)	Als voren.
25 500,—	7 098,08	3 033,15	(18)	De mijnontginning op Curaçao was nog niet veel verder gekomen dan het stadium van voorbereiding, toen de Europeesche oorlog uitbrak en den uitvoer tijdelijk zoo goed als stop zette. Daar er echter vooruitzicht bestaat, dat de uitvoer zal worden hervat, wordt de raming voor 1915 ook voor 1916 gehandhaafd.
11 000,—	11 646,17	11 634,24	(19)	Ofschoon de opbrengst over 1914 en het gemiddelde over 1912—1914 eene hogere raming schijnen te motiveeren, wordt, voorzichtigheidshalve de raming voor 1915 ook voor 1916 behouden.
350,—	381,—	417,—	(20)	De raming voor 1915 schijnt een goed gemiddelde en is daarom ook voor 1916 overgenomen.
6 000,—	8 002,80½	6 436,62½	(21)	De meerdere opbrengst is te danken aan het aanzuiveren van achterstand. De raming van 1915 is, in verband met de gemiddelde opbrengst over 1912—1914, voor 1916 behouden.
1 800,—	989,12½	1 643,85	(22)	De opbrengst in 1914 bleef beneden de raming, omdat, tengevolge van de slechte tijdsomstandigheden, minder werd afbetaald dan waarop gerekend werd. De raming voor 1916 is gesteld op het bedrag, dat in dat jaar waarschijnlijk zal worden afbetaald.
2 000,—	3 927,80	3 173,68½	(23)	In de opbrengst over 1914 is begrepen een bedrag van f 758.— terugbetaald wegens door de koloniale kas voorgesloten kabeltakten voor met den franschen kabel doorgezonden telegrammen. Daar deze voorschotten in den vervolge op de Rekening met Derden zullen worden verantwoord, wordt voor 1916 als zuivere opbrengst f 3000.— geraamd.
2 000,—	1 960,50	1 876,50	(24)	Ofschoon de opbrengst in 1914 en het gemiddelde over 1912—1914 eene verhooging schijnen te motiveeren, wordt voorzichtigheidshalve de raming van 1915 voor 1916 behouden.
15 429,—	12 000,—	12 000,—	(25)	De teruggave van door de koloniale kas bestreden kosten van de bank kan niet in hetzelfde jaar, waarin die kosten zijn voorgesloten geschieden en zal voor de eerste maal plaats hebben in 1915. Om deze reden bleef de opbrengst beneden de raming.
2 050,—	650,67	923,44	(26)	De opbrengst in 1914 bleef beneden de raming omdat daarbij op eene opbrengst van f 1500,— was gerekend voor het graven en wegvoeren van phosphorzure kalk van het eiland Klein-Curaçao, waarvan de exploitatie in 1913 werd gestaakt. In verband met de opbrengst over 1914 is de raming voor concessierecht voor de exploitatie van de elektrische werken voor 1916 met f 150,— verhoogd.
Memorie.	—	—	(27)	Het resultaat van den dienst was in 1913 van dien aard, dat er in 1914 over eerstgenoemd jaar geen uitkeering aan de koloniale kas verschuldigd was.
1 000,—	1 280,64	729,00½	(28)	In de hogere opbrengst is begrepen een bedrag van in 1913 verkochte leermiddelen, welk bedrag eerst in 1914 is verantwoord.

Letters.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	RAMING VOOR		VERSCHIL VOOR 1916.		Raming voor 1914.	Opbrengst in 1914.	Gemiddelde opbrengst over 1912—1914.	TOELICHTINGEN.
		1916.	1915.	Meer.	Minder.				
g.	Opbrengst van den verkoop van plantzaad (29)	f 1 000,—	1 000,—	—	—	f 1 000,—	f 142,53	142,53	(29) In 1914 is geen plantzaad verkocht. De opbrengst is een saldo van het in 1913 verkocht plantzaad.
r.	Bruto opbrengst van het huis en erf N ^o 6 aan de Werfstraat op Scharloo (30)	Memorie.	Memorie.	—	—	Memorie.	1 316,76	1 316,76	(30) Evenals voor 1915 wordt dit middel voor 1916 wederom voor memorie geraamd.
w.	Loodsgelden (31)	35 000,—	38 000,—	—	3 000,—	35 000,—	34 557,98	34 482,32	(31) In verband met de opbrengst over 1914 en de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 en omdat nog geen aanwijzingen bestaan, waaruit zou kunnen zijn af te leiden, wanneer de scheepvaart weer tot hare normale verhoudingen zal zijn teruggekeerd, wordt de raming voor 1916 teruggebracht op die voor 1914.
x.	Alle andere ontvangsten (32)	5 000,—	5 000,—	—	—	5 000,—	6 427,87	8 179,05	(32) Evenals voor 1914 en 1915 wordt voor 1916 de raming van dit wisselvallig middel op f 5000.— gesteld.
		f 152 104,—	f 155 104,—	f 650,—	f 3 700,—	f 142 929,—	f 126 299,00½		
	VERZAMELING.								
	Belastingen	f 406 700,—	f 408 700,—	—	f 2 000,—	f 393 100,—	f 401 969,82½		
	Inkomsten van onderscheiden aard	152 054,—	155 104,—	f 650,—	3 700,—	142 929,—	126 299,00½		
	Totaal van Curaçao..	f 558 754,—	f 563,804,—	f 650,—	5 700,—	f 536 029,—	f 528 268,83		
	Aruba.								
	A. Belastingen.								
a.	Invoerrecht (33)	f 8 500,—	f 8 500,—	—	—	f 8 000,—	f -8 142,45	f 8 767,09½	(33) In verband met de opbrengst in 1914 en de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming van 1915 voor 1916 behouden.
b.	Accijns op gedistilleerd, wijn en bier (34)	15 000,—	16 000,—	—	1 000,—	15 000,—	15 000,29	14 883,21	(34) In verband met de opbrengst in 1914 en de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming voor 1916 teruggebracht op het bedrag der raming voor 1914.
c.	Accijns op geslacht (35)	350,—	350,—	—	—	400,—	590,35	427,78	(35) Met het oog op de heerschende droogte, werd er in 1914 meer vee geslacht dan verwacht werd. De hogere opbrengst in 1914 noch het hoge gemiddelde over 1912—1914 geven daarom aanleiding tot verhooging van de raming voor 1916.
d.	Zegelbelasting (36)	1 000,—	950,—	50,—	—	1 000,—	1 126,10	1 012,05	(36) In verband met de opbrengst in 1914 en de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming voor 1916 f 50.— hooger gesteld dan die voor 1915.
e.	Overdrachtsbelasting (37)	150,—	150,—	—	—	200,—	197,40	164,—	(37) In verband met de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming van 1915 voor 1916 overgenomen.
g.	Grondbelasting (38)	4 200,—	4 200,—	—	—	4 200,—	3 561,34	3 692,92	(38) Met het oog op de slechte tijdsomstandigheden moest dikwijls eenige toegevendheid worden betracht bij het innen dezer belasting. Om deze reden bleef de opbrengst beneden de raming. De raming voor 1915 is voor 1916 behouden.
h.	Gebruiksbelasting (39)	800,—	800,—	—	—	800,—	985,22	929,14	(39) De hogere opbrengst in 1914 en de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 geven geen aanleiding tot verhooging der raming voor 1916 aangezien de hogere opbrengst in 1914 te danken is aan het aanzuiveren van achterstand.
i.	Inkomstenbelasting (40)	1 200,—	1 200,—	—	—	1 300,—	1 103,09	1 100,59½	(40) Om dezelfde reden als vermeld bij noot 38 bleef de opbrengst beneden de raming.
j.	Successiebelasting (41)	100,—	100,—	—	—	100,—	—	—	(41) In verband met het wisselvallige van dit middel is de raming van 1915 voor 1916 behouden.
k.	Vergunningsrecht (42)	1 250,—	1 250,—	—	—	1 250,—	1 288,50	1282,66½	(42) In verband met de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming van 1915 voor 1916 behouden.

Letters.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	RAMING VOOR		VERSCHIL VOOR 1916.		Raming voor 1914.	Opbrengst in 1914.	Gemiddelde opbrengst over 1912—1914.	TOELICHTINGEN.
		1916.	1915.	Meer.	Minder.				
l.	Hondenbelasting (43)	f 250,—	f 250,—	—	—	f 200,—	f 243,—	f 260,—	(43) Als voren.
		f 32 800,—	f 33 750,—	f 50,—	f 1 000,—	f 32 450,—	f 32 237,74		
	<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>								
b.	Boeten (44)	f 50,—	f 50,—	—	—	f 50,—	f 71,—	48,16½	(44) Als voren.
c.	Inkomsten van de posterij (45)	1 000,—	1 000,—	—	—	1 000,—	1 071,54½	1 068,82½	(45) Als voren.
d.	Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening bij den in- door- en uitvoer van goederen (46)	200,—	200,—	—	—	250,—	148,80	183,10	(46) De raming voor 1914 bleek te hoog te zijn geweest. In verband met de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming van 1915 voor 1916 overgenomen.
e.	Huur van gouvernements-entrepôts (47)	250,—	250,—	—	—	300,—	249,—	262,80	(47) Als voren.
f.	Uitvoerrecht van mijnproducten (48)	2 000,—	12 000,—	—	10 000,—	13 000,—	4 111,20	9 001,22	(48) In het jaar 1914 zijn slechts drie ladingen fosphaat verscheept. De ontginning werd in den loop van 1914 gestaakt. De opbrengst bleef daarom ver beneden de raming. Met het oog op de onzekerheid omtrent de hervatting der fosphaatontginning op Aruba, wordt voor 1916 slechts gerekend op het bedrag dat vermoedelijk door de Aruba Goud Maatschappij in dat jaar aan uitvoerrecht zal worden betaald. Zie verder noot (53).
h.	Registratierecht (49)	100,—	100,—	—	—	100,—	118,—	120,66½	(49) De raming van dit wisselvallig middel wordt ook voor 1916 op f 100 gesteld.
i.	Huur van landsgronden en eigendommen (50)	5 000,—	5 000,—	—	—	5 000,—	4 849,50	4 482,62	(50) In verband met de opbrengst in 1914 is de raming van 1915 voor 1916 overgenomen.
j.	Afbetaling op verleende kredieten voor landbouw (51)	800,—	800,—	—	—	—	—	—	(51) De raming van 1915 is voor 1916 behouden omdat in verband met de ongunstige tijdsomstandigheden op afbetaling van een grooter bedrag niet kan worden gerekend.
k.	Opbrengst van het station voor draadloze telegraphie (52)	800,—	800,—	—	—	800,—	741,60	771,35	(52) De raming voor 1915 schijnt een goed gemiddelde en is daarom voor 1916 behouden.
l.	Concessierechten: (53) voor het ontginnen van phosphorzure kalk <i>Memorie.</i> voor het delven van goud, zilver en koper 1600,—	1 600,—	9 800,—	—	8 200,—	17 000,—	1 434,88½	3 867,37	(53) De ontginning van phosphorzure kalk door de Aruba Fosphaat Maatschappij is in den loop van 1914 gestaakt, omdat de maatschappij, wegens den slechten toestand der fosphaatmarkt, ook tengevolge van den Europeeschen oorlog, niet langer in staat is de ontginning voort te zetten. Voorzichtigheidshalve wordt de opbrengst van het concessierecht voor het ontginnen van phosphorzure kalk pro memorie geraamd. In verband met de lage opbrengst in 1914 van het concessierecht voor het delven van goud, zilver en koper, tengevolge van minder uitvoer, is de raming voor 1916 f 200,— lager gesteld dan die voor 1915.
w.	Loodsgelden (54)	200,—	400,—	—	200,—	400,—	134,87½	295,95	(54) Tengevolge van het kleine aantal schepen die phosphorzure kalk kwamen inladen, is de opbrengst in 1914 beneden de raming gebleven. In verband met die opbrengst is de raming voor 1916 f 200,— lager gesteld dan die van 1915.
x.	Alle andere ontvangsten (55)	500,—	500,—	—	—	500,—	596,48	514,32½	(55) In verband met de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming van 1915 voor 1916 overgenomen.
	Schoolgelden (56)	—	—	—	—	25,—	—	—	(56) In 1914 werd geen schoolgeld betaald.
		f 12 500,—	f 30 900,—	—	f 18 400,—	f 38 425,—	f 13 526,88½		
	VERZAMELING.								
	Belastingen	f 32 800,—	f 33 750,—	50,—	f 1 000,—	f 32 450,—	f 32 237,74		
	Inkomsten van onderscheiden aard	12 500,—	30 900,—	—	18 400,—	38 425,—	13 526,88½		
	Totaal van Aruba	f 45 300,—	f 64 650,—	f 50,—	f 19 400,—	f 70 875,—	f 45 764,62½		

Letters.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	RAMING VOOR		VERSCHIL VOOR 1916.		Raming voor 1914.	Opbrengst in 1914.	Gemiddelde opbrengst over 1912—1914.	TOELICHTINGEN.
		1916.	1915.	Meer.	Minder.				
Bonaire.									
<i>A. Belastingen.</i>									
a.	Invoerrecht (57)	f 3 000,—	f 3 000,—	—	—	f 3 000,—	f 2 946,81	f 2 817,77	(57) In verband met de opbrengst in 1914 en de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming van 1915 voor 1916 behouden.
b.	Accijns op gedistilleerd, wijn en bier (58)	6 300,—	6 300,—	—	—	7 000,—	6 991,24	6 176,77½	(58) In verband met de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming van 1915 voor 1916 overgenomen.
c.	Accijns op geslacht (59)	275,—	275,—	—	—	275,—	354,05	318,40	(59) Zie noot 35.
d.	Zegelbelasting (60)	650,—	700,—	—	50,—	800,—	662,05	650,51½	(60) In verband met de opbrengst in 1914 en de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming voor 1916 f 50,— lager gesteld dan voor 1915.
e.	Overdrachtsbelasting (61)	200,—	200,—	—	—	200,—	244,85	450,76½	(61) Aangezien de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 beïnvloed wordt door de buitengewoon hooge opbrengst in 1913 kan bedoeld gemiddelde geen aanleiding geven tot eene verhoging van de raming voor 1916.
g.	Grondbelasting (62)	3 800,—	3 800,—	—	—	3 800,—	3 625,80½	3 339,63½	(62) Zie noot 38.
h.	Gebruiksbelasting (63)	600,—	600,—	—	—	650,—	522,37	543,05	(63) Zie noot 38.
i.	Inkomstenbelasting (64)	600,—	750,—	—	150,—	850,—	553,40½	641,41½	(64) Wegens vertrek van het eiland van eenige gegoede ingezetenen, bleef de opbrengst in 1914 beneden de raming. In verband hiermede en met de gemiddelde opbrengst over 1912—1914, is de raming voor 1916 f 150,— lager gesteld dan die voor 1915.
j.	Successiebelasting (65)	50,—	50,—	—	—	50,—	—	—	(65) Zie noot 41.
k.	Vergunningsrecht (66)	800,—	875,—	—	75,—	875,—	787,50	825,—	(66) In verband met de opbrengst in 1914 en de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming voor 1916 f 75,— lager gesteld dan die van 1915.
l.	Hondenbelasting (67)	125,—	100,—	25,—	—	90,—	177,—	125,—	(67) In verband met de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming voor 1916 f 25,— hooger gesteld dan die van 1915.
		f 16,400,—	f 16 650,—	f 25,—	f 275,—	f 17 590,—	f 16 865,08		
<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>									
a.	Opbrengst van cultures (68)	f 100,—	f 100,—	—	—	f 100,—	f 130,25	243,15	(68) Aangezien de gemiddelde opbrengst over de laatste drie jaren beïnvloed wordt door de buitengewoon hooge opbrengst in 1912, waarin begrepen was de inkomsten van de vroegere gouvernements dividiyi—exploitatie, kan bedoeld gemiddelde geen aanleiding geven tot verhoging van de raming voor 1916.
b.	Boeten (69)	25,—	25,—	—	—	25,—	42,50	27,33	(69) In verband met de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming van 1915 voor 1916 behouden.
c.	Inkomsten van de posten (70)	1 275,—	1 275,—	—	—	1 200,—	1 241,53	1 255,58	(70) Als voren.
d.	Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening bij den in- door- en uitvoer van goederen (71)	450,—	400,—	50,—	—	370,—	504,60	452,53	(71) In verband met de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming voor 1916 f 50,— hooger gesteld dan die van 1915.
e.	Huur van gouvernements entrepôts (72)	50,—	50,—	—	—	50,—	102,50	59,91½	(72) In 1914 is er een druk gebruikt gemaakt van het gouvernements-entrepôt voor uit Pto. Rico aangebracht gedistilleerd, waardoor de opbrengst de raming overtrof. In verband met de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is echter de raming van 1915 voor 1916 behouden.
f.	Registratierecht (73)	75,—	90,—	—	15,—	80,—	60,—	75,33	(73) In verband met de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming voor 1916 f 15,— lager gesteld dan die van 1915.
g.	Huur van landsgronden en eigendommen. (74)	3 500,—	3 500,—	—	—	3 000,—	2 586,88	2 707,24	(74) Tengevolge van de slechte tijdsomstandigheden bleef de opbrengst beneden de raming. De raming van 1915 is echter voor 1916 behouden, omdat die raming een normaal jaar niet te hoog is.

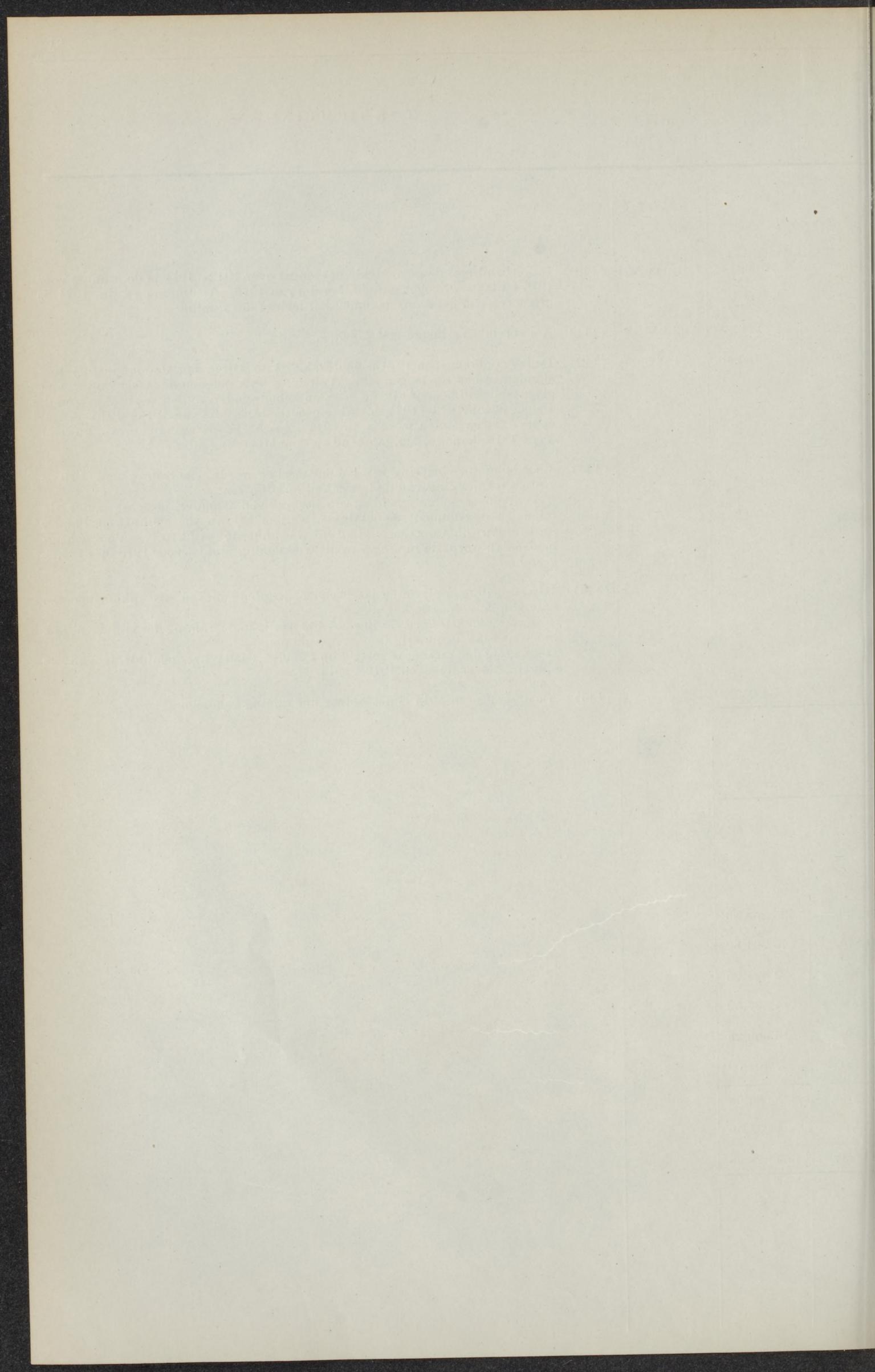
Letters.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	RAMING VOOR		VERSCHIL VOOR 1916.		Raming voor 1914.	Opbrengst in 1914.	Gemiddelde opbrengst over 1912—1914.	TOELICHTINGEN.	
		1916.	1915.	Meer.	Minder.					
k.	Opbrengst van het station voor draadloze telegraphie (75)	400,—	500,—	—	100,—	500,—	305 80	400,63	(75) In verband met de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming voor 1916 f 100,— lager gesteld dan die van 1915.	
w.	Loodsgelden (76)	75,—	60,—	15,—	—	60,—	80 25	77,58	(76) Als voren f 15,— hooger.	
x.	Alle andere ontvangsten (77)	500,—	500,—	—	—	500,—	901,86	825,80½	(77) Evenals voor 1915 en 1914 wordt de raming van dit wisselvallig middel voor 1916 op f 500,— gesteld.	
	Schoolgelden (78)	—	—	—	—	25,—	—	—	(78) Zie noot 56.	
		f 6 450,—	f 6 500,—	65,—	115,—	f 5 910,—	f 5 956,17			
	VERZAMELING.									
	Belastingen	f 16 400,—	f 16 650,—	25,—	275,—	f 17 590,—	f 16 865,08			
	Inkomsten van onderscheiden aard	6 450,—	6 500,—	65,—	115,—	5 910,—	5 956,17			
	Totaal van Bonaire	f 22 850,—	f 23 150,—	90,—	390,—	f 23 500,—	f 22 821,25			
	St. Martin									
	(Nederlandsch gedeelte).									
	A. Belastingen.									
a.	Invoerrecht (79)	f 6 000,—	f 6 000,—	—	—	f 6 000,—	f 5 507,79	f 5 808,66	(79) Ofschoon de opbrengst in 1914 en de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 eene verlaging der raming zouden rechtvaardigen, wordt de raming van 1915 onveranderd overgenomen voor 1916 aangezien kan worden aangenomen dat de lagere opbrengst in 1914 te wijten is aan den minder goeden economischen toestand tengevolge van den Europeeschen oorlog.	
b.	Accijns op gedistilleerd, wijn en bier (80)	600,—	1 000,—	—	400,—	1 000,—	424,13	603,30½	(80) In verband met de opbrengst in 1914 wordt de raming voor 1916 f 400,— lager gesteld dan die van 1915. Niettegenstaande er vele bekeuringen worden gedaan, blijft de smokkelhandel langs de landgrens steeds bestaan.	
c.	Accijns op geslacht (81)	350,—	400,—	—	50,—	400,—	331,90	355,43½	(81) In verband met de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming voor 1916 f 50,— lager gesteld dan die van 1915.	
d.	Zegelbelasting (82)	800,—	800,—	—	—	800,—	700,90	808,23½	(82) In verband met de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming van 1915 voor 1916 behouden.	
e.	Overdrachtsbelasting (83)	300,—	300,—	—	—	300,—	196,35	433,78	(83) De raming van 1915 van dit wisselvallig middel is voor 1916 behouden.	
g.	Grondbelasting (84)	2 000,—	2 000,—	—	—	2 000,—	1 665,64	1 911,02	(84) Zie noot 38.	
h.	Gebruiksbelasting (85)	650,—	650,—	—	—	650,—	561,67	664,59½	(85) Zie noot 38.	
i.	Inkomstenbelasting (86)	450,—	450,—	—	—	450,—	417,75	443,17½	(86) Zie noot 82.	
j.	Successiebelasting (87)	200,—	200,—	—	—	200,—	1 376,63	592,61	(87) De hooge opbrengst is te danken aan het openvallen van een grooten boedel. De raming van 1915 wordt, met het oog op het wisselvallige van het middel, voor 1916 behouden.	
k.	Vergunningsrecht (88)	250,—	300,—	—	50,—	350,—	234,—	266,—	(88) Zie noot 81.	
l.	Hondenbelasting (89)	120,—	120,—	—	—	100,—	123,—	137,—	(89) In verband met de opbrengst in 1914 wordt de raming van 1915 voor 1916 behouden.	
		f 11 720,—	f 12 220,—	—	f 500,—	f 12 250,—	f 11 539,76			
	B. Inkomsten van onderscheiden aard.									
b.	Boeten (90)	f 25,—	f 25,—	—	—	f 25,—	f 18,—	f 20,50	(90) De raming van 1915 wordt, met het oog op het wisselvallige van het middel, voor 1916 behouden.	

Letters.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	RAMING VOOR		VERSCHIL VOOR 1916.		Raming voor 1914.	Opbrengst in 1914.	Gemiddelde opbrengst over 1912—1914.	TOELICHTINGEN.
		1916.	1915.	Meer.	Minder.				
e.	Inkomsten van de posterij (91)	f 1 500,—	f 1 500,—	—	—	f 1 400,—	f 1 481,05	f 1 591,83	(91) In verband met de opbrengst in 1914 en de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming van 1915 voor 1916 behouden.
d.	Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening bij den in- door- en uitvoer van goederen (92)	100,—	100,—	—	—	150,—	111,90	93,03	(92) Als voren.
g.	Schoolgelden (93)	25,—	25,—	—	—	25,—	23,—	18,25	(93) Zie noot 89.
h.	Registratierecht (94)	75,—	75,—	—	—	75,—	71,—	86,—	(94) Zie noot 91.
s.	Uitvoerrecht van zout (95)	2 000,—	2 000,—	—	—	3 000,—	1 171,41	766,58½	(95) De uitvoer van zout is in 1914 beneden de verwachting gebleven. De raming van 1915 is voor 1916 behouden, aangezien die raming bij normalen uitvoer, eerder te laag dan te hoog is.
w.	Loodsgelden (96)	10,—	10,—	—	—	25,—	—	2,50	(96) Ofschoon dit middel in 1914 niets opracht is de raming van 1915, die ge- grond was op de gemiddelde opbrengst over 1911—1913, voor 1916 overge- nomen.
x.	Alle andere ontvangsten (97)	75,—	75,—	—	—	50,—	121,40	130,84	(97) De wisselvallige opbrengst van dit middel was in 1914 hooger dan de raming. De raming van 1915 is voor 1916 overgenomen.
		f 3 810,—	f 3 810,—	—	—	f 4 750,—	f 2 997,76		
	VERZAMELING.								
	Belastingen	f 11 720,—	f 12 220,—	—	500,—	f 12 250,—	f 11 539,76		
	Inkomsten van onderscheiden aard.	3 810,—	3 810,—	—	—	4 750,—	2 997,76		
	Totaal van St. Martin (N. G.)	f 15 530,—	f 16 030,—	—	500,—	f 17 000,—	f 14 537,52		
	St. Eustatius.								
	A. Belastingen.								
a.	Invoerrecht (98)	f 2 400,—	f 2 300,—	f 100,—	—	f 2 000,—	f 2 514,72	f 2 425,81	(98) Ofschoon de opbrengst in 1914 ruim f 500,— meer bedroeg dan de raming is, in verband met de gemiddelde opbrengst over 1912—1914, de raming voor 1916 voorzichtigheidshalve slechts f 100,— hooger gesteld dan die van 1915.
b.	Accijns op gedistilleerd, wijn en bier (99)	3 100,—	3 000,—	100,—	—	2 500,—	2 969,99	3 119,46½	(99) Als voren. De opbrengst overtrof de raming met ruim f 450,—.
c.	Accijns op geslacht (100)	250,—	250,—	—	—	250,—	288,60	254,65	(100) In verband met de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 wordt de raming van 1915 voor 1916 behouden.
d.	Zegelbelasting (101)	230,—	230,—	—	—	250,—	380,45	273,15	(101) In verband met het wisselvallige van het middel wordt de raming van 1915 voor 1916 overgenomen.
e.	Overdrachtsbelasting (102)	100,—	100,—	—	—	100,—	216,55	110,08	(102) Als voren.
g.	Grondbelasting (103)	850,—	850,—	—	—	850,—	830,19	1 009,60	(103) In verband met de opbrengst in 1914 wordt de raming van 1915 voor 1916 behouden.
h.	Gebruiksbelasting (104)	250,—	250,—	—	—	200,—	198,72	239,24	(104) Zie noot 100.
i.	Inkomstenbelasting (105)	330,—	300,—	30,—	—	300,—	331,58	338,68½	(105) In verband met de opbrengst in 1914 en de gemiddelde opbrengst over 1912— 1914 is de raming voor 1916 f 30,— hooger gesteld dan die van 1915.
j.	Successiebelasting (106)	15,—	15,—	—	—	25,—	—	—	(106) De raming van 1915 van dit wisselvallig middel is voor 1916 be- houden.
k.	Vergunningsrecht (107)	180,—	150,—	30,—	—	150,—	189,—	182,—	(107) Zie noot 105.
l.	Hondenbelasting (108)	60,—	50,—	10,—	—	50,—	72,—	63,—	(108) In verband met de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming voor 1916 f 10,— hooger gesteld dan die van 1915.
		f 7 765,—	f 7 495,—	f 270,—	—	f 6 675,—	f 7 991,80		

Letters.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	RAMING VOOR		VERSCHIL VOOR 1916.		Raming voor 1914.	Opbrengst in 1914.	Gemiddelde opbrengst over 1912—1914.	TOELICHTINGEN.
		1916.	1915.	Meer.	Minder.				
	B. <i>Inkomsten van onderscheiden aard.</i>								
a.	Opbrengst van cultures (109)	f 1 100,—	f 1 400,—	—	f 300,—	f 1 600,—	f 594,38½	f 1 105,32½	(109) Hoofdzakelijk tengevolge van ongunstige weersgesteldheid bleef dit middel beneden de raming. In verband met de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming voor 1916 f 300,— lager gesteld dan die van 1915.
b.	Boeten (110)	10,—	10,—	—	—	25,—	41,—	25,33	(110) In verband met het wisselvallige van dit middel wordt de raming van 1915 voor 1916 behouden.
c.	Inkomsten van de posterij (111)	900,—	750,—	150,—	—	700,—	1 005,76½	880,71½	(111) In verband met de opbrengst in 1914 en de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming voor 1916 f 150,— hooger gesteld dan die van 1915.
d.	Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening bij den in- door-uitvoer van goederen (112)	25,—	25,—	—	—	25,—	21,70	28,23	(112) Zie noot 100.
e.	Huur van gouvernements-entrepôts (113)	30,—	30,—	—	—	30,—	21,25	30,11	(113) Als voren.
h.	Registratierecht (114)	30,—	20,—	10,—	—	25,—	57,—	30,—	(114) Zie noot 108.
i.	Huur van landsgronden en eigendommen (115)	400,—	400,—	—	—	700,—	401,70	258,07	(115) De lage opbrengst in 1914 is een gevolg van het onverhuurd staan van gouvernementsgebouwen. De raming van 1915 is, in verband met de opbrengst in 1914 voor 1916 behouden.
t.	Afbetaling op verleende voorschotten tot aanmoediging van de katoencultuur (116)	7 000,—	10 000,—	—	3 000,—	11 000,—	4 415,25	5 536,04½	(116) Het bedrag van de raming voor 1916 is gelijk aan dat uitgetrokken op de begrooting van uitgaven voor „kosten tot aanmoediging van de katoen cultuur”. De opbrengst in 1914 houdt verband met de verleende voorschotten.
u.	Inkomsten van het katoenhuis en verzending van katoenvezel en zaad, enz. (117)	1 100,—	1 200,—	—	100,—	800,—	667,90	898,67½	(117) Het bedrag der raming is gelijk aan dat uitgetrokken op de begrooting van uitgaven voor „bedrijfskosten van het katoenhuis en renteloos voorschot ter bestrijding der kosten van bewerking en verzending naar de eerste havenplaats van vezel en zaad, gewonnen door den kleinen planter, enz.” De opbrengst bleef beneden de raming omdat de terugbetaling van de voorschotten niet ten volle in hetzelfde jaar, waarin zij verleend zijn, kan geschieden.
w.	Loodsgelden (118)	10,—	10,—	—	—	25,—	—	—	(118) Dit middel bracht over 1914 niets op. Ter voorkoming van memorie ramingen wordt de raming, evenals voor 1915, op f 10,— gesteld.
x.	Alle andere ontvangsten (119)	250,—	250,—	—	—	250,—	1 082,51	616,81½	(119) De raming van dit wisselvallig middel is voor 1916 op hetzelfde bedrag gesteld als voor 1915. In de opbrengst over 1914 is begrepen een bedrag van f 950,— ontvangen wegens terugbetaling van landbouwkredieten.
	Schoolgelden (120)	—	—	—	—	25,—	—	—	(120) Zie noot 56.
		f 10 855,—	f 14 095,—	f 160,—	f 3 400,—	f 15 205,—	f 8 308,46		
	VERZAMELING.								
	Belastingen	f 7 765,—	f 7 495,—	f 270,—	—	f 6 675,—	f 7 991,80		
	Inkomsten van onderscheiden aard	10 855,—	14 095,—	160,—	3 400,—	15 205,—	8 308,46		
	Totaal van St. Eustatius....	f 18 620,—	f 21 590,—	f 430,—	f 3 400,—	f 21 880,—	16 300,26		

Letters.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	RAMING VOOR		VERSCHIL VOOR 1916.		Raming voor 1914.	Opbrengst in 1914.	Gemiddelde opbrengst over 1912—1914.	TOELICHTINGEN.
		1916.	1915.	Meer.	Minder.				
Saba.									
<i>A. Belastingen.</i>									
a.	Invoerrecht (121)	f 2 500,—	f 2 600,—	—	f 100,—	2 300,—	f 2 157,62	f 2 536,77	(121) De invoer in 1914 viel tegen. In verband met de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is, de raming voor 1916 f 100,— lager gesteld dan die van 1915.
b.	Accijns op gedistilleerd, wijn en bier (122)	2 200,—	2 200,—	—	—	1 500,—	1 796,08	2 181,29½	(122) De invoer van gedistilleerd enz. was in 1914 meer dan waarop gerekend werd. In verband met de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming van 1915 echter voor 1916 behouden.
c.	Accijns op geslacht (123)	150,—	175,—	—	25,—	175,—	127,25	156,87	(123) In verband met de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming van dit wisselvallig middel voor 1916 f 25,— lager gesteld dan voor 1915.
d.	Zegelbelasting (124)	240,—	240,—	—	—	225,—	208,55	234,35	(124) In verband met de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming van 1915 van dit wisselvallig middel voor 1916 behouden.
e.	Overdrachtsbelasting (125)	15,—	25,—	—	10,—	25,—	17,60	15,37	(125) Zie noot 123. Verlaagd met f 10,—.
g.	Grondbelasting (126)	750,—	700,—	50,—	—	700,—	753,28	669,60	(126) De raming voor 1916 is in verband met de opbrengst in 1914 f 50,— hooger gesteld dan die van 1915.
h.	Gebruiksbelasting (127)	275,—	275,—	—	—	250,—	266,05	275,11	(127) De raming van 1915 is, in verband met de opbrengst in 1914 en de gemiddelde opbrengst over 1912—1914, voor 1916 behouden.
i.	Inkomstenbelasting (128)	150,—	175,—	—	25,—	175,—	144,01	164,09	(128) De raming voor 1916 is, in verband met de opbrengst in 1914 en de gemiddelde opbrengst over 1912—1914, f 25,— lager gesteld dan die van 1915.
j.	Successiebelasting (129)	10,—	10,—	—	—	25,—	—	—	(129) De raming van 1915 van dit wisselvallig middel is voor 1916 behouden.
k.	Vergunningsrecht (130)	350,—	350,—	—	—	250,—	318,—	338,50	(130) In verband met de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming van 1915 voor 1916 overgenomen.
l.	Hondenbelasting (131)	30,—	30,—	—	—	25,—	27,—	39,—	(131) Zie noot 127.
		f 6 670,—	f 6 780,—	f 50,—	f 160,—	f 5 650,—	f 5 815,44		
<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>									
b.	Boeten (132)	f 25,—	f 25,—	—	—	25,—	f 12,—	67,50	(132) Zie noot 129.
c.	Inkomsten van de posten (133)	1 400,—	1 400,—	—	—	1 400,—	1,439,68½	1 440,16	(133) Zie noot 127.
d.	Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening bij den in- door- en uitvoer van goederen (134)	25,—	25,—	—	—	25,—	22,40	31,—	(134) Zie noot 127.
g.	Schoolgelden (135)	50,—	50,—	—	—	50,—	40,50	47,66½	(135) Zie noot 130.
h.	Registratierecht (136)	20,—	20,—	—	—	25,—	16,—	18,67	(136) Zie noot 130.
v.	Opbrengst van de telephonische verbinding (137)	20,—	20,—	—	—	25,—	14,85	19,86½	(137) Zie noot 130.
w.	Loodsgelden (138)	10,—	10,—	—	—	25,—	—	—	(138) Zie noot 118.
x.	Alle andere ontvangsten (139)	25,—	25,—	—	—	25,—	40,22	30,16	(139) Zie noot 97.
		f 1 575,—	f 1 575,—	—	—	f 1 600,—	f 1 585,65½		
VERZAMELING.									
	Belastingen	f 6 670,—	f 6 780,—	f 50,—	f 160,—	f 5 650,—	f 5 815,44		
	Inkomsten van onderscheiden aard.	1 575,—	1 575,—	—	—	1 600,—	1 585,65½		
	Totaal van Saba	f 8 245,—	f 8 355,—	f 50,—	f 160,—	f 7 250,—	f 7 401,09½		

Letters.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	RAMING VOOR		VERSCHIL VOOR 1916.		Raming voor 1914.	Opbrengst in 1914.	Gemiddelde opbrengst over 1912—1914.	TOELICHTINGEN.
		1916.	1915.	Meer.	Minder.				
	Geheele Kolonie.								
	<i>Inkomsten van onderscheiden aard.</i>								
y.	Korting op de inkomsten van ambtenaren wegens pensioen (140)	f 32 000,—	f 31 000,—	f 1 000,—	—	f 31 000,—	f 31 000,—	f 31 905,23½	(140) In verband met de gemiddelde opbrengst over 1912—1914 is de raming voor 1916 f 1 000,— hooger gesteld dan die van 1915. Als opbrengst in 1914 is uitbrek aan gegevens genomen het bedrag der raming.
z.	Teruggave van door de koloniale kas bestreden kosten van de koloniale postspaarbank. (141)	3 000,—	2 500,—	500,—	—	2 500,—	2 500,—	3 255,16	(141) Als voren. Verhoogd met f 500,—.
aa.	Terugbetaling van verleende visscherijredieten (142)	750,—	1 000,—	—	250,—	1 200,—	735,40	1 005,09½	(142) De lage opbrengst in 1914 is hoofdzakelijk te wijten aan de ongunstige toestanden in het afgelopen jaar. Vele visschers oefenen de vischvangst niet als uitsluitend bedrijf uit; de meesten bebouwen bovendien een stukje grond. De oogst van 1913—1914 mislukte grootendeels, die van 1914—1915 geheel en al. Twee booten werden in 1914 afgeschreven wegens vergaan op zee. Voor 1916 kan worden gerekend op eene afbetaling ad f 750,—.
bb.	Vergoeding der kosten van inschrijving, enz. van handelsmerken door het hulpbureau voor den industrieelen eigendom (143)	100,—	—	100,—	—	—	—	—	(143) Voor iedere inschrijving van handelsmerken wordt eene bedrag van f 10,— gestort tot dekking van de betrekkelijke uitgaven. Voor de regelmatigheid wordt hiervoor een afzonderlijke post onder de middelen opgenomen; de betalingen werden tot nu toe verantwoord onder „alle andere ontvangsten”. In 1914 werd ontvangen f 210,—. Voorzichtigheidshalve wordt de raming van dit wisselvallig middel voor 1916 op f 100,— gesteld.
cc.	Vergoeding der kosten van onderzoek en beproeving van stoomketels en van vernieuwde akten van vergunning tot gebruik dier ketels (144)	250,—	—	250,—	—	—	—	—	(144) De vergoedingen bij dezen post bedoeld worden geheven als inkomsten ten bate van de koloniale kas. Om de redenen vermeld in noot 143 wordt in de raming der middelen ook hiervoor eene afzonderlijke post opgenomen. Het bedrag der raming is gesteld op f 250,— zijnde het gemiddelde van de opbrengst over de jaren 1912—1914.
		f 36 100,—	f 34 500,—	f 1 850,—	f 250,—	f 34 700,—	f 34 235,40		(145) Als opbrengst in 1914 is het bedrag der raming genomen.
	C. Bijdrage uit 's Rijks schatkist								
	Bijdrage uit 's Rijks schatkist tot aanvulling der koloniale middelen	f 353 212,—	f 409 714,—	—	f 56 502,—	f 482 194,—	(145) f 482 194,—		
	OVERZICHT.								
	Curacao	f 558 754,—	f 563 804,—	f 650,—	f 5 700,—	f 536 029,—	528 268,83		
	Aruba	45 300,—	64 650,—	50,—	19 400,—	70 875,—	45 764,62½		
	Bonaire	22 850,—	23 150,—	90,—	390,—	23 500,—	22 821,25		
	St. Martin N. G.	15 530,—	16 030,—	—	500,—	17 000,—	14 537,52		
	St. Eustatius	18 620,—	21 590,—	430,—	3 400,—	21 880,—	16 300,26		
	Saba	8 245,—	8 355,—	50,—	160,—	7 250,—	7 401,09½		
		f 669 299,—	f 697 579,—	f 1 270,—	f 29 550,—	f 676 534,—	f 635 093,58		
	Geheele Kolonie	36 100,—	34 500,—	1 850,—	250,—	34 700,—	34 235,40		
	Totaal generaal ..	f 705 399,—	f 732 079,—	f 3 120,—	f 29 800,—	f 711 234,—	f 669 328,98		

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—27.

Verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1916.

Staat der inkomsten van de kolonie gedurende de jaren 1912—1914.

Nº 6.

STAAT

vermeldende de opbrengst der middelen en inkomsten van de kolonie Curaçao over de jaren 1912, 1913 en 1914.

Litt.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	1912.	1913.	1914.	Totaal.	Gemiddeld per jaar.	AANMERKINGEN.
Curaçao.							
A. Belastingen.							
a.	Invoerrecht.....	f 158 492,82	f 163 857,36	157 969,92	f 480 320,10	f 160 106,70	(1) Om de vergelijking met de raming voor 1916 in bijlage 5 te vergemakkelijken, is dit middel, dat in de jaren 1912, 1913 en 1914 nog onder „Belastingen” was opgenomen, naar „Inkomsten van onderscheiden aard” overgebracht.
b.	Accijns op gedistilleerd, wijn en bier.....	111 232,77	125 447,54	114 619,46	351 299,77	117 099,92	
c.	Accijns op geslacht.....	9 662,20	7 300,25	7 927,—	24 889,45	8 296,48	
d.	Zegelbelasting.....	8 530,35	12 448,65	8 729,85	29 708,85	9 902,95	
e.	Overdrachtsbelasting.....	19 889,15	112 572,55	5 850,75	138 312,45	46 104,15	
f.	Belasting op openbare verkooping van roerend goed.....	1 004,50	1 024,50	529,50	2 558,50	852,83	
g.	Grondbelasting.....	40 415,59	42 982,39	41 347,04½	124 745,03	41 581,67½	
h.	Gebruiksbelasting.....	14 776,43½	14 932,51	14 941,61	44 650,55½	14 883,51½	
i.	Inkomstenbelasting.....	20 807,32	20 901,07	23 124,20	64 832,59	21 610,86	
j.	Successiebelasting.....	17 090,97	22 716,80	11 415,49	51 223,26	17 074,42	
k.	Vergunningsrecht.....	15 325,—	14 612,—	14 493,—	44 430,—	14 810,—	
l.	Hondenbelasting.....	1 482,—	1 170,—	1 022,—	3 674,—	1 224,66½	
B. Inkomsten van onderscheiden aard.							
a.	Opbrengst van cultures.....	1 158,—	—	399,57½	1 557,57½	519,19	
b.	Boeten.....	893,—	1 297,—	897,50	3 087,50	1 029,16½	
c.	Inkomsten van de posterij.....	69 887,50	26 389,04	24 730,47	121 007,01	40 335,67	
d.	Emolumenten, enz. ten behoeve van de koloniale kas.....	6 327,70	7 288,77	7 049,14	20 665,61	6 888,53½	
e.	Huur van gouvernements entrepôts.....	2 602,51	2 568,25	2 840,39	8 011,15	2 670,38	
f.	Uitvoerrecht van mijnproducten.....	—	2 001,38	7 098,08	9 098,46	3 033,15	
g.	Schoolgelden.....	11 204,26	12 052,29	11 646,17	34 902,72	11 634,24	
h.	Registratierecht.....	378,—	492,—	381,—	1 251,—	417,—	
i.	Huur van landsgronden en eigendommen.....	4 353,52½	6 953,55	8 002,80½	19 309,88	6 436,62½	
j.	Rente van verleende kredieten voor landbouw en damaanleg en afbetaling op die voorschotten.....	1 057,97½	2 884,45	989,12½	4 931,55½	1 643,85	
k.	Opbrengst van het station voor draadloze telegraphie.....	2 225,80	3 367,46	3 927,80	9 521,06½	3 173,68½	
l.	Inkomsten van de vleeschhal.....	1 965,—	1 704,—	1 960,50	5 629,50	1 876,50	
m.	Inkomsten van de Curaçaosche bank.....	12 000,—	12 000,—	12 000,—	36 000,—	12 000,—	
n.	Concessierechten.....	595,52	1 524,14	650,67	2 770,33	923,44	
o.	Terugbetaling door de telegraafkabelmaatschappij van gelden ter zake van de haar verleende garantie uit de koloniale kas ontvangen.....	—	—	—	—	—	
p.	Opbrengst van den verkoop van leermiddelen aan de leerlingen van de Hendrik- en Wilhelminaschool.....	—	906,38	1 280,64	2 187,02	729,00½	
q.	Opbrengst van den verkoop van plantzaad.....	—	—	142,53	142,53	142,53	
v.	Bruto opbrengst van het huis en erf N° 6 aan de Werfstraat op Scharloo... Loodsgelden (1).....	34 427,23	34 461,75	1 316,76	1 316,76	1 316,76	
w.	Alle andere ontvangsten.....	13 339,19½	4 770,09	34 557,98	103 446,96	34 482,32	
x.	Bergloon van petroleum en andere licht ontvlambare oliën.....	83,65	164,70	6 427,87	24 537,15½	8 179,05	
Aruba.							
A. Belastingen.							
a.	Invoerrecht.....	9 627,19	8 531,65	8 142,45	26 301,29	8 767,09½	
b.	Accijns op gedistilleerd, wijn en bier.....	13 819,81	15 829,54	15 000,29	44 649,64	14 883,21	
c.	Accijns op geslacht.....	357,—	336,—	590,35	1 283,35	427,78	
d.	Zegelbelasting.....	919,70	990,35	1 126,10	3 036,15	1 012,05	
e.	Overdrachtsbelasting.....	175,80	118,50	197,40	492,—	164,—	
g.	Grondbelasting.....	2 311,27½	5 206,44	3 561,34	11 078,76	3 692,92	
h.	Gebruiksbelasting.....	739,97	1 062,24	985,22	2 787,43	929,14	
i.	Inkomstenbelasting.....	995,39	1 203,31	1 103,09	3 301,79½	1 100,59½	
j.	Successiebelasting.....	—	—	—	—	—	
k.	Vergunningsrecht.....	1 272,50	1 287,—	1 288,50	3 848,—	1 282,66½	
l.	Hondenbelasting.....	261,—	276,—	243,—	780,—	260,—	
	Belasting op openbare verkooping van roerend goed.....	34,50	—	—	34,50	17,25	
B. Inkomsten van onderscheiden aard.							
b.	Boeten.....	22,50	51,—	71,—	144,50	48,16½	
c.	Inkomsten van de posterij.....	1 051,84	1 083,09	1 071,54½	3 206,48	1 068,82½	
d.	Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening bij den in- door- en uitvoer van goederen.....	240,30	160,20	148,80	549,30	183,10	
e.	Huur van gouvernements-entrepôts.....	344,04	195,51	249,—	788,41	262,80	
f.	Uitvoerrecht van mijnproducten.....	13 029,07	9 863,40	4 111,20	27 003,67	9 001,22	
h.	Registratierecht.....	110,—	134,—	118,—	362,—	120,66½	
i.	Huur van landsgronden en eigendommen.....	3 507,30	5 091,06	4 849,50	13 447,86	4 482,62	
j.	Afbetaling op verleende kredieten voor landbouw.....	—	784,—	—	—	—	
k.	Opbrengst van het station voor draadloze telegraphie.....	788,45	8 137,80	741,60	2 314,05	771,35	
n.	Concessierechten.....	2 029,34	328,22	1 434,88½	11 602,12	3 867,37	
w.	Loodsgelden (1).....	424,86	512,98	134,87½	887,86	295,95	
x.	Alle andere ontvangsten.....	403,51	—	596,48	1 512,97	514,32½	

Litt.	BENAMING DER MIDDELEN.	1912.	1913.
Bonaire.			
<i>A. Belastingen.</i>			
a.	Invoerrecht	f 2 619,05	f 2 887,46
b.	Accijns op gedistilleerd, wijn en bier	5 848,18½	5 690,90
c.	Accijns op geslacht	295,—	306,15
d.	Zegelbelasting	596,90	692,60
e.	Overdrachtsbelasting	93,65	1 013,80
g.	Grondbelasting	2 711,60	3 681,50½
h.	Gebruiksbelasting	466,00½	640,78
i.	Inkomstenbelasting	657,94	732,90½
j.	Successiebelasting	—	—
k.	Vergunningsrecht	883,50	804,—
l.	Hondenbelasting	78,—	120,—
	Belasting op openbare verkoop van roerend goed	44,50	—
<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>			
a.	Opbrengst van cultures	539,20½	60,—
b.	Boeten	20,—	19,50
c.	Inkomsten van de posterij	1 237,15½	1 288,06
d.	Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening bij den in- door- en uit- voer van goederen	407,—	446,—
e.	Huur van gouvernementen entrepôts	50,75	26,50
h.	Registratierecht	73,—	93,—
i.	Huur van landsgronden en eigendommen	2 136,13½	3 398,70½
k.	Opbrengst van het station voor draadlooze telegraphie	461,—	435,10
w.	Loodsgelden (1)	75,37½	77,12½
x.	Alle andere ontvangsten	472,28½	1 103,27
St. Martin			
(Nederlandsch gedeelte).			
<i>A. Belastingen.</i>			
a.	Invoerrecht	5 886,88	6 031,32
b.	Accijns op gedistilleerd, wijn en bier	694,98	690,80
c.	Accijns op geslacht	379,70	354,70
d.	Zegelbelasting	905,95	817,85
e.	Overdrachtsbelasting	470,40	634,60
g.	Grondbelasting	1 547,71	2 519,71
h.	Gebruiksbelasting	559,89	872,22½
i.	Inkomstenbelasting	484,32½	427,45
j.	Successiebelasting	180,40	220,80
k.	Vergunningsrecht	330,—	234,—
l.	Hondenbelasting	141,—	147,—
	Belasting op openbare verkooping van roerend goed	39,75	—
<i>B. Inkomsten van onderscheiden aard.</i>			
b.	Boeten	38,50	15,—
c.	Inkomsten van de posterij	1 653,32½	1 641,11½
d.	Ontvangsten wegens kosten van dienstverlening bij den in- door- en uitvoer van goederen	97,20	70,—
g.	Schoolgelden	10,—	21,75
h.	Registratierecht	106,—	81,—
r.	Uitvoerrecht van zout	388,59	739,75
w.	Loodsgelden (1)	7,50	—
x.	Alle andere ontvangsten	59,10	212,02½
	Huur van gouvernementen-entrepôts	5,50	12,50
	Rente van verleende kredieten voor landbouw en afbetaling op die voorschotten	1 055,—	2 063,50
St. Eustatius.			
<i>A. Belastingen.</i>			
a.	Invoerrecht	2 358,64	2 404,07
b.	Accijns op gedistilleerd, wijn en bier	3 271,08½	3 117,32
c.	Accijns op geslacht	225,15	250,20
d.	Zegelbelasting	222,25	216,75
e.	Overdrachtsbelasting	66,49	47,20
g.	Grondbelasting	1 181,30	1 017,31
h.	Gebruiksbelasting	293,40	223,61

1914.	Totaal.	Gemiddeld per jaar.	AANMERKINGEN.
2 946,81	f 8 453,32	f 2 817,77	
6 991,24	18 530,32½	6 176,77½	
354,05	955,20	318,40	
662,05	1 951,55	650,51½	
244,85	1 352,30	450,76½	
3 625,80½	10 018,91	3 339,63½	
522,37	1 629,15½	543,05	
553,40½	1 924,25	641,41½	
—	—	—	
787,50	2 475,—	825,—	
177,—	375,—	125,—	
—	44,50	22,25	
130,25	729,45½	243,15	
42,50	82,—	27,33	
1 241,53	3 766,74½	1 255,58	
504,60	1 357,60	452,53	
102,50	179,75	59,91½	
60,—	226,—	75,33	
2 586,88	8 121,72	2 707,24	
305,80	1 201,90	400,63	
80,25	232,75	77,58	
901,86	2 477,41½	825,80½	
5 507,79	17 425,99	5 808,66	
424,13	1 809,91½	603,30½	
331,90	1 066,30	355,43½	
700,90	2 424,70	808,23½	
196,35	1 301,35	433,78	
1 665,64	5 733,06	1 911,02	
561,67	1 993,78½	664,59½	
417,75	1 329,52½	443,17½	
1 376,63	1 777,83	592,61	
234,—	798,—	266,—	
123,—	411,—	137,—	
—	39,75	19,87½	
18,—	61,50	20,50	
1 481,05	4 775,49	1 591,83	
111,90	279,10	93,03	
23,—	54,75	18,25	
71,—	258,—	86,—	
1 171,41	2 299,75	766,58½	
—	7,50	2,50	
121,40	392,52½	130,84	
—	18,—	9,—	
—	3118,50	1 559,25	
2 514,72	7 277,43	2 425,81	
2 969,99	9 358,39½	3 119,46½	
288,60	763,95	254,65	
380,45	819,45	273,15	
216,55	330,24	110,08	
830,19	3 028,80	1 009,60	
198,72	717,73	239,24	

Litt.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	1912.	1913.	1914.	Totaal.	Gemiddeld per jaar.	AANMERKINGEN.
i.	Inkomstenbelasting	400,42	284,06	331,58	1 016,06	338,68½	
j.	Successiebelasting	—	202,50	—	—	—	
k.	Vergunningsrecht	154,50	48,—	189,—	546,—	182,—	
l.	Hondenbelasting	69,—	—	72,—	189,—	63,—	
	B. Inkomsten van onderscheiden aard.						
a.	Opbrengst van cultures	1 228,95	1 492,64	594,38½	3 315,97½	1 105,32½	
b.	Boeten	35,—	886,76½	41,—	76,—	25,33	
c.	Inkomsten van de posterij	749,61½	—	1 005,76½	2 642,14½	880,71½	
d.	Ontvangsten wegens kosten van dienstverleening bij den in- door- en uitvoer van goederen	42,—	21,—	21,70	84,70	28,23	
e.	Huur van gouvernements-entrepôts	48,08	21,—	21,25	90,33	30,11	
h.	Registratierecht	15,—	18,—	57,—	90,—	30,—	
i.	Huur van landsgronden en eigendommen	186,—	186,50	401,70	774,20	258,07	
s.	Afbetaling op verleende voorschotten tot aanmoediging van de katoencultuur	—	6 656,84	4 415,25	11 072,09	5 536,04½	
t.	Inkomsten van het katoenhuis en verzending van katoenvezel en zaad, enz.	—	1 129,45	667,90	1 797,35	898,67½	
w.	Loodsgelden (1)	—	212,96	—	—	—	
x.	Alle andere ontvangsten	554,98½	—	1 082,51	1 850,45½	616,81½	
	Rente van verleende kredieten voor landbouw en afbetaling op die voorschotten	580,—	609,89	—	1 189,89	594,94½	
	Saba.						
	A. Belastingen.						
a.	Invoerrecht	2 711,77	2 740,93	2 157,62	7 610,32	2 536,77	
b.	Accijns op gedistilleerd, wijn en bier	1 985,31	2 762,50	1 796,08	6 543,89	2 181,29½	
c.	Accijns op geslacht	197,40	145,95	127,25	470,60	156,87	
d.	Zegelbelasting	210,80	283,70	208,55	703,05	234,35	
e.	Overdrachtsbelasting	12,60	15,90	17,60	46,10	15,37	
g.	Grondbelasting	574,68½	680,83	753,28	2 008,79½	669,60	
h.	Gebruiksbelasting	284,62	274,65	266,05	825,32	275,11	
i.	Inkomstenbelasting	159,46	188,80	144,01	492,27	164,09	
j.	Successiebelasting	—	367,50	—	—	—	
k.	Vergunningsrecht	330,—	54,—	318,—	1 015,50	338,50	
l.	Hondenbelasting	36,—	—	27,—	117,—	39,—	
	B. Inkomsten van onderscheiden aard.						
b.	Boeten	114,50	76,—	12,—	202,50	67,50	
c.	Inkomsten van de posterij	1 469,44	1 411,36	1 439,68½	4 320,48½	1 440,16	
d.	Ontvangsten wegens kosten van diensverleening bij den in- door- en uitvoer van goederen	31,—	39,60	22,40	93,—	31,—	
g.	Schoolgelden	51,50	51,—	40,50	143,—	47,66½	
h.	Registratierecht	18,—	22,—	16,—	56,—	18,67	
u.	Opbrengst van de telephonische verbinding	24,10	20,65	14,85	59,60	19,86½	
w.	Loodsgelden (1)	—	21,49½	—	—	—	
x.	Alle andere ontvangsten	28,77	—	40,22	90,48½	30,16	
	Geheele Kolonie.						
	Inkomsten van onderscheiden aard.						
a.	Kortingen op de inkomsten van ambtenaren wegens pensioen	32 619,35½	32 096,35	31 000,—	95 715,70½	31 905,23½	
b.	Teruggave van door de koloniale kas bestreden kosten van de koloniale postspaarbank	3 366,75	3 898,74	2 500,—	9 765,49	3 255,16	
c.	Terugbetaling van verleende visscherijcredieten	—	1 274,79	735,40	2 010,19	1 005,09½	
	Inkomsten van den stoomvaartdienst tusschen de eilanden der kolonie	268,45	—	—	268,45	134,22½	

j. /
k. /
a.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—27.

Verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1916.

Overzicht.

Nº 7.

OVERZICHT van de geraamde inkomsten en uitgaven voor elk eiland.

	INKOMSTEN.		UITGAVEN.		VERSCHIL.			
					VOORDEELIG.		NADEELIG.	
Curacao	f 558,754.	—	f 534,011.	—	f 24,743.	—	f —	—
Aruba	45,300.	—	59,964.	—	—	—	14,664.	—
Bonaire	22,850.	—	44,144.	—	—	—	21,294.	—
St. Martin (N. G.)..	15,530.	—	51,208.	—	—	—	35,678.	—
St. Eustatius	18,620.	—	41,465.	—	—	—	22,845.	—
Saba	8,245.	—	26,274.	—	—	—	18,029.	—
Geheele kolonie	36,100.	—	301,545.	—	—	—	265,445.	—
	f 705,399.	—	f 1,058,611.	—	f 24,743.	—	f 377,955.	—
Bijdrage uit 's Rijks schatkist	353,212.	—	—	—	353,2	—	—	—
	f 1,058,611.	—	f 1,058,611.	—	f 377,955.	—	f 377,955.	—

De Koloniale Raad heeft de volgende besluiten genomen op den 10den Maart 1915.

Overzicht.

797

OVERZICHT van de gezamenlijke inkomsten en uitgaven voor elk eiland.

Inkomsten	Uitgaven		Verschil
	Overheerlijke	Particuliere	
109,300	28,142	24,742	14,084
302,912	—	—	302,912
1,028,011	277,952	277,952	477,007

Z
 Ver
 ste
 Sp
 N
 verk
 Dok
 N
 hers
 en E
 K
 hers
 noer
 Be
 Nass
 van
 werk
 H. M
 To
 5de
 U
 van
 over
 K
 land
 en b
 sche
 K
 koop
 K
 van
 leph
 B
 stru
 A
 Mar
 die

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—27.

Verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1916.

Specificatie van de in 1914 gedane onvoorziene uitgaven.

Nº 8.

SPECIFICATIE van de in 1914 gedane onvoorziene uitgaven.

In de kolonie.

Curaçao.

Nadere kosten voor de voltooiing van de verkaveling van de aangekochte plantages Doksterstuin, Pannekoek en Dominguito f	1 412,10
Nadere kosten voor de voltooiing van de herstelling van de gebouwen op Doksterstuin en Pannekoek	6 419,25½
Kosten van het maken van nieuwe en het herstellen van oude wegen op de laatstgenoemde plantages	2 795,80
Betaalde averij-grosse per s. s. „Oranje Nassau” van goederen voor het departement van openbare werken ad f 21,89 en van vuurwerk voor de viering van den verjaardag van H. M. de Koningin, ad f 29,79, samen	51,68
Toelagen aan 2 boschwachters in het 4de en 5de district, à f 15,— 's maands	360,—
Uitkeering aan G. B. Dussel, wegens gemis van inkomsten als onderwijzer 2de klasse, over het tijdvak Januari—Juni 1912	75,—
Kosten van toezicht op de 2 door de Nederlandsche oorlogsschepen in 1908 aangehouden en binnen de haven van Curaçao gebrachte schepen	156,—
Kosten van gezondheidsmaatregelen (opkopen en verdelgen van ratten en muizen) ..	133,—
Kosten van verbinding van de politiewacht van Montagne, in het 2de district, aan het telefoonnet	289,25
Bijdrage in de oprichtingskosten van het struisvogelpark „Albertina”	6,—
Aanschaffing van boeien voor het eiland St. Martin N. G., ter vervanging van de oude, die bijna geheel vergaan waren	1 242,89

Verstrekking van beschuit aan kinderen van de armenscholen in de buitendistricten van Curaçao en op Bonaire, met daarop gevallen vervoerkosten	f 999,15
Vracht naar Aruba en Bonaire van eene bezending meel door de firma S. E. L. Maduro & Sons aan de noodlijdenden op die eilanden geschonken	17,50
Remuneratie aan C. H. Jonckheer Wz. als secretaris van den Raad van Beroep voor de Inkomstenbelasting	50,—
Vordering van de Surinaamsche postadministratie ter zake van het postpakkettenverkeer tusschen Suriname en Curaçao, over het 2de halfjaar 1912	5,80
Uitkeering aan de firma Edwards Henriquez & Co., gewezen agente alhier van den paketsdienst tusschen de eilanden der kolonie onderling, voor scheepsongelden op het eiland St. Thomas van den paketschoener „Gouverneur van den Brandhof” in het jaar 1910, eerst in 1914 door de agenten op St. Thomas in rekening gebracht	27,05
Het inrichten van de operatiekamer in 's Landshospitaal tot een Röntgenkamer voor een in 1914 ontvangen Röntgen-apparaat	76,90
Bouw van een afdak en andere dringende werken bij het leprozengesticht	124,20½
Kosten van onderzoek van de Paardenbaai van Aruba, in verband met de voorgestelde verbetering van die baai ..	164,97½
Uitgaven in Suriname in 1912 gedaan voor voeding enz., van schepelingen van het s. s. „Prinses Juliana”, aldaar op de proef om voor den dienst in die kolonie te worden overgenomen	3 583,33
Kosten van verbetering in de bebakening van de havenmondung	329,92

Autohuur, enz. voor het vervoeren van militairen en bagage naar verschillende buitenposten, in verband met de genomen maatregelen voor kustbewaking van het eiland..... f	260,62½
Koopsom van de gronden Hermitsel, Vredenbergen en Eendracht tot het stichten van vestingsplaatsen voor districtbewoners, die zich niet uitsluitend met den landbouw bezighouden en in de stad komen werken.....	2 651,82½
Dringende reparatiën aan het steigertje in het schottegat bij een publieken weg, dat door visschers als landingsplaats wordt gebruikt...	296,80
Traktement ad f 4 000,— 's jaars van H. Meerdink, Inspecteur van het onderwijs, over het tijdvak 1 September—ult. December 1914	1 333,33
Toelage ad f 2 000,— 's jaars van W. C. J. van Leeuwen, waarnemend Inspecteur van het onderwijs, van 1 tot 26 September 1914..	144,44
Kosten van huisvesting van gehuwde militaire marechaussee's die in 1913 ten onrechte ten laste van de staatsbegroting van 1912 werden geboekt.....	153,—
Passagekosten van 2 Curaçonaars van Nederland naar Curaçao, welke personen zich zonder middel van bestaan in Nederland bevonden.....	320,—
Levering in December 1914 van water voor de gouvernementsskantoren.....	46,75
Verstrekking van hoedenstroo voor werkverschaffing aan arme vlechtsters op Aruba..	338,84
	<u>f 23 865,41½</u>

A r u b a.

Toelage aan den gouvernements-geneeskundige voor het leiden van een cursus in de verloskunde, ad f 300,— 's jaars, sedert 1 ^o Februari 1914..... f	275,—
Huur van een huis bestemd voor ziekenhuis, toelage aan een verpleegster en verdere kosten voor de verpleging, enz. van de in genoemde inrichting opgenomen zieken.....	880,95½
Verstrekken van beschuit aan de kinderen der armenscholen en verderen steun aan hulpbehoevenden.....	1 554,—
Bijdrage aan de armenkas, tot tegemoetkoming in den bestaanden nood der bevolking..	125,—
Kosten van onderzoek van de Paardenbaai in verband met de voorgestelde verbetering van die baai.....	479,04½
Toelage voor het houden van toezicht bij den vuurtoren van Cerro-Colorado, over het tijdvak 2 ^o Juni—ult. December 1914, naar reden van f 400,— 's jaars.....	212,22
Quarantaine uitgaven.....	50,25
Kosten van schoonmaken en uitdiepen van watervergaarbakken (werkverschaffing).....	1 048,85

Uitkeering van P. Frigerio en E. Goilo, ieder f 10,— voor reis- en verblijfkosten bij een plaatselijk onderzoek naar de werkzaamheden verricht op het onderzoeksterrein aan R. J. Eman afgestaan tot het doen van opsporing naar delfstoffen (P. B. 1911, N ^o 6) f	20,—
	<u>f 4 645,32</u>

B o n a i r e.

Toelage aan den gouvernements-geneeskundige voor het leiden van een cursus in de verloskunde, à f 300,— 's jaars..... f	300,—
Kosten van een cursus voor herhalingsonderwijs.....	183,32
Toelage aan den districtmeester van het dorp Rincon, voor meerdere werkzaamheden in verband met mailverzending naar dat dorp, à f 5,— 's maands.....	60,—
Verstrekken van beschuit aan de kinderen der armenscholen en verderen steun aan hulpbehoevenden.....	489,25
Koopsom en kosten van verkoop bij gerechtelijke uitwinning van onroerende goederen waarvan het Bestuur van Curaçao als executant kooper is gebleven.....	235,80
Koopsom van een stuk gronds in het dorp Kralendijk.....	80,—
Toelage voor het schoonhouden van de gouvernementssapotheek en van de instrumenten, à f 3,— 's maands, sedert 1 ^o Juli.....	18,—
	<u>f 1 366,37</u>

S t. M a r t i n N. G.

Uitkeering aan L. O. Lampe van het na-deelig verschil tusschen zijne emolumenten als hypotheekbewaarder-scheepsmeter en de hem als zoodanig gewaarborgde som, over het tijdvak 1 ^o Januari—10 April 1914..... f	7,91
Betaalde grondbelasting op gouvernementseigendommen, die niet bestemd zijn voor gouvernementssdienst, over de jaren 1911 (f 33,75) en 1912 (f 37,50).....	71,25
Vergoeding aan de soeur M. Agatha, wegens bewezen diensten als verpleegster van een verwonden marechaussee, gedurende diens overtocht van St. Martin naar Curaçao.....	50,—
	<u>f 129,16</u>

S t. E u s t a t i u s.

Te min genoten toelage door Mejuffrouw L. Johnson, over het tijdvak 6 November—ult. December 1912..... f	0,61
Verzendingskosten van een baal katoen naar St. Kitts, bestemd voor de tentoonstelling te Londen.....	3,20
Kosten van het opzenden naar St. Kitts van	

2 britsche onderdanen, die op zee in een open boot waren gevonden.....	f	6,77½
Kosten van gezondheidsmaatregelen.....		6,72½
	f	<u>17,31</u>

S a b a.

Traktement van den geneesheer C. J. Samson over 2 dagen in Januari 1914.....	f	16,33
--	---	-------

In Nederland.

Verrekening van aan de Nederlandsche postadministratie toekomende door Venezuela betaalde transitrechten van met de stoomschepen van de maatschappij „Koninklijke West-Indische Maïldienst” verzonden poststukken, over de jaren 1895 tot 1902.....	f	883,53
---	---	--------

Ter goede rekening verstrekt bedrag aan den Consul-Generaal der Nederlanden te Lon-

den, ter bestrijding der uitgaven verbonden aan de inzending van St. Eustatius op de in Londen te houden Internationale katoen-, enz. tentoonstelling..... f 450,—

Betaald aan G. J. van Grol, gezaghebber van St. Eustatius, met verlof in Nederland, voor zijne reis- en verblijfkosten naar Londen in verband met de katoententoonstelling. 310,40

Toelage aan J. Appel over het tijdvak 19—31 Augustus 1914..... 20,97

f 1 664,90

Totaal der uitgaven:

In de kolonie..... f 30 039,90½

In Nederland..... 1 664,90

f 31 704,80½

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text at the top of the page, possibly a header or title. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a footer or signature. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1914—1915.—27.

*Verordening, waarbij voorloopig wordt vastge-
steld de koloniale huishoudelijke begrooting
voor het dienstjaar 1916.*

Voorloopig Verslag.

N° 9.

Het Afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Van verschillende zijden werd waardeering uitgesproken voor de wijze, waarop zoowel door de Regeering in het Moederland als door het Bestuur der Kolonie in de moeilijke omstandigheden, waarin het Rijk en de Koloniën zich sinds het uitbreken van den Europeeschen oorlog bevonden hebben, is opgetreden. Dat tot dusverre alles vermeden is kunnen worden, wat de onzijdigheid van het Rijk in gevaar zou kunnen brengen, stemde tot dankbaarheid.

Met waardeering werd ook gewaagd van den milden steun en hulp, zoowel hier als in Nederland van particuliere zijde ondervonden.

Dat de hier bijeengebrachte gelden voor de steuncomité's in Nederland gedeeltelijk afgewezen zijn geworden, had in de kolonie geen goeden indruk teweeggebracht. De bijdrage van de Kolonie had moeten worden aanvaard in denzelfden geest als zij was gegeven, namelijk als een bewijs van sympathie, van deelneming in de moeilijke omstandigheden, die velen in het Moederland thans doormaakten, van aanhoorigheid.

Ook de Koloniale Raad, dit werd gereleveerd, heeft van zijn kant de moeilijke taak van het Bestuur in verband met den oorlogstoestand in Europa zooveel mogelijk trachten te verlichten door zich te onthouden van critiek op de ingediende ontwerpen, door de meeste verordeningen zelfs zonder voorafgaand afdeelingsonderzoek en zonder debat aan te nemen.

Toch konden enkele leden thans niet nalaten met een enkel woord te wijzen op de weinige waardeering, welke de Raad van de zijde van Regeering en Bestuur ondervindt. De heel enkele wijzigingen, die de Raad in de vorige begrooting heeft gebracht, werden aanvankelijk door den Minister van Koloniën niet overgenomen; de posten voor verlenging van de steigers op Bonaire en St. Eustatius werden weder op de begrooting gebracht; de tijdelijke betrekking van landbouwkundige werd, tegen het votum van den Raad in, in eene vaste veranderd.

Verder wordt er, niettegenstaande daaromtrent bepaalde toezeggingen zijn gedaan, niets gedaan aan de verplaatsing der pachters van Gouvernementsgronden. Weder is er een jaar verlopen, zonder dat met die verplaatsing zelfs een ernstige aanvang is gemaakt. Het argument voor het herhaald uitstel van een jaar is, dat er thans geen voldoende maïsstocken zijn voor dakbedekking. Is het aan de aandacht van het Bestuur ontgaan, dat de cocospalm bruikbaar dakbedekkingsmateriaal oplevert?

Enkele leden zouden gaarne vernemen of er sinds de handeling van de vorige begrooting pachters zijn verplaatst en ook hoevele pachters in het geheel reeds uit het 4e district naar het aangekochte complex zijn verplaatst.

De leden aan het woord deden uitkomen, dat, wanneer de Raad zich schrap zet tegen het opjagen der uitgaven of tegen het invoeren van vaste betrekkingen, hij dit alleen doet, omdat hij, bij steeds met tekorten sluitende begrootingen, doordrongen is van de noodzaak van zuinigheid in de huishouding.

Wordt geen acht geslagen op wat in den Raad gezegd of gedaan wordt, worden gedane toezeggingen of beloften niet met nauwgezetheid nagekomen, dan kan het wel niet anders of op den duur zal den leden wel de lust moeten vergaan om zelfs de allernoodzakelijkste critiek uit te oefenen.

Door verscheidene leden werden klachten geuit over de politie. Volgens die leden laat de discipline te wenschen over, hetgeen werd toegeschreven aan het toezicht. Onder meer werd er gereleveerd, dat de politieagenten, gestationneerd op den Kleinen Berg, dikwijls niet op hunnen post zijn; dat aan de Handelskade en in verscheidene andere hoofdstraten zelden een agent wordt aangetroffen; dat bij en op de bruggen over het Rifwater thans vele onzedelijkheden worden gepleegd, die niet door de politie worden tekeer gegaan.

Door eenige leden werd het bovenstaande eerder aan het geringe aantal agenten dan aan het toezicht toegeschreven.

In overweging werd gegeven de militairen weder te vervangen door burgermarechaussées.

Verscheidene leden gaven hun verlangen te kennen om de opinie van den Inspecteur voor het onderwijs te mogen vernemen omtrent den stand van het onderwijs alhier. Ook zouden zij gaarne in kennis worden gesteld met het oordeel van den Inspecteur omtrent het bestaande leerplan.

In verband met de moeilijkheid om Nederlandsche onderwijskrachten te verkrijgen, vroegen eenige leden of het niet doenlijk is om studiebeurzen te verlenen aan jongelieden, die de normaallessen met goed gevolg hebben doorloopen, ten einde hen in staat te stellen in Nederland de akte van onderwijzer te halen, onder verband om het genoten geld terug te betalen bij niet terugkeer in de kolonie.

Het voorstel vond geen algemeenen bijval; sommige leden toch meenden, dat er zooveel mogelijk naar gestreefd moet worden Nederlanders van geboorte als onderwijzers hier te krijgen.

Eenige leden stelden de vraag waarom, nu er zulk een gebrek is aan leerkrachten, de heer van Leeuwen, gewezen schoolopziener, boven de formatie op de Gouvernements Secretarie is geplaatst en van zijne diensten geen gebruik is gemaakt ten behoeve van het onderwijs. Vooral nu in dezen tijd, waarin groote zuinigheid in alle takken van dienst wordt en moet worden doorgevoerd, achtte men de getroffen regeling niet wel te verantwoorden.

Met waardeering had men gezien, dat de Inspecteur voor het onderwijs groote belangstelling toont en zijne beste krachten wijdt aan de verbetering van het onderwijs, wat onder meer blijkt uit het feit, dat hij persoonlijk lessen aan de Hendrik- en de Normalschool op zich heeft genomen.

Enkele leden achtten het raadzaam, dat de Inspecteur voor het onderwijs geen deel uitmaakt van de schoolcommissie, noch als secretaris daarvan optreedt. Zij meenden, dat de Inspecteur geheel buiten die commissie moet staan.

Zooals reeds boven gezegd, betreurde men het, dat de betrekking van landbouwkundige eene vaste is geworden. Een lid wenschte te constateeren, dat de tegenwoordige titularis zijn taak met ijver vervult en wees op enkele in den laatsten tijd verkregen resultaten.

Gevraagd werd of er reeds proeven genomen zijn met het dryfarming-systeem en welke resultaten zijn verkregen.

Gaarne zou men willen vernemen hoe het met den sisal-aanplant op Mount-Pleasant staat. Eenige leden meenden te weten, dat de proef als mislukt is te beschouwen, aangezien er zeer veel sterfte onder de planten is geweest.

Ter sprake kwam de havenverbetering. Geklaagd werd, dat de werkzaamheden zoo uiterst langzaam vorderen. Terwijl bij de begrooting voor 1914 door het Bestuur is gezegd, dat de werkzaamheden vermoedelijk in 1913 zouden zijn afgelopen, is het nog niet te voorzien wanneer de haven gereed zal zijn.

Men wees er op, dat de nieuwe baggermachine niet schijnt te beantwoorden aan de verwachtingen, die men bij het bestellen daarvan koesterde.

Er zou prijs worden gesteld op het vernemen van de zijns wijze van den nieuwbenoemden Directeur der Openbare werken omtrent de havenverbetering.

Enkele leden meenden vernomen te hebben, dat de machi-

nist-werkbaas bij den zandzuiger, die een toelage van f 2 700.— 's jaars geniet, f 2,50 daags extra krijgt voor het behandelen van de Hayward Bucket. Zij vroegen of dit waar is.

Betreurd werd, dat de post voor de verbetering van den waterafvoer in en om Monteverde, van de begrooting voor 1915 door den Minister van Koloniën afgevoerd, niet weder op deze begrooting is gebracht.

Eenige leden gaven in overweging een grooter bedrag uit te trekken voor het reinigen der straten. Geklaagd wordt, dat de straten op het punt van reinheid nog al te wenschen overlaten, terwijl de daarvoor verantwoordelijke personen aanvoeren, dat het toegestane crediet niet strekt om ze in reiner toestand te onderhouden.

Gaarne zou men willen vernemen of de zending van den heer Henriquez, leider van de hoedenvlechtindustrie, naar Europa en Noord Amerika eenig resultaat heeft gehad voor die industrie.

Met leedwezen moest men constateeren, dat het stroo erg slecht is, de prijzen der stapelhoeden heel laag zijn en de uitvoer van stroohoeden gedurende de laatste drie jaren zeer teruggelopen is.

De wensch werd kenbaar gemaakt, dat bij de indiening door het Bestuur van verordeningen, overeenkomende met in Nederland en Suriname geldende wetten, de bronnen worden opgegeven, waaruit de gegevens tot het samenstellen dier verordeningen zijn geput.

Enkele leden stelden voor om de kosten, verbonden aan het voltrekken van een huwelijk in een bijzonder huis, af te schaffen of ten minste aanzienlijk te verlagen. Een som van veertig gulden achtten zij bijzonder hoog.

Artikelen.

Art. 28i. Voorgesteld werd dezen post te doen vervallen. Nu de districtmeester van het 4e en 5e district een automobiel er op na houdt, zal het niet meer voorkomen, dat hij buiten zijn standplaats blijft overnachten. Gereleveerd werd ook, dat op de Gouvernementsplantage Wacao, op eenige minuten rijdens van Hoffi Abau gelegen, reeds een woning staat, die tot het doeleinde kan worden ingericht.

Art. 32. Gevraagd werd waaruit de leiding van den Directeur van de hoedenindustrie bestaat. Door verscheidene leden werd betwijfeld of de leiding ooit noodzakelijk is geweest.

Art. 39 a en b. De vraag werd gesteld met welk doel deze posten worden behouden, daar er toch op Curaçao geen bacterioloog is.

Art. 45. Eenige leden verklaarden hun stem niet langer aan dezen post te kunnen verleen. Naar hun oordeel voert de Maatschappij thans niets meer uit.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 24n. Maart 1915.

De Rapporteurs,

Ed. S. LANSBERG.

F. W. P. WINKEL.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—27.

Verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1916.

Memorie van Antwoord.

Nº 10.

Ondergeteekende sluit zich van ganscher harte aan bij de leden, die de Regeering in het Moederland dankbaar zijn voor wat deze in de moeilijke tijdsomstandigheden, na het uitbreken van den oorlog, voor de kolonie Curaçao heeft gedaan; terwijl het hem aangenaam was te vernemen, dat ook de wijze, waarop het Bestuur onder deze omstandigheden voor de belangen der kolonie is opgetreden, bij die leden waardeering vond.

Van zijnen kant betuigt hij den Raad zijn oprechten dank voor de eendrachtige samenwerking, die hij in dien tijd heeft ondervonden, en die hij ten hoogste heeft gewaardeerd.

Voor den grooten steun, dien de kolonie, ondanks de droevige tijdsomstandigheden, waarin in Nederland zelf zooveel noodig is om er den nood te lenigen, toch weer voor de armen uit het Moederland mocht ontvangen, kunnen wij, meent ook ondergeteekende, bijna niet dankbaar genoeg zijn.

Moelijk kan hij begrijpen, waarom het feit, dat de directie van het Koninklijk steuncomité, toen het in Nederland bekend werd, hoe groot de nood was bij een deel der bevolking van de benedenwindsche eilanden, verzocht de hier voor dat comité bijeengebrachte gelden dan maar liever voor de armen der kolonie te gebruiken, in de kolonie geen goeden indruk zou hebben gemaakt.

Men heeft in Nederland ten volle geapprecieerd ons streven, om, ofschoon de toestand hier zelf niet rooskleurig was, toch door onze bijdragen den nood in het Moederland nog eenigszins te helpen lenigen, en daardoor een blijk te geven, niet alleen van onze groote sympathie, maar vooral ook van onze groote dankbaarheid voor de milde wijze, waarop wij reeds zoo dikwijls en door de regeering en door particulieren in Nederland zijn gesteund geworden.

Men kan, meent ondergeteekende, dan ook niet zeggen, dat de hier voor het steuncomité bijeengebrachte gelden gedeeltelijk zijn afgewezen.

De edelmoedigheid is in Nederland zoo groot geweest, dat men er niet alleen gezegd heeft, houdt dat geld maar liever voor uwe armen, die het ook zoo hard noodig hebben, maar er zelfs nog een zeer groot bedrag voor die armen heeft bijgegeven.

Dat de Raad in het feit, dat er eenige posten, die door hem van de begrooting waren afgevoerd, toch door Z. E. den Minister van Koloniën daarop zijn gehandhaafd, een gebrek van waardeering ziet, komt ondergeteekende ongegrond voor.

Omtrent tal van aangelegenheden bestaat er — wat zeer natuurlijk is — dikwijls niet alleen verschil van inzichten tusschen den Raad en het Bestuur, maar ook tusschen de leden van den Raad zelve.

Wat kan men er dan feitelijk tegen hebben, dat Z. E. de Minister van Koloniën, in hoogste instantie, een meening is toegedaan, die nu niet juist met het oordeel van de meerderheid van den Raad overeenstemt?

De verplaatsing der pachters van gouvernementgrond naar de aangekochte plantages Dokterstuin en Pannekoek was dit jaar zoo goed als onmogelijk:

1° waren er geen maïsstocken te krijgen om de daken van de hutten te maken. De weinigen die er nog hier en daar zijn, worden gehouden voor veevoeder of verkocht voor een prijs, die voor het doel, waarvoor men ze noodig heeft, veel te hoog is.

Dat cocosbladen ook als dekkingsmateriaal van negerhutten gebruikt kunnen worden, is ondergeteekende zeer goed bekend. Hij maakte daar reeds melding van in de nota naar aanleiding van het eindverslag betreffende de begroting voor het dientsjaar 1915, waarin hij aanstipte, dat dat soort dakbedekking te kostbaar is.

Voor een gewone hut zijn er gemiddeld 2500 stuks bladeren noodig; die in den laatsten tijd verkocht worden voor 2 @ 2½ cent per stuk; zoodat dan alleen het dak van zoo'n hut op f. 50.— @ f. 55.— zou komen te staan; terwijl er voor de geheele overplaatsing van een gezin gemiddeld op f. 50.— is gerekend.

Bovendien zijn de cocosbladeren gewoonlijk niet in groote hoeveelheden te krijgen. Thans bijv. zijn zij in de beneden-districten al heel schaarsch; en ze van verre aanvoeren, maakt ze veel te duur.

De daken van hout of gegalvaniseerd ijzer te maken zou ook te kostbaar worden. Als men die materialen gebruikt, moet men voor de leggers der daken pitchpine latten nemen, of anders zeer rechte stammen of twijgen, die niet gemakkelijk te krijgen zijn en dan nog weer veel moeten worden bij-gewerkt, voordat ze dienst kunnen doen. Bovendien zou gegalvaniseerd ijzer de hutten veel te warm maken.

Wel ziet men in den omtrek van de stad houten huisjes, die uit pak- of jeneverkisten zijn in elkaar getimmerd, doch die te maken is alleen mogelijk voor personen, welke in de stad werken, en dan zoo langzamerhand, stuk voor stuk, die kisten bijeenverzamelen. Als bouwmaterieel voor huisjes in de ver van de stad gelegen benedendistricten kan men daarmee geen rekening houden.

2° zijn de huurders nu te arm om te verhuizen.

Is het een goed jaar, zoodat de menschen buiten maïs, boonen en rankvruchten hebben, of, met andere woorden, eten in huis, dan zien zij er niets tegen op om, als ze moeten verhuizen, een paar dagen in de week aan hun nieuwe woning te gaan werken, en vinden dan ook doorgaans vrienden, die hun daarbij tegen de kost plus soms eene kleine vergoeding, behulpzaam zijn, want alleen kunnen zij het niet doen.

Zijn de jaren echter slecht, zoodat zij thuis niets hebben, dan moeten de menschen geheel van hun arbeid leven en hebben zij, als zij geen bepaald loon voor hun werk krijgen, niet te eten. Zij kunnen dan èn zelf niet aan hun nieuwe hutten gaan werken, zoo het Gouvernement hun daarvoor geen dagloon uitbetaalt, èn geen anderen vinden, die hen daarbij helpen, tenzij ook het Gouvernement dezen een dagloon geeft.

En wilde het Bestuur al die kosten voor zijn rekening nemen, dan zou er voor iedere verplaatsing veel meer moeten worden uitgegeven dan waarop gerekend is.

Want juist het feit, dat de menschen de hutten zelf bouwen, zonder eigenlijk dagloonen in rekening te brengen, maakt dat die hutten goedkoop zijn.

De verplaatsing zal ook slechts geleidelijk kunnen geschieden, en voor dat zij haar beslag heeft gekregen, kan er met den besten wil van de wereld misschien nog heel wat tijd mee heen gaan.

Als wij niet een paar zeer goede oogstjaren achtereen krijgen, zullen de maïsstocken den eersten tijd waarschijnlijk duur blijven, omdat dit jaar de heele voorraad wel zal verbruikt worden voor veevoeder, en er dus van de nieuwe oogsten ook weer voor het grootste gedeelte voor dat doel be-ward zal worden.

Wel worden er ook op de kleine grondjes maïsstocken geteeld, doch er zijn voor de bedekking van eenige tientallen hutten zeer veel noodig. En ze van verre aanvoeren, maakt ze weer te duur.

Was er een van de leden van den Raad, die ondergeteekende den weg kon wijzen om thans voor een redelijken prijs negerhutten gebouwd te krijgen, hij zou zijn aanwijzingen in dank ontvangen.

Hij weet, dat de districtmeester al het mogelijke doet, om de huurders van gouvernementgrond in het 4e en 5e district te bewegen naar de aangekochte plantages Dokterstuin en Pannekoek te gaan, en dat velen dezer ook wel gaarne zouden willen, doch vooreerst niet *kunnen* verhuizen.

Dit laatste is een feit, waarbij men zich heeft neer te leggen. Men kan geen ijzer met handen breken. De hoop bij een vorige begrooting door zijn gedelegeerde uitgedrukt, dat de overplaatsing in twee jaren waarschijnlijk haar beslag zal kunnen krijgen, acht ondergeteekende dan ook wel te optimistisch.

Ondergeteekende is hier een weinig uitvoerig geweest, omdat hij tot zijn spijt in het verslag heeft gezien, dat eenige leden het laten voorkomen, alsof gedane toezeggingen of beloften niet met nauwgezetheid door hem zouden worden nagekomen.

Hij kan den Raad de verzekering geven, dat hij *nooit* iets toezegt of belooft, wat hij niet eerlijk *tracht* na te komen.

Tot op ultimo Maart jl. waren op de nieuw aangekochte plantages terreinen uitgegeven aan 56 personen van de zoogen. donatiegronden op Bau Cero en Cero Biento, bewoners, waarvan de plantagehouders beweerden den meesten overlast te hebben, en aan 17 huurders van gouvernementgrond uit het 4e en 5e district. Van deze laatsten hebben er acht hun nieuwe woningen reeds klaar of zoo goed als klaar. De rest wilde wel verhuizen, doch kon niet om de bovenopgegeven redenen.

Uit het onlangs door den Procureur-generaal aan ondergeteekende ingediend verslag blijkt, dat de discipline onder het politiepersoneel den laatsten tijd aanmerkelijk is verbeterd. Het toezicht, dat wordt uitgeoefend, op Curaçao door den Procureur-generaal, den Commandant, vier brigadiers en door de districtmeesters, en op de eilanden door het plaatselijk hoofd der politie, door de districtmeesters, waar die er zijn, en door een marechaussee 1ste klasse, kan wel voldoende geacht worden.

Voor wat betreft de bewering, dat de politieagenten, gestationneerd op den Kleinen Berg, dikwijls niet op hun post zijn, kan ondergeteekende mededeelen, dat de districtmeester van het 4e en 5e district verklaard heeft, dat hij die post minstens twee, soms vier malen per week, inspecteert, en er de marechaussee dan altijd heeft aangetroffen; voorts dat er dien-aangaande noch bij den districtmeester, noch bij den Procureur-generaal ooit een klacht is ingekomen.

Dat er op de Handelskade of in verscheidene andere hoofdstraten van de stad zelden een politieagent wordt aangetroffen, is bepaald onjuist. Op de Handelskade is bijna den ganschen dag politie. De Commandant houdt zich daar een groot deel van den dag op. De politie, die naar Scharlo gaat of van Scharlo komt, loopt over de Handelskade of door de Heerenstraat. Er is den ganschen dag een post bij den Van den Brandhof brug, wiens bewakingskring is, het Van den Brandhof-plein, de Handelskade, de Heerenstraat en de Prinsenstraat. Ook is er een post in de Columbusstraat, die meteen het Wilhelminaplein bewaakt. Voorts een post in de Bredestraat aan de Overzijde, waarvan de dienstdoende agenten af en toe de zijstraten ingaan. Op Scharlo, op Pietermaai etc. is er ook den ganschen dag politie.

Dat bij het Rifwater vele onzedelijkheden gebeuren, die niet door de politie worden te keer gegaan, komt ondergeteekende onwaarschijnlijk voor. 's Morgens, 's middags en 's avonds is er bij de brug naar het Riffort en bij het Gouverneur Barge's bad een vaste post.

Omtrent de vervanging van de militaire- door burgermarechaussee wordt sinds geruimen tijd met de Regeering in het Moederland overleg gepleegd.

Ten einde den Raad de opinie van den Inspecteur van het onderwijs te doen kennen, legt ondergeteekende aan den Raad over een paar afschriften van het door den Inspecteur uitgebracht verslag, dat bestemd is om in het jaarverslag te worden opgenomen.

De Inspecteur is van oordeel, dat het leerplan van de Hendrikschool — hetgeen waarschijnlijk in het verslag bedoeld

wordt — zeker wel zeer uitgebreid is om in negen schooljaren behoorlijk verwerkt te kunnen worden, doch dat er in dat opzicht veel kan worden gedaan, als er maar een praktische methode van onderwijs geven wordt gevolgd; voorts, dat het moeilijk zou zijn om een van de vakken, die op het programma voorkomen, te schrappen.

De vraag of het gewenscht zou zijn om aan eenige jongelui van hier studiebeurzen te geven, om zich in Holland voor het onderwijzers-examen te bekwamen, wil ondergeteekende gaarne in overweging nemen. Er zijn daaraan echter geen geringe moeilijkheden verbonden, omdat het van te voren dikwijls zoo moeilijk te zien is, of de jongeman of het jonge meisje, dat zoo'n beurs vraagt, later ook werkelijk een goede leerkracht zal worden.

Ondergeteekende wijst er op, dat door het Algemeen Nederlandsch Verbond reeds aan een paar jongelui een tegemoetkoming werd gegeven voor hun studiekosten, om tot onderwijzer te worden opgeleid.

Hij kan den Raad mededeelen, dat zich, blijkens bericht van Z. E. den Minister van Koloniën, in Holland weer een onderwijzer voor de Hendrikschool heeft aangemeld, die, naar hij hoopt, spoedig uit zal komen.

Dat de heer Van Leeuwen, die hier jaren lang schoolopziener is geweest, niet meer geneigd was om weer, als onderwijzer, op een der scholen werkzaam te worden gesteld, acht ondergeteekende zeer begrijpelijk.

Daar hij door de opheffing van zijne betrekking, die hij steeds met ijver had waargenomen, het grootste gedeelte van zijn inkomen verloor en niet voldoende overhield om in zijn stand behoorlijk te kunnen voortleven, vond ondergeteekende het alleszins billijk, dat hem een andere werkkring werd gegeven.

Zoo hij een onderstand kreeg, waar hij volgens de bestaande regeling recht op had, zou hij twee jaren lang boven zijn pensioen f 1000.— hebben genoten, zonder er iets voor te moeten doen. Hij werd echter werkzaam gesteld op de Secretarie, op eene toelage van f 1800.—, wat het gouvernement dus feitelijk maar f 800.— kost. Hij kan daarvoor goede diensten presteeren, doordat er, wegens ziekte of verlof van ambtenaren, dikwijls een tijdelijke gebrek aan werkkrachten is, waarin niet behoorlijk kan worden voorzien.

Ook ondergeteekende heeft het zeer geapprecieerd, dat de Inspecteur voor het onderwijs zich direct bereid verklaarde, om, wijl er gebrek was aan onderwijzers, zelf tijdelijk eenige lessen aan de Hendrikschool en aan de Normaalschool te geven.

Het ligt in de bedoeling om, wanneer de onderwijsverordening binnenkort wordt gewijzigd, hier evenals in Suriname, den Inspecteur voor het onderwijs niet langer lid te doen zijn van de schoolcommissie.

Het is niet te ontkennen, dat de landbouwkundige, die zijn taak met ijver vervult, in den laatsten tijd, vooral op het gebied van groententeelt en maiscultuur, niet onbelangrijke resultaten heeft verkregen.

In het afgelopen jaar werden, op het nieuwe cultuurterrein op Groot-Kwartier, zorgvuldig uitgebreide proeven voorbereid ter toepassing van het dryfarming systeem, met de cultuur van maisji-chiquito, siete sieman, White kafir, Dourha en veldboontjes, de belangrijkste voedselgewassen voor de benedenwindsche eilanden. De daarbij gebruikte werktuigen voldeden zeer goed. De zaden werden, bij den aanvang van het plantseizoen, met een daarvoor ingerichte zaaimachine, regelmatig en in evenwijdige rijen geplant. De regenval was echter zóó gering, dat zij niet eens ontkiemden.

Toen er in het midden van Februari onverwachts een paar goede buien op Groot Kwartier vielen, werden de gronden opnieuw met White kafir beplant. Kort nadat het zaad was opgekomen, werd de bovenlaag van den dichtgeslagen grond vlug losgewerkt, en toen kort daarop het gewas en het onkruid begonnen op te schieten, voor den tweeden keer, doch nu wat minder oppervlakkig, bewerkt — ter vergelijking gedeeltelijk met een eenvoudig, licht dryfarmingswerktuigje,

door een ezel getrokken, en gedeeltelijk volgens de gewone wijze met den sjap. De vergelijking viel zeer ten gunste uit van de eerste werkwijze, die veel vlugger en veel goedkooper gaat. De bewerking volgens het dryfarming systeem deed het gewas blijkbaar veel goed. De landbouwkundige blijft vertrouwen, dat de toepassing er van, volgens de wijze door hem aanbevolen, hier, onder minder ongunstige omstandigheden dan die van het afgelopen jaar, goede resultaten zal hebben.

Bij de gewone proeven tot verbetering van de groentenkwekerij, die, zooals reeds boven is aangestipt, bepaald succes hadden, werd naast irrigatie ook het dryfarmingprincipe met voordeel, toegepast.

De sisalaanplant op Mount Pleasant leed veel onder de droogte van de laatste jaren. Van de plantjes, die in een te drogen tijd werden uitgeplant, stierven de meesten, en, als de droogte te lang aanhield, bleven de meeste planten, die eenmaal goed gevat hadden, wel in het leven, doch groeiden niet voort. Ook bleek het, dat niet alle grond voor sisal even geschikt is. De zoogenaamde zwarte grond, die door de droogte te veel scheurt en de te vaste kleigrond degen er niet voor. Daarop stierven bij lange droogte zelfs veel planten, die reeds goed gevat hadden.

Opmerkelijk is het hoe spoedig de sisal na langdurige droogte weer bijkomt, als er een paar goede regenbuien vallen; zo stond ze er bijv. onlangs, toen het wat had geregend, weer tamelijk goed bij.

Als men ziet hoe goed de sisalplanten staan op de droge terreinen van Mundo Novo, kan men nog niet bepaald zeggen, dat de proef, die het juist in de eerste jaren zoo bijzonder slecht heeft getroffen, mislukt is.

Het is, helaas, waar, wat door den Raad wordt beweerd, dat de werkzaamheden van de havenverbreding zoo uiterst langzaam vorderen. De vroegere waarnemende Directeur der Openbare Werken dacht, dat het springen van de rots in de haven weinig beteekende, en dat hij, als de zandzuiger er was, het werk binnen korten tijd zou kunnen ten einde brengen.

Afgaande op zijn mededeelingen verklaarde ondergeteekende dan ook, bij de behandeling der begrooting van 1914, dat het werk waarschijnlijk in 1913 klaar zou komen. Echter bleek niet alleen, dat de zandzuiger niet het goede werktuig was om de meeste soort specie uit de haven op te baggeren, maar ook, dat juist het springen, het losmaken van de onderzeesche rots, de grootste moeite gaf.

Na de komst van Prof. Dr. Kraus werd, in stede van met opgelegde ladingen—het systeem, dat gevolgd werd door den toenmaligen waarnemenden Directeur der Openbare Werken—gesprongen door boorgaten in de rots te maken, en daar de dynamiet in te stoppen: wat, in den beginne, volgens de opgave, die aan ondergeteekende verstrekt werd, goede resultaten scheen op te leveren.

Daar de zandzuiger niet voldeed, werd er in Amerika een Hayward bucket besteld; blijkbaar wel een praktisch werktuig, doch dat den grond ook alleen kan opbrengen, als deze behoorlijk is losgemaakt. En in dit laatste was men door het springen met dynamiet niet voldoende geslaagd. Het schijnt alsof de grond, die te vast is om, zonder losgemaakt te zijn, door de bucket te worden opgehaald, te los, te elastisch is, om veel op dynamiet te reageeren.

Waar het, na de ondervinding, die wij hebben opgedaan, niet raadzaam werd geacht, om nog weer boormachines of andere nieuwe werktuigen uit te laten komen, waarvan men niet weet of ze wel de gewenschte resultaten zullen opleveren, en zodoende nog tijd en geld te verspillen, heeft ondergeteekende aan Zijne Excellentie den Minister van Koloniën verzocht, het werk alsnog onderhands te mogen aanbesteden aan een geroutineerd aannemer, die waarschijnlijk de noodige werktuigen wel te zijner dispositie zal hebben, of wel zal weten waar ze 't best te krijgen zijn.

Van het rapport, door den waarnemenden Directeur der Openbare Werken in deze uitgebracht, legt ondergeteekende een paar afschriften aan den Raad over.

De machinist *Weug* werd door Zijne Excellentie den Minister van Koloniën ter beschikking van den Gouverneur van Curaçao gesteld, om, voor het drijven en herstellen van den zandzuiger, te worden belast met de waarneming der betrekking van machinist-werkbaas bij den zuiger.

Voor dat werk was de heer *Weug* dus uitgekomen en tot ander werk achtte hij zich niet verplicht. Men had dus, als men hem niet betaald had, voor het werk op de baggermachine een ander moeten nemen, die op 't oogenblik wellicht niet zoo gemakkelijk te krijgen was.

Wanneer de tijdsomstandigheden het toelaten, zal ondergeteekende het andere jaar de post voor de verbetering van den waterafvoer op Monte Berde weer op de begrooting brengen.

Onder de tegenwoordige omstandigheden meer geld voor de straatreiniging uit te geven is niet wel mogelijk. Dat de straten hier en daar tijdelijk eens minder zindelijk zijn, doordat er bijv. vruchtenschillen of wat papier op wordt gegooid, is onvermijdelijk, doch over het algemeen kan men de stad zeer zindelijk noemen.

Ondergeteekende is van oordeel, dat de zending van den heer Cohen Henriquez, als leider van de hoedenindustrie, naar Europa en Amerika, zeer zeker goede resultaten heeft gehad. Men heeft, meent hij, om daarvan overtuigd te worden, het rapport maar in te zien, dat hij over zijn reis heeft uitgebracht. Niemand zal ook ontkennen, dat het van groot belang is, voor den leider van welke industrie ook, om de centra van de verschillende afzetgebieden te leeren kennen, er de fabrikanten te bezoeken, om te zien welke werktuigen of gereedschappen daar gebruikt worden, om er handelsrelatiën aan te knopen, etc.

Een der resultaten van die reis is o. a., dat de proeven, die door Mej. Dr. Jeanne van Amstel, onder leiding van Prof. Dr. Van Itersen, werden genomen, om een beter bleekingsproces voor de stroohoeden te vinden, al goede resultaten hebben opgeleverd en een volledig succes beloven.

Bij deze industrie doen zich ook de gevolgen van den oorlog helaas sterk gevoelen. De uitvoer van hoeden is gedaald, en de mogelijkheid om van de in Europa aangeknoopte handelsrelatiën partij te trekken is voorloopig uitgesloten.

Dat het stroo in den laatsten tijd slecht is, is waar, doch er is niets aan te doen. Wij moeten het nemen zooals het komt; hebben geen keuze. Er wordt dan ook steeds getracht om het stroo uit Suriname te kunnen betrekken, waar een soort stroo, die hier waarschijnlijk goed gebruikt kan worden, in groote hoeveelheden voorkomt. Monsters ervan worden hier reeds verwerkt.

Dat de prijs van de stapelhoeden in den laatsten tijd laag is, is ook waar. Dien achteruitgang had de heer Cohen Henriquez echter reeds voorzien, zooals blijkt uit hetgeen hij dienaangaande schreef op bladz. 45 van zijn rapport. Gelukkig echter behouden de middelsoort hoeden hun waarde, waaruit weer op nieuw blijkt, hoe noodzakelijk het is om het gros der vlechtsters een beter soort hoeden te leeren vlechten; wat slechts mogelijk is, door te zorgen, dat er overal goede vlechteursussen zijn.

Dat de uitvoer van stroohoeden gedurende de laatste drie jaren is achteruitgegaan, is onjuist.

Juist in 1912 zijn er meer stroohoeden uitgevoerd dan ooit te voren: voor een bedrag van bijna drie kwart millioen. Ook 1913 was geen slecht jaar, al was 't minder goed dan zijn voorganger. Vergelijken met 1912 en 1913 is 1914 geen goed jaar geweest, maar toch bedroeg de uitvoer toen nog meer dan in 1909, 1910 en 1911. Goede en minder goede jaren zullen er bij deze industrie altijd zijn.

Ondergeteekende is gaarne bereid om bij het indienen van ontwerp-verordeningen, die overeenkomen met in Nederland en Suriname geldende wettelijke bepalingen, de bronnen op te geven, waaruit de gegevens tot het samenstellen dier verordeningen zijn geput: waar de wettelijke bepalingen ongeveer gelijklopend waren, geschiedde dit in den regel reeds, naar hij meent.

Ondergeteekende moet toegeven, dat er zich gevallen voordoen, waarin de kosten aan het voltrekken van het huwelijk in een bijzonder huis verbonden, voor den persoon, die ze moet betalen, blijken wel te hoog te zijn. Hij wil daarom gaarne in overweging nemen om deze te doen verminderen. De kosten afschaffen acht hij niet gewenscht, daar hier dan bijna iedereen thuis zou willen trouwen.

Art. 28i. Ondergeteekende meent, dat deze post dient te worden gehandhaafd. Er dient voor de ambtenaren in de benedendistricten een pied-à-terre te zijn, waar zij, zoo noodig, eens kunnen overnachten; als zij den geheelen dag buiten zijn, iets kunnen gaan gebruiken; menschen kunnen ontbieden, die zij moeten spreken etc.

De kosten zijn zoo gering, dat de uitgaven in alle opzichten te rechtvaardigen zijn.

Reeds vroeger toonde ondergeteekende aan, dat het verbouwen van het huis op Wacao voor dat doel een slechte financiële maatregel zou wezen. Er moet daarvoor ongeveer f 2000.— worden uitgegeven, terwijl jaarlijks de onkosten voor het onderhoud van het huis en de betaling van den huisbewaarder meer zouden bedragen dan nu de huur is van het huisje op Hofje-Abau, inclusief bediening.

Art. 32. Zooals ondergeteekende reeds in de gewisselde stukken over de begrooting voor het dienstjaar 1914 breedvoerig heeft uiteengezet, acht hij voor de hoedeindustrie een goede leiding onontbeerlijk. Deze zal, volgens hem, waarschijnlijk nooit en zeker nog in geen veertig jaren gemist kunnen worden.

Als antwoord op de vraag waaruit de leiding bestaat, verzoekt hij zich korthedshalve te mogen refereeren aan hetgeen hij daarover in voormelde stukken heeft aangevoerd en aan hetgeen door zijn gemachtigde bij de openbare behandeling der begrooting voor 1914 bij art. 133 is gezegd.

Art. 39a en b. Het bacteriologisch laboratorium, moest, toen de persoon, die er over was aangesteld, uit de kolonie was vertrokken, toch worden onderhouden, en daarvoor is een behoorlijk toezicht noodig.

Er wordt in Holland bij de Regeering ernstig over gedacht om hier een bacterioloog uit te zenden, wat voor de kolonie zeker een aanwinst zou zijn.

Art. 45. Dat de Maatschappij ter bevordering van Landbouw, Veeteelt, Zoutwinning en Visscherij niets meer uitvoert, zooals eenige leden beweren, is onjuist, al treedt haar werk weinig op den voorgrond.

Zij houdt zich den laatsten tijd meer in 't bijzonder bezig met de verbetering van den veestapel en het invoeren van nieuwe voedergewassen.

Om de groote droogte werd het door haar niet raadzaam geacht dit jaar veel fokvee in te voeren.

In de hierbij aangeboden Nota van Wijzigingen worden nog eenige voorstellen gedaan; ondergeteekende meent te kunnen volstaan met te verwijzen naar de daarbij gegeven toelichtingen.

Willemstad, den 23n. April 1915.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—27.

Verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1916.

Nota van wijzigingen.

Nº 11.

1o. In de ontwerp-verordening.

Artikel 1.

Vide AFDEELING.

Burgerlijke geneeskundige- en quarantainedienst.

In den tekst van onderartikel 34 worden de woorden „schoonhouden” tot en met „enz.”, voorkomende achter het woord „het”, vervangen door de woorden „gebruik van ver- „trekken als gouvernementsapotheken, het schoonhouden „daarvan en van de instrumenten, enz., en het aankopen en „aanbrengen van water.”

Het bedrag uitgetrokken bij genoemd onderartikel wordt verhoogd met f 120 en gebracht op f 29 996.

Het totaal der VIde afdeeling wordt gebracht op f 92 806.

IXde AFDEELING.

Pensioenen, wachtgelden, onderstanden, toelagen, zoomede uitgaven voor de waarneming van tijdelijk opengevallen betrekkingen, enz.

Het bedrag uitgetrokken bij onderartikel 57 wordt verlaagd met f 2 145 en gebracht op f 103 971.

Het bedrag uitgetrokken bij onderartikel 58 wordt verhoogd met f 1 070 en gebracht op f 71 141.

Het bedrag uitgetrokken bij onderartikel 60 wordt verhoogd met f 90 en gebracht op f 3 048.

Het totaal der IXde Afdeeling wordt gebracht op f 188 860.

Het „Algemeen Overzicht” wordt gelezen :

Curacao	f	534 011
Aruba		60 084
Bonaire		44 144
St. Martin (Ned. Ged.)		51 208
St. Eustatius		41 465
Saba		26 274

f 757 186

Geheele kolonie 300 560

f 1 057 746

Iste	Afdeeling	Gewestelijk bestuur	f	115 354
IIde	„	Justitie en politie		103 778
IIIde	„	Geldelijk beheer		98 992
IVde	„	Eeredienst, onderwijs en armenzorg		222 070
Vde	„	Plaatselijke kosten		83 363
VIde	„	Burgerlijke geneeskundige- en quarantainedienst		92 806
VIIde	„	Departement van landbouw		29 460
VIIIste	„	Departement van openbare werken		103 063
IXde	„	Pensioenen, wachtgelden, enz.		188 860
Xde	„	Onvoorziene uitgaven		20 000

f 1 057 746

Het eindcijfer van het ontwerp wordt gelezen :

Een millioen, zeven en vijftig duizend, zeven honderd zes en veertig gulden.

20. In den uitgewerkten en toelichtenden staat.

Vide AFDEELING.

Burgerlijke geneeskundige- en quarantainedienst.

Artikel 34.

In den tekst worden de woorden „schoonhouden” tot e met „enz.”, voorkomende achter het woord „het”, vervaangen door de woorden: „gebruik van vertrekken voor gouvernementsapotheken, het schoonhouden daarvan en van de instrumenten, enz., en het aankopen van water.”

Tusschen de onderdeelen *g* en *h* wordt een nieuw onderdeel ingelascht luidende:

„*g*bis. vergoeding aan idem voor het gebruik van vertrekken als gouvernementsapotheken, het schoonhouden daarvan en van de instrumenten, enz.; en het aankopen en aanbrenge van water, à f 60..... f 120,—

TOELICHTINGEN.

Bij request dd. 19 Maart 1915 heeft de 2de gouvernementsgeneeskundige op Aruba zich tot ondergeteekende gewend om vergoeding te erlangen voor huur van een apotheek en voor aankoop van water voor het klaarmaken van medicijnen voor onvermogene patiënten.

Het komt ondergeteekende billijk voor, dat aan beide gouvernements-geneeskundigen op Aruba eene vergoeding wordt toegekend voor het gebruiken van vertrekken als apotheken, zoomede voor het aankopen van water, enz.

Een bedrag van f 60,— 's jaars voor ieder geneesheer wordt voor dat doel voldoende geacht.

Het totaal van Aruba wordt gebracht op f 5 840 en dat van artikel 34 op f 29 996.

Het totaal van de Vide afdeeling wordt gebracht op f 92 806.

Het „Overzicht” wordt gelezen:

Curaçao.....	f 68 850,-
Aruba	7 540,-
Bonaire	4 316,-
St. Martin N. G.....	4 000,-
St. Eustatius.....	4 330,-
Saba.....	3 770,-
	<hr/>
	f 92 806,-

IXde AFDEELING.

Pensioenen, wachtgelden, onderstanden, toelagen, zoomede uitgaven voor de waarneming van tijdelijk opengevallen betrekkingen, enz.

Het bedrag uitgetrokken bij artikel 57 wordt verlaagd met f 2 145 en gebracht op f 103 971.

Het bedrag uitgetrokken bij artikel 58 wordt verhoogd met f 1 070 en gebracht op f 71 141.

Het bedrag uitgetrokken bij artikel 60 wordt verhoogd met f 90 en gebracht op f 3 048.

Minder geraamd het pensioen van :
G. R. Zeppenfeldt..... f 2 144,17

Meer geraamd de pensioenen van :
Wed. D. D. A. Schretlen..... f 210,—
„ G. R. Zeppenfeldt..... 1 383,33
f 1 593,33

Minder geraamd de pensioenen van :
Wed. H. C. Gearda... f 173,25
„ A. J. Nicholson 150,—
„ A. Dittmar.... 200,—
523,25

Meer geraamd..... f 1 070,08

Meer geraamd de onderstand van Lavinia Julia, oud acht en zeventig jaar, die meer dan 46 jaren in dienst van het gouvernement van Curaçao was als waterdraagster voor en schrobster van de landkantoren en die door algemeene zwakte daartoe niet meer in staat is.

Het totaal der IXde afdeeling wordt gebracht op f 188 860.

Het „Algemeen Overzicht” wordt gelezen:

Curaçao.....	f 534 011,—
Aruba.....	60 084,—
Bonaire.....	44 144,—
St. Martin (Ned. Ged.).....	51 208,—
St. Eustatius.....	41 465,—
Saba.....	25 274,—
	<hr/>
	f 757 186,—
Geheele kolonie.....	300 560,—
	<hr/>
	f 1 057 746,—

Iste	Afdeeling	Gewestelijk bestuur.....	f 115 354,—
IIde	„	Justitie en politie.....	103 778,—
IIIde	„	Geldelijk beheer.....	98 992,—
IVde	„	Eeredienst, onderwijs en armenzorg.....	222 070,—
Vde	„	Plaatselijke kosten.....	83 363,—
VIde	„	Burgerlijke geneeskundi- ge- en quarantainedienst	92 806,—
VIIde	„	Departement van landbouw	29 460,—
VIIIste	„	Departement van openbare werken.....	103 063,—
IXde	„	Pensioenen, wachtgeld, en enz.	188 860,—
Xde	„	Onvoorziene uitgaven.....	20 000,—
			<hr/>
			f 1 057 746,—

30. In de raming der middelen en inkomsten.

C. Bijdrage uit 's Rijks Schatkist.

Tengevolge van de voorgestelde wijzigingen wordt de raming van de bijdrage uit 's Rijks Schatkist verlaagd met f 865,— en gebracht op f 352 347.

Willemstad, den 23n. April 1915.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

In de raming der inkomsten

Table with multiple columns and rows, likely representing tax assessment data. The text is mirrored and difficult to read.

De raming der inkomsten... (Text describing the assessment process, mirrored and illegible)

De raming der inkomsten... (Text describing the assessment process, mirrored and illegible)

De raming der inkomsten... (Text describing the assessment process, mirrored and illegible)

De raming der inkomsten... (Text describing the assessment process, mirrored and illegible)

In de raming der inkomsten

Table with multiple columns and rows, likely representing tax assessment data. The text is mirrored and difficult to read.

De raming der inkomsten... (Text describing the assessment process, mirrored and illegible)

De raming der inkomsten... (Text describing the assessment process, mirrored and illegible)

De raming der inkomsten... (Text describing the assessment process, mirrored and illegible)

De raming der inkomsten... (Text describing the assessment process, mirrored and illegible)

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—27.

Verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1916.

Gewijzigd overzicht.

N° 12.

OVERZICHT van de geraamde inkomsten en uitgaven voor elk eiland.

	INKOMSTEN.		UITGAVEN.		VERSCHIL.			
					VOORDEELIG.		NADEELIG.	
Curaçao	f 558,754.	—	f 534,011.	—	f 24,743.	—	f —	—
Aruba	45,300.	—	60,084.	—	—	—	14,784.	—
Bonaire	22,850.	—	44,144.	—	—	—	21,294.	—
St. Martin (N. G.)..	15,530.	—	51,208.	—	—	—	35,678.	—
St. Eustatius.....	18,620.	—	41,465.	—	—	—	22,845.	—
Saba	8,245.	—	26,274.	—	—	—	18,029.	—
Geheele kolonie.....	36,100.	—	300,560.	—	—	—	264,460.	—
	f 705,399.	—	f 1,057,746.	—	f 24,743.	—	f 377,090.	—
Bijdrage uit 's Rijks schatkist	352,347.	—	—	—	352,347.	—	—	—
	f 1,057,746.	—	f 1,057,746.	—	f 377,090.	—	f 377,090.	—

Verzameling van de koloniale huishoudelijke begroeting voor het dienstjaar 1915.

Gewijzigd overzicht.

OVERZICHT van de gezamenlijke inkomsten en uitgaven voor elk eiland.

	VERSCHEIDEN		UITGAVEN	INKOMSTEN
	VOORDELEN	NADELLEN		
Gesamte koloniale	—	—	300.500	300.500
Saba	—	—	20.374	20.374
St. Eustatius	—	—	41.463	41.463
St. Martin (Z. d.)	—	—	61.208	61.208
Honolulu	—	—	44.144	44.144
Aruis	—	—	60.084	60.084
Gesamte koloniale	—	—	300.500	300.500
Hilfsinkomsten	—	—	—	352.347
Totaal	—	—	300.500	652.847
Uitgaven	—	—	300.500	—
Inkomsten	—	—	—	352.347
Totaal	—	—	300.500	352.347

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—27.

Verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1916.

Eindverslag.

Nº 13.

De Memorie van Antwoord gaf aanleiding tot de volgende beschouwingen.

Algemeen had het rapport omtrent den stand van onze havenwerken van den heer Van der Breggen, den pas opgetreden Directeur van Openbare werken, teleurstelling verwekt. Het was hier wel bekend genoeg, dat het werk niet goed vorderde, maar dat het zoo weinig voortgang heeft gemaakt als in dat rapport wordt medegedeeld, had men niet kunnen vermoeden.

Het blijkt nu, dat de vorige Directeur van openbare werken een werk op zich genomen heeft, ja, tegen den aandrang uit den Raad in om het werk aan te besteden, er op gestaan heeft om op zich te nemen, waarvoor zijn Departement niet berekend was, van de technische moeilijkheden waarvan hij zich zelfs geen rekenschap blijkt te hebben kunnen geven.

Duizenden en nog eens duizenden heeft dat het Gouvernement gekost en, wat haast nog erger is, Curaçao loopt gevaar bij den aanstaanden wedstrijd tusschen de West-Indische havens te laat op het terrein te verschijnen.

Met voldoening had men de mededeeling ontvangen, dat de Gouverneur reeds de machtiging van Z. E. den Minister van Koloniën heeft verzocht om het werk alsnog aan te besteden.

Men hoopte en vertrouwde, dat er bij den Minister gene bezwaren daartegen zullen bestaan.

Eene aansporing om in deze den meesten spoed te betrachten mocht overbodig worden geacht.

Eenige leden gaven in overweging om nu er met de tegenwoordige werkwijze toch geene resultaten kunnen worden bereikt, het werk voorloopig maar stop te zetten.

Een paar leden brachten het rapport van den Inspecteur van het onderwijs ter sprake. Met zeer veel belangstelling hadden zij kennis genomen van dat stuk. Al hadden zij liever gezien, dat zij, die, ook in den Raad, in de laatste jaren den toestand van het onderwijs aan de Hendrikschool met bezorgdheid beschouwden, door het rapport gerustgesteld of gelogenstraft hadden mogen worden, toch verheugde hen het feit, dat nu eens eindelijk door de bevoegde autoriteit openhartig wordt erkend, dat de resultaten op de Hendrikschool slechts matig en voor sommige vakken onvoldoende zijn.

De kennis van de kwaal is de eerste stap tot de genezing. Waar nu de nieuwe Inspecteur van het onderwijs, een man, die volgens Z. E. den Minister van Koloniën „zijn sporen op het gebied van het onderwijs verdiend heeft”, een open oog blijkt te hebben voor de gebreken, welke het onderwijs aankleven, kan de toekomst met vertrouwen tegemoet gezien worden.

De leden aan het woord wenschten niet te diep in te gaan op het onderwerp „onderwijs” noch op het rapport van den Inspecteur. Toch konden zij niet nalaten hunne verwondering er over uit te spreken dat èn Schoolcommissie èn Schoolopziener tegenover de klachten, die van verschillende zijden en ook in den Raad over het onderwijs aan de Hendrikschool bij herhaling werden uitgebracht, genoeg hebben kunnen nemen met een onderwijs, waarvan nu getuigd moet worden „dat de leerlingen van de beide hoogste klassen zich nog maar hoogst gebrekkig in het Nederlandsch uitdrukken”.

Dat een man als Prof. Kraus, die geen onderwijsdeskundige is, en die bovendien op dat gebied geen enkele verantwoordelijkheid heeft te dragen, op vluchtige indrukken, bij een kort bezoek aan de school verkregen, afgaat en die indrukken voor de juiste houdt, kan men zich desnoods verklaren. Maar van de Schoolautoriteiten had men een beteren kijk op den toestand of ten minste een weinig meer openhartigheid tegenover den Raad mogen verwachten.

Dat de toestand op de Wilhelminaschool „veel gunstiger” is dan op de Hendrikschool, werd hier algemeen aangenomen.

Het deed den leden aan het woord genoeg thans door een deskundige bevestigd te zien, dat daar met succes gewerkt wordt.

Twee leden wenschten te doen uitkomen, dat zij tegenover de andere leden nooit staande gehouden hebben, dat het onderwijs aan de Hendrikschool zoo goed is als gewenscht mag worden, maar alleen, dat de klachten, die daartegen werden ingebracht, erg overdreven waren en dat er in de laatste jaren geen achteruitgang te constateeren is geweest.

Ook omtrent de verplaatsing der pachters van de Gouvernementsgronden wenschten enkele leden nog de volgende opmerkingen in dit Eindverslag geplaatst te zien.

Gereedelijk gaven zij toe, dat de toestand gedurende het afgelopen jaar erg ongunstig is geweest voor een verplaatsing op eenigszins groote schaal.

Toch had men, volgens hen, met flinke pressie op de pachters daarmede wat verder kunnen komen dan men thans gekomen is.

Dat het materiaal van den cocospalm wat duurder is als dakbedekking dan de maïsstocken kan toegegeven worden. Daarentegen is het duurzamer en het gebruik daarvan van een economisch standpunt—waarop de huurders *niet*, maar *wel* het Gouvernement zich heeft te plaatsen—zeer aan te bevelen.

De maïsstocken toch, die het beste veevoeder opleveren, dat de Kolonie voortbrengt, moeten zooveel mogelijk tot dat doel bestemd blijven. Flinker opslag in vette jaren kan in magere jaren veel sterfte onder het vee voorkomen.

Dat maïsstocken weinig waarde hebben, omdat ze der negerbevolking, die zelve het gewas verbouwt, niets of heel weinig kosten, is een economische dwaling onder het volk, waaruit de Bestuursorganen de landbouwers moeten trachten te helpen.

Uit een economisch oogpunt is het zelfs zeer de vraag of de maïsstocken, voor dakbedekking gebruikt, niet duurder uitkomen dan de bladeren van den cocospalm.

Naar men meent te weten wordt op Aruba een materiaal voor dakbedekking gebruikt, dat goedkoop en zeer duurzaam schijnt te zijn. Wellicht zou in deze richting een goede oplossing van het probleem van dakbedekking te vinden zijn. Van den Districtmeester van het 2e en 3e district, die van deze zaak wel goed op de hoogte zal zijn, zou het Bestuur de noodige gegevens kunnen verkrijgen.

Waar reeds zulke groote sommen zijn besteed aan aankoop, verkaveling en bedamming van gronden en verbouwing van woningen voor Districtmeester en geneesheer op het aangekochte complex, daar zij het Bestuur niet te schriel met de vergoeding voor de verhuizing aan de pachters. Het berekende gemiddelde bedrag per te ontruimen huurgrond schijnt niet te laag, in elk geval niet beduidend laag te zijn; maar het is alleen een gemiddelde. Voor tal van hutten zal meer dan het dubbele moeten worden toegekend, voor zeer vele daarentegen, die of zeer slordig gebouwd, heel klein of vervallen zijn, kan veel minder dan het gemiddelde worden uitgekeerd. Daarbij kan ook in aanmerking worden genomen of het weg te nemen huisje niet nog veel materiaal oplevert, wat ook voor het nieuw op te bouwen gebruikt kan worden. De vergoeding, die uitgekeerd wordt, is dan voor een groot deel te beschouwen als loon voor den bouw van het nieuw huisje.

Het had een lid leed gedaan, dat, wat in de Afdeelingen omtrent dit onderwerp is gezegd, den Gouverneur aanleiding heeft moeten geven tot de uitdrukkelijke verzekering, dat hij nooit iets toezegt of belooft, wat hij niet eerlijk tracht na te

komen. Ook zonder die verzekering zou hij er niet aan getwijfeld hebben.

Maar de Gouverneur zal ongetwijfeld zelf de eerste zijn om toe te geven, dat de veelheid van de argumenten, verleden jaar voor den tragen gang van de verplaatsing door het Bestuur aangevoerd, de groote nadruk op het woord „geleidelijk” gelegd, en de te groote invloed op den gang van zaken, aan het goedvinden der pachters — van de lieden dus, waarvan zoovelen hun eigen belang niet kunnen inzien — toegekend, bij den buitenstaander wel den indruk konden wekken als zou de verplaatsing op te lange baan worden geschoven.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 1n. Mei 1915.

De Rapporteurs,

J. C. B. FORBES.

F. W. P. WINKEL.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—27.

Verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1916.

Nota naar aanleiding van het Eindverslag.

N° 14.

Dat de stand van onze havenwerken bij den Raad teleurstelling heeft gewekt, kan ondergeteekende zich best voorstellen. Ook hij had langen tijd gehoopt, dat het verloop er van heel anders zou zijn, totdat hij, na het inwerkingstellen van den Hayward-bucket, inzag, dat het optimisme van den vroegeren Directeur der Openbare Werken in deze veel te groot was geweest.

In afwachting van de beslissing van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën op de gevraagde machtiging om het werk alsnog te mogen aanbesteden, wordt in de haven voornamelijk weggebaggerd de losse grond, die in den laatsten tijd is aangespoeld.

Ondergeteekende is het geheel eens met de leden, die meenen, dat het erkennen van de gebreken, die het onderwijs aankleven, de eerste stap is om tot verbetering er van te komen, en zal ook gaarne alle pogingen, door den Inspecteur voor het onderwijs aangewend om dit beter en beter te maken, zooveel als in zijn vermogen is, steunen.

Dat en de schoolcommissie en de schoolopziener in deze een beteren kijk op den toestand van het onderwijs hadden moeten hebben, en vooral, dat zij tegenover den Raad *openhartiger* hadden moeten zijn—zooals enkele leden beweerden—kan ondergeteekende niet beamen.

Hij is ten volle overtuigd, dat en schoolcommissie en schoolopziener in deze aangelegenheid steeds eerlijk hun opinie hebben gezegd.

Men vergeete echter niet, dat een oordeel over den toestand van het onderwijs altijd eenigszins relatief is.

Als de schoolcommissie, de schoolopziener en ook ondergeteekende hun meening daaromtrent gaven, dan hielden zij rekening: 1° met het bedrag, dat er, volgens hen, met het oog op den financiële toestand der kolonie, zoo ongeveer voor het onderwijs kon worden uitgegeven; 2° met *al* de omstandigheden, die op dat onderwijs hun invloed deden gelden.

Bij het onderwijs op de Hendrikschool bijv. met het feit, dat de jongens hier, in negen jaren—tot voor korten tijd in acht jaren—behalve de gewone vakken, die er op een school voor M. U. L. O. worden onderwezen, nog liefst *vijf* talen moeten leeren: Hollandsch, Fransch, Engelsch, Spaansch en Duitsch: waarvan juist het Hollandsch, dat als voertaal wordt gebruikt, voor velen de meest vreemde en ook de moeilijkste aan te leeren taal is, die zij buiten de schooltijden bijna nooit spreken.

Is het met *dát* feit voor oogen nu wel zoo te verwonderen, dat sommige jongens, tot zelfs in de hoogste klassen, zich in die taal nog maar gebrekkig uitdrukken?

In de uren, waarin Fransch, Duitsch, Engelsch en Spaansch wordt onderwezen—en dat zijn er heel wat per week—spreken de onderwijzers, om de jongens te oefenen, meestal die talen; zoodat de geheele kennis van het 'Hollandsch door de jongens moet worden opgedaan in het aantal uren, dat hun die taal wordt gedoceerd, en voorts door hetgeen zij er van hooren bij de lessen in het rekenen, aardrijkskunde, geschiedenis, etc.

Op die wijze een vreemde taal goed te leeren, is uiterst moeilijk.

Als een taal niet buiten de schooluren wordt gesproken, blijft, ook op de beste scholen, de kennis er van gebrekkig.

Hoeveel Hollanders spreken *werkelijk vlot en correct* Fransch en Engelsch ?

Van de jongens, die in Holland nog op school zijn of pas van de scholen komen, zoo goed als geen.

Alleen door een langdurige oefening kan men zich de vaardigheid in het spreken van vreemde talen eigen maken, en dan gevoelen de meesten nog telkens, dat zoo'n taal niet hun moedertaal is.

Men kan dan ook, meent ondergeteekende, bij de beoordeeling van het onderwijs in het algemeen, hier niet al te zeer de vorderingen in het Nederlandsch als maatstaf nemen.

Dezelfde jongen, die zich hier op de hoogste klasse nog gebrekkig in het Hollandsch uitdrukt, zal dit misschien zeer vlot en correct in het Engelsch of Spaansch doen; met veel meer gemak dan de jongens van de hoogste klasse eener hoogere burgerschool dit doen in het Fransch of het Engelsch; en dat wel om de eenvoudige reden, dat Engelsch en Spaansch de talen zijn, die *hij*, van zijn jeugd af, thuis heeft hooren spreken, evenals de Hollandsche jongens het Hollandsch.

En staat zoo'n jongen dan feitelijk in praktische talenkennis bij een Hollandschen jongen achter ?

Volstrekt niet. Hij kent alleen minder Hollandsch, maar daarentegen weer beter een of twee andere wereldtalen, die *hem* in het leven meer te pas zullen komen.

Het was met in aanmerking neming van al die omstandigheden—en zulks dient toch voor een billijke oordeelvelling te geschieden—dat èn schoolcommissie èn schoolopziener èn ondergeteekende het onderwijs op de Hendrikschool *tot voor korten tijd* volstrekt niet slecht konden noemen, en niet konden toegeven, dat het in de laatste jaren was achteruitgegaan; daar al de moeilijkheden, waarmede het onderwijs nu te kampen heeft, zich vroeger eveneens deden gevoelen.

Ondergeteekende zegt „*tot voor korten tijd*” omdat het onderwijs in het laatste jaar — jammer genoeg — wel is achteruitgegaan.

Dit was een onvermijdelijk gevolg van het gebrek aan voldoende leerkrachten.

De onderwijzers, die in Holland waren aangevraagd, kwamen niet uit; de heer Troost was het geheele jaar, de heer Stel bijna het geheele jaar en de heer Vooren een half jaar met binnen- en buitenlandsch verlof; terwijl bovendien de heeren Veeris en Van Eps ook nog geruimen tijd wegens ziekte hun lessen niet konden geven.

Er was hier zoo'n gebrek aan onderwijzers voor de Hendrikschool, dat de heer Kesler, die in Suriname was benoemd, in het belang van het onderwijs, nog twee maanden tegen zijn zin hier werd gehouden.

De klassen moesten toen, zoo goed en zoo kwaad als het ging, maar door jonge, meest nog onervaren onderwijzers en onderwijzeressen van hier worden gegeven, of soms ook worden gecombineerd.

Tegen zoo'n vuurproef zou natuurlijk de beste school in Holland ook niet bestand zijn geweest.

Het was hier een tijdelijke noodtoestand, waaraan men, helaas, in eene kleine kolonie, bij plotseling opkomende verloven van meerdere onderwijzers, nu en dan bloot staat.

Ook vroeger heeft men daar de nadeelen wel eens van ondervonden, zooals duidelijk bleek uit de klachten der schoolcommissies van vroegere jaren, die door den schoolopziener, bij de behandeling van de begrooting voor 1914, aan den Raad zijn voorgehouden.

Wat Prof. Dr. Kraus, bij de behandeling der Curaçaosche begrooting in de Eerste Kamer der Staten-Generaal, over het onderwijs heeft gezegd, acht ondergeteekende in alle opzichten juist.

Met zijn helderen, ruimen blik, hield Prof. Dr. Kraus natuurlijk rekening met de omstandigheden, en wel op de eerste plaats met het feit, dat het Hollandsch, waarin hier het onderwijs wordt gegeven, voor bijna alle kinderen op de kosteloze scholen en voor zeer veel kinderen op de betalende scholen, in werkelijkheid als een vreemde taal is te beschouwen, die zij buiten schooltijd zelden hooren of spreken.

En als men dat doet — en dat dient men te doen, als men

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1914-1915-16
Verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale landbouwkundige begrooting voor het district voor 1916.
Nota naar aanleiding van het Eindexamen.
No 11

een redelijk oordeel wil vellen — dan kan men — dit is de innige overtuiging van ondergeteekende — het onderwijs hier over het algemeen niet dan bevredigend noemen; wat hij voor eenige scholen nog maar zeer zacht vindt uitgedrukt.

Het feit, dat de Hendrikschool, door buitengewone omstandigheden, waartegen niemand iets vermocht te doen, daar tijdelijk eens een uitzondering op maakte, doet het oordeel van Prof. Dr. Kraus in geenen deele te niet.

Bovendien vertoefde deze hier in het voorjaar van 1914, toen de gevolgen van het gebrek aan leerkrachten zich op die school nog niet zoo sterk hadden doen gevoelen.

De bewering van eenige leden, dat een man als Prof. Dr. Kraus, oud hoogleeraar aan een der Nederlandsche hoogeschoolen, geen onderwijsdeskundige is en zich in zijn oordeel gemakkelijk kan vergist hebben, acht ondergeteekende onnoodig te weerleggen. Toch kan hij hier de vraag niet onderdrukken, krachtens welken titel die leden zich zelve dan wel tot oordeelen bevoegd achten? En of zij niet weten, dat zeer vele arrondissements- en districtsschoolopzieners in Holland nooit een examen als onderwijzer hebben afgelegd, of bij het onderwijs zijn werkzaam geweest, terwijl de regeering ze desniettenstaande als deskundigen beschouwt en met het toezicht op het onderwijs belast?

Bovendien is er een groot verschil tusschen het „onderwijs leiden” en de „resultaten van het onderwijs beoordeelen”.

Ondergeteekende wenscht, na hierboven nog eens duidelijk zijn eigen opinie te hebben weergegeven, even aan te stippen, dat hij daarmee volstrekt geen kritiek heeft bedoeld op hetgeen de Inspecteur voor het onderwijs in zijn verslag heeft gezegd.

Dat het onderwijs hier — zooals trouwens bijna overal — nog zeer veel kan verbeterd worden, daarvan is hij ook zelf overtuigd, en gaarne zal hij, gelijk hij reeds aangaf, daartoe zooveel mogelijk medewerken. Ook zou hij niets liever zien, dan dat het Hollandsch hier op Curaçao langzamerhand meer en meer *de taal* der bevolking werd, wat, naar hij vertrouwt, mettertijd ook werkelijk wel het geval zal zijn; daar het toch onloochenbaar is, dat er hier tegenwoordig al veel meer Hollandsch wordt gesproken dan een 25 jaar geleden.

Ondergeteekende zal gaarne nagaan of de dakbedekking, die er in Aruba voor kleine huisjes wordt gebruikt, ook hier praktisch is aan te wenden bij het bouwen van negerhutten. Het schijnt hem echter toe, dat de constructie van de huisjes op Aruba heel anders is en veel steviger dan die der negerhutten hier, wat misschien noodig is, om er zoo'n dak op te kunnen plaatsen. Ook is het de vraag of hier de vette klei gevonden wordt, die er daar voor het maken van die daken wordt gebruikt.

Wanneer men de daken van de woningen der pachters, die verplaatst zullen worden, alle van cocosbladeren wilde maken, dan zou de bladerenooft van tien jaren daarvoor niet voldoende zijn.

Volgens den Districtmeester zou men, gesteld dat de pachters al die bladeren in de benedendistricten konden machtig worden, met de bladerenooft van een heel jaar hoogstens tien hutten kunnen bedekken. Ofschoon in die districten de grootste aanplant van cocospalmen is, zijn er op het oogenblik bijna geen cocosbladeren te krijgen.

De groote vraag er naar zou het artikel waarschijnlijk ook zeer in prijs doen stijgen.

Willemstad, den 4n. Mei 1915.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1914—1915.—28.

Verordening, betreffende de petroleumraffina-
derijbelasting.

ONTWERP.

Nº 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

De GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is
eene belasting te heffen op petroleumraffinaderijen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad,
vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Onder den naam van petroleumraffinaderijbelasting wordt
van in de kolonie gevestigde petroleumraffinaderijen eene
jaarlijksche belasting geheven naar de volgende grondslagen:

1. petroleum;
2. gasoline.

Onder petroleum wordt in deze verordening verstaan de na
overhaling uit ruwe olie verkregen zuivere olie, die als lamp-
olie gebruikt kan worden.

Onder gasoline het product der ruwe petroleum, dat als ga-
soline, benzine, naphthaline, of onder welke benaming ook,
als brandstof in den handel wordt gebracht.

Artikel 2.

De belasting naar den grondslag petroleum wordt geheven
wegens de hoeveelheid petroleum, welke door in de kolonie
gevestigde raffinaderijen voor het verbruik binnen de kolonie
wordt voortgebracht.

Artikel 3.

De hoeveelheid petroleum, die tot grondslag der heffing
strekken moet, wordt, zoolang er niet meer dan één raffina-
derij in de kolonie is, bepaald op de hoeveelheid petroleum, die
in het jaar voorafgaande aan het belastingjaar, minder in de
kolonie is ingevoerd dan de gemiddelde jaarlijksche invoer
bedroeg in de drie kalenderjaren aan de oprichting dier raffi-
naderij voorafgegaan.

Is bij den aanvang van het belastingjaar nog geen jaar ver-
loopen sedert een aanvang is gemaakt met het bedrijf, dan
wordt de hoeveelheid, die tot grondslag der heffing strekken
moet, met inachtneming van den duur van het bedrijf, ge-
schat.

Bij de bepaling van de hoeveelheid volgens het eerste en
het tweede lid van dit artikel worden de onderdeelen van den
Hectoliter verwaarloosd.

Zoo er meerdere raffinaderijen in de kolonie zijn, moet voor
de petroleum, welke in de kolonie in verbruik wordt gebracht,
de in artikel 4 bepaalde belasting worden voldaan.

De wijze waarop, in het geval van het vorig lid, de hoe-
veelheid petroleum, die tot grondslag der heffing strekken
moet, zal worden bepaald, zal, zoodra de behoefte daaraan
blijkt te bestaan, bij Koloniale Verordening worden vastge-
steld.

Artikel 4.

De belasting bedraagt tachtig cent per Hectoliter petroleum.

Artikel 5.

De belasting naar den grondslag gasoline wordt geheven wegens de hoeveelheid gasoline, welke door in de kolonie gevestigde raffinaderijen voor het verbruik binnen de kolonie wordt voortgebracht.

Artikel 6.

De hoeveelheid gasoline, die tot grondslag der heffing strekken moet, wordt, zoolang er niet meer dan één raffinaderij in de kolonie is, bepaald op de hoeveelheid gasoline, die in het jaar voorafgaande aan het belastingjaar minder in de kolonie is ingevoerd dan de gemiddelde jaarlijksche invoer bedroeg in de twee kalenderjaren aan de oprichting dier raffinaderij voorafgegaan.

Is bij den aanvang van het belastingjaar nog geen jaar verlopen sedert een aanvang is gemaakt met het bedrijf, dan wordt de hoeveelheid, die tot grondslag der heffing strekken moet, met inachtneming van den duur van het bedrijf, geschat.

Bij de bepaling van de hoeveelheid volgens het eerste en het tweede lid van dit artikel worden de onderdeelen van den Hectoliter verwaarloosd.

Zoo er meerdere raffinaderijen in de kolonie zijn, moet voor de gasoline, welke in de kolonie in verbruik wordt gebracht, de in artikel 7 bepaalde belasting worden voldaan.

De wijze waarop, in het geval van het vorig lid, de hoeveelheid gasoline, die tot grondslag der heffing strekken moet, zal worden bepaald, zal, zoodra de behoefte daaraan blijkt te bestaan, bij Koloniale Verordening worden vastgesteld.

Artikel 7.

De belasting bedraagt veertig cent per Hectoliter gasoline.

Artikel 8.

Belastingplichtig is hij, die bij den aanvang van het belastingjaar beheerder der raffinaderij is.

Zijn er meerdere beheerders dan geschiedt de aanslag ten name van een hunner, ter keuze van de Commissie van aanslag.

Artikel 9.

Het belastingjaar begint 1 Januari en eindigt 31 December.

Artikel 10.

De aanslag geschiedt telkens voor één jaar.

Artikel 11.

De aanslagen worden vastgesteld door eene door den Gouverneur te benoemen commissie van drie leden. Lid en Voorzitter der commissie is de Inspecteur der belastingen.

De commissie brengt de aanslagen op leggers, waarvan het model door den Gouverneur wordt vastgesteld.

De leggers worden uiterlijk den 1sten April opgezonden aan den Inspecteur der belastingen.

Is de commissie binnen dien tijd niet met het werk gereed, dan wordt de aanslagregeling ten einde gebracht door den Inspecteur der belastingen.

Artikel 12.

De Inspecteur brengt de aanslagen in overeenstemming met de leggers op kohieren.

Artikel 13.

Hij, die bezwaar heeft tegen een hem opgelegden aanslag, kan binnen den tijd van eene maand na de verzending van het aanslagbiljet een met redenen omkleed bezwaarschrift in-

dienen bij den Raad van Beroep in zake de inkomstenbelasting.

Artikel 14.

De Raad van Beroep is bevoegd een aanslag op te leggen, afwijkende van dien, door de Commissie van aanslag vastgesteld.

Artikel 15.

De Raad van Beroep deelt zijne beslissing mede aan den belastingschuldige en aan den Inspecteur der belastingen, die voor de uitvoering zorg draagt.

De uitspraak van den Raad van Beroep is met redenen omkleed.

Artikel 16.

De belasting is invorderbaar in vier gelijke termijnen, verschijnende op den voorlaatsten werkdag van elk kalenderkwartaal.

Zijn bij de uitreiking der aanslagbiljetten een of meer termijnen reeds verstreken, dan zijn deze bij de uitreiking invorderbaar.

Artikel 17.

De koloniale kas heeft voor de belasting recht van voorrang, gaande boven alle andere bestaande voorrechten, pand en hypotheek, behalve de voorrechten bij de artikelen 1165 N° 1 en 1175 N° 1 van het Burgerlijk Wetboek bepaald, op alle tot de raffinaderij behorende gebouwen en werktuigen.

Artikel 18.

Hij, die binnen de kolonie eene raffinaderij in den zin van deze verordening wenscht op te richten, is gehouden, alvorens daarmede een aanvang te maken, een schriftelijke opgave aan den Administrateur van financiën in te zenden, vermeldende den naam en de voornamen van dengene, die als beheerder daarvan is te beschouwen.

Gelijke opgave wordt vereischt wanneer in plaats van den oorspronkelijken beheerder een ander optreedt. Deze opgave moet geschieden binnen ééne maand nadat de verandering heeft plaats gehad.

Verzuim in de naleving van de bepalingen van het eerste en het tweede lid van dit artikel wordt gestraft met een geldboete van een tot driehonderd gulden.

Artikel 19.

Deze verordening treedt in werking op een door den Gouverneur te bepalen dag.

Gegeven te Willemstad, den

... van de ...
... van de ...
... van de ...
... van de ...
... van de ...

Artikel 16

De ...
... van de ...
... van de ...
... van de ...
... van de ...

De ...
... van de ...
... van de ...
... van de ...
... van de ...

De ...
... van de ...
... van de ...
... van de ...
... van de ...

De ...
... van de ...
... van de ...
... van de ...
... van de ...

De ...
... van de ...
... van de ...
... van de ...
... van de ...

De ...
... van de ...
... van de ...
... van de ...
... van de ...

De ...
... van de ...
... van de ...
... van de ...
... van de ...

De ...
... van de ...
... van de ...
... van de ...
... van de ...

De ...
... van de ...
... van de ...
... van de ...
... van de ...

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—28.

Verordening, betreffende de petroleumraffinaderijbelasting.

Memorie van Toelichting.

N° 2.

Zooals reeds bij de toelichting van de verordeningen van 12 Augustus 1914 (P. B. N° 33) en 28 November 1914 (P. B. N° 67) is gezegd, acht ondergeteekende de mogelijkheid niet uitgesloten, dat binnen korteren of langeren tijd op Curaçao een petroleumraffinaderij wordt opgericht.

Waar zulk een gebeurtenis, — wanneer althans het bedrijf op eenigszins groote schaal wordt opgezet, — van grooten invloed ten goede op den economischen toestand van Curaçao zal zijn, is ondergeteekende van oordeel, dat aan de eventueele ondernemers de grootst mogelijke faciliteiten en voordeelen moeten worden verleend. Terzelfder tijd is het van belang, dat de toekomstige belanghebbenden vooraf met stelligheid kunnen weten welke de fiscale rechten zijn waaraan het bedrijf onderworpen zal zijn en in welken vorm die zullen worden geheven, opdat niet de onzekerheid omtrent dit een en ander een beletsel mocht blijken voor de keuze van Curaçao als zetel van het bedrijf.

Een op Curaçao gevestigde raffinaderij kan bij eene goede ontwikkeling van het bedrijf misschien van zoo enorme betekenis voor de plaats zijn, dat men, om de te verwachten groote indirecte voordeelen, wel mag afzien van het najagen van directe fiscale baten. Alleen voorzoover de fiscus daardoor bepaald nadeel zou lijden, moet dat op de eene of andere wijze op het bedrijf verhaald worden.

Het onmiddellijke nadeel dat de fiscus zou kunnen lijden en hetwelk ondergeteekende op het oog heeft, is de mindere opbrengst van het invoerrecht op petroleum, — de lichtolie namelijk, — en gasoline, wanneer eene alhier gevestigde raffinaderij, die al hare machinerieën, grondstoffen, materialen enz. vrij van alle rechten invoert, die artikelen hier in het vrije verkeer brengt en den invoer daarvan uit het buitenland doet afnemen of ophouden.

Tegen dit eventueel verlies voor den fiscus nu dient gevaakt en dit beoogt dan het ontwerp te doen.

De gekozen vorm is die van eene kohierbelasting, eene belasting op het verbruik binnenslands van petroleum en gasoline, die bij de bron geheven wordt.

Theoretisch zuiverder ware het geweest hier accijns te heffen op het binnenlandsch verbruik van petroleum en gasoline. Dit geeft ondergeteekende bij voorbaat toe. Waar echter de heffing van zulk een accijns tal van technische bezwaren heeft en tot zeer belemmerende controlemaatregelen leidt en eventueele belanghebbenden zeer zeker prijs zullen stellen op de grootst mogelijke vrijheid van beweging in het bedrijf, meende ondergeteekende de praktijk niet te moeten opofferen aan de theorie.

De grondslag der heffing is, zooals uit de artt. 4 en 7 moge blijken, de hoeveelheid petroleum of gasoline, die na de oprichting van de raffinaderij minder wordt ingevoerd dan in een onmiddellijk voorafgaand tijdvak van respectievelijk 3 en 2 jaren.

Dat dit een fictie is behoeft nauwelijks gezegd. Maar dan toch een, die de werkelijkheid zeer nabij komt. Van toekomstig accrès evenwel wordt afstand gedaan.

De belasting sluit zich verder, — wat het bedrag daarvan betreft, — aan bij het bestaande invoerrecht.

Voor het overige zijn, wat aanslag, beroep en invorderbaarheid betreft, de gewone regelen van kohierbelastingen gevolgd.

Opgemerkt dient alleen nog te worden, dat, in afwijking van de andere bestaande kohierbelastingen, geen ontheffing van belasting is toegelaten, ook niet bij staking van het bedrijf in den loop van een belastingjaar.

Deze afwijking vindt zijn oorzaak hierin, dat de belasting alleen geheven wordt bij den aanvang van het belastingjaar. Tenzij men dus het bedrijf aanvangt op 1 Januari,—wat men dan wel juist *niet* doen zal,—loopt men de belasting het eerste jaar vrij en heeft men het verlies bij eventueele staking van het bedrijf in den loop van het jaar te voren al gedekt.

Artikel 3. Daar het zeer onwaarschijnlijk is te achten, dat er hier ooit meer dan één petroleumraffinaderij zal worden opgericht is de regeling van de wijze, waarop alsdan de belastbare hoeveelheid olie zal worden bepaald, aan eene latere verordening overgelaten.

Willemstad, den 18n. Maart 1915.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—28.

Verordening, betreffende de petroleumraffina-
derijbelasting.

Voorloopig Verslag.

Nº 3.

Het Afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeen werd het ontwerp gunstig ontvangen en verklaarde men geheel eens te zijn met de strekking daarvan.

De hoop werd uitgedrukt, dat het den eventueelen ondernemers mocht gelukken binnenkort eene petroleumraffinaderij alhier op te richten en dat het bedrijf op zoo een groot mogelijke schaal zou worden opgezet. Dat zulk een gebeurtenis van grooten invloed ten goede op den economischen toestand van Curaçao zal zijn, achtte men aan geen twijfel onderhevig.

Ad art. 6. Met het oog op de gestadige toeneming van het aantal automobielen en motorbooten, vooral in den laatsten tijd, en het daarmee verband houdende stijgende verbruik van gasoline, werd voorgesteld om den grondslag der heffing te bepalen op de hoeveelheid gasoline, die na de oprichting van de raffinaderij minder is ingevoerd dan in het voorafgaande jaar.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 14n. April 1915.

De Rapporteurs,

J. C. B. FORBES.

F. W. P. WINKEL.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—28.

Verordening, betreffende de petroleumraffinaderijbelasting.

Memorie van Antwoord.

Nº 4.

Het was ondergeteekende aangenaam te vernemen, dat de Afdeelingen het geheel eens zijn met de strekking van het ontwerp.

Dat ondergeteekende de door de Afdeelingen uitgedrukte hoop op de spoedige totstandkoming op Curaçao van eene petroleumraffinaderij geheel deelt, behoeft nauwelijks gezegd.

Ad art. 6. Het had ook reeds bij ondergeteekende een punt van overweging uitgemaakt of het met het oog op het juist in den laatsten tijd steeds toenemend verkeer met automobielen en motor-booten niet wenschelijk was voor de bepaling van de belastbare hoeveelheid gasoline alleen rekening te houden met het laatstverloopen jaar vóór de oprichting van de raffinaderij.

De overweging echter dat het over het algemeen weinig aanbeveling verdient om voor hoeveelhedsbepalingen, die voor langen duur moeten gelden, tot grondslag te nemen de resultaten over zoo korte tijdvakken als één enkel jaar, heeft ondergeteekende er toe gebracht voor de bepaling in het onderhavig artikel een tijdvak van twee jaren voor te stellen.

Hoe licht het werken met te korte tijdvakken tot averecht-sche uitkomsten kan leiden, kan treffend blijken juist uit de uitkomsten van de twee laatstverloopen jaren ten opzichte van den invoer van gasoline. Terwijl toch, ook volgens de Afdeelingen, het verbruik van gasoline in den laatsten tijd gestadig stijgt, is de invoer van dat artikel in 1914 minder geweest dan in 1913, n. l. rond 144 000 Liter tegen 167 000 Liter in 1913. Dit bewijst natuurlijk geenszins dat het verbruik in 1914 geringer zou zijn geweest dan in 1913, maar wel dit: dat men ietwat voorzichtig moet zijn met het werken met korte tijdvakken.

Willemstad, den 24n. April 1915.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—28.

*Verordening, betreffende de petroleumraffina-
derijbelasting.*

Eindverslag.

Nº 5.

De Commissie van Rapporteurs, in overleg met de Voorzitters der Afdeelingen, is, na kennis genomen te hebben van de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag over deze ontwerp-verordening, van oordeel, dat door de gewisselde schrifturen de openbare beraadslaging over het ontwerp genoegzaam is voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 26n. April 1915.

De Rapporteurs,

ED. S. LANSBERG.

F. W. P. WINKEL.

Eindverslag.

N° 5.

De Commissie van Rapporteurs is overleg met de Voorzitter van de Afdelingen, is nu kennis genomen te hebben van de Memorie van antwoord op het Voorloopig Verslag over de ontwerp-verordening van ontwerp, dat door de afdelingen, behoudende de openbare betrekking over het ontwerp, nogzamen is voorgezeten.

Dit verslag is op Curaçao, den 28sten April 1915.

De Rapporteurs
E. S. JANSSEN
R. W. F. WINKEL

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—29.

Verordening tot wijziging der Algemeene Verordening op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen (P. B. 1908 No. 33).

ONTWERP.

Nº 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de Algemeene Verordening op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen (P. B. 1908 N° 33) te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Nummer 12 van artikel 126 van de Algemeene Verordening I. U. en D. 1908 (P. B. 1908 N° 33), zooals gewijzigd bij artikel 1 van de verordening van 28 November 1914 (P. B. 1914 N° 67), wordt gelezen als volgt:

12. Gereedschappen en materialen, bestemd voor de exploratie en exploitatie van mijnen of door natuurvorming in of boven den grond aanwezige meststoffen en voor den opbouw en de exploitatie van petroleumraffinaderijen met de daarbij behoorende steigers en kaden, timmermanswinkel, blikken- en vaten-fabriek; alles voor zoover die steigers, kaden, winkel of fabriek uitsluitend gebezigd worden ter ontwikkeling van het bedrijf der raffinaderij; voorts de materialen, gereedschappen en verdere benodigdheden, bestemd voor den opbouw, de inrichting en de instandhouding van de bij de raffinaderij behoorende en daarmede één geheel uitmakende gebouwen, zooals kantoren, hospitaal, lokaal van uitspanning en woningen van geëmployeerden en arbeiders, die uit hoofde van hunne bijzondere werkzaamheden in de nabijheid der raffinaderij moeten wonen; alles voor zoover die gebouwen of woningen uitsluitend gebruikt worden door aan de raffinaderij verbonden personen met hun gezin.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking op den dag harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—29.

Verordening tot wijziging der Algemeene Verordening op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen (P. B. 1908 No. 33).

Memorie van toelichting.

N° 2.

De wijziging bij de verordening van 28 November 1914 (P. B. 1914 N° 67) in art. 126 N° 12 der Algemeene Verordening I. U. en D. 1908 gebracht, laat, in het geval dat eene eventueel alhier op te richten petroleumraffinaderij het bedrijf op groote schaal opzet en daaraan, gelijk elders veelal geschiedt, ook verbindt blikken- en vatenfabrieken, timmermanswinkel, hospitaal, societeit en woningen voor de vaste geëmployeerden en werklieden, ruimte voor verschil van meening bij de toepassing der vrijstelling.

Het komt ondergeteekende daarom wenschelijk voor de bedoeling, die bij het aanbrengen dier wijziging bij hem, en ongetwijfeld ook bij Uwen Raad heeft voorgezeten, namelijk: om door fiscale bepalingen, die zoo vrijgevig mogelijk zijn, de vestiging van eene petroleumraffinaderij hier te bevorderen, bij eene nieuwe redactie van het aangehaalde N° 12 der vrijstellingen van art. 126 der Algemeene Verordening I. U. en D. 1908, ondubbelzinnig in het licht te stellen.

De enkele beperkingen, die in de nieuwe redactie voorkomen, zijn noodzakelijk als waarborgen tegen deloyale concurrentie. Gereedschappen, materialen in den meest uitgebreiden zin des woords, het noodige meubilair voor de inrichting en instandhouding van kantoren, hospitaal, societeit enz. zullen vrij van rechten mogen worden ingevoerd, mits— en dit is de eenige beperking — dat alles slechts bestemd is voor het gebruik of ten dienste van de aan het bedrijf verbonden personen.

De vrijgevige bepalingen worden, meent ondergeteekende, gerechtvaardigd door de groote indirekte voordeelen, die de oprichting van een dergelijke onderneming voor de kolonie zou kunnen opleveren.

Willemstad, den 18n. Maart 1915.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Verzorgd door de Directie der Koloniale
Administratie op den 15. Mei 1915. (P. N. 1915, 29)

Memorie van toelichting.

N° 2

De afzetting bij de verordening van 28 November 1914
(P. N. 1914, 67) in art. 126 N° 12 der Algemeene Verordening
van 1. I. en D. 1908 (opricht. Jaar, in het geval dat het
eventueel zijde op te richten petroleumfabriek) het be-
hoef op groote schaal opzet en bestaan. Het is alhier ver-
groot, ook verpligt ditzelfde en veldarbeid, land-
bouw, nijverheid, scheepvaart, woningen, voor de ver-
grooting van werklozen, rijkte voor versnellende
niet bij de toezichting der verrijking.

Het komt onderzocht om te zien waarom wettelijk voor de
bedrijfs, die bij het aanbrengen der wijziging, het
ongewijzigd ook bij (wanneer) heeft voorgestaan, waarom
om door deelde bepalingen, die een vrijgevoerd mogelijk zijn
verrijking van een petroleumfabriek, hier te verrijking
bij een nieuwe redactie van het artikel 126 N° 12 der
Verordening van art. 126 der Algemeene Verordening, I. en
D. 1908, ongewijzigd in het licht te stellen.

De eerste bepalingen, die in de nieuwe redactie worden
men, die noodzakelijk als werkzaam te zijn deelde
tenne (overzichten) materialen in den meest uitgebreid-
den zin der woorden dat noodig mogelijk voor de verrijking
en toezichting van katoenen, houten, koperen, en
ten vijf ten rechten mogen worden ingevoerd, niet—en
de enige beperking — dat alle andere materialen, die voor de
gebruik of ten dienste van de aan het bedrijf verrijking
kunnen.

De vrijgevoerde bepalingen werden, maar onderzocht
verrijking door de groote industriële—voorziening, die de
oprichting van een beperkte onderneming voor de verrijking
van katoenen opzetten.

Willemsd., den 15. Mei 1915.
De Gouverneur van Suriname
MUYERS

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—29.

Verordening tot wijziging der Algemeene Verordening op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen (P. B. 1908 No. 33).

Voorloopig Verslag.

Nº 3.

Het Afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Eenige leden gaven als hunne meening te kennen, dat het ontwerp wel wat te ver gaat door het verleenen van vrijstelling van invoerrecht ook voor het noodige meubilair voor de *instandhouding* van kantoren, hospitaal, societeit, enz.

Andere leden verklaarden zich geheel te kunnen vereenigen met het ontwerp, zooals het daar ligt.

Gevraagd werd of de verbandmiddelen, medicijnen, instrumenten, enz., benoodigd voor het hospitaal, en bijvoorbeeld automobielen of andere vervoermiddelen voor den Directeur en het verder personeel ook vrij van rechten zouden mogen worden ingevoerd.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 14n. April 1915.

De Rapporteurs,

J. C. B. FORBES.

F. W. P. WINKEL.

Verhandeling van de Raad van Bestuur van de
Nederlandsche Indische Oorlogsverslag
No. 23

Voorloopig Verslag

No. 23

Het Algemeenbestuur heeft aandacht gegeven aan de
vrijwillige beschouwingen en opmerkingen.
Tevens zijn er als hunne mening te kennen, dat de
ontwerp niet is te laat door het verspreiden van
het van inzicht ook voor het noodige middel te
aanbevelen van kantoren, hospital, wetten, etc.
Andere leden verlaaten zich vooral te kennen
niet dat ontwerp zoals het nu is.
Verzocht werd of de verbandhouding, medelijken,
aanbevelen en benoemen van het hospital, en
beide statuten of andere verordeningen voor de
verlaaten en het andere personeel op een rechten
nagen werden ingevuld.

Alles voorgesteld op tusschen den 12de April 1915

De voorzitter

J. G. B. FORNER

P. W. F. WINKER

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—29.

Verordening tot wijziging der Algemeene Verordening op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen (P. B. 1908 No. 33).

Memorie van Antwoord.

N° 4.

Ondergeteekende kan de meening niet deelen van de leden, die van oordeel waren, dat het ontwerp te ver gaat waar het ook voor de instandhouding van kantoren, hospitaal, sociëteit enz. vrijstelling van invoerrecht verleent voor het benoedigde meubilair.

Waar het toch geldt het bevorderen van eene zaak, die van zoo groot belang kan zijn voor de kolonie als de vestiging van een petroleumraffinaderij met hare nevenbedrijven, komen, meent hij, de luttele honderden gulden, welke de fiscus per jaar zou moeten derven wegens het invoerrecht op aanvullingsmeubilair enz. haast niet in aanmerking. Het deed hem dan ook genoeg te ontwaren, dat andere leden zich geheel kunnen vereenigen met het ontwerp.

De bedoeling is natuurlijk niet luxe-meubilair of andere luxe artikelen van het invoerrecht vrij te stellen, en ook niet zaken, die de directeur of andere employé's voor hun persoonlijk gebruik of tot hun persoonlijk gemak zouden invoeren.

De vrijstelling voor meubels enz. zal alleen kunnen worden verleend, voor zoover het meubilair ongeveer evenredig is aan den stand en levensstandaard van den geëmployeerde waarvoor het bestemd is. Erg fiscaal zal echter — ondergeteekende vertrouwt dat de Raad het hier met hem eens zal zijn — niet mogen worden opgetreden. Groote ondernemingen plegen veelal de woningen hunner employé's beter en gerieflijker in te richten, dan de betrokkenen het uit hun inkomen zelf zouden doen.

Een automobiël of ander vervoermiddel tot persoonlijk gebruik of gemak van den directeur b. v. zal aan invoerrecht onderworpen zijn; wanneer ze echter ook ten dienste staat van het verder personeel, dan behoort ze tot het bedrijf en valt onder de vrijstelling.

Verbandmiddelen, medicijnen en in het algemeen dadelijk verbruikbare zaken, als levensmiddelen, dranken enz., bestemd ten gebruike van het personeel, vallen niet onder de vrijstelling. Zulke zaken immers behooren niet tot de inrichting van de kantoren, hospitaal of sociëteit, maar tot de behoeften van de personen die er vertoeven.

Willemstad, den 24n. April 1915.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Verhandeling tot wijziging der Algemeene In-
voering op den 11- en 12-ten December van de
regeering (A. N. 1908 No. 53).

Memorie van Antwoord.

№ 1.

Onbegrijpende kan de mening niet heelen van de leden
die van oordeel waren, dat het ontwerp te veel gaat naar het
oek voor de bestaande van kantoren, hospitalen, etc.
teft een vrijstelling van invoerschik voortzet het be-
dijde medelidat.

Waar het eest geeft het bevoorren van een zaak, die van
een groot belang kan zijn voor de kolonie als de vestiging van
een petroleumfabriek met hare nevenschikingen, komen
meent zij, de laatste honderden kolonien, welke de heere van
jan zou moeten dienen wegens het invoerschik op een
lijnen-achtig een haast niet in aanmerking. Het deed hem
dan ook gevoelen te ooterven, dat andere leden zich goed
kunnen verstellen met het ontwerp.

De bestaande is natuurlijk niet inze-medelidat of andere
lijnen-achtig van het invoerschik vijf te stellen, en ook niet
zakken, die de directeur of andere employe's voor hun bevoeren
lijnen-achtig of tot hun persoonlijk gebruik zouden invoeren.

De vrijstelling voor medelidat en, zal alleen kunnen worden
verloren, voor zoover het medelidat ongeveer evenveel is aan
den stand en invoerschik van den gewoone medelidat.
voor het bevoeren is. Het bevoeren zal echter, anderszins
de vertoer dat de hand met hier met een een zal zijn
niet mogen worden opgezet. (Grote onderscheidingen zijn
een veelal de woungen van een employe's bevoeren en vertoer).
ker in te stellen, dan de bevoeren, dat dit hun bevoeren
zou worden doen.

Den auto-medelidat of ander bevoerenlijnen tot persoonlijk ge-
bruik of gebruik van den directeur, d. v. zal aan invoerschik
onderworpen zijn; wanneer ze echter ook ten dienste staan
van het bevoeren personeel, dan behoort ze tot het bevoeren
valt onder de vrijstelling.

Verbandmedelidat, medelidat, en in het algemeen de bevoeren
verbandmedelidat zaken, als bevoerenmedelidat, bevoeren medelidat, en
stand ten bevoeren van het personeel, vallen niet onder de
vrijstelling. Nalke zaken immers bevoeren niet tot de bevoeren
ting van de kantoren, hospitalen of societaten, maar tot de be-
voeren van de personen die er vertoeren.

Willemstad, den 24e April 1915.

De Gouverneur van Curaçao.

ZUYER.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—29.

Verordening tot wijziging der Algemeene Verordening op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen (P. B. 1908 No. 33).

Eindverslag.

N° 5.

De Commissie van Rapporteurs, in overleg met de Voorzitters der Afdeelingen, is, na kennis genomen te hebben van de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag over deze ontwerp-verordening, van oordeel, dat door de gewisselde schrifturen de openbare beraadslaging over het ontwerp genoegzaam is voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 26n. April 1915.

De Rapporteurs,

Ed. S. LANSBERG.

F. W. P. WINKEL.

Verzoeking tot wijziging der Algemeene Ver-
ordening op het re- en afvoer van de
suiker (A. N. 1908, No. 33).

Eindeverflag.

782

De Commissie van Rapporteurs, in overleg met de Ver-
zoeker, heeft de Algemeene Verordening van 1908, No. 33,
betreffende de afvoer van suiker, overzocht en heeft
de Commissie van Rapporteurs, van oordeel, dat door de voorgestelde
wijziging de openbare bezwaarsaak over het ontwerp van
wet, niet wordt beïnvloed.

Dit verslag is opgesteld op Gezag van den 20en April 1915.

De Rapporteurs:
E. W. F. WINKEL
E. W. F. WINKEL

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—30.

Keur tot wijziging van de keur, houdende regeling van het verkeer op de wegen in verband met het gebruik van motorrijtuigen (P. B. 1912 No. 59).

ONTWERP.

N° 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de keur van 2 December 1912 (P. B. 1912 N° 59), houdende regeling van het verkeer op de wegen in verband met het gebruik van motorrijtuigen, te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande keur:

Artikel 1.

Artikel 8 van de keur van 2 December 1912 (P. B. 1912 N° 59), houdende regeling van het verkeer op de wegen in verband met het gebruik van motorrijtuigen, wordt gelezen als volgt:

Het is den bestuurder van een motorrijtuig verboden daarmede over een weg te rijden op zoodanige wijze, dat de vrijheid of de veiligheid van het verkeer op dien weg wordt belemmerd of in gevaar gebracht.

In het eerste of stadsdistrict mag met geen grootere snelheid worden gereden dan van 12 K. M. per uur, uitgezonderd:

- op den Scharloweg;
- op den Berg Altena;
- op het Concordiaplein;
- op den weg, loopend langs het Concordiaplein en Pietermaai tot aan de Vliersteeg;
- op het gedeelte van Pietermaai, loopend van de Theaterstraat tot aan de Columbusstraat;
- op de De Ruijterkade van de Marktstraat tot aan de Ooststraat;
- in de Breede straat aan de Overzijde;
- op den Rooden weg;
- op den Kortijnweg;
- op den Witten weg;
- op het gedeelte van de Belvédèrestraat, loopend van den Witten weg tot aan de Hoogstraat; en
- op de Hoogstraat;

op alle welke wegen met geen grootere snelheid mag worden gereden dan van 20 K. M. per uur.

In de overige districten mag met geen grootere snelheid gereden worden dan van 25 K. M. per uur.

De genoemde snelheden moeten, waar noodig, verminderd worden bij het rijden door bochten, op druk bezochte wegen, en verder overal, waar de veiligheid van het verkeer dit vordert.

Voor plaatsen, waar deze snelheden voor het algemeen verkeer of om andere redenen gevaarlijk worden geacht, kan door het Hoofd van Politie een mindere snelheid worden voorgeschreven.

Artikel 2.

Deze keur treedt in werking op den dag der uitgifte van het Publicatieblad, waarin zij is opgenomen.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—30.

Keur tot wijziging van de keur, houdende regeling van het verkeer op de wegen in verband met het gebruik van motorrijtuigen (P. B. 1912 No. 59).

Memorie van Toelichting.

N° 2.

Door 41 eigenaars en bestuurders van automobielen is bij ondergeteekende een request ingediend om met een grootere snelheid te mogen rijden dan in artikel 8 van de keur van 2 December 1912 (P. B. N° 59) is voorgeschreven.

Om aan dat verlangen te gemoet te komen, wordt bij Uwen Raad de hierbijgaande ontwerp-keur ingediend, waardoor de veiligheid van het verkeer, volgens ondergeteekende, voldoende blijft gewaarborgd.

Willemstad, den 3n. April 1915.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Koninkrijk der Nederlanden
Indië
Nederlandsch Oost-Indië
(N. O. 1915 No. 38)

Memorie van Toelichting.

No. 2

Door H. E. van der Meulen en de heer van der Meulen is een
onderzoek naar het verband tusschen de landbouw en de
landbouw is gedaan. Het resultaat van dit onderzoek is
dat de landbouw in de laatste jaren van de laatste
decennium (1913-1914) is toegenomen.
Het is van belang te weten te komen, welke
redenen de toegenomen landbouw veroorzaakt.
De landbouw is van het verkeer volgens onderstaande
doende blijft gewaarborgd.

Willemsdijk, den 20. April 1915.

De Gouverneur van Nederlandsch Oost-Indië.

MEYER

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—30.

Keur tot wijziging van de keur, houdende regeling van het verkeer op de wegen in verband met het gebruik van motorrijtuigen (P. B. 1912 No. 59).

Voorloopig Verslag.

N° 3.

Het Afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeen verklaarde men geen bezwaar te hebben tegen het ontwerp.

Verscheidene leden gaven hun wensch te kennen de Bargestraat en den Penweg (met uitzondering van het gedeelte tusschen de Lombok- en de Helenastraat) opgenomen te zien onder de wegen, waar met eene snelheid van 20 K. M. per uur mag worden gereden. Naar hunne meening zijn genoemde wegen even breed als b. v. de Scharloweg.

Gevraagd werd wie beoordeelen moet waar het noodig is, dat de vaart wordt verminderd en met welke snelheid dan moet worden gereden.

Men zou gaarne zien, dat de bepalingen van de twee laatste alinea's van het ontwerp zoodanig werden gewijzigd, dat aan het Hoofd van Politie de bevoegdheid wordt gegeven om op feestdagen en bij feestelijke gelegenheden als anderszins, wanneer veel volk op de been is, eene mindere vaart voor te schrijven.

Zoals die bepalingen nu luiden, heeft het Hoofd van Politie het in zijn macht om deze geheele keur illusoir te maken. En zooveel mogelijk moet men niets laten afhangen van een enkelen persoon.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 14n. April 1915.

De Rapporteurs,

J. C. B. FORBES.

F. W. P. WINKEL.

Kent het verslag van de heer, houdende de
afgave van het ontwerp op de wijze in
houd met het geding van autorisatie
(N. 1914-15, 2e af.)

Voorloopig Verslag

N. 1

Het Algemeen onderzoek heeft aanleiding gegeven tot de
volgende beschouwingen en opmerkingen.
Algemeen verkeerde men evenzwaar te hebben tegen
het ontwerp.
Verschillende leden geven hun wensch te kennen de
staat en den Toezicht (niet uitsluitend van het gebied te
schouwen in de Heerenstraat) opgenomen te zijn
onder de wegen, want met eenzame van 20 K. M. en
nog niet worden gered. Naar hante ineen zijn gemaakt
de wegen even breed als d. v. de schouw.
Gevraagd wordt wie beoordeelen moet wat het noodig is
dat de kaart wordt vernieuwd en met welke aanleiding dat
moet worden gedaan.
Men zou gaten zien, dat de bepalingen van de twee laatste
afdeelen van het ontwerp noodig worden gewijzigd, dat van
het Hoofd van de bevoegdheid wordt gegeven om de
aankomsten en bij te stellen de gemaakte als andere, want
meer veel op de baan is, een inder van kaart voor te
schrijven.
Nadat die bepalingen nu liden, heeft het Hoofd van de
toe het in zijn macht om deze gemaakte kaart in te nemen
in zoveel mogelijk moet men niet laten afhangen van
enkele personen.

Albus vastgesteld op (uitgave, den 11e April 1915)

De Rapporteurs

J. G. R. FORBES

F. W. A. WINKEL

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—30.

Keur tot wijziging van de keur, houdende regeling van het verkeer op de wegen in verband met het gebruik van motorrijtuigen (P. B. 1912 No. 59).

Memorie van Antwoord.

N° 4.

Met genoegen vernam ondergeteekende, dat men geen bezwaar tegen het ontwerp had.

Aan den wensch van verscheidene leden om de Bargestraat en den Penweg (met uitzondering van het gedeelte tusschen de Lombok- en de Helenastraat) onder de wegen op te nemen, waar met eene snelheid van 20 K. M. per uur mag worden gereden, wordt bij nota van wijziging voldaan.

De politiebeambten oordeelen in eerste instantie waar de vaart verminderd en met welke snelheid er dan gereden moet worden. Immers zijn zij het, die waken moeten, dat het verkeer over de straten zonder ongelukken gebeurt.

Aan den wensch van hen, die gaarne zouden zien, dat de bepalingen van de twee laatste alinea's van het ontwerp zoodanig werden gewijzigd, dat aan het Hoofd van Politie (slechts) de bevoegdheid wordt gegeven om op feestdagen en bij feestelijke gelegenheden als anderszins, wanneer veel volk op de been is, eene mindere vaart voor te schrijven, kan niet worden voldaan, omdat niet slechts bij die gelegenheden met een mindere vaart gereden moet worden. Om maar eens iets te noemen. Bij het repareren van straten en wegen bijv. kan het noodig zijn zulks voor te schrijven. Het is in dit geval dan ook beter een algemeenen regel voor te schrijven, dan eenige gevallen op te noemen.

De ondergeteekende kan de vrees niet deelen, dat het Hoofd van Politie, al had hij werkelijk de macht er toe, de keur illusoir zou maken.

Bovendien zijn deze alinea's feitelijk niet in discussie. Het zijn reeds afgekondigde bepalingen, waaromtrent geen wijziging wordt voorgesteld.

Willemstad, den 24n. April 1915.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Kent int wijziging van de leest, houdende re-
geling van het verkeer op de wegen in ver-
band met het gebruik van motorrijtuigen
(R. B. 1913 No. 29)

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Met genoegen vernam ondergeteekende, dat men geen be-
zwaar tegen het ontwerp had.
Aan den wensch van verscheidene leden om de hantgraven
en den Fenweg (met uitzondering van het gedeelte tusschen
de Loohoek en de Helestraat) onder de wegen op te ne-
men, waar niet eenige aansluiting van 20 K. M. per uur mag wor-
den gereden, wordt bij nota van wijziging voldaan.
De politiebepalingen oordeelen in eerste instantie waar de
vaart vermindert en met welke snelheid er dan gereden moet
worden. Immers zijn zij het, die waken moeten, dat het ver-
keer over de straten zonder ongelukken gebeurt.
Aan den wensch van hen, die garnaar zouden zien, dat de
bepalingen van de twee laatste alinea's van het ontwerp zoo-
niet werden gewijzigd, dat aan het Hoofd van Politie (leest)
de bevoegdheid wordt gegeven om op te leggen en bij te stellen
rijke voorschriften als anderszins, wanneer veel volk op de
toen te zien mindere vaart voor te schrijven, kan niet wor-
den voldaan, omdat niet slechts bij die gelegenheden met een
mindere vaart gereden moet worden. (In maar eenige zeld-
zamen. Bij het repareren van straten en wegen zijn kan
het noodig zijn zulke voor te schrijven. Het is in dit geval
dan ook beter een algemeen regel voor te schrijven, dan
eenige gevallen op te noemen.
De ondergeteekende kan de vrees niet deelen, dat het Hoofd
van Politie al had bij werkelijk de macht er toe, de leest
illuoor zou maken.
Hovendien zijn deze alinea's feitelijk niet in discussie. Het
zijn reeds afgekondigde bepalingen, waaromtrent geen wij-
ziging wordt voorgesteld.

Willemstad, den 21sten April 1915.

De Gouverneur van Curaçao.

NUYENS

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—30.

Keur tot wijziging van de keur, houdende regeling van het verkeer op de wegen in verband met het gebruik van motorrijtuigen (P. B. 1912 No. 59).

Nota van wijziging.

Nº 5.

Vóór „op den Scharloweg” wordt aan artikel 1 toegevoegd:
„in de Bargestraat;”
en tusschen „op het Concordiaplein” en „op den weg, loopend langs het Concordiaplein en Pietermaai tot aan de Vliersteeg”:

„op den Penweg, met uitzondering van het gedeelte tusschen de Lombok- en de Helenastraat;”.

Willemstad, den 24n. April 1915.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—30.

Keur tot wijziging van de keur, houdende regeling van het verkeer op de wegen in verband met het gebruik van motorrijtuigen (P. B. 1912 No. 59).

Eindverslag.

Nº 6.

De Commissie van Rapporteurs, in overleg met de Voorzitters der Afdeelingen, is, na kennis genomen te hebben van de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag over deze ontwerp-keur, van oordeel, dat door de gewisselde schrifturen de openbare beraadslaging over het ontwerp genoegzaam is voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 26n. April 1915.

De Rapporteurs,

ED. S. LANSBERG.

F. W. P. WINKEL.

Koninkrijk der Nederlanden
Indië
P. N. 1915 N. 30

Finanverslag.

N. 3

De Commissie van Rapporteurs, in overleg met de Tweede Kamer der Afdelingen, is na kennis genomen te hebben van de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag over de Ontwerp-zaak van oordeel, dat door de gezinside schied naar de openbare bezittingen over het ontwerp-zaak is te worden.

Althans vastgesteld op Curaçao, den 20sten April 1915.

De Rapporteurs

E. S. JANSZON

R. W. P. WINKEL

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1914—1915.—31.

Verordening tot aanvulling der verordening van
6 October 1906 (P. B. 1907 N° 5), rege-
lende het onderwijs in de kolonie Curaçao.

ONTWERP.

N° 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende: dat het wenschelijk is de
verordening van 6 October 1906 (P. B. 1907 N° 5), regelende
het onderwijs in de kolonie Curaçao, aan te vullen ;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad,
vastgesteld onderstaande verordening :

Artikel 1.

Aan art. 33, letter c, van de verordening van 6 October
1906 (P. B. 1907 N° 5), regelende het onderwijs in de kolo-
nië Curaçao, wordt het volgende toegevoegd :

10° vrije- en ordeoefeningen.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking op den dag der uitgifte
van het Publicatieblad, waarin zij geplaatst is.

Gegeven te Willemstad, den

ONTWERP

N. 1

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

DE GOVERNIEUR VAN GUYANA

In overweging genomen hebbende dat het wettelijk
voorzien is op 1 October 1906 (R. N. 1906 N. 27) te
het onderwijs in de kolonie Guyana, aan te stellen

Heeft de verkenne goedkeuring van den Koninkrijks Raad
aangestaan onderstaande verordening

Artikel 1

Van af 1 October van de verordening van 8 October
1906 (R. N. 1906 N. 27) zijnde het onderwijs in de kolonie
Guyana, wordt het volgende voorgedragen

1. De overname van de overname van

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op den dag der uitgifte
van het Publicatieblad, wanneer zij gepubliceerd is

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—31.

*Verordening tot aanvulling der verordening van
6 October 1906 (P. B. 1907 N° 5), rege-
lende het onderwijs in de kolonie Curaçao.*

Memorie van toelichting.

N° 2.

Bij art. 33a der Onderwijsverordening (P. B. 1907 N° 5) is bepaald, dat de akte als onderwijzer 1ste klasse uitgereikt wordt aan hem, die in Nederland de hoofdonderwijzersakte heeft verkregen en in het bezit is van eene akte van bekwaamheid in minstens twee der vakken, genoemd onder la. c. van dit artikel, waarvan ten minste een vermeld onder N° 1—5.

Een onderwijzer in Nederland, die in het bezit is van de hoofdonderwijzersakte, een der akten vermeld onder N° 1—5 en de akte vrije- en ordeoefeningen, is blijkbaar, volgens ontvangen telegraphisch bericht, bereid in Curaçaoschen dienst te komen als onderwijzer 1ste klasse.

De akte vrije- en ordeoefeningen komt echter niet voor onder de vakken genoemd in art. 33c der Onderwijsverordening, zoodat die onderwijzer, zonder opneming van dat vak in genoemd artikel, niet benoemd zou kunnen worden.

Om hieraan tegemoet te komen wordt Uwen Raad de hierbijgaande ontwerp-verordening aangeboden.

Reeds sedert eenige jaren wordt de akte vrije- en ordeoefeningen medegerekend voor het verkrijgen van een toelage wegens het bezit van extra-akten (art. 4 sub 4° van Afd. V van het Besluit van 26 Augustus 1907 (P. B. N° 26), zooals nader gewijzigd bij het Besluit van 20 Mei 1914 (P. B. N° 15).

Willemstad, den 15n. April 1915.

De Gouverneur van Curaçao,

NUYENS.

Verordening tot aanvulling der wetgeving van
10 October 1904 (T. R. 1904 N. 51) vga.
lands het onderwijs in de koloniale landen.

Memorie van toelichting.

N° 2

Bij art. 32a der Onderwijsverordening (T. R. 1907 N. 27)
is bepaald, dat de akte als onderwijzerijde klasse aangerekend
wordt aan hem, die in Nederland de hooftonderwijzerijde
heeft verkregen en in het best is van een akte van
kwalificatie in minstens twee der vakken, genoemd onder
a van dit artikel, waaraan ten minste een vermeld onder
N° 1-5.
Een onderwijzer in Nederland, die in het best is van de
hooftonderwijzerijde klasse, een der akten van naam onder N° 1-5
en de akte vrije- en onderwijzerijde, is bij de
overgang van de hooftonderwijzerijde klasse
dienst te komen als onderwijzer in de klasse.
De akte vrije- en onderwijzerijde komt echter niet
onder de vakken genoemd in art. 32a der Onderwijsverordening
ging, zodat die onderwijzer, zonder openmaking van het
genoemde artikel, niet benoemd kan worden als
onderwijzer. Om hiervan te komen wordt in art. 32a
bijzondere bepalingen voorgedragen.
De akte wordt enige jaren na de akte vrije- en
nietgenade mede erkend voor het verkrijgen van een
naam het best van extra-akten (art. 3 van de
van het best van 30 Augustus 1907 (T. R. N. 200)
ander gewijzigd bij het besluit van 20 Mei 1913 (T. R. N. 12)

Wijziging van de 20 April 1913
De Gouverneur van Curaçao

KUYERS

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—32.

Verordening.....
tot wijziging van artikel 126 No. 9 van de
Algemeene Verordening op den in-, uit- en
doorvoer en de accijnzen (P. B. 1908 N° 33).

ONTWERP.

N° 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is artikel 126 N° 9 van de Algemeene Verordening op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen (P. B. 1908 N° 33) te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Art. 1.

Nummer 9 der vrijstellingen van art. 126 der Algemeene Verordening op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen (P. B. 1908 N° 33) wordt aldus gelezen:

9. Gereedschappen voor land-, tuin- en boschbouw, vruchtenteelt, zoutwinning en zuivelbereiding; voorts gereedschappen, werktuigen en verder materieel, waarvan bij den invoer bewezen kan worden dat zij bestemd zijn om gebezigd te worden in de uitoefening van een der hierboven genoemde bedrijven.

Art. 2.

Deze verordening treedt in werking op den dag harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Verordening
tot wijziging van artikel 128 van de
Algemeene Verordening op den 20-
den October en de artikelen (F. B. 1908 N. 33)

ONTWERP

N. 1

IN ALLE DER KONINKRIJKEN

DE GOVERNIEUR van Curaçao

In overweging genomen hebbende dat het wenschelijk is
artikel 128 N. 3 van de Algemeene Verordening op den 20-
den October en de artikelen (F. B. 1908 N. 33) te wij-
zigen;

Heeft de verstrekte goedkeuring van des Koninkrijks Hand
vastgesteld onderstaande verordening.

Art. 1.

Nummer 3 der vrijstellingen van art. 128 der Algemeene
Verordening op den 20- den October en de artikelen
(F. B. 1908 N. 33) wordt aldus geluid:
A. Gereedschappen voor land- tuin- en boschbouw, vee-
tuigen, werktuigen en tuinbouwgeraden, voortz. gereedschappen
van metaal, waarvan het gebruik bij den landbouw
kan worden dat zij bestemd zijn om gebruikt te wor-
den in de afwerking van een der hierboven genoemde
drijven.

Art. 2.

Deze verordening treedt in werking op den dag haar afge-
vaardigd.

(Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1914—1915.—32.

Verordening.....
tot wijziging van artikel 126 No. 9 van de
Algemeene Verordening op den in-, uit- en
doorvoer en de accijnzen (P. B. 1908 N° 33).

Memorie van toelichting.

N° 2.

Zooals Uwen Raad wel bekend zal zijn heeft zich kort geleden eene Maatschappij gevormd, die zich ten doel stelt de katoencultuur op betrekkelijk groote schaal op het eiland St. Eustatius te ondernemen.

Waar het voor St. Eustatius van groot belang is, dat deze onderneming slaagt, ligt het, meent ondergeteekende, op den weg van het Koloniaal Bestuur om door het wegnemen van de fiscale beletselen, die het welslagen daarvan in den weg zouden kunnen staan, zooveel mogelijk daartoe mede te werken.

De onderneming waarvan hier sprake is zal, behalve de eigenlijke landbouwgereedschappen, die thans reeds bij nummer 9 van art. 126 der Alg. Verord. I. U. en D. 1908 van invoerrecht zijn vrijgesteld, voor haar bedrijf ook nog hebben in te voeren tal van andere gereedschappen, welke uit hun aard niet tot de landbouwgereedschappen kunnen worden gerekend, werktuigen, materieel voor vervoer van producten, zelfstandigheden ter bestrijding van insecten en ziekten van het te verbouwen gewas enz. enz. Niet onmogelijk is het dat het invoerrecht, dat volgens de vigeerende verordening, waarbij alleen *gereedschappen* van invoerrecht zijn vrijgesteld, van al de genoemde artikelen geheven moet worden, een beletsel voor het welslagen der onderneming kan opleveren.

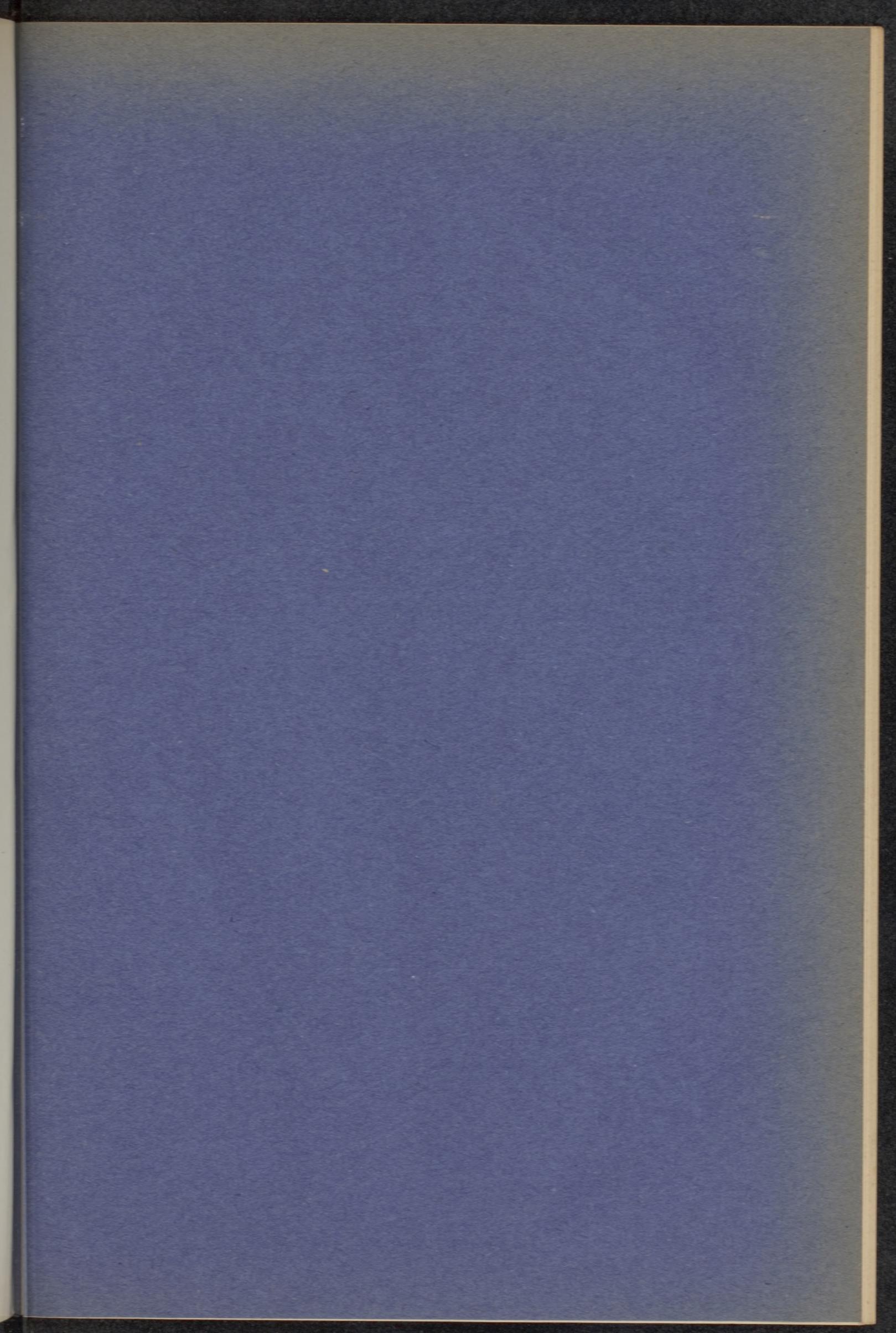
Het Uwen Raad hierbij aangeboden ontwerp heeft dan ook ten doel behalve de eigenlijke gereedschappen voor den landbouw enz., ook van het invoerrecht vrij te stellen andere gereedschappen, werktuigen en andere zaken of zelfstandigheden, die voor de beoefening van de daarin genoemde bedrijven noodig zijn.

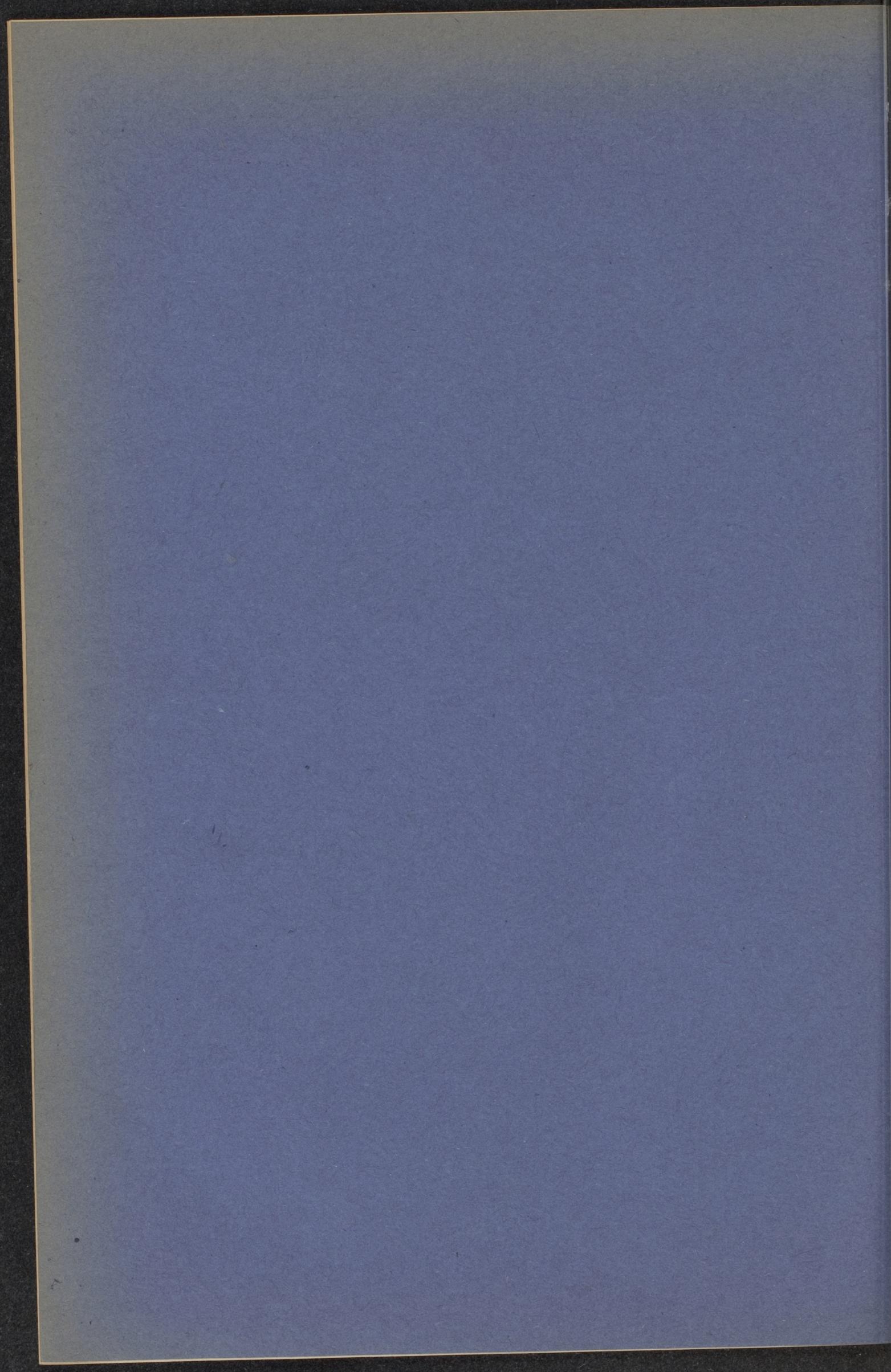
Het spreekt van zelf, dat onder de vrijstelling, zoo ruim als zij in het ontwerp is geredigeerd, toch niet vallen de gereedschappen voor speciale beroepen, als b. v. timmermans- of smidsgereedschappen, ook al mocht de ondernemer van een landbouwonderneming daaraan zelf een timmermanswinkel of smederij verbonden hebben uitsluitend voor de vervaardiging of herstelling van de in zijn bedrijf gebruikte werktuigen. Dergelijke gereedschappen toch kunnen niet geacht worden *in de uitoefening* van een der in de vrijstelling genoemde bedrijven gebezigd te worden.

Evenmin zullen onder de vrijstelling mogen worden gebracht de werktuigen of andere voorwerpen die, ofschoon ook in de uitoefening van de in het ontwerp genoemde bedrijven kunnende gebezigd worden, door kooplieden b. v. worden ingevoerd, dus zonder dadelijke vaste bestemming.

Daarentegen zullen wel vrij van rechten mogen worden ingevoerd werktuigen of ander materieel, waarvan de bestemming om bij de uitoefening van bovenbedoelde bedrijven te worden gebezigd, reeds terstond bij den invoer kan worden aangetoond, als motoren, karren, kruiwagens, prikkeldraad, enz. enz.

Ondergeteekende heeft van deze gelegenheid gebruik gemaakt, om in de nieuwe redactie van de vrijstelling ook nog op te nemen het bedrijf van zoutwinning. Er kan naar zijne meening geen twijfel aan bestaan of door den wetgever van 1908 is, in overeenstemming met de toestanden en opvattingen op Curaçao, onder het landbouwbedrijf ook de zoutwinning gerekend. Waar echter in de vrijstelling benevens den

ONTWORPEN NOTULEN
VAN DEN
KOLONIALEN RAAD.

Zitting van Dinsdag, den 12den Mei 1914,
des morgens te negen uur.

TEGENWOORDIG: De Heer *A. G. Stadius Muller*, Onder-
voorzitter.

VOORTS: De heeren *C. S. Gorsira JPEz.*, *Ed. S. Lansberg*,
E. M. Penso, *H. Stadius Muller*, *J. C. B. Forbes*, *H. A. de Cas-
seres*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt* en *J. Sutherland*, leden,
benevens de heer *J. F. Haaijen*, Griffier van den Raad, bijge-
staan door den heer *P. L. B. de Haseth*, wd. Hoofdcommies
ter Gouvernements-Secretarie.

ZOMEDE: De heeren *Mr. J. B. Gorsira*, Ondervoorzitter,
en *H. Ferguson* en *My. C. Henriquez*, leden van den Raad van
Bestuur.

AFWEZIG: De heeren *Mordy. S. L. Maduro*, Voorzitter,
Dr. J. P. Evertsz Hz., *F. W. P. Winkel* en *Edwin Senior*, leden
van den Kolonialen Raad, en *Leon V. Leyba*, lid van den
Raad van Bestuur.

Te negen uur nemen bovengenoemde heeren, die aanwezig
zijn, zitting in afwachting van den Gouverneur.

Een oogenblik daarna treedt deze, vergezeld van zijne adju-
danten en begeleid door de in de vorige vergadering benoemde
commissie, de vergaderzaal binnen, neemt den voor hem be-
stemden zetel in en opent de zittingen voor het dienstjaar
1914—1915.

Na het uitspreken der openingsrede verlaat de Gouverneur
met zijne adjudanten de vergaderzaal, door evenbedoelde
commissie uitgeleide gedaan, terwijl ook de heeren Onder-
voorzitter en leden van den Raad van Bestuur zich verwij-
deren.

Na de commissie van in- en nitgeleide, die intusschen in de
vergaderzaal terug is gekeerd, te hebben bedankt, zegt de
Ondervoorzitter het volgende:

„Er bestaat bij den Raad een hoffelijk gebruik, dat telken-
male als de Gouverneur zich door gemachtigden ter vergade-
ring laat vertegenwoordigen, dezen door den Voorzitter wor-
den verwelkomd en dank gezegd voor de verstrekte voorlich-
ting.

Tegen dat gebruik nu heb ik in de vergadering van voor
eergisteren gezondigd; ik verzuimde de heeren gemachtigden
aan te spreken.

Ik stel er prijs op hier te verklaren, dat het verzuim geheel
onwillig is geweest.

Wij zullen nu over moeten gaan tot het trekken voor de
Afdeelingen.

Voor ik echter daartoe overga wensch ik het nieuwe lid,
dat heden voor het eerst zitting neemt in onze vergadering,
mijne oprechte gelukwensen aan te bieden met het bewijs
van Koninklijk vertrouwen, dat hem door zijne benoeming
tot lid van den Kolonialen Raad is te beurt gevallen.

Ik houd mij er van overtuigd, dat U, Mijnheer Muller, goed bekend als U bent met de nooden en behoeften van de bevolking van de kolonie en al hare verschillende lagen, een nuttig lid van onzen Raad zult wezen en steeds in alle omstandigheden het algemeen belang zult weten te behartigen en het te stellen boven elk bijzonder belang.

Mijnheer Muller, ik heet U welkom in ons midden.”

Hierop zegt de heer H. Stadius Muller het volgende :

„Mijnheer de Voorzitter,

Het zij mij in de eerste plaats vergund mijn eerbiedigen dank te betuigen aan Hare Majesteit de Koningin voor mijne benoeming tot lid van dezen Raad, aan U, voorzitter en leden van den Raad, mijn vriendelijken dank voor het vertrouwen in mij gesteld door mij voor die benoeming voor te dragen. Ik geef U de verzekering, dat het mijn ernstig streven zijn zal om, gesteund door Uwe voorlichting, welke ik hierbij inroep, werkzaam te zijn in het behartigen van de belangen der kolonie. Voor Uwe welkomstwoorden, Mijnheer de Voorzitter, betuig ik U mijn beleefden dank.”

Op voorstel van den Ondervoorzitter wordt nu overgegaan tot het trekken der afdeelingen, waarvan het resultaat is, dat de eerste afdeeling bestaat uit de heeren E. M. Penso, Dr. J. P. Evertsz Hz., C. S. Gorsira JPEz., J. C. B. Forbes, B. E. van der Veen Zeppenfeldt en Ed. S. Lansberg; en de tweede afdeeling uit de heeren H. A. de Casseres, Edwin Senior, F. W. P. Winkel, J. Sutherland en H. Stadius Muller, welke afdeelingen volgens de bepalingen van het reglement van orde, respectievelijk zullen worden gepresideerd door de heeren Voorzitter en Ondervoorzitter.

Waarna de Ondervoorzitter het volgende zegt:

„In de vergadering van Zaterdag, den 9den dezer, is door het lid, den heer Gorsira, eene aanmerking gemaakt op de notulen van de zitting van den 27n. April ll. Ik verkeerde toen onder den indruk, dat de heer Gorsira al zijne amendementen op het dien dag behandelde ontwerp had toegelicht bij de algemeene beschouwingen. Nu blijkt het mij, dat dit niet het geval is geweest met het amendement op art. 2.

Daar het niet wenschelijk is, dat de notulen op dit punt onvolledig blijven, heropen ik het debat over die notulen en verleen ik het woord aan den heer Gorsira.”

De heer Gorsira stelt nu voor om op pagina 6 der bedoelde gedrukte notulen door te halen de laatste tien regels, beginnende met: „Spreker wil doen uitkomen enz.” en daarvoor in de plaats te stellen:

„Spreker merkt op, dat hij een der amendementen niet heeft toegelicht, n.l. dat om in art. 2 het begin van al. 2, luidende: „Onder Curaçaosche *schepen* worden alleen verstaan enz.” te doen luiden: „Onder Curaçaosche *vaartuigen* worden alleen verstaan enz.”

Het amendement wordt voorgesteld, omdat het artikel is eene verklaring van de in de verordening voorkomende uitdrukking „Curaçaosche vaartuigen”; de uitdrukking „Curaçaosche schepen” komt er niet in voor.

De gemachtigde van den Gouverneur verzet zich tegen het amendement van het artikel op grond dat in de Nederlandsche wet in het daarmede overeenstemmende artikel de uitdrukking „Nederlandsche schepen” is gebruikt, terwijl in de Nederlandsche wet verder steeds de uitdrukking „Nederlandsche vaartuigen” voorkomt; dat het in Nederland geen moeilijkheden heeft opgeleverd en dat wel is waar een schrijver in een tijdschrift tegen de gewraakte uitdrukking heeft geschreven, doch dat daaromtrent een gevestigde jurisprudentie bestaat.”

Op een opmerking van den Ondervoorzitter, dat daar in de zitting van den 9den dezer reeds besloten is om de drie regels, voorkomende op pagina 6 onderaan van de bovenbedoelde notulen, beginnende met „Spreker” en eindigende met „vaartuigen”, uit die notulen te lichten, het in deze zitting door den heer Gorsira gedaan voorstel moet worden beschouwd te

strekken tot het doen vervallen van de zeven op die drie volgende regels op dezelfde pagina 6 te doen vervallen, — antwoordt de heer Gorsira, dat dit juist is.

Op de vraag van den Ondervoorzitter, of de Raad zich kan vereenigen met het bovenuiteengezette voorstel van den heer Gorsira, heeft niemand het woord verzocht, zoodat het voorstel-Gorsira zonder discussie, noch hoofdelijke stemming is aangenomen.

Niemand meer het woord verlangende, sluit de Ondervoorzitter de vergadering.

ONDERVOORZITTER
VAN DEN
KOLONIALEN RAAD.

Zitting van Donderdag den 11den Juni 1914.
Aanvang te 8 uur.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

ONTWORPEN NOTULEN
VAN DEN
KOLONIALEN RAAD.

Zitting van Donderdag, den 11den Juni 1914,
des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: De heer *A. G. Stadius Muller*, Onder-
voorzitter.

VOORTS: De heeren *J. C. B. Forbes*, *J. Sutherland*, *Dr. J. P. Evertsz Hz.*, *F. W. P. Winkel*, *B. E. van der Veen Zep-
penfeldt*, *Edwin Senior*, *Ed. S. Lansberg*, *E. M. Penso* en *H. Stadius Muller*, leden, benevens de heer *J. F. Haaijen*, Grif-
fier van den Raad, bijgestaan door den heer *P. L. B. de Haseth*, wd. Hoofdcornmissies ter Gouvernements-Secretarie.

ZOOMEDE: De heer *H. Ferguson*, Stadsgeneesheer, ge-
machtigde van den Gouverneur.

AFWEZIG: de heeren *Mordy S. L. Maduro*, Voorzitter, *H. A. de Casseres* en *C. S. Gorsira JPEz.*, leden, de twee
eerstgenoemden wegens verblijf buitenslands en de laatst-
genoemde zonder kennisgeving.

De Ondervoorzitter opent de vergadering en vraagt of de
leden zich kunnen vereenigen met de in druk verzonden
notulen van de zitting van den 9den en van de openingszit-
ting van den 12den Mei jl., de eerstvermelde notulen met het
daarbij gevoegde verbeterblad. Daar geen aanmerking wordt
gemaakt op die notulen en het verbeterblad, worden zij goed-
gekeurd en onderteekend.

De Ondervoorzitter doet mededeeling van de volgende in-
gekomen stukken:

1º eene gouvernementsdepêche van 13 Mei 1914 Nº 1517,
waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening
tot wijziging der verordening van 29 December 1883 (P. B.
1883 Nº 23), houdende vaststelling van een reglement voor
de haven van Curaçao;

2º eene gouvernementsdepêche van 13 Mei 1914 Nº 1518,
waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening
tot wijziging van art. 17 van de verordening van 13 Decem-
ber 1898, houdende vaststelling van een reglement op het
verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de
kolonie Curaçao en aan hunne weduwen en weezen (P. B.
1899 Nº 8);

3º eene gouvernementsdepêche van 13 Mei 1914 Nº 1519,
waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening
tot vereenvoudiging, ten aanzien van kleine woningen en van
gronden, waarop kleine woningen zijn of zullen worden ge-
bouwd, van processueele voorschriften, bij vorderingen ge-
grond op wettelijke voorschriften, omtrent huur en verhuur;

4º eene gouvernementsdepêche van 18 Mei 1914 Nº 1625,
waarbij den Raad wordt aangeboden eene ontwerp-verorde-
ning tot aanvulling der ontwerp-verordening, waarbij voor-
loopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begroo-
ting voor het dienstjaar 1915, zooals die ontwerp-verordening
door den Raad is goedgekeurd;

5º eene gouvernementsdepêche van 3 Juni 1914 Nº 1811
betreffende een door den heer *D. Evertsz* aan het Bestuur in-
gediend verzoek om vergunning tot het doen van opsporingen

naar delfstoffen op en in een op Curaçao gelegen terrein.

Op voorstel van den Ondervoorzitter wordt besloten het sub 1° vermelde ontwerp in deze vergadering in behandeling te nemen, de sub 2° tot en met sub 4° vermelde ontwerpen naar de afdelingen te verwijzen, en den Gouverneur, in antwoord op de sub 5° vermelde dépêche, te berichten, dat de Raad de zienswijze deelt, uiteengezet in die dépêche; en zich er mede kan vereenigen, dat aan den heer D. Evertsz bij eventueele concessie tot ontginning van delfstoffen dezelfde voorwaarden worden gesteld als zijn vermeld in art. 3 sub 1° tot en met 7° der verordening, afgekondigd in het P. B. 1911 N° 49.

De Ondervoorzitter heet hierop den heer Ferguson, gemachtigde van den Gouverneur, welkom ter vergadering en geeft hem de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen, die hij meent den Raad te behoeven te verschaffen, waarna de heer Ferguson den Ondervoorzitter dank betuigt voor de tot hem gerichte woorden.

Aan de orde van behandeling komt nu het ontwerp-verordening tot aanvulling der verordening van 30 October 1873 (P. B. 1874 N° 6), regelende de uitoefening der artseneijmengkunst in de kolonie Curaçao.

Nadat de algemeene beraadslaging open is verklaard, verkrijgt de heer *Sutherland* het woord en zegt, dat alhoewel het ontwerp tusschen het Bestuur en den Raad reeds breedvoerig is behandeld, spreker toch even meent te moeten aangeven om welke gronden hij zijn stem daaraan niet kan geven. In de eerste plaats kan spreker de vrees niet deelen, dat er gemis aan apothekers zal kunnen ontstaan. Hij gelooft, dat er steeds voldoende jongelui bereid zullen zijn voor apotheker te studeeren, indien daartoe gelegenheid bestaat. Indien dit het punt is, waarom het gaat, dan is immers, wanneer het blijkt, dat er geen apotheker is, dan pas de tijd om het ontwerp bij den Raad in te dienen. Spreker kan volstrekt niet toegeven, dat de noodzakelijkheid daartoe zich heeft doen gevoelen. Door het ontwerp aan te nemen, zal, naar de meening van spreker, de prikkel bij de jongelui verdwijnen om zich voor apotheker te bekwamen. Bij de zekerheid toch van eene benoeming zullen zij veel eerder er toe overgaan om te studeeren, dan wanneer zij weten, dat de wet hen niet beschermt. In de tweede plaats gaat een zeer gewenschte waarborg verloren. Een geneesheer, al is hij nog zoo knap, kan een vergissing begaan en dan is er geen andere deskundige om hem te controleeren.

Het hoofdpunt is echter, dat op het oogenblik geen gemis aan apothekers is en dat er steeds voldoende zullen zijn. Daarom kan spreker zijne stem niet geven aan het ontwerp.

De heer *Ferguson*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt, dat, wanneer men zoo alles nagaat wat over het ontwerp geschreven en gesproken is, men den indruk zou krijgen, dat het betreft een in de organisatie van deze kolonie diep ingrijpende verandering. En toch is niets anders bedoeld dan een zeer eenvoudige wijziging van eene verordening.

Steeds wordt, en nu weer door het lid *Sutherland*, de aandacht er op gevestigd, dat er nu voldoende apothekers zonder apotheek hier aanwezig zijn en ook volgens zijne overtuiging steeds zullen zijn. Spreker kan niet begrijpen waarop dit zoo vaste vertrouwen berust, integendeel, spreker gelooft, dat men onverwachts voor een gemis zal staan, want de heeren apothekers zonder apotheek zullen toch de illusie koesteren een meer loonnenden werkkring, dan zij nu hebben, deelachtig te worden, of door hier een eigen apotheek op te richten of door zich elders te vestigen. Spreker kan niet inzien waarom er moet gewacht worden tot er periculum in mora is om het ontwerp aan den Kolonialen Raad voor te stellen. De heer *Sutherland* zegt dan bereid te zijn zijne medewerking er aan te verleen. Waarom nu niet? vraagt spreker. De verordening regelende de uitoefening der artseneijmengkunst in deze kolonie is overgenomen uit de gelijknamige Nederlandsche wet van 1 Juni 1865, Staatsblad N° 61, met eenige bekortingen, waarschijnlijk omdat hier in 1873 niet de behoefte gevoeld werd op te nemen de nu voorgestelde wijzigingen, die bijna gelijklopend in de Nederlandsche wet voorkomen.

Verder zijn de geneesheeren qua arts volkomen bevoegd de artsenijmengkunst uit te oefenen, zoodat artikel 2 daarom dus niet bestreden behoeft te worden.

In de dorpen in Nederland zijn geene apotheken. De aldaar praktizeerende geneesheeren zijn verplicht als apotheker op te treden. Dat is ook het geval met de eilanden der kolonie buiten Curaçao en in de buitendistricten alhier.

De heer *Sutherland*, repliceerende, zegt, dat hij gelooft, dat de geachte afgevaardigde hem verkeerd begrepen heeft. Hij heeft de bevoegdheid en knapheid der dokters niet in twijfel willen trekken, maar hij had het hier over de controle. Het is per slot van rekening toch mogelijk, dat een geneesheer zich kan vergissen, en wanneer hij zelf zijne recepten klaar maakt, dan is er geen ander persoon, die de fout ontdekt.

Spreker blijft er van overtuigd, dat er altijd voldoende bevoegde apothekers zullen zijn te krijgen. Er zijn op het oogenblik zes apotheken op Curaçao en meer apothekers dan apotheken. De gemachtigde van den Gouverneur zegt, dat de apothekers hier niet hun leven lang zullen blijven. Spreker kent verschillende apothekers, die een werkkring in den vreemde zijn gaan zoeken en die terug zijn gekomen. En zoo zullen zij blijven gaan en terugkomen. Spreker zegt nogmaals, dat er voldoende jongelui zijn, genegen om voor apotheker te studeeren, en hij hoopt, dat het zoo zal voortgaan.

De vergelijking met Nederland heeft spreker niet kunnen overtuigen.

Over een jaar komen misschien eenige jongelui klaar met hunne studie, zoodat spreker de noodzakelijkheid van het ontwerp niet kan inzien.

Wat betreft het klaarmaken der recepten door de geneesheeren in de buitendistricten en op de eilanden, zegt spreker, dat de geneesheeren klagen, dat zij geen tijd hebben om de medicijnen te bereiden. Zelfs heeft spreker de noodzakelijkheid hooren bepleiten van de oprichting van een apotheek in de buitendistricten.

Op dit oogenblik heeft alleen het gasthuis een eigen apotheek en spreker kent verscheidene apothekers, die genegen zijn die waar te nemen.

Ondanks alles wat hier is gezegd, blijft spreker er van overtuigd, dat er voldoende apothekers zijn, zoodat hij de noodzakelijkheid van het aannemen van het ontwerp niet inziet.

De heer *Lansberg* verkrijgt het woord en zegt, dat hij heeft gehoopt, dat de gemachtigde van den Gouverneur hem zou hebben overtuigd van de noodzakelijkheid van het ontwerp. Doch dit is niet het geval geweest.

De eerste vraag, die spreker zich stelt, is of men niet een grooten waarborg verliest door aan een geneesheer de bevoegdheid te verleen de artsenijmengkunst uit te oefenen. Spreker is geheel eens met den heer *Sutherland*, waar hij zegt, dat een geneesheer zich kan vergissen. En door het aannemen der verordening zal de controle verdwijnen.

De Nederlandsche wet gaat veel verder dan de Curaçaosche, waar zij eischt, dat de apotheker zijn beroep uitoefent in een daartoe bestemd gedeelte van een huis, dat ook des nachts door hem of door een hulpapotheker bewoond is.

In andere opzichten gaat de Curaçaosche verordening verder dan de Nederlandsche wet. De verordening bepaalt namelijk in art. 4, dat een apotheker niet meer dan een apotheek mag hebben, terwijl de Nederlandsche wet in art. 18 vergunt, dat een apotheker de apotheek van een afwezig, zieken of overleden apotheker tijdelijk *tegelijk* met de zijne waarneemt. Op Curaçao heeft men dus een grooten waarborg, die men niet prijs mag geven.

Spreker kan zich niet voorstellen hoe het bestuur uit art. 19 der bestaande verordening kan lezen, dat een apotheker, al heeft hij zelf een apotheek, gemachtigd kan worden om een andere apotheek waar te nemen.

Een en veertig jaren geleden is het in beginsel afgekeurd, dat de geneesheeren de artsenijmengkunst mochten uitoefenen. Alleen de geneesheeren, die toen de bevoegdheid hadden medicijnen te bereiden, bleven die bevoegdheid behouden, toen de vigeerende verordening in werking kwam.

Terwijl de heer Lansberg het woord voerde, verscheen de heer C. S. Gorsira JPEz., lid van den Raad, ter vergadering.

De heer *Ferguson*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt, dat de heer Lansberg zegt, dat er geen waarborg is van goede aflevering van een recept, wanneer een geneesheer aan het hoofd van de apotheek van een inrichting van ziekenzorg staat. Spreker kan dit niet inzien. De arts, die een recept schrijft en een vergissing maakt, zal die fout toch wel ontdekken, wanneer hij het door hem gegeven voorschrift zelf gaat gereedmaken.

In een openbare apotheek staat een apotheker aan het hoofd met een aantal employé's ook zonder de bevoegdheid als apotheker onder zich. Welke waarborg is er nu, dat niet een dezer, wanneer de apotheker zich verwijdert, een geneesmiddel aflevert?

De heer *Lansberg* zegt, dat de verordening al 41 jaren werkt en er nooit gebrek aan apothekers is geweest. Waarom thans ineens zoo'n vrees voor schaarschte, vraagt spreker, nu er zoovele jongelui voor apotheker studeeren?

De heer *Gorsira* verkrijgt het woord en zegt, dat hij tot zijne verwondering den geachten gemachtigde van den Gouverneur hoort zeggen, dat ook onbevoegden recepten klaar maken. Volgens artikel 6 der verordening zijn tot de uitoefening der artsenijskunst alleen bevoegd:

- a. zij, die in Nederland daartoe bevoegd zijn, overeenkomstig die bevoegdheid;
- b. zij, die in de kolonie, na een voldoende examen voor den geneeskundigen raad, een akte van bevoegdheid hebben verkregen als apotheker of hulpapotheker, en in handen van den Gouverneur den voorgeschreven eed of belofte hebben afgelegd;
- c. de geneesheeren, aan wie dit is toegestaan.

De heer *Ferguson*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt, dat in de artsenijskunst-verordening in artikel 2 wordt gezegd, dat de candidaat voor het apothekersexamen bewijzen moet, dat hij met de kennis en geschiktheid tot het gereedmaken van recepten, ook de praktijk der artsenijskunst heeft verkregen door minstens drie jaar werkzaam te zijn geweest in een apotheek om tot apotheker te worden opgeleid. De praktijk der artsenijskunst verkrijgt men niet zonder het zelf bereiden van geneesmiddelen. Dit moet de candidaat dus mogen doen, maar, volgens den geest der verordening, onder verantwoordelijkheid van den apotheker, dus onder diens directe leiding.

Spreker heeft de opmerking, waarover het lid *Gorsira* verbaasd is, alleen gemaakt om te doen uitkomen, dat er nooit een positieve waarborg kan zijn, dat de apotheker zich niet even verwijdert.

Niemand meer het woord verlangende, verklaart de Ondervoorzitter de algemeene beraadslaging gesloten, waarna wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling.

Nadat op verzoek van den heer *Lansberg* besloten is de artikelen ieder afzonderlijk in stemming te brengen, wordt door het lot beslist, dat de stemming bij N° 8 van de presentielijst zal aanvangen.

Het resultaat van de stemming is geweest, dat de artt. 1, 2 en 3, zoomede het intitulé en de considerans van het ontwerp, ieder afzonderlijk in stemming gebracht, verworpen zijn met negen tegen twee stemmen, zoodat daardoor het geheele ontwerp verworpen is.

Tegen stemmen de heeren *Lansberg*, *Penso*, *H. Statius Muller*, *Gorsira*, *Forbes*, *Sutherland*, *Winkel*, *Senior* en de Ondervoorzitter, en vóór de heeren *Eyertsz* en *Zeppenfeldt*.

De heer *Ferguson*, gemachtigde van den Gouverneur, verlaat nu de vergaderzaal, na door den Ondervoorzitter te zijn bedankt voor de verstrekte inlichtingen.

Alsnu komt aan de orde van behandeling het hierboven sub 1° vermelde ontwerp-verordening.

The first section of the report deals with the general situation of the country and the progress of the work during the year. It is followed by a detailed account of the various projects and the results achieved. The report concludes with a summary of the work done and the plans for the future.

The second section of the report deals with the financial situation of the organization. It provides a detailed account of the income and expenditure for the year, and compares it with the budget. It also discusses the various sources of income and the methods of expenditure.

The third section of the report deals with the personnel of the organization. It provides a detailed account of the staff and their work, and discusses the various methods of recruitment and the methods of training. It also discusses the various methods of remuneration and the methods of promotion.

The fourth section of the report deals with the various projects and the results achieved. It provides a detailed account of the various projects and the results achieved, and discusses the various methods of implementation and the methods of evaluation. It also discusses the various methods of dissemination and the methods of communication.

The fifth section of the report deals with the various methods of dissemination and the methods of communication. It provides a detailed account of the various methods of dissemination and the methods of communication, and discusses the various methods of implementation and the methods of evaluation.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1914—1915.

NOTULEN.

Nº 3.

ONTWORPEN NOTULEN
VAN DEN
KOLONIALEN RAAD.

Zitting van Maandag, den 20sten Juli 1914,
des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: De heer *A. G. Stadius Muller*. Onder-
voorzitter.

VOORTS: De heeren *C. S. Gorsira JPEz.*, *Edwin Senior*,
J. C. B. Forbes, *Ed. S. Lansberg*, *F. W. P. Winkel*, *B. E. van*
der Veen Zeppenfeldt, *Dr. J. P. Evertsz Hz.*, *E. M. Penso* en
H. Stadius Muller, leden, benevens de heer *J. F. Haaijen*,
Griffier van den Raad, bijgestaan door den heer *P. L. B. de*
Haseth, wd. Hoofdcommies ter Gouvernements-Secretarie.

AFWEZIG: de heeren *Mordy S. L. Maduro*, Voorzitter,
H. A. de Casseres en *J. Sutherland*, leden, de twee eerstge-
noemden wegens verblijf buitenslands en de laatstgenoemde
zonder kennisgeving.

De Ondervoorzitter opent de vergadering en vraagt of de
leden zich kunnen vereenigen met de in druk verzonden no-
tulen van de zitting van den 11den Juni jl.

Daar geen aanmerking wordt gemaakt op die notulen, wor-
den zij goedgekeurd en ondertekend.

De ondervoorzitter doet vervolgens mededeeling, dat inge-
komen is eene gouvernements-depeche van 10 dezer N° 2258,
waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verorde-
ning tot aanvulling der verordening, waarbij voorloopig wordt
vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting van het
dienstjaar 1915 (P. B. 1914 N° 16).

Wordt besloten het voormeld ontwerp naar de afdeelingen
te verzenden.

Niets meer te verhandelen zijnde, noch iemand het woord
verlangende, verklaart de Ondervoorzitter de vergadering
gesloten.

ONTWORPEN NOTULEN
VAN DEN
KOLONIALEN RAAD.

Zitting van Donderdag, den 6den Augustus 1914,
des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: De heer *A. G. Statius Muller*. Onder-
voorzitter.

VOORTS: De heeren *Ed. S. Lansberg*, *C. S. Gorsira JPEz.*,
H. Statius Muller, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *J. Suther-*
land, en *F. W. P. Winkel*, leden, benevens de heer *J. F.*
Haaijen, Griffier van den Raad, bijgestaan door den heer
P. L. B. de Haseth, wd. Hoofdcommies ter Gouvernements-
Secretarie.

ZOMEDE: De heeren *L. van der Veen Zeppenfeldt*, Admi-
nistrateur van financiën, en *Dr. P. J. van Breemen*, Adviseur
voor visscherijzaken in deze kolonie, gemachtigde van den
Gouverneur.

AFWEZIG: de heeren *Mordy S. L. Maduro*, Voorzitter,
H. A. de Casseres, *Dr. J. P. Evertsz Hz.*, *J. C. B. Forbes*, *E.*
M. Penso en *Edwin Senior*, leden, de twee eerstgenoemden
wegens verblijf buitenslands en de overigen zonder kennisge-
ving.

De Ondervoorzitter opent de vergadering en vraagt of de
leden zich kunnen vereenigen met de in druk verzonden no-
tulen van de zitting van den 20sten Juli jl.

Daar geen aanmerking wordt gemaakt op die notulen, wor-
den zij goedgekeurd en onderteekend.

De Ondervoorzitter doet vervolgens mededeeling, dat inge-
komen zijn de volgende stukken:

1° eene gouvernementsdepêche van 3 dezer N° 2569, waar-
bij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur, inge-
volge art. 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement dezer
kolonie, den heer *L. van der Veen Zeppenfeldt*, Administra-
teur van financiën, gemachtigd heeft om de beraadslagingen
van den Raad over de ontwerp-verordening tot aanvulling
der ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastge-
steld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienst-
jaar 1915, zooals die ontwerp-verordening door den Kolonia-
len Raad is goedgekeurd, en den heer *Dr. P. J. van Breemen*,
Adviseur voor visscherijzaken in deze kolonie, om de beraad-
slagingen over de ontwerp-verordening tot aanvulling der
verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de kolo-
niale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1915 (*P.*
B. 1914 N° 16), bij te wonen en een raadgevende stem uit te
brengen;

De Ondervoorzitter heet de gemachtigden van den Gouver-
neur welkom ter vergadering.

2° eene gouvernementsdepêche van heden N° 2601, waar-
bij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot
aanvulling van de Algemeene Verordening op den in-, uit-
en doorvoer en de accijnzen (*P. B. 1908 N° 33*);

Op voorstel van den Ondervoorzitter wordt besloten dit
ontwerp nog in deze zitting in behandeling te nemen.

3° eene aan den Voorzitter van den Raad gerichte gouver-

nementsdepêche van heden N° 2601, waarbij mededeeling wordt gedaan, dat het Bestuur er prijs op zou stellen, zoo de Raad het sub 2° hierboven vermeld ontwerp zoo spoedig mogelijk in behandeling wilde nemen.

Alsnu komen aan de orde van behandeling de volgende ontwerpen-verordening:

1° de ontwerp-verordening tot aanvulling der ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1915, zooals die ontwerp-verordening door den Kolonialen Raad is goedgekeurd.

Nadat de algemeene beraadslaging open is verklaard, verkrijgt de heer *Lansberg* het woord en houdt de volgende rede:

„Mijnheer de Voorzitter,

De tijden, welke we blijkens de dezer dagen hier ontvangen telegrammen tegemoet gaan, zijn te ernstig, zullen aan het Bestuur beslomeringen genoeg veroorzaken, dan dat wij op dit oogenblik de geschilpunten, die tusschen het Bestuur en den Raad bestaan, en waarvan toevallig de twee voornaamste bij dit ontwerp naar voren treden, breed mogen uitmeten.

Ik zal daarom zoo kort mogelijk zijn.

Over de aanstaande komst van een Inspecteur van het onderwijs verheug ik me van harte.

Als die maatregel er toe mocht leiden, dat ons onderwijs, zoo openbaar als bijzonder, op hooger peil wordt gebracht, dan zal de Raad bereikt hebben het doel, waarvoor hij reeds sinds verscheidene jaren strijdt.

Wat de verplaatsing van de pachters van de Gouvernementsgronden betreft, wil ik alleen mijn leedwezen uitdrukken, dat het Bestuur tot in de Memorie van Antwoord op dit ontwerp nog volhardt bij zijn systeem van verplaatsing.

Ik wil er het Bestuur met nadruk op wijzen, dat met de uitdrukking „geleidelijke verplaatsing” door den gewezen Minister van Koloniën in de stukken gebezigd, verstaan moet worden verplaatsing binnen een tijdsverloop van twee jaren.

Ik had gehoopt, dat het Bestuur van zelf zou hebben ingezien, dat het nooit de bedoeling van den Minister kan zijn geweest om de verplaatsing afhankelijk te stellen van het goedvinden der pachters, waaronder de meeste hun eigen belang niet kunnen inzien.

Wat den eisch van het Bestuur betreft, dat de planters zouden aanwijzen, welke pachters verplaatst zouden moeten worden, moet ik aan het Bestuur vragen of niet juist hierdoor de wrok tegen de planters, die het Bestuur schijnt te vreezen, zou worden opgewekt.

Niet de planters hebben de verantwoordelijkheid van de verplaatsing te dragen, maar het Bestuur. De Gouverneur doet niet goed die verantwoordelijkheid van zich op de planters te willen afwentelen.

De planters hebben lang gewacht op een enkele daad van het Bestuur, waaruit kan worden afgeleid, dat het Bestuur zich rekenschap geeft van hun toestand en van de economische nadeelen, die uit den tegenwoordigen toestand voortvloeien.

Sinds de veestapel toch door bezetting der voormalige weidgronden zoo sterk achteruitgelopen is, ondervindt men, dat er schaarschte heerscht aan versche melk in de stad; dat karnemelk zoo goed als niet meer te bekomen is, om van inlandsche boter niet te spreken.

De planters hebben, naar ik vernomen heb, het wachten moe, hun nood aan Z. E. den Minister van Koloniën geklaagd.

Ik vertrouw, dat het Bestuur bij het overleg, dat op dat verzoekschrift waarschijnlijk wel zal volgen, zich omtrent den toestand in de benedendistricten wel goed en van verschillende zijden zal doen inlichten en zich goed rekenschap geven van het doel waarmede de credieten voor de verplaatsing zijn toegestaan.

In dat vertrouwen en om de reden hiervoren reeds aangestipt zal ik voor het aangevraagde crediet en voor den post stemmen.”

Hierop houdt de heer *Zeppenfeldt*, lid van den Raad, de volgende rede :

„Mijnheer de Voorzitter,

Na al hetgeen ik reeds gezegd heb bij de behandeling onzer begrooting over de verplaatsing van de pachters, geloof ik, dat ik daaraan niets kan toevoegen zonder in herhaling te treden, en zal daarom zeer kort zijn.

Ik wensch dan nog eens met nadruk te zeggen, dat ik het een schreeuwend onrecht zou vinden, wanneer pachters, die zich steeds als eerlijke en ordelijke burgers hebben gedragen, gedwongen werden, om tegen hun zin naar de voor sommigen op grooten afstand gelegen plantages Dokterstuin en Pannekoek te trekken.

Dit klemt des te meer voor plaatsn, als Buitenbosch en Westpunt, waar zij meer dan 30 jaar wonen in een dorpje bij kerk en school.

Bovendien leven er op Westpunt de meeste menschen uitsluitend van de vischvangst. Ik vraag, Mijnheer de Voorzitter, zou het geen groot onrecht zijn ze in hun broodwinning te treffen ter wille van een lap gronds, die voor de plantagehouders van weinig of geen nut zal zijn, terwijl tusschen Westpunt en de groote plantage Savonet toch al reeds eenige honderden bunders onverhuurde gouvernementgronden liggen ?

Men weet, dat behalve voor enkele menschen, die in de nabijheid van de gronden in kwestie, een stukje grond in eigendom hebben, en er eenige geiten op kunnen houden, de openkomende gronden voor de plantagehouders zelf als weidegrond van geen nut zullen zijn, omdat, nu de plantages eenmaal omheind zijn, men zijn vee op die gronden niet zal laten weiden, zonder wachtters aan te stellen, wat veel te kostbaar is.

Neen, men dwinge de fatsoenlijke menschen niet hun boeltje op te breken, wat trouwens ook niet noodig is, want wat zien wij, dat reeds vele huurders, die in de nabijheid van verschillende plantages wonen zelf vragen in aanmerking te komen voor de verhuizing naar de nieuwe terreinen.

Ik vind dat het Bestuur ten deze met tact en beleid te werk gaat. Keulen en Aken zijn niet op een dag gebouwd. De menschen zullen hun voordeel zien en poco poco zelf verhuizen.”

De heer *Zeppenfeldt*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt nu het volgende :

„Mijnheer de Voorzitter,

Naar aanleiding van het gesprokene door het geachte lid Lansberg, meen ik in korte woorden een geschiedenis te moeten geven van wat de voorgestelde verplaatsing is voorafgegaan.

Tevoren moet ik betreuren, dat meeningsverschil bestaat in een zaak, waaraan het Bestuur gaarne zijn steun en medewerking heeft verleend, om aan de klachten van de plantage-eigenaren zooveel mogelijk tegemoet te komen.

Maar hoe gaarne het Bestuur de belangen van de plantage-eigenaren ook wil behartigen, het heeft eveneens rekening te houden met de rechten van de arme pachters van gouvernementgronden.

Het Bestuur is in deze moeilijke zaak zich zelve steeds gelijk gebleven.

Reeds in September 1912 schreef de Gouverneur aan Z. E. den Minister van Koloniën, dat, wanneer het Gouvernement de beschikking krijgt over meer gronden, de huurders van grondjes, waarvan de plantagehouders werkelijk overlast hebben, verplaatst kunnen worden. Het zou, vervolgde de Gouverneur, gewenscht zijn, de huurders van de Gouvernementgronden in het algemeen niet te dwingen hun grondjes te ontruimen, om zich op de nieuwe gronden te vestigen, doch de menschen er met zachte hand heen te leiden.

De Minister van Koloniën heeft dan ook de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1913 verhoogd met slechts f 14000. — voor verplaatsingskosten van kleine landbouwers en pachters van gouvernementgronden, omdat, zooals Z. E. in zijn memorie van toelichting aan de Eerste Kamer der Staten Generaal herhaaldelijk heeft medegedeeld, „het in de bedoeling ligt den voorgenomen maatregel geleidelijk in te voeren.”

Uit hetgeen door mij is aangevoerd volgt dus, dat het door het Bestuur ingenomen standpunt is:

Geen pachters tot ontruiming te dwingen, dan die, welke aan de plantageeigenaren bepaald overlast veroorzaken, en de rustige en ordelijke huurders aan te moedigen en aan te sporen naar de aangekochte terreinen te verhuizen.

En het Bestuur is ten deze in hooge mate diligent.

Het heeft aan de pachters de gelegenheid laten aanbieden, om nu goede stukjes grond te krijgen, waardoor zij beter in hun onderhoud zouden kunnen voorzien.

Het heeft aan den districtmeester de opdracht gegeven de pachters op deze wijze te overreden, om naar de nieuwe terreinen te trekken; hun dan direct kosteloos het noodige hout te geven om hun hutten te bouwen, en, naar gelang zij werkelijk ernst maakten met het omsluiten van hun grondjes en het bouwen van hun hutten, enz. hen dan daarbij geldelijk te steunen.

Maar zooals door den Gouverneur aan den Raad bereids is medegedeeld, is er, door mislukking van den oogst, gebrek aan maisstokken om de daken der hutjes te kunnen maken.

De voorgenomen maatregel zal daarom dit jaar niet geheel tot uitvoering kunnen worden gebracht. Een crediet tot voortzetting van de verplaatsing in 1915 is dus noodzakelijk.

Het Bestuur is vast besloten de verplaatsing met bekwamen spoed, doch met tact en voorzichtigheid voort te zetten en ten einde te brengen.

In deze zaak kan geen enkel verwijt het Bestuur treffen. Alles wat heeft plaats gehad, geschiedde overeenkomstig het plan van Minister De Waal Malefijt.

Z. E. schreef „Er zal een volledig plan van ontruiming en aanwijzing van nieuwe vestingsplaatsen moeten worden gemaakt. Van Bestuurswege werden de aangekochte terreinen opgemeten, verkaveld en in kaart gebracht.

„In het bijzonder”, zoo vervolgde Z. E., „zal zijn te onderzoeken, welke pachtperceelen geleidelijk zullen kunnen worden ontruimd, en verder, „Ik behoef er wel nauwelijks op te wijzen, dat de maatregel slechts bij eene stelselmatige uitvoering geheel tot zijn recht zal kunnen komen en dat bij de tenuitvoerlegging daarvan onderscheid zal behooren te worden gemaakt tusschen gewenschte en ongewenschte occupanten van de landsgronden.”

Het Bestuur besloot de pachters, van wie de plantagehouders overlast ondervinden, tot ontruiming te dwingen en de ordelijke en rustige pachters met uitzondering van de bewoners van Westpunt en Buitenbosch, waar als 't ware kleine dorpjes werden gesticht, met school en kerk als middelpunt, geleidelijk te doen verplaatsen.

Voor gemelde uitzondering vond het Bestuur m. i. steun in het rapport van de commissie voor het groot landbouwbedrijf, waar de commissie in overweging gaf, om in de eerste plaats zooveel doenlijk de buitenbevolking in dorpen om kerken en scholen te vereenigen.

Aan de Eerste Kamer der Staten Generaal deelde Z. E. de Minitser van Koloniën het volgende mede:

„Wanneer een stuk grond van ongeveer 3 H. A. in huur gegeven wordt aan elk der gezinnen van de te ontruimen perceelen, waarvan in het 4e en 5e district het aantal op 300 wordt geschat, dan zullen nog ongeveer 200 H. A. overblijven voor andere liefhebbers.”

De aangekochte terreinen zijn verdeeld in 490 perceelen, zoodat het Bestuur de beschikking heeft over 190 perceelen voor andere liefhebbers.

Er zijn op de aangekochte plantages nog veel meer dan 300 pachtperceelen disponibel, dus nog plaats te over voor alle pachters van gouvernementgronden, die voor ontruiming in aanmerking komen. Eerst wanneer deze verplaatst zijn, zullen aan andere personen gronden worden uitgegeven.

Men ziet, het Bestuur verliest geen oogenblik uit het oog, dat de maatregel ook in het belang is van den grooten landbouw. Men heeft echter het Bestuur bij de begrootingsdebatten bekampt, omdat niet alle pachters zonder uitzondering naar de nieuwe gronden worden opgejaagd.

Zoo een optreden van den kant van het Bestuur zou getuigen van een ontafvol beleid en groote onvoorzichtigheid.

Het gerucht, dat den huurders van gouvernementgronden

de huur zou worden opgezegd en dat zij gedwongen zouden worden naar de aangekochte plantage te verhuizen, bracht, toen het buiten verspreid werd, onder de arme bevolking een groote ontstemming teweeg.

De pachters vonden het beleedigend om uit de nabijheid der plantage verdreven te worden, terwijl de meesten hunner, zooals zij zeiden, zich toch aan geen oneerlijkheden hadden schuldig gemaakt.

Het Bestuur overdrijft niet; waarom zou het dat doen?

Men vergete ook niet, dat de pachters hun gronden, waar zij zoo lang gewoond hebben, moeten verlaten voor de plantageeigenaren; dat den pachters de verplaatsingskosten wel worden vergoed, maar dat zij zich ook moeite hebben te getroosten; dat pachters den verschuldigde huurprijs van de oude en den huurprijs (eerste termijn) van de nieuwe gronden hebben te storten; dat de financiële toestand van de pachters over het algemeen zeer slecht is; dat de plantagehouders op de gronden, die vrij zouden komen feitelijk geen recht hebben; dat die gronden voor de veeteelt van de plantages van zoo goed als geen belang meer zijn, waar nu de meeste plantages omheind zijn en de plantagehouders over uitgestrekte terreinen beschikken, die beter als weidegronden kunnen worden gebruikt, dan de kale gouvernementsgronden, waarin de huurgrondjes herschapen zullen worden, binnen een zeer korten tijd, nadat zij zullen zijn ontruimd.

Toch was en is nog het Bestuur bereid, waar noodig, tot gedwongen verplaatsing over te gaan. Het ondervond echter geen medewerking, want op de vraag van den districtmeester, welke pachters verdacht worden van zich schuldig te maken aan diefstallen op de plantages, gaven de plantageeigenaren geen bepaald antwoord, maar zeiden, dat alle huurders zonder onderscheid moeten worden verplaatst.

Later heette het, dat het Bestuur aan de plantageeigenaren niet had moeten vragen, welke pachters van oneerlijke praktijken verdacht werden, maar welke er niet van oneerlijke praktijken verdacht werden.

Er kan geen sprake van zijn, dat het Bestuur in deze de verantwoordelijkheid van zich had willen afschuiven. De Raad kan overtuigd zijn, dat het Bestuur zal doen wat het kan, opdat de verplaatsing zoo spoedig mogelijk haar beslag zal krijgen."

De heer *Lansberg*, repliceerende, zegt, dat hij nog een enkel woord wil zeggen naar aanleiding van hetgeen de gemachtigde van den Gouverneur hedenavond heeft aangevoerd. Bij de behandeling van de begroting is lang en breed over deze zaak uitgeweid, zoodat spreker daarop niet behoeft terug te komen. Alleen kan hij niet nalaten twee punten even aan te roeren. De aanhalingen door den gemachtigde van den Gouverneur gedaan uit de stukken, afkomstig van den Minister zijn juist; maar men moet niet vergeten, dat het de bedoeling van Z. E. is om de pachters uit de onmiddellijke nabijheid der plantages te verwijderen.

Aan de plantagehouders is door het Bestuur gevraagd op te geven welke pachters zij verplaatst willen hebben. Volgens spreker wil het Bestuur daardoor de verantwoordelijkheid van zich afwentelen.

De heer *Zeppenfeldt*, gemachtigde van den Gouverneur repliceerende, zegt het volgende:

„Mijnheer de Voorzitter,

Zeker, de pachters moeten plaats maken voor de plantageeigenaren; maar niet in eens. Goede zaken komen langzaam. Ik herhaal nogmaals, dat het Bestuur geen oogenblik de verantwoordelijkheid in deze zaak van zich wilde afwentelen.

Is het niet rationeel, dat het Bestuur aan de planters, die klagen van de pachters van gouvernementsgronden last te hebben, vraagt, wie zijn die pachters? Het Bestuur heeft niet naar de schuldigen gevraagd, ook niet dat het wettig bewijs zou worden geleverd, maar alleen, wie van diefstal verdacht worden."

De heer *Sutherland* zegt het volgende:

„Mijnheer de Voorzitter,

Met genoegen heb ik zoeven uit den mond van den geach-

ten gedelegeerde van het Bestuur vernomen — wat ik trouwens steeds verwacht heb, — dat het Bestuur streven zal de planters tevreden te houden, doch daarbij de belangen der arme pachters niet uit het oog verliezen zal.

De woorden van den Minister, door mijn geacht medelid Lansberg zoeven aangehaald, versterken mij in de overtuiging, dat het nooit de bedoeling was van de Regeering of het Bestuur, dat ieder pachter, wie hij ook zij en waar het gehuurde stuk grond gelegen is, verplaatst moet worden. Ik meen uit die woorden duidelijk te begrijpen, dat slechts de pachters, die in de onmiddellijke nabijheid der groote plantages gevestigd zijn en schadelijk kunnen zijn, voor verplaatsing in aanmerking komen.

Ik vertrouw, dat het Bestuur zal voortgaan de belangen der plantageeigenaren te behartigen, doch daarbij steeds rekening zal houden met die der arme pachters, aan wie noodlooze moeilijkheden dienen bespaard te worden."

Niemand meer het woord verlangende, verklaart de Ondervoorzitter de algemeene beraadslaging gesloten, waarna het eenig artikel, waaruit het ontwerp bestaat, zoomede het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, ieder afzonderlijk, zonder eenige verdere discussie, noch hoofdelijke stemming worden aangenomen.

Nadat de Ondervoorzitter de heer Zeppenfeldt, gemachtigde van den Gouverneur, heeft bedankt voor de door dezen den Raad verstrekte inlichtingen, verlaat de heer Zeppenfeldt, gemachtigde van den Gouverneur, de vergaderzaal.

2° De ontwerp-verordening tot aanvulling der verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1915 (P. B. 1914 No. 16).

Nadat de algemeene beraadslaging open is verklaard, verkrijgt de heer *Lansberg* het woord en zegt, dat door hem bij herhaling de gronden zijn aangevoerd, waarom hij tegen het verleenen van credieten voor de visscherij is. Nu het evenwel een laatste proefneming geldt, zal spreker er zich bij nederleggen en zijn stem aan het aangevraagde crediet geven.

Hierop houdt de heer *Winkel* de volgende rede :

„Mijnheer de Voorzitter,

Na hetgeen ik gezegd heb in de zitting van den 9den Mei jl. bij de openbare behandeling van de begrooting voor 1915, behoef ik niet meer te betoogen, dat ik dit ontwerp met groote ingenomenheid begroet heb.

Ik breng den Gouverneur dank voor de voortvarende wijze, waarop aan mijn verzoek voldaan is, om de stappen te nemen teneinde ons de diensten van den Adviseur voor visscherijzaken voor de naaste toekomst te verzekeren.

Dit ontwerp is mij dan ook zeer sympathiek.

Ik vertrouw, dat het werk der havenverbetering geen meerdere teleurstellingen zal baren en dat wij bijtijds gereed zullen zijn om voordeel te kunnen trekken van de opening van het Panamakanaal.

Ik betreur het dat nog in 1915 gewerkt zal moeten worden en ik wensch in overweging te geven, dat er vooral haast bij gezet wordt om onze haven voor groote schepen ten spoedigste toegankelijk te maken, het overige kan dan daarna worden afgedaan. De groote stoomvaartlijnen moeten weten, dat groote booten onze haven zonder gevaar kunnen binnenloopen. En wanneer dan de ingang voldoende breed en diep is, kunnen wij al dadelijk flink propaganda beginnen te maken. Dit zal ons alvast een groote stap vooruit brengen. Zoo ooit, dan is er in deze zaak zeker *periculum in mora*.

Betreffende de aangevraagde credieten in zake de bevordering der visscherij kan ik kort zijn. Het zij mij vergund te verwijzen naar mijne rede bij de behandeling der begrooting gehouden.

Waar echter verschillende leden, blijkens het voorloopig Verslag, van meening zijn, dat de uitgaven voor visscherij niet in verhouding staan tot de te verwachten voordeelen, kan ik niet nalaten te trachten hen te overtuigen van het nut der aangevraagde credieten.

Mijnheer de Voorzitter, bij dergelijke proefnemingen is het niet mogelijk verkregen resultaten onder cijfers te brengen.

Het zijn proeven, die even goed kunnen falen als slagen, maar wanneer op resultaten kan worden gewezen, dan zou het zeer onpraktisch zijn de proeven te staken, omdat dan reeds succes verkregen is.

Door de thans voorgestelde credieten te weigeren, zou de Raad er toe bijdragen dat alles wat reeds voor de visscherij is uitgegeven, totaal verloren gaat en dit kan toch onze bedoeling niet zijn.

Wij weten dat hier een groot volksbelang op het spel is, de hygiëne, wij weten, dat er op de een of andere wijze getracht moet worden verbetering te brengen in den toestand zooals hij nu is, dat de bevolking soms gewoon verrotte visch als voedsel gebruikt, wij weten ook, dat wij nu over de diensten van een deskundige kunnen beschikken om die verbeteringen aan te brengen en wij hebben gezien, dat met die verbetering reeds een aanvang genomen is door den deskundige en met bevredigende resultaten, zouden wij dus ons nu halverwege gaan terugtrekken? Het zou een zeer slecht gekozen moment zijn, Mijnheer de Voorzitter, en ik houd er mij van overtuigd, dat mijne geachte medeleden hun stem niet zullen onthouden aan de verleening dier credieten.

Bij de door mij genoemde feiten komt nog, dat zowel Curaçao zelf als de scheepvaart, de voornaamste bron van ons bestaan, en Aruba alle geldelijk voordeel zullen hebben van de voorlichting en leiding van den deskundige.

Hebben wij in dat alles geen genoegzaam gewichtige gronden om de credieten te verleen? Ik ben overtuigd van wel, Mijnheer de Voorzitter, en beveel daarom met aandrang het ontwerp in Uw aller welwillendheid aan."

De heer *Van Breemen*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt nu, dat na hetgeen hij in vorige jaren over de belangrijkheid van het vervoer van visch van Aruba naar Curaçao hier heeft gezegd, hij nu zou hebben gezwegen, ware het niet om de opmerking door verschillende leden gemaakt in het Voorloopig Verslag, dat de proefneming, door den Adviseur genomen, gefaald heeft, doch, door den heer Eman voortgezet, eenige resultaten heeft afgeworpen. Dat die opmerking gemaakt werd, vindt zijn oorzaak in de bewoording van de Memorie van toelichting.

Dat is niet juist. Tevoren was bepaald, dat de proefneming een zekeren tijd zou duren. In Februari 11. werd zij gestaakt. Toen het resultaat aanleiding gaf om te overwegen of de proefneming verder zou worden voortgezet, verklaarde de heer Eman zich bereid er mede voort te gaan, zoo het Bestuur hem eenige maanden de beschikking wilde geven over de koelhuizen op Aruba en Curaçao, zoodat er geen reden bestaat om te zeggen, dat de proefneming mislukt is.

Niemand meer het woord verlangende, verklaart de Ondervoorzitter de algemeene beraadslaging gesloten, waarna het enig artikel, waaruit het ontwerp bestaat, zoomede het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, ieder afzonderlijk, zonder eenige verdere discussie, noch hoofdelijke stemming worden aangenomen.

Nadat de Ondervoorzitter den heer Van Breemen, gemachtigde van den Gouverneur heeft bedankt voor de door dezen den Raad verstrekte inlichtingen, verlaat de heer Van Breemen de vergaderzaal.

3° de ontwerp-verordening tot aanvulling der Algemeene verordening op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen (P. B. 1908 No. 33).

De algemeene beraadslaging open verklaard en niemand het woord daarbij verlangende, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarvan het resultaat is, dat de twee artikelen, waaruit het ontwerp bestaat, zoomede het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, ieder afzonderlijk, zonder discussie, noch hoofdelijke stemming worden aangenomen.

Niets meer te verhandelen zijnde, noch iemand meer het woord verlangende, verklaart de Ondervoorzitter de vergadering gesloten.

The first part of the document is a letter from the Secretary of the State to the Governor, dated the 10th of January, 1845. It contains a report on the state of the treasury and the public debt, and a list of the names of the members of the State Council. The letter is signed by the Secretary, and is addressed to the Governor.

The second part of the document is a report on the state of the treasury and the public debt, dated the 10th of January, 1845. It contains a list of the names of the members of the State Council, and a list of the names of the members of the State Council. The report is signed by the Secretary, and is addressed to the Governor.

The third part of the document is a list of the names of the members of the State Council, dated the 10th of January, 1845. It contains a list of the names of the members of the State Council, and a list of the names of the members of the State Council. The list is signed by the Secretary, and is addressed to the Governor.

The fourth part of the document is a list of the names of the members of the State Council, dated the 10th of January, 1845. It contains a list of the names of the members of the State Council, and a list of the names of the members of the State Council. The list is signed by the Secretary, and is addressed to the Governor.

The fifth part of the document is a list of the names of the members of the State Council, dated the 10th of January, 1845. It contains a list of the names of the members of the State Council, and a list of the names of the members of the State Council. The list is signed by the Secretary, and is addressed to the Governor.

The sixth part of the document is a list of the names of the members of the State Council, dated the 10th of January, 1845. It contains a list of the names of the members of the State Council, and a list of the names of the members of the State Council. The list is signed by the Secretary, and is addressed to the Governor.

The seventh part of the document is a list of the names of the members of the State Council, dated the 10th of January, 1845. It contains a list of the names of the members of the State Council, and a list of the names of the members of the State Council. The list is signed by the Secretary, and is addressed to the Governor.

The eighth part of the document is a list of the names of the members of the State Council, dated the 10th of January, 1845. It contains a list of the names of the members of the State Council, and a list of the names of the members of the State Council. The list is signed by the Secretary, and is addressed to the Governor.

The ninth part of the document is a list of the names of the members of the State Council, dated the 10th of January, 1845. It contains a list of the names of the members of the State Council, and a list of the names of the members of the State Council. The list is signed by the Secretary, and is addressed to the Governor.

The tenth part of the document is a list of the names of the members of the State Council, dated the 10th of January, 1845. It contains a list of the names of the members of the State Council, and a list of the names of the members of the State Council. The list is signed by the Secretary, and is addressed to the Governor.

ONTWORPEN NOTULEN
VAN DEN
KOLONIALEN RAAD.

Zitting van Maandag, den 10den Augustus 1914,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: De heer *A. G. Stadius Muller*, Onder-voorzitter.

VOORTS: De heeren *Ed. S. Lansberg*, *C. S. Gorsira JPEz.*, *J. C. B. Forbes*, *J. Sutherland*, *Edwin Senior*, *H. Stadius Muller*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *E. M. Penso*, *Dr. J. P. Evertsz Hz.*, en *F. W. P. Winkel*. leden, benevens de heer *J. F. Haaijen*, Griffier van den Raad, bijgestaan door den heer *P. L. B. de Haseth*, wd. Hoofdcommies ter Gouvernements-Secretarie.

AFWEZIG: De heeren *Mordy. S. L. Maduro*, Voorzitter, en *H. A. de Casseres*, lid, beiden wegens verblijf buitenslands.

De Ondervoorzitter opent de vergadering en zegt, dat de notulen van de vorige zitting wegens groote drukte ter Gouvernements-Secretarie nog niet klaar zijn gekomen.

De Ondervoorzitter doet vervolgens mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1° eene gouvernementsdepêche, dd. 8 dezer N° 2651, waar- bij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening tot vaststelling van een nieuw reglement voor de Curaçaosche Bank (P. B. 1907 N° 9).

2° eene gouvernementsdepêche, dd. 8 dezer N° 2651, waar- bij den Voorzitter van den Raad wordt gemeld, dat het Be- stuur er prijs op zou stellen, zoo de Raad het sub 1° hierbo- ven vermeld ontwerp zoo spoedig mogelijk in behandeling wilde nemen.

Op voorstel van den Ondervoorzitter wordt besloten het sub 1° vermelde ontwerp in deze zitting in behandeling te nemen.

3° eene gouvernementsdepêche, dd. heden N° 2659, waar- bij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening, waarbij bepaald wordt, dat in tijden van oorlog of oorlogsge- vaar, als er schaarschte van levensmiddelen dreigt, bepaalde levensmiddelen niet hoven zekeren prijs mogen worden ver- kocht, en dat op den in de kolonie aanwezigen voorraad le- vensmiddelen beslag kan worden gelegd, ten einde die aan de bevolking te verkoopen of uit te deelen.

4° eene gouvernement-depeche, dd. heden N° 2659, waar- bij den Voorzitter van den Raad wordt gemeld, dat het Be- stuur er prijs op zou stellen, zoo de Raad het sub 3° hierbo- ven vermeld ontwerp zoo spoedig mogelijk in behandeling wilde nemen.

Alsnu komt aan de orde van behandeling het sub 1° ver- melde ontwerp-verordening.

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

Niemand het woord daarbij verlangende, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarvan het resultaat is, dat de twee artikelen, waaruit het ontwerp bestaat, zoomede het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, ieder afzonderlijk, zonder discussie noch hoof-

delijke stemming worden aangenomen, waarna de zitting voor eenige minuten wordt geschorst.

Na verloop van ongeveer een kwartier wordt de vergadering hervat en zegt de Ondervoorzitter, dat de Raad besloten heeft ook het sub 3° vermelde ontwerp-verordening dadelijk in behandeling te nemen.

Het sub 3° vermelde ontwerp-verordening komt nu in behandeling.

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

Niemand het woord daarbij verlangende, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarvan het resultaat is, dat de drie artikelen, waaruit het ontwerp bestaat, zoomede het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, ieder afzonderlijk, zonder discussie noch hoofdelijke stemming worden aangenomen.

De heer *Winkel*, het woord gevraagd en verkregen hebbende, stelt voor de volgende inlichtingen aan den Gouverneur te vragen :

1° In verband met den thans in Europa bestaanden oorlogstoestand en met het oog op het defect zijn van de Fransche Kabel vraagt de Koloniale Raad of er bij het Bestuur eenig bezwaar bestaat, om maatregelen te nemen, dat berichten van alle plaatsen waarmede het radiografisch station te Willemstad in verbinding is door dat station worden opgenomen en aan het publiek bekend gemaakt;

2° Indien er bezwaren bestaan welke deze zijn; en

3° Den Gouverneur te verzoeken een afschrift van het contract met de Fransche Kabel aan den Raad over te leggen.

Geen der heeren eenig bezwaar tegen het gedaan voorstel hebbende te kennen gegeven, besluit de Raad de gevraagde inlichtingen per brief aan den Gouverneur te vragen.

Niets meer te verhandelen zijnde, noch iemand meer het woord verlangende, verklaart de Ondervoorzitter de vergadering gesloten.

ONTWORPEN NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD.

Zitting van Dinsdag, den 25n. Augustus 1914,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: De heer *A. G. Staius Muller*, Onder-voorzitter.

VOORTS: De heeren *C. S. Gorsira JPEz.*, *E. M. Penso*, *H. Staius Muller*, *J. Sutherland*, *F. W. P. Winkel*, *Edwin Senior* en *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, leden, benevens de heer *J. F. Haaijen*, Griffier van den Raad, bijgestaan door den heer *P. L. B. de Haseth*, wd. Hoofdcommies ter Gouvernements-Secretarie.

ZOMEDE: de heer *L. van der Veen Zeppenfeldt*, Administrateur van financiën, gemachtigde van den Gouverneur.

AFWEZIG: De heeren *Mordy. S. L. Maduro*, Voorzitter, *H. A. de Casseres*, *Dr. J. P. Evertsz Hz.*, *Ed. S. Lansberg* en *J. C. B. Forbes*, leden, de twee eerstgenoemden wegens verblijf buitenslands en de overigen met kennisgeving.

De Ondervoorzitter opent de vergadering en vraagt of de leden zich kunnen vereenigen met de in druk verzonden notulen van de zittingen van den 6den Augustus 1914 en den 10den Augustus 1914.

Daar geen aanmerking wordt gemaakt op die notulen, worden zij goedgekeurd en onderteekend.

De Ondervoorzitter doet vervolgens mededeeling, dat ingekomen zijn de volgende stukken:

1° eene gouvernements-depêche van 21 dezer N° 2841, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot aanvulling der verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1915 (P. B. 1914 N° 16).

2° eene gouvernements-depêche van 21 Augustus 1914 N° 2841, waarbij den Voorzitter van den Raad wordt gemeld, dat het Bestuur er prijs op zou stellen, zoo de Raad het sub 1° hierboven vermeld ontwerp zoo spoedig mogelijk in behandeling wilde nemen.

3° eene gouvernements-depêche van 24 dezer N° 2853, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging der verordening van 6 October 1906 (P. B. 1907 N° 5), regelende het onderwijs in de kolonie Curaçao.

4° eene gouvernements-depêche van 24 dezer N° 2853, waarbij den Voorzitter van den Raad wordt gemeld, dat het Bestuur er prijs op zou stellen, zoo de Raad het sub 3° hierboven vermeld ontwerp zoo spoedig mogelijk in behandeling wilde nemen.

5° eene gouvernements-depêche van 24 dezer N° 2854, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening, houdende wijziging van de verlofverordening (P. B. 1909 N° 25).

6° eene gouvernements-depêche van 24 dezer, N° 2854, waarbij den Voorzitter van den Raad wordt gemeld, dat het

Bestuur er prijs op zou stellen, zoo de Raad het sub 5° hierboven vermeld ontwerp zoo spoedig mogelijk in behandeling wilde nemen.

Op voorstel van den Ondervoorzitter wordt besloten de sub 1°, 3° en 5°, hierboven vermelde ontwerpen-verordening in deze zitting in behandeling te nemen.

7° eene gouvernements-depêche van 24 dezer N° 2865, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur, ingevolge art. 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement dezer kolonie, den heer L. van der Veen Zeppenfeldt, Administrateur van financiën, gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerpen-verordening: 1° tot wijziging der verordening van 6 October 1906 (P. B. 1907 N° 5), regelende het onderwijs in de kolonie Curaçao; en 2° houdende wijziging van de verlofverordening (P. B. 1909 N° 25), bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De Ondervoorzitter heet den gemachtigde van den Gouverneur welkom ter vergadering.

Alsnu komt aan de orde van behandeling het sub 1° vermelde ontwerp-verordening.

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

Niemand het woord daarbij verlangende, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarvan het resultaat is, dat het eenig artikel, waaruit het ontwerp bestaat, zoomede het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, ieder afzonderlijk, zonder discussie noch hoofdelijke stemming worden aangenomen.

Het sub 3° vermelde ontwerp-verordening komt nu in behandeling.

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

Niemand het woord daarbij verlangende, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarvan het resultaat is, dat de drie artikelen, waaruit het ontwerp bestaat, zoomede het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, ieder afzonderlijk, zonder discussie noch hoofdelijke stemming worden aangenomen.

Het sub 5° vermelde ontwerp-verordening komt nu in behandeling.

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

Niemand het woord daarbij verlangende, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarvan het resultaat is, dat de drie artikelen, waaruit het ontwerp bestaat, zoomede het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, ieder afzonderlijk, zonder discussie noch hoofdelijke stemming worden aangenomen.

Niets meer te verhandelen zijnde, noch iemand het woord verlangende, verklaart de Ondervoorzitter de vergadering gesloten.

ONTWORPEN NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD.

Zitting van Maandag, den 7den September 1914,
des namiddags te één uur.

TEGENWOORDIG: De heer *A. G. Staius Muller*. Onder-
voorzitter.

VOORTS: De heeren *Ed. S. Lansberg*, *J. Sutherland*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *J. C. B. Forbes*, *Edwin Senior*, *E. M. Penso*, *H. Staius Muller*, *F. W. P. Winkel* en *Dr. J. P. Evertsz Hz.*, leden, benevens de heer *P. L. B. de Haseth*, Griffier a. i. van den Raad.

ZOOMEDE: De heer *L. van der Veen Zeppenfeldt*, Admi-
nistrateur van financiën, gemachtigde van den Gouverneur.

AFWEZIG: de heeren *Mordy S. L. Maduro*, Voorzitter, *H. A. de Casseres*, en *C. S. Gorsira JPEz.*, leden, de twee eerstgenoemden wegens verblijf buitenslands, de derde genoemde zonder kennisgeving.

De Ondervoorzitter opent de vergadering en vraagt of de leden zich kunnen vereenigen met de in druk verzonden notulen van de zitting van den 25sten Augustus jl.

Daar geen aanmerking wordt gemaakt op die notulen, worden zij goedgekeurd en onderteekend.

De Ondervoorzitter doet vervolgens mededeeling, dat ingekomen zijn de volgende stukken:

1º eene gouvernementsdepêche, dd. 2 September 1914 Nº 2953, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur, ingevolge art. 85*bis* van het gewijzigd Regeeringsreglement dezer kolonie, den heer *Mr. J. B. Gorsira*, Procureur-generaal in deze kolonie, gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerp-verordening tot wijziging der verordening van 29 December 1883 (P. B. 1883 Nº 23), houdende vaststelling van een reglement voor de haven van Curaçao, bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen;

2º eene gouvernementsdepêche, dd. 2 September 1914, Nº 2954, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur, ingevolge art. 85*bis* van het gewijzigd Regeeringsreglement dezer kolonie, den heer *L. van der Veen Zeppenfeldt*, Administrateur van financiën, gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerp-verordening tot wijziging van art. 17 van de verordening van 13 December 1898, houdende vaststelling van een reglement op het verleen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao en aan hunne weduwen en weezen (P. B. 1899 Nº 8), bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen;

3º eene gouvernementsdepêche van 4 September 1914 Nº 2970, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening, houdende voorzorgsmaatregelen tegen den uitvoer van steenkolen en levensmiddelen uit de kolonie; en tevens wordt medegedeeld, dat de Gouverneur, ingevolge art. 85*bis* van het gewijzigd Regeeringsreglement dezer kolonie, den

heer L. van der Veen Zeppenfeldt, Administrateur van financiën, gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad over die ontwerp-verordening bij te wonen en een raadgevende stem uit brengen;

4° eene gouvernementsdepêche van 4 September 1914, N° 2972, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging der verordening van 26 April/6 Mei 1909 (P. B. 1909 N° 17), houdende bepalingen omtrent de verplichte herstelling en de mogelijkheid tot het doen afbreken van gebouwen, muren en trankeeren, die bouwvallig zijn, en omtrent het onbewoonbaar verklaren van woningen;

5° eene gouvernementsdepêche van 4 September 1914 N° 2973, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening, houdende bepalingen betreffende eene nieuwe regeling omtrent het leggen van beslag op gelden of goederen, onder publieke administratiën berustende, en het verleenen van kortingen op traktementen of pensioenen ten behoeve van particuliere schuldeischers;

6° eene gouvernementsdepêche van 4 September 1914 N° 2974, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van art. 1786 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao.

De Ondervoorzitter heet den gemachtigde van den Gouverneur welkom ter vergadering.

Op voorstel van den Ondervoorzitter wordt de vergadering voor eenigen tijd geschorst.

Na verloop van ongeveer een half uur wordt de vergadering hervat en wordt besloten de sub 3° genoemde ontwerp-verordening dadelijk in behandeling te nemen en de sub 4°, 5° en 6° genoemde ontwerpen-verordening naar de afdelingen te verwijzen.

De algemeene beraadslaging over de sub 3° genoemde ontwerp-verordening wordt geopend.

De heer *Winkel* vraagt het woord en stelt de vraag aan den gemachtigde van den Gouverneur of onder uitvoer, bedoeld in art. 1, ook moet worden verstaan de uitvoer van het eene eiland der kolonie naar het andere.

Hierop antwoordt de heer *Zeppenfeldt*, gemachtigde van den Gouverneur, dat art. 1 van het ontwerp den uitvoer verbiedt van steenkolen uit de kolonie Curaçao. Uitvoer van steenkolen uit Curaçao naar de andere eilanden der kolonie is dus toegelaten. Met het oog op de twee op Aruba bestaande maatschappijen, die steenkolen voor haar bedrijf uit Curaçao betrekken, kan de uitvoer van steenkolen van het eene eiland naar het andere niet worden verboden. Dat neemt echter niet weg, dat, zoodra het Bestuur blijkt, dat de uitvoer van steenkolen naar de andere eilanden in het belang der kolonie moet worden verboden, den Raad de daartoe noodige voorstellen zullen bereiken. Thans moeten de autoriteiten op de eilanden zorgen, dat steenkolen, die daar binnenkomen, niet naar het buitenland worden uitgevoerd.

Vervolgens doet de heer *Winkel* de vraag of voor de verzending van levensmiddelen naar de andere eilanden der kolonie buiten Curaçao eene vergunning noodig is.

De heer *Zeppenfeldt*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt, dat het niet in de bedoeling ligt van het Bestuur om den uitvoer van levensmiddelen naar de andere eilanden der kolonie te beletten. Het verbod moet echter, zooals de Gouverneur in zijn memorie van toelichting heeft medegedeeld, algemeen zijn, om zoo noodig te kunnen ingrijpen. Men moet kunnen controleeren, of niet onder den naam van een of ander eiland der kolonie levensmiddelen uit Curaçao worden uitgevoerd en naar het buitenland worden gebracht. De bedoeling van het ontwerp is geen andere dan te zorgen, dat de kolonie in een gegeven oogenblik niet in nood komt. Eene vergunning om levensmiddelen uit Curaçao naar de andere eilanden der kolonie uit te voeren is noodig.

Op de vraag van den heer *Winkel* hoe het in het vervolg gaan zal met den doorvoer, antwoordt de heer *Zeppenfeldt*,

gemachtigde van den Gouverneur, dat in het ontwerp geen enkele beperkende bepaling voorkomt omtrent den doorvoer. De bepalingen van de Algemeene Verordening I. U. en D. 1908 zullen worden toegepast. De doorvoer zal geheel vrij zijn, zooals tot nu toe het geval is.

Ten slotte vraagt de heer *Winkel*, of voor het leveren van levensmiddelen aan oorlogsschepen en daarmede gelijkgestelde schepen een vergunning noodig is.

De heer *Zeppenfeldt*, gemachtigde van den Gouverneur, geeft ten antwoord, dat schepen zich, als tot nu toe op Curaçao van de noodige provisie kunnen voorzien. Alleen zal men moeten toezien, dat niet meer provisie wordt genomen, dan bepaald noodig is. De Gouverneur zal aan den Inspecteur der belastingen de noodige instructies geven. De gezagvoerders van vaartuigen mogen geen provisie aan boord van hun schip nemen, zonder eerst daartoe eene vergunning te hebben gekregen. De leveranciers moeten zich overtuigen of de gezagvoerders een dergelijke vergunning hebben. Het ligt in de bedoeling van den Gouverneur om voor Hr. Ms. oorlogsschepen eene doorlopende vergunning te verleen.

Niemand meer het woord verlangende, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarvan het resultaat is, dat de vijf artikelen, waaruit het ontwerp bestaat, zoomede het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, ieder afzonderlijk, zonder discussie noch hoofdelijke stemming worden aangenomen.

Niets meer te verhandelen zijnde, noch iemand het woord verlangende, verklaart de Ondervoorzitter de vergadering gesloten.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Main body of faint, illegible text, appearing as bleed-through from the reverse side of the page.

ONTWORPEN NOTULEN
VAN DEN
KOLONIALEN RAAD.

Zitting van Dinsdag, den 6den October 1914,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: De heer *A. G. Stadius Muller*. Onder-voorzitter.

VOORTS: De heeren *Ed. S. Lansberg*, *E. M. Penso*, *F. W. P. Winkel*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *H. Stadius Muller*, *Edwin Senior* en *J. Sutherland*, leden, benevens de heer *J. F. Haaijen*, Griffier van den Raad, bijgestaan door den heer *P. L. B. de Haseth*, wd. Hoofdcommies ter Gouvernements-Secretarie.

ZOOMEDE: De heeren *Mr. J. B. Gorsira*, Procureur-generaal, en *L. van der Veen Zeppenfeldt*, Administrateur van financiën, gemachtigden van den Gouverneur.

AFWEZIG: de heeren *Mordy S. L. Maduro*, Voorzitter, *H. A. de Casseres*, *Dr. J. P. Evertsz Hz.*, *C. S. Gorsira JPEz.* en *J. C. B. Forbes*, leden, de twee eerstgenoemden wegens verblijf buitenslands en de overigen zonder kennisgeving.

De Ondervoorzitter opent de vergadering en vraagt of de leden zich kunnen vereenigen met de in druk verzonden notulen van de zitting van den 7den September 1914.

Daar geen aanmerking wordt gemaakt op die notulen, worden zij goedgekeurd en onderteeekend.

De Ondervoorzitter doet vervolgens mededeeling, dat ingekomen zijn de volgende stukken:

1º eene gouvernements-depêche van 30 September 1914 N° 3283, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening, houdende bepaling, dat bij de veroordeeling van den bestuurder van een motorrijtuig wegens het overtreden van bepaalde artikelen van de keur, houdende regeling van het verkeer op de wegen in verband met het gebruik van motorrijtuigen (P. B. 1912 N° 59) hem de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen voor ten hoogste één jaar kan worden ontzegd.

2º eene gouvernements-depêche van 30 September 1914 N° 3284, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening houdende vaststelling van bepalingen, betreffende het gebruik van de benaming „metriek karaat”.

Op voorstel van den Ondervoorzitter wordt besloten deze beide genoemde ontwerpen heden avond te behandelen.

Alsnu worden de algemeene beraadslagingen geopend over de ontwerp-verordening tot wijziging der verordening van 29 December 1883 (P. B. 1883 N° 23), houdende vaststelling van een reglement voor de haven van Curaçao.

Niemand het woord verlangende, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp waarvan het resultaat is, dat de twee artikelen, waaruit het ontwerp bestaat, het eerste artikel, zooals gewijzigd bij de Nota van wijziging, zoomede het intitulé, de considerans en het ontwerp, in zijn geheel, ieder afzonderlijk, zonder discussie noch hoofdelijke stemming worden aangenomen.

De Procureur-generaal, gemachtigde van den Gouverneur, verlaat de vergaderzaal.

Alsnu komt aan de orde van behandeling de ontwerp-verordening tot wijziging van art. 17 van de verordening van 13 December 1898, houdende vaststelling van een reglement op het verleen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao en aan hunne weduwen en weezen (P. B. 1899 N° 8).

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

Niemand daarbij het woord verlangende, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarvan het resultaat is, dat de drie artikelen, waaruit het ontwerp bestaat, art. 1, zooals bij Nota van wijziging toegevoegd aan het ontwerp, art. 2 oorspronkelijk artikel 1, zooals gewijzigd bij Nota van wijziging, en artikel 3, oorspronkelijk artikel 2, ieder afzonderlijk, zonder discussie noch hoofdelijke stemming worden aangenomen.

Naar aanleiding van de wijzigingen in de nummering der artikelen en hunne vermeerdering met één, vraagt de Administrateur van financiën, gemachtigde van den Gouverneur, het woord en stelt voor uit het intitulé en de considerans te lichten de woorden: „Art. 17 van”.

Niemand verder het woord verlangende, worden het intitulé en de considerans, zooals gewijzigd, het ontwerp in zijn geheel, mede zooals gewijzigd, ieder afzonderlijk, zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De Administrateur van financiën, gemachtigde van den Gouverneur, verlaat de vergaderzaal.

Alsnu komt aan de orde van behandeling de sub 1° vermelde ontwerp-verordening.

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

Niemand het woord daarbij verlangende, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarvan het resultaat is, dat de drie artikelen, waaruit het ontwerp bestaat, zoomede het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, ieder afzonderlijk, zonder discussie noch hoofdelijke stemming worden aangenomen.

De sub 2° vermelde ontwerp-verordening komt nu in behandeling.

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

Niemand het woord daarbij verlangende, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarvan het resultaat is, dat de vijf artikelen, waaruit het ontwerp bestaat, zoomede het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, ieder afzonderlijk, zonder discussie noch hoofdelijke stemming worden aangenomen.

Niets meer te verhandelen zijnde, noch iemand het woord verlangende, verklaart de Ondervoorzitter de vergadering gesloten.

ONTWORPEN NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD.

Zitting van Maandag, den 23sten November 1914,
des namiddags te twee uur.

TEGENWOORDIG: De heer *A. G. Statius Muller*, Onder-voorzitter.

VOORTS: De heeren *C. S. Gorsira JPEz.*, *E. M. Penso*, *H. Statius Muller*, *Edwin Senior*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *J. Sutherland*, *J. C. B. Forbes*, *Ed. S. Lansberg*, leden, benevens de heer *P. L. B. de Haseth*, Griffier a. i. van den Raad.

ZOMEDE: De heer *Mr. J. B. Gorsira*, Procureur-generaal, gemachtigde van den Gouverneur.

AFWEZIG: De heeren *Mordy S. L. Maduro*, Voorzitter, *H. A. de Casseres*, *Dr. J. P. Evertsz Hz.* en *F. W. P. Winkel*, leden, de twee eerstgenoemden wegens verblijf buitenslands, de twee laatstgenoemden met kennisgeving.

De Ondervoorzitter opent de vergadering en vraagt of de leden zich kunnen vereenigen met de in druk verzonden notulen van de zitting van den 6den October jl.

Daar geen aanmerking gemaakt wordt op die notulen, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Ondervoorzitter doet vervolgens mededeeling, dat ingekomen zijn de volgende stukken :

1º eene gouvernements-beschikking, dd. 13 October 1914 N° 932, waarbij: a. aan den wd. hoofdcommies ter Gouvernements-Secretarie en Algemeen Rapporteur bij de Afdeelingen van den Kolonialen Raad, *P. L. B. de Haseth*, met ingang van den 16n. October 1914, om gewichtige redenen, een maand verlof wordt verleend; b. de klerk ter Gouvernements-Secretarie *Jac. F. Haayen*, aangewezen wordt, om gedurende den verloftijd van den heer *De Haseth* voornoemd, door den Kolonialen Raad te worden belast met de betrekking van Algemeen Rapporteur, en c. de 2e commies ter Gouvernements-Secretarie, *Ph. F. Gorsira*, gedurende den verloftijd van den heer *De Haseth* belast wordt met de functiën van hoofdcommies ter Gouvernements-Secretarie.

2º eene gouvernements-depêche van den 31n. October 1914, N° 3645, waarbij de Gouverneur aan den Raad overlegt een gedrukt exemplaar van het verslag der werkzaamheden van de Algemeene Rekenkamer over het jaar 1913.

De Ondervoorzitter stelt voor het stuk te doen circuleeren en den Gouverneur den dank van den Raad te betuigen voor de toezending van dit verslag.

3º eene gouvernements-beschikking, dd. 2 November 1914, N° 993, waarbij de wd. Hoofdcommies ter Gouvernements-Secretarie en Algemeen Rapporteur bij de Afdeelingen van den Kolonialen Raad, *P. L. B. de Haseth*, op zijn verzoek, met ingang van den datum dier beschikking, in activiteit wordt hersteld.

4° eene gouvernements-depêche, dd. 9 November 1914, N° 3724, waarbij de Gouverneur den Kolonialen Raad aanbiedt eene ontwerp-verordening tot aanvulling van de Algemeene Verordening op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen (P. B. 1908 N° 33).

5° een schrijven van den Gouverneur, onder denzelfden datum en hetzelfde nummer van de laatstgenoemde depêche, waarbij de Gouverneur den Voorzitter van den Raad meldt, er prijs op te zullen stellen, zoo de Raad het hem bij depêche van heden N° 3724 aangeboden ontwerp, zoo spoedig mogelijk in behandeling wilde nemen.

Op voorstel van den Ondervoorzitter wordt besloten het ontwerp nog heden in behandeling te nemen.

6° eene gouvernements-depêche van 13 November 1914, N° 3784, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot aanvulling van de verordening, regelende het van overheidswege te houden toezigt over den toestand der openbare gezondheid in deze kolonie (P. B. 1874 N° 4).

De Ondervoorzitter stelt voor ook dit ontwerp vandaag te behandelen, waartoe besloten wordt.

7° eene gouvernements-depêche, dd. 16 November 1914, N° 3803, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur ingevolge art. 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement dezer kolonie, den heer Mr. J. B. Gorsira, Procureur-generaal gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerp-verordening tot vereenvoudiging, ten aanzien van kleine woningen en van gronden, waarop kleine woningen zijn of zullen worden gebouwd, van processuele voorschriften, bij vorderingen gegrond op wettelijke voorschriften, omtrent huur en verhuur, bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De Ondervoorzitter heet den Procureur-generaal, gemachtigde van den Gouverneur, welkom ter vergadering en stelt voor in behandeling te nemen de ontwerp-verordening tot vereenvoudiging ten aanzien van kleine woningen en van gronden, waarop kleine woningen zijn of zullen worden gebouwd, van processuele voorschriften, bij vorderingen gegrond op wettelijke voorschriften, omtrent huur en verhuur.

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

Niemand het woord daarbij verlangende, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarvan het resultaat is, dat de artt. 1 en 2, art. 3, zooals gewijzigd bij Nota van wijziging, en art. 4 ieder afzonderlijk, zonder discussie, noch hoofdelijke stemming worden aangenomen.

Bij art. 5 vraagt en verkrijgt de heer *Lansberg* het woord en zegt, dat hij, alvorens dit artikel in stemming wordt gebracht, gaarne van den geachten gedelegeerde van het Bestuur zou wenschen te vernemen of bij afwijzing van een verzoek tot ontruiming op grond, dat het verzoekschrift niet voldoet aan een der in art. 2 gestelde eischen, de verzoeker niet het recht behoudt om zijn eisch te herhalen, na herstel van de fout, die aanleiding heeft gegeven tot afwijzing van het verzoek.

De Procureur-generaal, gemachtigde van den Gouverneur, het woord gevraagd en verkregen hebbende, meent, dat de gestelde vraag bevestigend kan beantwoord worden, daar het hier slechts een kwestie van vorm geldt, waarbij de eischer niet ontvankelijk zal moeten worden verklaard. En in de meeste gevallen van niet-ontvankelijk verklaring zal de eischer na redres der fouten, terug kunnen komen.

Art. 5 wordt nu aangenomen zonder hoofdelijke stemming.

Bij art. 6 vraagt de heer *Lansberg* het woord, en dient een amendement in tot wijziging en aanvulling van dit artikel, luidende als volgt:

„Met afwijking in zooverre van art. 125 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering geschiedt eene op grond van

art. 2 door den Kantonrechter bevolen ontruiming op de minuut van het vonnis, zonder verdere aanmaning of andere formaliteiten dan de vertooning dier minuut ter woonplaats van de veroordeelde partij. De ontruiming wordt ten uitvoer gelegd op Curaçao in het stadsdistrict door den Commandant van politie, in een buitendistrict door den district-meester of door een door dezen daartoe schriftelijk aan te wijzen beambte van politie, die tevens belast is met de vertooning der minuut.

De voormelde verrichtingen geschieden op de overige eilanden door het plaatselijk hoofd der politie of door een door hem daartoe schriftelijk aan te wijzen beambte van politie.

Alle voormelde verrichtingen geschieden kosteloos.”

Het amendement wordt ondersteund door de heeren J. C. B. Forbes en H. Stadius Muller en door den heer Lansberg als volgt toegelicht: „Met de indiening van de onderhavige wet is beoogd vereenvoudiging der processueele voorschriften tot ontruiming van volkswoningen. Ik vermeen dus, dat deze voorschriften zoo eenvoudig mogelijk moeten gemaakt worden. Op dien grond strekt mijn amendement in hoofdzaak, dat de tenuitvoerlegging van het vonnis tot ontruiming zal geschieden op vertooning van de minute van het vonnis. Ik vermeen, dat tegen mijn amendement geen bezwaar zal bestaan daar dit beginsel van ontruiming op vertoon van het vonnis reeds bij art. 124 Burgerlijke Rechtsvordering is vastgelegd.”

De Procureur-generaal, het woord gevraagd en verkregen hebbende, zegt geen bezwaar te hebben tegen het voorgestelde amendement, omdat naar het hem voorkomt, het steunt op bestaande rechtsprincipes, doch kan het niet overnemen, wijl hij het beter acht het Bestuur meer vrijheid te laten in de latere beoordeeling ervan.

Niemand verder het woord verlangende, wordt het amendement in stemming gebracht en met acht stemmen tegen één aangenomen.

Tegen stemt de heer J. Sutherland.

Vervolgens worden de artt. 7, 8, 9 zooals gewijzigd bij Nota van wijziging, art. 10, zoomede het intitulé, de considerans, en het ontwerp in zijn geheel, zooals bij amendement gewijzigd. ieder afzonderlijk, zonder discussie, noch hoofdelijke stemming aangenomen.

De Procureur-generaal, gemachtigde van den Gouverneur, verlaat de vergaderzaal.

Alsnu komt aan de orde van behandeling de ontwerp-verordening tot wijziging van artikel 1786 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao.

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

Niemand het woord daarbij verlangende, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarvan het resultaat is, dat de twee artikelen, waaruit het ontwerp bestaat, zoomede het intitulé, de considerans, het ontwerp in zijn geheel, ieder afzonderlijk, zonder discussie, noch hoofdelijke stemming worden aangenomen.

Verder komt aan de orde van behandeling de ontwerp-verordening tot aanvulling van de Algemeene Verordening en den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen (P. B. 1908 N° 33).

De algemeene beraadslaging wordt geopend. Niemand daarbij het woord verlangende, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarvan het resultaat is, dat de twee artikelen, waaruit het ontwerp bestaat, zoomede het intitulé, de considerans, het ontwerp in zijn geheel, ieder afzonderlijk, zonder discussie, noch hoofdelijke stemming worden aangenomen.

Eindelijk komt aan de orde van behandeling de Ontwerp-verordening tot aanvulling van de verordening, regelende het van Overheidswege te houden toezigt over den toestand der openbare gezondheid in deze kolonie (P. B. 1874 N° 4).

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

Niemand daarbij het woord verlangende, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarvan het resultaat is, dat de drie artikelen, waaruit het ontwerp bestaat, zoomede het intitulé, de considerans, het ontwerp in zijn geheel, ieder afzonderlijk, zonder discussie, noch hoofdelijke stemming worden aangenomen.

Niets meer te verhandelen zijnde, noch iemand het woord verlangende, verklaart de Ondervoorzitter de vergadering gesloten.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1914—1915.

NOTULEN.

Nº 10.

ONTWORPEN NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD.

Zitting van Maandag, den 28sten December 1914,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: De heer *A. G. Statius Muller*, Onder-
voorzitter.

VOORTS: De heeren *Ed. S. Lansberg*, *F. W. P. Winkel*,
J. C. B. Forbes, *E. M. Penso*, *H. Statius Muller*, *Edwin Senior*,
Dr. J. P. Evertsz Hz. en *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, leden,
benevens de heer *J. F. Haaijen*, Griffier van den Raad, bij-
gestaan door den heer *P. L. B. de Haseth*, wd. Hoofdcommies
ter Gouvernements-Secretarie.

AFWEZIG: De heeren *Mordy S. L. Maduro*, Voorzitter,
H. A. de Casseres, *J. Sutherland* en *C. S. Gorsira JPEz.*, leden,
met kennisgeving.

De Ondervoorzitter opent de vergadering en vraagt of de
leden zich kunnen vereenigen met de in druk verzonden no-
tulen van de zitting van den 23sten November 1914.

Daar geen aanmerking wordt gemaakt op die notulen, wor-
den zij goedgekeurd en onderteekend.

De Ondervoorzitter doet vervolgens mededeeling, dat inge-
komen zijn de volgende stukken:

1º een gouvernementsdepêche van 9 December 1914 Nº
4023, waarbij den Raad ter kennisneming worden toegezonden
drie exemplaren van het Rapport en Advies omtrent de
pensionneering van de ambtenaren en van de weduwen en
weezen van ambtenaren in de West-Indische Koloniën Suri-
name en Curaçao. (Tweede gedeelte), samengesteld door Dr.
P. van Geer, wiskundig Adviseur van het Departement van
Koloniën.

Op voorstel van den Ondervoorzitter wordt besloten den
Gouverneur den dank van den Raad te betuigen voor de toe-
zending van dit Rapport en hetzelfde te doen circuleeren onder
de leden.

2º een gouvernementsdepêche van 18 December 1914,
Nº 4126, waarbij den Raad worden aangeboden:

a. een ontwerp-verordening tot wijziging van de verorde-
ning, betreffende de loodsgelden (P. B. 1908 Nº 5);

b. een ontwerp-verordening tot aanvulling van de veror-
dening, betreffende de rechtspleging en invordering in zake
van belastingen. (P. B. 1908 Nº 53).

Op voorstel van den Ondervoorzitter wordt besloten de bei-
de ontwerpen, waarvan voor het eerstgenoemde eenige spoed
gewenscht wordt, met het oog op de binnenkort in te dienen
ontwerp-begrooting voor 1916, nog heden avond in behande-
ling te nemen.

Aan de orde van behandeling komt de sub 2º *a* vermelde
ontwerp-verordening.

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

Niemand het woord daarbij verlangende, wordt overgegaan
tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarvan

ONTWORPEN NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD.

Zitting van Donderdag, den 28sten Januari 1915,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: De heer *Mordy. S. L. Maduro*, Voorzitter.

VOORTS: De heeren *A. G. Stadius Muller*, Ondervoorzitter, *C. S. Gorsira JPEz.*, *Ed. S. Lansberg*, *F. W. P. Winkel*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *J. C. B. Forbes*, *H. Stadius Muller*, *J. Sutherland*, *Dr. J. P. Evertsz Hz.*, *Edwin Senior*, *E. M. Penso* en *H. A. de Casseres*, leden, benevens de heer *J. F. Haaijen*, Griffier van den Raad, bijgestaan door den heer *P. L. B. de Haseth*, wd. Hoofdcommies ter Gouvernements-Secretarie.

De Voorzitter opent de vergadering en vraagt of de leden zich kunnen vereenigen met de in druk verzonden notulen van de zitting van den 28n. December 1914.

Daar geen aanmerking is gemaakt op die notulen, worden zij goedgekeurd en onderteekend.

De Voorzitter: Mijne heeren. Het voorrecht waardeerende van mij na een lange afwezigheid weer in Uw midden te bevinden en U allen in welstand hier vereenigd terug te zien, bied ik U mijn welgemeenden groet aan. In het bijzonder doe ik dat aan den Heer Herman Muller, wien ik voor het eerst het genoegen heb als mijn collega in deze zaal te ontmoeten. Ik heb Uwe toegevendheid noodig, Mijne Heeren, nu de leiding der zaken, die gedurende zoovele maanden uitstekend moest geweest zijn, weer terugkomt in minder geschikte handen. Aan den Heer Ondervoorzitter, die die leiding had, mijne hulde.

De Ondervoorzitter vraagt het woord en zegt: Mijnheer de Voorzitter. Het zij mij vergund U met een paar korte, doch welgemeende woorden hartelijk welkom te heeten* in ons midden. Ik meen ook uit naam van de geheele vergadering te spreken, wanneer ik zeg, dat het vooral dit maal voor ons een groot genoegen is U in ons midden op Uw oude plaats terug te zien. Ik wensch U geluk met de geslaagde operatie aan Uw oog en dit geeft ons de hoop, dat U nog lang in staat zult zijn onze vergadering te presideeren. Voor Uw hartelijke woorden mijn dank; ik stel ze op hoogen prijs. Uw lof echter mag ik niet aanvaarden.

De Voorzitter: Ik ben zeer gevoelig deze woorden te hooren van den Raad en van U, en dank er U voor.

Aan de orde van behandeling komt nu het Gewijzigd Ontwerp-Keur, regelende den dienst der publieke veerponten op het eiland Curaçao, zooals ingediend bij Memorie van Antwoord.

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

Niemand het woord daarbij verlangende, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarvan het resultaat is, dat de twaalf artikelen, waaruit het ontwerp bestaat, zoomede het intitulé, de considerans en het ontwerp

in zijn geheel, ieder afzonderlijk, zonder discussie, noch hoofdelijke stemming worden aangenomen.

Alsnu komt aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van den tweeden en vierden titel van het Iste boek van het Burgerlijk Wetboek.

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

Niemand het woord daarbij verlangende, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarvan het resultaat is, dat de artt. 1, 2, 3, 4 zooals aangevuld bij Nota van Wijziging, 5 zooals gewijzigd bij Nota van Wijziging, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 en 22, waaruit het ontwerp bestaat, zoomede het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, ieder afzonderlijk, zonder discussie, noch hoofdelijke stemming worden aangenomen.

Alsnu komt aan de orde de verkiezing van candidaten voor de vervulling der te ontstane vacatures wegens de periodieke aftreding in Mei a. s. van de heeren H. A. de Casseres, B. E. van der Veen Zeppenfeldt en Dr. J. P. Evertsz Hz.

De Voorzitter verzoekt de heeren Forbes en Sutherland om als stemopnemers te willen fungeren.

Voor eersten candidaat ter vervulling der vacature-Casseres worden 13 stemmen uitgebracht, waarvan op de heeren H. A. de Casseres en D. de Marchena Jr. respectievelijk 12 stemmen en 1 stem, zoodat tot eersten candidaat is gekozen de heer H. A. de Casseres.

Voor tweeden candidaat worden eveneens 13 stemmen uitgebracht, waarvan op de heeren D. de Marchena Jr., D. A. Correa en H. J. Cohen Henriquez respectievelijk 9, 3 en 1 stem, zoodat tot tweeden candidaat is gekozen de heer D. de Marchena Jr.

Voor eersten candidaat ter vervulling der vacature Zeppenfeldt, worden 13 stemmen uitgebracht, waarvan op de heeren B. E. Zeppenfeldt en Mr. Ch. de la Try Ellis respectievelijk 12 stemmen en 1 stem, zoodat tot eersten candidaat is gekozen de heer B. E. van der Veen Zeppenfeldt.

Voor tweeden candidaat worden eveneens 13 stemmen uitgebracht, waarvan op de heeren M. Boom, Mr. Ch. de la Try Ellis en C. A. Jones respectievelijk 6, 5 en 2 stemmen, zoodat, aangezien geen dier heeren de volstreckte meerderheid der stemmen verkregen heeft, er herkiezing moet plaats hebben tusschen de heeren M. Boom en Mr. Ch. de la Try Ellis, die de meeste stemmen op zich hebben vereenigd.

Hierbij worden eveneens 13 stemmen uitgebracht, waarvan op den heer Mr. Ch. de la Try Ellis 7 en op den heer M. Boom 6 stemmen, zoodat tot tweeden candidaat is gekozen de heer Mr. Ch. de la Try Ellis.

Voor eersten candidaat ter vervulling der vacature Evertsz, worden 13 stemmen uitgebracht, waarvan op de heeren Dr. J. P. Evertsz Hz. en C. A. Jones respectievelijk 12 en 1 stem, zoodat tot eersten candidaat is gekozen de heer Dr. J. P. Evertsz Hz.

Voor tweeden candidaat worden eveneens 13 stemmen uitgebracht, waarvan op de heeren C. A. Jones, J. F. Evertsz en E. S. C. de Veer Abrahamsz respectievelijk 9, 2 en 2 stemmen, zoodat tot tweeden candidaat is gekozen de heer C. A. Jones.

Niemand meer het woord verlangende, bedankt de Voorzitter de leden voor de trouwe opkomst en sluit de vergadering.

ONTWORPEN NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD.

Zitting van Donderdag, den 11den Maart 1915,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de Voorzitter, de heer *Mordy. S. L. Maduro*.

VOORTS: De heeren *A. G. Stadius Muller*, Ondervoorzitter, *Edwin Senior*, *Ed. S. Lansberg*, *F. W. P. Winkel*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *H. Stadius Muller*, *E. M. Penso*, *Dr. J. P. Evertsz Hz.* en *Dr. H. A. de Casseres*, leden, benevens de heer *J. F. Haaijen*, Griffier van den Raad, bijgestaan door den heer *P. L. B. de Haseth*, wd. Hoofdcornmissies ter Gouvernements-Secretarie.

ZOOMEDE: De heer *Mr. J. B. Gorsira*, Procureur-generaal, gemachtigde van den Gouverneur.

AFWEZIG: De heeren *C. S. Gorsira JPEz.*, *J. Sutherland*, en *J. C. B. Forbes*, leden, de twee eerstgenoemden met en de laatstgenoemde zonder kennisgeving.

De Voorzitter opent de vergadering en vraagt of de leden zich kunnen vereenigen met de in druk verzonden notulen van de zitting van den 28sten Januari 1915.

Daar geene aanmerking is gemaakt op die notulen, worden zij goedgekeurd en ondertekend.

De Voorzitter doet mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1° eene gouvernements-depêche van 4 Februari 1915 N° 490, waarbij de Gouverneur den Kolonialen Raad aanbiedt een ontwerp-verordening tot wijziging van het Koninklijk besluit van 17 October 1875 (P. B. 1875 N° 19), betrekkelijk de maten, gewichten en weegwerktuigen in de kolonie Curaçao, zooals laatstelijk gewijzigd bij de Registratieverordening 1908 (P. B. 1908 N° 47);

2° eene gouvernements-depêche van 2 Maart 1915 N° 819, waarbij de Gouverneur den Kolonialen Raad aanbiedt eene ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting van Curaçao voor het dienstjaar 1916, met memorie van toelichting en zes bijlagen.

3° eene gouvernements-depêche van 2 Maart 1915 N° 808, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur, ingevolge art. 85bis. van het gewijzigd Regeeringsreglement dezer kolonie, den heer *Mr. J. B. Gorsira*, Procureur-generaal in deze kolonie, gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerp-verordening tot het geven van waarborgen aan buiten huwelijk geboren kinderen, opdat hun het noodige voor hun onderhoud en hunne opvoeding niet worde onthouden, bij te wonen en eene raadgevende stem uit te brengen.

4° eene gouvernements-depêche van 2 Maart 1915 N° 812, waarbij den Raad wordt bericht, dat de bij gouvernements-depêche van 18 Juli 1913 N° 2197 ingediende ontwerp-verordening tot heffing van een havenrecht van de schepen, die de haven van het eiland Curaçao „de St. Annabaai” aandoen, ingetrokken wordt.

De Voorzitter stelt voor om de sub 1° genoemde ontwerp-verordening in deze vergadering in behandeling te nemen en die, genoemd sub 2° naar de afdelingen te verwijzen, waartoe wordt besloten.

De Voorzitter heet den Procureur-generaal, gemachtigde van den Gouverneur, welkom ter vergadering.

Aan de orde van behandeling komt nu de ontwerp-verordening tot het geven van waarborgen aan buiten huwelijk geboren kinderen, opdat hun het noodige voor hun onderhoud en hunne opvoeding niet worde onthouden.

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

De heer *Lansberg*, het woord gevraagd en verkregen hebbende, houdt de volgende rede:

„Mijnheer de Voorzitter,

Wij behandelen op dit oogenblik een ontwerp-verordening, tegen welker grondgedachte wel bij geen weldenkend mensch eenig bezwaar kan bestaan.

De verwekker van een buiten echt geboren kind te doen bijdragen in de kosten van het onderhoud van zijn kind, wie zou tegen deze alleszins billijke gedachte eenige bedenking te berde kunnen brengen.

Toch heeft zich bij de bespreking van dit ontwerp in de Afdelingen geen stem verheven om te pleiten voor aanneming daarvan.

Waarom niet?

Wel, hierom niet, omdat, schoon als de gedachte is, die aan het ontwerp tot grondslag ligt, de uitwerking dier gedachte, de toepassing van de verordening, in onze maatschappij niet tot het beoogde doel kan leiden.

Wij leven hier in eene maatschappij, samengesteld uit zeer heterogene bestanddeelen, uit menschen van hoofdzakelijk twee verschillende rassen, met zeer afwijkende zeden en opvattingen.

Waar nu onze wetten voor allen gelijk zijn en gelijk moeten zijn, daar spreekt het van zelf, dat men bij het in het leven roepen van wetten van in zeden en gewoonten ingrijpenden aard zeer voorzichtig moet zijn en zich eenige beperkingen moet opleggen.

Niet elke wet, die in het Moederland zonder eenig bezwaar kan worden ingevoerd, ja, die daar zelfs zeer wenschelijk kan zijn, mag voor onze kolonie toepasselijk worden verklaard.

Het is niet aangenaam om over de onderhavige verordening te debatteeren, Mijnheer de Voorzitter. Wil men er grondig op ingaan, dan moet men de wondeplekken van eigen volk blootleggen, en dat doet men toch liefst niet, vooral niet als men daarmee niets kan bereiken.

Ik zal dan ook om de stem te motiveeren, die ik tegen het ontwerp denk uit te brengen zooveel mogelijk aan de oppervlakte blijven.

Het is dan een bekend feit, dat het aantal of liever het percentage onechte geboorten onder de lagere klasse der bevolking buitengewoon groot is op de eilanden der kolonie; welk der eilanden in dat opzicht boven op de lijst staat, weet ik op het oogenblik niet te zeggen, maar dat doet ook niets ter zake. Men moet echter niet denken — ik haast me dit er bij te voegen — dat al die onechte geboorten op onzedelijkheid wijzen. Talrijk zijn zelfs de gevallen, dat man en vrouw buiten echt samen leven en hun kinderen zoo goed en zoo kwaad als het gaat groot brengen.

Toch blijven er nog gevallen genoeg over, dat vader en moeder niet samen wonen en dikwijls om de eenvoudige reden — en hier kom ik aan een der wondeplekken — dat het kind in overspel geboren is. Alweer moet men niet denken, dat al de kinderen van deze categorie onverzorgd of verwaarloosd blijven. Helaas, zal ik maar zeggen, helaas neen.

Hoevele gevallen zijn er niet bekend, ik als praktizijn bij het Hof van Justitie kan er van meespreken, dat juist deze kinderen het beter hebben dan die van de verlaten of miskende wettige vrouw. Hoevele van dergelijke moeders heb ik niet hun nood hooren klagen, dat het leeuwenaan-deel van de toch al gewoonlijk niet ruime verdiensten van den man en vader zijn weg naar den gewoonlijk jongere en beter uitziende bijzit vond, terwijl de wettige vrouw hard moet werken om, in het onderhoud van haar en hare kin-

deren te voorzien. Die zijn geen uitzonderingen, Mijnheer de Voorzitter.

Zijn deze moeders niet genoeg te beklagen? En moet de wet nog bovendien hare mededingsters in bescherming nemen? Mij dunkt, Mijnheer de Voorzitter, dat er meer voor te zeggen zou vallen om het omgekeerde te betrachten.

Rest een categorie, die ik niet nader zal aanduiden — en hier komen wij aan een tweede wondeplek — zij, die kinderen ter wereld brengen, van wie zij zelven dikwijls de vader niet weten te zeggen.

Wat zullen de gevolgen zijn, wanneer aan deze moeders een wettelijke actie tot onderhoud gegeven wordt? De meest noodlottige, Mijnheer de Voorzitter. Is het kind wat licht van kleur, dan zal het de moeder niet moeilijk vallen om met getuigenissen van in dezelfde omstandigheden verkeerende vriendinnen — de eene dienst is de andere waard — te bewijzen, dat de een of ander blanke van wie iets te halen valt, de vader is of geacht kan worden te zijn. De keuze zal voor het gemak liever vallen op een gehuwden man dan op een ongehuwden.

Bij den gehuwde toch zal men het met chantage verder kunnen brengen, zonder de kans te loopen, dat de rechter de vordering afwijst en een der gemakkelijke bronnen van inkomst voor goed stopt.

Wat al huiselijke razen niet in het verschiet, mocht het ontwerp ooit verordening worden.

Is het kind van zulk een kleur, dat het niet aan een blanke vader in de schoenen gestoken kan worden, ja, dan alleen zal de wet wel een doode letter blijven, denk ik.

Men moet niet vergeten, dat Curaçao een in vergelijking met zijn zielental zeer aanzienlijke havenstad heeft.

Allerlei stoomschepen met blanke bemanning, oorlogsschepen en koopvaardischepen doen Willemstad aan, de bemanning gaat aan wal passagieren; hoevelen hunner worden later, zonder het ooit te weten, vader. De verordening kan hun natuurlijk niet bereiken, maar, men zij gerust, wordt het ontwerp wet, dan zullen die kinderen wel een vader krijgen.

Men werpe mij niet tegen, Mijnheer de Voorzitter, dat de rechter niet gebonden is aan de bewijzen door getuigen, die hem worden aangebracht. Ik gevoel absoluut niets voor dezen zoogenaamden waarborg. Het is een slechte wet, die zooveel moet laten afhangen van het oordeel van den menschelijken rechter.

Voor een wet als deze moet het volk eerst rijp zijn; het moet daartoe opgevoed worden. Zoolang onder zijn karaktertrekken de liefde tot de waarheid geen voorname plaats inneemt, kan het niet rijp geacht worden voor eene proefneming als met deze wet wordt beoogd.

En hiermede, Mijnheer de Voorzitter, meen ik uitvoerig genoeg mijn uit te brengen stem te hebben gemotiveerd."

De heer *Mr. J. B. Gorsira*, gemachtigde van den Gouverneur, verkrijgt het woord en zegt het volgende:

„Mijnheer de Voorzitter. In hoofzaak zijn de nu ontwikkelde bezwaren reeds in de stukken, van den Raad afkomstig, te berde gebracht en grootendeels in de memorie van antwoord met klemmende argumenten weerlegd. Hoewel het vrij wel lichtzinnig van mij zou zijn, waar de Raad unaniem zich tegen het ontwerp heeft verklaard, te verwachten, dat mijne woorden de aanneming ervan tot gevolg zouden kunnen hebben, lijkt het mij toch plicht ter wille van het groote beginsel, dat hier op het spel is, n.l. de zedelijke plicht van den man, die een kind heeft verwekt, om het te onderhouden en op te voeden, nog eenige woorden in het midden te brengen.

Dan zijn er in de eerste plaats eenige wederleggingen gewijd aan het eindverslag. Wel verre er van dat de gevolgen van dit ontwerp, zoo het werd goedgekeurd, meest ongewenscht zouden zijn, zal het zeer weldadig werken, door aan den hoogst onbillijken, nu bestaanden toestand een einde te maken.

Terwijl er grifweg wordt toegegeven, dat er in het algemeen groot verschil bestaat tusschen de zeden en gewoonten in Nederland en die der kolonie, moet toch worden ontkend

dat dat verschil van veel belang is bij de vergelijking van dit ontwerp met de er mee overeenkomstige Nederlandsche wet. Ook in Nederland bestaat toch groot verschil van stand. Maar dat onze zeden en gewoonten zoo enorm van die van Suriname zouden verschillen, waar toch evenals hier verschil en van stand en van rassen bestaat, lijkt, *salva omni reverentia*, meer een losse bewering dan een feit. Men zou eergeneigd zijn te meenen, dat Suriname en Curaçao elkaar in dat opzicht niet veel ontloopen. Zoo de in het eindverslag aangewezen vorm van chantage al bestaat, dan moet het tot de uiterst zeldzaam voorkomende uitzonderingen behooren, daar dergelijke gevallen maar aan zeer enkelen bekend schijnen te zijn. Als regel weet men toch algemeen in den kring der moeder, en veelal ook daar buiten, wie de vader is van haar natuurlijke kinderen. Om nu zulk een billijke en door de beschaving geëischte maatregel af te willen wijzen op zoo zeldzame uitzondering zou gelijk staan met het nut der rechtspraak te willen ontkennen, omdat er wel eens een onschuldige is veroordeeld of ten onrechte een vordering is toe- of afgewezen.

In alle landen, waar de publieke opinie gelijken tred heeft gehouden met den vooruitgang der beschaving, en dus met dien der billijkheid, is de overtuiging gewekt en in een wettelijk voorschrift belichaamd, als eisch des tijds en van elementaire billijkheid, dat het lot van het natuurlijk kind — op zich zelf reeds een harde — niet overgeleverd moet zijn aan de nukken van zijn verwekker. Om maar eens iets te noemen zou deze het niet in zijn macht moeten hebben om het kind het noodige te ontzeggen als middel om de moeder te dwingen. In een der Skandinavische landen is men reeds zelfs dit standpunt verontgroeid. Daar toch is onlangs een wet behandeld, waarbij het natuurlijk kind in alle opzichten en zoowel tegenover den vader als de moeder gelijk wordt gesteld met het echte. De quaestie van chantage is zooals de praktijk der analoge bepalingen in Nederland en Suriname heeft uitgewezen, een hersenschim. Het kon ook niet anders, want die regelingen hielden — evenals het onderhavige ontwerp — bepalingen in ter deugdelijke keering van dat euvel. De voorschriften van de artt. 338*a*, laatste lid, 338*b*, 338*h*. en 338*i*. jto. 338*j*, zijn afdoende om de chantage aan banden te leggen. Vooral de laatste zinsnede van eerstgenoemde bepaling volgens welke de rechtsvordering wordt afgewezen, indien de rechter in gemoede overtuigd is, dat de verweerder niet is de vader van het kind, is een groote waarborg er tegen. Ik kan niet instemmen met den heer Lansberg, dat het geen waarborg is, dat de rechter niet gebonden is aan de bewijzen door getuigen geleverd; is de rechter van meet af aan overtuigd, dat het kind niet is van hem, aan wien het wordt toegeschreven, dan wijst hij den eisch af.

De heer Lansberg heeft een paar schaduwzijden van de verordening aangewezen en sprak van kinderen in overspel verwekt. Ik kan niet begrijpen hoe men zulke toestanden wil beschermen.

Curaçao is een havenstad, evenals Amsterdam, Rotterdam, Paramaribo, Havre enz. havensteden zijn en dat is geen betelstel geweest, dat in Nederland, Suriname en Frankrijk wetten van gelijke strekking werden aangenomen.

Wil men dus nog chantage mogelijk, of liever bereikbaar, achten, dan zal men toch moeten erkennen, dat zij niet dikwijls zal kunnen voorkomen, en dan zou men moeten toegeven, dat het algemeen belang met dit ontwerp beoogd zwaarder wegen moet dan dat van den enkeling, die kans loopt geschaad te worden."

De heer *Lansberg*, replicerende, zegt, dat hij accoord gaat met den geachten afgevaardigde van het Bestuur, dat in beginsel alles voor het ontwerp pleit, maar hij heeft gewezen op de onmogelijkheid om bij de onder de lagere klassen van het volk heerschende toestanden, het beginsel op billijke wijze tot zijn recht te doen komen.

Hij beweert, dat de nadeelen grooter zullen zijn dan de voordeelen, die het ontwerp biedt.

De man, die ten onrechte beticht wordt den vader te zijn, kan het bewijs ingevolge art. 388*a* leveren, dat de moeder ook met andere mannen gemeenschap heeft gehad, wil hij den

onrechtmatigen eisch afgewezen zien. Maar gesteld — wat wel dikwijls zal voorkomen — dat een man in rechte wordt aangesproken, die nimmer iets hoegenaamd met de moeder van het kind heeft uitstaand gehad. Hoe zal hij dat bewijs kunnen leveren. Moet hij alle vrouwen van dat slag dan bij voorbaat doen nagaan? Over Surinaamsche toestanden kan spreker niet meespreken, daar hij die toestanden niet kent, maar hij toetst het ontwerp aan de Curaçaosche toestanden en dan blijft hij er bij, dat deze wet, gegeven het peil van beschaving van de moeders, die door haar beschermd zullen moeten worden, de meest noodlottige gevolgen zal hebben.

Waarheidsliefde moet bij het volk zijn doorgedrongen, alvorens men het ontwerp tot wet maakt. Dat die waarheidsliefde ver te zoeken is, kan worden nagegaan uit de talrijke meest tegenstrijdige verklaringen, die dagelijks door getuigen voor den rechter worden afgelegd.

De heer *Gorsira*, gemachtigde van den Gouverneur, replieert en zegt, dat de heer *Lansberg* gevallen heeft aangehaald van getrouwde mannen; dat getrouwde mannen zich maar moeten onthouden van overspel. Als een getrouwde man een of andere vrouw bezoekt, is het goed, dat die man betaalt. Spreker gelooft niet, dat een vrouw zoo'n krasse leugen zal vertellen, door een man aan te wijzen als vader, die haar niet bezocht heeft.

De heer *Zeppenfeldt* verkrijgt nu het woord en houdt de volgende rede:

„Een enkel woord, Mijnheer de Voorzitter, om mijn stem toe te lichten.

Was ik in de afdeelingen tegen dit ontwerp op grond der bezwaren, die zich in de praktijk kunnen voordoen, thans ben ik na rijp beraad tot eene andere overtuiging gekomen.

Alhoewel ik nu die bezwaren niet wil geringschatten, meen ik dat ook de praktijk den weg zal wijzen om die te overkomen.

Een ontwerp toch, dat in principe billijk en rechtvaardig is, dient, naar mijne meening, niet afgestemd te worden op grond van bezwaren en moeilijkheden in de praktijk, die overwonnen kunnen worden.

Door het afstemmen van het ontwerp onthouden wij aan de onwettig geboren kinderen een steun,—die, wij allen gevoelen het—hun volgens alle billijkheid toekomt.

Evenals elk ander ontwerp heeft ook dit zijn voor en tegen, maar wanneer wij die tegenover elkander stellen, meen ik dat hier redenen genoeg bestaan, om dit ontwerp, dat in beginsel goed is, niet te verwerpen. Daarom zal ik mijne stem daaraan niet kunnen onthouden.”

De heer *Lansberg* vraagt voor de derde maal het woord en zegt, dat hij den getrouwden man, die overspel pleegt niet in bescherming neemt, maar in het algemeen hen, die ten onrechte het vaderschap wordt opgedrongen.

De heer *Gorsira*, gemachtigde van den Gouverneur, antwoordt en zegt, dat zoo'n geval zich niet zal voordoen; dat zulk eene liederlijke vrouw geen geloof zal vinden en dat de rechter zal weten welke waarde te hechten aan hare verklaring.

Niemand meer het woord verlangende, verklaart de Voorzitter de algemeene beraadslaging gesloten, waarna wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Nadat op verzoek van den Ondervoorzitter besloten is de artikelen ieder afzonderlijk in stemming te brengen, wordt door het lot beslist, dat de stemming bij N° 4 van de presentielijst zal aanvangen.

De artikelen I, II, III en IV, in stemming gebracht zijnde, worden verworpen met negen stemmen tegen een stem.

Tegen stemmen de heeren *Lansberg*, *Winkel*, *H. Stadius Muller*, *Penso*, *Evertsz*, *De Casseres*, *A. G. Stadius Muller*, Senior en de Voorzitter, en voor de heer *Zeppenfeldt*.

De heer *Gorsira*, gemachtigde van den Gouverneur, vraagt

nu het woord en zegt, dat, nu artikel IV. waarin de kern van het ontwerp opgesloten ligt, is verworpen, hij, ofschoon niet daartoe gemachtigd door het Bestuur. ter voorkoming van verdere noodeloze stemming, het ontwerp intrekt, en verklaart tevens uitdrukkelijk, dat het Bestuur zijn standpunt in deze in alle opzichten blijft handhaven.

De heer Gorsira, gemachtigde van den Gouverneur, verlaat nu de vergaderzaal, na door den Voorzitter te zijn bedankt voor de verstrekte inlichtingen.

Alsnu komt aan de orde van behandeling het hierboven sub 1° vermelde ontwerp-verordening.

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

Niemand het woord daarbij verlangende. wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarvan het resultaat is, dat de drie artikelen, waaruit het ontwerp bestaat, zoomede het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, ieder afzonderlijk, zonder discussie, noch hoofdelijke stemming worden aangenomen.

Niets meer te verhandelen zijnde, noch iemand meer het woord verlangende, verklaart de Voorzitter de vergadering gesloten.

ONTWORPEN NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD.

Zitting van Donderdag, den 8sten April 1915,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de Voorzitter, de heer *Mordy. S. L. Maduro*.

VOORTS: De heeren *A. G. Stadius Muller*, Ondervoorzitter, *J. C. B. Forbes*, *Edwin Senior*, *F. W. P. Winkel*, Dr. *H. A. de Casseres*, *H. Stadius Muller*, *E. M. Penso*, en Dr. *J. P. Evertsz Hz.*, leden, benevens de heer *J. F. Haaijen*, Griffier van den Raad, bijgestaan door den heer *P. L. B. de Haeseth*, wd. Hoofdcommies ter Gouvernements-Secretarie.

AFWEZIG: De heeren *J. Sutherland*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *Ed. S. Lansberg*, en *C. S. Gorsira JPEz.*, leden, de eerstgenoemde wegens verblijf buitenslands en de drie anderen met kennisgeving.

De Voorzitter opent de vergadering en vraagt of de leden zich kunnen vereenigen met de in druk verzonden notulen van de zitting van den 11den Maart jl.

Daar geene aanmerking wordt gemaakt op die notulen, worden zij goedgekeurd en onderteekend.

De Voorzitter doet mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1° een schrijven, dd. 13 Maart jl., van den heer *J. Sutherland*, waarbij hij mededeelt, dat hij naar Colombia vertrekt, alwaar hij ongeveer twee maanden denkt te vertoeven;

2° eene gouvernements-depêche van 3 dezer, N° 1198, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-keur tot wijziging van de keur, houdende regeling van het verkeer op de wegen in verband met het gebruik van motorrijtuigen (P. B. 1912 N° 59);

3° eene gouvernements-depêche van 18 Maart jl, N° 988, waarbij den Raad worden aangeboden:

a. een ontwerp-verordening betreffende de petroleum-raffinaderijbelasting;

b. een ontwerp-verordening tot wijziging der Algemeene Verordening op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen (P. B. 1908 N° 33).

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten de sub 1° genoemde ontwerp-keur en de sub 2° genoemde ontwerp-verordeningen naar de afdelingen te verzenden.

Niets meer te verhandelen zijnde, noch iemand het woord verlangende, verklaart de Voorzitter de vergadering gesloten.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1914—1915.

NOTULEN.

Nº 14.

ONTWORPEN NOTULEN
VAN DEN
KOLONIALEN RAAD.

Zitting van Donderdag, den 29sten April 1915,
des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de Voorzitter, de heer *Mordy. S. L. Maduro*.

VOORTS: De heeren *A. G. Stadius Muller*, Ondervoorzitter, *J. C. B. Forbes*, Dr. *H. A. de Casseres*, *Edwin Senior*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *F. W. P. Winkel*, *H. Stadius Muller*, *E. M. Penso* en Dr. *J. P. Evertsz Hz.*, leden, benevens de heer *J. F. Haaijen*, Griffier van den Raad, bijgestaan door den heer *P. L. B. de Haseth*, wd. Hoofdcommies ter Gouvernements-Secretarie.

ZOOMEDE: de heeren Mr. *J. B. Gorsira*, Procureur-generaal, en *L. van der Veen Zeppenfeldt*, Administrateur van financiën, gemachtigden van den Gouverneur.

AFWEZIG: De heeren *J. Sutherland*, *Ed. S. Lansberg*, en *C. S. Gorsira JPEz.*, leden, de eerstgenoemde wegens verblijf buitenslands en de twee laatstgenoemden met kennisgeving.

De Voorzitter opent de vergadering en vraagt of de leden zich kunnen vereenigen met de in druk verzonden notulen van de zitting van den 8sten April 1915.

Daar geene aanmerking is gemaakt op die notulen, worden zij goedgekeurd en onderteekend.

De Voorzitter doet mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1º eene gouvernements-depêche van 12 April 1915, Nº 1255, waarbij ter kennis van den Raad wordt gebracht, dat het H. M. de Koningin behaagd heeft bij besluit van 5 Maart 1915, Nº 47, met ingang van den tweeden Dinsdag van Mei e. k., de heeren *H. A. de Casseres*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt* en Dr. *J. P. Evertsz Hz.* te benoemen tot leden van den Raad;

2º eene gouvernements-depêche dd. 12 April 1915, Nº 1254, waarbij ter kennis van den Raad wordt gebracht, dat het H. M. de Koningin behaagd heeft bij besluit van 5 Maart d. j., Nº 48, met ingang van den tweeden Dinsdag van Mei a. s., de heeren *M. S. L. Maduro* en *A. G. Stadius Muller* te benoemen tot onderscheidenlijk Voorzitter en Ondervoorzitter van den Kolonialen Raad;

3º eene gouvernements-depêche dd. 15 April 1915, Nº 1310, waarbij de Gouverneur den Kolonialen Raad aanbiedt een ontwerp-verordening tot aanvulling der Verordening van 6 October 1906 (P. B. 1907 Nº 5), regelende het onderwijs in de kolonie Curaçao, met memorie van toelichting;

4º eene gouvernements-depêche van den 16n April 1915, Nº 1312, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur, ingevolge art. 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement dezer kolonie, den heer Mr. *J. B. Gorsira*, Procureur-generaal in deze kolonie, gemachtigd heeft om de beaamtslagen van den Raad over de ontwerp-verordening tot

wijziging van de verordening van 26 April/6 Mei 1909 (P. B. 1909 N° 17), houdende bepalingen omtrent de verplichte herstelling en de mogelijkheid tot het doen afbreken van gebouwen, muren en trankeeren, die bouwvallig zijn, en omtrent het onbewoonbaar verklaren van woningen, bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen;

5° eene gouvernements-depêche van den 16n April 1915, N° 1313, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur, ingevolge art. 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement dezer kolonie, den Heer Mr. J. B. Gorsira, Procureur-generaal in deze kolonie, gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerp-verordening, houdende bepalingen betreffende eene nieuwe regeling omtrent het leggen van beslag op gelden of goederen, onder publieke administratiën berustende, en het verlenen van kortingen op traktementen of pensioenen ten behoeve van particuliere schuldeischers, bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen;

6° eene gouvernements-depêche van den 27n April 1915, N° 1414, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur, ingevolge art. 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement dezer kolonie, den Heer L. van der Veen Zeppenfeldt, Administrateur van financiën in deze kolonie, gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerpen-verordening:

1° betreffende de petroleumraffinaderijbelasting; en
2° tot wijziging der Algemeene Verordening op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen (P. B. 1908 N° 33);
en den Heer Mr. J. B. Gorsira, Procureur-generaal in deze kolonie, om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerp-keur tot wijziging van de keur, houdende regeling van het verkeer op de wegen in verband met het gebruik van motorrijtuigen (P. B. 1912 N° 59), bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen;

7° eene gouvernements-depêche van den 23n April 1915, N° 1376, waarbij de Gouverneur den Raad aanbiedt drie afschriften der volgende stukken, bedoeld in de Memorie van antwoord op het Voorloopig verslag betreffende de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1916, t. w.:

1° Jaarverslag van den Inspecteur voor het onderwijs in de kolonie Curaçao over 1914, met 4 bijlagen;

2° Rapport van den wn. Directeur der Openbare Werken over de verbetering van de haven van Curaçao, met eene bijlage en begeleidend schrijven, dd. 30 Maart 1915, N° 1258.

De Voorzitter biedt aan de herbenoemde leden zijne gelukwensen en vraagt of de leden er bezwaar tegen hebben het ontwerp tot aanvulling van de onderwijs-verordening dadelijk in behandeling te nemen. Het geldt slechts een eenvoudige toevoeging van een vak bij de andere, en moet strekken om de uitzending van een onderwijzer uit Nederland in de hand te werken. De onderwijzer zou niet uitgezonden kunnen worden, zonder dat de verordening gewijzigd is. Hoe eerder dit geschiedt, hoe beter voor de scholen, zegt de Voorzitter, en heet daarna de heeren gemachtigden van den Gouverneur welkom ter vergadering.

Hij (de Voorzitter) zegt, dat het verslag van den Inspecteur voor het onderwijs over 1914, evenals het rapport van den wn. Directeur der Openbare Werken over de havenverbetering bij de heeren circuleeren, en hij meent, dat de meeste leden ze reeds gehad hebben.

De Voorzitter zegt eenige ontwerpen in behandeling te zullen nemen.

1° Aan de orde van behandeling komt nu de ontwerp-verordening tot wijziging der verordening van 26 April/6 Mei 1909 (P. B. 1909 N° 17), houdende bepalingen omtrent de verplichte herstelling en de mogelijkheid tot het doen afbreken van gebouwen, muren en trankeeren, die bouwvallig zijn, en omtrent het onbewoonbaar verklaren van woningen.

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

De heer A. G. Staius Muller, Ondervoorzitter, vraagt het

woord en zegt, dat hij, alvorens zijn stem aan dit ontwerp te kunnen geven, van den gedelegeerde van het Bestuur een antwoord zou willen bekomen op de in het Eindverslag gedane vraag n. 1. of het onomstootelijk vaststaat, dat de eigenaar van den grond die op bevel van het Openbaar gezag een gebouw afbreekt, dat door een ander met diens eigen bouwstoffen op zijn grond is gesteld, nooit in botsing kan komen met de strafwet.

De heer *Mr. J. B. Gorsira*, gemachtigde van den Gouverneur, antwoordt daarop:

Mijnheer de Voorzitter! Op de vraag in het eindverslag gedaan, en door den Heer Muller herhaald, meen ik te mogen antwoorden, dat het geval moeilijk denkbaar is. Immers zou een redeneering a contrario ex art. 273 Wetboek van Strafrecht, in dit geval niet op zijn plaats zijn.

Evenmin zou men, zooals van Deirse in § 181 van zijn algemeene beginselen van Strafrecht leert en de Hooge Raad bij arrest van 13. 4. 1852 Wb. 1326 heeft uitgemaakt, dat art. wel nimmer analogisch tot niet genoemde gevallen mogen uitstrekken, doch zal men in gevallen als het onderhavige zijn toevlucht moeten nemen tot de algemeene beginselen van het recht. En dan is het, zooals die schrijver in § 179 l. c. zegt, inderdaad een ontegensprekelijk beginsel, dat geen misdrijf kan worden te weeg gebracht door een daad, die bevolen is door de wet of plaats heeft ter voldoening aan een wettig bevel.

Bij repliek zegt de *Ondervoorzitter*, dat hij zich volkomen kan vereenigen met de opvatting van het Bestuur, maar dat het zijn nut kon hebben, dat uit de notulen blijkt, dat dit punt onder de oogen is gezien.

Niemand meer het woord verlangende, verklaart de Voorzitter de algemeene beraadslaging gesloten; en wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarvan het resultaat is, dat de drie artikelen, waaruit het ontwerp bestaat, zoomede het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, ieder afzonderlijk, zonder discussie, noch hoofdelijke stemming, worden aangenomen.

2° Alsnu komt aan de orde van behandeling de *ontwerpverordening, houdende bepalingen, betreffende eene nieuwe regeling omtrent het leggen van beslag op gelden of goederen, onder publieke administratiën berustende, en het verleenen van kortingen op traktementen of pensioenen ten behoeve van particuliere schuldeischers.*

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

De *Ondervoorzitter* vraagt het woord en zegt, dat daar het lid, dat het woord zou voeren over dit ontwerp, afwezig is, hij met een kort woord wil zeggen, dat gelijk uit het Voorloopig Verslag blijkt, vele leden principieel bezwaar hebben tegen dit ontwerp. Zij vinden het onbillijk, dat het inkomen van een groep personen buiten het bereik wordt gebracht van hunne schuldeischers.

Ook de Memorie van Antwoord erkent, dat voor dat standpunt iets te zeggen valt en heeft voor dit ontwerp geen enkelen anderen grond, dan dat een gelijke wet in Suriname bestaat.

Spreeker en met hem ook andere leden zullen tegen het ontwerp stemmen.

De Heer *Mr. J. B. Gorsira*, gemachtigde van den Gouverneur, antwoordt:

Mijnheer de Voorzitter! Door aanneming van dit ontwerp wordt het vermogen van een bepaalde categorie van menschen, de ambtenaren, niet onttrokken aan de beschikking hunner crediteuren. Immers kunnen zij krachtens art. 18 van het Curaçaosche faillissementsbesluit failliet verklaard worden en dan komen hun traktementen en pensioenen ter beschikking hunner crediteuren.

Zooals de heer Muller heeft opgemerkt, is deze verordening in overeenstemming met een dergelijke regeling in Suriname, bij K. B. van 17 Februari 1902 ingevoerd.

Op de vele pogingen daar in het werk gesteld om die regeling afgeschaft te krijgen, werd afwijzend beschikt.

Repliceerende zegt de heer *Muller*, Ondervoorzitter, dat dit ontwerp tot niets anders zal leiden, dan het aantal faillissementen vermeerderen. Het failliet verklaren zit echter nu eenmaal niet in ons volkskarakter en spreker ziet geen reden, om het daarheen te drijven. Hij blijft het beginsel onbillijk vinden.

De Heer Mr. *J. B. Gorsira* repliceert en zegt:

Mijnheer de Voorzitter. Het staat dan toch vast, dat het vermogen der ambtenaren niet onaantastbaar is voor hun crediteuren.

Het beginsel bestaat reeds en om nu het ontwerp af te stemmen, alleen omdat Curaçao niet met zijn tijd wil meegaan en de ambtenaren niet failliet wil verklaren, gaat toch moeilijk aan.

Niemand meer het woord verlangende, verklaart de Voorzitter de algemeene beraadslaging gesloten, waarna wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Nadat besloten is de artikelen ieder afzonderlijk in stemming te brengen, wordt door het lot beslist, dat de stemming bij N° 3 van de presentielijst zal aanvangen.

De artikelen 1 en 2, zoomede het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, ieder afzonderlijk in stemming gebracht, worden verworpen met acht tegen twee stemmen.

Tegen stemmen de heeren Forbes, de Casseres, Senior, Winkel, H. Stadius Muller, Penso, A. G. Stadius Muller en de Voorzitter, en vóór de heeren Zeppenfeldt en Evertsz.

3° en 4° *De ontwerpen-verordening: 1° betreffende de petroleumraffinaderijbelasting en 2° tot wijziging der Algemeene Verordening op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen (P. B. 1908 No. 33)* achtereenvolgens in behandeling gebracht, worden zonder discussie, noch hoofdelijke stemming aangenomen.

De heer L. van der Veen Zeppenfeldt, gemachtigde van den Gouverneur, verlaat nu de vergaderzaal, na door den Voorzitter bedankt te zijn voor zijn tegenwoordigheid.

5° *Alsnu komt aan de orde van behandeling de ontwerp-keur tot wijziging van de keur, houdende regeling van het verkeer op de wegen in verband met het gebruik van motorrijtuigen (P. B. 1912 No. 59).*

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

Niemand het woord daarbij verlangende, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarvan het resultaat is, dat de artikelen 1, zooals gewijzigd bij Nota van Wijziging, en 2, waaruit het ontwerp bestaat, zoomede het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, ieder afzonderlijk, zonder discussie, noch hoofdelijke stemming worden aangenomen.

De Procureur-generaal, gemachtigde van den Gouverneur, na bedankt te hebben voor de vriendelijke woorden door den Voorzitter tot hem en zijn medegemachtigde gericht, en na door den Voorzitter bedankt te zijn voor de door hem aan den Raad verstrekte inlichtingen, verlaat de vergaderzaal.

Alsnu komt aan de orde van behandeling de *ontwerp-verordening tot aanvulling der verordening van 6 October 1906 (P. B. 1907 No. 5)*, regelende het onderwijs in de kolonie Curaçao.

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

Niemand het woord daarbij verlangende, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarvan het resultaat is, dat de 2 artikelen, waaruit het ontwerp bestaat, zoomede het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, ieder afzonderlijk, zonder discussie, noch hoofdelijke stemming worden aangenomen.

Niets meer te verhandelen zijnde, noch iemand het woord verlangende, verklaart de Voorzitter de vergadering gesloten.

ONTWORPEN NOTULEN
VAN DEN
KOLONIALEN RAAD.

Zitting van Zaterdag, den 8sten Mei 1915,
des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: De heer *Mordy. S. L. Maduro*, Voorzitter.

VOORTS: De heeren *A. G. Stadius Muller*, Ondervoorzitter, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *Ed. S. Lansberg*, *Edwin Senior*, *Dr. H. A. de Casseres*, *E. M. Penso*, *F. W. P. Winkel*, *H. Stadius Muller*, en *Dr. J. P. Evertsz Hz.*, leden, benevens de heer *J. F. Haaijen*, Griffier van den Raad, bijgestaan door den heer *P. L. B. de Haseth*, wd. Hoofdcommies ter Gouvernements-Secretarie.

ZOOMEDE: De heeren *Mr. J. B. Gorsira*, Procureur-generaal, *L. van der Veen Zeppenfeldt*, Administrateur van financiën, *Ph. van der Breggen*, waarn. Directeur der Openbare Werken, *H. Meerdink*, Inspecteur voor het Onderwijs, *H. J. Cohen Henriquez*, tijd. Leider van de Strooioedenvlechtindustrie, en *G. B. Dussel*, Landbouwkundige, gemachtigden van den Gouverneur.

AFWEZIG: De heeren *J. Sutherland*, *C. S. Gorsira JPEz.* en *J. C. B. Forbes*, de twee eerstgenoemden wegens verblijf buitenslands, de laatstgenoemde met kennisgeving.

De Voorzitter opent de vergadering en vraagt of de leden zich kunnen vereenigen met de in druk verzonden notulen van de zitting van den 29n. April l.l.

Daar geen aanmerking wordt gemaakt op die notulen worden zij goedgekeurd en onderteekend.

De Voorzitter doet mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1º een brief, dd. 29 April ll., van den heer *C. S. Gorsira J.P.Ez.*, waarbij hij mededeelt, dat hij om gezondheidsredenen een reis zal maken naar Colon, waardoor hij verhinderd is voorloopig de vergaderingen van den Raad bij te wonen;

2º eene gouvernements-depêche van 3 dezer, Nº 1487, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur, ingevolge art. 85 bis van het gewijzigd Regeeringsreglement dezer kolonie, de heeren *Mr. J. B. Gorsira*, Procureur-generaal, *L. van der Veen Zeppenfeldt*, Administrateur van financiën, *Ph. van der Breggen*, waarn. Directeur der Openbare Werken, *H. Meerdink*, Inspecteur voor het onderwijs, *H. J. Cohen Henriquez*, tijd. Leider van de Strooioedenvlechtindustrie, en *G. B. Dussel*, Landbouwkundige, gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het diensjaar 1916, bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen;

3º eene gouvernements-depêche van 4 dezer, Nº 1505, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van artikel 126 Nº 9 van de Algemeene Verordening op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen (*P. B. 1908 Nº 33*).

De Voorzitter heet de gemachtigden van den Gouverneur welkom in de vergadering en geeft hun de verzekering, dat de Raad dankbaar en met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen, die zij hem zullen willen verstrekken.

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten de ontwerp-verordening tot wijziging van art. 126 N° 9 van de Algemeene Verordening op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen (P. B. 1908 N° 33) in deze vergadering, na afloop der beraadslagingen over de begrooting, in behandeling te nemen.

Aan de orde van behandeling komt nu de *ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1916.*

Nadat de algemeene beraadslaging open is verklaard, houdt de heer *Lansberg*, na daartoe het woord verkregen te hebben, de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter! De tijdsomstandigheden zijn er, helaas, nog niet naar, dat de Regeering van het Moederland en de Besturen der Koloniën al hunne krachten kunnen wijden aan de zedelijke en stoffelijke belangen van het volk.

Nog steeds zijn alle wolken niet van de lucht; nog steeds eischt de oorlog, die rondom Nederland met ongekende verbittering woedt, de grootste waakzaamheid van de verantwoordelijke personen.

Ook wij, die ver af leven van het oorlogsgedruisch, die slechts door kabel- of courantenberichten op de hoogte blijven van wat er in en om het Moederland voorvalt, wij beseffen, dat hoe ook de worstelstrijd tusschen de grootmachten der aarde moge afloopen, het lot van Nederland ook ons lot zal zijn. En het is daarom, dat ik van deze plaats de tolk wil zijn van de gevoelens van waardeering, die de houding van de Regeering alom gevonden heeft, van de dankbaarheid, dat het aan haar beleid is mogen gelukken, om tot dusverre Nederland en zijne koloniën buiten het strijdgewoel te houden.

Ook aan het Bestuur der Kolonie breng ik dank voor hetgeen het gedurende de moeilijke maanden, die achter ons liggen, voor het Curaçaosche volk gedaan heeft. Want, al liggen wij, zooals ik reeds gezegd heb, buiten den eigenlijken sfeer van den strijd, toch stelde de geheel nieuwe toestand, welke de oorlog over haast de geheele wereld en op schier elk gebied schiep, ook aan het Bestuur zware eischen en vereischte hij van het Hoofd der Kolonie de grootste waakzaamheid.

Moeten evenwel de buitengewone omstandigheden, waaronder wij thans leven, ons weerhouden om eerlijk en openhartig te wijzen op hetgeen gedaan is of wordt, dat in onze oogen verkeerd is? Mij dunkt, Mijnheer de Voorzitter, van niet. Critiek toch, mits niet van dien aard, dat zij stremming kan veroorzaken op den gang van zaken of het Bestuur noodeloos bemoeilijkt in zijn taak, kan, ook onder de tegenwoordige omstandigheden, niet anders dan nuttig zijn.

Ik heb dan ook het woord gevraagd, Mijnheer de Voorzitter, om op enkele dingen te wijzen, die niet gaan, zooals zij volgens mij moesten gaan, om nogmaals mijne meening te zeggen over enkele punten, waaromtrent ik het niet eens ben met de zienswijze van het Bestuur.

Bij alle dankbaarheid b. v., die ik gevoel voor de milde wijze, waarop zowel in Nederland als in de Kolonie, geofferd is voor de noodlijdenden in de Kolonie, moet het mij toch van het hart, dat er in deze veel overdrijving is geweest.

Overdrijving, ook met het goede doel om hulp te krijgen voor noodlijdenden, kan op den duur gevaarlijk zijn. Men denke slechts aan het sprookje van den jongen met den wolf.

Zoo las ik o. a. enkele artikelen in een Hollandsch blad van den R. K. geestelijke Pater Poiesz, die mij te opgeschroefd en te overdreven voorkomen. Uit die artikelen zou men den indruk krijgen, dat het Curaçaosche volk den hongersnood nabij is. En die voorstelling mocht niet gewekt worden.

Want wanneer men later in Holland te weten komt, dat datzelfde volk, dat „aan de deur staat en klopt”, er maar lustig op los danst, zich 's Zondags met strikken en linten siert, automobieltochtjes maakt enz., enz., dan kan het wel eens gebeuren, dat een andere maal, wanneer de nood misschien nog nijpend is dan nu, men minder genegen zal zijn om zijn offervaardigheid te toonen.

Tot bewijs, dat de toestand op de eilanden Aruba en Bonaire, waarover in de eerste plaats het ach en wee geroepen is, te overdreven geschetst is, diene de volgende cijfers van het 4de kwartaal 1914 vergeleken met de cijfers over hetzelfde tijdvak 1913, voorkomende op den staat aantoonende de opbrengst der middelen der Kolonie, gepubliceerd door de Administratie van financiën in het semi-officieel blad „De Curaçaosche Courant” van den 5n. Februari d. j. Daaruit blijkt, dat de accijns op gedistilleerd, wijn en bier in het kwartaal, waarin de armoede juist het nijpendst zou zijn geweest, bedroeg:

	4de kwartaal 1914.	4de kwartaal 1913.	
Aruba f	3839.35	f 3397.77	eene stijging van 13%
Bonaire „	2542.94	„ 1957.10	„ „ „ 30%

Deze cijfers zijn te welsprekend om nog verder commentaar te behoeven.

Ook de wijze van noodleniging is, volgens mij, niet zooals zij behoorde te zijn. Men weet niet hoe het geld besteed wordt, of het werkelijk in handen komt van hen, die het 't meest noodig hebben. Menigeen laat zich hierdoor weerhouden om zooveel te geven als hij dat anders doen zou.

Ik vind het b. v. niet goed, dat bijna geregeld, naar ik meen zelfs toen de tijden nog normaal waren, aan alle leerlingen der buitenscholen zonder onderscheid beschuiten worden uitgedeeld. Een groot deel dier leerlingen konden die beschuiten thuis even goed krijgen; en het geld dat daardoor uitgespaard wordt, wordt uitgegeven aan opschik, danspartijen enz. enz. De uitgaven voor de noodleniging loopen daardoor op, en menig werkelijk doodarme, zieke of gebrekkige, blijft daardoor verstoken van voldoende hulp. Het Bestuur overwege de zaak eens. Eenige reglementeering der armenzorg is bepaald gewenscht.

Ik weet zeer goed, Mijnheer de Voorzitter, dat dit punt niet in het Voorloopig Verslag besproken is.

Tot mijn spijt was ik verhinderd de vergaderingen der Afdelingen bij te wonen en kon dit punt niet bespreken. Ik verwacht dan ook geen antwoord hierop van den gemachtigde van den Gouverneur.

Het Bestuur overwege slechts de zaak.

Een tweede punt, dat ik zelfs niet ter sprake had willen brengen, maar waarover ik, na de Nota naar aanleiding van het Eindverslag, toch een paar woorden in het midden moet brengen, is het onderwijs.

Het onderwerp, Mijnheer de Voorzitter, is, om het maar ronduit te zeggen, uitgeput. De Raad heeft er het zijne van gezegd, het Bestuur heeft geantwoord, veel nieuws valt er niet meer over te zeggen.

Toch moet ik er even op wijzen, dat dezelfde groote moeilijkheden, die de Gouverneur in zijne Nota opnoemt, voor het aanleeren door de leerlingen der Hendrikschool van het Nederlandsch — de voertaal bij het onderwijs — zich ook voordoen op de Wilhelminaschool. Hoe komt het dan, dat de leerlingen van deze school zich over het algemeen veel gemakkelijker in die taal uitdrukken? Men hoort de leerlingen van de Wilhelminaschool zelfs onder elkaar, na schooltijd, Hollandsch spreken.

Dit kan van de leerlingen van de Hendrikschool niet volmondig gezegd worden.

Dat een man van de ontwikkeling van Prof. Kraus in staat moet zijn, om zich een oordeel over het onderwijs te vormen, betwijfelt natuurlijk niemand. Maar niet in een half uur of een kwartier, Mijnheer de Voorzitter.

De titel, welke de leden van den Raad en ook anderen in de Kolonie boven Prof. Kraus voor hebben, is dat zij dagelijks, gedurende maanden en jaren de resultaten van het onderwijs te aanschouwen krijgen. Zij gaan om, onderhouden zich met de leerlingen en gewezen leerlingen, en maken vergelijkingen. Hunne ervaring, dat is hun titel.

Nu de fouten, die het onderwijs aankleven opgespoord werden door den nieuwen Inspecteur van het onderwijs, zijn wij op den goeden weg en kunnen wij met vertrouwen eene genezing in de naaste toekomst verwachten.

Maar genoeg over dit onderwerp, genoeg, voor ik hoop, langen tijd.

Niet alleen met betrekking tot het onderwijs, Mijnheer de

Voorzitter, maar ook op het gebied der hoedenindustrie heeft de vluchtigheid van zijne indrukken Prof. Kraus parten gespeeld.

De hoedenvlechtsters zouden nu, dank zij het optreden van den heer Henriquez, verscheidene malen meer aan een hoed verdienen dan vroeger.

Mijnheer de Voorzitter, het is een algemeen bekend feit — de statistieken zouden het kunnen uitwijzen — dat reeds sinds einde 1913 het zeer treurig gesteld is met de verdiensten van de hoedenvlechtsters.

Een hoed b. v. van de grove soort, waaruit onze grootste uitvoer bestaat, doet sinds lang niet meer dan 22½ cent. Vaak kost het aan stroo niet minder dan 12½ cent. Zoo'n hoed vereischt ongeveer een dag werk; dit zijn allemaal feiten, die zoo algemeen bekend zijn, dat er geen tegenspraak op kan volgen: axioma's.

Waar blijven de paar dubbeltjes per dag van Prof. Kraus en hoe kan deze armzalige verdienste nog een paar maal grooter worden genoemd dan vroeger.

Ik heb tijden gekend, Mijnheer de Voorzitter, dat hoeden van dezelfde soort f 6.— en meer per dozijn deden, dus 50 cent en meer per hoed. En dat was nog vóór dat de heer Henriquez aan de hoedenindustrie dacht.

Wil Prof. Kraus aan den heer Henriquez lof toezwaaien voor de leiding der vlechtscholen — waarvan ik overigens absoluut geen tegenstander ben — ik heb daar niets tegen. Maar hij zij dan billijk en gunne in de eerste plaats aan de Landbouw Maatschappij een deel van den uitbundigen lof. Het is deze Maatschappij toch, die de zaak aan de orde heeft gesteld, de eerste scholen heeft opgericht en er langen tijd het toezicht over heeft gehouden. Dit wordt wel wat te vaak geheel uit het oog verloren.

Ten laatste vermeen ik dat de Raad zich zelf geluk kan wenschen met het uitgekomen rapport over de verbetering van de haven van Curaçao van den waarn. Directeur van Openbare Werken, waarin deze toch het Bestuur in overweging geeft de uitvoering der havenwerken aan te besteden, hetgeen de Raad jaren geleden met klem heeft aanbevolen; wel een bewijs, dat de Raad reeds toen een goeden kijk op de exploitatie in eigen boezem had.

En hiermede, Mijnheer de Voorzitter, dank ik U voor het mij verleende woord.

De heer *Winkel* vraagt het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter! Met begrijpelijke belangstelling zie ik de voorstellen van den Gouverneur tegemoet betreffende de visscherij. Ik heb reeds in dezen Raad betoogd, waarom ik van de bemoeiingen van den Adviseur voor visscherijzaken veel verwachtingen koester. Ik wil er dan ook op wijzen, dat om tot de gewenschte resultaten te komen het een eerste vereischte is, dat aan den Adviseur tijd gegeven wordt om zijn plannen ten uitvoer te brengen en hem de beschikking verleend moet worden over de benodigde credieten. Ik hoop daarom, dat het Bestuur den Adviseur voor eene vaste aanstelling zal voordragen.

Een man, die bij het uitwerken zijner plannen steeds rekening moet houden, dat hij er misschien niet zal zijn om ze zelf ten uitvoer te brengen kan nooit zulke resultaten bereiken als gewenscht zijn in deze zeer belangrijke zaak. Zoodra men gebonden is aan een onzeker tijdvak, zijn de resultaten reeds van te voren eenigszins twijfelachtig.

De gegevens waarover ik beschik geven mij het recht om op zeer goede gronden te betoogen, dat de Kolonie zeer veel belang heeft bij het behouden van een leider voor de visscherijzaken. Het is een ruim arbeidsveld, dat op ontginning wacht. Ik vertrouw, dat de begroting spoedig ingediend zal worden. Ik hoop alsdan in de gelegenheid te zullen zijn om mijn standpunt ten deze verder uiteen te zetten.

Mijnheer de Voorzitter! Een punt van groot belang voor deze Kolonie wensch ik thans te bespreken: de havenverbetering. Reeds bij de behandeling van de begroting van 1911 heeft deze Raad in de Vergadering van den 7n Mei 1910 bij monde van mijn geacht medelid den heer Gorsira als het eenstemmig gevoelen der Afdeelingen te kennen gegeven, dat de uitvoering van de havenwerken aan een

aannemer moest worden toevertrouwd. De Raad vermeende dat de meerdere zekerheid eene goede uitvoering door den aannemer wel opwoog tegen eene misschien wat goedkoopere uitvoering door het departement van openbare werken. Het Bestuur heeft zich daarmee niet kunnen vereenigen en begon zelf aan de uitvoering te arbeiden.

Als ik naga wat er voor dat werk is uitgegeven, dan vind ik op de begrootingen van de laatste jaren de volgende bedragen.

In 1912 is uitgegeven met inbegrip van den zandzuiger.....	f	103,000
In 1913.....	,,	66,400
In 1914, met inbegrip van de Hayward Machine.....	,,	81,738

te zamen.... f 251,138

en hierbij heb ik niet gerekend enkele duizenden over een paar jaren voor arbeidsloozen bij den zandzuiger, traktement voor den werkbaasmachinist en buitengewone reparaties aan vloten enz. Alles tezamen een bedrag van minstens f 260,000 ongerekend nog hetgeen dit jaar is uitgegeven tot op den dag van het rapport van den Directeur van het departement van openbare werken (op 30 Maart 1915).

Ruim een kwart millioen, Mijnheer de Voorzitter! Ik had geen idee, Mijnheer de Voorzitter, dat het zulk een kolosale som was en toch.....het is genomen uit de opgaven van het Bestuur zelf. En met welk resultaat is dat geld uitgegeven? Behalve enkele verbeteringen van geringe beteekenis hebben wij dat geld besteed om nu pas, na ongeveer drie jaren tot de conclusie te komen, dat het werk maar liever moet worden aanbesteed.

Drie jaren vervlogen en daarmee ook ruim een kwart millioen gulden. Nu pas is gebleken, dat de Raad toch een veel beter kijk op de zaken had dan het Bestuur. Ik vraag mij af, Mijnheer de Voorzitter, of het verantwoordelijk is geweest om zooveel geld tegen het advies in van dit college uit te geven en vooral of het niet meer dan onvoorzichtig was den kostbaren tijd zoo te doen verloren gaan; het is nu maar te hopen, dat Curaçao niet achter het net zal visschen. Daarom moet ik het Bestuur in zeer ernstige overweging geven de vereischte stappen voor eene aanbesteding ten spoedigste te nemen.

Mijnheer de Voorzitter! Als wij het Rapport van den Directeur van het Departement van Openbare Werken nagaan, dan zien wij, dat er nog ongeveer 11200 M3 materiaal aan de Westzijde van de haven zijn op te ruimen. Onder de door dien Directeur genoemde gunstige omstandigheden werden er gemiddeld 11 M3 per dag verwijderd door de Hayward baggermachine, nadat het materiaal door opgelegde lading dynamiet was losgemaakt. Dit beteekent dus, dat er in totaal in aanmerking nemende de minder gunstige omstandigheden dichter bij den havenmond ruim drie jaren noodig zullen zijn vóórdat de Westzijde is klaargemaakt. Maar de baggermachine is niet bestand tegen de schokken, door het springen veroorzaakt. Mocht de baggermachine alleen werken met een gemiddelde opruimingscapaciteit van 6 M3 per dag, dan zou dat meer dan 5 jaren moeten duren; maar deze machine alleen geeft ook geen resultaten.

Mijnheer de Voorzitter! Er zit niets anders op dan eene aanbesteding van het werk aan een geroutineerden aannemer.

Men zij indachtig aan het groote belang der zaak en eische de noodige waarborgen voor eene spoedige afdoening van het werk.

Met den Directeur ben ik van oordeel, dat de scheepvaart zeer gebaat zou zijn, door eene spoedige opruiming van de verzanding aan de Oostzijde van den havenmond, waardoor de vaargeul op 60 Meter wordt gebracht op een diepte van 10 Meter en tachtig centimeter.

Ik vermeen, dat nu de kabels van de Fransche Maatschappij wel zullen zijn opgeruimd, er wel geen reden zou zijn om met het tegengaan der verzanding op te houden. Uit de berekeningen meen ik te kunnen opmaken, dat de vermoedelijke aanslibbing en verzanding op ongeveer 10 M3 per dag gesteld kan worden en dat de zandzuiger ruim 20 M3 materiaal kan opzuigen. De zandzuiger zou dus niet alleen de

verzanding tegen gaan, wat in dit geval al heel wat beteekent, omdat de havenmond althans niet enger wordt,—maar zal zelfs eenige materiaal kunnen opruimen.

Hoe gering ook de verbetering zij, het is in ieder geval wat. Men zou daarmee kunnen voortgaan totdat de aanbesteding haar beslag krijgt.

Mijnheer de Voorzitter! Ik kan mijn betoog niet ten einde brengen zonder de hoop uit te drukken, dat het Bestuur met de gedane ervaring in de toekomst meer rekening zal houden met de adviezen van dezen Raad.

Men heeft dezen Raad in de havenkwestie zelfs verweten, dat hij te weinig belangstelling toonde en niemand minder dan Prof. Kraus heeft een twee jaar geleden beweerd, dat bij groote werken de belanghebbenden wel niet juist de meest geschikte personen zijn om adviezen uit te brengen. Het spijt mij, dat om tot het bewijs van het tegendeel te komen, zooveel geld is uitgegeven geworden en zooveel tijd noodeloos verloren!

Van Prof. Kraus gesproken, Mijnheer de Voorzitter, ik ben erover verbaasd hoe deze geleerde zoo lichtvaardig een oordeel heeft kunnen vellen over de toestanden in deze Kolonie. Prof. Kraus is hier aangekomen 10 Maart 1914 en heeft het eiland den 19n. derzelfde maand verlaten; een verblijf dus van 10 dagen. In dat tijdvak heeft de Prof. de verschillende werven en kolenmagazijnen bezocht, autotochten door de stad gemaakt, de werkzaamheden bij de havenverbetering nagegaan, diné's en bals bijgewoond, het struisvogelpark, de Caracasbaai en de Sta. Barbaramijnen en de scholen bezocht.

Nu vraag ik, Mijnheer de Voorzitter, of een man van de ontwikkeling van Prof. Kraus zelf kan gelooven, dat hij in dat korte tijdvak zich een behoorlijk oordeel heeft kunnen vormen over de zaken, waarover hij gesproken heeft. Immers neen!

De scholen kregen een kort bezoek, ja een der bijzondere scholen werd in $\frac{3}{4}$ uur doorloopen en toch weet de Prof. te vertellen wie in deze gelijk heeft. Hij weet te vertellen, dat de Katholieke Gouverneur het openbaar onderwijs niet tegen werkt. Ik weet niet wie dit beweerd heeft, maar dat Prof. Kraus in de gelegenheid was om uit te maken, dat die bewering ongegrond is, zal wel niemand willen beweren.

Mijnheer de Voorzitter! Was Prof. Kraus iemand anders, ik zou er niet over gesproken hebben, maar een man, die als lid van de Eerste Kamer, oud-Minister enz. een oordeel velt, moet weten, dat men eenig gezag aan zijn woorden zal geven. Hij behoort tevens te weten, dat hem dat gezag niet toekomt waar hij de zaken door zijn onbekendheid met de toestanden niet naar juiste waarde heeft kunnen schatten.

Zulk een man moet niet lichtvaardig een oordeel vellen.

Dat de Gouverneur den Prof. Kraus in alles gelijk geeft, wie zou dat betwijfeld hebben! Ik vond het daarom goed om hier te doen uitkomen hoe kort het verblijf van den Prof. is geweest.

Ik moet hier ook constateeren, dat de Prof. zeer eenzijdig is ingelicht geworden. Het is toch bekend, dat hij gedurende zijn verblijf, zoo niet uitsluitend, dan toch bijna uitsluitend met die personen in aanraking is gekomen, die het tegendeel van hetgeen de Raad beweerde, volhielden. Geen wonder, dat zijn indrukken gansch anders zijn dan de toestand werkelijk is.

Mijnheer de Voorzitter! In het voorloopig verslag is gereleveerd, dat wanneer geen acht geslagen wordt op hetgeen de Raad zegt of doet, op den duur den leden de lust zal moeten vergaan om zelfs de allernoodzakelijkste critiek uit te oefenen. Dit zou zeer nadeelig zijn voor het algemeen belang, Mijnheer de Voorzitter, want dan zou het Bestuur alleen moeten afgaan op hetgeen de betrokkenen gelieven mede te deelen. In vele gevallen wordt het Bestuur dan zeer verkeerd ingelicht. Dat is nu alweer, voor de zooveelste maal, gebleken.

In het voorloopig verslag werd gezegd, dat de politieagenten van den Kleinen Berg dikwijls niet op hun post zijn. Hierop antwoordt het Bestuur, dat de districtmeester de wacht twee, ja zelfs vier malen 's weeks inspecteert en er steeds de marechaussee aantreft en voorts, dat er geen klachten daar-

omtrent bij den Procureur-generaal of den districtmeester zijn ingekomen.

Ondanks de mededeeling van het Bestuur, Mijnheer de Voorzitter, het blijft een feit, dat de politieagenten er dikwijls niet zijn, dit feit is ook geconstateerd door leden van dezen Raad en dan vind ik het plicht van het Bestuur aan te nemen, dat de bewering inderdaad gegrond is en toe te zeggen dat er maatregelen genomen zullen worden om den toestand te verbeteren. Dat er geen klachten gedaan worden laat zich begrijpen, want zelfs tegenover den Raad wordt een beroep gedaan op de inspectie van den districtmeester, die eigenlijk niets bewijst. De agenten zullen wel zorgen op hun post te zijn als er geïnspecteerd wordt en hoe streng ook de controle is, zij zullen altijd weten wanneer de inspecties plaats hebben.

„Bepaald onjuist” noemt het Bestuur de bewering dat er zelden een politieagent wordt aangetroffen op de Handelskade en in verscheidene hoofdstraten. Die bewering van het Bestuur is zeer kras tegenover den Raad, Mijnheer de Voorzitter, ik ben een van de verscheidene leden, die dat gereleveerd hebben en ik moet zeggen, dat de houding van het Bestuur in deze mij verbaasd heeft. Onnoodig is het U te verzekeren, dat ik, niettegenstaande het Bestuur de bewering als onjuist gequalificeerd heeft, nog met klem volhoud, dat het wel juist is, want mijn bewering berust op hetgeen ik persoonlijk heb nagegaan.

Nadat het V. V. was uitgebracht, zie ik nu vaak een politieagent op de genoemde plaatsen, maar vóór dien tijd was er zelden een te zien. Het Bestuur is in deze zeer slecht ingelicht; laat het meer vertrouwen stellen in de beweringen van de leden van dezen Raad, die er volstrekt geen belang bij hebben om zaken anders voor te stellen, dan ze werkelijk zijn en laat het minder afgaan op beweringen van ondergeschikten, die niet altijd geheel juiste inlichtingen verschaffen, en daardoor denken hunne fouten te bedekken.

Wanneer dit geschiedt dan zal het ook beter gaan, want dan zullen die ondergeschikten zien, dat zij niet de hand door dik en dun boven het hoofd gehouden wordt, maar dat het Bestuur hun fouten erkent.

De houding van het Bestuur dat maar op de inlichtingen van belanghebbenden afgaande veel voor onjuist of onwaarschijnlijk uitmaakt tegenover den Raad, heeft een zeer verkeerde uitwerking en loopt menigmaal hierop uit, dat het Bestuur, ofschoon geheel ter goeder trouw bepaalde onwaarheden vertelt. Mijnheer de Voorzitter! Ik wil hier geen voorbeelden aanhalen, ofschoon ik ze voor het grijpen heb uit den laatsten tijd, maar ik wil er alleen op aandringen, dat het Bestuur niet zoo maar lichtvaardig op de inlichtingen van belanghebbenden zal afgaan om als onjuist of onwaarschijnlijk uit te maken hetgeen door de leden van dezen Raad wordt gezegd.

Het Bestuur moet in den Raad zien een college, wie het wel en wee dezer Kolonie even zeer ter harte gaat als aan het Bestuur zelf en dan moet het begrijpen, dat de critiek uitgeoefend wordt om de toestanden te verbeteren. Het is mijn innige overtuiging, dat wanneer het Bestuur doordrongen is van hetgeen ik gezegd heb, dat dan de zaken veel beter zullen marcheeren en er minder klachten vernomen zullen worden.

Ik vertrouw dan ook, dat het Bestuur van het door mij gereleveerde wel nota zal willen nemen.

Mijnheer de Voorzitter! Nadat door dezen Raad herhaaldelijk betoogd is geworden, dat het onderwijs slecht was, en de resultaten niet in verhouding waren tot de geldelijke offers, die daarvoor gebracht worden en door het Bestuur zoovele malen werd verzekerd, dat het onderwijs niet slecht was en dat het peil ook niet gedaald was, zien wij eindelijk het verslag van den inspecteur voor het onderwijs, waaruit men tot de conclusie komt, dat het er treurig gesteld is met de resultaten van het onderwijs.

Op de Hendrikschool, de school, die deze Raad steeds meer speciaal op het oog had, zijn de resultaten „slechts matig en voor sommige vakken onvoldoende te noemen”. Het eenige voorbeeld echter van die „matige” resultaten door dien inspecteur aangehaald zou eene qualificatie als „slecht” beter rechtvaardigen. Het genoemde voorbeeld is, dat de leerlin-

gen der beide hoogste klassen zich „nog maar hoogst gebrekkig” in het Nederlandsch uitdrukken.

Als men nu weet, dat het Nederlandsch de taal is, die de leerlingen gedurende den geheelen cursus, dus 9 jaren lang, leeren, de voertaal bij het onderwijs in alle andere vakken, dan is het niet twijfelachtig, dat men tot de conclusie komt, dat de resultaten in de andere vakken, welke zij gedurende een korter tijdvak leeren, niet minder slecht moeten zijn.

Nu nog houdt de Gouverneur vol, dat het onderwijs tot voor korten tijd niet slecht was, als men de omstandigheden in aanmerking neemt. Maar, Mijnheer de Voorzitter, ook de Raad heeft die omstandigheden in aanmerking genomen en ze zelfs meermalen genoemd. En dat was het twistpunt, dat èn Gouverneur èn schoolcommissie èn schoolopziener steeds volhielden dat het goed was. Nu pas komt de Gouverneur zeggen, dat de omstandigheden toen in aanmerking werden genomen. Mijnheer de Voorzitter! Ik zou het veel openhartiger van het Bestuur gevonden hebben, wanneer het toegegeven had, dat het zich op het oordeel van de schoolautoriteiten te zeer had verlaten.

De voorbeelden, die de Gouverneur thans aanhaalt wijzen er juist op, dat de toestand reeds sedert lang niet goed was. Het Hollandsch is een vreemde taal voor de leerlingen, accoord, maar die leeren zij negen jaren en dan nog wordt het onderwijs in andere vakken daarin gegeven. Ook de handleidingen voor de andere talen zijn in het Hollandsch.

De Gouverneur zegt nu, dat het moeilijk is een vreemde taal op die wijze goed te leeren, maar de andere talen nu.

Het Engelsch wordt er gedurende zes; en het Spaansch gedurende vijf jaren geleerd. Fransch en Duitsch krijgen respectievelijk vier en drie jaren en alle handleidingen zijn in het Hollandsch; deze talen, die eveneens vreemd zijn voor de leerlingen, worden er veel minder geleerd en toch zouden zij die beter kennen!

Dat dezelfde leerlingen, die zich gebrekkig in het Hollandsch uitdrukken dit misschien in het Engelsch of Spaansch vlot en correct doen, is eene veronderstelling, die de Gouverneur niet eens moest uiten. Mijnheer de Voorzitter, is het Hollandsch slecht, de andere talen zijn nog slechter. Iedereen weet en is ervan overtuigd, dat de leerlingen er veel minder van weten dan van het Hollandsch. De reden zou zijn, dat die leerlingen van hun jeugd af die taal thuis hooren spreken. Mijnheer de Voorzitter, de Gouverneur weet even als ik, dat de huisgezinnen waar er een vreemde taal gesproken wordt veel gemakkelijker te tellen zijn dan die, waar het Hollandsch hoog gehouden wordt.

De oorzaak van den slechten toestand van het onderwijs zit, naar het oordeel van den Inspecteur, in het dikwijls met verlof gaan van de onderwijzers en tengevolge daarvan aanvulling van het personeel met tijdelijke leerkrachten, waarvan enkelen voor het eerst voor de klasse kwamen en veelvuldiger combineering van klassen dan voor goede resultaten wel gewenscht was. Verder moet de schuld gezocht worden in het feit, dat er geen voldoende aansluiting bestaat tusschen de klassen en te weinig of in het geheel geen leerkrachten in Nederland opgeleid voor de lagere klassen.

Dit zijn allemaal omstandigheden, die door den Raad herhaaldelijk zijn aangehaald als de vermoedelijke oorzaken van de daling van het peil van het onderwijs op de Hendrikschool. Het Bestuur gaf ongeveer alles toe, maar ontkende steeds, dat het peil dalende was, ofschoon dit door iedereen werd erkend. De Gouverneur vond zelf, naar aanleiding van de klachten van den Raad, rede om uit te roepen, dat indien het waar was, dat het peil van het onderwijs zoo daalde gedurende alle jaren, dat er over geklaagd werd, er niets meer over zou zijn van het onderwijs. Nu, Mijnheer de Voorzitter, dat is gebleken ook bijna geheel juist te zijn, want van het onderwijs op de Hendrikschool kan men, met het verslag van den Inspecteur in de hand, gerust zeggen, dat er niet veel meer van over gebleven is.

De toestand op de Wilhelminaschool is veel gunstiger, ook dat is iets, dat iedereen wist. Maar dat het onderwijs aldaar niet is wat het behoort te zijn, blijkt m. i. ook vrij duidelijk uit het Rapport.

De toestand op de beide scholen voor M. U. L. O. is dus

niet bepaald goed te noemen. Op de Emmaschool, de eenige school voor kosteloos lager onderwijs worden alleen in de hoogste klassen „goede resultaten verkregen”, de rest laat dus wel te wenschen over. Van de beide gesubsidieerde bijzondere scholen voor M. U. L. O. noemt de Inspecteur de resultaten „bevredigend”.

Op de bijzondere scholen voor lager onderwijs zijn de resultaten „maar matig”; het lezen, zoowel wat de techniek als het verstaan betreft, was op enkele daarvan zelfs „zeer matig”; het rekenen en schrijven waren over het algemeen „wat beter tot hun recht gekomen”. Maar met schrijven is het ook niet naar wensch. De Inspecteur zegt immers, dat het schrijven betere resultaten zal afwerpen, als vroeger dan nu met het schrijven op papier met potlood en inkt werd begonnen, waarbij dan nog het voordeel komt, dat het zeer groote deel der leerlingen, dat de school niet geheel doorloopt, „ten minste” vaardigheid in het schrijven zal bezitten. Op de stadsscholen voor bijzonder onderwijs kwam men met lezen, schrijven en rekenen „belangrijk verder” en „vooral de hoogste klasse der beide scholen maakte een goeden indruk”. Bij de meisjesscholen is het resultaat weer „wat minder.”

Ook over de normaalschool wordt niet juist gezegd wat men goed zou kunnen noemen, wel het tegendeel, want de Inspecteur betwijfelt het zeer of de normaallessen in staat zullen zijn in de naaste toekomst de noodige geschikte leerkrachten te leveren.

Mijnheer de Voorzitter, met zulk een verslag voor zich en overtuigd als men moet zijn na de lezing daarvan, dat de steller zich bijzonder zacht heeft uitgedrukt, kan men tot geen andere conclusie komen, dan dat er met de resultaten van het onderwijs bepaald slecht gesteld is.

En dit is nog niet alles. Men bedenke dat de Inspecteur alleen spreekt over hetgeen hij in de school heeft ondervonden. Buiten de school, waar de kinderen zich het geleerde ten nutte moeten maken in hun strijd om het bestaan, daar treedt het gebrekkige van het onderwijs veel meer op den voorgrond. Daarover kunnen natuurlijk de werkgevers een beter oordeel vellen dan een onderwijzman en ik verzeker U, Mijnheer de Voorzitter, dat oordeel is bepaald ongunstig.

Overtuigd als ik was dat het onderwijs slecht was, kan ik niet anders dan mijne voldoening erover uitspreken, dat thans de deskundige, die daarvoor speciaal is uitgezonden, officieel de wondeplekken heeft aangewezen, en ongetwijfeld ook zijn best doet om verbetering in den toestand te brengen.

Erkenning van het kwaad is reeds een flinke stap in de goede richting!

Ik had natuurlijk gaarne gezien, dat degenen, die beweerden, dat het onderwijs veel te wenschen overliet, in het ongelijk waren gesteld, dit zoowel voor het algemeen als in het bijzonder voor de ouders, die hun goed geld gedurende zoo veel jaren hebben betaald voor een onderwijs, dat bepaald onvoldoende is voor hunne kinderen.

Aan den anderen kant moet ik constateeren, dat het mij genoegen doet, dat die personen vrij uitgaan van alle verdachtmakingen en van de hun toegeschreven minder edele bijoogmerken door degenen die door dik en dun beweerd hebben, dat het onderwijs goed was.

Men heeft ons beschuldigd, dat de schoolstrijd ontaard was in een politieken strijd en dat beweerd werd, dat het onderwijs slecht was om te doen gelooven, dat de Katholieke Gouverneur het onderwijs tegenwerkte; men heeft ons van overdrijving beschuldigd.

De schoolcommissie heeft geprotesteerd tegen de beweringen van de Tweede Kamer dat het onderwijs slecht was en als „onwaar” gequalificeerd de beweerde daling van het peil van het openbaar onderwijs.

De schoolopziener gaf elk jaar een goed rapport van het onderwijs.

De Gouverneur noemde de buitenscholen goed, ja, sommige zelfs „zeer goed”. De resultaten van het onderwijs op de bijzondere lagere scholen in de stad waren, volgens den Gouverneur, „buiten verwachting goed” en die scholen waren „uitstekend”. Nog onlangs achtte de Gouverneur, op grond van zijn eigen ervaring van meer dan 20 jaren als lid der schoolcommissie het „beslist onwaar”, dat het onderwijs vroeger

beter was dan nu, en eveneens dat het thans slecht zou zijn". Mijn geacht medelid Zeppenfeldt heeft hier meermalen het woord gevoerd voor de leden, die niet eens waren met de bewering, dat het onderwijs slecht was. Ik hoor hem nog vertellen, hoe hij met onzen geachten collega Sutherland de bijzondere scholen in de stad in 1912 bezocht had en hoe hij openlijk bekende, dat hunne verwachtingen verre overtroffen waren.

Toen is mijn geacht lid nog meer versterkt uit gekomen in zijn overtuiging, dat de resultaten van het bijzonder onderwijs goed zijn, ja, „vaak schitterend." Mijnheer de Voorzitter, ik citeer hier uit de notulen N° 8 van den Raad, zitting Januari '12—'13.

De qualificaties van den Inspecteur van de resultaten van het onderwijs zijn heel wat zachter dan die van den Gouverneur, de schoolcommissie en den schoolopziener.

Nu vraag ik, Mijnheer de Voorzitter, als er hier sprake is van overdrijving, wie heeft overdreven?

Zij, die beweerd hebben dat het onderwijs slecht was, of de genoemde autoriteiten, die zooveel op hadden met de resultaten van het onderwijs?

En wat de politieke strijd aangaat, maakt het niet veeleer den indruk, dat zoowel de „kundige en onpartijdige" leden van de schoolcommissie als de schoolopziener, die allen door denzelfden Gouverneur benoemd worden, de resultaten van het onderwijs goed noemden, omdat zij vreesden, dat de anderen een aanval tegen den Gouverneur op het oog hadden?

Wat was het gevolg van dien strijd?

Dat alle verbeteringen zoovele jaren zijn uitgesteld geworden, omdat men eenvoudig het kwaad niet wenschte te erkennen. Dat is zeer onverantwoordelijk geweest, want hadden de autoriteiten onmiddellijk medegewerkt om een onderzoek in te stellen, dan was het onderwijs nu al veel beter. Ik hoop, dat de heeren uit het gebeurde leering zullen trekken voor de toekomst.

Eene wijziging van de onderwijsverordening is in bewerking, ik vertrouw, dat daarbij wel rekening zal worden gehouden met den geuiten wensch om de ouders medezeggenschap te geven bij het regelen van het schooltoezicht.

Het is toch teekennend, dat en schoolcommissie en schoolopziener niet hebben kunnen zien dat het peil van het onderwijs daalde. De schoolopziener heeft thans plaats gemaakt voor een Inspecteur met hoogere bevoegdheden, dat is een stap in de goede richting. Nu hervorme men de schoolcommissie, want in ieder geval is gebleken, dat haar toezicht te kort geschoten is. Meerdere publiciteit bij de behandeling van schoolzaken is zeer gewenscht. Met verlangen zie ik het ontwerp tot hervorming van het toezicht tegemoet.

Mijnheer de Voorzitter, alvorens van dit onderwerp af te stappen wensch ik van deze plaats dank te betuigen aan den heer D. de Marchena Jr. voor de wijze, waarop hij in dezen zijn geboorteplaats van dienst is geweest.

Had hij niet, heelemaal zonder eenig eigenbelang de tuschenkomst van den heer de Meester, lid van de Tweede Kamer, ingeroepen in het belang dezer bevolking, wij waren vermoedelijk nog even ver aan het redetwisten over het al of niet slecht zijn van het onderwijs, zooals reeds gedurende verscheidene jaren. Te meer is dit te waardeeren, waar hij reeds bij voorbaat moest weten, dat hij zich aan allerlei onridderlijke aanvallen en verdachtmakingen blootstelde. Ik breng hem dan ook oprechte hulde voor zijn optreden in het belang onzer geboorteplaats en constateer met genoegen, dat de Raad hem niet lang geleden tot tweeden candidaat voor een der aftredende leden heeft gekozen.

Ik vermeen, Mijnheer de Voorzitter, dat de Raad en de geheele bevolking het ten zeerste moet apprecieeren, wanneer iemand zich op de bres stelt voor de verbetering van den toestand der Kolonie.

Die waardeering is zijn eenige belooning, en daarom moet zij hem niet onthouden worden, zij moet eene aansporing zijn voor anderen.

Dank U, Mijnheer de Voorzitter.

De heer Zeppenfeldt, na het woord verkregen te hebben, zegt het volgende:

Wij hebben een slecht jaar achter ons. Een jaar van oorlog en nood.

De oorlogvoerende landen in Europa staan op bloedige slagvelden tegenover elkaar. Mijlen ver verwijderd voelen wij er ook hier den druk van op onzen handel, onze industrie, onze scheepvaart en ons vreemdelingenverkeer. Daar komt nog bij, dat tengevolge van droogte de oogst van mais enz. totaal mislukt is. Op Aruba en Bonaire was de nood groot, omdat men daar ook te kampen heeft gehad met werkeloosheid; op Aruba voornamelijk wegens het niet meer werken van de „Phosphaat Maatschappij”, die \pm 300 menschen dagelijks werk gaf, en de niet geringe stoornis, die ook de Goudmaatschappij door den oorlog ondervond. Het was ook weer tengevolge van den oorlog, dat de uitvoer van bananen te Santa Martha werd stopgezet, tengevolge waarvan honderden Arubianen hun kostwinning verloren.

Ook met ziekten als scheurbuik en dysenterie, uit gebrek aan goed voedsel en goed drinkwater had men daar te strijden, zoodat de sterfte in de buitendistricten veel meer was dan in andere jaren.

Maar gelukkig was het Bestuur diligent om de nood aldaar zooveel mogelijk te lenigen. In persoon ging de Gouverneur zich overtuigen van den toestand op Aruba en Bonaire, en nam daarna goede maatregelen ter bestrijding van de armoede. Aan zieken, zwakken en oude menschen wordt nu hulp verleend, stroo wordt uitgedeeld, werk verschaft aan een groot aantal arbeiders en de uitdeeling van beschuit aan de arme schoolkinderen uitgebreid.

Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben reden dankbaar te zijn op de eerste plaats aan den goeden God, die ons Moederland en bijgevolg ook zijn kolonie tot dusverre gespaard heeft voor den gruwelijken oorlog, aan H. M. onze geëerbiedigde en beminde Koningin voor de moederlijke zorg in ons wel en wee, aan Regeering en Bestuur voor de wijze waarop in de moeilijke omstandigheden is opgetreden, en eindelijk aan allen, zoowel hier als in Nederland voor den milden steun en hulp, die wij voor de armen onzer kolonie mochten ontvangen.

Die plicht van dankbaarheid dringt te meer in aanmerking nemende de tegenwoordige omstandigheden in het Moederland, waar reeds zooveel wordt gevraagd van de publieke liefdadigheid ter leniging van verschillende noodden in het land zelf, en dat toch op zoo een buitengewoon milddadige wijze ons te hulp komt.

Te bejammeren is het dat met het oog op de slechte tijden Z. E. de Minister van Koloniën bijna alle nieuwe posten voor dit jaar van de begrooting had moeten terugnemen. Er waren er eenigen van zeer groot belang bij o. a. de posten „verbetering van den waterafvoer in en om Monteverde” op Curaçao, en „Verbetering van de Paardenbaai op Aruba”. Ofschoon deze posten geen uitstel gedoogen, begrijp ik dat Z. E. moeilijk anders had kunnen doen. Ik druk de hoop uit ze spoedig weer op de begrooting te zien en verblijd mij reeds in dit vooruitzicht, waar Z. E. in zijn Memorie van antwoord op het Voorloopig Verslag tot vaststelling der begrooting voor dit jaar „vertrouwt dat de verbetering van de Paardenbaai in den loop van het volgend jaar ter hand genomen zal kunnen worden”.

Een zegen voor de kolonie is de hoedenindustrie. Ik behoor niet tot die leden, die de noodzakelijkheid van een leider voor die industrie betwijfelen. Integendeel, als er een tak van dienst op Curaçao is, die een leider noodig heeft, dan is het voorzeker die voor de hoedenindustrie en de Heer Henriquez is als het ware daarvoor geknipt. Ten volle vereenig ik mij daarom met de hulde hem onlangs door Prof. Dr. Kraus in de Eerste Kamer gebracht.

Tot mijn leedwezen zie ik dat de uitvoer van hoeden in 1914 veel minder was dan het jaar te voren.

Volkomen begrijp ik dat evenals elk ander industrie ook die van de hoeden tijden heeft van minder en meerdere welvaart, toch zou ik 't zeer op prijs stellen van den gemachtigde van den Gouverneur te vernemen, wat hij ervan denkt, of het de oorlog is, die den meesten invloed gehad heeft op die vermindering van uitvoer verleden jaar.

Met genoegen heb ik het rapport van den Inspecteur van het onderwijs nagegaan en bevonden, dat zijn appreciatie van

het bijzonder onderwijs op Curaçao over het algemeen vrij wel overeenkomt met wat de verslagen der schoolcommissie ons in de laatste jaren mededeelden met betrekking tot dat onderwijs.

Waar de schoolcommissie de buitenscholen qualificeert als te voldoen aan de redelijke eischen, die men daar, de omstandigheden in aanmerking nemende kan stellen, daar heet het bij den Inspecteur dat de resultaten, die er verkregen worden, matig — maar niet zeer matig, zooals het lid Winkel beweerde, men overdrijve niet — te noemen zijn, terwijl tevens gewezen wordt op de moeilijke omstandigheden waaronder op die scholen gewerkt wordt, en die zijn, Mijnheer de Voorzitter, armoede, gebrek aan voeding en kleeding, groote afstanden, kinderarbeid en last not least, het feit dat het onderwijs wordt gegeven in een voor de kinderen hier blijkbaar zeer moeilijk aan te leeren taal, die zij, vóórdat zij op de school kwamen zoo goed als nooit hadden gehoord en ook tijdens hunne schooljaren nooit buiten de school spreken of hooren spreken.

Dat feit alleen maakt, dat men bij de beoordeeling van de resultaten zijne eischen niet te hoog kan stellen.

Het is dan ook verblijdend dat men onder dergelijke omstandigheden matige resultaten heeft kunnen bereiken.

De leerkrachten op die scholen met overgroote klassen kunnen natuurlijk niet gedaan krijgen wat ze met dezelfde inspanning in de stad kunnen presteeren. Hier in de stad heeten de resultaten op onze bijzondere scholen ook bevredigend en gunstig hetgeen ook weer den indruk weergeeft, welken de schoolcommissie in hare verslagen heeft vastgesteld.

Ook de indruk, dien Prof. Dr. Kraus bij zijn bezoek aan ons eiland in Maart van het afgelopen jaar van deze scholen meenam, was geen andere.

Deze uitspraken, Mijnheer de Voorzitter, verschillen toch hemelsbreed van de verklaring van hen, die bij hoog en laag beweren, dat er op de bijzondere scholen letterlijk niets geleerd wordt.

Nu gezagsmannen aan het woord zijn geweest, kunnen wij er het zwijgen wel toe doen. Ik althans leg me gaarne bij die uitspraken neer. Alleen wil ik nog even een punt releveeren. Degenen, die maar aldoor willen constateeren, dat die scholen niet deugen en hun oordeel gronden op pontjesvoerders of sjouwers, die niet kunnen lezen of schrijven, of een soldaat, die naambordjes niet richtig weet op te hangen, zouden niet zoo'n mal figuur slaan, als zij bij hunne bevinding ook wisten te zeggen:

1° of bedoelde personen ook wel ooit een school hebben bezocht, en welke;

2° hoe lang ze onderricht hebben genoten; en

3° hoevele jaren ze geen pen in de hand of boek of krant onder de oogen hebben gehad.

Het behoeft geen nader betoog, dat deze factoren gewicht in de schaal leggen; daar valt niet aan te twijfelen. En toch, dit wordt, hoe onbegrijpelijk ook, door sommige heeren critici geheel over het hoofd gezien.

Bovendien moet men niet vergeten, dat het hier thans niet de kwestie is hoe of het onderwijs 15 of 10 jaren geleden was, maar hoe of het onderwijs *nu* is, zoodat men de resultaten niet moet gaan zoeken bij een soldaat van misschien 25 jaar maar bij de jongens die *thans* op school zijn.

Waar het onderwijs op de hoogste klasse van de fraterscholen door den Inspecteur gunstig wordt genoemd, kan men over den tegenwoordigen stand van dat onderwijs dan ook zeker alleszins tevreden zijn.

Men heeft getracht—ook de Heeren Lansberg en Winkel hedenavond—aan de uitspraak van Prof. Dr. Kraus alle waarde te ontnemen. Ik geef toe, dat Prof. Kraus slechts enkele scholen bezocht heeft. Doch dit geeft hem toch al eerder recht van meespreken dan zij die nog nooit een voet in de bijzondere scholen gezet hebben en toch met voorbijgaan van het gezag van het schooltoezicht, voor zich zelven alleen het recht schijnen op te eischen van uitspraak te mogen doen over onderwijstoestanden. Nu het oordeel van Prof. Dr. Kraus gunstig is wordt het verworpen, maar had de Professor in tegenovergestelden zin gesproken, zou men het dan ook verworpen hebben?

Ik betwijfel het ten zeerste, Mijnheer de Voorzitter.

Het was mij ook aangenaam in het verslag van den Inspecteur te lezen, dat de resultaten op de Wilhelmina- en Emma-school gunstig worden genoemd.

De resultaten van de Hendrikschool vindt hij matig en voor sommige vakken onvoldoende.

Ik had er tot verleden jaar een betere opinie van. Toch kan ik me voorstellen dat het peil van het onderwijs in het afgelopen jaar gedaald is door omstandigheden, waar noch het Bestuur, noch het Personeel der school schuld aan hebben.

Het is toch bekend, dat door het verlof van de Heeren Troost, het geheele jaar, Vooren, half jaar, Stel, bijna het geheele jaar, Van Eps en Veeris, een geruimen tijd, alsmede door het niet uitkomen van onderwijzers uit Holland door het Bestuur aangevraagd, de onderwijzers op de Hendrikschool een zware taak te vervullen hadden.

Klassen moesten worden gecombineerd, jonge, onervaren onderwijzers werden tijdelijk in dienst genomen, ziedaar reeds 2 factoren, die een storenden invloed moesten uitoefenen op den gang van het onderwijs. Maar wat kan men er aan doen?

Gelukkig kunnen wij thans met vertrouwen zeggen:

Het daghet in het Oosten.

Een nieuw schoolhoofd is reeds in functie; een andere eerste klas onderwijzer wordt aangekondigd en de Heer Troost is op terugreis.

Van harte hoop ik, dat de heer Inspecteur met vrucht er nog lange jaren voor ons onderwijs zal werkzaam zijn.

Nog een punt, Mijnheer de Voorzitter!

Waar een paar leden van den Raad in het eindverslag liever hadden gezien dat de minder goede meening van eenige leden en niet-leden van den Raad over het onderwijs op de Hendrikschool door het verslag van den Inspecteur zou zijn gelogenstraft, moet het hun een groote voldoening zijn, dat het nog veel slechter oordeel, meermalen in en buiten den Raad verkondigd, over het bijzonder onderwijs, volgens dat verslag geheel onjuist bleek te zijn.

Het heeft mij verwonderd, dat zij daarover hunne tevredenheid niet hebben te kennen gegeven.

Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter!

De *Voorzitter* neemt nu het woord en zegt:

Mijne Heeren! Gaarne wensch ik een paar woorden in het midden te brengen en ik zal den Onder-Voorzitter verzoeken deze zitplaats te komen innemen.

Het is hier misschien de gelegenheid voor mij te doen uitkomen, dat zoo ik in enkele gevallen het woord genomen heb om het een of ander in het kort te zeggen, zonder mij te houden aan het bestaande voorschrift omtrent het overdragen van het Praesidium aan den Onder-Voorzitter, het was omdat ik in geen dier gevallen beschouwd heb, dat ik mij in het debat mengde. Een ander gevoelen schijnt er hieromtrent in dezen Raad te bestaan, ten minste bij een lid, maar ik meen dat, wanneer er hier discussies gevoerd worden en de Voorzitter denkt dat hij iets weet, dat hij in de gelegenheid is geweest iets te vernemen dat den anderen heden nog onbekend is, hij het wel zeggen kan als een toelichting op het onder bespreking zijnde onderwerp, zonder gevolg te moeten geven aan de zoo even vermelde formaliteit.

Op dit oogenblik echter is het een ander geval; ik wensch het onlangs verschenen eindverslag te wederleggen, waarom ik zoo vrij ben den Heer Onder-Voorzitter beleefd te verzoeken zich voor een oogenblikje met het voorzitterschap te willen belasten.

De Onder-Voorzitter neemt nu het voorzitterschap over.

De *Voorzitter* houdt de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter! De Voorzitter leidt de debatten en mengt zich gewoonlijk niet daarin. Daarom heb ik, sedert ik de eer gehad heb tot Voorzitter van dezen Raad benoemd te worden mij onthouden van alle deelneming aan de debatten, en zoo ik van avond van het eenmaal aangenomen beginsel afwijk, dan is het omdat de schoolcommissie in het Eindverslag en door een mijner medeleden aangevallen geworden zijnde, ik mij, als Voorzitter van dat lichaam, als de aangevozen persoon beschouw om haar hier te vertegenwoordigen en eventjes voor haar op te treden.

De gemachtigde van den Gouverneur, de Heer Meerdink, hoewel meer speciaal tot het onderwijsgebied behoorende, zal zich waarschijnlijk moeten beperken tot het geven van inlichtingen omtrent zaken betreffende het onderwijs en zich wellicht minder kunnen inlaten met de schoolcommissie. Daarom neem ik het op mij.

In het Eindverslag wordt der schoolcommissie de beschuldiging naar het hoofd geslingerd, van niet openhartig tegenover den Raad geweest te zijn. Men moet aannemen dat het is, omdat de Schoolcommissie de klachten van eenige leden van den Raad tegen het onderwijs niet ondersteund heeft, of de juistheid van die klachten niet erkend heeft. Moest dat geschieden? Bij welke gelegenheid? En moest dat geschieden zelfs al is de Schoolcommissie een andere meening toegedaan dan die leden van den Raad? De leden van de Schoolcommissie die tevens leden van dezen Raad zijn, de Heer Senior en mijn persoon, zoowel de Heer Zeppenfeldt die voor een tijdje ook lid van dat lichaam is geweest, wij hebben onze meening omtrent het onderwijs nooit verscholen; telkens als er in den Raad klachten tegen de scholen ingebracht werden, hebben wij als onze meening te kennen gegeven, dat onze scholen geen ideale scholen zijn, dat zij wat beter konden zijn en dat er vooral aan de Hendrikschool iets haperde, maar dat aan den anderen kant de leden die de klachten inbrachten zich aan eene schromelijke overdrijving schuldig maakten. Hoe dikwijls hebben wij niet moeten hooren dat een leerling van de 9de klasse der Hendrikschool, die de school met een getuigschrift van goed volbrachte studie verliet, niet eens wist wat een bijvoeglijknaamwoord is! En dergelijke dingen meer.

Hoe dikwijls hebben wij niet moeten hooren dat er op de bijzondere scholen niets, in het geheel niets onderwezen wordt, dat vele leerlingen die scholen verlaten zonder zelfs te kunnen lezen, zonder hun naam te kunnen schrijven!

De schoolcommissie had niets anders te doen, wanneer zij klachten tegen de scholen vernam dan te trachten zich te vergewissen in hoeverre die klachten gegrond waren, om in bevestigend geval naar de middelen om te zien die de kwaal zouden kunnen genezen. Telkens bleek het haar, dat, zoo het wel waar was dat op de Hendrikschool tengevolge van de menigvuldige en langdurige verloven van de onderwijzers, van combinatiën van klassen die altijd zoo nadeelig werken, van enkele minder geschikte onderwijskrachten in eenige klassen en wat dies meer zij, de vorderingen niet van dien aard waren zoo als zij wellicht wezen konden, het ook waar was, dat enkele leden van den Raad op eene vreeselijke wijze weten te overdrijven.

Nu wensch ik vurig ingelicht te worden, waar dat gemis aan openhartigheid van de Schoolcommissie tegenover den Raad ligt! Aangenomen zelfs dat de Schoolcommissie in overeenstemming met eenige leden van den Raad meende, dat de Hendrikschool werkelijk erg aan het achteruitgaan was, waar is het minste blijk te vinden van onopenhartigheid van de Schoolcommissie tegenover den Raad?

Nee, Mijnheer de Voorzitter! De zucht, die zich bij vorige gelegenheden ook geopenbaard heeft om 'n schoolcommissie 'n schoolopziener te hekelen moet wel groot zijn, moet wel diep ingeworteld zijn. Het paar leden van den Raad vinden eene bevestiging van hunne bewering omtrent den toestand van de Hendrikschool in het verslag onlangs door den Inspecteur voor het onderwijs uitgebracht.

Ik moet zeggen, dat hoewel de Inspecteur voorzeker met geen lof van de Hendrikschool gewaagt, ik nergens in dat verslag iets vinden kan, dat mij den indruk zou kunnen geven, dat de toestand van die school werkelijk zoo erg was, als die leden hadden willen doen voorkomen.

Verder beroepen zich dat paar leden om aan te toonen hoe slecht het onderwijs op de Hendrikschool is op het door den nieuwen Inspecteur in zijn verslag aangevoerde: „dat de leerlingen der beide hoogste klassen zich hoogst gebrekkig in het Nederlandsch uitdrukken”. De nieuwe Inspecteur is nog maar kort op dit eiland en kent onzen toestand misschien nog niet genoeg. Als hij hier eenigen tijd vertoefd zou hebben, dan zal hij de ondervinding opdoen en tot de overtuiging komen, ondervinding die het paar leden van den Raad al lang

opgedaan moesten hebben en overtuiging waartoe zij allang gekomen zijn, dat zoolang de leerlingen, van het oogenblik af dat zij de school 's namiddags verlaten totdat zij den volgende morgen aldaar terugkeeren, bij hen thuis en bij de menschen van hunne omgeving, geen woord, geen enkel woord Hollandsch hooren, zij zich in die voor hen vreemde en zeer moeilijke Nederlandsche taal, gebrekkig zullen blijven uitdrukken. Hiertegen is door den Heer Lansberg een gezond argument gebezigd, door den Inspecteur ook in zijn verslag bevestigd, t. w. dat de leerlingen van de meisjesschool zich toch goed in de Nederlandsche taal uitdrukken. Ik ben niet in staat zoo goed daarover te oordeelen als de Heer Lansberg en veel minder als de Heer Meerdink, die eene specialiteit is op onderwijsgebied. Ik zou ze graag niet willen tegenspreken, maar toch kan ik niet nalaten te zeggen dat, het mij voorkomt dat, zoo er eenig verschil bestaat tusschen het Nederlandsch op de Wilhelminaschool en dat op de Hendrikschool, dat verschil zeer gering zal zijn. De Heer Lansberg neemt misschien zijne dochters als maatstaf en dat moet niet. De Heer Lansberg staat bekend als iemand die goed Hollandsch spreekt, Mevrouw Lansberg, die langen tijd in Holland is geweest, praat ook goed Hollandsch, bij hen thuis wordt er als eene uitzondering op den algemeenen regel Nederlandsch gesproken; is het iets te verwonderen dat zulke meisjes goed Hollandsch leeren praten?

Het paar leden verheugen zich over het feit, dat eene autoriteit, een man, die op onderwijsgebied zijn sporen verdiend heeft, erkend heeft, dat de resultaten op de Hendrikschool slechts matig zijn. Dit omdat de erkenning in overeenstemming is met hetgeen zij beweren. Maar zij beweren ook dat op de bijzondere scholen totaal niets onderwezen wordt, dat de leerlingen na de school doorloopen te hebben, noch lezen noch schrijven kunnen, terwijl uit hetzelfde verslag van denzelfden Inspecteur, die zijne sporen op onderwijsgebied verdiend heeft, op te maken is, dat zijn indruk is dat die scholen, vooral die in het stadsdistrict nogal tamelijk goed zijn. Was het nu niet te verwachten, dat dat paar leden van den Raad gezegd zou hebben:

Evenals wij ons verheugen over de erkenning van den Inspecteur ten aanzien van de minder goede resultaten van de Hendrikschool, evenzoo moeten wij het betreuren dat de indruk van dien Inspecteur niet in overeenstemming is met onze bewering omtrent de bijzondere scholen, of wel evenzoo moeten wij ons verheugen over het feit dat wij omtrent de bijzondere scholen gelogenstraft zijn geworden. Een weinig openhartigheid van de zijde van die enkele leden zou hier op hare plaats geweest zijn. Ten minste zou die openhartigheid een bewijs van onpartijdigheid daargesteld hebben, die men nu te vergeefs in het Eindverslag zoekt. Ik wil mij nu refereeren aan hetgeen een paar heeren ten opzichte van Prof. Kraus gezegd heeft. Het spreekt van zelf, dat noch ik voor Prof. Kraus in de bres heb te springen, noch Prof. Kraus dat van mij noodig heeft. Eigenlijk komt het voor mij er op aan, om aan te toonen dat het idee dikwijls verkondigd, alsof het niet mogelijk is op een kort bezoek aan een school, die school te beoordeelen, niet altijd juist is. Ja, het zou volkomen juist zijn als het een school gold als de Hendrikschool, uit 9 klassen bestaande en een leerplan hebbende met een enorm aantal vakken. Maar zoo men bijvoorbeeld op een der armenscbolen komt en men treft er een paar klassen, al zijn ze groote klassen van bij de 100 leerlingen, in groote zalen, en men kiest er zoo onverschillig een leerling uit op een der banken en dan weer een andere leerling op een andere bank en zoo een stuk of vier, vijf, dan kan men gerust aannemen, dat men de geheele klasse heeft laten lezen; gewoonlijk zijn ze allemaal op dezelfde hoogte. Men doet hetzelfde in een andere klasse. Zegge in de twee hoogste klassen; veel meer klassen zullen er niet zijn. Dan zal men zien hoe goed zij lezen; goed hier wil zeggen, vlug; hoe slecht hunne uitspraak is, ik bedoel in het Nederlandsch; hoe goed zij verstaan wat zij lezen, enz. Men doet hetzelfde met het rekenen; daar meent rekenen: optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en deelen. Men kiest vier, vijf andere leerlingen uit en laat ze rekenen; daar kan men zien of zij dat vlug doen en of zij begrijpen wat zij doen, men doet hetzelfde met schrijven en

men zal zien hoe vlug zij kunnen schrijven; men neemt een tiental leien en schriften in de hand en men zal zien wat voor een mooi handschrift die kinderen soms hebben. Na maar een paar uren in een dergelijke school doorgebracht te hebben, is men vrij wel in staat om een oordeel te vellen over de hoogte, welke die school ongeveer bereikt heeft. Ik weet niet hoelang het bezoek van Prof. Kraus aan de school was, maar ik twijfel er niet aan of een man als Prof. Kraus ook in staat zal zijn om na een kort bezoek aan een school, dezelve te kunnen beoordeelen. Het was immers na een kort bezoek aan een school dat een onzer medeleden in staat was te verklaren dat die scholen aan alle eischen voldoen, die men ze redelijker wijze stellen kan. Nu zie ik niet in waarom Prof. Kraus niet geoorloofd is tot dezelfde conclusie te komen, als die waartoe een onzer medeleden gekomen is.

Mijnheer de Voorzitter! Zooals ik reeds gezegd heb, mijn doel was om een onverdienden aanval op de schoolcommissie af te weren. Ik heb het gedaan zoo goed of zoo slecht als het kon, en denk nu niet verder op deze zaak te zullen ingaan. Ik dank U voor het mij verleende woord.

Hierop neemt de Voorzitter weer zijne plaats in.

De Heer *Mr. J. B. Gorsira*, gemachtigde van den Gouverneur, verkrijgt het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter! Wil onzen dank aanvaarden voor de welwillende woorden van welkom zoeven tot ons gericht.

Tevens is het mij een aangename taak den dank van het Bestuur over te brengen aan den Heer Lansberg, waar hij woorden van waardeering tot het Bestuur heeft gericht en aan U en den Heer Zeppenfeldt voor den zeer gewaardeerden en waardevollen steun, die het van U mocht ondervinden. Dat de Raad zich door het feit, dat de Minister van Koloniën eenige posten door den Raad van de begrooting afgevoerd, heeft gehandhaafd, zóózeer zou laten ontmoedigen, dat den leden de lust zou vergaan om zelfs de allernoodzakelijkste critiek uit te oefenen, lijkt wel onwaarschijnlijk.

Immers is het niet alleen een recht, maar zelfs een plicht van Zijne Excellentie om die maatregelen door te zetten, die naar zijne innige overtuiging in het belang der kolonie zijn, evenals het plicht van den Raad is af te stemmen, wat naar het gevoelen der meerderheid niet in het belang der kolonie is. Ieder doet het zijne en beiden doen hun plicht.

Nu springt het toch van zelf in het oog, dat Zijne Excellentie, die de draagkracht van het Rijk wel zal kennen, veel beter dan de Raad over de noodzaak van zuinigheid in de huishouding bij steeds met tekorten sluitende begrootingen kan oordeelen.

Er wordt wel degelijk acht geslagen op wat in den Raad wordt gezegd of gedaan; het pro en contra wordt conscientieus nagegaan; doch hebben de argumenten van den Raad Regeering of Bestuur niet tot andere zienswijze kunnen brengen, dan gaat men, als man van overtuiging en plichtsbesef, zijn eigen gang evenals de Raad dat bij herhaling doet, wanneer hij voorstellen van de Regeering of het Bestuur afkomstig afstemt. Het recht om volgens overtuiging te handelen wordt erkend, doch tevens wordt datzelfde recht met klem voor zich opgeëischt. Gebrek aan waardeering of reden tot kwalijkneming bestaat er dan niet. Zoo is het en niet anders in alle gevallen, waarin er verschil van opinie bestaat tusschen Raad en Bestuur, en speciaal in de onderhavige politieaangelegenheden. Om misverstand te voorkomen, wil ik bij het beantwoorden der grieven tegen de politie, doen uitkomen, dat het Bestuur beweringen tegensprekende, die haar feitelijken grondslag missen, zich niet op het standpunt stelt, dat bij de politie in deze kolonie alles is, zooals het wezen moest; doch terwijl het toegeeft, dat ook in dezen tak van dienst te verbeteren valt, constateert het met genoegen, dat er evolutie ter goede plaats vindt en zet het scheeve voorstellingen recht. Ook hier heeft de zucht tot overdrijving den Heer Winkel parten gespeeld.

Waarom zou er minder waarde gehecht worden aan de woorden van den Districtmeester, die toch uitgaat met het doel om te inspecteren, dan aan die van de zegslieden van den Heer Winkel, die zeer wel onoplettend kunnen zijn?

De Districtmeester inspecteert de wacht op den Kleinen Berg meermalen per week en op ongezette tijden. Wanneer ik naar de beneden districten rijd, vind ik de politie daar altijd op post en hetzelfde geschiedt met den Detachements-commandant. Ook hebben velen, die zeer, zeer dikwijls die wacht voorbijrijden mij te kennen gegeven, dat zij altijd de marechassees op den Kleinen Berg aan de wacht zien.

Met betrekking tot de Handelskade zou ik willen vragen: Waar zou er dan wel politie zijn, als zij niet op die kade aanwezig is? De hoofdwacht is er vlak bij, haast zeg ik, er op. Politie onderzoekt dagelijks inkomende en uitgaande schepen op de Handelskade. Als de marechassees naar Scharloo gaan of daar vandaan komen, gaan zij over de Handelskade of door de Heerenstraat. Er is dag en nacht een post op het van den Brandhofplein, tot wier bewakingskring de Handelskade, de Heerenstraat en de Prinsenstraat behooren. De Commandant nu, de waarnemende Commandant een tijdje geleden, houdt zich een groot gedeelte van den dag dáár op. In de hoofdstraten is het hetzelfde. Op het Wilhelminaplein, in de Columbusstraat, in de Heerenstraat, in de Breedestraat Overzijde, kortom in alle hoofdstraten zijn er doorlopend politieagenten. Deze posten worden door mij persoonlijk en den Commandant geïnspecteerd en steeds vinden zij ze waar ze wezen moeten. In de Breedestraat Willemstad loopt er den ganschen dag politie van en naar het Raadhuis en de hoofdwacht. Als hier geen overdrijving bij den Heer Winkel in het spel is, dan is het hem vergaan, zooals zoovelen, die op het oogenblik, dat zij de politie nodig hebben er even naar uitkijken, en haar niet vindt, de mota montalis maken. O! de politie is er nooit, en dan als de politie er werkelijk is haar voorbijloopen zonder er op te letten, omdat hun hoofd vol van andere zaken is.

Ten slotte moet ik den Heer Winkel uit de waan helpen, dat er na het Voorloopig Verslag meer politie op de Handelskade zou zijn. Is er nu meer politie, dan was er vóór dien ook meer politie dan de Heer Winkel meende. Er is toch geen bijzondere order over deze zaak aan de politie verstrekt; omdat het overbodig was, de algemeene orders waren voldoende.

De Heer *Zeppenfeldt*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt nu het volgende:

Mijnheer de Voorzitter! Wat het geachte lid Lansberg gezegd heeft over de overdreven berichten omtrent de alhier heerschende armoede, kan ik onbeantwoord laten, omdat het Bestuur slechts verantwoordelijk is voor de berichten, die van het Bestuur zijn.

Ik betreur, dat de Heer Lansberg dit onderwerp ter sprake heeft moeten brengen, zonder dat het in de stukken werd behandeld.

Wist ik, dat de Heer Lansberg over dat onderwerp van avond zou spreken, dan zou ik voorzien zijn gekomen van de rapporten van de Gezaghebbers van Aruba en Bonaire en van de Districtmeesters op Curaçao. En de Heer Lansberg zou gehoord hebben hoe nijpend de armoede en hoe treurig de toestand was. De personen met mooie lintjes of mooie ~~kin~~ *kleen* ~~deren~~ en zij, die autos rijden, zijn niet de menschen, die voor bedeeeling in aanmerking komen.

Dat er personen zijn, die van den tegenwoordigen toestand misbruik trachten te maken, is mogelijk. Bedriegers en schurken treft men overal ter wereld aan. In dat opzicht is Curaçao niet exceptioneel. De personen, met de uitdeeling belast, weten dat en houden daarmede rekening. Zij doen wat in hun macht is, om de gelden te geven aan hen, voor wie zij bestemd zijn. In onze Kolonie is het gros der menschen arm. Voor mij geldt daarom de gulden stelregel „liever aan velen dan aan weinigen gegeven”.

De personen, die van het Ondersteuningsfonds Nederlandse Antillen gelden voor de armen krijgen, zijn de Gezaghebbers van Aruba en Bonaire, de Districtmeesters op Curaçao en de Bestuursleden van dat fonds.

Voor het Bestuur—ik ben ervan overtuigd—is deze zaak een eerezaak. Jammer, dat ik daarop niet dieper kan ingaan, omdat zij geheel onvoorbereid ter sprake is gebracht.

De uitdeeling van beschuiten aan de arme schoolkinderen

was en is nog noodig. Niet aan alle kinderen, maar wel aan de meesten hunner moeten beschuiten worden gegeven, wil men niet hebben, dat die arme kinderen op school van honger in flauwte vallen.

Het Bestuur heeft altijd het drankmisbruik in de Kolonie betreurd en het doet wat het kan om zulks zooveel mogelijk tegen te gaan.

De heer *Meerdink*, gemachtigde van den Gouverneur, vraagt nu het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter! Het is de eerste maal, dat ik van deze plaats het woord voer. Het zij mij vergund een kort antwoord te geven op hetgeen door de geachte sprekers van hedenavond en ook door U, Mijnheer de Voorzitter, ter sprake is gebracht.

Het meest is besproken mijn verslag omtrent het Onderwijs in de kolonie gedurende het jaar 1914 waarvan ik slechts 3 maanden in functie was. U hebt daaruit mijn oordeel over het onderwijs, zooals ik het gevonden heb, kunnen vernemen. Er zijn sedert het uitbrengen van dit verslag weer 4 maanden van een nieuwen jaarkring verlopen. De toestand heeft zich hier en daar gewijzigd en gelukkig kan ik constateeren in gunstigen zin gewijzigd. Ook ik heb alle hoop voor de toekomst. Met vereende krachten kan het doel, dat ik mij bij het aanvaarden van mijne betrekking voor oogen stelde bereikt worden. Ik heb mij op de hoogte gesteld van den strijd, die geheerscht heeft op onderwijsgebied, om daardoor te weten te komen wat er gezegd en gedaan, misschien ook nagelaten is, doch daarover behoeft ik geen oordeel te vellen. Niet tot rechter in den strijd ben ik aangewezen, maar om toezicht op het onderwijs te houden, om het leiding te geven, waar het zulks behoeft. Bij het uitbrengen van mijn jaarverslag heb ik evenals in de andere door mij uitgebrachte rapporten, slechts aangegeven wat ik zelf heb waargenomen.

Dat ik daardoor wellicht velen teleur gesteld heb, is mogelijk, maar waar ik naar mijn beste weten gezegd heb, welke mijne indrukken waren, meen ik op het hier gesprokene niet verder te moeten ingaan. De Gouverneur heeft zijn standpunt uiteengezet in de Nota naar aanleiding van het Eindverslag, de geachte Voorzitter heeft het voor de Schoolcommissie opgenomen, zoodat mij niets overblijft, dan te verklaren, dat ik den strijd als geëindigd beschouw en eenige kleinere punten zooeven aangevoerd te beantwoorden.

De Heer Lansberg sprak over de uitdeeling van beschuit aan alle schoolkinderen der buitendistricten. Ik was in de gelegenheid meermalen te constateeren, dat bij dat uitdeelen 10 tot 20 kinderen weggingen zonder beschuiten te ontvangen.

Wat de betere resultaten van het Nederlandsch op de Wilhelminaschool betreft, ik meen daarop in mijn jaarverslag gewezen te hebben als een gevolg te zijn van de meerdere moeite die er voor gedaan wordt en de betere aansluiting der klassen.

Naar aanleiding van het door den geachten Voorzitter gesprokene in verband met dit verschil in resultaat op de beide openbare scholen voor M. U. L. O. wil ik slechts constateeren, dat mijn oordeel vooral berust op hetgeen ik op de openbare lessen dier scholen heb waargenomen. Vele leden der Schoolcommissie woonden die bij, en waren zonder door mij op iets attent gemaakt te zijn eenstemmig in hun oordeel: „Wat spreken de meisjes toch beter Nederlandsch dan de jongens verleden week”. En diezelfde meisjes konden zich ook vrij goed in het Engelsch, Fransch en Spaansch uitdrukken.

Dat na schooltijd en familie weinig of geen Nederlandsch wordt gesproken of gehoord is een feit, dat ik moet toegeven en dat van groot nadeel voor ons onderwijs zal blijven. Maar daarin zal, hoop ik, wel spoedig verbetering ten goede komen, als er op school maar meer werk van gemaakt wordt, vooral in de lagere klassen, als de daar geleerde versjes, spelen enz., ingang vinden bij oudere en jongere leden van het gezin.

Naar aanleiding van het door den Heer v/d Veen Zeppenfeldt gesprokene wensch ik op te merken, dat hij vergeten heeft bij de belemmeringen, die het onderwijs op de buitenscholen ondervindt, ook nog uit mijn verslag aan te halen: het te veel spreken van papiamentsch in die scholen.

Wat de scheiding van het inspecteurschap van de Schoolcommissie betreft, door den Heer Winkel aangevoerd, doortrent heeft dit lichaam zich reeds in hare vergadering van 12 October 1914 uitgesproken. Het zij mij vergund, Mijnheer de Voorzitter, uit de notulen dier vergadering het volgende aan te halen:

„Ten slotte brengt de Inspecteur ter sprake de mogelijke scheiding van het ambt van Inspecteur van dat van Secretaris der Schoolcommissie. Na eenige discussie spreekt de Schoolcommissie zich met algemeene stemmen voor de scheiding uit”.

Van dit besluit is mededeeling gedaan aan den Gouverneur, die mij bij G. M. van 20 October 1914 N° 3525 het volgende berichtte:

„In antwoord op Uw schrijven van 17 October 1914 N° 245 heb ik de eer U te melden, dat ik mij in beginsel kan vereenigen met de door de Schoolcommissie alhier uitgesproken wenschelijkheid om het ambt van Inspecteur van het Onderwijs geheel van de Schoolcommissie te scheiden. De daartoe strekkende voorstellen zie ik t. z. t. tegemoet.”

Dat nog altijd geen ontwerp-verordening is ingediend om de onderwijsverordening van 1907 in dien zin te wijzigen, vindt zijn oorzaak hoofdzakelijk hierin, dat deze verordening, die reeds 10 maal een kleine wijziging of aanvulling heeft ondergaan op verschillende plaatsen nadere aanvulling en verbetering behoeft, zoodat het plan bestaat Uwen Raad een ontwerp van een geheel nieuwe verordening aan te bieden. Binnen niet al te langen tijd zal dit ontwerp Uwen Raad bereiken.

Dat rekening gehouden zal worden met de wenschen door Uwen Raad en door ingezetenen geuit kan ik U verzekeren. In hare laatste vergadering heeft de schoolcommissie reeds over eenige punten van gedachten gewisseld.

Hiermede meen ik voldoende inlichtingen verstrekt te hebben.

De Heer *Van der Breggen*, gemachtigde van den Gouverneur, verkrijgt nu het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter! Ik heb met belangstelling kennis genomen van de redevoeringen van de geachte sprekers.

Wat de havenverbetering betreft, gaf ik, zooals U bekend is den Gouverneur bij den mijn rapport begeleidenden brief in overweging om maatregelen te nemen om de uitvoering van deze havenwerken onderhands aan te besteden, indien er een contractant is te vinden, die binnen een betrekkelijk korten tijd de havenverbetering zou kunnen bewerkstelligen. Ik spreek hierbij den wensch uit, dat dusdanige contractant zal zijn te vinden op een contract, dat alle waarborgen geeft, om eene spoedige beeindiging van de havenverbetering tegemoet te kunnen zien. De verbetering van de haven van Curaçao is nu eenmaal een moeilijk werk.

Het lid, de Heer Winkel geeft in overweging den zandzuiger te werk te stellen, ten einde de aanslibbing aan de oostzijde van den havenmond weg te nemen. Dit op grond van een zinsnede in mijn rapport, waarin wordt opgegeven, dat de zandzuiger in 9 werkdagen 202 M3 zand vermengd met vele kleine steenen heeft opgezogen.

Na dezen tijd is nog enkele dagen doorgegaan met het zuigen; evenwel werd het materiaal van dusdanige consistentie, dat het eerder steenen vermengd met wat zand, dan wel zand met steenen was te noemen. Daarom is de zandzuiger uit het werk gesteld, omdat ook de opbrengst verminderde.

De Hayward-baggermachine heeft laatst eenige dagen aan de oostzijde gewerkt, hoewel de kabels van de Fransche Kabelmaatschappij nog in den weg lagen. De opbrengst is geweest gemiddeld 40 M3 per dag. Het werken van de Hayward-baggermachine kost ongeveer f 100.— per dag, zooals in de bijlagen van mijn rapport is opgegeven. De kosten van 1 M3 wegbaggeren van aanslibbing door de Hayward-baggermachine kost dus ongeveer een rijksdaalder.

Het werken met den zandzuiger kost ongeveer f 175.— per dag. Gerekend op eene opbrengst van 20 M3, welk cijfer te hoog zou blijken te zijn, komt 1 M3 aanslibbing op deze wijze verwijderen op ongeveer f 9.— te staan. Daarom is het niet aanbevelenswaardig om den Raad van het lid Winkel op te

volgen, om den zandzuiger weder in het werk te stellen, ten einde de aanslibbing weg te nemen; dit kan goedkooper met de Hayward machine geschieden.

Mijnheer de Voorzitter, ik meen, dat ik hiermede voldoende de den geachten spreker heb geantwoord.

Alsnu houdt de Heer *Henriquez*, gemachtigde van den Gouverneur, de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter! Naar aanleiding van het gesprokene door het lid Lansberg meen ik kieschheidshalve niet op alle punten in te mogen gaan, en zal ik mij daarom bepalen tot hetgeen hij gezegd heeft ten opzichte van de hoedenindustrie.

Het is van algemeene bekendheid, dat onder de leiding van de Maatschappij tot bevordering van Landbouw, twee vlechtcurssussen in het stadsdistrict tot stand werden gebracht.

Een van die cursussen kwam, in mijne hoedanigheid als lid dier Maatschappij, onder mijne leiding te staan.

Wat het lid Lansberg aanleiding heeft gegeven gevolgtrekking te maken dat de verdiensten van de Maatschappij niet gewaardeerd worden, weet ik niet, maar wel weet ik, dat die verdiensten van verschillende zijden op prijs zijn gesteld geworden tijdens de debatten op de algemeene vergaderingen van de Maatschappij en ook door het Bestuur der Kolonie, toen de cursussen onder mijne leiding werden gesteld.

Die cursussen, toen maar twee in getal, zijn nu gestegen tot 26 en men treft ze niet alleen aan in het stadsdistrict, maar ook in de buitendistricten van Curaçao, alsmede op Aruba, Bonaire en St. Martin N. G.

Als de heer Lansberg smaalt op de geringe geldelijke verdiensten die de vlechtsters maken, heeft hij slechts de stapelhoeden op het oog. Ik geef toe dat de verdiensten op die hoeden niet groot zijn, maar hoe laag dan ook, er blijft altijd iets over en dat is toch meer dan in het geheel niets.

Men moet ook niet vergeten, dat in de buitendistricten zeer veel huisgezinnen zijn, uit verschillende leden bestaande, die zich uitsluitend op het hoedenvlechten toeleggen, en als men de verdiende dubbeltjes bij elkander voegt, dan zal men in vele gevallen een gezamenlijke som van 60 à 70 cts. per dag verkrijgen, wat niet zoo gering is als men weet hoe weinig behoeften de buitenman heeft.

Men overdrijve toch niet, Mijnheer de Voorzitter! Al te vaak worden de stapelhoeden als mikpunt gebruikt om de hoedenindustrie aan te vallen.

Zooals ik reeds gezegd heb, zijn de verdiensten op de stapelhoeden niet groot en juist daarom spoor ik de bevolking bij voortdoring aan om zich meer en meer toe te leggen op het vlechten van de middelsoort hoeden. En ik kan met genoegen constateeren, dat het vlechten van dit soort hoeden gestadig toeneemt.

De uitvoer van deze hoeden is dan ook belangrijk toegenomen naar de voornaamste markt van onze stapelhoeden, de Vereenigde Staten van Noord Amerika.

Waarom heeft men het altijd alleen over de stapelhoeden, terwijl iedere week uit de publicatiën van den Handelsbond blijkt, dat er 15 verschillende soorten hoeden op de markt gekocht worden. Daarenboven worden er nog behalve deze soorten, fijne en zeer fijne hoeden gevlochten, waardoor de verdiensten voor de vlechtsters heel wat stijgen.

Ik heb, Mijnheer de Voorzitter, een tabelletje bij mij, waarop de verdiensten der vlechtsters volgens iedere soort der exporthoeden worden aangegeven.

Prijs per doz. hoeden.	waarde van het stroo.	werktijd per hoed.	verdiens te per dag centen.
f. 3.—	f. 0,90	1 dag	10 à 15
„ 6,—	„ 1,—	1½ „	27
„ 12.—	„ 2,40	2½ „	32
f. 24,— à f. 30,—	„ 3,60	4 „	42½
„ 48,— à „ 60,—	„ 5,20	7 „	51
„ 90,— à „ 96,—	„ 9,—	11 „	61
„ 120.—	„ 9,—	13 „	71
„ 150,—	„ 10,80	15 „	77

De allerfijnste komen daarop niet voor.

Waarom bezoekt men de vlechtecursussen niet om zich te overtuigen van den vooruitgang onzer industrie en van hetgeen zij presteeren kan?

Weinigen zijn er, die zich die moeite getroosten. Men gaat af op veronderstellingen of hooren zeggen. Niet lang geleden werd er voor een bedrag van f 750.— aan hoeden verkocht afkomstig van eenige vlechtecursussen w. o. die van de buitencursussen op Santa Rosa en Montagne.

Een hoed van Sta. Rosa was zoo fijn gevlochten, dat hij zelfs f 40.— heeft opgebracht.

Men zou hier kunnen zeggen, Mijnheer de Voorzitter „Een zwaluw maakt den zomer niet” en daarom wil ik laten volgen, dat op die cursussen meerdere hoeden zijn gevlochten van f 5, f 10, f 15, f 20, f 25, f 30, f 35 en f 40 per stuk en dat het aantal vlechtsters dat dergelijke hoeden vlechten kan, met den dag toeneemt.

De geachte Onder-Voorzitter van dezen Raad was niet lang geleden op eene vergadering, waarvan hij voorzitter was, in de gelegenheid uit monde van verschillende hoedenexporteurs te vernemen, dat de Curaçaosche hoedenindustrie vooruit is gegaan.

Zoo ziet men dus, dat de hoedenindustrie heel wat verdiensten voor de bevolking afwerpt en ik begrijp daarom, Mijnheer de Voorzitter, dezen aanval niet, noch wat aanleiding kan gegeven hebben tot de veronderstelling, dat de verdiensten van de Landbouwmaatschappij niet voldoende worden gewaardeerd.

Op de door het lid Zeppenfeldt gestelde vraag of de Europeesche oorlog den meesten invloed heeft uitgeoefend op de vermindering van de waarde van den uitvoer van stroohoeden uit deze Kolonie in 1914, meen ik, Mijnheer de Voorzitter, te moeten zeggen dat die vermindering voornamelijk moet worden gezocht in de daling in prijs van de stapelhoeden, want als men de statistieken nagaat, zal men zien dat in de twee laatste kwartalen van het jaar 1914 naar Frankrijk beduidend meer is uitgevoerd dan in de twee eerste kwartalen, terwijl de uitvoer naar Engeland in het 4de kwartaal ruim f 8000.— meer heeft bedragen dan in het tweede kwartaal, niettegenstaande de oorlog in de maand Augustus is uitgebroken.

Toch heeft de industrie den terugslag van de Europeesche verwickelingen in hooge mate ondervonden, want veel dat gedaan had kunnen worden om den uitvoer te bevorderen, moest onverricht blijven. Ik denk hier vooral aan de onmogelijkheid om partij te trekken van de in Europa aangeknoopte nieuwe handelsrelatiën.

Het totale bedrag van den uitvoer over de geheele Kolonie is in 1913 geweest f 678.701 en in 1914 f 488.482, eene vermindering dus van f 190.219. Van die vermindering komt een bedrag van f 155.523 voor rekening van de Vereenigde Staten van Noord Amerika, zooals bekend, de voornaamste markt van de stapelhoeden.

Trekt men nu van het verschil van f 190.219 af de som die voor rekening van de Vereenigde Staten komt, dan blijft er voor de andere landen waarheen onze hoeden geëxporteerd worden, een bedrag van f 34.696.

Mijnheer de Voorzitter, het wil mij voorkomen dat het niet gewaagd is de gevolgtrekking te maken, dat de oorlog slechts aan de daareven genoemde vermindering van f 34.696 debet is.

In dit verband kan worden opgemerkt, dat naar Frankrijk in 1914 werd uitgevoerd f 30.555 minder dan in 1913 en naar Duitschland f 5.955 minder, terwijl naar Engeland f 1.155 werd geëxporteerd.

De stapelhoeden die in 1913 gemiddeld f 4 per dozijn hebben opgebracht, liepen in 1914 terug tot gemiddeld f 3.37½ per dozijn, wat het belangrijk verschil geeft van f 0.62½ per dozijn.

De middelsoort en fijne hoeden hebben hunne prijzen behouden en er is in 1914 hiervan vrij wat meer uitgevoerd naar de Vereenigde Staten van Noord Amerika, wat als een gunstig teeken kan worden beschouwd, daar de verdiensten op deze hoeden vrij wat hooger zijn dan op de stapelhoeden. Dat de Europeesche verwickelingen niet, tenminste niet in beduidende mate van invloed zijn geweest op den export naar de Vereenigde Staten van Noord Amerika, het komt mij overbodig toe dit te zeggen, want reeds bij het uitbrengen van mijn ver-

slag betreffende mijn reis naar Europa en Amerika en ook in mijn jaarverslag over 1913, toen de politieke horizon geheel onbetrokken was, heb ik de vrees uitgesproken dat de stapelhoeden in prijs zouden achteruitgaan en daarvan de reden aangegeven.

En, Mijnheer de Voorzitter, ik meen reeds nu te moeten zeggen dat 1915 geen gunstiger jaar zal wezen dan 1914, want het voortduren van den oorlog zal ontegenzeggelijk van zeer slechten invloed op de industrie zijn, om meer dan een reden.

Maar, afgescheiden van de abnormale tijden, die wij nu maken, zullen in de geschiedenis van de Curaçaosche hoedenindustrie zooals overal elders, nevens prachtige jaren, minder goede jaren steeds blijven voorkomen, want zij maakt geen uitzondering op alle andere industrieën.

Ik meen, Mijnheer de Voorzitter, hiermede aan het verzoek van het lid Zeppenfeldt te hebben voldaan en betuig hem alvorens te besluiten mijn oprechten dank voor de zeer waardeerende woorden mij betreffende.

Op voorstel van den Heer Lansberg wordt de vergadering voor 15 minuten geschorst, na verloop van welken tijd de zitting wordt hervat.

De heer *Lansberg*, repliceerende, zegt :

In antwoord op het door den geachten Voorzitter gesprokene wensch ik er op te wijzen, dat voor wat betreft het gemakkelijker spreken van de Nederlandsche taal door de meisjes van de Wilhelminaschool dan door de jongens van de Hendrikschool, ik bij die bewering niet mijne dochters op het oog had, maar kinderen uit Venezolaansche gezinnen, waar nimmer de Nederlandsche taal gesproken wordt. Ik had het oog op de kinderen van den Heer D. M. Baiz, het dochtertje van den Heer Brusse, uit Columbia en meer anderen.

Dat het onderwijs niet is zooals het behoorde te zijn blijkt uit het groot aantal fouten door den Heer D. de Marchena verleden jaar aangetroffen in schriften van leerlingen van de Hendrikschool, nadat die schriften door de onderwijzers nagegaan waren.

Dat het Bestuur niet verantwoordelijk gesteld kan worden voor den inhoud van courantenartikelen ben ik volkomen eens met den afgevaardigde van het Bestuur, den Heer Zeppenfeldt, maar ik heb vermeend van deze plaats op de overdrijving te moeten wijzen, opdat men in Nederland wete, „dat het verkoopen van water per flesch” en „dat de arme broertjes en zusjes in West-Indië vermageren tot doorschijnend wordens toe”, zooals de toestand beschreven wordt in het Handelsblad van den 24n. Februari jl. en 14 Maart ll. bij ons onbekende toestanden zijn.

De *Voorzitter* repliceert nu en zegt, dat hij zonder van plaats te veranderen met den ondervoorzitter, aan het geachte lid Lansberg wil zeggen, dat hij aan den Schoolopziener heeft opgedragen om de bedoelde schriften na te gaan. Als spreker goed is ingelicht is de Schoolopziener bij den Heer de Marchena geweest om de schriften. De heer de Marchena was niet gemachtigd om ze af te geven. Of de heer van Leeuwen ze gezien heeft of niet, weet spreker niet; spreker zelf heeft ze niet gezien.

De heer *Lansberg* antwoordt hierop:

Den heer Henriquez wil ik opmerken, dat zijn antwoord, dat hij kieschheidshalve niet zal ingaan op het door mij gesprokene betreffende de hoedenindustrie, door mij niet begrepen wordt, daar hij toch zelf erkent dat de Landbouw Maatschappij den stoot tot het oprichten van vlechtcurssusen gegeven heeft en zij de eerste vlechtcurssus in het leven geroepen heeft. De prijzen der hoeden zijn onderhevig aanstijging en daling op de wereldmarkt, naarmate de aanvraag worden er hoogere of lagere prijzen voor het artikel bedongen. Er zijn tijden geweest, dat er f 40.— voor een dozijn hoeden betaald werd.

Den Heer Maduro wensch ik te antwoorden, dat ik verleden jaar de tusschen den Schoolopziener en den Heer D. de Marchena Jr. gevoerde correspondentie omtrent de bewuste schriften heb aangehaald; daaruit blijkt dat de School-

opziener den Heer de Marchena verzocht hem voor eenige dagen de schriften in bruikleen af te staan, waarop de Heer de Marchena antwoordde, dat hij de schriften niet kon afgeven, maar dat de schriften ten zijnen kantore aan de Heerenstraat ter beschikking lagen en dat de Heer de Marchena Zijn Edele gaarne de gelegenheid wilde geven om ze op zijn kantoor rustig na te zien. Bij dat schrijven bleef de zaak en werden de schriften niet nagezien.

De Heer *Winkel* zegt:

Mijnheer de Voorzitter! Uit vrees om misbruik te maken van den kostbaren tijd, zal ik heel kort zijn. Ik houd vol al hetgeen ik gezegd heb. Behalve natuurlijk, dat als de baggermachine goedkooper werkt dan de zandzuiger, ik in overweging geef de baggermachine te werk te stellen. Al de hatelijkheden aan mijn adres laat ik voor rekening van de sprekers.

De heer *Zeppenfeldt*, lid van den Raad, zegt:

Mijnheer de Voorzitter! Ik zeg den Heer Henriquez hartelijken dank voor zijne beschouwing van zooveen, die ik met groote aandacht heb gevolgd.

Over de armoede in de Kolonie wil ik nog even dit zeggen.

De meerdere of mindere regenval heeft op den economischen toestand van den stadsarme niet zooveel invloed als op dien der buitendistricten.

Ik wil hiermede niet zeggen, dat de toestand in de stad rooskleurig is; verre van daar. Duurte der levensmiddelen, lagere prijzen der stroehoeden, geringer scheepvaartverkeer maken den toestand van stad en omgeving kritiek. Nochtans van eigenlijk hongerlijden kan men hier nog niet spreken.

Dan kome men in de verder gelegen buitendistricten, dan hoore men de klachten van Bonaire en bovenal van Aruba, waar het gebrek zoo nijpend is of liever was, dat er werkelijk honger geleden werd. De sterfte nam schrikbarend toe.

Op Sabaneta stierven in 1913 16 personen en in 1914 45. En nu was Sabaneta nog niet eens het ergst er aantoe.

Op Santa Cruz (gezaghebbende personen die van den toestand op de hoogte zijn, zullen dit bevestigen) was de nood het grootst.

Is het het lid Lansberg bekend, dat een massa schoolkinderen bijna eenig en alleen moeten teren op een paar beschuitjes, die hun in de scholen verstrekt worden?

Is het hem bekend, dat het niet zelden gebeurt, dat de arme kinderen ten gevolge van den honger door flauwte bevangen neervallen?

Gelukkig is door het tijdig ingrijpen van het Bestuur zowel op Bonaire als op Aruba het ergste voorkomen.

Het doet mij genoegen, dat de eenigste opmerking van den Inspecteur van het onderwijs op mijne redevoering van zoo even was, dat er op de buitenscholen meer werk van het Hollandsch gemaakt moet worden.

Als men mijn opinie vraagt, Mijnheer de Voorzitter, zou ik zeggen, maakt op die scholen nog meer werk van het Papiamentsch, dan zult gij veel meer resultaten hebben; dan zullen al de leerlingen, wanneer zij de school verlaten het zoover brengen dat zij allen een goeden en fatsoenlijken brief in het Papiamentsch kunnen schrijven, het voor hen van oneindig veel meer belang zal zijn, dan wat beetje Hollandsch, dat zij weer gauw vergeten.

De Heer Inspecteur is nog kort hier. Ik twijfel er niet aan, dat als hij nog eenigen tijd op Curaçao zal zijn, hij het nut van het Papiamentsch op die scholen zal inzien.

De heer *Evertsz* vraagt het woord en zegt: dat hij niet kan begrijpen, waarom men zich zulk een moeite geeft om de leerlingen der lagere scholen in de buitendistricten Hollandsch te leeren, aan welke taal zij later toch niets hebben. Het wil spreker voorkomen, dat zij veel verder zullen komen met Papiamentsch. Het is meer dan voldoende, indien zij een fatsoenlijken brief in het Papiamentsch kunnen schrijven en wat rekenen kunnen.

De resultaten van het bijzonder lager onderwijs in de buitendistricten vindt spreker niet zoo slecht als afgeschilderd.

Het wil hem voorkomen, dat hetgeen van beide kanten over het onderwijs is gezegd overdreven is. Hij heeft zeer vele personen, die op de lagere scholen zijn geweest, onder zijne behandeling gehad, dat hij wel eenigszins oordeelen kan.

Spreker wil ook een woord zeggen omtrent de klachten over de politie. Door hem is nooit gevraagd om verbetering van het toezicht. Dat de politiedienst te wenschen overlaat, kan spreker alleen toeschrijven aan het geringe aantal agenten. Hij heeft niet om uitbreiding van het korps gevraagd, omdat de Kolonie zulk een groote subsidie geniet; maar zijn indruk is, dat er meer politie noodig is dan tot nu toe.

De heer *Mr. J. B. Gorsira*, gemachtigde van den Gouverneur, repliceert en zegt:

Mijnheer de Voorzitter! Den Heer Evertsz wil ik even antwoorden, dat zooals, naar ik meen, uit de Memorie van Antwoord blijkt, het in de bedoeling van het Bestuur ligt om de politie geheel en al te reorganiseeren en de militaire politie af te schaffen en tot het oude systeem van burgermarechaussees te keeren.

Er wordt overwogen om dan eenige marechaussees meer aan te stellen.

De heer *Zeppenfeldt*, gemachtigde van den Gouverneur, repliceerende, zegt:

Voor de tweede maal moet ik het geachte lid Lansberg duidelijk maken, dat het Bestuur niet verantwoordelijk is voor de berichten, die niet van het Bestuur zijn. De repliek van den Heer Lansberg met aanhaling uit krantenartikelen zal ik, om die reden, onbeantwoord laten.

De Heer *Meerdink*, gemachtigde van den Gouverneur, repliceert:

Mijnheer de Voorzitter! Vergun mij nog even de geachte sprekers te beantwoorden. Wat de heer Lansberg omtrent het Nederlandsch spreken van meisjes uit geheel Spaansche families heeft gezegd kan slechts mijne meening versterken, dat er als er maar flink wordt aangepakt resultaten te verkrijgen zijn. Ik herhaal daarom wat ik zoeven gezegd heb: de strijd kan als geëindigd beschouwd worden. Dan kan ook het personeel der scholen rustiger mede de hand aan den ploeg slaan, wetende dat hun werken geen oorzaak van strijd zal zijn. Vervolgens wil ik aanstippen, dat eenige der oorzaken die de heer Lansberg gaarne wilde vernemen, te vinden zijn in mijn meermalen aangehaald verslag. Den heeren Zeppenfeldt en Evertsz wensch ik op te merken, dat het een moeilijk vraagstuk is, dat zij ter sprake gebracht hebben: Nederlandsch of Papiamentsch op de buitenscholen. Daarover is men maar niet in eens klaar met een oordeel. Maar men vergete niet, dat we leven onder een onderwijsverordening, die voorschrijft, dat het onderwijs, ook op de buitenscholen, zooveel mogelijk in het Nederlandsch gegeven moet worden en in dat licht bezien moet ik herhalen: er moet daar minder van 't papiamentsch gebruik gemaakt worden.

De Heer *Henriquez*, gemachtigde van den Gouverneur, repliceert en zegt:

Mijnheer de Voorzitter! Ik meen te moeten opmerken, dat wat Prof. Kraus gezegd heeft betreffende de leiding van de hoedenindustrie zeer goed waar kan zijn niettegenstaande de Landbouw Maatschappij met het oprichten van de cursussen is begonnen. Immers,—het spijt mij, dat ik het zelf zeggen moet—eerst nadat de leiding in andere handen is overgegaan, heeft de industrie de vlucht genomen, die zij thans heeft bereikt.

Ook ik, Mijnheer de Voorzitter, heb meermalen hooren spreken van dien gulden tijd en van ruimen afzet van hoeden en groote verdiensten, doch helaas, die gulden tijd is hoe dan ook voorbij en ons streven dient nu te zijn alles te doen om niet meer in verval te geraken. Daarom is dan ook leiding zoo zeer noodig.

Het is niet slechts hier, Mijnheer de Voorzitter, dat men de noodzakelijkheid inziet de hoedenindustrie onder leiding te brengen.

Op de Philipijnen, waar de industrie in verval was geraakt,

is zij weer tot bloei gekomen en is de handel, zoowel in de bamboe als in de buntal- of andere buri-hoeden thans van groot belang, dank zij het Bureau of Education en het Bureau of Science die zich met de leiding hebben belast en op alle mogelijke wijze trachten de noodige kennis met betrekking tot de industrie te verspreiden.

In de Daily Consular Trade Report van Washington van den 7n. December 1911 N° 286, wordt het volgende gezegd ten opzichte van die industrie: Schijnbaar is de handel aan geen grenzen gebonden, noch wat omvang betreft,—voornamelijk ten opzichte van de goedkooper soort hoeden,—noch wat aangaat de kwaliteit van de productie die gerangschikt kan worden onder de besten der wereld.

In Mexico heeft men ook de noodzakelijkheid ingezien de industrie onder leiding te stellen. Door den aldaar heerschen den burgeroorlog is men er echter nog niet toe overgegaan.

In Maart ll. werd de eerste vlechtekursus geopend die door anderen zal worden gevolgd.

Een Directeur is ook benoemd. In Puerto Rico bestaat ook het voornemen de industrie onder leiding te stellen.

Zoo ziet men, dat Curaçao in deze geen uitzondering maakt.

Het komt mij voor, Mijnheer de Voorzitter, dat het door het lid Lansberg aangevoerde, met het voorenstaande beantwoord is.

Niemand meer het woord verlangende, verklaart de Voorzitter de algemeene beraadslaging gesloten, waarna wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling.

Hierop worden onderartikelen 1 tot en met 33, onderartikel 34, zooals gewijzigd bij Nota van Wijzigingen, onderartikelen 35 tot en met 56, onderartikelen 57 en 58, zooals zij zijn gewijzigd bij Nota van Wijzigingen, onderartikel 59, onderartikel 60, zooals gewijzigd bij Nota van Wijzigingen, en onderartikelen 61 tot en met 64, zoomede artikelen 1, zooals gewijzigd bij Nota van Wijzigingen, 2, 3 en 4, voorts het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, zooals gewijzigd bij Nota van wijzigingen, ieder afzonderlijk, zonder verdere discussie, noch hoofdelijke stemming aangenomen.

Alsnu komt aan de orde van behandeling de *ontwerp-verordening tot wijziging van artikel 126 N° 9 van de Algemeene Verordening op den in-, uit- en doorvoer en de accijnzen. (P. B. 1908 No. 33).*

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

Niemand het woord daarbij verlangende, wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarvan het resultaat is, dat de twee artikelen, waaruit het ontwerp bestaat, zoomede het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, ieder afzonderlijk, zonder discussie, noch hoofdelijke stemming, worden aangenomen.

Niets meer te verhandelen zijnde, noch iemand meer het woord verlangende, verklaart de Voorzitter de vergadering gesloten.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1914—1915.

NOTULEN.

N° 16.

NOTULEN
VAN DEN
KOLONIALEN RAAD.

Zitting van Dinsdag, den 11den Mei 1915,
des morgens te 8½ uur.

TEGENWOORDIG: de Voorzitter, de heer *Mordy. S. L. Maduro*.

VOORTS: De heeren *A. G. Stadius Muller*, Ondervoorzitter, *H. Stadius Muller*, *Edwin Senior*, *F. W. P. Winkel*, *E. M. Penso*, en *Ed. S. Lansberg*, leden, zoomede de heer *J. F. Haaijen*, Griffier van den Raad.

AFWEZIG: De heeren *J. Sutherland*, *C. S. Gorsira JPEz.*, *H. A. de Casseres*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *Dr. J. P. Evertsz Hz.*, en *J. C. B. Forbes*, leden, de twee eerstgenoemden wegens verblijf buitenslands, de derde en vierde met kennisgeving en de twee laatsten zonder kennisgeving.

De Voorzitter opent de vergadering en deelt mede, dat de notulen van de laatste vergadering van den 8sten dezer, wegens uitgebreidheid, niet gereed kunnen zijn, om heden aan de goedkeuring van de leden te worden onderworpen, maar dat zij zoo spoedig mogelijk in druk zullen worden rondgedeeld.

De Voorzitter doet mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1° eene gouvernements-beschikking dd. 5 Mei 1915, N° 420, regelende de plechtigheden, waarmede de opening van het nieuwe zittingjaar gepaard zal gaan; en

2° eene gouvernements-depêche van 5 Mei 1915, N° 1545, houdende verzoek aan den Voorzitter, om op den 11n. Mei 1915, vóór negen uur des morgens, de vergadering van den Kolonialen Raad voor het zittingjaar 1914—1915, namens den Gouverneur te sluiten en den leden dank te betuigen voor hetgeen door hen in dat zittingjaar is verricht.

Ter voldoening aan het verzoek, vervat in de sub. 2° vermelde depêche, zegt de Voorzitter den leden van den Raad dank voor hetgeen zij in het afgelopen zittingjaar hebben verricht, waarna hij eene commissie benoemt van in- en uitgeleide van den Gouverneur, die zoo aanstonds de vergadering voor het nieuwe zittingjaar zal openen, welke commissie bestaat uit de heeren: *H. Stadius Muller*, *Edwin Senior* en *E. M. Penso*.

Daar geen der leden het woord verlangt, en deze bijeenkomst de laatste openbare van dit zittingjaar is, worden, op voorstel van den Voorzitter, in opvolging van art. 32 van het Reglement van Orde, de notulen van het verhandelde in deze zitting goedgekeurd.

Hierop verklaart de Voorzitter, namens den Hoogedelgestrengen Heer Gouverneur van Curaçao, de vergadering van den Kolonialen Raad voor het Zittingjaar 1914-1915 gesloten.

De Voorzitter,

(get.) MORDY. S. L. MADURO.

De Griffier,

(get.) J. F. HAAIJEN.

NOTULEN
VAN DEN
KOLONIALEN RAAD.

Zitting van Dinsdag, den 11den Mei 1915.
des morgens te 8 1/2 uur.

TEKSTWOORDIG: de Voorzitter, de heer Mordy S. L. Maduro.

VOORZITTER: De heer J. G. W. J. M. J. de Groot, Griffier van den Raad.

AERWENING: De heer J. G. W. J. M. J. de Groot, Griffier van den Raad.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt mede, dat de notulen van de laatste vergadering van den Raad, welke geen nederigheid, niet terecht kunnen zijn, om reden van de goedkeuring van de leden te worden onderwerpen, maar dat zij zoo spoedig mogelijk in druk zullen worden uitgegeven.

De Voorzitter doet mededeling van de volgende zaken:

1. Het ontwerp van de wet, houdende verandering van den naam van den Raad, is door den Gouverneur te stellen en den leden dank te betuigen voor hetgeen door hen in dit zittingjaar is verricht.

Ter volbrenging van het verzoek, verzet in de sub. 2. van de laatste vergadering, zegt de Voorzitter den leden van den Raad, dat hij in het afgehoorden zittingjaar, welke verlicht, waarin hij een commissie benoemt van de leden van den Gouverneur, die zoo aansloot de vergadering voor het nieuwe zittingjaar zal openen, welke commissie bestaat uit de heeren: H. B. J. M. J. de Groot, E. M. J. de Groot.

Daar geen der leden het woord verlangt, en deze bijeenkomst de laatste openbare van het zittingjaar, te worden, op voorstel van den Voorzitter, is opvolging van het 22. van het Reglement van Orde, de notulen van het verband in deze zitting goedkeurend.

Koloniale Raad
ZITTINGJAAR 1914-1915

NOTULEN

Nº 10.

